

**NAZWY
MIEJSCOWE
POLSKI
Rę-Rs**

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT JĘZYKA POLSKIEGO

NAZWY MIEJSCOWE POLSKI

HISTORIA • POCHODZENIE • ZMIANY

pod redakcją
KAZIMIERZA RYMUTA
BARBARY CZOPEK-KOPCIUCH
i URSZULI BIJAK

XI Rę-Rs

KRAKÓW 2015

PRACOWNIA TOPONOMASTYCZNA INSTYTUTU JĘZYKA POLSKIEGO PAN
Kraków, al. Mickiewicza 31

Kierownik

BARBARA CZOPEK-KOPCIUCH

Autorzy haseł tomu XI

URSZULA BIJAK (UB), ELŻBIETA BORYSIK (EB), JOANNA CHŁADZYŃSKA (JCh),
BARBARA CZOPEK-KOPCIUCH (BCz), PAWEŁ DUDEK (PD),
ALEKSANDRA GALASIŃSKA (AG), WANDA MAKULA-KOSEK (WK), IWONA NOBIS (IN),
ROZALIA PRZYBYTEK (RP), PAWEŁ SWOBODA (PS), URSZULA WÓJCIK (UW),
KINGA ZAWODZIŃSKA-BUKOWIEC (KZ), ZOFIA ZIERHOFFER (ZZ)

Recenzent

EWA WOLNICZ-PAWŁOWSKA

Specjalny konsultant w zakresie odosobowych nazw miejscowości

MARIA MALEC

Konsultant w zakresie nazw niemieckich i łżyckich

JÜRGEN UDOLPH

Konsultant w zakresie nazw archaicznych

ZBIGNIEW BABIK

Redakcja wydawnicza

EWA BEDNARSKA-GRYNIEWICZ

Projekt okładki

ROBERT J. OLEŚ

Skład i łamanie

ADAM BANIA

© *Copyright by Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków 2015*

ISBN 83-85579-29-X całość

ISBN 978-83-64007-20-0 tom XI

Wydanie 1. Nakład: 250 egz.

Druk i oprawa:

Wydawnictwo i Drukarnia TERCJA — Zbigniew Paliś
30-723 Kraków, ul. Golikówka 77 lok. 1
tel.: 608 531 316

Rę

Rębczyn zob. **Rąbczyn** (1)

Rębelice Królewskie zob. **Rębelice Królewskie**

Rębiechowa zob. **Rembiechowa**

Rębiechowo, wś, gdań., gm. Żukowo, 6 km na pñ.-wsch. od Żukowa: *Rambecove* (1209), *Rambechovo* (1224), *Rambechovo* (1245) Perl 13, 22, 79; *Rambechowo* 1249, *Rambechow* (1282), *Rambechovo* 1295 Perl 110, 305, 475; *Rambecowo* 1295(XVIII) KW II 111; *Rambecow* 1317, *Rambechow* (1325)XV PrUr II 136, 362; *Ramcow*, *Ramecow*, *Rammcow* 1342 PrUr III 358; *Ramckow* 1552 Matr V/1, nr 1310; *Rambkaw* 1570 ŹDz XXIII 247; *Ramkau* 1654 Font XX 328; *Rembiechowo* 1682 Font V 79; *Rembiechowo* 1749 Font XVI–XIX 136; *Ramckau* 1789 Goldb II 198; *Ramkau* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rębiechowo*, niem. *Ramkau* 1888 SG IX 634; *Ramkau*, fr. *Rambeschau*, *Rębiechowo* 1912 Bär 96; *Rębiechowo*, -wa 1982 WUN III 123; gw. dawniej *raḃex^uov^uo*, -va, *raḃex^uovski* Lor A 31; później *raḃieḃ^uev^ue*, -va, *raḃ^uieḃ^uefskö*. — Od n. os. *Rębiech, por. *Rębisz* SSNO IV 464 (: *raḃać*), z suf. -owo, -ów. Niemiecka substytucja polega na elipsie sylaby -bie- oraz zastąpieniu -ch- przez -k-. Lit.: Kęsikowa, PMT II 124; MKart 144–5. WK

Rębiechów, wś, leszcz., gm. Kobylin, 2,5 km na pñ.-zach. od Kobylina: *Rambiechowo* (1289)1521 AC II nr 1975; *Rambechowo* 1303 KW II 219; *Robyechowo* 1428 Koz III 714; *Rambyechowo* 1469 SHGKI(PG 8, 21v); de *Rombyechowo* 1490 AC III nr 874; *Rambyechowo* 1510 SHGKI(ASK 11, 57); *Rambyechowo* 1535 MKI(ASK 12, 456); *Rębiechow* 1783–84 RejKor 60; *Rębiechow*, Wieś *Rembiechow* 1789 MKI(Teb 47, 58, 59); *Rembichow* 1846 KsP 245; *Rębiechów* al. *Rembiechów* 1888 SG IX 634; *Rębiechów*, -chowa 1982 WUN III 123; gw. *rymbiḃuf*, -ova, *rymbiḃoski*. — Od

n. os. *Rębiech, z suf. -owo, później -ów. Lit.: Nieckula, -ov- 172. ZZ

Rębiechów zob. **Rembiechowa**

Rębielcz, wś, gdań., gm. Pszczółki, 10 km na pñ.-zach. od Tczewa: *Rambeltz* (1332)1584 PrUr II 510; *Rambilcz* (1335)XVII PrUr III 27; *Rambelcz* 1402–15 Krie 97; *Rambelcz* 1534 Inwwołoc 118; *Rembiless* 1584 Font I–III 234; *Rembielcz* 1598 Font XXXVI 176; *Rambeltsch* 1619, *Ramlisch* 1749 (!) Font XVI–XIX 488, 121; *Rambeltz* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rambeltsch* — *Rębielcz* 1879 KętN 6; *Rębielcz*, niem. *Rambeltsch* 1888 SG IX 634; *Rębielcz* — *Rambeltsch* 1941 Choj 176; *Rambeltsch* — *Rębielcz*, -y, *rębielecki* 1947 MPol XXV nr 111; *Rębielcz*, -czy WUN III 123. — Od ap. *raḃiel, *reḃiel ‘poręba’ (por. *przerębla*, *wyrębla* Sstp VI 403), z suf. -(e)c, lub od n. os. *Raḃiel*, *Rębiel* SSNO IV 452–3 (: *raḃać*). Nazwa zniemczona jako *Rambeltsch*. Wygłosowe -cz w formach polskich od XIX w. pod wpływem grafii niemieckiej. Lit.: Bugalska, PMT VI 87. WK

Rębiele zob. **Głazewo-Rębiele**

Rębelice zob. **Rębelice Królewskie**, **Rębelice Szlacheckie**

Rębelice Krakowskie zob. **Rębelice Królewskie**

Rębelice Królewskie, wś, częst., gm. Popów, 12 km na pñ.-zach. od Kłobucka: *Rambelicze* 1397 Kkk II 217; *Rambyelyczne* 1470–80 DB III 172; *Rembielicze Krakowskie* 1564 Lukrak II 4; *Rembelicze* 1569 Matr V/2, nr 10061; *Rebielicze* (!) 1581 ŹDz XIV 79; *Rebielice* 1629 RPobKr 182; *Rembielice* 1783–84 RejKor 279; *Rembielice* 1787 Spis 348; *Rębielice* 1787 SHGKrMat 259; *Rębielice Królewskie* 1787 MpPerKr; *Rembielice rządowe* 1877 Zin II 105; *Rembielice Królewskie*, kol. i folw. 1888 SG IX 609; *Rembielice Rządowe* 1902 Przew II 121; *Rębelice Królewskie* 1933

Rębielie Rządowe

SkBy 1438; *Rembielice Królewskie* 1952 UW 256; *Rębielice Królewskie, -lic -kich* 1982 WUN III 123; gw. *rymbel'ice kruleske, -ic -ix, rymbelski*. — Dawniej *Rębielice*, od n. os. *Rębiel*, z suf. *-ice*. Przejściowa postać *Rembielice* z utrwaloną asynchroniczną wymową *ę* jako *em*. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *krakowski, królewski* (wieś stanowiła własność królewską), też *rządowy*. Lit.: RKrak 144. *IN*

Rębielie Rządowe zob. Rębielice Królewskie

Rębielice Szlacheckie, wś, częst., gm. Lipie, 10 km na płn.-wsch. od Krzepic: *Rambielice* 1266 Koz VII 68; *Rambelice* 1268 KW I 384; *Rembielice* 1389 Koz VII 68; *Rambyelicze* 1472 Matr I nr 768; *Rambyelicze* 1511 *ŻDz* XIII 211; *Rabyelicze, Rambyelicze* 1511/12 *VisitGn* 376, 388; *Rambyel'ycze* 1511–23 *ŁLB* II 115; *Rembielicze* 1552 *ŻDz* XIII 299; *Rambielicze* (1563) *VisitGn* 660; *Rębielice Szlacheckie* 1783–84 *RejKor* 63; *Rembielice* 1827 *Tabella* II 136; *Rembielice szlach.* 1877 *Zin* II 105; *Rembielice Szlacheckie* 1888 *SG* IX 609; *Rębielice Szlacheckie, -lic -kich* 1982 *WUN* III 123; gw. *rymbel'ice, -lic, rymbelski*. — Dawniej *Rębielice*, zob. wyżej. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *szlachecki*. Lit.: SHGWiel 142–3. *EB*

Rębielin zob. Zawady (11)

Rębielskie Kąty zob. Rembelszczyzna

Rębienica, dziś *Rąbienice*, wś, legn., gm. Wądroże Wielkie, 16 km na pld.-zach. od Środy Śląskiej: *Rumpnicz* (1422) *K* 554; *Romenicz* 1461 *SNGŚI* XI 123; *Romniz* 1726, *Romnitz* 1736 *MpWiellig*; *Romniz* 1789 *Z* VIII 187; *Romniz* 1845 *K* 554; *Romniz* 1900 *Myc* 80; *Romnitz* — *Rąbienica, -y, rąbienicki* 1948 *MPol* XXVI nr 78; *Rębienica, -cy* 1982 *WUN* III 123; po zmianie *Rąbienice, -nic, rąbienicki* 1996 *MPol* nr 79, poz. 714. — Pierwszy zapis *Rumpnicz* pozwala na rekonstrukcję n. **Rąbnica*, może od czas. *rąbać*, z suf. *-nica*. Nazwę stopniowo zmieniono jako *Romniz* (uproszczenie *-mpn- > -mn-*). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rąbienica*, w 1996 r. zmieniono ją na *Rąbienice*. Lit.: *SNGŚI* XI 123; *SGTS* XIX 192–3; *Domański, Szkice Legnickie* I 42; *Rzetelska, -ica* 48. *PS*

Rębieskie, wś, sier., gm. Zduńska Wola, 8 km na pld.-zach. od Szadku: *Rambieskie* 1511 *ŻDz* XIII 188; *Rambyeszkie* 1511/12 *VisitGn* 250; *Re-*

byeskye 1511–23 *ŁLB* I 479; *Rambieskye* 1552 *ŻDz* XIII 229; *Rębieskie* 1783–84 *RejKor* 175; *Rambieskie* 1827 *Tabella* II 136; *Rambieskie* 1877 *Zin* II 105; *Rambieskie* al. *Rębielskie* 1888 *SG* IX 609; *Rambieskie* 1902 *Przew* II 121; *Rambieskie Stare* 1921 *Sk* II 103; *Rambieskie Stare* 1933 *SkBy* 1436; *Rębieskie* 1952 *UW* 104; *Stare Rębieskie, -rych -kich* 1982 *WUN* III 318; *Stare Rębieskie* po zmianie *Rębieskie, -kich, rębieski* 2007 *DzU* nr 245, poz. 1811. — Od n. os. *Rębieski*, por. nazw. *Rębiesa* (: *rąbać, rąb*) *RymSEN* II 343, w formie pluralnej. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *stary*. *EB*

Rębieszczyce zob. Rembieszyce

Rębieszczycy zob. Rembieszyce

Rębieszowa zob. Rembiechowa

Rębieszów zob. Rembieszów

Rębieszyce zob. Rembieszyce

Rębiocha zob. Rembiocha

Rębiska, wś, gdań., gm. Szemud, 11 km na płn.-zach. od Żukowa: *Riembisko* 1848 *Lor* 1268; *Rembisko* 1862 *PMT* XIV 83; *Rambisko* 1887 *MpMbl*(1575); miejscowości: ... *Rębiska* 1893 *SG* XIII 122; *Rambisko* 1902 *MpMbl*(1575); *Rębisko* 1937 *Mp-100*(31–26); *Rambisko* (*Rambusch*) 1942 *MpMbl*(1575); *Rębiska* 1963 *Mp-25* (Wejherowo); *Rębiska*, os. 1967 *SM* 965; *Rębiska, -bisk, cz.* wsi Warzno 1982 *WUN* III 123; po zmianie *Rębiska, -bisk, rębiski*, wś 2007 *DzU* nr 245, poz. 1811. — Może od niepoświadzonego ap. **rąbisko* 'poręba', wtórnie w l. mn. Lit.: *Treder, PMT* XIV 83. *KZ*

Rębisze-Działy, wś, ostroł., gm. Goworowo, 13 km na płn.-wsch. od Różana: *Rambysewo* 1449 *SHGMz*(AG 274); *Rambysche* 1465 *SHGMz*(Ep. 9, 166); *Rambissche* 1474, 1480 *SHGMz*(MK 6, 137v); *Rabysewo* 1484 *SHGMz*(Ep. 11, 189); *Rambisse* 1578 *ŻDz* XVI 384; *Rembisze* 1783–84 *RejKor* 679; *Rembisze* 1827 *Tabella* II 137; *Rembisze* 1839 *MpKwat* V 3; *Rębisze*, wś włośc. 1881 *SG* II 758; *Rębisze Działy*, wś i folw. 1902 *Przew* II 121; *Rębisze-Działy* 1921 *Sk* V 56; *Rębisze-Działy, -bisz-lów* 1982 *WUN* III 123. — Od n. os. *Rębisz*, z suf. *-ewo*, por. *Rabisch* *viceiudex* 1446 *ZHer* nr 48, później w l. mn. Współcześnie *Rębisze-Działy*; drugi człon od ap. *dział* 'część gruntu przypadająca z podziału majątku, łąn, udział' *SW* I 633, w l. mn. Lit.: *ZMaz* 318. *UB*

Rębisze-Kolonia, wś, ostroł., gm. Goworowo, 11 km na pñ.-wsch. od Różana: *Rembisze*, kol. 1888 SG IX 610; *Rembisze-Kolonja*, kol. 1921 Sk V 56; *Rębisze Kolonia* 1952 UW 21; *Rębisze-Kolonia, -bisz-nii* 1982 WUN III 123. — Drugi człón od ap. *kolonia*. UB

Rębisze-Parcele, wś, ostroł., gm. Goworowo, 11,5 km na pñ.-wsch. od Różana: *Rembisze*, folw. 1888 SG IX 610; *Rembisze*, folw. 1921 Sk V 56; *Rębisze-Parcele* 1935 Mp-100(37–33); *Rębisze*, parc. 1952 UW 21; *Rębisze-Parcele, -bisz-li* 1982 WUN III 123. — Drugi człón od ap. *parcela*, w l. mn. UB

Rębiszewko zob. **Rembowo**

Rębiszewo, wś zaginiona, dziś najprawdopodobniej cz. Arcelina, ciech., 5 km na pñ.-zach. od Płońska: *Rambissewo* 1400 SHGPI 256; *Rambiszewo* 1402, *Robrzewo* (!) 1403 Płoń nr 109; 290; *Rambisewo, Rambiszewo* 1406, *Rambiszewo* 1407 Płoń nr 853, 955; *Rambisewo* 1409, *Robiszewo* 1410, *Robyyszewo* 1416 Płoń nr 1393, 1505, 2635; *Rambissewo* 1578 ŻDz XVI 97. — Od n. os. *Rębisz*, z suf. *-ewo*. Lit.: SHGPI 256–7; ZMaz 318. UW

Rębiszewo zob. **Mroczi-Rębiszewo, Rembowo, Rębisze-Działy**

Rębiszewo-Studzianki, wś, łomż., gm. Wysokie Mazowieckie, 7,5 km na pñd.-wsch. od Zambrowa: in *Studzianka* (1447)1456 SHGMz(MK 4, 42–42v); *Rambyschevo* 1474 SHGMz(MK 6, 56); *Studzianki Rambisewo* 1578 ŻDz XVI 381; *Rębiszewo Studzianki* 1783–84 RejKor 392; *Rembiszewo studzianki* 1827 Tabella II 137; *Rembiszewo Studzianki* 1888 SG IX 610; *Rębiszewo-Studzianki* 1921 Sk V 51; *Rębiszewo-Studzianki, -wa-nek* 1982 WUN III 123. — Pierwotnie *Studzianka*, od ap. *studzienka, studzionka* 'mała studnia czy źródelko' Sstp VIII 492 (z zamianą **-en- > *-ĕn-*), też *Rębiszewo* (zob. niżej). Ustaliła się n. zestawiona *Rębiszewo-Studzianki*. Lit.: WiśnŁomż 63–4; BrodzŁomż 146; ZMaz 318–9; Mznter 168. UB

Rębiszewo-Zegadły, wś, łomż., gm. Kołaki Kościelne, 7,5 km na pñd.-wsch. od Zambrowa: *Rambyschewo* (1434)1456 SHGMz(MK 3, 130v); *Rambiszze* 1452 Tym 205, przyp. 164; de *Zegadły* 1472 HMil 503; *Rambyschevo* 1511 ZHer nr 902; *Rambysche*, nob. Joh. *Zegadlo* de parochia Kolaiki 1512 SHGMz(PT 1, 172); *Rambiszewo* 1515

SHGMz(PT 1, 231); *Szegadly* 1516 SHGMz(Ep. 149, 230); *Zegadli Rembisewo* 1578 ŻDz XVI 380; *Rębiszewo Zegadły* 1783–84 RejKor 392; *Rembiszewo Żegadły* 1888 SG IX 610; *Rębiszewo-Zegadły* 1921 Sk V 51; *Rębiszewo-Zegadły, -wa-del* 1982 WUN III 123. — *Rębiszewo* powstało przed 1424 r., a założyli je Jan i Mikołaj z Rębiszewa (w historycznym woj. plockim, zob. wyżej). Nazwa ponowiona, okresowo występuje też wariant *Rębisze*, z redukcją sufiksu i dostosowaniem do nazw pluralnych (rodowych). *Zegadły* od n. os. *Zegadlo* (od podstawy *żeg-, żg-*, por. *żec* 'palić', *żgać* 'kłuć') RymSEN II 759, w l. mn. Ustaliła się n. zestawiona *Rębiszewo-Zegadły*. Lit.: WiśnŁomż 63–4; BrodzŁomż 146; ZMaz 318–9. UB

Rębiszów, wś, jel., gm. Mirsk, 4 km na pñd.-wsch. od Mirska: *Rabysow* ok. 1300 CdSil XIV 129; *Rabsaw* ok. 1660 MpDSIav; ecclesias ... *Rabishauensem*, in *Rabishau* 1666, *Rabishaw, Rabischaw* 1677, *Rabischau, ecclesiis* ... *Rabischawensi* 1687 J IV 53, 55, 145, 206, 350; *Rabishau* 1736 MpWiellav; *Rabischau* 1786 Z VI 129; *Rabishau* 1845 K 523; *Rabischau* 1900 Myc 79; *Rabischau, Rąbin* 1941 Wrzosek 35; *Rabischau* — *Rębiszów, -owa, rębiszowski* 1946 MPol XXV nr 142; *Rębiszów, -szowa* 1982 WUN III 123. — Pierwotnie zapewne **Rabiszów*, od n. os. *Rabisza* SSNO IV 408 (od wieloznacznej podstawy *rab-, rabi-*), z suf. *-ów*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rębiszów*. Lit.: SNGŚI XI 123; SGTS II/2, 286–92. JCh/PS

Rębkowo, wś, ciech., gm. Winnica, 8 km na pñ.-wsch. od Nasielska: *Rampkowo* 1423 HMil 352; *Rampcowo* 1424 Zakr I nr 80; *Rampkowo* 1428 MkM I nr 625; *Rampkowo* 1449 Pułt nr 1; *Rapkowo* 1476 SHGMz(Ep. 13, 55v); *Rabkowo* 1491 SHGMz(Ep. 15, 3); gran. *Rampkowska* 1525 SHGMz(Z 27, 277v); *Rembkowo* 1576 ŻDz XVI 314; *Rębkowo* 1783–84 RejKor 596; *Rembkowo* 1827 Tabella II 137; *Rembkowo* 1888 SG IX 610; *Rębkowo* 1921 Sk I 139; *Rębkowo, -wa* 1982 WUN III 123. — Od n. os. *Rąbek//Rębek* (: *ra-bać*) RymSEN II 343, z suf. *-owo*. Forma *Repkowo* powstała w wyniku ubezdźwięcznienia *b > p*. Lit.: ZMaz 319. UB

Rębkowska Wola zob. **Wola Rębkowska**

Rębków, wś, siedl., gm. Garwolin, 4,5 km na pñd.-zach. od Garwolina: *Rampkowo* 1415

Rębków-Parcele

SHGMz(AG 768); *Rampkowo* 1418 Czer nr 1021; *Rampkowo* 1473 SHGMz(MK 5, 168v); villa ducali *Rampkowo* 1525 Matr IV/3, nr 23228; *Rębkow*, z *Rębkowa* (1565) Lumaz I 85; *Repkowo* 1576 ŻDz XVI 219; *Rempkow*, z *Rempkowa* 1617 Lumaz I 129, 180; *Rębkow* 1783 MpPerMz; *Rębkow* 1783–84 RejKor 711; *Rębków* 1827 Tabella II 135; *Rębków* 1839 MpKwat V 5; *Rembków* 1877 Zin II 105; *Rembków* 1888 SG IX 610; *Rębków* 1921 Sk IV 28; *Rębków*, -kowa, *rębkowski* 1971 UN 124, 23. — Od n. os. *Rąbek//Rębek*, z suf. -owo, wtórnio -ów. Forma *Repkowo* powstała w wyniku ubezdźwięcznienia *b > p*, a *Repkowo* — w wyniku odnosowienia *ę*. UB

Rębków-Parcele zob. **Parcele-Rębków**

Rębno, os., dawniej wś, słup., gm. Czarne, 9 km na pñ.-wsch. od Okonka: vom *Remmen*, dorff *Remmen* 1445 HKS nr 182; *Remmen* 1796–1802 MpSchröt XIV; *Remmen*, leśnictwo 1888 SG IX 615; *Remmen*, fr. auch *Remmenmühle* 1912 Bär 98; *Remmen* — *Rębno*, -na, *rębieński* 1950 MPol 76 nr A-8; *Rębno*, niem. *Remmen*, przejściowo *Rerna*, *Rezna* 1972 Mazur II 157; *Rębno*, -na 1982 WUN III 123. — Dawna n. niem. *Remmen* zapewne miała związek z ńrdniem. *rême* ‘pas, pas ziemi’; może od wyrażenia *an den Remmen* lub forma pluralna; por. też n. os. *Remmes* (: *Remigius*), *Ramm* Gott 406, 399. Nazwa *Rębno* nadana urzędowo po 1945 r. WK

Ręboszewo, wś, gdań., gm. Kartuzy, 7 km na pñd.-zach. od Kartuz: *Rambessow* (1252), *Rambosouo* (1257), *Rambosovo* (1258) Perl 122, 141, 150; *Ramboschovo* (1259), *Rambeschow* (1282), *Rambeschov* 1283 Perl 152, 305, 326; *Ramboszewo* (1295)XVIII KW II 111; *Rambachowo* (1348) XVII PrUr IV 338; *Rambiscow* 1378 Lor X 162; *Rameschaw* 1570 ŻDz XXIII 250; *Rembieszewo* 1583, *Remboszewo* 1599 Font I–III 28, 467; *Rembieszowo* 1682 Font V 79; *Remboszewo* 1710 MKart 145–6; *Ręmboszewo* 1720, *Ręboszewo* 1749 Font XVI–XIX 528, 133; *Remboszewo* 1789 Goldb II 200; *Rembaczewo* 1796–1802 MpSchröt IX; *Remboschewo* — *Ręboszewo* 1879 KętN 15; *Ręboszewo* 1888 SG IX 634; *Remboschewo*, fr. *Ręboszewo*, *Rembieszewo*, *Rameschaw* 1912 Bär 98; *Ręboszewo*, niem. *Remboschewo* 1921 Sk XI 27, 86; *Ręboszewo* 1933 SkBy 1439; *Ręboszewo* 1952 UW 191; *Ręboszewo*, -wa 1982 WUN III

123; gw. dawniej *rąb^oošev^o*, -va, *rąb^ooševski* Lor A 31, później *ramb^oešev^o*, -va, *ramb^oeševšči*. — Od n. os. *Rębosz, *Rębiesz (*Rębiech), por. *Rębisz* SSNO IV 464, z suf. -ów, -owo, -ewo. Lit.: *Kęsikowa*, PMT II 124; MKart 145–6. WK

Rębowicy zob. **Rębów** (1)

Rębowo (1), os. zaginiona, leżała w okolicach Kcyni, bydż.: *Rębowo* 1539 Koz III 714. — Od n. os. *Rąb* SSNO IV 453 (: *rąbać*), z suf. -owo. Do n. m. por. też ap. *ręb ‘wyrąb lasu’, por. *poręba* Sstp VI 403. ZZ

Rębowo (2), dziś *Rembowa*, wś, ciech., gm. Opinogóra Górna, 11 km na pñ.-wsch. od Ciechanowa: [*Rębowo*] 1386, [*Rembow*] 1401 BOK 32, 53; *Rambowo* (1421)1456 SHGMz(MK 3, 76v); *Rambowo* 1429 MkM II nr 114; *Rambowo* 1461 SHGMz(Ep. 5, 116v); *Rambow* 1472 AS I 208; *Rambowo* 1478 SHGMz(MK 6, 114); *Rambowo* 1513 SHGMz(MK 1, 195v); pod *Rębowem* (1565) Lumaz II 8; *Rębowko Wielkie* 1567 ŻDz XVI 330; [*Rębowo Wielkie* — (*Rębowo-Jaczki*)] XVI AtMz 211; *Rembowa* 1783–84 RejKor 444; *Rembowa* 1827 Tabella II 137; *Rembowa* 1888 SG IX 611; *Rembowa* 1933 SkBy 1436; *Rębowo*, -wa, *rębowski* 1971 UN 123, 18; po zmianie *Rembowa*, -wa, *rembowski* 1996 MPol nr 79, poz. 713. — W XVI w. *Rębowo Wielkie* i *Rębowo-Jaczki*; człony drugie od przym. *wielki* i od n. os. *Jac(z)ek* SSNO II 370, w l. mn. Lit.: ZMaz 319. UB

Rębowo (3), cz. Gdańska, dawniej wś: et *damus villam ... que Rambovo nuncupatur* 1294 KW II 87; neben *Rambow* (1334)1584 PrUr II 553; gutter *Smangarsyn ... Rambow* (1438) GZ 122; *Rambow* 1534 Inwwłoc 112; z *Rembowa* 1624 LuPrus 211; *Rembowa* 1682 Font V 97; *Ręmbowo* 1749 Font XVI–XIX 136; *Rambau* 1789 Goldb II 198; *Rambau* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rębowo*, niem. *Rambau*, folw. 1888 SG IX 635; *Rambau*, poln. *Rębowo* 1912 Bär 96; *Rębowo* 1925 Krzep 99; *Rambau* — *Rębowo*, -a, *rębowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rębowo*, -wa, 1982 WUN III 123; gw. *rąb^oov^o*, -va, *rąb^oovski* Lor A 131. — Nazwa zmieniona jako *Rambau*. Lit.: *Kęsikowa*, PMT II 124. WK

Rębowo (4), cz. Sławęcinka, dawniej wś, koniń., gm. Ślesin: *Rembowa* Hol. 1802–03 MpGillyPr; *Rembowa*, wś 1827 Tabella II 137; *Rembowa* 1888 SG IX 611; *Rembowa*, kol. i folw. 1902

Przew II 122; *Rębowo* 1921 Sk II 37; *Rębowo*, wś 1933 SkBy 1439; *Rębowo* 1935 Mp-100(40–26); *Rębowo*, -wa 1982 WUN III 124; gw. *rembovo*, -ova, *remboski*. ZZ

Rębowo (5), wś, leszcz., gm. Piaski, 8 km na pld.-wsch. od Gostynia: *Rambovo* 1293 KW II 78; *Rambovo* (1363)XVII KW III 226; *Rabowo* 1510 NKs 119; *Rambovo* 1530, *Rambkowo* (!) 1563 SHGPn IV 65; *Rembouo* 1564 InwBPozn 287; *Rambovo* 1571 SHGPn IV 65; *Rambovo* 1580–81 ŻDz XII 65; *Rembowo* 1622–24, *Rembowo* 1789 PPozn(Tab 8, 6v); *Rębowo* al. *Rembowo* 1888 SG IX 635; *Rębowo* 1933 SkBy 1439; *Rębowo*, -wa 1982 WUN III 124; gw. *rymbovo*, -va, *rymboski*. — W formie gwarowej występuje zwężenie *em > ym*. Lit.: SHGPn IV 65–6; PPozn 255; Nieckula, -ov- 172. ZZ

Rębowo (6), wś, płoc., gm. Wyszogród, 3,5 km na ptn. od Wyszogrodu: *Rvbow* 1257, *Rambovo* 1320 SHGWy 45; *Rambovo* 1416 SHGWy(ADP 162, 162); *Rambovo* 1459 Tym 282; *Rabowo* 1476–52 SHGWy 45; *Rębow* (1565) Lumaz II 206; *Rembowo* 1576 ŻDz XVI 304; *Rembowo* 1783–84 RejKor 689; *Rembowo* 1827 Tabella II 137; *Rembowo* 1888 SG IX 611; *Rembowo* 1902 Przew II 122; *Rębowo* 1921 Sk I 114; *Rębowo* 1952 UW 27; *Rębowo*, -wa 1982 WUN III 124. Lit.: SHGWy 45–6; ZMaz 319. UW

Rębowo (7), os., dawniej wś, słup., gm. Potęgowo, 21 km na wsch. od Słupska: *Rambouo* 1294 PU III 206; Nicolai de *Rambow* 1453, *Rambaw* XVI Rzduma I 76; *Rambow* 1618 MpLub; *Rambow* 1789 MpGillyPom; *Rębowo*, niem. *Rambow*, dobra ryc. 1888 SG IX 635; *Rambow* — *Rębowo*, -wa, *rębowski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Rębowo* — *Rambow*, os. 1951 Rosp 271; *Rębowo*, -wa 1982 WUN III 124. — Nazwa zapisywana w starszych dokumentach jako *Rambowo*, *Rambow*, co potwierdza typowe dla Pomorza oddawanie słów. *o jako *am*. Postać *Rębowo* zatwierdzona urzędowo po 1945 r. Lit.: Rzduma I 76, III 85–94; Iwicki, PMT XI 92; Rzetelska-Feleszko, HE II 92. BCz

Rębowo-Jaczk zob. **Rębowo** (2)

Rębowo Wielkie zob. **Rębowo** (2)

Rębowola, wś, rad., gm. Belsk Duży, 9 km na pld.-zach. od Grójca: *Wola Rembowska*, kol. 1921 Sk I 47; *Rembowola* 1952 UW 13; *Rębowola*, -li,

rębowolski 1971 UN 127, 26. — Dawniej *Wola Rembowska*; człon pierwszy od ap. *wola*, człon drugi związany z nazw. *Rembowski* Snazw VIII 83 lub z czas. *rąbać*, później transformacja w złożenie. Lit.: KopRad 191, 445. UB

Rębów (1), wś, kiel., gm. Kije, 12 km na ptn. od Pińczowa: ... sunt autem hec *Rubowyczy* (1213) Kkk I 14; *Rambow* 1402 ZDM V 8; *Rambow* 1413 Sand nr 611; *Rambow* 1414 Hel II nr 1346; *Rambow* 1428, 1444 Sand nr 1092, 1117; *Rambow* 1529 LR 264; *Rambow* 1540 ŻDz XV 587; *Rambow* 1573 ŻDz XIV 271; *Rambow* 1783–84 RejKor 253; *Rębow* 1787 Spis 403; *Rembów* 1827 Tabella II 137; *Rembów* 1888 SG IX 611; *Rembów* 1902 Przew II 121; *Rębów* 1952 UW 125; *Rębów*, -bowa, *rębowski* 1969 UN 29, 17; gw. *rebuf*, -ova. — Od n. os. *Rąb* SSNO IV 453, z suf. -owicy, później -ów. Lit.: KSand 168; Nieckula, -ov- 172. IN

Rębów (2), wś, płoc., gm. Rataje, 10,5 km na zach. od Gostynina: *Rambovo* 1297 KW II 136; *Rambovo* 1486 Kkm 299; *Rebowo* 1579 ŻDz XVI 196; *Rembowo* 1792 MpPerRw; *Rembów* 1827 Tabella II 137; *Rembów* 1839 MpKwat II 3; *Rembów* „[...] Wieś wchodziła w skład ... dóbr rząd. kowal. Osada, na której pomieszczono wysłużonych żołnierzy” 1888 SG IX 610; *Rembów*, wś, *Rembów Soldacki*, wś 1902 Przew II 121; *Rembów Rządowy*, *Rembów Soldacki* 1921 Sk I 31; *Rembów Rządowy*, *Rembów Soldacki* 1933 SkBy 1436; *Rębów*, -bowa, *rębowski* 1971 UN 125, 31. — Od n. os. *Rąb*, z suf. -owo, później -ów. Człony odróżniające od przym. *rządowy*, *soldacki* ‘żołnierski’ (por. cytaty z SG). UW

Rębówko, dziś *Rembówko*, wś, ciech., gm. Opinogóra Górna, 10 km na ptn.-wsch. od Ciechanowa: *Rębowko*, *Rębowko Małe* 1567 ŻDz XVI 330; *Rembowko* 1783–84 RejKor 444; *Rembówko* 1827 Tabella II 137; *Rembówko*, kol. i folw. 1888 SG IX 611; *Rembówko*, wś i folw. 1933 SkBy 1436; *Rębówko*, -ka, *rębówkowski* 1971 UN 123, 27; po zmianie *Rembówko*, -ka, *rembówkowski* 1996 MPol nr 79, poz. 713. — Od n. m. *Rębowo* (2), z suf. -ko; w XVI w. dodatkowo z członem odróżniającym od przym. *mały*. UB

Rębówko Wielkie zob. **Rębowo** (2)

Rębusz, wś, gorz., gm. Bierzwnik, 14 km na ptn.-zach. od Dobięgniewia: *Augustwalde* 1813

Ręciborowo

SHGNM(BergArns18, I 18); *Augustwalde* 1833 MpUMbl 1492; *Augustwalde* — *Rębusz*, -sza, *rębuski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rębusz*, -sza 1982 WUN III 124. — Przysiółek powstał w 1750 r. ze smolarni *Schwachenwalder Teerofen* (od niem. n. *Schwachenwalde*, dziś *Chłopowo*), a nazwany został w 1813 r. Nazwa niem. od im. *August* + *-walde*. Nazwa *Rębusz* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: SGorz 230–1. BCz

Ręciborowo zob. **Raciborów** (2)

Ręcko zob. **Reńsko** (1)

Ręczałaj, cz. Grzegorzewic, dawniej wś, skiern., gm. Żabia Wola: *Ręczałaj* 1877 Zin II 106; *Ręczałaje* 1888 SG IX 635; *Ręczałaj* 1921 Sk I 17; *Ręczałaj*, wś 1933 SkBy 1439; *Ręczałaj* 1967 SM 965; *Ręczałaj*, -ju, cz. wsi 1971 UN 126, 5; *Ręczałaj*, -ju 1982 WUN III 124. — Od nienotowanego ap. *ręczałaj//*ręczałaj 'strumyk, szybko płynąca (wypływająca ze źródła) woda' SEBań III 64 (por. stp. *raczy* 'prędko, szybko' Sstp VII 444, *ruczaj* 'potok, strumień'), także w l. mn. Lit.: Bańkowski, JPol LXIV 137. UW

Ręczałaje, dziś *Nowe Ręczałaje* i *Ręczałaje Polskie*, dwie wsi, siedl., gm. Poświętne, 8 km na wsch. od Wołomina: *Ranczaje* (1377)1476 KMaz III 191; *Raczaje* 1427 MkM I nr 424; *Ranczaje* (1446)1456 SHGMz(MK 4, 34v); *Ranczaje* 1480 SHGMz(MK 9, 121v); *Szranczaj* 1506 Warsz nr 2030; *Renczaie* 1580 ŻDz XVI 255; *Ręczaie* 1783 MpPerMz; *Ręczaie* 1827 Tabella II 135; *Ręczaie* 1839 MpKwat IV 3; *Ręczałaje Polskie*, *Ręczałaje Niemieckie* 1888 SG IX 635; *Ręczałaje Niemieckie*, *Ręczałaje Polskie*, dwie wsi 1933 SkBy 1439; *Ręczałaje Polskie*, *Ręczałaje Nowe* 1952 UW 43; *Nowe Ręczałaje*, -wych -czaj, *Ręczałaje Polskie*, -czaj -kich 1981, 1982 WUN II 575, III 124. — Od ap. *ręczałaj//*ręczałaj, w l. mn. Od XIX w. dwie wsi: *Ręczałaje Polskie* i *Ręczałaje Niemieckie*, później *Ręczałaje Nowe*. Człony odróżniające od: *polski*, *niemiecki*, *nowy*. Lit.: SHGWarsz 242–3; Bańkowski, JPol XLIV 137–8. UB

Ręczałaje zob. **Ręczałaj**

Ręczałaje Niemieckie zob. **Ręczałaje**

Ręczałaje Nowe zob. **Ręczałaje**

Ręczałaje Polskie zob. **Ręczałaje**

Ręczałajska Wola zob. **Wola Ręczałajska**

Ręczków zob. **Reczków** (1)

Ręczo, dziś *Ręczo* i *Kolonia Ręczo*, dwie wsi, piotr., gm. Ręczo, 11 km na płn. od Przed-

borza: *Roczno*, *Raczno* 1399 Koz VII 70; *Raczno* 1511 ŻDz XIII 200; *Rieczna* 1511/12 VisitGn 369; *Raczno* 1511–23 ŁLB II 195; *Rączno* 1552 ŻDz XIII 269; *Raczno* 1564–65 Luwlkp II 39; ze wsiami ... i *Recznym* 1628–32 Luwlkp II 44; *Raczno* 1783–84 RejKor 188; *Raczno* 1791 MpPerSd; *Ręczo* 1827 Tabella II 135; *Ręczo*, wś i folw. 1877 Zin II 106; *Ręczo*, kol., folw., os., *Ręczo Poduchowne*, kol. 1888 SG IX 635; *Ręczo*, wś i folw. 1902 Przew II 122; *Ręczo*, kol., folw., leśn. 1921 Sk II 77; *Ręczo*, wś 1952 UW 97; *Ręczo*, -na, *ręczyński* 1974 UN 46, 33; *Ręczo*, -na, *Ręczo-Kolonia*, -na-nii 1982 WUN III 124; po zmianie *Kolonia Ręczo*, -nii -na, *ręczyński* 2005 DzU nr 264, poz. 2208; gw. *ryncno*, -na, *ryncnoski*. — Od ap. *ręka*, zapewne nawiązanie do terminu prawniczego: *po martwej ręce* 'tytułem dziedziczenia po zmarłym właścicielu'; *po pustej ręce* 'tytułem dziedziczenia po zmarłym bez spadkobierców'; *ręka* 'posiadanie, własność rzeczy, pieniędzy, majątku; poręczenie, poręka' Sstp VII 457–9, też 'działek osady włościańskiej; osada składa się z kilku rąk; dzielący się gruntem otrzymuje udział wzdłuż każdej ręki', por. 'w każdą rękę = w każdym poletku' SGPKar V 25, z suf. -no, na określenie ubogiej wsi, w której pracowało tylko kilka rąk, tj. osób. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *poduchowny*, później od ap. *kolonia*; współcześnie zmiana szyku członów. Lit.: SHGŁęcz II 69; RospSEMIG 328; Borek, -bn- 203. EB

Ręczo zob. **Reńsko** (1)

Ręcżyn, wś, jel., gm. Zgorzelec, 5 km na zach. od Zawidowa: *Rewtenicz* 1418, *Rutnitz* 1420, zco *Rewtenicz* 1421 KOL 21; *Rewtenicz* 1427, *Rutenicz* 1428–40, *Reutenicz* 1428 CdL II/1, 465, 469, przyp. 5, 503; *Rewtenicz* 1430 CdL II/2, 720; *Reutniz* 1454, *Rewtenicz* 1459, *Reutnitz* 1460 KOL 21; *Reutenitz* 1527, 1535, *Reudnitz* 1557 CdL V 106, 117, 143; *Roudens* 1593 MpLusSup; *Reutnitz* 1668 SGTS II/2, 292; *Reudnitz* ok. 1720 MpWeigSup; *Reudniz* 1753 MpGoerlitz; *Raudnitz* 1834 MpRey nr 149; *Reutnitz* 1915 MpMbl(4955); *Reutnitz* — *Ręcżyn*, -a, *ręczyński* 1947 MPol XXV nr 124; *Ręcżyn*, -na 1982 WUN III 124. — Wieś powstała prawdopodobnie w XIV w., założona przez niem. kolonistów. Nazwa głuź. *Rudnica od ap. *rudnica* 'kopalnia rudy', por. *ruda* albo *rudy* (od koloru gle-

by) MukaS 22, por. też n. os. *Rewtenicz* 1434 CdL II/2, 512. Nazwa oddana w różnych postaciach zniemczonych. Po 1945 r. wprowadzono urzędowo n. *Ręczyn*. Lit.: SNGŚI XI 123; BenaGŁuż 377–8; SGTS II/2, 292–4. JCh/PS

Ręczyn zob. **Rzeczyn** (1)

Ręczyna zob. **Rączyna** (1)

Rędocin, wś, kiel., gm. Bliżyn, 10,5 km na płn.-zach. od Skarżyska-Kamiennej: *Rędocin*, leśn. 1921 Sk III 44; *Rędocin*, leśn. 1933 SkBy 1439; *Rędocin* 1961 Mp-25(Końskie); *Rędocin*, -na 1982 WUN III 124. — Od n. os. *Rędot, z suf. -in. Por. n. os. *Rędoch* SSNO IV 464–5 (: *Rędzi-mir*) oraz *Blizota*, *Dobrota*, *Jarota*. Lit.: KopKiel 175. IN

Rędzińskie zob. **Redzyńskie**

Rędzin (1), dziś *Rzędzin*, cz. Tarnowa, dawniej wś: *Zandzin* 1361 Sng II 26; in villa *Zandzyn* [1362] KMłp I 316; *Zschadzin* 1470–80 DB I 608; *Zendzin* 1529 LR 38; *Zendzin* 1581 ŻDz XIV 258; *Rzędzyn* 1794 Ga Nn1; *Rzędzin* 1886 Bigo 170; *Rzędzin*, wś 1889 SG X 165; *Rzędzin* 1921 Sk XII 35; *Rzędzin*, wś 1933 SkBy 1497; *Rędzin*, -na, cz. mta 1964 UN 15, 178; *Rędzin*, -na 1982 WUN III 124; po zmianie *Rzędzin*, -na 1983 MPol nr 10, poz. 57. — Dawniej *Żędzin*, od n. os. *Żęda* (: *żądać*) RymSEN II 757, z suf. -in. Spółgłoska *rz* zrównała się w wymowie z *ż*, stąd zmiana *Żędzin* > *Rzędzin*. Do formy *Rędzin* por. n. os. *Ręda, *Rzęda, por. *Rędoch* (*Rzędoch*), też ap. *rędzina* ‘gatunek urodzajnej, ciężkiej gleby’ Sstp VII 453. Lit.: Nieckula, -ov- 330. IN

Rędzin (2), cz. Wrocławia, dawniej wś: de *Randino* (1212)XIV, villarum Maslec et *Randino* 1220 SUr I 95, 146; villam *Ranzin* 1257 III 153; in *Ranzino* 1268 SUr IV 56; in *Ransyn* (1287) XIV, in *Ransin* (1287)1706 SUr V 274; *Ransin* 1315, *Ransyn* 1326, *Ransen* 1334 Reg nr 3467, 4539, 5315; *Ransin*, *Randzin* 1348 DomWr 93–4; *Ransin* villa et allodium 1353 LandB 114; *Ransin* 1425 DomWr 94; *Ransen* 1507 H 134; dorfle *Ransaw* 1508 ZfGS XVI 298; *Rannsen* 1548, *Ransern* ok. 1630 DomWr 94; *Ransern* 1736 MpWielWrat; *Ransern* 1795 Z XII 205; *Ransern* 1845 K 530; *Ransern* 1941 SOV 304; *Ransern* — *Rędzin*, na, *rędziński* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rędzin*, -na 1982 WUN III 124. — Dawniej może *Rędzino, od ap. *rędzina* ‘gatunek urodzajnej,

ciężkiej gleby’ Sstp VII 453, z suf. -ino, wtórnie -in; może też **R(z)ędzino*, od n. os. *Ręda, *Rzęda, por. *Rędoch* (*Rzędoch*). Nazwa oddana w różnych postaciach zniemczonych, z których ostatecznie utrzymała się forma *Ransern*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rędzin*. Lit.: SNGŚI XI 123; DomWr 93–4. JCh/PS

Rędzina, wś zaginiona, leżała w pow. proszowickim, w par. Koniusza, dziś krak.: *Randzina* 1470–80 DB II 170; *Randzina* 1504 Hel II nr 4547; *Rądzyna* 1511 SHGKr(kartoteka); *Rędzina* 1550 Matr V/2, nr 4990. — Od ap. *rędzina*. Lit.: RKrak 144. IN

Rędzina Wola zob. **Wola Czolnowska**

Rędziny (1), cz. Zrębic, dawniej wś, częst., gm. Olsztyn: *Rendziny Zrem*. 1915 KdwR (E 39); *Zrębice-Rędziny*, kol. 1921 Sk III 15; *Rędziny*, wś 1933 SkBy 1439; *Rędziny* 1934 Mp-100(47–29); *Rędziny* 1961 Mp-25(Częstochowa); *Rędziny*, -dzin 1982 WUN III 124. — Od ap. *rędzina*, w l. mn. IN

Rędziny (2), wś, częst., gm. Rędziny, 9 km na płn.-wsch. od Częstochowy: *Randziny* (1220)XV KMłp II 27; *Randzini* (1425) ZDM II 51; *Rzandzini* 1470–80 DB III 153; *Rądziny* 1490 ŻDz XV 436; *Randziny* 1511–23 ŁLB I 561; *Radziny* 1529 LR 344; *Rędziny* 1581 ŻDz XIV 77; *Rędziny* 1629 RPobKr 177; *Rędziny* 1783–84 SHGKrMat 259; *Rędziny* 1827 Tabella II 136; *Rędziny*, wś i folw., *Rędziny Górnicze*, *Górne*, *Dolne* i *Poduchowne*, wsi, kol., folw. 1888 SG IX 636; *Rędziny*, wś i folw. 1902 Przew II 122; *Rędziny*, wś 1933 SkBy 1439; *Rędziny*, *Rędziny Kolonia*, *Rędziny Okupnicy*, *Rędziny Wyrazów* 1952 UW 254; *Rędziny*, -dzin 1982 WUN III 124; gw. *rynżiny*, -in, *rynżiny* ^u*okupniki*, -in-uf, *rynżiny* *vyrazuf*, -in-ova, *rynżiński*. — Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. *górnicy*, *górnny*, *poduchowny*, od ap. *kolonia*, *okupnik* ‘ten, co się okupuje, np. kmieć czynszowy, czynszownik’ SW III 760, też gw. ‘nabywca rozparcelowanych gruntów dworskich’ SGPKar III 436, w l. mn., oraz od n. os. *Wyraz* RymSEN II 710, z suf. -ów. Lit.: RKrak 144; RospSEMig 328. IN

Rędziny (3), wś, częst., gm. Szczekociny, 6 km na płn. od Szczekocin: *Rędziny* 1877 Zin II 106; *Rędziny*, wś 1888 SG IX 636; *Rędziny*, folw. 1902 Przew II 122; *Rędziny*, kol. 1921 Sk III 141;

Rędziny

Rędziny, kol. 1933 SkBy 1439; *Rędziny* 1952 UW 130; *Rędziny, -dzin, rędziński* 1970 UN 35, 73. Lit.: RospSEMiG 328. *IN*

Rędziny (4), wś, częst., gm. Żytno, 17 km na pld.-wsch. od Radomska: *Randziny* (1358)XVIII SHGLęcz II 69; *Randzini* 1400 Krak nr 10870; *Radzini* 1511 ŻDz XIII 205; *Radziny* 1511–23 ŁLB I 510; *Radziny* 1552, *Rędziny* 1553 ŻDz XIII 277; *Rędziny* 1791 MpPerSd; *Rędziny* 1827 Tabella II 136; *Rędziny* 1888 SG IX 636; *Rędziny* 1921 Sk II 93; *Rędziny, -dzin, rędziński* 1972 UN 48, 121; gw. *ryńżiny, -żin, ryńżiński*. Lit.: SHGLęcz II 69. *EB*

Rędziny (5), wś, jel., gm. Kamienna Góra, 6 km na pln.-zach. od Kamiennej Góry: super villa *Reynfredisdorf* 1368 LandbSch I nr 102 (tu?); *Rudigersdorf* im Landshuttischen 1371 LandbSch I nr 629; vorwerk czu *Reynfürsdorf* 1396, 1397, 1398, das dorf *Reynersdorf* 1399 LandbSch III nr 160, 161, 378, 507 (tu?); Heynze von *Reynersdorf* [1400], von *Reynfredisdorf* 1400, de *Reynhardisdorf* 1401 LandbSch III nr 791, 822, 1049 (tu?); *Rürsdorf* ok. 1660 MpDSLav; *Röhrsdorff* 1666/67 J I 696; *Wüsten Röhrsdorf* 1736 MpWielJav; *Röhrsdorf, Wüste*- 1786 Z VI 390; *Wüst Röhrsdorf* 1833 MpRey nr 150; *Röhrsdorf, Wüste*- 1845 K 550; *Röhrsdorf* 1941 Wrzosek 33; *Röhrsdorf* — *Rędziny, -in, rędziński* 1947 MPol XXV nr 124; *Rędziny, -dzin* 1982 WUN III 124. — Identyfikacja pierwszych zapisów z tą wsią jest niepewna. Nazwa niem. od n. os. *Reinfrid, Renfer, Reine* (: *Raganfrid*) Gott 398; druga n. niem. *Rudigersdorf*, od n. os. *Rudiger, Rödiger* (: *Hrodgaer*) Gott 261 — obie z członem *Dorf* ‘wieś’. Nazwa uległa stopniowemu uproszczeniu do *Röhrsdorf*, może w wyniku adideacji do niem. ap. *Röhr* ‘trzcina’ (por. też *Rochowice, Siedlęcín*). Od XVIII w. z dodatkowym członem od przym. *wüst* ‘pusty, bezludny’, może dla odróżnienia od n. wsi *Alt Röhrsdorf*, zob. *Rochowice* (1). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rędziny*. Lit.: SNGŚI XI 124; SGTS V 244–8. *JCh/PS*

Rędziny zob. **Kalina** (2a), **Puchały** (5), **Rędziny-Borek**, **Rędziny Zbigalskie**, **Uniejów** (1)

Rędziny-Borek, wś, kiel., gm. Słaboszów, 10 km na pln.-wsch. od Miechowa: *Rędziny*, folw. 1783 SHGKrMat 259; *Rędziny*, folw. 1888 SG IX 636; *Rędziny*, wś 1902 Przew II 123; Fw. *Rędziny* 1926 Mp-100(47–30); *Rędziny*, kol.

1933 SkBy 1439; *Rędziny-Borek* 1952 UW 267; *Rędziny-Borek, -dzin-rku*, cz. Śladowa 1964 UN 7, 23; *Rędziny-Borek, -dzin-rku*, przys. 1982 WUN III 125; po zmianie *Rędziny-Borek, -dzin-Borku, rędziński*, wś 2006 DzU nr 240, poz. 1746. — Dawniej *Rędziny*, wtórnie n. zestawiona *Rędziny-Borek*; człon drugi w n. zestawionej od ap. *borek* ‘mały las’. Lit.: KopKiel 76; RospSEMiG 328. *IN*

Rędziny Dolne zob. **Rędziny** (2)

Rędziny Górne zob. **Rędziny** (2)

Rędziny Górnicze zob. **Rędziny** (2)

Rędziny Kolonia zob. **Rędziny** (2)

Rędziny Okupnicy zob. **Rędziny** (2)

Rędziny Poduchowne zob. **Rędziny** (2)

Rędziny Wyrazów zob. **Rędziny** (2)

Rędziny Zbigalskie, wś, kiel., gm. Słaboszów, 14 km na wsch. od Miechowa: *Rędziny Dzbiskalskie* (!), folw. 1782–83, *Rędziny Zbigały*, folw. 1787 SHGKrMat 259; *Rędziny*, folw. 1902 Przew II 122; *Rędziny Zbigalskie*, kol. 1921 Sk III 67; *Rędziny Zbigalskie*, kol. 1933 SkBy 1439; *Rędziny Zbigalskie* 1952 UW 267; *Rędziny Zbigalskie, -dzin -kich, zbigalski* 1964 UN 7, 72. — Nazwa zestawiona; człon pierwszy ponowiony z n. wsi *Rędziny*, dziś *Rędziny-Borek*; człon odróżniający od n. pobliskiej wsi *Zbigały*. Lit.: KopKiel 76; RospSEMiG 328. *IN*

Rędzińskie zob. **Redzińskie**

Ręka, os. zaginiona, leżała w pobliżu Błazejewa i Czmonia, pozn., gm. Kórnik: Czman et *Ranka* 1423, Poszathonko usque ad gran. *Runka* 1440 Koz III 130; ad granicius *Ranka* 1440 SHG-Kl(PyZ 8, 139); Czman i *Ranka* 1446 SHGKl(PG 2, 157v–58); Czmayn et *Ranka* ad Blozegewo pertinentes 1525 Koz III 131. — Od ap. *ręka*, zapewne nawiązanie do terminu prawniczego: *po martwej ręce* ‘tytułem dziedziczenia po zmarłym właścicielu’; *po pustej ręce* ‘tytułem dziedziczenia po zmarłym bez spadkobierców’; *ręka* ‘posiadanie, własność rzeczy, pieniędzy, majątku; poręczenie, poręka’ Sstp VII 457–9. *ZZ*

Rękawczyn (1), wś, koniń., gm. Orchowo, 10 km na pld.-wsch. od Trzemeszna: *Rancawczino* 1392 KW III 643; de *Rokawczino* 1398 RWlkp II nr 62; in *Rankawczino* 1399 Lek II nr 1248; *Rancawczino* 1402 Koz I 255; Ligaszczium de *Rankawczino* 1406 KW VII 355; Lygaszcz ... de

Rąkawczynowo 1419 KW VIII 97; de *Rancawczino* 1428 RWlkp II nr 899; *Rakawczino* 1439 AC II nr 356; całą połowę *Kościelnego Rakawczyna* 1489 SHGKI(PG 10, 120v); *Rakawczyno maior* 1511–23 ŁLB I 198; *Rękawczyno* 1564 MKI(ASK 12, 550); *Rękawczino* 1580 ŻDz XII 155; *Rękawczyno major* 1674 MKI(ASK 74, 215); *Rękawczyno* 1783–84 RejKor 21; *Wieś Rękawczyn* 1789 MKI(Tab 34, 166); *Rękawczyn* 1888 SG IX 636–7; *Rękawczyn* 1933 SkBy 1439; *Rękawczyn, -na* 1982 WUN III 125; gw. *rynkafčyn, -na, rynkafčyjski*. — Od n. os. *Rękawka* SSNO IV 465 (: n. os. *Rękaw*), z suf. *-ino*, następnie *-in*; efemerycznie n. rozszerzona suf. *-owo*. Człon odróżniający od łac. przym. *maior* ‘większy’; n. dyferencyjna wobec *Rekawczyno Minor*, dziś *Rękawczynek*. Lit.: Nieckula, *-ov-* 302. ZZ

Rękawczyn (2), wś, płoc., gm. Gozdowo, 13 km na płn.-zach. od Bielska: *Rakawczyno* (1305)1509 AC III nr 284; *Rekawczino* 1578 ŻDz XVI 19; *Rękawczyno* 1783–84 RejKor 620; *Rękawczyno* 1784 MpPerPł; *Rękawczyno* 1827 Tabella II 136; *Rękawczyn* 1888 SG IX 636; *Rękawczyn* 1921 Sk I 171; *Rękawczyn* 1952 UW 37; *Rękawczyn, -na* 1982 WUN III 125. Lit.: SHGPł 257; ZMaz 319. UW

Rękawczynek, wś, koniń., gm. Orchowo, 15 km na płd. od Mogilna: *Rancawczino nowe* 1398 Lek II nr 1140; w *M. Rakawczyno* 1477 SHGKI(PG 9, 68v); *Rakawczyno* 1511–23 ŁLB I 198; *Ligaszcze Rąkawczino* 1551 Koz III 654; *Rękawczyno minor* 1564 SHGKI(ASK 12, 550); *Rękawczyno minor* 1618–20 PKal 214; *Rękawczyno minor* seu *Rękawczynko* 1674 MKI(ASK 74, 215); *Rękawczynek* 1846 KsP 499; *Rękawczynek* 1888 SG IX 637; *Rękawczynek* 1933 SkBy 1439; *Rękawczynek, -nka* 1982 WUN III 125; gw. *rynkafčynek, -nka, -nku, rynkafčyjski*. — Początkowo n. zestawiona; człon pierwszy od n. pobliskiej wsi *Rękawczyno*, dziś *Rękawczyn* (1), człon drugi od przym. *nowy* i łac. *minor* ‘mniejszy’ oraz od n. os. *Ligaszc* SSNO III 259 (: n. os. *Eligast*). Nazwa uległa uniwerbizacji przy użyciu suf. *-ko*, później *-ek*. ZZ

Rękawczynko zob. **Rękawczynek**

Rękawczyno Ligaszcze zob. **Rękawczynek**

Rękawczyno Maior zob. **Rękawczyn** (1)

Rękawczyno Minor zob. **Rękawczynek**

Rękawczyno Nowe zob. **Rękawczynek**

Rękawica, wś zaginiona, leżała w dawnym pow. garwolińskim, w par. Parysewo (dziś Parysów), siedl.: z *Rękawiczą* (1565) Lumaz I 73; *Rekawicza* 1576 ŻDz XVI 220; *Rękawica* deserta 1783–84 RejKor 760. — E. Rzetelska-Feleszko wywodzi nazwę od ap. *rak* (ze zmianą *ra-* > *re-*), z suf. *-awica*; por. jednak ap. *rękawica*, n. os. *Rękawica* RymSEN II 351. Lit.: Rzetelska-Feleszko, PF XXVIII 57; SEBań III 67–8. UB

Rękawice zob. **Rękowice**

Rękawiec, wś, piotr., gm. Żelechlinek, 16 km na płn. od Tomaszowa Mazowieckiego: *Rankaczecz, Rabaczysz* (1359)1441, 1493 SHGRw(MK 17, 46); *Rakaczecz* (1359)1509 Matr IV/3, supl. nr 192; *Rankaczecz* 1457 SHGRw(MK 335, 145); *Rąkaczyciecz* 1511/12 VisitGn 352; *Rankaczyciecz* 1511–23 ŁLB II 323; *Rekacziecz* (1531) VisitGn 670; *Rekacziecz* 1579 ŻDz XVI 165; z ... *Ręka-ycem* 1661 Luraw 141; z ... *Rękawcem* 1789 Luraw 31; *Rekawice* 1792 MpPerRw; *Rękawiec* 1827 Tabella II 136; *Rękawiec* 1839 MpKwat III 4; *Rękawiec* 1877 Zin II 107; *Rękawiec* al. *Rękowice* 1888 SG IX 637; *Rękawiec* 1902 Przew II 123; *Rękawiec*, wś i kol. 1933 SkBy 1439; *Rękawiec, Rękawiec Nowy* 1952 UW 101; *Rękawiec, -wca* 1982 WUN III 125. — Dawniej *Rękaciec, od n. os. *Rękacz (: *ręka*), z suf. *-ec*. Nazwa *Rękawiec* powstała wskutek adideacji do ap. *rękaw*. Przejściowo z członem odróżniającym, od przym. *nowy*. Lit.: Rzetelska-Feleszko, SFPS 16, 97. UW

Rękawki (1), os. zaginiona, koniń., gm. Słupca: in *Rokawki* 1399 Lek II nr 786. — Od n. os. *Rękawka* SSNO IV 465, w l. mn. ZZ

Rękawki (2), cz. Życka Polskiego, dawniej wś, płoc., gm. Słubice: *Rankawki* (1341)1493 SHGRw (ADP 388); *Rancawki* 1389 Łęcz I nr 1199; *Rakawki* 1440 SHGRw(MK 336, 88v–89v); *Rekawki* 1579 ŻDz XVI 198; *Rękawki* 1783–84 RejKor 721; *Rękawki* 1827 Tabella II 136; *Rękawki*, wś i kol. 1888 SG IX 637; *Rękawki*, wś 1902 Przew II 123; *Rękawki*, wś 1933 SkBy 1439; *Rękawki, -wek* 1971 UN 125, 28. UW

Rękojady zob. **Rakojady**

Rękoraj, wś, piotr., gm. Moszczenica, 12 km na płn.-zach. od Piotrkowa Trybunalskiego: *Rankorag* 1393 Łęcz II nr 4692; *Rankoray, Rakoray*

Rękowice

(1395)1552 SHGŁęcz II 70; *Rankoray* (1397)XVI Matr IV/3, supl. nr 388; *Røkoray* 1400 SHGŁęcz II 70; *Racoray* 1511 ŻDz XIII 198; *Rekoray*, *Rakoray* 1511–23 ŁLB II 171, 172; *Rękoray* 1552 ŻDz XIII 263; *Rękoray* 1791 MpPerSd; *Rękoray* 1827 Tabella II 136; *Rękoraj* 1877 Zin II 107; *Rękoraj*, kol. i folw. 1888 SG IX 637; *Rękoraj*, wś 1921 Sk II 76; *Rękoraj*, -ju, *rękorajski* 1974 UN 46, 25; gw. *rynkoraj*, -ia, *rynkorajski*. — Nazwa niejasna; może o charakterze żartobliwym, od ap. *ręka* i *raj* w formie złożenia z interfiksem -o-. Lit.: SHGŁęcz II 69–70. EB

Rękowice, wś, rad., gm. Magnuszew, 9,5 km na płn.-wsch. od Warki: *Recouici* 1297, *Rakowicze* 1326 KMaz II 96, 183; *Rakowicze* 1382 KkM nr 105; *Rekowicze* 1416 Czer nr 518; *Rakowicze* 1470, 1488 SHGMz (MK 18, 28v); *Rakowicze* 1524 SHGMz (MK 32, 239); *Rakowice* 1576 ŻDz XVI 241; *Rękowice* 1783 MpPerMz; *Rekowice* 1783–84 RejKor 125; *Rękawice* 1827 Tabella II 136; *Rękawice* 1839 MpKwat IV 4; *Rękowice* 1877 Zin II 107; *Rękowice* 1888 SG IX 637; *Rękowice* 1921 Sk III 58; *Rękowice*, -wic, *rękowicki* 1970 UN 25, 26. — Dawniej *Rekowice, *Rakowice, od n. os. i heral. *Rak*, *Rek* SSNO IV 438 (mazowieckie przejście *Ra-* > *Re-*), z suf. -owicy, -owice. Późniejsze formy *Rękawice*, *Rękowice* powstały zapewne w wyniku adideacji do ap. *ręka*, *rękaw*. Lit.: TaszyckiPatrMz 61; KopRad 382. UB

Rękownica zob. **Rekownica** (1)

Rękowo, przys. wchłonięty przez Bystre, dawniej wś, elbl., gr. Miłoradz, 11 km na zach. od Malborka: [in] *Rennikow* czechen huben (1299)1569 PrUr I/2, 446; *Rennekau* (1664)1764, *Rennekau* (1668)1764 Font XXXIV 376, 38; *Renkowo* 1682 Font V 47, 49; *Renkau* 1772/73 HAPr IV 635; *Renckau* 1796–1802 MpSchröt IX; *Renkau* — *Rękowo* 1879 KętN 30; *Rękowo*, niem. *Adlig Renkau*, dobra szlacheckie 1888 SG IX 637; *Rękowo* — *Adlig Renkau* 1941 Choj 176; *Adlig Renkau* — *Rękowo*, -wa, *rękowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rękowo* 1967 SM 966; *Rękowo* 1970 Mp-25(325, 41); gw. *ręjkowo*. — Źródłowe zapisy niemieckie: *Rennikow*, *Rennekau*, *Renkau* pozwalają na odczytanie n. jako *Rękowo*, od n. os. *Ręka* SSNO IV 465, z suf. -owo. Człon niem. od przym. *adlig* 'szlachecki'. Lit.: Górnowicz, PMT IV 136. WK

Ręków, wś, wroc., gm. Sobótka, 6 km na płn.-wsch. od Sobótki: Dorfe *Rankau* 1320, *Ranchow* 1328 Reg nr 4026, 4784; von *Rankaw* 1372, der dorfe *Rankau* 1375, *Rankaw* 1376 LandbSch I nr 660, 1055, 1076; *Rankow* (1376) K 529; *Rankow* 1385, *Rankow* 1386 LandbSch II nr 116, 243; *Ranckau*, ad praedicantem *Ranckensem* 1666 J I 424, 439; *Ranckau* 1736 MpWielBreg; *Rankau* 1743 SNGŚI XI 125; *Rankau* 1783 Z I/4, 45; *Rankau* 1845 K 529; *Rankau* — *Ręków*, -owa, *rękowski* 1947 MPol XVI nr 37; *Ręków*, -kowa 1982 WUN III 125. — Pierwotnie zapewne *Ręków, od n. os. *Ręka*, z suf. -ów. Nazwę zniemczono jako *Rankau*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Ręków*. Lit.: SNGŚI XI 124–5. JCh/PS

Rększowice, wś, częst., gm. Konopiska, 14 km na pld.-zach. od Częstochowy: de *Ranczczowicz* (!) 1383 KIJ 35; *Ranczschowicze* (1433) XVIII KMłp IV 282; *Rexowice* 1474 RKrak 144; *Rankzewicze* (!) 1540 Matr IV/3, nr 20067; *Rększowicze* 1564 Lukrak II 26; *Rzethowicze* (!) 1581 ŻDz XIV 78; *Reksowice* 1662 ŻDz XV 52a; *Reszkowice* (!) 1629 RPobKr 178; *Reksowice* 1680 Rej 182; *Rększowice* 1765 Żyd 417; *Reksowice* v. *Ręksowice* 1782–83 SHGKrMat 259; *Rększowice* 1783–84 RejKor 277; *Rakszewice* 1787 Spis 348; *Renksowice* 1789 SHGKrMat 259; *Rexowice* 1827 Tabella II 137; *Rększowice* 1877 Zin II 107; *Rększowice* 1888 SG IX 637–8; *Rększowice* 1952 UW 254; *Rększowice*, -wic 1982 WUN III 126; gw. *rynksowice*, -ic, *rynksoski*. — Od n. os. *Rększa (: *ręka*), z suf. -owice. Forma *Reksowice* zmazurzona, z denazalizacją ę. Lit.: RKrak 144. IN

Rękusy, wś, suwal., gm. Elk, 5 km na płn.-zach. od Elku: *Renkussen* 1494 KętL 458; *Renkussen*, wś 1785 Goldb III 169; *Renkussen* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Renkussen*, *Renkusy*, -ow ok. 1859 SzcześTeka 155; *Renkussen* — *Rękusy* 1879 KętN 163; *Rękusy* 1888 SG IX 638; *Renkussen* — *Rękusy*, -ów, *rękuski* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Rękusy*, -sów 1982 WUN III 126; gw. *renkuski*. — Od nazw. odbiorcy nadania z 1494 r. Macieja *Rękusa* (*Renkus*, *Rankus*) KętL 458, ta może ma związek z lit. n. os. *Renkus*, *Renkys* (: niem. n. os. *Renk(e)*, *Ränke* Gott 399) Lpvž II 598. W substytucji do j. niem. *geminata ss* zamiast *s*, końcówka -en (l. mn.). Po 1945 r. usta-

lono urzędowo n. *Rękusy*. Lit.: BiałKol 87, 91; BiałPrzem 65, przyp. 260. *RP*

Rępkowo zob. **Rębkowo, Rębków**

Rępków zob. **Rębków**

Ręszczyzna zob. **Reńszczyzna**

Ręszew, wś, sier., gm. Burzenin, 8,5 km na płn.-wsch. od Łączewa: *Reszow* 1617 Koz VII 69; *Ręszew*, kol. 1877 Zin II 107; *Ręszew*, kol. i folw. 1888 SG IX 638; *Ręszew*, kol. 1902 Przew II 123; *Ręszew*, kol. 1921 Sk II 101; *Ręszew*, kol. 1933 SkBy 1439; *Ręszew*, wś 1952 UW 103; *Ręszew*, -szewa, *ręszewski* 1972 UN 50, 27; gw. *rysef*, -seva, *ryseski*. — Początkowo *Reszów*, od n. os. *Resz* (: im. złożone typu *Raslaw, Radoslaw*) RymSEN II 340, z suf. -ów. Od XIX w. *Ręszew*, może pod wpływem n. os. typu *Ręsz-ak* (: niem. n. os. *Rens*) RymSEN II 339, z suf. -ew. W zmaszuczonych formach gw. samogłoska -ę- > -y- wskutek podwyższenia artykulacji. *EB*

Ręszów, wś, legn., gm. Ścinawa, 3 km na płd.--zach. od Ścinawy: [*Ransen*] (1209)XVIII KŚI II 63; *Rasoua* (!) 1267 SuR IV 15; *Rasona* (!) 1267, *Ransow* (1296)XV, *Ransow* 1342 Reg nr 1257, 2415, 6761; *Ransaw* 1399 ZfGS XXXIII 393; in *Ransinow, Ransa* 1580 J III 5, 21; *Ransen* 1644 MpDSWol; *Ransen* 1736 MpWielWol; *Ransen* 1787 Z VII 319; *Ransen* 1845 K 530; *Ransen* — *Ręszów*, -owa, *ręszowski* 1947 MPol XXV nr 124; *Ręszów*, -szowa 1982 WUN III 126. — Zapisy utrudniają odczytanie pierwotnej postaci; może **R(ę)eszów* lub *Rzęsinów, od n. os. *Rząsa, Rzęsa* SSNO IV 445, 539 (: *rząsa, rzęsa*), z suf. -(in)ów. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Ręszów*. Lit.: SNGŚI XI 125. *PS*

Rętki zob. **Dmochy-Rętki, Ługi (9)**

Rętki-Ługi zob. **Ługi (9)**

Rętwin, wś, tor., gm. Radomin, 11,5 km na płd.-wsch. od Golubia-Dobrzynia: *Ranthwini* 1425 Semk 234; *Ranthumy* (!) 1434 CdP II 860; *Rathwiny* 1497 Matr II nr 950; *Renthphiny* 1564 ŻDz XII 297; *Rętfiny* 1784 MpPerPł; *Rętfiny* 1789 Borucki 48; *Rętwin* 1802–03 MpGillyPr; *Rętfiny* 1827 Tabella II 137; *Rętfiny* 1839 MpKwat II 1; *Rętfiny* 1877 Zin II 107; *Rętfiny* 1888 SG IX 638; *Rętfiny* 1902 Przew II 123; *Rętfiny* 1921 Sk I 161; *Rętfiny*, folw., kol. 1933 SkBy 1436; *Rętwiny* 1952 UW 54; *Rętwiny*, -win 1982 WUN III 126. — Od n. os. *Randwin, Rantwin* SSNO IV

461 lub od ap. *rytwin* 'wycięty płat murawy, darni' Sstp VIII 65, w l. mn. Formy z -an-, -em- stały się podstawą postaci z nosówką. *KZ*

Rgielew, wś, koniń., gm. Kłodawa, 3 km na płd.-wsch. od Kłodawy: *Rgilewo* (1355)1511/12, *VisitGn* 267; *Rhgilewo, Rghileuo* 1388 Łęcz I nr 749, 1100; *Rgilewo* 1395, *Rgyłow, Rgilow* 1399 Łęcz I nr 3723, 5795, 6258; *Rgylowo* 1511–23 ŁLB II 453; *Rgielewo* 1576 ŻDz XIII 78; *Rgielów* 1783–84 RejKor 47; *Rgielew* 1793 MpPerŁęcz; *Rgilew* 1827 Tabella II 138; *Rgilew* 1877 Zin II 107; *Rgilew Korzecznik*, os. młyn. 1888 SG IX 638; *Rgielew*, wś i folw. 1902 Przew II 123; *Rgilew*, wś 1921 Sk II 25; *Rgilew* 1933 SkBy 1439; *Rgielew*, -wa, *rgielewski* 1970 UN 82, 36; gw. *rgilef*, -va, *rgileski*. — Początkowo *Rgilewo, Rgilow(o)*, od n. os. *Rgil* SSNO IV 465, z suf. -ewo, -ow(o). Nazwa osobowa *Rgil* (*Rǫgylyf) zapewne od *Drgil (< *drǫgylyf 'o człowieku cierpiącym na drżączkę', por. *drgać, drzeć*) SEBań III 72. W XVI w. też *Rgielewo*, później *Rgielew*, z regularnym przejściem -iL- > -eL-. Drugi człon okresowej n. zestawionej *Rgilew-Korzecznik* od n. sąsiedniej wsi *Korzecznik* (zob.). Lit.: SHGŁęcz II 70; Nieckula, -ov- 172. *EB*

Rgielsko, wś, pil., gm. Wągrowiec, 4 km na wsch. od Wągrowca: *erglżko* 1153, *Regliz* (!) 1218, *Ergilzsko* (1222)1426 KW I 23, 92, 549; hereditate ... que *Relitsco* wlgariter nuncupatur 1282 KW VI 36; *Rigielsko* (1392)XVIII KW III 646; villa *Regylczke* ok. 1500 SŻr III 120; *Rgyel-szko* 1511–23 ŁLB I 111; *Rgielsko* 1564–65 Luwlkp I 268; *Rgielsko* 1577 ŻDz XII 192; *Rgelsko* 1674 MKI(ASK 74, 241); *Rygielsko* 1775 MKI(Tab 37, 57); *Rzgielsko* 1789 MKI(Tab 39, 9); *Rgielsko* 1846 KsP 533; *Rgielsko* 1888 SG IX 638; *Rgielsko* 1933 SkBy 1439; *Rgielsko, -ka* 1982 WUN III 126; gw. *rygelsko, -ska, rygelski*. — Od n. os. *Rgil*, z suf. -sko. Zapisy z nagłosowym E- powstały w wyniku fałszywej dekompozycji wyrażenia przyimkowego *we Rgielsku*. Lit.: Rospond, -bšk- 232. *ZZ*

Rhamel zob. **Rumia**

Rheda zob. **Reda**

Rhein zob. **Ryn (2, 3)**

Rheinfeld zob. **Przyjaźń**

Rheinsberg zob. **Ryńsk**

Rheinswein zob. **Rańsk**

Rhog

Rhog zob. **Róg Orłowski**
Rhyn zob. **Rojewo** (2)
Ribaken zob. **Rybaki** (5)
Ribbekardt zob. **Rybokarty**
Ribbertow zob. **Rozwarowo** (1)
Ribenz zob. **Rybień** (2)
Riberti Villa zob. **Godziszowa**
Ribitten zob. **Rybitwy** (9)
Ribittwen zob. **Rybitwy** (9)
Ricfald zob. **Laseczno**
Richardsdorf zob. **Radochów**
Richenau zob. **Bogaczowice, Rychnowo** (3)
Richenbach zob. **Biskupiec** (1), **Dzierżoniów, Kraszewo** (5)
Richenberg zob. **Kraszewo** (5)
Richenow, wś zaginiona, trudna do dokładnego zlokalizowania, leżała w ziemi strzeleckiej, gorz.: *Richenow* 1337 LandbNM 109. — Zapewne od średniem. przym. *rich*, niem. *reich* 'bogaty' + *-ow* (< *-au*). BCz
Richenow zob. **Bogaczowice**
Richenwalde zob. **Zalesie** (74a)
Richinbach zob. **Dzierżoniów**
Richinow zob. **Bogaczowice**
Richlawen zob. **Rychława**
Richnow zob. **Bogaczowice, Raszowa** (1), **Rychnowo** (3), **Rychnów** (1, 3)
Richtal zob. **Dziuplina**
Richtenberg zob. **Skarzyn** (2), **Sobole** (3)
Richtenfeld zob. **Cybulki** (2)
Richtersdorf zob. **Wójtowa Wieś**
Richtershof zob. **Garbowo** (1)
Richthausen zob. **Kikowo** (2)
Richthof zob. **Otomin**
Richtwalde zob. **Kowalewo** (10)
Richuldt zob. **Rychuld**
Richwald zob. **Zalesie** (74a)
Richwindsdorf zob. **Ligotka** (1)
Ricosgen zob. **Rokocin**
Ricousseu zob. **Rokocin**
Ridbach zob. **Rzek**
Ridos zob. **Redy**
Rieben zob. **Rybno** (4)
Riebenfelde zob. **Rybno** (12)
Riebenzahl zob. **Rybical**
Riebienke zob. **Rybieńko** (1)
Riebitz zob. **Rybice** (2)
Riebniß zob. **Rybna** (4)

Riedenaw zob. **Rodnowo**
Riedgrund zob. **Rzeczyce** (2)
Riedzewen zob. **Rydzewo** (7)
Riege zob. **Leżenica**
Riegersdorf zob. **Jęglowa, Potworów** (3), **Rudgerzowice, Rudzica** (1), **Rudziczka** (1, 2)
Rieglitz zob. **Regulice** (2)
Riemberg zob. **Rościślawice, Rzymówka**
Riembergshof zob. **Radomierzycy** (2)
Riemendorf zob. **Pokrzywnik** (1)
Riemertsheide zob. **Rusocin** (2)
Rienow zob. **Rynowo** (2)
Riesenburg zob. **Prabuty** (1)
Riesenkirch zob. **Obrzynowo**
Riesnitz zob. **Rzeczyca** (14)
Rietschütz zob. **Rzeczyca** (3, 15)
Rietzig zob. **Rzecko**
Rietzig Domäne zob. **Rzeczki** (1)
Riewalde zob. **Rywałd** (1)
Rigwald zob. **Wigwald**
Rikenfelde zob. **Garnowo** (2)
Riman zob. **Rymań**
Rimlack zob. **Rymlawki**
Ringen zob. **Rynic**
Ringenwalde, wś zaginiona, prawdopodobnie leżała w ziemi wschowskiej, w pobliżu wsi Drzewce: villas Drewycz et *Ringenwalde*, districtus Glogoviensis 1300 Matr I supl. nr 7; bona, widelicet Drewycz et *Ryngenvalde* ... *Ryngewalde*, na kopii: *Ringenwalde* 130(2), 1475 KW XI 10; super villas Drzewczet et *Rougenvalde* in districtus Wschowiensi 1405 Matr I supl. nr 39; hereditates Drzewce et *Ringenvalde* predictas (1405), na kopii: Privilegium super villas Drzewczet et *Rongenwalde* in districtu Wschowiensi sitas (1475) KW XI 10, 103–4. — Nazwa niem. zapewne ma związek ze średniem. *ringe* 'mały, niski' lub *rink*, *ringes* 'krag, obwódka' + *-wald*, średniem. *wold* 'las' Kluge 835. Lit.: Jurek, Roczniki Historyczne 1989–1990, 55–6. RP
Ringenwalde zob. **Dyszno**
Ringwalde zob. **Biestrzynnik**
Ringwitz zob. **Rzymkowice**
Rinkendorf zob. **Rytwiny**
Rinkowken zob. **Rynkówka**
Rinnersdorf zob. **Rusinów** (6), **Rynarcice** (1), **Rynarciczki**
Rinsch zob. **Rynsz**

Rinske zob. **Kliczkowy**
Rinwald zob. **Rywald** (1)
Ripi zob. **Krzywa** (5)
Ripnik zob. **Rzepnik**
Rippin zob. **Rybin, Rypin**
Ripresdorf zob. **Godziszowa**
Rischow zob. **Ryszewko** (2), **Ryszewo** (1, 2)
Rispersnow zob. **Rzystnowo**
Risschcow zob. **Rzęczkowo**
Rissen zob. **Rosin**
Rissnow zob. **Rzystnowo**
Ristenau zob. **Białawy**
Ristow zob. **Rzyszczecko, Rzyszczezo** (1, 2)
Ritschen zob. **Rzecen, Rzeczyca** (3)
Ritschendorf zob. **Osola**
Rittel zob. **Rytel**
Ritterhof zob. **Dębница** (6)
Rittersberg zob. **Grodzisko** (17)
Rittersdorf, wś zaginiona, leżała zapewne w pobliżu wsi Nowa Wieś Wielka i Nerwici, olszt., gm. Lidzbark Warmiński i Górowo Iławec-
 kie: *Rittersdorf* 1374 MWrn II 525; zcu deme
 vlyse, das do scheidit Grosindorff *Rittersdorf*
 vnde Nerwykin ... beide dorfir blibin der kirchin.
Rittersdorff vnde Nerwyken dem Orden 1374 VPr
 III 161. — Nazwa niem. od n. os. *Ritter* Gott 411
 lub od ap. *Ritter* ‘rycerz’ + *Dorf* ‘wieś’. *RP*
Rittersdorf zob. **Ponięcie**
Rittersdorffshof zob. **Rubno Wielkie**
Rittershausen zob. **Szczepanki** (4)
Ritter(s)walde zob. **Domaszkowice**
Ritzenhagen zob. **Boleszewo**
Ritzenswunsch zob. **Rzekcin**
Ritzker Krug zob. **Rydzek**
Ritzerow zob. **Rycerzewo** (2)
Ritzig zob. **Resko** (1)
Ritzig Kolonie zob. **Resko** (1)
Ritzow zob. **Ryczewo**
Ritzwalde zob. **Laseczno**
Rixhoeft zob. **Rozewie**
Rixöft zob. **Rozewie**
Robaben zob. **Robawy**
Robaczkowo zob. **Robakowo** (2)

Robaczyn, wś, leszcz., gm. Śmigiel, 3,5 km
 na pld.-wsch. od Śmigla: *Robaczino* 1394, *Roba-
 czyno* 1397 Lek II nr 1566, 2008a; de *Robaczina*
 1417 RWlkp III nr 636; *Maius Robaczino, Minor*
Robaczyno 1448, *Minor Robaczino* 1500 SHGPn

IV 72; villa *Robaczina*, z *Robaczina* 1510 NKs
 130; *Robaczyna* 1563 SHGPn(ASK 4, 201);
Maius et Minus Robaczino 1588 SHGPn IV 72;
Robaczyno 1619, *Robaczyno* 1775 PPozn(Tab
 2, 113v); *Robaczyna* 1783–84 RejKor 807; *Ro-
 baczyn* 1888 SG IX 645; *Robaczyn* 1933 SkBy
 1439; *Robaczyn, -na* 1982 WUN III 126. — Od
 n. os. *Robak* SSNO IV 460, z suf. *-ino*, później
-in. Okresowo n. zestawione z członami odróż-
 niającymi od łac. przym. *maior* ‘większy’, *minor*
 ‘mniejszy’. Lit.: SHGPn IV 72–8; Nieckula, *-ov-*
 302; PPozn 256. *ZZ*

Robakau zob. **Robakowo** (2)

Robakowice zob. **Robaków**

Robakowo (1), wś zaginiona, bydg., gm. Trze-
 meszno: Sedlicovo et *Robacovo* et Mislacovo 1145
 KW I 17; *Robakowo* 1368, *Robacowo* et Camen
 1392 KW III 308, 643; Ville nostre dicte *Robako-
 wo* 1435 KW X 6; *Robakowo* 1511–23 ŁLB I 199;
Robakowo 1535 MKI(ASK 12, 487). — Od n. os.
Robak SSNO IV 460, z suf. *-owo*. *ZZ*

Robakowo (2), wś, gdań., gm. Luzino, 7,5 km
 na pld.-zach. od Wejherowa: *Rebakem* 1393, von
robakow 1395 Zeit IV 32, 33; *Robakow* (1438)
 GZ 127; *Robakowo* 1534 Inwwoł 117; *Robako-
 wo* 1570 ŻDz XXIII 278; *Robaczkowo* 1599 Font
 I–III 471; *Robakowo* 1648 RP 195; *Robakowo*
 1682 Font V 166; *Robakowo* 1720 Font XVI–XIX
 533; *Robbakau* 1772/73 HAPr IV 636; *Robakau*
 1796–1802 MpSchröt IV; *Robakowo*, niem. *Rob-
 bakau* al. *Robakau*, dobra ryc. 1888 SG IX 645–6;
Robbakau, fr. *Rubakau, Robaczkowo, Robakowo*
 1912 Bär 99; *Robakowo*, wś 1933 SkBy 1439;
Robakowo 1952 UW 196; *Robakowo, -wa* 1982
 WUN III 126; gw. dawniej *robak^uow^o* Lor 87,
 później *rebok^uev^o*, *-va, rebok^uefs^o*. — Od n. os.
Robak, Robaczek, z suf. *-owo*, oddanym przez
 niem. *-au*. Lit.: Kęsikowa, PMT II 124–5. *WK*

Robakowo (3), wś, pozn., gm. Kórnik, 7 km na
 pln. od Kórnika: *Robakowo* 1396 Lek I nr 2250;
Robacowo 1403 KZPozn nr 1648; *Robakowo*
 1450 SHGPn(AAP AC 32, 127v); *Robakowo* 1508
 SHGPn(ASK 3, 21v); *Robakowo* 1580 ŻDz XII
 37; *Robakowo* 1622–24 PPozn(Tab 1, 35); *Roba-
 kowo* 1783–84 RejKor 818; *Robaków* al. *Robako-
 wo* 1888 SG IX 645; *Robakowo* 1933 SkBy 1440;
Robakowo, -wa 1982 WUN III 126. Lit.: SHGPn
 IV 78–80; Nieckula, *-ov-* 172; PPozn 256. *ZZ*

Robakowo

Robakowo (4), os. zaginiona, pozn., gm. Mieloszyn: Mielno z Ciołkowem y *Robakowem* pustą dziedziną 1622 Koz III 715. ZZ

Robakowo (5), wś, tor., gm. Stolno, 15,5 km na wsch. od Chelмна: *Robkaw* 1422 RegO nr 3917; *Robekaw* ok. 1423/24 DK 94; *Robakopha*, vom *Rebakopha* 1484 KęŁ 75, 136; aus dem Dorffe *Robanowo* (!) 1570 ŻDz XXIII 34; *Robakowo* 1647 Font IV 40; *Robakowo* 1667–72 Font VI–X 189; *Robakowo* 1682 Font V 25; *Robakowo* 1789 Goldb II 202; *Robakowo* 1796–1802 MpSchröt XXI; *Robakowo*, dobra ryc. 1888 SG IX 645; *Rebkau* seit 1908, fr. *Robakowo* 1912 Bär 97; *Robakowo* (*Rebkau*) 1925 Krzep 99; *Robakowo* 1933 SkBy 1439; *Robakowo*, -wa, *robakowski* 1971 UN 175, 14. Lit.: SHGCh 107. WK

Robaków, wś, kal., gm. Czermin, 11 km na pld.-wsch. od Żerkowa: *Robacovice* 1412 Koz I 256; między *Robacoviczi* 1413 RWlkp IV nr 425; de *Robacowo* 1427 Koz V 241; *Robacow* 1474 Matr I nr 1213; *Robakowo* 1511–23 ŁLB II 24; *Robakowo* 1579 ŻDz XII 127; *Robakowo* 1674 MKI(ASK 74, 142); Wies *Robakow* 1789 MKI(Tab 22, 270); *Robaków*, folw. 1888 SG IX 645; *Robaków*, obszar dw. 1933 SkBy 1440; *Robaków*, -kowa 1982 WUN III 126. — Dawniej *Robakowice*, od n. os. *Robak*, z suf. -owice, później zmiana suf. na -ów, obocznie -owo. Lit.: Nieckula, -ov- 172. ZZ

Robaszek zob. **Grzybowo-Robaszek**

Robaszew, wś, sier., gm. Złoczew, 6 km na pln.-zach. od Złoczewa: *Robaszow* 1783–84 RejKor 201; *Robaszew* 1827 Tabella II 138; *Robaszew* 1888 SG IX 646; *Robaszew* 1921 Sk II 96; *Robaszew*, -szewa, *robaszewski* 1972 UN 50, 21. — Od n. os. *Robasz (: *robić*, *Robert* RymSEN II 353), z suf. -ów, wtórnie -ew. EB

Robaskowo zob. **Grzybowo-Robaszek, Kleparz** (2)

Robawen zob. **Robawy**

Robawy, wś, olszt., gm. Reszel, 1 km na pld.-wsch. od Reszła: Dittleno *Robabe presencium ... ville Borgholcz* locatori, l. et tres mansos ... ad locandam ... villam 1363 MWrM II 359; rusticorum ville *Rababen* 1389 MWrM V 189; *Rababen* 1389 Ger 137; *Robaben* (1426) MWrM IX 165; *Rababen* 1533 ZGAE XXIII 646; villa *Robaben* 1582, *Robawen* 1597 ZGAE XXIV 169, 174; *Rabauen*

1615 RŁWrM 277; *Robabben*, *Robahnen* 1656 Kolberg 269, 272; *Robawen* 1688 Birch 214; *Robawen* 1718 Wijaczka 428; *Robawen* 1796–1802 MpSchröt XI; *Robawen* 1820 Wald 162; *Robowo* 1882 KęŁ 559; *Robawy*, *Robowy*, *Robowo* 1888 SG IX 646; *Robowo* — *Robaben* 1938, *Robawen* 1941 Choj 124; *Robaben* — *Robawy*, -w, *robawski* 1947 MPol XXV nr 111; *Robawy*, -baw 1982 WUN III 126. — Dawna n. niem. *Burgholz* od ap. *Burg* 'zamek' + -*Holz* 'drewno' (tu może 'las'). Nazwa prus. *Rābaw-ai od n. os. *Rābawis, dotyczącej odbiorcy nadania z 1363 r., por. pierwszy zapis, też lit. n. os. *Rabaila*, *Rabonis* Zinkevičius 186, *Rabikas* (: *rabėti* 'chrobotać; szurac') Lpvž II 547. Inaczej objaśnia n. A. Pospiszylowa. *Robawy* to adaptacja graficzno-fleksyjna n. prus., warianty wynikają z różnego stopnia i sposobu adaptacji suf. pruskiego; forma l. mn. jak w większości adaptowanych n. pruskich. Lit.: Kętrzyn. Z dziejów miasta i okolic, 1978, 220; Ger 141; PospWrM 33, 125; PrzyBalt 239–40; Bogdan, Polak, KM-W 1995, 178. RP

Robbakau zob. **Robakowo** (2)

Robbelin zob. **Reblino**

Robczyca zob. **Ropczyce**

Robczyce zob. **Robczysko, Ropczyce**

Robczyska zob. **Robczysko**

Robczysko, wś, leszcz., gm. Rydzyna, 7 km na pln.-wsch. od Rydzyny: *Robsicz* (1310)1608 KW II 275; *Robczisko* 1410 KW V 174; *Robssyisko* 1426 Koz III 133; villa *Ropczisko* (1430)1583 KW IX 233; *Robczyska* 1432 SHGPn IV 80; *Robczysko* 1474 SHGPn(PG 9, 11v); *Gambczyisko* (!) 1475 SHGPn IV 80; *Robczisko* 1510 NKs 134; *Robczisko* 1580–81 ŻDz XII 81; *Robczysko* 1622–24 PPozn(Tab 1, 82); *Robczysko* 1783–84 RejKor 755; *Robczysko* 1888 SG IX 646; *Robczyisko* 1933 SkBy 1440; *Robczysko*, -ka 1982 WUN III 126; gw. *ropčysko*, -ka, *ropčyski*. — Dawniej *Robczyce*, od n. os. *Robek* (: *Rob* SSNO IV 622, *robić*, też *Robert*), z suf. -ice. Wtórnie dodano suf. -sk-. Forma *Robczycko* wykazuje asymilację *cz-s* > *sz-s*. Lit.: SHGPn IV 80–1; PPozn 256; Rospond, -*bsk*- 229; BańMorf 135. ZZ

Robe zob. **Roby**

Roben zob. **Równe** (3)

Robercin, wś, warsz., gm. Piaseczno, 7 km na pld.-zach. od Piaseczna: *Robercin*, kol. 1921 Sk

I 40; *Robercin*, kol. 1933 SkBy 1440; *Robercin*, -na, *roberciński* 1971 UN 136, 10. — Od im. *Robert* lub od żeńskiego *Roberta*, z suf. -in. UB

Robertowo, wś, płoc., gm. Brudzeń Duży, 14 km na płn.-zach. od Płocka: *Robertowo*, kol. 1921 Sk I 109; *Robertowo-Żerniki* 1930 Mp-100 (38–29); *Robertowo* 1952 UW 25; *Robertowo*, -wa 1982 WUN III 126. — Od im. *Robert*, z suf. -owo. Okresowo n. zestawiona; człon drugi od n. wsi *Żerniki* (8). UW

Robertów, wś, płoc., gm. Pacyna, 8 km na płd. od Gąbina: *Robertów* 1877 Zin II 107; *Robertów* 1888 SG IX 647; *Robertów* 1921 Sk I 30; *Robertów* 1952 UW 9; *Robertów*, -towa, *robertowski* 1971 UN 125, 21. — Od im. *Robert*, z suf. -ów. Miejscowość powstała w 1865 r. (SG IX 647). UW

Robieska Wola zob. **Wola Teserowa**

Robitten zob. **Preusisch Robitten, Robity**

Robity, wś, elbl., gm. Pasłęk, 3 km na płn.-wsch. od Pasłęka: in deme velde *Pastalwe*, z nadpisem: *Rubiten* (1318)XV, *Paskalwe*, *Rubitten* (1327) XV PrUr II 141, 390–1 (tu?); *Robiten* 1402–08, 1426–51, *Robittenn* 1531 GermerSied 319–20; *Robitten* ok. 1780 HAPr IV 352; *Robitten* 1796–1802 MpSchröt X; *Robitten*, wś 1820 Wald 181; *Robitten* 1888 SG IX 647; *Robitten*, *Rubiten* — *Rubity* 1946 Ley I 84; *Robitten* — *Robity*, -it, *robicki* 1948 MPol XXVI nr 59; *Robity*, -bit 1982 WUN III 126. — Dawniej n. prus. *Pastaluwe, z prefiksem *pa-* ‘pod’ + prus. *stalis* ‘stół’, lit. *stalius* ‘stolarz’, z suf. -uw- (czyli ‘pole pod stolarnią’); prawdopodobnie w XV w. zastąpiona inną n. prus. *Rub-īt-ai, od n. os. *Robe* TAP 83, n. *Rubius* (< *rūba ‘ryba’, z suf. -īt-), por. też Herman *Rubyt* 1350 PrUr IV 556, przyp. 14 oraz n. *Robitten*, dziś Aleksandrowskoje w obwodzie kaliningradzkim Błażienė II 169–70. Nazwa niem. i pol. odpowiednik nawiązują do drugiej n. pruskiej. Lit.: PrzybBalt 240. RP

Robkowa zob. **Rąbkowa**

Robków zob. **Rąbkowa**

Roblau zob. **Lejkowo** (2)

Roblewo zob. **Lejkowo** (2)

Robowo zob. **Robawy**

Robowy zob. **Robawy**

Robszyce zob. **Ropczyce**

Robszysko zob. **Robczysko**

Robuń, wś, kosz., gm. Gościno, 16 km na zach. od Białogardu: *Robun* 1276 PU II 320; *Rabun* (1320) PU V 510; *Rabbun* 1555 PomKirch II 407; *Rabbun* 1618 MpLub; *Rabin* 1780 Rzduma I 176; *Rabuhn* 1789 MpGillyPom; *Rabuhn* 1836 MpUMbl 605; *Rabuhn* 1888 SG IX 349; *Rabuhn* — *Robuń*, -nia, *robuński* 1947 MPol XXVI nr 37; *Robuń*, -nia 1982 WUN III 126. — Zapewne od n. os. *Robun (: n. os. *Rob*, *rab*, *robić*), z suf. *-jv; n. zmieniona jako *Rabbun*, *Rabuhn*. Po 1945 r. urzędowo ustalono formę *Robuń*. Lit.: Rzduma I 176; Belchnerowska, PMT XIII 63. BCz

Robuzy, wś, elbl., gm. Płoskinia, 12 km na zach. od Pieniężna: viginti Mansos in Campo *Raus* (!) 1304 MWrm I 221–2; *Rabusen*, *Raus* (!) 1304 Ger 137; in campo *Rawos* 1314, a granicijis ville *Ragoysen* 1334 MWrm I 297, 441; *Ragoysen* 1334 Ger 137; *Johanni de Rawusen* 1349 MWrm II 147; ville *Rawusen* 1354 PrUr V 165; *Rowusen* 1366 MWrm IX 8; *Rauusen* 1615 RŁWrm 263; *Rabusen* 1656 Kolberg 209; *Rabusen* 1688 Birch 202; *Rawusen* 1718 Wijaczka 425; *Rawusen* 1755 MpEnd; *Rawuhsen* 1796–1802 MpSchröt X; *Rawusen* 1820 Wald 146; *Rawusen* 1888 SG IX 571; *Rawusen*, *Raws* — *Rawuzy* 1946 Ley I 14; *Rawusen* — *Robuzy*, -uz, *robuski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Robuzy*, -buz 1982 WUN III 126. — Nazwa prus. *Rabus-ai lub *Rabuz-ai, od n. os. *Rabuse*, por. lit. n. os. *Rabaila*, *Rabanis*, *Rabikas* (: *rabėti* ‘chrobotać; szurać’ + suf. -us lub -už TAP 180) *Zinkevičius* 186, Lpvž II 547. W formach zmienionych wahanie *b//w*, synkopa -us (< -os), końcówka l. mn. -en; n. spolonizowana jako *Rawuzy*. Oboczna n. prus. *Ragais-ai, por. prus. n. os. *Rage* TAP 81, lit. *Ragaišis* (: *ragaišis* ‘pytłowy, sitkowy chleb’ lub *rāgas*, *ragai* ‘róg, rogi’, z suf. bałt. -ša-TAP 178–9) *Zinkevičius* 187–8, n. m. *Ragaišiai*. Nazwa *Robuzy*, nadana urzędowo po 1945 r., nawiązuje do pierwszej n. pruskiej. Lit.: Ger 137; PrzybBalt 240. RP

Roby, wś, szczec., gm. Trzebiatów, 7 km na płn.-wsch. od Trzebiatowa: *Robe* (1328)XVII, *Roebe* (1329)XVII PU VII 202, 307; *Robe* 1547 PomKirch I 188; *Robe* 1618 MpLub; *Roob* 1780 Rzduma II 122; *Robe* 1789 MpGillyPom; *Robe* 1834 MpUMbl 519; *Robe* — *Roby*, -bów, *robcki* 1947 MPol XXVI nr 37; *Roby*, -bów 1982 WUN

Rochacze

III 126. — Zapewne od n. os. *Rob* lub od ap. *rab* ‘niewolnik’, w formie pluralnej. Lit.: TrautmElb I 58; RzDuma II 122. BCz

Rochacze zob. **Rogacze**

Rochale, os., dawniej wś, warsz., gm. Leszno, 11 km na płn. od Grodziska Mazowieckiego: *Rochale* (1418)1517 SHGRw(Błoń 4, 694, 697); *Rochale* 1421 SHGRw(W 1, 1v); *Rochalye* 1437 Zakr II nr 2673; *Rochale Nagornye* 1450 SHGRw(MK 336, 50v); *Rochale* 1455 SHGRw(MK 337, 56); *Rochale* 1494 AGZ XIX 425; *Rochalow* 1514 Warsz nr 2149; *Rochale Maior* 1579 ŻDz XVI 153; *Rochale* 1783–84 RejKor 699; *Rochale* 1792 MpPerRw; *Rochale* 1827 Tabella II 138; *Rochale* 1839 MpKwat IV 3; *Rochale* 1877 Zin II 107; *Rochale Wielkie*, folw. 1888 SG IX 647; *Rochale*, folw. 1933 SkBy 1440; *Rochale Wielkie* 1967 SM 967; PGR *Rochale Wielkie* 1974 Mp-25 (262. 44); *Rochale* 1992 Mp-50(M-34-138-A); *Rochale*, -li 2014 DzU poz. 1832. — Od n. os. *Rochal, *Rochala, por. *Roch* SSNO IV 468, w formie pluralnej. W XV w. n. z członem odróżniającym od przym. *nagórny* (: *na górze*), później od łac. przym. *maior* ‘większy’, pol. *wielki*. Lit.: BańMorf 34, 40. UW

Rochale Małe zob. **Rochaliki**

Rochale Nagórne zob. **Rochale**

Rochale Podrzeczne zob. **Rochaliki**

Rochale Wielkie zob. **Rochale**

Rochaliki, wś, warsz., gm. Błonie, 11 km na płn. od Grodziska Mazowieckiego: *Rochale Podrzeczne* porcionem in *Rochale Nagornye* 1450 SHGRw(MK 336, 50v); *Rochale Minor* 1579 ŻDz XVI 153; *Rochaliki* 1783–84 RejKor 699; *Rochaliki* 1792 MpPerRw; *Rochaliki* 1877 Zin II 107; *Rochaliki* al. *Rochale Małe* 1888 SG IX 647–8; *Rochaliki* 1902 Przew II 123; *Rochaliki* 1921 Sk I 13; *Rochaliki* 1952 UW 30; *Rochaliki*, -lik 1982 WUN III 126. — Nazwa zestawiona; człon odróżniający *Podrzeczne* od wyrażenia przymkowego *pod rzeką*, wtórnie od łac. przym. *minor* ‘mniejszy’, pol. *mały*. W wyniku uniwerbizacji formy zestawionej powstała n. deminutywna *Rochaliki*. Lit.: BańMorf 34, 40. UW

Rochalina, wś, rad., gm. Kazanów, 16 km na pld.-zach. od Zwolenia: *Rochalina*, kol. 1888 SG IX 648; *Rochalina*, kol. 1921 Sk III 22; *Rochalina*, kol. 1933 SkBy 1440; *Rochalina*, -ny 1982

WUN III 126. — Od nazw. *Rochala* (: *Roch*, *Rościslaw*) RymSEN II 353, z suf. -*ina*. Lit.: KopRad 298. IN

Rochansdorf zob. **Rakowice** (7)

Rochau Ostpreussen zob. **Miczuły**

Rochawka zob. **Rogawka**

Rochental, kol., dawniej wś, biał., gm. Michałowo, 4 km na płn.-zach. od Michałowa: *Rochental* 1914 KdwR(N 29); *Rahintale*, wś 1921 Sk V 16; *Rochental* 1931 Mp-100(37–37); *Rochental* 1933 SkBy 1440; *Rochental*, wś 1967 SM 1967; *Rochental*, -lu 1982 WUN III 126. — Początkowo n. złożona *Rahintale*; człon pierwszy może od niem. n. os. *Ragin*- (: *Ragin-hart* Gott 398), człon drugi od niem. *T(h)al* ‘dolina’. Następnie *Rochental*, w wyniku wtórnego skojarzenia z n. os. *Roch*, *Rochus*. Według M. Kondratiuka dawniej miejscowość tę nazywano *Pohulanką*. Lit.: Kond 172; CzNiem 104, 200, 205, 214. EB

Rochitennith zob. **Rokitnica** (1b)

Rochlack zob. **Rukławki**

Rochna, os., okresowo wś, skiern., gm. Brzeziny, 4,5 km na pld.-wsch. od Brzeziny: Mł. *Rochnia* 1792 MpPerRw; *Koluszki* 1827 Tabella I 219 (tu?); Mł. *Rochno* 1839 MpKwat III 4; *Rochna*, młyn 1877 Zin II 107; *Rochna* al. *Koluszki*, os. młyn. 1888 SG IX 648; *Rochna*, młyn 1902 Przew II 123; *Rochna*, folw. 1921 Sk II 7; *Rochna*, folw. 1933 SkBy 1440; *Rochna*, -ny, *rocheński*, wś 1974 UN 40, 13; *Rochna*, -ny 1982 WUN III 126; gw. *rochńa*, -*ni*, *roxeński*. — Początkowo n. młyna, od n. os. *Rochen*, *Rochno* (: *Roch*, *Rościslaw*) RymSEN II 353. Następnie utrwaliła się postać *Rochna*. Nazwa oboczna ponowiona z n. mta *Koluszki* (zob.). EB

Rochna zob. **Bądkowo**

Rochnia, wś, ciech., gm. Szezeńsk, 18 km na pld.-zach. od Mławy: *Rochnia* 1578 ŻDz XVI 53; *Rochen* 1784 MpPerPł; *Rochnia* 1827 Tabella II 138; *Rochnia* 1888 SG IX 648; *Rochnia* 1921 Sk I 88; *Rochnia* 1952 UW 18; *Rochnia*, -ni, *rocheński* 1972 UN 131, 12. — Od n. os. *Rochen*, z suf. *-*ja*. UW

Rochnia zob. **Rochna**

Rochno zob. **Rochna**

Rochny zob. **Bądkowo** (2)

Rochociczno, os. niezidentyfikowana, leżała zapewne w dawnej ziemi piotrkowskiej: Rajsko ...

Gotard. de *rochoczno* 1404 Koz VII 72. — Nazwa niejasna. PD

Rochow zob. **Rochowo**

Rochowice (1), dziś *Nowe Rochowice* i *Stare Rochowice*, dwie wsi, jel., gm. Bolków, 4 km na płn.-zach. i 4 km na zach. od Bolkowa: *Rudengersdorf* (1203) SUr I 257, fals. XIII; *Rudegersdorf* 1325, *Rudigeri villa* 1332 Reg nr 4401, 5073; *Rüdegersdorf* (1372) K 549; *Rudigersdorf* 1385 Ng 261; *Rudigersdorf* 1397, 1400, in villa *Rudigirsdorf* 1402, *Rudgersdorf* 1406 LandbSch III nr 187, 854, 1206, 1620; *Rürsdorf* ok. 1660 MpD-Slav; *Röhrsdorff* 1666, 1667 J I 360, 696; *Röhrsdorff* 1677, 1687 J IV 114, 303; *Röhrsdorf* 1736 MpWielJav; *Röhrsdorf*, *Alt-*, *Röhrsdorf*, *Neu-*, dwie wsi 1845 K 549–50; *Alt Röhrsdorf* — *Stare Rochowice*, *-ic*, *prochowicki* 1946 MPol XXV nr 142; *Neu Röhrsdorf* — *Nowe Rochowice*, *-ych* *-ic*, *noworochowicki* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Nowe Rochowice*, *-wych* *-wic*, *Stare Rochowice*, *-rych* *-wic* 1981, 1982 WUN II 575, III 318. — Pierwotna n. niem. od n. os. *Rudig(i)er*, *Rüdiger* (: *Hrodger*) Gott 261 i ap. *Dorf* ‘wieś’, łac. kalka *Rudigeri Villa*. Nazwa uległa stopniowemu uproszczeniu do *Röhrsdorf*, może w wyniku adideacji do niem. ap. *Rohr* ‘trzcina’. Od XIX w. n. z członami odróżniającymi *Alt*, *Neu*, pol *Stary*, *Nowy*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rochowice*. Lit.: SNGŚI XI 126. PS

Rochowice (2), wś, wroc., gm. Borów, 12 km na płn.-zach. od Strzelina: *Roschowiz* 1297 SUr VI 259; *Roschowiz* 1297, *Raczinivicz* 1306, *Rochovyz* 1316 Reg nr 2482, 2877, 3579; in villa *Roskowicz* 1365, in *Ruskewicz*, *Roskewicz* 1367, *Roskewicz* 1369, *Roschkewiz* 1374, *Roskewiz*, *Roskewicz*, *Roskowiz* 1375 LandbSch I nr 1, 59, 76, 343, 846, 931–2; *Roswitz* 1736 MpWielBreg; *Roschkowitz* bey Tinz 1779 Z I/4, 46; *Roswiz* 1783 Z I/4, 46; *Rosßwitz* 1845 K 559; *Rosswitz* 1900 Myc 80; *Rosswitz*, *Rochowice* 1941 Wrzosek 21; *Rosswitz* — *Rochowice*, *-ic*, *rochowicki* 1948 MPol XXV nr 14; *Rochowice*, *-wic* 1982 WUN III 126. — Pierwotnie *Roszwowice*, wtórnie *Roszkowice*, od n. os. *Rosz*, *Roszek* SSNO IV 492, 506 (od im. na *Rod-*), z suf. *-owice*. Zapis z 1306 r., jeśli nie jest zniekształcony, wskazuje na oboczną postać *Raczyniewice*, od n. os. *Raczyn* SSNO IV 415, z suf. *-ewice*. Po 1945 r.

ustalono urzędowo n. *Rochowice*. Lit.: SNGŚI XI 126. PS

Rochowo, wś, kosz., gm. Polanów, 6 km na płn.-wsch. od Polanowa: *Rochow* 1575 KrRum 108; *Rochow* 1618 MpLub; *Rochow* 1789 MpGillyPom; *Rochow* 1804 RzDuma I 76; *Rochow* — *Rochowo*, *-wa*, *rochowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rochowo* — *Rochow*, os. 1951 Rosp 271; *Rochowo*, *-wa* 1982 WUN III 126. — Od n. os. *Roch* SSNO IV 468, z suf. *-ów*. Postać *Rochowo* zatwierdzona urzędowo po 1945 r. Lit.: RzDuma I 76. BCz

Rochów (1), wś, koniń., gm. Grabów, 9 km na pld.-wsch. od Kłodawy: *Rochowo* 1783–84 Rej-Kor 50; *Rochow* 1793 MpPerŁęcz; *Rochów* 1827 Tabella II 138; *Rochów*, kol. 1877 Zin II 107; *Rochów*, kol. 1888 SG IX 648; *Rochów*, kol. 1902 Przew II 123; *Rochów*, wś 1933 SkBy 1440; *Rochów*, *-chowa*, cz. wsi Stara Sobótka 1972 UN 43, 33; *Rochów*, *-chowa* 1982 WUN III 126. — Od im. *Roch*, z suf. *-owo*, wtórnie *-ów*. EB

Rochów (2), cz. Twardocic, dawniej wś, legn., gm. Pielgrzymka: *Armenrue* 1420 Ng 6; *Armerwe* u. *Armrwe* (1420) K 10; *Armenrw* 1430, *Armerwe* 1438 Schirr 368, 397; *Armenrue* 1495 Ng 6; *Armenruh* ok. 1672 MpDSLig; *Armenruh* 1736 MpWielLig; *Armenruhe* und *Neu-Armenruhe* oder *Feldhäuser* 1789 Z VIII 272; *Armenruh* 1845 K 10; gw. niem. Im Zota ... Ei der *Armaruh* 1863 Schlesische Provinzialblätter ... 171; *Armenruh* — *Rochów*, *-owa*, *rochowski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Rochów*, *-chowa* 1982 WUN III 126. — Dawna n. *Armenruhe*, gw. *Armaruh*, od ap. *Armenruhe* (: *arm* ‘ubogi’ + *Ruhe* ‘spokój’), określająca miejsce odpoczynku (prawdopodobnie w związku z tradycją pątniczą związaną z kościołami w Choźcu i Twardocicach oraz pobliską górą Świątek, miejscem prasłowiańskiego kultu, gdzie dziś znajduje się kaplica pielgrzymkowa). Do n. por. też ap. *Armenruhe* ‘miejsce odpoczynku (na granicy) dla wygnanych przestępców’ (Deutsches Rechtswörterbuch, hrsg. v. Preuss. Akad. des Wissenschaften, Bd. I 828). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rochów*. Lit.: SNGŚI XI 126; SGTS VII 467–9; Schlesische Provinzialblätter. Neue Folge, Jhg. 8, 1863, 127. PS

Rochówek (1), wś, koniń., gm. Grabów, 9,5 km na pld.-wsch. od Kłodawy: *Rochówek* Hol. 1802–03 MpGillyPr; *Rochówek* 1827 Tabella II 138;

Rochówek

Rochówek, kol. 1877 Zin II 107; *Rochówek*, kol. 1888 SG IX 648; *Rochówek*, kol. 1902 Przew II 123; *Rochówek*, wś 1921 Sk II 57; *Rochówek*, -wka, *rochówecki* 1972 UN 43, 32. — Od n. sąsiedniej wsi *Rochów* (1), z suf. -ek. EB

Rochówek (2), cz. Bujn Szlacheckich, dawniej wś, piotr., gm. Żelów: Fol. *Rochówek* 1839 MpKwat II 5; *Rochówek* 1877 Zin II 107; *Rochówek*, wś i folw. 1888 SG IX 648; *Rochówek* 1921 Sk II 69; *Rochówek*, -wka, *rochówkowski*, wś 1972 UN 39, 8; *Rochówek*, -wka 1982 WUN III 126. — Od im. *Roch*, z suf. -ówek. EB

Rochy, os., dawniej wś, kal., gm. Zduny, 10,5 km na pld.-zach. od Krotoszyna: *Roch* 1783–84 RejKor 59; *Wieś Rochy* 1789 MKI(Tab 47, 61); *Rochy* 1846 KsP 245; *Rochy*, wś i folw. 1888 SG IX 648; *Rochy* 1921 Sk X 40, 41; *Rochy*, os. i folw. 1933 SkBy 1440; *Rochy*, -chów 1982 WUN III 126. — Początkowo n. młyna, por. *Rochy* XVI–XVII w. Koz I 256, od n. os. *Roch*, w l. mn. ZZ

Rockeln zob. **Rogielkajmy**

Rockendorf zob. **Raciniewo** (2)

Rockitt zob. **Rokita**

Rocklasz zob. **Róklas**

Rocławki zob. **Raclawki** (1)

***Roctiten**, prus. miejscowość zaginiona, leżała w komornictwie Pasłęk, elbl.: in dem velde *Ructiten* genant, *Ructyten* 1303 PrUr I/2, 491; *Ruktyten* 1303 Stephan 86; *Roctiten* 1402/08 Ger 145–6. — Nazwa prus. **Rukt-īt-* od n. os. *Ructa* (: prus. *rūktan 'kwaśny' Mažiulis, PKEŽ IV 33), z suf. -īt-. Zapisy wykazują regularne substytucyjne wahanie *u/lo* oraz *c* zamiast *k* Ger 215. Lit.: Blažienė II 323; Stephan, Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands, Band 56, 86. RP

Roczmirowa zob. **Rośmirowa**

Roczyny, wś, biel., gm. Andrychów, 2 km na zach. od Andrychowa: *Rocziny* 1457 GrMark 609; *Rocziny* 1581 ŻDz XIV 101; *Rocziny* 1888 SG IX 649; *Rocziny* 1921 Sk XII 36; *Roczyny*, -czyn, *roczynski* 1964 UN 16, 6. — Od n. os. *Roka, por. *Rok* SSNO IV 477 (: *rok*), z suf. -iny. Możliwe też pochodzenie n. od n. os. *Roczyna* (por. *roczyny* 'rocznica') RymSEN II 357, w formie pluralnej. Lit.: LKrak 127. IN

Roćmirowa zob. **Rośmirowa**

Rodaki, wś, kat., gm. Klucze, 13 km na pln.-zach. od Olkusza: *Rodaky* 1388 Matr IV/3, supl.

nr 337; de *Rodak* 1398 Krak nr 7334; in *Rodak* 1461 SHGKr(Te 3, 216); *Rodaky* 1470–80 DB II 196; *Rodaky* 1490 ŻDz XV 435; *Rodaky* 1529 LR 152; *Rodaki* 1581 ŻDz XIV 31; [*Rodaków*, *Rodaki*] XVI AtKr 276; *Rodaki* 1629 RPobKr 28; *Rudaki* (!) 1783–84 RejKor 294; *Rodaki* 1787 Spis 361; *Rodaki* 1827 Tabella II 138; *Rodaki* 1888 SG IX 649; *Rodaki* 1921 Sk III 74; *Rodaki*, -dak, *rodacki* 1964 UN 11, 50; gw. *rodoki*, -ok, *rodocki*. — Nazwa etniczna, oznaczająca pierwotnie ludzi pochodzących z tej samej rodziny, lub z tego samego miejsca, od ap. *rodak* 'ziomek, człowiek tej samej narodowości', dawniej 'kraj, człowiek pochodzący z tej samej okolicy; człowiek pochodzący z tego samego rodu' SEBOR 515, w l. mn. W XVI w. też n. z suf. -ów. Lit.: RKrak 144. IN

Rodaków zob. **Rodaki**

Rodawy zob. **Rodowo** (1)

Roddaw zob. **Rodowo** (1)

Rodecznica zob. **Radecznica**

Rodefeld zob. **Ścićciel**

Rodehlen zob. **Rodele**

Rodeland zob. **Kopalina** (2)

Rodele, os., dawniej wś, olszt., gm. Barciany, 11,5 km na pln. od Kętrzyna: *Rodelen* 1419 Ger 143; *Rodelen* 1437 GZ 68; *Rodelenn* 1528, 1575, 1602–04 HAPr V 33; *Rodehlen* 1789 Goldb I 183; *Rodehlen* 1796–1802 MpSchröt XI; *Rodehlen* 1820 Wald 139; *Rodehlen Adl.* 1888 SG IX 652; *Rodehlen* — *Rodele*, wś 1946 Ley I 34; *Rodehlen* — *Rodele*, -i, *rodelski* 1946 MPol XXV nr 142; *Rodele*, -li 1982 WUN III 127. — Nazwa prus. *Rödēl-ai od n. os. *Rodele*, por. Priv. *Rodele* prutheni 1364 MWrm II 366, TAP 83, lit. n. os. *Rodēlis*, *Rudēlis*, *Rudŷs* (: *rūdas* 'rudy', *rūdis* 'rudowłosy' Lpvž II 617, 630 albo od *radyti* 'pokazać, wskazać'), por. też n. m. *Rodnowo*. Człon dyferencyjny od niem. przym. *ad(e)lig* 'szlachecki' wskazuje na własność prywatną, zob. SG I 23. Nazwy niem. i pol. są fonetyczno-słowotwórczymi substytucjami n. pruskiej (wahanie *u/lo*, końcówka -en). Lit.: Kętrzyn. Z dziejów miasta i okolic, 1978, 219–20; Ger 143; Otrębski, SIOcc XIX 357; PrzybBalt 240. RP

Rodelshöfen zob. **Rudłowo**

Rodemark zob. **Pociękarb**

Roden zob. **Karczewo** (8), **Niemczewo** (2)

Rodenau zob. **Kozin (3)**, **Rodnowo**

Rodenau OS. zob. **Kotulin (1)**

Rodenbach zob. **Jankowice Rudzkie**

Rodenstein zob. **Rudzie**

Rodental zob. **Mazuchówka**

Rodenthal zob. **Prądocin (2)**

Roderbeck zob. **Kolki, Rynica**

Rodetal zob. **Trzebcz**

***Rodethin**, prus. miejscowość zaginiona, leżała w okolicy Szczytna, olszt.: *Rodethin* 1411/19 Ger 143. — Nazwa prus. **Rodet-*, **Rudet-* od n. os. *Rodete, por. *Rodele* TAP 143, też objaśnienie nazw *Rodele*, *Rodnowo*. Lit.: Błażenię II 323. *RP*

Rodewelde zob. **Trzebieszyn (2)**

Rodgerowo, wś zaginiona, leżała koło Trzebnicy, wroc.: *Villa Rogereuo* 1180–1201, *Kogereuo* (!) (1180–1201)XVI, *Rogereuich* (1193)XV, *Rozerouo* 1202–03, *De Rozerouo* Zkouronech, *Zad de Roderouo* (1204?), *Rozerouo* 1208, *Rodzerouici* 1209, *Rodzeronici* (1209)XV, *Rozerouo* 1216, 1218 SUr I 35, 39, 55, 65, 79, 268, 81, 105, 132; *Rozerouo* 1235, *Roczczouo* 1236 SUr II 64, 269; *Rodguerouo* 1267 SUr IV 15, *Rodgerouo* 1267 Reg nr 1257. — Nazwa odczytywana jako *Rogerowo, *Rodgerowo, później *Rodzierzewo, *Rodzierzowo, *Rodzierzewice/*Rodzierzowice, od n. os. *Roger*, *Rodger* SSNO IV 474, 470 (: niem. *Rodher*), zaadaptowanej do j. pol. jako *Rodzierz, por. też *Rudg(i)erz*, *Lodg(i)erz* SSNO IV 511, z suf. *-ewo*//*-owo*, *-ewice*//*-owice*. Lit.: SNGŚI XI 127; Rospond, Patronimiczne nazwy miejscowe na Śląsku, 1964, 80. *PS*

Rodistaw zob. **Radostowo (1)**

Rodki zob. **Rotki**

Rodków, wś zaginiona, leżała koło Tuligłów, przem., gm. Rokietnica: *Rodcow* 1438, ville Rogoszno, *Rothkow* et Tuligłowi 1462 AGZ XIII nr 856, 4852. — Od n. os. *Rodek* SSNO IV 469 (: *Rodomil*), z suf. *-ów*. *BCz*

Rodlingen zob. **Kotulinek (1)**

Rodnowo, wś, olszt., gm. Bartoszyce, 10,5 km na pld.-zach. od Bartoszc: *Rodenow* 1374 MWrm II 531; *Rodenaw* 1376 Bartoszyce 142; *Ruddenaw* 1377 MWrm III 443, przyp. 271; *Rodenow* 1400, *Roddenaw* 1436 Ger 143; *Roddenaw* 1550 MWrm III 443, przyp. 271; *Riedenaw* 1570, 1575, 1623–24 HAPr V 76; *Redenau* 1755 MpEnd; *Reddenau* 1789 Goldb I 179; *Reddenau*

1796–1802 MpSchröt XI; *Rednau* 1820 Wald 107; *Reddenau* al. *Rodenau* 1888 SG IX 585; *Reddenau* — *Rodnowo* 1946 Ley I 28; *Reddenau* — *Rodnowo*, *-a*, *rodnowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rodnowo*, *-wa* 1982 WUN III 127. — Nazwa pochodzenia prus. *Rodenaw, *Rudenaw-s, z suf. *-aw*, od n. os. *Rodene, por. *Rodele*, *Rodil* TAP 83, 167–8, por. też n. m. *Rodele*, *Rodowo*. W substytucji do j. niem. *Riedenaw*, *Reddenau*, z adideacją do niem. *Ried* 'sitowie, bagnista łąka'. Nazwa *Rodnowo* jest adaptacją fonetyczno-słotwórczą n. pruskiej (z synkopą *e* w suf. *-en-*). Lit.: Bartoszyce. Z dziejów miastu i okolic, 1987, 323–4; Ger 143; PrzybBalt 241. *RP*

Rodochowo zob. **Radoszewo**

Rodosiowice zob. **Radoszowice**

Rodowen zob. **Rodowo (3)**

Rodowo (1), wś, elbl., gm. Braniewo, 5 km na pln.-wsch. od Braniewa: Peter de *Rodow* 1372, Arnd von *Rodow* 1409 MWrm IX 13, 40 (tu?); *Roddaw* 1419 Ger 143; *Roddaw* 1437 GZ 40; *Radau*, wś 1789 Goldb I 177; *Raadau* 1796–1802 MpSchröt X; *Radau* 1820 Wald 114; *Radau* 1888 SG IX 376; *Radau* 1920 MpHAPr I; *Radau*, *Rodaw* — *Rodawy* 1946 Ley I 106; *Radau* — *Rodowo*, *-a*, *rodowski* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Rodowo*, *-wa* 1982 WUN III 127. — Nazwa prus. *Rudōw-s/*Rudaw-s, z suf. *-ōw*//*-aw*, o etymologii jak *Rodele*, *Rodnowo* (zob.), spolonizowana jako *Rodawy*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rodowo*. Lit.: Ger 143; PrzybBalt 241. *RP*

Rodowo (2), wś, elbl., gm. Prabuty, 7 km na pln. od Prabut: in *Rodowe* 1285 VPr II 11; *Rodow* 1323 PrUr II 311; von *Rodow* 1336 PrUr III 37; in *Rodowe* 1347 PrUr IV 230; *Rodow* 1361 PrUr V 576; herman van *Rodow* 1395 MWrm V 278 (tu?); *Rudow*, *Rodow* ok. 1400 Ger 143; *Rodaw* 1455, *Rodow* 1526, *Rodaw*, *Rodow* 1570 UBP 220, 280, 354–5; z *Rodowem* 1570 Lumalb II 75; *Gr. Rohdau* 1789 Goldb II 203; *Gr. Rohdau* 1796–1802 MpSchröt XVI; *Gr. Rohdau* — *Rodowo* 1879 KętN 101; *Rodowo*, niem. *Gross Rohdau* 1888 SG IX 653; *Gross Rohdau* — *Rodowo*, *-a*, *rodowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rodowo*, *-wa* 1982 WUN III 127; gw. *rodovo*, *-a*, *rodofski*. — Nazwa prus. *Rudōw-s/*Rudaw-s, zob. wyżej. Człon niem. *Gross* dyferencyjny wobec n. osady *Klein Rohdau*, dziś *Rodowo Małe*. Lit.:

Rodowo

Ger 143; Górnowicz, PMT IV 137–8; Przybalt 241. *RP*

Rodowo (3), cz. Jędrychowa, okresowo wś, olszt., gm. Sorkwity: *Rodowen*, wś szlach. 1785 Goldb III 170; *Rodowen*, wś chełmińska, *Rodowo*, -a ok. 1859 SzcześTeka 35; *Rodowen* — *Rodowo* 1879 KętN 179; *Rodowo*, wyb. 1888 SG IX 653; *Rodowo* — *Rodowen* 1941 Choj 124; *Heinrichsdorf-Abbau* 1938, *Rodowen* — *Rodowo*, folw. 1946 Ley I 54; *Heinrichsdorf-Abbau* — *Rodowo*, -wa, *rodowski* 1949 MPol XXVII nr A-92; *Rodowo* — *Heinrichsdorf-Abbau* (*Rodowen*), os. 1951 Rosp 271; *Rodowo*, -wa 1982 WUN III 127. — Etymologia niepewna, por. wyżej. W 1938 r. urzędowo nadano wsi niem. n. *Heinrichsdorf-Abbau*, od n. m. *Heinrichsdorf*, dziś *Janowo* (18) + ap. *Abbau* ‘wybudowanie’. Lit.: Mrągowo. Z dziejów miasta i powiatu, 1975, 157. *RP*

Rodowo zob. **Rudnia** (4)

Rodrysin, wś, sier., gm. Poddębice, 2,5 km na płn.-zach. od Poddębic: *Rodrysin* 1961 Mp-25- (Poddębice); *Rodrysin*, -na, *rodrysiński* 1973 UN 47, 22; *Rodrysin*, -na 1982 WUN III 127. — Od n. os. *Rodrysa, por. im. *Rodryk*, nazw. *Rodrych*, z suf. -in. *EB*

Rodrzyca zab. **Nadarzyce** (1)

Rodstock zob. **Roztoki** (5)

Rodułty zob. **Reduty**

Rodzieszki zob. **Radziszki**

Rodzisz zob. **Radziszewo** (1)

Rodzone (1), przys., dawniej wś, olszt., gm. Iława, 9 km na pld.-wsch. od Iławy: *Rodzone* 1436 KętL 567 (tu?); *Rodzone*, wś, też *Rosenkrug* (*Rodnen*), folw. ok. 1780 HAPr IV 355; *Roosenkrug* od *Rodnen*, folw. 1789 Goldb II 203; *Rosenkrug* 1796–1802 MpSchröt XVI; *Rosenkrug* ok. 1845 MpRey nr 49; *Rodzone*, Dt. (*Rosenkrug*), Dorf 1868 Jacobson 120; *Rosenkrug* — *Niemieckie Rodzone* 1879 KętN 101; Drwęca ... mija ... *Rodzone niemieckie* (*Rosenkrug*) 1881 SG II 175; *Rodzone*, niem. *Deutsch Rodzone* al. *Rosenkrug*, wyb., Rudzicz ... folw. *Niemieckie Rodzone* ... *Rosenkrug* 1888 SG IX 654, 949; *Dtsch. Rodzone* 1920 MpHAPr I; *Rodzone* (*D. Rodzone*) 1925 Krzep 99; *Rodzone*, kol. 1933 SkBy 1441; *Rosen* 1936, *Deutsch-Rodzone* — *Rodzone*, os. leś. 1946 Ley I 103; *Rodzone* — *Rosen* (*Deutsch-Rodzone*), os. 1951 Rosp 271; *Rodzone*, -nego

1982 WUN III 127. — Nazwa ma związek z n. wsi *Rodzone* (2), z członem odróżniającym niem. *Deutsch*, okresowo pol. *Niemiecki* (wsi leżą po dwu brzegach Drwęcy). W niektórych zapisach podwojenie głoski -n-. Oboczna n. niem. *Rosenkrug* zapewne od nazw. *Rose* lub od ap. *Rose* i od *Krug* ‘karczma’. W 1936 r. urzędowa zmiana n. na *Rosen*. Po 1945 r. ustalono n. *Rodzone*. Lit.: Jacobson, Topographisch-statistisches Handbuch für den Regierungsbezirk Marienwerder, 1868, 120. *RP*

Rodzone (2), wś, olszt., gm. Lubawa, 6 km na płn.-zach. od Lubawy: *Rodzan* 1420 KętL 88; *Rodsan* ok. 1423/24 DK 105; in nobilis bonis *Rosa* vocatis (1548) Woel 837; *Rodzone* 1647 Font IV 89; *Rodzone* 1667–72 Font VI–X 382; (*Rodzone*) 1772/73 HAPr IV 636–7; *Rodzone*, wś 1789 Goldb II 202; *Rodzone* 1796–1802 MpSchröt XVI; *Rodzone* ok. 1845 MpRey nr 49; *Rodzone*, folw. 1868 Jacobson 94; *Rosen* al. *Rodzone* — *Rodzone* 1879 KętN 96; w ... *Rodzonem* 1884, *Rodzone*, niem. *Rodzone* al. *Rosen*, folw., przy *Rodzonem* 1888 SG V 389, IX 654; *Rosen* seit 1877, fr. *Polnisch Rodzone* 1912 Bär 100; *Rodzone*, niem. *Rosen* 1921 Sk XI 38, 86; *Rodzone*, folw. 1933 SkBy 1441; *Rodzone*, -nego, *rodzoński* 1971 UN 171, 24. — Od n. os. *Rodzan lub *Rodzon (: *Rodomil*, *Radosław* SSNO IV 470), z suf. *-jb, lub od przym. *rodzony* ‘urodzajny, mający owoce, płodny’ SW V 551, ze zmianą rodzaju. Zapisy poświadczają podwojenie głoski -n-. Okresowo n. z członem dyferencyjnym *Polnisch* dla odróżnienia od sąsiedniej wsi *Deutsch Rodzone*, dziś *Rodzone* (1). W XIX w. wprowadzono urzędową n. niem. *Rosen*, nawiązującą do XVI-wiecznego zapisu *Rosa*. Lit.: SHGCh 107; Jacobson, Topographisch-statistisches Handbuch für den Regierungsbezirk Marienwerder, 1868, 94. *WK*

Rodzone (3), wś, tor., gm. Radomin, 8,5 km na płn.-wsch. od Golubia-Dobrzynia: *Rodzone* 1783–84 RejKor 456; *Rodzone* 1784 MpPerPł; *Rodony* (!) 1796–1802 MpSchröt XXII; *Rodzone* 1802–03 MpGillyPr; *Rodzone* 1808 MpTex VI; *Rodzone* 1825 Gawarecki 154; *Rodzone* 1827 Tabella II 138; *Rodzone* 1839 MpKwat II 1; *Rodzone* ok. 1845 MpRey nr 64; *Rodzone* 1877 Zin II 107; *Rodzone*, wś 1888 SG IX 654; *Rodzone* 1902 Przew II 123; *Rodzone* 1921 Sk I

161; *Rodzone*, -nego, *rodzeński* 1972 UN 177, 17. — Może n. przeniesiona z n. wsi *Rodzone* (1) lub *Rodzone* (2); o etymologii zob. *Rodzone* (2). KZ

Rodzonki zob. **Dmochy-Rodzonki**

Rodzone zob. **Rodzone** (1, 2, 3)

Rofenitz zob. **Rówienica**

Rogaciny, wś zaginiona, leżała w par. Pałuki, ciech.: circa Kobylino et circa *Rogaczini* 1426 Mkm I nr 302. — Od n. os. *Rogaty* SSNO IV 473, z suf. -iny. UB

Rogacz, wś, tarnob., gm. Klimontów, 8,5 km na płn.-zach. od Koprzywnicy: Fol. *Rogacz* 1839 MpKwat V 8; *Rogacz*, folw. 1877 Zin II 107; *Rogacz*, folw. 1888 SG IX 656; *Rogacz*, kol. 1902 Przew II 123; *Rogacz*, kol. 1933 SkBy 1441; *Rogacz* 1952 UW 128; *Rogacz*, -cza, *rogacki* 1970 UN 32, 26. — Od ap. *rogacz* m.in. 'zwierzę mające wielkie rogi; jelenń', też 'drzewo rogate' SW V 551 lub od n. os. *Rogacz* SSNO IV 470. IN

Rogacza zob. **Rogawica**

Rogacze, wś, biał., gm. Milejczyce, 27 km na płn.-wsch. od Siemiatycz: *Pogachu* 1525 Kond 172; *Rohacze* 1547 WolffPac 34; *Rohacze* 1592, z *Rochaczami* 1664, *Rohacze*, z *Rohacz* 1775 Kond 172; *Rohacze* 1902 SG XV/2, 546; *Rogacze* 1921 Sk V 23; *Rogacze*, -gacz 1982 WUN III 127; gw. *rohaćy*, -uŃ, *rohaćki*. — Dawna n. *Rohacze* od brus. n. os. *Rohacz* BiryłaBA II 345 (: *rohacz* 'rogacz, samiec jelenia'), w l. mn. Od 1921 r. n. zapisywana w postaci spolonizowanej *Rogacze*. Formy gw. białoruskie. Lit.: Kond 172. EB

Rogacze zob. **Jaczewo**, **Rogacze-Kolonia**

Rogacze-Kolonia, dziś *Rogacze*, kol., dawniej wś, biał., gm. Nowy Dwór, 14 km na płd.-wsch. od Dąbrowy Białostockiej: *Rohacze* 1744 SDV 97; *Rohacze* 1784 SHGPd(Opispar rkps I nr 6007, 109–113); *Rogacze* 1888 SG IX 657; *Rogacze* 1921 Sk V 75; *Rogacze* 1952 UW 169; *Rogacze-Kolonia*, wś 1967 SM 967; *Rogacze-Kolonia*, -czy-nii 1982 WUN III 127; po zmianie *Rogacze*, -czy 2007 DzU nr 245, poz. 1811. — Dawniej *Rohacze*, *Rogacze*. W XX w. okresowo n. zestawiona *Rogacze-Kolonia*; człon drugi od ap. *kolonia*. EB

Rogaczew, kol., dawniej wś, częst., gm. Dąbrowa Zielona, 9 km na płn.-zach. od Koniecpola: *Rogaczewo* 1248 Kuj 295; *Rogacow* 1405 Koz VII 72; *Bogaczow* (!) 1511, *Rogaczow* 1518 ŻDz XIII 205; *Rogaczow maior*, *Rogaczow* 1511–23

ŁLB I 475, 514; *Rogaczow* 1552 ŻDz XIII 278; *Rogaczow* 1791 MpPerSd; *Rogaczów* 1827 Tabella II 138; *Rogaczów* 1877 Zin II 107; *Rogaczów*, folw. 1888 SG IX 657; *Rogaczów*, folw. 1902 Przew II 123; *Rogaczów*, folw. 1933 SkBy 1441; *Rogaczew*, kol. 1967 SM 967; *Rogaczew*, -wa 1982 WUN III 127; gw. *rogaćef*, -va, *rogaćeski*. — Od n. os. *Rogacz* (: *rogacz* 'samiec jelenia'), z suf. -ewo, -ów, -ew. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. łac. *maior* 'większy'. Lit.: SHGŁęcz II 70; Nieckula, -ov- 172. EB

Rogaczewek zob. **Rogaczewo** (2), **Rogaczówek**

Rogaczewo (1), os. zaginiona, kal., gm. Dobrzyce: de Strzedzewa *Rogaczewski* 1401, de *Rogaczewo* 1405 RWlkp IV nr 1, 129; *Rogaczewo* 1410–76 Koz V 241; *Rogaczewo* 1531–35 Koz III 134. — Od n. os. *Rogacz* lub od ap. *rogacz*, z suf. -ewo. Pierwszy zapis w postaci antroponimu potwierdza wcześniejsze istnienie osady. Lit.: Nieckula, -ov- 172. ZZ

Rogaczewo (2), dziś *Rogaczewo Wielkie* i *Rogaczewo Małe*, dwie wsi, leszcz., gm. Krzywiń, 8,5 i 9 km na płn. od Krzywinia: binum videlicet *Rogaczewo* 1366 KW III 286; Derszconem de *Rogaczewo* (1393)1784 KW VI 381; *utraque Rogaczewo* (1401)XVIII, *Minori Rogaczewo* 1429 SHGPn IV 84; *Rogaczewo* 1432 RWlkp III nr 1456; *Rogaczewo*, in *Rogaczewo Minori* 1510 NKs 125–6, 206; *Minor Rogaczewo*, *Maius Rogaczewo* 1511, *Rogaczewo Maius* (1519)XVII SHGPn IV 84; *Rogaczewo Simonis*, *Rogaczewo Mathie* 1530 SHGPn(ASK 3, 134v); *Rogaczewo Minus* 1535, w *Wielkym Rogaczewyve* 1556 SHGPn IV 84; *Rogaczewo Simonis*, *Rogaczewo Skalawsky* 1563 SHGPn(ASK 4, 205); *Rogacewo* 1564 Inw-BPozn 306; *Rogaczewo Minor*, *Rogaczewo Maior* 1580–81 ŻDz XII 88; *Rogaczewo*, *Rogaczewo minus* 1622–24, *Rogaczewo W.*, *Rogaczewo małe* 1775 PPozn(Tab 1, 89 i 7, 12); *Rogaczewo małe*, *Rogaczewo wielkie* 1783–84 RejKor 741; *Rogaczewo* al. *Rogaczew*, *R. Wielkie*, *Rogaczewko* al. *Rogaczewek*, *R. Małe*, *R. Skalawskich* 1888 SG IX 657; *Rogaczewo Wielkie*, niem. *Gross Rogaczewo*, *Rogaczewo Małe*, niem. *Klein Rogaczewo* 1921 Sk X 35, 37, 154; *Rogaczewo Małe*, obszar dw., *Rogaczewo Wielkie*, wś 1933 SkBy 1441; *Rogaczewo Wielkie*, -wa, -kiego, *Rogaczewo Małe*,

Rogaczewo

-*wa -lego* 1982 WUN III 127; gw. *rogačevo vélke*, -*va -kygo*, *rogačevo maue*, -*va -ųygo*, *rogačeski*. — Od XV w. dwie wsi, stąd w n. zestawionych człony odróżniające: łac. *Maior//Maius*, *Minor//Minus*, pol. *Wielkie*, *Małe*, też od n. os. *Szymon*, *Matyjasz* oraz od nazw. *Skalawski*. Okresowo na określenie wsi *Rogaczewo Małe* funkcjonowały n. zuniwerbizowane za pomocą suf. *-ek* i *-ko*. Lit.: SHGPn IV 84–93; PPozn 256; Nieckula, -*ov-* 172–3. ZZ

Rogaczewo (3), os., dawniej wś, pozn., gm. Brodnica, 5,5 km na wsch. od Czempinia: *Rogaczewo* 1393 Lek I nr 1424; quod villam meam *Rogacz* nunccupatam (1408?)XIX/XX KW VII 403; *Rogaczewo* 1451 SHGPn(PG 4, 27v); *Rogaczewo* 1494 Matr II nr 360; *Rogaczewo* 1580–81 ŻDz XII 60; *Rogaczewo* 1622–24 PPozn(Tab 1, 57); *Rogaczewo* 1783–84 RejKor 819; *Rogaczewo*, folw. 1888 SG IX 657; *Rogaczewo*, folw. 1933 SkBy 1441; *Rogaczewo*, -*wa* 1982 WUN III 127; gw. *rogačevo*, -*va*, *rogačeski*. — Okresowo *Rogacz*. Lit.: SHGPn IV 82–84; PPozn II 256; Nieckula, -*ov-* 173; Koz III 134. ZZ

Rogaczewo zob. **Rogaczew**

Rogaczewo Małe zob. **Rogaczewo** (2)

Rogaczewo Mathiae zob. **Rogaczewo** (2)

Robaczewo Simonis zob. **Rogaczewo** (2)

Robaczewo Skalawskich zob. **Rogaczewo** (2)

Robaczewo Wielkie zob. **Rogaczewo** (2)

Rogaczów zob. **Rogaczew**, **Sarbice** (1)

Rogaczów Maior zob. **Rogaczew**

Rogaczówek, wś, częst., gm. Żytno, 16,5 km na pñ.-zach. od Koniecpolą: *Rogaczówek* circa Żytno (1369)1740 ZDM IV 155–6; *Rogaczówek* 1511–23 ŁLB I 510; *Rogaczówek* 1552 ŻDz XIII 277; *Rogaczówek* 1791 MpPerSd; *Rogaczówek* 1827 Tabella II 138; *Rogaczówek* 1888 SG IX 657; *Rogaczówek* 1921 Sk II 93; *Rogaczówek*, -*wka*, *rogačówecki* 1972 UN 48, 122; gw. *rogačúvek*, -*fka*, *rogačoski*. — Od n. pobliskiej wsi *Rogaczów*, dziś *Rogaczew*, z suf. *-ek*. Lit.: SHGŁęcz II 247. EB

Rogahlen zob. **Rogale** (5)

Rogainen zob. **Rogajny** (2)

Rogajny (1), wś, elbl., gm. Pasłęk, 5 km na pñd.-wsch. od Pasłęka: in pariete ville *Rogayn* 1329 MWrm I 413; *Rogayn* 1330 Ger 143; *Rogeyn* 1331–32, 1387, *Rogeyn* 1402–08, 1445–49,

1426–51, *Rogeyn* 1531, 1539, *Rogeynen* 1543, *Rogeynen* 1578, *Rogeynenn* 1600 GermerSied 323; *Rogeynen* 1755 MpEnd; *Rogeynen* 1789 Goldb I 184; *Rogeynen* 1796–1802 MpSchröt X; *Rogeynen* 1820 Wald 182; *Rogeynen* 1888 SG IX 662; *Rogeynen*, *Rogayn* — *Rogajny* 1946 Ley I 84; *Rogeynen* — *Rogajny*, -*gajn*, *rogajński* 1947 MPol XXV nr 111; *Rogajny*, -*gajn* 1982 WUN III 127. — Nazwa prus. *Rōgain-ai, za czym przemawiają konsekwentne zapisy z *-o-* (= *-ō-*, lit. *-uo-*), z suf. *-ain-*. Raczaj od n. os., por. prus. *Rage* TAP 81, lit. n. os. *Rugà* (*Roga*), też *Rúoga*, łot. *Roga* Lpvž II 633, 641, lit. n. m. *Rogaĩniai* oraz prus. ap. *rugis*, lit. *rugys* ‘zboże’, *ruoga* ‘wymłócone kłosy’, łot. *rugaine* ‘rzysko’ SESmocz 523. Nazwa niem. i pol. odpowiednik to adaptacje fonetyczno-fleksyjne n. pruskiej. Lit.: Ger 143; PrzybBalt 241; Błażienė 133. RP

Rogajny (2), wś, suwał., gm. Dubeninki, 13,5 km na pñd.-wsch. od Goldapi: *Rogainen* 1565, *Rogayner Grenz* 1617, *Rogainen* 1679–80 PMT XII 53; *Rogainen* ok. 1780 HAPr IV 353; *Rogainen* 1796–1802 MpSchröt XII; *Rogainen* 1888 SG IX 658; *Rogainen* — *Rogajny* 1946 Ley I 135; *Rogainen* — *Rogajny*, -*gn*, *rogajński* 1948 MPol XXV nr 14; *Rogajny*, -*gajn* 1982 WUN III 127. Lit.: PrzybBalt 241; Szcześniak, PMT XII 52–3; PětVV 333–4. RP

Rogajny zob. **Rogojny**

Rogal (1), wś, kal., gm. Koźminek, 14 km na pñn.-wsch. od Kalisza: Fol. *Rogal* 1839 MpKwat I 3; *Rogal* 1877 Zin II 107; *Rogal*, kol. 1888 SG IX 658; *Rogal*, kol. 1902 Przew II 123; *Rogal* 1921 Sk II 16; *Rogal*, wś 1933 SkBy 1441; *Rogal*, -*la* 1982 WUN III 127. — Od ap. *rogal*, może n. ma związek z kształtem kolonii rozciągającej się na kształt łuku. ZZ

Rogal (2), cz. wsi Laskowiec, dawniej wś, ostroł., gm. Rzekuń: *Rogaller M.* 1808 MpTex VIII; *Rogal* 1827 Tabella II 138; *Rogal* 1839 MpKwat V 2; *Rogal* 1877 Zin II 107; *Rogal* 1888 SG IX 658; *Rogal* 1932 Mp-100(36–33); *Rogal*, -*la* 1982 WUN III 127. — Pierwotnie n. młyna, ta od n. os. *Rogal* SSNO IV 471. Por. też ap. *rogal*; obiekt leży w zakolu Narwi. UB

Rogala zob. **Regiele**

Rogale (1), cz. Kitek, dawniej wś, ciech., gm. Dzierzgowo: Osada *Rogala* 1839 MpKwat IV 1;

Rogale, os. 1877 Zin II 107; *Rogale* 1888 SG IX 658; *Rogale* 1921 Sk I 129; *Rogale*, wś 1933 SkBy 1441; *Rogale*, -li 1982 WUN III 127. — Od nazw. *Rogala* RymSEN II 355, wtórnice w l. mn. UB

Rogale (2), wś, łomż., gm. Stawiski, 3 km na płn.-wsch. od Stawisk: Dux ... Joanne et Joannem de Bulkowo ... 20 mansos in fuvio Dierzbia prope Nowogrod jacentes perpetuo dando 1416 HMil 37; de *Rogale* ... de armis Rogalye 1438 ZHer nr 608; *Rogalye* in Dzyrbya 1475 SHGMz(MK 6, 74v); *Rogale* 1481 ZHer nr 592; *Rogalye* 1516 SHGMz(PT 1, 470); *Rogalie Magna, Rogalie Parva* 1578 ŻDz XVI 375; *Rogale* 1783–84 RejKor 653; *Rogale wielkie* 1827 Tabella II 138; *Rogale* 1877 Zin II 107; *Rogale* 1888 SG IX 658; *Rogale*, -li 1982 WUN III 127. — Od n. os. i heral. *Rogal, Rogala*, w l. mn. Okresowo *Rogale Magna* i *Rogale Parva*, z członami odróżniającymi od łac. przym. *magnus* 'wielki', *parvus* 'mały'. Lit.: ZMaz 319. UB

Rogale (3), os., dawniej wś, olszt., gm. Dźwierzuty, 15 km na pld.-wsch. od Biskupca: *Rogenaw* 1436, 1468 KętL 398; *Rogenaw* 1579, 1631–32 HAPr V 72; *Rogallen*, maj. ok. 1780 HAPr IV 353; *Rogallen*, maj., folw., wś 1820 Wald 230; *Rogale*, -l ok. 1859 SzcześTeka 111; *Rogallen* — *Rogale* 1879 KętN 216; *Rogale* 1882 KętL 398; *Rogale*, dobra ryc., nad jez. t. n. 1888 SG IX 658; *Rogale* — *Rogenau* 1938, *Rogallen* 1941 Choj 124; *Rogenau* — *Rogale*, -li, *rogalski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rogale* — *Rogenau (Rogallen)*, wś 1951 Rosp 271; *Rogale*, -li 1982 WUN III 127. — Zapis *Rogenaw* wskazuje, być może, na prus. n. *Rōgenaw-s, por. objaśnienia n. m. *Rogajny* (1), tu z suf. -aw-, por. też lit. n. os. *Rāgas, Ragēnas, Rogenas* Lpvž II 558, 560, 618, w podstawie może więc n. os. *Rōgenas. Nazwa zastąpiona n. *Rogale*, od n. os. i heral. *Rogala*, w l. mn. W 1938 r. urzędowa niem. zmiana n. na *Rogenau*. Lit.: Szczytno. Z dziejów miasta i powiatu, 1962, 90; GórnRWrm 216. RP

Rogale (4), cz. Popław, dawniej wś, siedl., gm. Trzebieszów: *Ruda* 1504, *Ruda dicta Ragalye* 1512 SHGLu III 199; *Rogale* 1531, *Rogale Ruda* 1552, 1580 ŻDz XIV 385, 399, 422; *Rogale Ruda* ... ze wsi *Rogal Rudi* 1620 RPobLu 187; *Rogale* 1827 Tabella II 138; *Rogale*, wś i folw. 1888 SG IX 658; *Rogale*, wś 1933 SkBy 1441; *Rogale*, -gal, *rogalski* 1970 UN 115, 31; *Rogale*, -gal 1982 WUN III

127. — Dawniej *Ruda, Ruda-Rogale*, od ap. *ruda*, zob. *Ruda* (1) i od n. os. *Rogala*, por. występujący w tej wsi Jan *Rogala* 1580 ŻDz XIV 422, w l. mn. Nazwa *Ruda* zachowała się w n. pola. Lit.: SHGLu III 199–200; KosLu 71. IN

Rogale (4a), wś zaginiona, leżała w pow. siedleckim, w par. Zbuczyn Poduchowny, zapewne wchłonięta przez Tchórzew (2): *Thchorzow Rogalie* 1531 ŻDz XIV 383; *Tchorzow Rogalie* 1552 ŻDz XIV 397; *Thchorzow Rogalie* 1564 SHGLu IV 145; *Tchorzow Rogale* 1580 ŻDz XIV 417; *Tchorzow Rogale* 1620 RPobLu 176; *Thchorzow Rogalie* 1673 RPdm 19v; *Tchórzew rogale* 1899 Cat 99. — Od n. os. *Rogal, Rogala*, w formie pluralnej. O n. *Tchórzew* zob. *Tchórzew* (2). Lit.: SHGLu IV 145; KosLu 71. IN

Rogale (4b), dziś *Rogale Wielkie*, wś, dawniej też *Rogale Male*, wś dziś nieistniejąca, suwał., gm. Biała Piska, 6,5 km na płn.-zach. od Szczuczyna: zu *Rogalen* przed 1454 BiałKol 41; *Rogalen* 1471, 1476 KętL 434; *Rogaller* 1481 BiałKol 46; *Rogale* 1783 MpPerMz; *Gr. Rogallen* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Rogalin, Rogalin M.* 1839 MpKwat V 1; *Gr. Rogallen* — *W. Rogale, Kl. Rogallen* — *M. Rogale* 1879 KętN 150; *Rogale Wielkie, Rogale Male*, dwie wsi 1888 SG IX 658–9; *Gross Rogallen* — *Rogale Wielkie, -li -kich, rogalski* 1948 MPol XXV nr 14; *Klein Rogallen* — *Rogale Male, -li -ych, rogalski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Rogale Male* — *Klein Rogallen, Rogale Wielkie* — *Gross Rogallen*, dwie wsi 1951 Rosp 271; *Rogale Wielkie* 1965 Mp-25(Pisz); *Rogale Wielkie, -li -kich* 1982 WUN III 127; gw. *rogale, rogalki maŕe (klejn rogalen)*. — W n. utrwalona n. os. Macieja *Rogali*, odbiorcy nadania z 1471 r. W wyniku powstania w 1509 r. nowej wsi n. notowana z członami odróżniającymi niem. *Gross, Klein* = pol. *Wielkie, Male*. Urzędowo ustalono po 1945 r. formy *Rogale Wielkie, Rogale Male*. Lit.: Pisz. Z dziejów miasta i powiatu, 1970, 173–4; GórnRWrm 217; BiałKol 36, 40–1, 46–7. RP

Rogale (5), wś, suwał., gm. Banie Mazurskie, 12 km na pld.-zach. od Goldapi: *Rogallen* 1579 PMT XII 71; *Rogallen* 1584 PétVV 334; *Rogallen* 1785 Goldb III 171; *Rogahlen* 1796–1802 MpSchröt XII; *Rogahlen* — *Rogale* 1879 KętN 142; *Rogale* 1888 SG IX 658; *Rogale* — *Gahlen* 1938, *Rogahlen* 1941 Choj 124; *Gahlen* — *Roga-*

Rogale

le, -i, rogalski 1947 MPol XXV nr 111; *Rogale, -li* 1982 WUN III 127. — Wieś powstała w wyniku tzw. wewnętrznej kolonizacji Polaków, przypuszczalnie po r. 1436–37 KęŁL 571. W 1938 r. urzędowa niem. zmiana n. na *Gahlen*. Lit.: BiałPrzem 78; Szcześniak, PMT XII 71; PētVV 334. RP

Rogale (6), wś, suwał., gm. Stare Juchy, 13 km na zach. od Elkū: *Rogallen* 1552 KęŁL 481; *Rogallen* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Kl. Rogallen, Rogalki*, do *Rogalk, Rogalkowski, Gr. Rogallen, Rogale, Rogalski*, do *Rogal, Rogallen, Rogal, -la*, dwie wsi ok. 1859 SzczeŚTeka 97; *Gr. Rogallen* — *W. Rogale, Kl. Rogallen* — *M. Rogale* 1879 KęŁN 163; *Rogale Wielkie, Rogale Małe*, dwie wsi 1888 SG IX 658; *Rogale* — *Rogallen* 1941 Choj 124; *Klein Rogallen* — *Rogale Małe, -li -ych, rogalski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Rogallen* — *Rogale, -i, rogalski* 1946 MPol XXV nr 142; *Rogale* — *Rogallen* 1951 Rosp 271; *Rogale, -li* 1982 WUN III 127. — Nazwa zapewne ponowiona z n. jez. *Rogale Wielkie*, nad którym leży wieś, por. *Rogall* 1484 BiałKol 88 (: *rogal*); n. może nawiązywać do kształtu jeziora. Okresowo istniały dwie wsi, stąd człony odróżniające niem. *Gross, Klein* = pol. *Wielkie, Małe*. Na określenie wsi *Rogale Małe* używano też n. *Rogalki* (uniwerbizacja za pomocą suf. *-ki*). Lit.: Przybytek, Onom XXXI 50; BiałOsad 120, 136, 143–4, 181, 211; BiałKol 88. RP

Rogale (7), wś, zamoj., gm. Księżpol, 10 km na pld.-zach. od Biłgoraja: *Rogale* 1839 MpKwat VI 9; *Rogale* 1888 SG IX 658; *Rogale* 1933 SkBy 1441; *Rogale, -li* 1982 WUN III 127. — Od n. os. *Rogal* lub *Rogala*, w formie pluralnej. Lit.: MakPrz 223. BCz

Rogale zob. **Charzyny, Dmochy-Rogale, Kryniki** (4), **Rogalów** (3)

Rogale Magna zob. **Rogale** (2)

Rogale Małe zob. **Rogale** (4b, 6)

Rogale Parva zob. **Rogale** (2)

Rogale Szlacheckie, wś dziś nieistniejąca, leżała koło wsi Rzechowo-Gać, ostroł.: *Kanthy* (1417)1456 SHGMz(MK 3, 58); in *Kanthy* super fluvio Vlewnycza, Petro f. *Rogale de Kanthy* (1435)1456 SHGMz(MK 3, 173); de *Rogale* 1479 SHGMz(MK 6, 121); *Kanthy* (1480)1523 SHGMz(MK 32, 197); *Rogale* 1500 SHGMz(Ep. 16, 90v); *Rogale* 1510 ZHer nr 887; *Rogalie* 1582

ŻDz XVI 388; *Rogale* 1783–84 RejKor 511; *Rogale* 1827 Tabella II 138; *Rogale* 1877 Zin II 107; *Rogale Szlacheckie* 1888 SG IX 658. — Dawniej *Kąty* (zob. *Kąty* (1)), później *Rogale*, także *Rogale Szlacheckie*; człon odróżniający od przym. *szlachecki*. Lit.: ZMaz 320. UB

Rogale Wielkie zob. **Rogale** (2, 4b, 6)

Rogalew zob. **Rogalów** (1, 2, 3)

Rogalewice zob. **Rogalice** (1)

Rogalice (1), wś zaginiona, leżała w par. Łańcuchów, w pow. lubelskim: *Rogalewycze* 1409 ZLub nr 430; *Rogalicyz* 1427 SHGLu III 200; *Rogalycze* 1470–80 DB II 547; *Rogalycze* 1529 LR 431; *Rogalicyz* 1531 ŻDz XIV 352; *Rogaszyce* (!) 1565 Lulu 42; *Rogalice* 1580 RPobLu 19v. — Od n. os. *Rogal, Rogala*, z suf. *-ewice*, później *-ice*. Wieś została zniszczona przez wylewy Wieprza. Śladem po niej była *Rogalica*, n. pól leżących w połowie drogi między Milejowem a Łańcuchowem na lewym brzegu rzeki. Lit.: SHGLu III 200, IV 118; KosLu 71. IN

Rogalice (2), wś, opol., gm. Lubsza, 15 km na pln.-wsch. od Brzegu: *Rogaliti* ok. 1300 CdSil XIV 82; *Rogalicyz* 1366 ZfGS VI 69; *Rogalicyz* 1390 ZfGS XI 445; Peter Rosintal, ... Steph. *Rogelwitz*, Nic. Newdorff 1414 CdSil IX 104; *Rogelwitz* 1736 MpWielBreg; *Rogelwitz (Rogelicyz)* 1783 Z I/5, 104; *Rogelwitz* 1845 K 552; *Rogelwitz* 1900 Myc 80; *Rogelwitz, Rogalice* 1941 Wrzosek 11; *Rogelwitz* — *Rogalice, -ic, rogalitycki* 1947 MPol XXV nr 124; *Rogalice, -lic* 1982 WUN III 127; gw. *rogłowice*. — Od n. os. *Rogal, Rogala*, z suf. *-icy*, wtórnie *-ice*. Nazwa zniemczona jako *Rogelwitz*. Gwarowa postać *Rogłowice* jest wynikiem wtórnej adaptacji n. niem. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogalice*. Lit.: SNGŚI XI 128; BorGŚI 181. PS

Rogalice zob. **Rozwadówek**

Rogalik, os., dawniej wś (?), suwał., gm. Stare Juchy, 15 km na zach. od Elkū: *Rogallen, Klein (Rogallicken)*, maj. ok. 1780 HAPr IV 353 (tu?); *Rogallicken*, maj. 1785 Goldb III 171; *Rogallicken, Rogalik, -ka* ok. 1859 SzczeŚTeka 153; *Rogallicken* — *Rogalik* 1879 KęŁN 163; *Rogalik*, dobra 1888 SG IX 659; *Kleinrosenheide* 1938, *Rogallicken* — *Rogalik*, dw. 1946 Ley I 124; *Kleinrosenheide* — *Rogalik, -a, rogalitycki* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Rogalik* — *Kleinrosenheide*

(*Rogalicken*), os. 1951 Rosp 271; *Rogalik*, os. 1967 SM 967; *Rogalik*, -ka 1982 WUN III 127. — Wieś powstała w 1565 r. na 6 łanach nadwyżki w *Rogalach* (6) i przyjęła od n. tej wsi n. *Klein Rogallen*, z członem dyferencyjnym *Klein*, potem w formie deminutywnej *Rogalicken*, pol. *Rogalik*. W 1938 r. urzędowo nadano n. niem. *Kleinrosenheide*. Lit.: BiałOsad 120, 129, 156–7, 181, 191, 211; BiałKol 53, 75. RP

Rogalik zob. Regiele

Rogalin (1), wś, bydł., gm. Sośno, 10 km na wsch. od Więcborka: *Rogalino* 1458, de *Rogalino* 1472 Koz V 242; *Rogalyno* des. 1511/12 VisitGn 334; *Rogalino* des. 1578 ŻDz XII 175; *Rogalino* 1629 MKI(Tab 42, 7); *Rogalino* 1673 MKI(ASK 74, 105); *Rogalin* 1732 MKI(Tab 42, 27); *Rogalin* 1888 SG IX 660; *Rogalin* 1933 SkBy 1442; *Rogalin*, -na 1982 WUN III 127. — Od n. os. i heral. *Rogal*, *Rogala*, z suf. -ino, później -in. Lit.: Nieckula, -ov- 303. ZZ

Rogalin (2), wś, pozn., gm. Mosina, 6 km na pld.-wsch. od Mosiny: *Rogalino* 1294 KW II 89; Jacobo de *Rogalino* (1382)XV KW VI 327; *Rogalino* 1386 Lek I nr 60; *Rogalyno* 1421 RWlkp II nr 693; de *Maiori Rogalino*, *Rogalino Maiori* 1427 RWlkp I nr 1242, 1243; *Rogalino* quod nominatur Dambye 1428 SHGPn IV 93; Stanisłai de *Rogalino* 1432 KW X 304; *Maius Rogalyno* 1487; *Rogalino Maior* 1510 SHGPn IV 93; *Rogalino* 1580 ŻDz XII 30; *Rogalino* 1619 PPozn(Tab 6, 274); *Rogalin* 1783–84 RejKor 816; *Rogalino* 1789 PPozn 257; *Rogalin* 1888 SG IX 659; *Rogalin* 1933 SkBy 1442; *Rogalin*, -na 1982 WUN III 127; gw. *rogali'n*, -na, *rogaliński*. — Okresowo n. zestawiona; człon dyferencyjny od łac. przym. *maius*, *maior* 'mniejszy, większy'. Lit.: SHGPn IV 93–101; PPozn 257; Nieckula, -ov- 302. ZZ

Rogalin (3), wś, włoc., gm. Piotrków Kujawski, 3 km na wsch. od Piotrkowa Kujawskiego: *Rogalino* 1465 SHGKu(P 46); *Rogalyno* 1489 Lupbr 141; *Rogalino* 1527 Vlad XI 45, 50; *Rogalino* 1557–66 ŻDz XIII 30; *Rogalino* 1674 Rpog 160; *Rogalin* 1783–84 RejKor 856; *Rogalin* 1796 PerOpis IX; *Rogalin* 1827 Tabella II 138; *Rogalin*, folw. 1877 Zin II 107; *Rogalin*, wś i folw. 1888 SG IX 659; *Rogalin*, kol. 1902 Przew II 123; *Rogalin*, wś 1933 SkBy 1442; *Rogalin*, -na, *rogaliński* 1971 UN 182, 26. Lit.: Nieckula, -ov- 302. AG

Rogalin (4), wś, zamoj., gm. Horodło, 12,5 km na pln.-wsch. od Hrubieszowa: *Rogalin*, folw. 1921 Sk IV 31; *Rogalin*, folw. 1933 SkBy 1441; *Rogalin*, wś 1952 UW 136; *Rogalin*, -na, *rogaliński*, wś 1970 UN 109, 24; *Rogalin*, -na, kol. 1982 WUN III 127; po zmianie *Rogalin*, -ina, *rogaliński*, wś 2002 DzU nr 233, poz. 1964; gw. *rogali'n*, -na, *rogaliński*. Lit.: CzChełm 189. BCz

Rogalinek (1), wś, pozn., gm. Mosina, 3 km na wsch. od Mosiny: *Rogalino* (1247)XV KW I 221; *Rogalino* 1405 KZPozn nr 2490; *Rogalinko* 1433 AC I nr 110; in *Rogolino* (!) 1449 AC II nr 1233; *Rogalinco* 1458, *Rogalynko* 1486 AC I nr 507, 771; *Rogalynko* 1510 NKs 70; *Rogalinko* 1580 ŻDz XII 30; *Rogalinek* 1619 PPozn 257; *Rogalinek* 1729 PPozn(Tab 6, 274); *Rogalinko* 1783–84 RejKor 816; *Rogalinek* 1888 SG IX 660; *Rogalinek* 1933 SkBy 1442; *Rogalinek*, -nka 1982 WUN III 127; gw. *rogali'nek*, -ka, *rogali'necki*. — Dawniej *Rogalino*, wtórnice z deminutywnym z suf. -ko, później -ek, dla odróżnienia od n. pobliskiej wsi *Rogalin* (2). Lit.: SHGPn IV 101–3; PPozn 257; Nieckula, -ov- 302. ZZ

Rogalinek (2), folw. nieistniejący, dawniej wś, pozn., gm. Tarnowo Podgórne, 13 km na pln.-wsch. od Buku: *Rogalynko* 1510 NKs 90; *Rogalinek* 1783–84 RejKor 706; Vw. *Rogalinek* 1802–03 MpGillyPr. — Dawniej zapewne *Rogalino, wtórnice z suf. -ko, następnie -ek, dla odróżnienia od n. m. *Rogalino*, zob. *Rogalin* (2). Lit.: SHGPn IV 103–4; PPozn 256–7. ZZ

Rogalinko, wś zaginiona, leżała w okolicy Kłocka, pozn.: *Rogalino* (1255)1523 KW I 295; de *Rogalino* 1390 Lek II nr 27; de *Rogalino* 1401, de *Rogalino* 1437 RWlkp II nr 139, 1111; *Rogalino* 1443 Koz I 256; *Rogalyno* des., *Rogalynko*, quondam villa, nunc vero haereditas deserta 1511–23 ŁLB I 90, 92; *Rogalin* al. *Rogalinek* al. *Rogalinko* 1888 SG IX 660. — Dawniej *Rogalino*, później n. zdrobniła z suf. -ko. Wydawcy SG przytaczają na określenie opustoszałej wsi n. *Rogalin* i *Rogalinek*. Lit.: Nieckula, -ov- 302; SG IX 660. ZZ

Rogalinko zob. Rogalinek (1, 2)

Rogalino, wś, kosz., gm. Świdwin, 5,5 km na pln.-wsch. od Świdwina: *Rogelin* 1238 RzDuma I 134; *Roggelin* (1322) PU VI 138; Vw. *Ragelin* 1780 RzDuma I 134; Frosch *Reglin* 1789 MpGillyPom; *Röglin* 1804 RzDuma I 76; *Roeglin* 1839

Rogalino

mpUmbI 778; *Röglin* — *Rogalino*, -na, *rogaliński* 1949 MPol XXVII nr A-76; *Rogalino* — *Röglin*, os. 1951 Rosp 271; *Rogalino*, -na 1982 WUN III 128. — Od n. os. *Rogal*, *Rogala*, z suf. -in. Nazwa zniemczona jako *Roggelin*, *Reglin*, *Röglin*. Postać *Rogalino* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: Rz-Duma I 134; LorSNH 99; TrautmElb I 142. BCz

Rogalino zob. **Rogalin** (1, 2, 3), **Rogalinek** (1), **Rogalinko**, **Rogolin**

Rogalino Maior zob. **Rogalin** (2)

Rogalino Maius zob. **Rogalin** (2)

Rogalki, wś, włoc., gm. Topółka, 11 km na pld.-zach. od Lubrańca: *Rogalki* Hol. 1802–03 MpGillyPr; *Rogalki* hollendry 1827 Tabella II 138; *Rogalki*, folw. 1877 Zin II 108; *Rogalki*, folw. 1888 SG IX 660; *Rogalki*, folw. 1933 SkBy 1442; *Rogalki*, -lek, *rogalski* 1971 UN 182, 37. — Od n. os. *Rogalka* SSNO IV 473, w l. mn. AG

Rogalki zob. **Rogale** (6)

Rogallen zob. **Rogale** (3, 4b, 5, 6), **Rogalik**

Rogallicken zob. **Rogalik**

Rogalowice zob. **Rogalów** (3)

Rogalów (1), kol., dawniej wś, kiel., gm. Imielno, 8,5 km na pld.-wsch. od Jędrzejowa: *Rogalew*, folw. 1787 SHGKrMat 260; *Rogalew* 1877 Zin II 107; *Rogalew*, wś 1888 SG IX 659; *Rogalew*, kol. 1921 Sk III 29; *Rogalew*, kol. 1933 SkBy 1441; *Rogalów*, -lowa, cz. Helenówki 1966 UN 21, 9; *Rogalów*, -lowa 1982 WUN III 128. — Od n. os. *Rogal*, *Rogala*, z suf. -ew, później -ów. Lit.: KopKiel 198. IN

Rogalów (2), wś, kiel., gm. Krasocin, 14 km na pñ.-wsch. od Włoszczowy: *Rogalew* 1839 MpKwat III 6; *Rogalów* 1877 Zin II 107; *Rogalów* 1888 SG IX 660; *Rogalów* 1921 Sk III 140; *Rogalów*, -lowa, *rogalowski* 1970 UN 35, 32. Lit.: KopKiel 198. IN

Rogalów (3), wś, lub., gm. Wąwolnica, 6,5 km na pñ.-zach. od Nałęczowa: *Rogalyew* (1381)1449 ZDM IV 211; *Rogale* 1414, *Rogalow* 1415, *Rogalew* 1416, *Rogalouicz* 1418 SHGLu III 200; *Rogalow* 1416, *Rogalew*, *Rogalow* 1448 LKP 148, 29, 30; *Rogalow* (1450)1452 ZDM III 327; *Rogalow* 1470–80 DB II 568; *Rogalow* 1529 LR 440; *Rogalow* 1531 ŻDz XIV 369; *Rogalow* 1626 RPobLu 124; *Rogalew* 1877 Zin II 107; *Rogalew* 1888 SG IX 659; *Rogalów* 1921 Sk IV 78; *Rogalów*, -lowa, *rogalowski* 1971 UN 118, 37.

— W XV w. odnotowano formę z suf. -owice oraz postać w l. mn. Lit.: SHGLu III 200; KosLu 71; Nieckula, -ov- 173. IN

Rogalów zob. **Rozwadówek**

Rogalówka zob. **Rygalówka**

Rogały, os. zaginiona, leżała pod Raciążkiem, włoc.: *Rogali* 1527 Vlad XI 69. — Od n. os. *Rogala* KozN 83, w l. mn. Lit.: GórnRWlkp 41. AG

Rogasa zob. **Rogóż** (1)

Rogasen zob. **Rogoźno** (2)

Rogaszycze (1), wś, kal., gm. Ostrzeszów, 4,5 km na pld.-wsch. od Ostrzeszowa: *Rogaschizi* ok. 1300 CdSil XIV 71; *Rogasschicze* 1360 KW III 163; *Rogasschicze* 1444–47 Koz III 135; *Rogaszycze* 1518, *Rogaszicze* 1553 ŻDz XIII 213, 306; *Rogaszycze* 1802–03 MpGillyPr; *Rogaszycze* 1888 SG IX 661; *Rogaszycze* 1921 Sk X 67; *Rogaszycze* 1933 SkBy 1442; *Rogaszycze*, -szyc 1982 WUN III 128; gw. *rogaszycze*, -syc, *rogaski*. — Od n. os. *Rogasz* (: n. os. *Rog* lub ap. *róg*), por. *Rogaszka* 1471 Koz III 135, z suf. -icy, -ice. Formy gw. zmazurzone. Lit.: SHGWiel 143–4. EB

Rogaszycze (2), kol., dawniej wś (?), kal., gm. Żerków, 4,5 km na pñ.-wsch. od Żerkowa: *Rogaszicze* 1396 RWlkp II nr 25; gran. *Rogassicze* et Gloucino 1403 Koz III 135; za Martino de *Rogaszicze* 1420, Martinus de *Rogaszicze* (1421)1424, Martinum de *Rogaszicze* 1422 KW VIII 148, 201, 212; *Rogaszicze* 1423 RWlkp II nr 715; *Rogaszicze* 1510 NKs 66; *Rogaszicze* 1578 ŻDz XII 210; *Rogaszycze* 1618–20 PKal 168; *Rogaszycze* 1783–84 RejKor 788; *Rogaszycze* 1802–03 MpGillyPr; *Rogaszycze*, folw. 1888 SG IX 661; *Rogaszycze* 1921 Sk X 28; *Rogaszycze*, folw. 1933 SkBy 1442; *Rogaszycze*, -szyc 1982 WUN III 128. ZZ

Rogaszyn, wś, płoc., gm. Piątek, 17,5 km na pld.-wsch. od Kutna: *Rogoszino* 1388 Koz VII 72; *Rogoszino* 1389, *Rogasino* 1391 Łęcz I nr 1471, 2098; de *Rogasz*, *Rogaszino* 1392 Koz VII 72; *Rogoszino* 1399 Łęcz I nr 6276; de *Roguszina* 1402 Łęcz II nr 864; Nicolao de *Rogaszicze* (1420)1423 KW VIII 176; Nicolaus *Rogusky* (1432), Nicolao *Rogaszky* 1433 KW IX 310, 348; *Rogassy* 1511/12 VisiGn 216; *Rogaszyn*, *Rogaszynko* 1511–23 ŁLB II 418, 420; *Rogaszino maior*, *Rogaszino minor* 1576 ŻDz XIII 57; *Rogaszyn*, *Rogaszynek* 1783–84 RejKor 217; *Rogaszyn* 1827 Tabella II 138; *Rogaszyn*, kol. i folw. 1888 SG IX 661; *Rogaszyn*, folw.

1902 Przew II 123; *Rogaszyn*, wś 1921 Sk II 56; *Rogaszyn*, -na, *rogaszyński* 1972 UN 43, 29; gw. *rogasyn*, -na, *rogaski*. — Dawniej *Rogoszyno*, następnie *Rogaszyno*, od n. os. *Rogosz* SSNO IV 474, *Rogasz(a)*, z suf. -ino, wtórnie z suf. -in. Odnotowano w XV w. postać *Roguszyno*, z podwyższoną artykulacją samogłoski -o- > -u-. W przejściowych n. zestawionych łac. człony odróżniające *Maior*, *Minor* (w związku z istnieniem dwóch obiektów). W XVI i XVIII w. występują także n. *Rogaszynko* i *Rogaszynek* (zuniwerbizowane postaci n. *Rogaszyno Minor*), z suf. zdrobniającym -ko, -ek. Formy gw. zmazurzone. Lit.: SHGŁęcz II 70; Nieckula, -ov- 303. EB

Rogaszynko zob. **Rogaszyn**

Rogaszyno zob. **Rogaszyn**

Rogatka, wś, chełm., gm. Dubienka, 26 km na płn.-zach. od Hrubieszowa: *Rogatki* 1839 MpKwat VII 8; *Rogatka* 1877 Zin II 108; *Rogatka* 1888 SG IX 661; *Rogatka* 1902 Przew II 123; *Rogatka*, -ki, *rogacki* 1970 UN 109, 10; gw. *rogatka*, -ki, *rogacki*. — Od ap. *rogatka* 'zagroda, zastawa, bariera, szlaban' SW V 552, w formie pluralnej. Później singularyzacja nazwy. Lit.: CzChełm 189. BCz

Rogatki, cz. Augustowa, dawniej wś, rad., gm. Grabów nad Pilicą: *Rogatki* 1937 Mp-100(42-32); *Rogatki*, -tek, *rogatecki*, wś 1964 UN 18, 7; *Rogatki*, -tek 1982 WUN III 128. — Od ap. *rogatka*, w l. mn. Lit.: KopRad 62. UB

Rogatki zob. **Rogatka**

Rogatkowo, wś nieistniejąca, leżała w par. Krysk, płoc.: *Rogathkowo* 1441 SHGMz(MD nr 81); bona *Rogathkowo* 1467 SHGMz(ADP 328); *Rogathkowo* 1549 SHGMz(Z 2, 966v); *Rogathkovo* 1570 ŻDz XVI 131; *Rogalkowo* (!) 1827 Tabella II 138; *Rogatkowo*, folw. 1839 MpKwat IV 3; *Rogatkowo* 1877 Zin II 108. — Od n. os. *Rogatka* SSNO IV 473, z suf. -owo. UB

Rogatowo, wś niezidentyfikowana, leżała prawdopodobnie w okolicach Kórnika, pozn.: Laurentio wladario de *Rogatowo* (1366)XVII KW VI 245, przyp. 7. — Od n. os. *Rogaty, por. *Rogatka*, z suf. -owo. Według wydawców KW zapis zniekształcony, dotyczyć może *Robakowa*, *Rogaczewa* (3) albo *Donatowa*. ZZ

Rogau zob. **Rogi** (5), **Rogowo** (3), **Rogów** (1, 8), **Rogów Legnicki**, **Rogów Opolski**, **Rogów Sobocki**, **Rogów Wołowski**, **Zmudzona**

Rogau Deutsch zob. **Rogówko** (4)

Rogau Gross zob. **Rogowo** (12)

Rogau Kleine zob. **Rogówko** (4)

Rogau Rosenau zob. **Rogów Sobocki**

Rogaw zob. **Rogów** (1), **Rogów Górowski**, **Rogów Legnicki**, **Rogów Opolski**, **Rogów Sobocki**, **Rogówko** (4)

Rogawa zob. **Rogowa**

Rogawica, os., dawniej wś, słup., gm. Słupsk, 10 km na płn.-wsch. od Słupska: *Rogatz* 1485 TrautmElb II 82; *Rogatze* 1493 Rzduma I 214; *Rogatz* 1618 MpLub; *Rogatz* 1628 LorSNH 99; *Rogatz* 1789 MpGillyPom; *Rogacza*, niem. *Rogatz*, dobra ryc. 1888 SG IX 657; *Rogatz* — *Rogawica*, -cy, *rogawicki* 1948 MPol XXV nr 14; *Rogawica* — *Rogatz*, wś 1951 Rosp 271; *Rogawica*, -cy 1982 WUN III 128; kasz. *rogajca* LorSNH 99; r^hogęjčã, -cã Rzduma I 214. — Od przym. *rogavъjъ 'będący na rogu, rozgałęziony', z suf. -ica. Zapisy wskazywać mogą na ściągnięcie -aw-ica > gw. -ajca. Por. też dłuż. *rogawa* 'gatunek ostrej trawy' TrautmElb II 82. Nazwa zmieniona jako *Rogatz*, spolonizowana jako *Rogacza*. Postać *Rogawica* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: Rzduma I 214; LorSNH 99; TrautmElb II 82; Iwicki, PMT XI 92. BCz

Rogawka, wś, biał., gm. Siemiatycze, 5 km na płn.-zach. od Siemiatycz: w *Rogawce* (1537) ŻDz XVII/3, 99; *Rogawka* 1563 AWAK XXXIII 66; *Rochawka* 1570, *Rogawka* 1576 Lupodl 7, 72; *Rogawka* 1580 ŻDz XVII/1, 6; *Rogawka* 1616 Kond 172; *Silki* (!) vel *Rogawka* 1634, *Sytki* seu *Rogawka* 1645 AWAK XXXIII 335, 353; *Rogowka* 1795 MpPerPd; *Rogowka* 1808 Kond 172; *Rogówka* 1839 MpKwat VI 7; *Rogawka*, mylnie *Rogówka* 1902 SG XV/2, 545; *Rogawka* 1921 Sk V 27; *Rogawka*, -ki 1982 WUN III 128; gw. *rohaŭka*, -ki, *rohawečki*. — Od ap. *róg*, brus. *roh*, z brus. suf. -auka, pol. -ówka. Oboczna n. *Sytki* od brus. n. os. *Sytko* BiryłaBA II 403 (: pol., brus. *syty*, por. też gw. brus. *sytk* 'pliszka' Słbgav V 58), w l. mn. Postaci gw. z fonetyką białoruską. Lit.: Kond 172; HalBiał II 64. EB

Rogayn zob. **Rogajny** (1)

Roge zob. **Rogowo** (12), **Rogówko** (4)

Rogedel zob. **Rogiedle**

Rogehnen zob. **Rogajny** (1)

Rogelwitz zob. **Rogalice** (2)

Rogen

Rogen zob. **Rogów Opolski**, **Rogów Wołowski**

Rogenau zob. **Rogale** (3)

Rogenaw zob. **Rogale** (3)

Rogerowo zob. **Rodgerowo**

Rogetten zob. **Kamionka** (27)

Roggatz zob. **Rogawica**

Roggelin zob. **Rogalin**

Roggen zob. **Róg** (1, 3)

Roggendorf zob. **Kłębanowice** (2)

Roggenfelde zob. **Rogówko** (2), **Rzeczyca** (3)

Roggenhausen zob. **Rogóžno** (7), **Rogóż** (1, 2)

Roggenhausen Klein zob. **Rogozik**

Roggenhausen Schloss zob. **Rogóžno Zamek**

Roggesowe zob. **Rokosowo** (1)

Roggezow zob. **Rokosowo** (2)

Roggow zob. **Rogowo** (4, 10, 11), **Rogówko** (3)

Roggow A zob. **Rogowo** (10)

Roggow B zob. **Rogówko** (3)

Roghuszen zob. **Rogóžno** (7)

Rogi (1), wś, gorz., gm. Lubniewice, 20 km na płd.-zach. od Gorzowa Wielkopolskiego: *Sophienwalde* 1809 SGorz 231; Colonie *Sophienwalde* 1822 MpUMbl 1848; *Sophienwalde* — *Rogi*, -gów, *rogowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rogi*, -gów 1982 WUN III 128. — Folwark założony został w 1773 r. Nazwa niem. od im. żony Adolfa Friedricha III von Waldow (właściciela wsi) *Sophie* (z d. von Bismarck) + -*walde*. Nazwa *Rogi*, wprowadzona urzędowo po 1945 r., nawiązuje do n. zaginionej osady, zob. *Rogi* (1a). Lit.: SGorz 231–2. BCz

Rogi (1a), os. zaginiona, znajdowała się w pobliżu Sulęcina i Skwierzyny, gorz.: in Rudna et *Rogi* (1249) KW IV 7. — Od n. os. *Rog* SSNO IV 470 lub od ap. *róg* ‘u zwierząt: narośl na kości czołowej; narożnik’ Sstp VIII 30, też ‘kął, klin; mielizna na rzece; odnoga, ramię rzeki’ SW V 740–1, w l. mn. PS

Rogi (2), wś, krośn., gm. Miejsce Piastowe, 9 km na płd. od Krosna: *Rogy* (1358)1524 KMłp III 117; *Rogy* 1425, in *Rogow* 1433 AGZ XI nr 165, 595; *Rogki* 1496 AGZ IV 214; *Rogi* 1589 ŻDz XVIII/1, 49; *Rogi* 1661–65 Lurus I 305; wsi *Rogow* 1787 MJ 19, II, 119, 68; *Rogi* 1888 SG IX 662–4; *Rogi* 1933 SkBy 1442; *Rogi*, -gów 1982 WUN III 129. Lit.: SHGŚk III 78–80; MakSk 139. BCz

Rogi (3), cz. Łodzi, dawniej wś: *Rogi* (1350) XVI Matr IV/3, supl. nr 167; *Rogi*, *Roghi* 1393

Łęcz I nr 2810, 2918; *Rogy* 1403 Łęcz II nr 886; *Rogy* 1511/12 VisitGn 215; *Rogy* 1511–23 ŁLB II 381; *Rogy* 1576 ŻDz XIII 98; *Rogi* deserta 1783–84 RejKor 863; *Rogi* 1827 Tabella II 138; *Rogi*, kol. 1877 Zin II 108; *Rogi*, kol. 1888 SG IX 662; *Rogi*, wś 1902 Przew II 124; *Rogi*, wś 1933 SkBy 1442; *Rogi*, os. m. 1967 SM 968; *Rogi*, -gów 1982 WUN III 129; gw. *rogi*, -*guf*, *rogoski*. Lit.: SHGŁęcz II 70. EB

Rogi (4), wś, nowosąd., gm. Podegrodzie, 5,5 km na płn.-zach. od Starego Sącza: *Rogow* 1350 ZDM I 81; de *Rogow* 1416 SHGKr(TP 34, 152); *Rogy* (1431) KMłp IV 265; *Rogi* 1448 ZDK II 565; *Rogy*, *Rogi* 1470–80 DB I 549, 572; *Rogy* 1529 LR 154; *Rogi* 1581 ŻDz XIV 128; *Rogi* 1629 RPobKr 196; *Rogi* 1794 Ga LI2; *Rogi* albo *Rogów* 1888 SG IX 664; *Rogi* 1921 Sk XII 26; *Rogi*, -gów, *rogowski* 1964 UN 9, 128; gw. *rogi*, *rog^huf*, *rogoski*. — Dawniej *Rogów*, od n. os. *Rog*, z suf. -*ów*; od połowy XV w. w l. mn. Lit.: LKrak 127–8; PSąd I 103–4. IN

Rogi (5), wś, opol., gm. Niemodlin, 6 km na płn.-zach. od Niemodlina: *Rogof*, *Rogaw* 1581 Urb III 204; pago *Rogau* 1679 J II 205; *Roge*, P[ol.] *Rogow* 1736 MpWielOppol; *Rogau* 1743 SNGŚI XI 129; *Rogau*, polnisch *Rogi* 1783 Z II 37; *Rogau*, *Rogi* 1845 K 551; *Rogau*, *Rogi* 1941 Wrzosek 41; *Rogau* — *Rogi*, -*ów*, *rogowski* 1947 MPol XXV nr 124; *Rogi*, -gów 1982 WUN III 129. — Dawniej *Rogów*; n. zmieniona jako *Rogau*, też *Roge*. Wariant *Rogi* powstał zapewne pod wpływem n. niem. *Roge* i w takiej postaci n. została ustalona po 1945 r. Lit.: SNGŚI XI 129; BorGŚI 206. PS

Rogi (6), wś, piotr., gm. Wielgomłyny, 13 km na płd.-zach. od Przedborza: *Rogy* 1410 Koz VII 72; *Rogy* 1511 ŻDz XIII 204; *Rogy* 1511–23 ŁLB II 200; *Rogy* 1552 ŻDz XIII 275; *Rogi* 1783–84 RejKor 69; *Rogi* 1827 Tabella II 138; *Rogi* 1888 SG IX 662; *Rogi* 1921 Sk II 87; *Rogi*, -gów, *rogowski* 1972 UN 48, 108. EB

Rogi (7), os. zaginiona, pozn., gm. Miłosław: *Rogi* 1428, *Rogy* 1453 Koz III 135. ZZ

Rogi zob. **Zmudzona**

Rogiedle, wś, olszt., gm. Lubomino, 8,5 km na płn.-zach. od Dobrego Miasta: in Campo *Rogedel*, nadpis na kopii: Priv. Illorum de *Rogettel* (1297), *Rogetlin* (1319) MWrm I 176, 328; *Regetlen* 1347,

Rogetel 1349 PrUr IV 200, 427; *Rogedlen* 1353 MWrm II 197; *Rogetten* 1355 PrUr V 212; *Rogedlen* 1356 Ger 143; *Rogedlen*, nadpis na kopii: de *Rogettil* (1356)XIV PrUr V 250; *Rogetelen* 1358 Ger 143; *Rogetteln* (1361), *Rogettelin* 1365 MWrm II 326, 399; von *Rogettyln* 1378 MWrm V 35; *Rogettel*, *Rogettil* (1384) VPr V 27; von *Rogethn* 1390, *Rogettel* 1402, *Rogetteln* 1404, *Rogettelen* (1414) MWrm V 203, 370, 387, 501; de *Rogetteln* (1425) MWrm IX 114; *Rogettel* 1510 MWrm VIII 166; *Rogettelen* 1521, in *Rogetteln* ok. 1550, *Rogettlen* 1611 MWrm III 236, 439, 284; *Regetlen* 1702 KęŁL 561; *Regettlen* vasallagium 1718 Wijaczka 424; *Rogettlen* 1755 MpEnd; *Rogethlen*, folw. 1789 Goldb I 190; *Regerteln* 1796–1802 MpSchröt X; *Regertlen*, maj. 1820 Wald 157; *Regerteln* 1888 SG IX 589; *Rogedel* — *Regerteln* 1941 Choj 124; *Regerteln* — *Rogiedle* 1946 Ley I 38; *Regerteln* — *Rogiedle*, -i, *rogiedelski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rogiedle*, -li 1982 WUN III 129. — Prus. n. *Rōggedil- (zapisy i rozwój formy n. wskazują, że akcent musiał padać na -ged-). Nazwa złożona: człon *rōg-, od prus. *rugis* ‘zboże’ (por. n. *Rogajny*), człon -ged- jak w prus. n. os. *Gedil*, *Sangede* TAP 30,87, lit. *gedáuti* ‘pragnąć, chcieć, pożądać’ (: *geisti*) SESmoc 166, z suf. -il- (później zanik i). Od XVIII w. przyjęła się postać *Regerteln*, z rozpodobnieniem *tt* > *rt* przed *l*. Nazwa *Rogiedle* i wariant *Rogedel* nawiązują do n. pruskiej (l. mn. pod wpływem niem. form z -en, -n). Lit.: Ger 143; PrzybBalt 242. RP

Rogielkajmy, wś, olszt., gm. Sępólno, 9,5 km na pń.-zach. od Sępólno: *Ruckelkaym* 1419, *Rogelkeim* 1431 Ger 145; *Ruckelkaym* 1437 GZ 72; *Rockelkaym* 1471 Ger 145; *Gilgenau* od. *Elgenau*, poln. *Elgnuwko*, folw., *Rockeln* od. *Rocheln*, wś 1789 Goldb I 63, 182; *Rockeln*, *Gilgenau* 1796–1802 MpSchröt XI; *Gilgenau* 1881 SG II 568; *Elgnówko* (*Gilgenau*) pod Sępółnem 1882 KęŁL 568; *Rockeln* 1888 SG IX 648; *Rockeln* 1920 MpHAPr I; *Rockeln*, *Gilgenau* — *Rokle* a. *Elgnówko* 1946 Ley I 9; *Rockeln* — *Rogielkajmy*, -jm, *rogielkajmski* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Rogielkajmy*, -kajm 1982 WUN III 129. — Prus. n. **Rukal(s)-kaimis* od n. os. *Rukals, por. lit. *Rùkas*, *Rùkis* (: *rùkti* ‘stawać się zasepionym, marszczyć się’, por. *raùkti* SESmoc 502–3, *rùkis* ‘zasepiony, zmarszczony’) Lpvž II

635, n. m. *Rukēliai* + prus. *kaimis ‘wieś’ (człon opuszczony w n. zmienzonej). Nazwa spolonizowana jako *Rokle*. Po 1945 r. nadano wsi urzędowo n. *Rogielkajmy*, która jest adaptacją fonetyczno-słowotwórczą n. pruskiej. Od XVIII w. funkcjonowała obocznie n. niem. *Gilgenau*, pol. *Elgnówko*, o etymologii jak *Elgnowo*, *Elgnówko*. Lit.: Ger 145; PrzybBalt 242. RP

Rogienice (1), wś, kiel., gm. Włoszczowa, 10 km na pld.-wsch. od Włoszczowy: de *Rogynycz*, *Rogynicz* 1352 KW III 17; de *Boginicz* (!) 1386 Krak nr 4236; *Roginicz* 1399 DKrak 79; *Rogynicz* 1419 SHGSd(Te 1A, 124); *Rogynice* 1426 Sand nr 1053; *Rogynicze* 1505 Matr III nr 2333; *Rogynicze* 1508 ŻDz XV 485; *Roginicz* 1511/12 VisitGn 369; *Rogynicze* 1511–23 ŁLB I 570; *Rogynicze* 1540 ŻDz XV 577; *Roginicz* 1573 ŻDz XIV 273; super villa ... *Roginicz* 1574 Matr VI nr 50; *Rogienice* 1827 Tabella II 138; *Rogienice* 1888 SG IX 664; *Rogienice* 1952 UW 130; *Rogienice*, -nic, *rogienicki* 1970 UN 35, 28. — Dawniej *Roginice*, od n. os. **Rogin(a)* lub *Roginia, por. n. os. *Rog* SSNO IV 470 (: *róg*), z suf. -ice. Zmiana na *Rogienice* jest wynikiem rozszerzenia artykulacji -iN- > -eN-. Lit.: KSand 168–9; KopKiel 248. IN

Rogienice (2), wś, płoc., gm. Gozdowo, 13 km na pld.-wsch. od Sierpca: *Roginicz* 1424 Zakr I nr 528; *Reginicz* 1497 Matr II nr 901; *Rogynicze Grambeczkye* 1531 SHGPł 257; *Rogienice* 1578 ŻDz XVI 19; *Rogiennice* 1783–84 RejKor 415; *Rogienice* 1784 MpPerPł; *Rogienice* 1827 Tabella II 138; *Rogienice* 1888 SG IX 664; *Rogienice* 1921 Sk I 111; *Rogienice* 1952 UW 26; *Rogienice*, -nic 1982 WUN III 129. — Człon odróżniający w n. zestawionej od n. wsi *Grąbiec* (zob.). Lit.: SHGPł 257; ZMaz 320; BańMorf 44. UW

Rogienice Piaseczne, wś, łomż., gm. Mały Płock, 11 km na pld.-zach. od Stawisk: *Rogienice Piaseczne* 1578 ŻDz XVI 374; *Rogienice Piaseczne* 1783–84 RejKor 669; *Rogienice piaseczne* 1827 Tabella II 138; *Rogienice Piaseczne* 1888 SG IX 664; *Rogienice Piaseczne* 1902 Przew II 124; *Rogienice-Piaseczno* 1921 Sk V 47; *Rogienice-Piaseczno* 1933 SkBy 1442; *Rogienice Piaseczne*, -nic -nych 1982 WUN III 129. — Nazwa zestawiona; o pierwszym członie zob. niżej, człon odróżniający od przym. *piaseczny*. Lit.: ZMaz 320. UB

Rogienice Wielkie

Rogienice Wielkie, wś, łomż., gm. Mały Płock, 10 km na pñ.-wsch. od Łomży: Dominus dux dedit domino Marsalco 30 mansos dictos *Roginicze* (1414)1456 SHGMz(MK 3, 7v); *Roginicze* 1428 MkM I nr 610; *Roginicza* (1435)1456 SHGMz (MK 3, 165v); *Roginicze* (1436)1456 SHGMz (MK 3, 181v); *Rogyenyce* 1497 Bar nr 234; *Rogynicza* 1505 SHGMz(MK 18, 239v); z *Rogieniczami* paniej Jeziorkowskiej (1565) Lumaz II 108; *Rogienicze* Jeziorkowski 1578 ŹDz XVI 373; *Rogienice wielkie* 1827 Tabella II 138; *Rogienice Wielkie* 1888 SG IX 664; *Rogienice Wielkie, Rogienice Włościańskie* 1921 Sk V 47; *Rogienice Wielkie, Rogienice Włościańskie* 1933 SkBy 1442; *Rogienice Wielkie, -nic -kich* 1982 WUN III 129. — Nazwa niejednoznaczna. K. Zierhoffer wywodzi ją od n. os. *Roginia (: *róg*), z suf. *-ice*. E. Rzetelska-Feleszko dopuszcza także pochodzenie od ap. *róg* w znaczeniu 'kąć, odnoga, wąski skrawek ziemi', przym. *rogyna, *rogena, z suf. *-ica*, *-ice* (w nazwie brak spodziewanej palatalizacji *g > ż*). Od XIX w. n. z członem odróżniającym od przym. *wielki*, w XX w. także od *włościański*. Lit.: BrodzŁomż 63; Rzetelska-Feleszko, PF XXVIII 57; ZMaz 320. UB

Rogienice Włościańskie zob. **Rogienice Wielkie**

Rogienice-Wypychy, wś, łomż., gm. Mały Płock, 11,5 km na pñd.-zach. od Stawisk: *Rogienicze Wipichi* 1578 ŹDz XVI 374; *Rogienice Wypychy* 1783–84 RejKor 669; *Rogienice wypychy* 1827 Tabella II 138; *Rogienice Wypychy* 1888 SG IX 664; *Rogienice-Wypychy* 1921 Sk V 47; *Rogienice-Wypychy, -nic-pych* 1982 WUN III 129. — Człon drugi od n. os. *Wypych* SSNO VI 228, w l. mn. Lit.: ZMaz 320. UB

Rogieniczki, wś, płoc., gm. Gozdowo, 12 km na pñd.-wsch. od Sierpca: *Rogynicze Wieszki* 1531 SHGPł 257; *Rogiennice Wieszki* 1578 ŹDz XVI 30; *Rogienniczki* 1783–84 RejKor 415; *Rogieniczki* 1827 Tabella II 138; *Rogieniczki*, folw. 1888 SG IX 664; *Rogieniczki*, wś 1902 Przew II 124; *Rogieniczki* 1921 Sk I 111; *Rogieniczki* 1952 UW 26; *Rogieniczki, -czek* 1982 WUN III 129. — Od n. sąsiedniej wsi *Rogienice*, dziś *Rogienice* (2), z członem odróżniającym od n. os. *Wieszka* (: *wesz*) RymSEN II 668, w l. mn. W wyniku

uniwierzbiacji powstała forma *Rogieniczki*. Lit.: SHGPł 257; BańMorf 44. UW

Rogierówko, wś, pozñ., gm. Rokietnica, 14 km na pñ.-zach. od Poznania: Col. *Rogernoko* (!) 1832–36 MpRey nr 78; *Rogierówko*, os. 1888 SG IX 665; *Rogierówko* 1902 MycPn 123; *Rogierówko*, niem. *Rogierowko* 1921 Sk X 77, 154; *Rogierówko* 1933 SkBy 1442; *Rogiewówko* (!), *-ka*, cz. Kiekrza 1965 UN 93, 31; *Rogierówko, -ka* 1982 WUN III 129. — Od im. założyciela osady *Rogiera* hr. Raczyńskiego, z suf. *-ówko*. Lit.: SG IX 665. ZZ

Roginica zob. **Rogienice Wielkie**

Roginice zob. **Rogienice** (1, 2), **Rogienice Wielkie**

Roginice Grąbieckie zob. **Rogienice** (2)

Roginice-Weszki zob. **Rogieniczki**

Rogitten zob. **Rogity**

Rogity, wś, elbl., gm. Braniewo, 3,5 km na pñ.-wsch. od Braniewa: campum *Rogiten* (1291) MWrm I 156; in *Rogiten ... Rogitten* (1348), *Rogyten* 1349 MWrm II 112, 143; *Rugiten* 1358 Ger 145; *Roghiten* (1361)XIV PrUr V 551; *Rogithin* 1368 MWrm II 433; *Rogite* 1374 Ger 145; *Rogitten* (1379)XVII, *Rogethen* 1382 MWrm V 47, 49, 102; *Rugiten* 1387, *Rogiten* 1397 MWrm V 172, 297; von *Rogithen* 1434 MWrm IX 567; *Rugitten* 1441, *Rogitten* 1521 MWrm III 226, 235; *Rogitten* 1615 RŁWrm 261; *Regitten* vasallagium 1718 Wijaczka 426; *Regitten* 1755 MpEnd; *Regitten* 1796–1802 MpSchröt X; *Regitten* 1820 Wald 142; *Regitten* 1888 SG IX 591; *Regity* — *Regitten* 1941 Choj 124; *Regitten, Rogitten* — *Rogity* 1946 Ley I 14; *Rogity, -git* 1982 WUN III 129. — Prus. n. *Rugit-ai od n. os. *Ruggos* (*Ruggas) lub od ap. *rugis* 'żyto', por. lit. n. os. *Rugys*, *Rugaitis* (: lit. *rugys* 'żyto', *rúgti* 'kisnąć') Lpvž II 633, 634, Zinkevičius 191. Zapisy zmienione wykazują przekształcenia substytucyjne. Nazwa *Rogity* jest adaptacją fonetyczno-fleksyjną n. pruskiej, z adideacją do *róg*, *rogowv*. Lit.: Ger 145; PrzybBalt 242. RP

Rogoisna zob. **Rogoźna**

Rogojnie Małe zob. **Turowo** (7)

Rogojny, wś, suwal., gm. Świętajno, 19 km na pñ.-zach. od Olecka: *Rogun* 1564 KęŁ 521, 526; *Roggun* 1581, *Rogunen, Rogen* 1601 BiałKol 157, 159; *Roggonen* 1785 Goldb III 171; *Roggonen* 1796–1802 MpSchröt XII; *Rogonnen* — *Rogonie*

1879 KętN 167; *Rogójnie* al. *Rogonie* 1888 SG IX 665; *Rogójnie* 1919 PMT XII 88; *Rogonie* — *Rogonnen* 1941 Choj 124; *Rogonnen* — *Rogony* 1946 Ley I 142; *Rogonnen* — *Rogojny*, *-jń*, *rogojnski* 1948 MPol XXV nr 14; *Rogajny* 1972, 1976 PMT XII 88; *Rogojny*, *-gojn* 1982 WUN III 129; gw. *rogony//rogóńe*. — Nazwa od nazw. lokatorów wsi, braci *Roguniów* lub *Rogoniów* (*Rogun*) z Płociczna, w l. mn. Współczesna n. utworzona po 1945 r. na wzór prus. nazw z suf. *-ain-*, z adaptacją *-ojn-* (też *-ójn-*). Głoska *-j-* mogła się pojawić jako wyodrębniona miękkość *ń*. Lit.: Olecko. Z dziejów miasta i powiatu, 1974, 183; Szcześniak, PMT XII 88; PrzybBalt 243; BiałPrzem 31, 45, 53–4; BiałKol 156, 162, przyp. 391. RP

Rogolin, wś, rad., gm. Radzanów, 12 km na pld.-zach. od Białobrzegów: *Rogalino* 1474 SHGSd (TerrLub 9, 5); *Rogolyn* 1508 ŻDz XV 473; *Rogolino* 1511/12 VisitGn 349; *Rogolyn* 1511–23 ŁLB I 663; *Rogolin* 1564–65 Lusand 191; *Rogolin* 1569 ŻDz XIV 311; *Rogolin* 1783–84 RejKor 123; *Rogolin* 1827 Tabella II 138; *Rogolin* 1888 SG IX 665; *Rogolin* 1921 Sk III 115; *Rogolin*, *-na*, *rogoliński* 1964 UN 18, 17. — Dawniej *Rogalino*, od n. os. i heral. *Rogal*, *Rogala* SSNO IV 471, z suf. *-ino*. Później *Rogolin*, *Rogolino*. Lit.: KSand 169; KopRad 298; Nieckula, *-ov-* 303. IN

Rogolino zob. **Rogolin**

Rogolowsko, wś zaginiona, leżała koło Przemętu, zapewne między Ciosańcem a Wijewem, ziel.: *exnunc ville ... Rogolomicko* (!), *Wiyewo* (1370)1782 KW VI 261, przyp. 17; *Rogolowsko* 1533 SHGPn IV 104. — Nazwa niejasna. Może od n. os. **Rogola* (: *róg* i *łowić*), z suf. *-(ow)sko*. Lit.: SHGPn IV 104. ZZ

Rogonie zob. **Rogojny**

Rogonnen zob. **Rogojny**, **Turowo** (7)

Rogosko zob. **Rogosko**

Rogozowo zob. **Rogozewo**

Rogoszyce, wś zaginiona, leżała w pobliżu Niepółomic, w pow. bocheńskim, dziś krak.: *Rogoszicze* 1360 Kkk I 276; *Rogoszicze* 1360 CdP III 265. — Od n. os. *Rogosz* SSNO IV 474 lub **Rogosza* (: *róg*), z suf. *-ice*. Lit.: LKrak 128. IN

Rogoszyno zob. **Rogaszyn**

Rogotwórsk, wś, płoc., gm. Drobin, 11 km na pld.-zach. od Raciąza: *Rogotswalt* (!) 1339 Cruc I

168; *Rogothworsko* 1395 KkM 117 nr 124; *Rogotworsk* (1402) Płoc I 99 nr 60; *Rogotworsco* 1412 Płoc I 131 nr 84; *Rogotworsko* 1417 Płoc I 145; *Rogothworsk* 1570, *Rogotworsk* 1578 ŻDz XVI 128, 87; *Rogotworsk* 1783–84 RejKor 605; *Rogotoworsk* 1784 MpPerPł; *Rogotworsk* 1827 Tabella II 138; *Rogotworsk* 1888 SG IX 666; *Rogotworsk* 1933 SkBy 1442; *Rogotwórsk* 1952 UW 26; *Rogotwórsk*, *-ka* 1982 WUN III 129. — Nazwa niejasna; może od n. os. **Rogotwór*, z suf. *-sko*, później *-sk*. Lit.: SHGPł 257–8; ZMaz 320. UW

Rogow zob. **Rogów** (1), **Rogów Legnicki**, **Rogów Opolski**, **Rogów Sobocki**, **Rogów Wołowski**

Rogowa, wś, rad., gm. Wolanów, 16 km na pld.-wsch. od Przysuchy: *Rogowa* 1470–80 DB III 412; *Rogowa* 1508 ŻDz XV 478; *Rogowa* 1529 LR 458; *Rogawa*, *Rogowa* 1564–65 Lusand 197, 199; *Rogowa* 1569 ŻDz XIV 317; *Rogowa* 1783–84 RejKor 333; *Rogowa* 1787 Spis 408; *Rogowa* 1827 Tabella II 139; *Rogowa* 1888 SG IX 669; *Rogowa* 1952 UW 127; *Rogowa*, *-wej*, *rogowski* 1970 UN 31, 33; gw. *rogovo*, *-ovy*, *rogoski*. — Według D. Kopertowskiej n. może od ap. *róg*, z suf. *-owa*, z powodu narożnego usytuowania wsi między kompleksem leśnym a drogą oraz rzeką Radomką, a także jej dopływami Szabasówką i Jabłonicą. Forma *Rogawa* jest odosobniona i być może jest skutkiem błędu w zapisie. Niewykluczone jednak, że n. pochodzi od n. os. *Rog*. Lit.: KSand 169; KopRad 62, 82; Nieckula, *-ov-* 173. IN

Rogowa Wola zob. **Laskowa Wola**

Rogowice, wś, kiel., gm. Mniów, 11 km na pld. od Stąporkowa: *Rogowycze* 1480 SHGSd(kartoteka); *Rogowicze* 1511–23 ŁLB I 591; *Rogowicze* 1540 ŻDz XV 575; *Rogowiec* 1827 Tabella II 139; *Rogowice* 1888 SG IX 669; *Rogowiec* 1902 Przew II 124; *Rogowice* 1921 Sk III 38; *Rogowice*, *-wic*, *rogowicki* 1966 UN 23, 47. — Od n. os. *Rog*, z suf. *-owice*. Przejściowo singularyzacja nazwy. Lit.: KSand 169; KopKiel 248. IN

Rogowice zob. **Rogowiec** (2), **Rogowo** (9), **Rogów** (3)

Rogowiec (1), cz. Rogowa, dawniej wś, kat., gm. Gorzyce: z Ruchowa a z *Rohowcza* 1479, in villa *Rogoszycz*, *Rogowycz* 1491 Drz II 507; pago *Rogowiecz* 1687/88 J II 461; *Rogowietz*, P[ol.] *Rogowice* 1736 MpWielRat; *Rogowiec*, etliche

Rogowiec

Häuser 1845 K 42; *Rogowietz*, kol. 1865 Triest 694; *Rogowietz*, po polsku *Rogowiec* 1905 Drz II 508; *Rogowiec* 1920 PrusSG 64; *Rogowiec*, kol. 1933 SkBy 1442; *Rogowietz* 1941 MpMbl(6076); *Rogowiec*, -wca 1982 WUN III 129. — Od n. wsi *Rogów* (1), z suf. -'ec. W pierwszym zapisie widoczny wpływ fonetyki czeskiej. Lit.: SNGŚI XI 129.

JCh/PS

Rogowiec (2), wś, piotr., gm. Kleszczów, 16 km na pñ.-zach. od Kamieńska: *Rogowiec* 1802–03 MpGillyPr; *Rogowice* 1827 Tabella II 139; *Rogowiec* 1839 MpKwat II 6; *Rogowice* 1859 MpChr; *Rogówiec* 1877 Zin II 108; *Rogowiec*, wś 1888 SG IX 669; *Rogowiec*, kol. 1902 Przew II 124; *Rogowiec*, wś 1921 Sk II 72; *Rogowiec*, -wca, *rogowiecki* 1972 UN 39, 21. — Od przym. *rogowy* (: *róg*), z suf. -'ec, też -ice. W zapisie z 1877 r. gw. zwężenie *o > ó*, typowe dla tego obszaru (np. *Bukówiec* i in.).

EB

Rogowiec zob. **Rogowice**, **Rogówiec**

Rogowiec Poduchowny zob. **Rogówiec**

Rogowka zob. **Rogawka**

Rogowken zob. **Rogówko** (2)

Rogowko zob. **Rogówek** (1)

Rogownica, cz. Skórki, dawniej wś, pil., gm. Krajenka: versus lacum Rogowo sive vil. Skorka ... ad nemus *Rogownica* 1766–67 Koz V 242; *Rogocownitza* (!) 1785 SF1 281; *Rogownica*, niem. *Rogowitz*, folw. 1888 SG IX 670; *Rogownica*, -cy 1982 WUN III 129. — Od n. jez. *Rogowo*, obecnie Jezioro Wapieńskie, por. Lacus *Rogowo* (1436)XVI, pod Głębocznym jeziora *Rogowo*, Białe, Skrzyńka 1576 Koz III 715, z suf. -nica. Według P. Szafrana wieś *Rogownica* powstała na gruntach zaginionego w XV w. Rogowa, którego n. przetrwała w n. jeziora, a ta z kolei dała n. wsi *Rogownica*. Lit.: Szafran, Osadnictwo historycznej Krajny w XVI–XVIII w. (1511–1772), 1961, 186.

ZZ

Rogowitz zob. **Rogownica**

Rogowo zob. **Żabi Róg**

Rogowo (1), dziś *Rogowo* i *Rogowo-Majątek*, dwie wsi, biał., gm. Choroszcz, 6 km na zach. od Choroszczy: *Rogowo* 1437 SHGPd(MK nr 178, k. 206–207v); *Rogowo* 1543 HMil 497; seło *Rogowo*, *Pokzowo* 1549–53 Kond 173; *Rogowo* 1616 SHGPd(MK nr 160, k. 32–32v); *Rogowo* 1744 SDV 148; *Rogowo* 1839 MpKwat VI 5; *Rogów*,

wś 1888 SG IX 668; *Rogów* 1921 Sk V 11; *Rogowo* 1952 UW 155; *Rogowo*, -wa, *Rogowo-Majątek*, -wa-tku 1982 WUN III 129, 130; gw. *rogowo* *véś*, -a-*vši*, *rogoski*. — Od n. os. *Rog*, brus. *Roh* BiryłaBA II 351, z suf. -owo, -ów. Drugi człón w n. zestawionej od ap. *majątek*, w gwarze *wieś*. Lit.: Kond 173.

EB

Rogowo (1a), os. włączona do Inowrocława, bydż.: *Rogow* (1233)1253 KkM 338; *Rogowo* 1257 Koz I 256; *Rogowo* 1489 Lupbrz 153; *Rogow* 1507 ŻDz XII 266; *Rogow* 1510 Inwin 191; z ról pustych wezwanych *Rogowo* 1564–65 Luwlkp II 244; z ogrodów nowych na *Przedmieściu Rogowskim* 1628–32 Luwlkp III 125. — Ostatni zapis ma postać n. zestawionej, z pierwszym członem od ap. *przedmieście*. Lit.: Nieckula, -ov- 173.

AG

Rogowo (2), wś, dawniej mto, bydż., gm. Rogowo, 11 km na pñd.-wsch. od Janowca Wielkopolskiego: *Rogow* 1311 KW II 286; de *Rogovo* (!) 1364, Zavissio herede de *Rogovo* (1370), de *Rogowo* 1380 KW III 251, 354, 494; de *Rogowo* 1388 Lek I nr 353; de *Rogowo* 1401 KZPozn nr 598; in *Rogowo* 1438 AC II nr 337; in oppido *Rogowo* et villa *Rogowo* 1498 Bob nr 525; *Rogowo* oppidum 1511–23 ŁLB I 164; *Rogowo* 1580 ŻDz XII 155; *Rogowo* 1783–84 RejKor 132; *Rogów* al. *Rogowo* 1888 SG IX 668; *Rogowo*, mto 1933 SkBy 1443; *Rogowo*, -wa 1982 WUN III 129. Lit.: RymNmiast 205; RospSEMig 328.

ZZ

Rogowo (3), wś, elbl., gm. Pasłęk, 6,5 km na pñ.-zach. od Pasłęka: *Rogow* 1356 Ger 143; *Rogaw* 1361 MWrm II 326; *Rogow* (1361)1393 PrUr V 550; *Rogow* 1402–08, *Rogaw* 1415, *Rogaw* 1426–51, *Rogaw* 1445–49 GermerSied 321–2; *Rogaw* 1531, 1578, *Rogaw* 1600, *Rogaw* 1652 GermerSied 322; *Rogaw* 1789 Goldb I 184; *Rogaw* 1796–1802 MpSchröt X; *Rogaw* 1820 Wald 179; *Rogowo* 1882 Kętl 567; *Rogaw* 1888 SG IX 662; *Rogowo* — *Rogaw* 1941 Choj 124; *Rogaw* — *Rogowo*, -a, *rogowski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Rogowo*, -wa 1982 WUN III 129. — Nazwa wsi może od prus. n. rz. *Rogaws/*Rogōws, dziś Bierutówka, por. *Rogow* 1326 Ger 143, dalej HE V 41. Hydronim raczej od **rōg-*, lit. *rōgės* 'sanie, saneczki', jak w lit. n. w. *Rōgupis*, niż od **rag-* (nie pojawiają się zapisy z -a-), z suf. -aw-/-ōw-. Nazwa niem. i odpowiednik pol. to adaptacje fo-

netyczno-słowotwórcze n. prus., z nawiązaniem do pol. *róg*. Lit.: Ger 143; Biolik, HE V 5, 41; PrzybBalt 242–3. *RP*

Rogowo (4), wś, kosz., gm. Białogard, 6 km na płd.-wsch. od Białogardu: *Johanni Roghouwen* 1417 Rzduma I 76; *Roggow* 1477 TrautmElb II 82; *Roggowe* 1487 Rzduma I 76; *Roggow* (1540) PomKirch II 66; *Roggow* 1618 MpLub; *Roggow* 1789 MpGillyPom; *Roggow* — *Rogowo*, -*wa*, *rogowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rogowo*, -*wa* 1982 WUN III 129. — Od n. os. *Róg* lub od ap. *róg*, z suf. -*ów*. Nazwę ziemczono jako *Roggow*. Postać *Rogowo* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: Rzduma I 76; TrautmElb II 82. *BCz*

Rogowo (5), wś, leszcz., gm. Krobia, 4 km na płd. od Krobi: *Rogowo* 1398 RWlkp I nr 396; *Rogowo* (1422)1423 KW V 327; *Rogowo* 1428 SHGPn IV 104; *Rogowo* 1510 NKs 112–3; *Rogowo* 1564 InwBPozn 308; *Rogowo* 1580–81 ŻDz XII 71; *Rogowo* 1622–24, 1775 PPozn (Tab 1, 73 i 7, 12); *Rogowo* 1783–84 RejKor 753; *Rogowo* 1831–32 MpRey nr 113; *Rogowo* 1859 MpChr; *Rogów* al. *Rogowo* 1888 SG IX 668; *Rogowo* 1933 SkBy 1443; *Rogowo*, -*wa*, *rogowski* 1971 UN 192, 22. Lit.: SHGPn IV 104–8; PPozn 257. *ZZ*

Rogowo (6), wś, ostroł., gm. Płoniawy-Bramura, 8,5 km na wsch. od Przasnysza: *Rogowo* 1377 SHGMz(ADP Vis. 268, 195–195v); *Rogowo* (1450)1456 SHGMz(MK 4, 136); *Rogowo* 1471 SHGMz(MK 6, 154v); *Rogowo* 1567 ŻDz XVI 348; *Rogowo* 1783–84 RejKor 516; *Rogowo* 1827 Tabella II 139; *Rogowo* 1888 SG IX 671; *Rogowo*, -*wa*, *rogowski* 1971 UN 129, 33. Lit.: ZMaz 320. *UB*

Rogowo (7), dziś *Stare Rogowo* i *Rogowo-Folwark*, dwie wsi, ostroł., gm. Stary Lubotyń, ok. 13 km na pñ. od Ostrowi Mazowieckiej: *Rogowo* 1429 Mkm II nr 109 (tu?); *Rogowo* (1459)1461 SHGMz(Ep. 9, 202); *Rogowo* 1476 SHGMz(MK 9, 69v); *Rogowo* 1513 SHGMz(PT 1, 185v); *Rogowo* 1578 ŻDz XVI 403; *Rogowo* 1783–84 RejKor 553; *Rogowo* 1827 Tabella II 139; *Rogowo* 1888 SG IX 671; *Rogowo Stare*, *Rogowo Folwark* 1921 Sk V 52; *Rogowo Folwark*, *Rogowo Stare*, dwie wsi 1933 SkBy 1443; *Rogowo-Folwark*, -*wa-ku*, *Stare Rogowo*, -*rego-wa*, *rogowski* 1971 UN 134, 28, 29. — Współcześnie dwie wsi: *Stare Rogowo* i *Rogowo-Fol-*

wark; człony dyferencyjne od przym. *stary* i od ap. *folwark*. Lit.: ZMaz 320. *UB*

Rogowo (7a), os. zaginiona, pil., gm. Krajenska: *Rogowo* 1443 Koz V 243; *Rogowo* 1493 Matr II nr 204. *ZZ*

Rogowo (8), dziś *Rogowo* i *Nowe Rogowo*, dwie wsi, płoc., gm. Bulkowo, 18 km na pñ.-zach. od Wyszogrodu: *Rogowo* (1327)XVII, *Rogowo* (1381)XVIII, *Rogowo* (1436)1456, *Rogowo* 1495 SHGWy 46; *Rogowo* 1576 ŻDz XVI 303; *Rogowo* 1783–84 RejKor 431; *Rogowo* 1784 MpPerPł; *Rogowo duchowne* 1827 Tabella II 139; *Rogowo Duchowne* 1877 Zin II 109; *Rogowo Kościelne*, wś, *Rogowo*, folw. 1888 SG IX 670; *Rogowo Kościelne* 1921 Sk I 113; *Rogowo Kościelne* 1933 SkBy 1443; *Nowe Rogowo*, -*wego-wa*, *Rogowo*, -*wa* 1981, 1982 WUN II 575, III 129. — Człony odróżniające od przym. *duchowny*, *kościelny*, *nowy*. Lit.: SHGWy 46. *UW*

Rogowo (9), wś, płoc., gm. Staroźreby, 15,5 km na płd.-wsch. od Drobina: *Rogowo* (1239)1464 Kkm nr 13; *Rogowo* 1412 Płoń nr 1920, przyp. 7; *Rogow* 1424 Zakr I nr 551; *Rogowo* 1429 Mkm II nr 109; *Rogowicze* (1437)1456 SHGWy 46; *Rogowo* 1476 Kkm nr 238; *Rogowo* 1501 Zher nr 805; *Rogowo* 1530, *Rogowo* 1576 ŻDz XVI 308, 302; *Rogowo* 1784 MpPerPł; *Rogowo* 1827 Tabella II 139; *Rogowo szlacheckie* 1877 Zin II 109; *Rogowo Szlacheckie*, *Rogowo Falencin* 1888 SG IX 670; *Rogowo Szlacheckie* 1921 Sk I 115; *Rogowo*, -*wa* 1982 WUN III 129. — Człony odróżniające od przym. *szlachecki* i od n. sąsiedniej wsi *Falęcin* (3). Lit.: SHGWy 46; ZMaz 320. *UW*

Rogowo (10), wś, szczec., gm. Radowo Małe, 16 km na płd.-zach. od Nowogardu: *Roggow* 1618 MpLub; *Roggow* 1628 Rzduma II 49; *Roggow* 1784 Brüg II 350; *Roggow* 1789 MpGillyPom; *Roggow* 1834 MpUMbl 966; *Roggow A* — *Rogowo*, -*wa*, *rogowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rogowo*, -*wa* 1982 WUN III 129. — Wcześniej niż n. wsi notowana n. błota, por. paludem *Rogo* (1269)1321 PU II 216. Nazwa ziemczona jako *Roggow*, *Roggow A* (z dodanym administracyjnie członem literowym). Postać *Rogowo* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: Rzduma II 49; LorSNH 99; TrautmElb II 82. *BCz*

Rogowo (11), wś, szczec., gm. Stargard Szczeciński, 7 km na pñ.-zach. od Stargardu Szczeciń-

Rogowo

skiego: *Roggow* 1523 LorSNH 99; weduwe *N. Rogowen* 1539 PomKirch I 185; Scheferei *Roggow* 1618 MpLub; *Roggow* 1789 MpGillyPom; *Rogow* 1834 MpUMbl 1151; *Roggow* — *Rogowo*, -wa, *rogowski* 1948 MPol XXV nr 14; *Rogowo*, -wa 1982 WUN III 129. Lit.: RzDuma II 49; LorSNH 99; Trautmelb II 82. *BCz*

Rogowo (12), wś, tor., gm. Lubicz, 11 km na płn.-wsch. od Torunia: *Rogow* ok. 1231 SRP I 55; von *Rogaw* 1393, *Rogaw* 1404 Font XXIX 62, 100; *Große Rogau* 1414 Br 158; *Grosse Roge* 1415 MT 472; von *Rogow* 1417 Font XXIX 220; *Grose Rogaw* 1428 Font LXIII 128; beide *Rogaw* 1428 GA 444; *Große Roge* 1437 GZ 93; *Rogaw* 1444 Font LXIII 255; *Grosse Rogaw* 1447, *Rogau* 1453, *Rogowo* 1495 MT 472; *Rogowo* 1641 Font XXIV 133; *Rogowo* 1647 Font IV 30; *Rogowo*, teut. *Niedertaur* 1667–72 Font VI 15; *Rogowo* 1796–1802 MpSchröt XXI; *Rogowo* 1882 Kętl 58, 72; *Rogowo* 1888 SG IX 671; *Rogau Groß* seit 1899, fr. *Rogowo* 1912 Bär 99; *Rogowo* (*Gr. Rogau*) 1925 Krzep 100; *Rogowo* 1933 SkBy 1443; *Rogowo*, -wa, *rogowski* 1972 UN 187, 9. — Nazwa zniemczona jako *Rogaw*, *Rogau*, z członem odróżniającym *Gross*, w opozycji do *Rogowko Klein*, dziś *Rogówko* (4). W XVII w. oboczna n. niem. *Niedertaur* dyferencyjna wobec n. *Hohetaur*, dziś *Turzno* (1). Lit.: SHGCh 107. *WK*

Rogowo (13), wś, włoc., gm. Rogowo, 10 km na pld.-zach. od Rypina: *Roicowo* (!) 1221 CdP I 26; *Rogowo maior* 1502 AC III nr 206; *Rogowo* 1564 ŻDz XII 290; *Rogowo* 1783–84 RejKor 613; *Rogowo* 1784 MpPerPł; *Rogowo* 1789 Borucki 45; *Rogowo* 1825 Gawarecki 154; *Rogowo* 1827 Tabella II 139; *Rogowo* 1888 SG IX 670; *Rogowo* 1921 Sk I 162; *Rogowo*, -wa, *rogowski* 1971 UN 183, 18. — Okresowo n. z członem odróżniającym od łac. przym. *maior* 'większy' w opozycji do *Rogowo Minor*, dziś *Rogówko* (5). Lit.: Niecukula, -ov- 173; RospSEMiG 328. *KZ*

Rogowo zob. **Pluty** (2), **Rogów** (5, 6, 10, 12), **Rogówek** (1), **Rogówko** (1), **Skrzypnik Rogowo Duchowne** zob. **Rogowo** (8) **Rogowo Falencin** zob. **Rogowo** (9) **Rogowo-Folwark** zob. **Rogowo** (7) **Rogowo Kościelne** zob. **Rogowo** (8) **Rogowo Maior** zob. **Rogowo** (13)

Rogowo-Majątek zob. **Rogowo** (1) **Rogowo Minor** zob. **Rogówko** (5) **Rogowo Stare** zob. **Rogowo** (7) **Rogowo Szlacheckie** zob. **Rogowo** (9) **Rogowo-Wieś** zob. **Rogowo** (1) **Rogowok** zob. **Rogówek** (1) **Rogowska** zob. **Rogów** (8a) **Rogowska Wieś** zob. **Rogówko** (1) **Rogowska Wola** zob. **Wola Rogowska Rogowy** zob. **Rogów** (1)

Rogozie lub **Rogoże**, wś zaginiona, leżała między Wiśniczem Starym a Brzeźnicą, w pow. bocheńskim, dziś tarn.: *Rogosze*, villa sub parochia ecclesiae de Wyszynycze sita 1470–80 DB I 95; *Rogoze* 1490 ŻDz XV 445; *Rogozye*, *Rogosye* 1529 LR 242, 333; [*Rogozie*] XVI AtKr 276. — Od ap. *rogozie*, *rogoża*, *rogoza* 'pałka szerokolistna; *Typha latifolia* L.' Sstp VII 484, z suf. -'e. W. Lubaś odczytuje n. jako *Rogoże*. Lit.: LKrk 128. *IN*

Rogozieniec zob. **Rogoziniec**

Rogozik, folw. włączony do Rogóżna, dawniej wś, tor., gm. Rogóżna, ville nostre *Parvum Roghußen* (1343) XV PrUr III 420; *Cleyne Roggenhausen* 1414 Br 158; *Cleine Roghußen* 1435 Froel I 277; *Rogoziek* 1485 Matr I nr 1759; *Rogoszizg* (1533) Woel 748; z folwarkiem *Rogozikiem*, *Rogozik*, z folwarku *Rogozika* 1565 Lumalb 148, 160, 161; *Rogozik*, folwarku *Rogozika* 1570 Lumalb 105, 106; folwark *Rogozik*, w *Rogoziku* 1624 LuPrus 29, 33; *Rogozik* 1667–72 Font VI–X 783; *Rogozik* 1686 Froel I 277; *Rogozinko*, niem. *Klein Roggenhausen*, wś 1888 SG IX 673; *Roggenhausen Klein*, auch *Rogozik*, *Rogunik* und *maße Rogozno* eingegangen zu Roggenhausen 1912 Bär 99. — Dawna n. niem. złożona, od n. m. *Roghußen*, *Roggenhause*, dziś *Rogóżno* (7), i od łac. przym. *parvus*, niem. *klein*, pol. *mały*; zuniwerbizowana za pomocą suf. -*ik*, efemerycznie -*inko*. Lit.: SHGCh 107–8. *WK*

Rogozina, wś, szczec., gm. Trzebiatów, 7 km na płn.-zach. od Trzebiatowa: *Mittelhagen* 1784 Brüg II 411; *Mittelhagen* 1834 MpUMbl 601; *Mittelhagen* — *Rogozina*, -ny, *rogoziński* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rogozina*, -ny 1982 WUN III 130. — Dawna n. niem. od przym. *mittel* 'średni, środkowy' i od ap. *Hagen* 'gaj, ogrodzenie, żywopłot', może na wzór n. leżących w pobliżu

wsi *Wachholzhangen, Leopoldshagen, Kirchhagen, Voigtshagen*. Nazwa *Rogozina* wprowadzona urzędowo po 1945 r.

BCz

Rogozinek zob. **Rogozinko**

Rogoziniec, wś, ziel., gm. Zbąszynek, 8 km na pld.-zach. od Trzciela: *Rogozenecz* 1412 SHGPn IV 108; *Rogosyńcz* 1424 RWlkp III nr 1076; *Rogozinecz* (1425)XVIII KW V 406; *Rogoszin[ecz]* 1428 SHGPn IV 108; *Rogozinyecz* (1431)XVIII KW V 516; villa nostra *Rogoszinecz* ... in districtu Costensi sita 1438, *Rogoszinecz* 1440 KW X 121, 176; *Rogoszynyecz* 1450, *Rogozynyecz*, *Rogoszinyecz* 1458, *Rogoszenyecz* 1467, *Rogosynyecz*, *Rogoszynyecz* 1469, *Rogozniecz*, *Rogoszniecz* 1476 SHGPn IV 108; *Rogoszynyecz* 1510 NKs 175; *Roguszynyecz* 1519 Matr IV/2, nr 12444; *Rogoszynyecz* 1520 Matr IV/1, nr 3242; *Rogoziniecz*, *Rogozeniecz* (1530)1540 SHGPn IV 108; *Rogozienyecz* 1531 Matr IV/2, nr 16238; *Rogozieniecz* 1546 Matr IV/3, nr 22197; *Rogozieniecz* 1569 CMP 159; *Rogozienice* 1577 SHGPn IV 108; *Rogoziniec* 1580 ŻDz XII 83; *Rogoziniec* 1783–84 RejKor 832; *Rogoziniec*, mylnie *Rogóżnica*, niem. *Rogsen* 1888 SG IX 672; *Rogoziniec*, -ńca 1982 WUN III 130. — Od ap. *rogozie*, *rogoża*, *rogoza*, z suf. *-iniec*. Być może pierwotnie n. terenowa, np. łąki leżącej blisko wody. Postać *Rogozinc* z suf. *-inc* (może zapożyczonym z gwar łużyckich). W formie *Rogozieniec* przejście *-iN- > -'eN-*. Lit.: SHGPn IV 108–11; PPozn 257; Koz III 136. ZZ

Rogozinko, cz. Rogozina, dawniej wś, płoc., gm. Radzanowo: *Rogozino* 1439, *Rogoschino Nova*, *Rogozyno Parva* 1441, *Rogoszyno Nobilium* 1491 SHGPł 258; *Parva Rogozino* 1497 Matr II nr 952; *Rogozino Kales* 1578 ŻDz XVI 17; *Rogozinko* 1783–84 RejKor 564; *Rogozinko* 1784 MpPerPł; *Rogozinko* 1827 Tabella II 139; *Rogozinko* 1877 Zin II 109; *Rogozinek*, folw. 1888 SG IX 672; *Rogozinko*, folw. 1902 Przew II 124; *Rogozinko*, wś 1933 SkBy 1443; *Rogozinko*, -nka 1982 WUN III 130. — Dawniej *Rogozino*, od n. os. *Rogosz//Rogoż* SSNO IV 474 lub od ap. *rogozie*, *rogoża*, *rogoza*, z suf. *-ino*. Później n. zestawiona, z łac. członami odróżniającymi od przym. *novus* 'nowy', *parvus* 'mały', *nobilis* 'szlachecki'. W XVI w. *Rogozino Kales*, z członem odróżniającym od nazw. właściciela, por. Jan

Kaljesz 1531 SHGPł 258. Od XVIII w. notowane n. *Rogozinko* i *Rogozinek*, które powstały w wyniku uniwersyfikacji n. zestawionej. Lit.: SHGPł 258. UW

Rogozinko zob. **Rogozik**

Rogozino, wś, płoc., gm. Radzanowo, 8 km na pln.-wsch. od Płocka: *Rogoschino Antiqua* 1441, *Rogoszyno Capituli* 1491 SHGPł 258; *Rogoczino* 1535 Płoc nr 404; *Rogozino* 1570, *Rogozino* 1578 ŻDz XVI 127, 9; *Rogozino* 1783–84 RejKor 564; *Rogozino* 1784 MpPerPł; *Rogozino* 1827 Tabella II 139; *Rogozino* 1888 SG IX 673; *Rogozino* 1921 Sk I 114; *Rogozino*, -na 1982 WUN III 130. — Początkowo n. z członami odróżniającymi od łac. *antiquus* 'stary', *capitulum* 'kapituła'. Lit.: SHGPł 258. UW

Rogozino zob. **Rogozinko**

Rogozino Antiqua zob. **Rogozino**

Rogozino Capituli zob. **Rogozino**

Rogozino Kales zob. **Rogozinko**

Rogozino Nobilium zob. **Rogozinko**

Rogozino Nova zob. **Rogozinko**

Rogozino Parva zob. **Rogozinko**

Rogozinińska Wola zob. **Wola Rogozinińska**

Rogozinińskie Podzamcze, wś nieistniejąca, tor., gm. Rogóżno, 8 km na wsch. od Łasina: in villa nostra ante castrum nostrum Roghuszen (1290), villa ante castrum Roggenhausen, villa parva 1299, in villa ante domum nostram Roghuszen (1306) PrUr I/2, 357, 453, 545; mole under dem huwsze 1415 GA 542; *Młyn pod Zamkiem* 1570 ŻDz XXIII 12; *Vorschloss Roggenhausen* 1900 MpMbl(2479); *Rogozinińskie Podzamcze* (*Vorschloss Roggenhausen*) 1925 Krzep 100. — Dawniej wieś nazywano opisowo łac. villa ante Castrum Roghuszen 'wieś pod zamkiem Rogóżno', przez wydawców PrUr identyfikowana jako *Roggehausen B*. Dokumenty określają również tę wieś jako *mole unter dem huse*, pol. *Młyn pod Zamkiem*. Niemiecka n. *Vorschloss Roggenhausen* została przez J. Krzpele zastąpiona n. pol. *Rogozinińskie Podzamcze*; ma ona związek z n. m. *Rogóżno* (7) oraz *Rogóżno-Zamek*. Wydawcy SHGCh odczytali n. jako *Rogozinińskie Przedzamcze* (tłumaczenie n. niem.). Lit.: SHGCh 108. WK

Rogozno zob. **Rogóżno** (1)

Rogozy zob. **Rohozy**

Rogoźna

Rogoźna, cz. Żor, dawniej wś, kat.: *Rogosina* ok. 1300 CdSil XIV 109; *Rogoyznam* 1652, villa *Rogoyсна* 1652, versus *Rogoznam*, *Rogozno* 1679 J II 14, 16, 119, 126; *Rogozno* 1679 CdSil XXXIII 58; *Rogozna* 1736 MpWielRat; *Rogoisna* 1743 SNGŚI XI 130; *Rogoissna* 1784 Z III 165; *Rogoisna* 1845 K 552; *Rogoźna* — *Rogoisna* 1896 D 177; *Rogoźna*, wś 1933 SkBy 1443; *Rogoźna*, -nej 1982 WUN III 130. — Pierwotnie zapewne *Rogozina*, od ap. *rogozie*, *rogoza*, *rogoża*, z suf. -*ina*; wtórnje *Rogoźna*, z suf. -*na*, też -*no*. Nazwa zmieniona jako *Rogoisna*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogoźna*. Lit.: SNGŚI XI 130; Borek, -*bn*- 201; BorGŚI 73. JCh/PS

Rogoźna zob. **Rogoźno** (2)

Rogoźnia, dziś *Rogóźnia*, wś, tarnob., gm. Harasiuki, 14 km na płd.-zach. od Biłgoraja: *Roguzno* 1839 MpKwat VI 9; *Roguźno* 1877 Zin II 109; *Rogóźno* al. *Roguźno* 1888 SG IX 676; *Rogóźnia* 1921 Sk IV 9; *Rogóźnia*, -*ni*, *rogóźniański* 1967 UN 106, 20; *Rogoźnia*, -*ni* 1982 WUN III 130; po zmianie *Rogóźnia*, -*ni*, *rogóźniański* 2009 DzU nr 220, poz. 1730; gw. *roguźna*, -*ni*, *roguźnacki*. — Początkowo *Roguźno*, od ap. *rogozie*, *rogoza*, *rogoża*, z suf. -*no*. Zmiana na *Rogóźnia*, *Rogoźnia* w wyniku gw. zwężenia *o > ó* oraz wyrównania do n. m. i ap. z suf. -*nia*. BCz

Rogoźnia zob. **Rogóźnia**

Rogoźnica (1), dziś *Rogoźnica* i *Rogoźnica-Kolonia*, dwie wsi, biał., gm. Międzyrzec Podlaski, 7,5 km na płn.-wsch. od Międzyrzecza Podlaskiego: *Rogoznica* 1662 AWAK XXXIII 492; *Rogoznica* 1676 CzRkps nr 1099; *Rogoźnica* 1775 SHGPd(Tarpod); *Rogoznica* 1795 MpPerPd; *Rogoźnica* 1827 Tabella II 139; *Rogoznica* 1839 MpKwat VI 8; *Rogoźnica* 1877 Zin II 109; *Rogoźnica* 1888 SG IX 673; *Rogoźnica* 1921 Sk IV 91; *Rogoźnica*, -*cy*, *rogoźnicki* 1970 UN 119, 29; *Rogoźnica*, -*cy*, *Rogoźnica-Kolonia*, -*cy-nii* 1982 WUN III 130. — Od ap. *rogozie*, *rogoza*, *rogoża*, z suf. -*nica*, por. też *rogoźnica* 'roślina z rodziny komosowatych' SW V 553, lub od przym. *rogoźny, z suf. -*ica*. Człon drugi w n. zestawionej od ap. *kolonia* w znaczeniu osadniczym. EB

Rogoźnica (2), wś, rzesz., gm. Głogów Małopolski, 4 km na płn.-zach. od Rzeszowa: *Rogoznica* 1589 ŻDz XVIII/1, 9; *Rogoznica* 1646 ADP 64, k. 185; *Rogoznica* 1794 Ga LI2; *Rogoźnica*

1888 SG IX 673; *Rogoźnica* 1952 UW 285; *Rogoźnica*, -*cy*, *rogoźnicki* 1966 UN 70, 19. Lit.: MakPrz 223. BCz

Rogoźnica (2a), wś zaginiona, leżała w par. Żeliszew, w dawnym pow. garwolińskim, siedl.: *Rogoźnica* 1576 ŻDz XVI 222. Lit.: Rzetelska-Feleszko, PF XXVIII 59. UB

Rogoźnica (2b), dziś *Stara Rogoźnica*, os., dawniej wś, słup., gm. Człuchów, 12 km na płn.-zach. od Chojnic: *Rogenitz* 1370 HKS nr 94; *Rogenicz* 1431 GA 658; *Młyn Rogoznicki* 1664 Font XXXII 181; *Rögrotsche M.* 1796–1802 MpSchröt XIV; *Rognitz M.* 1850 MpRey nr 30; *Rogegnitz (Rogoźnica?)*, leśn., wyb. 1888 SG IX 655; *Alt Rögnitz* 1935 MpMbl(2270); *Alt Rögnitz* — *Stara Rogoźnica*, -*rej* -*cy*, *starorogoźnicki* 1950 MPol nr A-8; *Stara Rogoźnica*, niem. *Alt Rögnitz*, przejściowo *Rogoźnica* 1972 Mazur II 164; *Stara Rogoźnica*, -*rej* -*cy* 1982 WUN III 291. — Człon dyferencyjny w n. zestawionej *Alt* = *Stara*, w opozycji do n. nieistniejącej osady *Neu Rögnitz*, pol. *Nowa Rogoźnica*. WK

Rogoźnica (3), wś, wałb., gm. Strzegom, 6 km na płn.-zach. od Strzegomia: *Rssna* (!) 1203 SUR I 61; *Renno*, *Resno* (!) 1255 Reg nr 889, 890; de *Rogozen* 1291 Reg nr 2189; *Rogositz* ok. 1300 CdSil XIV 122; *Rogosna* 1313, in *Rogosin* 1324 Reg nr 3332, 4316; Vorwerk *Wenig Rogosen* 1327 Reg nr 4696; *Rogosen* 1335 CdSil XIX 35; *Gross Rossen* (1355) K 55; in ville *Rogosen* 1370, *Rogasin* 1373 LandbSch I nr 435, 719; *Weningen Rosen* 1374 CdSil XXXV 41; *Rogozen* 1389, *Grossen Rogosen*, zu *Weningen Rogosen* 1391 LandbSch II nr 640, 983, 1010; *Weningen Rogosen* (1391) K 555; *Rogosin* 1392, *Rogosen* 1395 LandbSch II nr 1085, 1424; dorfe *Rogosin* 1396, *Rogosyn* 1399 LandbSch III nr 36, 573; *Groszen Roszaw* (1495) K 555; *Wenigrossenn* 1509 CdSil XXXV 138; *Groß Rohsen* 1624 CdSil XXXIII 173; *Kleinrosen* 1651 J I 257; *Grossrosen* 1677, *Groß Rosen*, *Klein Rosen* 1677 J IV 198; *Groß Rosen*, *Klein Rosen* 1743 SNGŚI XI 130; *Rosen*, *Klein-*, *Rosen*, *Groß-* 1785 Z V 237; *Rosen*, *Groß-*, *Rosen*, *Klein-*, ehemals *Wenig-Rosen*, dwie wsi 1845 K 555; *Gross Rosen* — *Rogoźne* 1941 Wrzosek 19; *Gross Rosen* — *Rogoźnica*, -*y*, *rogoźnicki* 1946 MPol XXV nr 142; *Rogoźnica*, -*cy* 1982 WUN III 130. — Pierwsze zapisy zniekształcone. Dawniej *Rogoźna, od ap.

rogoza, rogoża, rogozie, z suf. *-na*, przejściowo też *-nica*. Nazwę zmieniono jako *Rogosen*, wtórnie *Rosen*. Pod koniec XIV w. nastąpił podział wsi, stąd w n. człony odróżniające od niem. przym. *groß* 'wielki', *klein/wenig* 'mały'. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogoźnica*. Lit.: SNGŚI XI 130; Borek, *-bn-* 201; SGTS XIX 193–201. JCh/PS

Rogoźnica-Kolonia zob. **Rogoźnica** (1)

Rogoźniczka, wś, biał., gm. Międzyrzec Podlaski, 8,5 km na płn.-wsch. od Międzyrzecza Podlaskiego: *Rogoźniczka* 1827 Tabella II 139; *Rogozniczka* 1839 MpKwat VI 8; *Rogoźniczka* 1877 Zin II 109; *Rogoźniczka* 1888 SG IX 673; *Rogoźniczka* 1921 Sk IV 92; *Rogoźniczka, -ki, rogoźnicki* 1970 UN 119, 30; gw. *rogosnečka, -čki*. — Od n. sąsiedniej wsi *Rogoźnica* (1), z suf. *-ka*. W formach gw. zmiana *-i- > -e-*. EB

Rogoźniec zob. **Rogoziniec**

Rogoźnik (1), wś, kat., gm. Bobrowniki, 10 km na płn.-zach. od Będzina: de *Rogosenik* 1367 Kkk II 26; *Rogoznik* 1443 ŻDz XV 452; *Rogosnyky, Rogoznyk* 1529 LR 14, 93; *Rogoznik* 1667 ŻDz XV 453; *Rogoźnik* 1720–21 SHGKr-Mat 260; *Rogoznik* 1783–84 RejKor 340; *Rogoznik* 1827 Tabella II 139; *Rogoźnik* 1877 Zin II 109; *Rogoźnik* 1888 SG IX 673–4; *Rogoźnik* 1952 UW 252; *Rogoźnik, -ka* 1982 WUN III 130. — Od ap. *rogozie, rogoża, rogoza*, z suf. *-nik*, por. też ap. *rogoźnik* 'tatarak trójkanciasty długi' SW V 553; okresowo też w l. mn. Lit.: RSiew 19. IV

Rogoźnik (2), wś zaginiona, leżała w par. Modlnica, w pow. krakowskim, własność klasztoru zwierzynieckiego: *Rogosznik* (1254)1445 Kkk I 53; *Rogoznik* (1256)XVI CdP III 70; *Rogozniki* (1286)1487 ZDM I 17; *Rogoznyk* 1470–80 DB II 29. — Odnotowano też formę pluralną *Rogoźniki*. Lit.: RKrak 144. IV

Rogoźnik (3), wś, legn., gm. Ruja, 10 km na pld.-wsch. od Legnicy: *Rudinic* 1253 SUr III 67; *Rosnik* ok. 1300 CdSil XIV 121; *Rosenik* (1409) K 556; *Rosenek* 1405, 1410, 1411 Schirr 283, 285, 288; *Rosnig* 1736 MpWielLig; *Roβnig* 1789 Z VIII 187; *Rosnig* XVIII w. Urb II 329; *Rosenig, Rosnig* 1845 K 556; *Rosnig* 1900 Myc 80; *Rosenig* 1941 SOV 315; *Rosenig* — *Rogoźnik, -a, rogoźnicki* 1947 MPol XXV nr 124; *Rogoźnik, -ka* 1982 WUN III 130. — Pierwszy zapis

można odczytać jako **Rudziniec*, od ap. *ruda* 'surowiec mineralny, z którego wytopia się żelazo, ruda żelazna; prymitywny zakład hutniczo-metalurgiczny, kopalnia rudy' Sstp VIII 43, SEBor 526, z suf. *-iniec*. Od XIV w. zmiana n. wsi na **Rośnik*, od stp. *rosa, rosic*, por. też ap. *rośnik* 'rosiczka okrągłolistna' Sstp VII 498, lub **Rogoźnik*, od ap. *rogozie, rogoża, rogoza*, z suf. *-nik* (por. *Rogoźnica* (3), *Rogozany*). Nazwa zmieniona jako *Ros(e)nik, Rosenek, Rosnig* (przejście *g > j* w pozycji interwokalicznej, a następnie kontrakcja i adideacja do przym. *rosen* 'rózany', ap. *Rose* 'róza'). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogoźnik*. Lit.: SNGŚI XI 131. PS

Rogoźnik (4), wś, nowosąd., gm. Nowy Targ, 7 km na pld.-zach. od Nowego Targu: *villam que rognosic* (!) uocatur 1237 KMłp I 27; *Rogoznik minor* (1254), *Rogoznik* (1287) CdP III 61, 149; *Rogoznik* 1581 ŻDz XIV 146; fundandi ad fluvium Rogoznik dictum circa montem Ostrysz ab extremitate fluvii Rogoznik usque ad locum ubi Cicha et Bystra fluvii concurrunt ... eamque villam praedicti rivuli nomine *Rogoznik* appellari volumus 1595 PSP nr 22; *Rogoźnik* 1674 ŻDz XV 53a; *Rogoznik* 1629 RPobKr 227; *Gross Rogoschnitz, Klein Rogoszik* 1779–82 MpMieg; *Rogoźnik* 1888 SG IX 674–5; *Rogoźnik* 1921 Sk XII 28; *Rogoznik* 1933 SkBy 1444; *Rogoźnik* 1952 UW 270; *Rogoźnik, -ka* 1982 WUN III 130. — Od n. rz. *Rogoznik*, prawego dopływu Czarnego Dunajca, por. *fluuios ... Rogoznik* (1234) KMłp I 21, ta od ap. *rogozie, rogoża, rogoza*, z suf. *-nik*. Dawniej różniano *Rogoźnik Mały* i *Wielki*, z członami odróżniającymi od przym. łac. *minor*, niem. *gross, klein*. Lit.: LKrak 128. IV

Rogoźnik Minor zob. **Rogoźnik** (4)

Rogoźniki zob. **Rogoźnik** (1, 2)

Rogoźno (1), os. zaginiona, leszcz., gm. Śmiel: gran. Karcznicza et *Rogozno* 1401 Koz III 136; *Rogoszno* 1401 SHGPn IV 126; *Rogoszno* 1452 Koz III 137; miejsce nizkie *Rogozno* 1613 Koz III 137; miejsce zw. *Rogoznem* 1613 SHGPn IV 126. — Od ap. *rogoza, rogoża, rogozie*, z suf. *-no*, lub od przym. **rogozien* (: *rogozie, rogózie* albo *rogoza, rogóza*). Lit.: SHGPn IV 126–7; Koz III 136. ZZ

Rogoźno (2), mto, pil.: in *Rogozno* (1202) KW VI 5, fals.; de *Rogozne* (!) 1248, in *Rogosna*

Rogóżno

(1251)1494 KW I 228, 257; *Rogoson* 1253 (!) Matr IV/3, supl. nr 18; *Rogosen* (1255)1523, *Rogozen* (1256)XVIII, *Rogosna* 1259 KW I 295, 305, 331; *Rogoszno* (1266)XV–XVI MPH III 76; *Rogoszna* (1283)1539 KW VI 39; *Rogozna* 1284 KW I 496; de *Rogozno* 1288 KW II 5; *Rogosno* (1296)XV MPH II 879; *Rogoszno* (1296)XV–XVI MPH III 294; *Rogozno* 1312, in *Rogosna* 1326 KW II 293, 403; *Rogossna* (1343)1550, *Rogoso* (1357), *Rogosno* (1368) KW VI 146, 196, 252; *Rogoszno* 1372 KW III 387; *Rogozno* 1405 KW VII 312; *Roguszna* 1425 SHGPn IV 111; *Rogozno* 1427, 1429, 1430 KW IX 86, 197, 210; *Rogozno* (1437)1550, (1441)1585 KW X 89; *Rogoszno* 1441 KWlp 232; *Rogoszno* 1510 NKs 37; *Rogozno* 1580 ŻDz XII 29; *Rogozno* 1622–24, 1789 PPOzn(Tab 1, 28 i 6, 262v); *Rogóżno*, niem. *Rogasen*, mto 1888 SG IX 677; *Rogóżno*, mto 1933 SkBy 1443; *Rogóżno*, -na 1982 WUN III 130; gw. *rogožno*, -na, *rogożiński*. — Nazwa nawiązuje do określenia terenu podmokłego, zarosniętego rogożą, por. też n. jez. *Rogóżno: in lacu *Rogoznensi* 1429 Pot nr 304, 106. Nazwę zmieniono jako *Rogasen*. Obocznie występowała postać rodzaju żeńskiego. Lit.: SHGPn IV 111–22; Borek, -bn- 201; RymNmiast 205; RospSEMIG 328; ZierNmiast 131. ZZ

Rogóżno (3), dziś *Rogóżno*, wś, sier., gm. Widawa, 17 km na płd.-zach. od Zelowa: *Rogossno* (1413)1478 KW V 207; *Rogoszno* 1417 Koz VII 73; *Rogozno* 1496, *Rogozno* 1511 ŻDz XIII 170, 178; *Rogoszno* 1511–23 ŁLBI 470; *Rogozno* 1553 ŻDz XIII 215; *Roguzno* 1783–84 RejKor 182; *Roguzno* 1877 Zin II 109; *Rogóżno* al. *Rogužno* 1888 SG IX 676; *Rogóżno* 1902 Przew II 125; *Rogóżno* 1921 Sk II 42; *Rogóżno* 1933 SkBy 1443; *Rogóżno* 1952 UW 90; *Rogóżno*, -na, *rogożiński* 1974 UN 42, 31; po zmianie *Rogóżno*, -na, *rogożiński* 2007 DzU 245, poz. 1811. — Postaci *Rogóżno*//*Rogóżno* powstały w wyniku gw. zwiężenia -o- > -ó- (>-u-). Lit.: Borek, -bn- 201. EB

Rogóżno (4), przys., dawniej wś, tarnob., gm. Bogoria, 11 km na płn.-wsch. od Staszowa: *Rogóżno* 1902 Przew II 124; *Rogóżno*, folw. 1921 Sk III 121; *Rogóżno*, wś 1933 SkBy 1443; *Rogóżno*, folw. 1938 Mp-100(47–32); *Rogóżno*, -na, cz. Moszyn 1970 UN 33, 7; *Rogóżno*, -na 1982 WUN III 130. IN

Rogóżno zob. **Rogóżno** (6), **Tomaszów Lubelski**

Rogóż, wś, wroc., gm. Wisznia Mała, 12 km na pñ. od Wrocławia: in *Rocos* 1251, de *Rokoz*, de *Rokos* (1251)XIV–XV, de bonis ad nostrum dominium ... *Rogkos* wlgariter nominatos 1265 SUR III 17, 19, 333; *Rocoze* 1267 Reg nr 1257; *Ruckos* 1666/67 J I 515; *Rucks* 1736 MpWielWratt; *Rux* 1739 MpWielOels; *Rux* 1785 Z IV 384; *Rux* 1845 K 567; *Rux*, *Rogóż* 1900 Myc 80; *Rux*, *Rokosz* 1941 Wrzosek 22; *Rux* — *Rogóż*, -a, *rogoski* 1948 MPol XXV nr 14; *Rogóż*, -ża 1982 WUN III 130. — Od ap. *rogozie*, *rogoża*, *rogoza*, stczes. *rokos*, *rokosie* ‘trzcina, sitowie’ Machek, Etymologiczny słownik języka českého, 1968, 507, por. też n. os. *Rokos* SSNO IV 479. W substytucji niem. oscylacja o//u, synkopa cząstki -ko-//go-. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogóż*. Lit.: SNGŚI XI 131. PS

Rogóża zob. **Rogóż** (1)

Rogóżajny, dziś *Rogóżajny Małe* i *Rogóżajny Wielkie*, dwie wsi, suwał., gm. Wiżajny, 27 i 26 km na pñ.-zach. od Suwałk: *Rogóżajny* 1642 Wiśn-Suw 123; *Rogóżany* 1784 SHGPd(Opispar rkps I nr 6010, 169–71); *Rogóżany* 1827 Tabella II 139; *Rogóżajny*, *Rogóżajny Małe* 1839 MpKwat VI 3; *Rogóżajny wielkie*, *Rogóżajny małe*, wś i folw., *Rogóżajny*, folw. 1877 Zin II 109; *Rogóżajny*, *Rogóżajny Małe*, *Rogóżajny Wielkie* 1888 SG IX 684; *Rogóżajny Wielkie*, *Rogóżajny Małe*, *Rogóżajny Prywatne*, trzy wsi 1902 Przew II 125; *Rogóżajny Małe*, *Rogóżajny Wielkie* 1921 Sk V 87; *Rogóżajny Małe*, -żajn -łych, *Rogóżajny Wielkie*, -żajn -kich 1982 WUN III 130; gw. *rogożajny*, -żajñ, *rogożajny veľke*, -żajñ -kix, *rogozański*. — Od ap. *rogoza*, *rogoża*, *rogozie*, z suf. -ajny (< lit. -ainiai), okresowo -any. Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. *mały*, *wielki*, też *prywatny*. Lit.: WiśnSuw 123. EB

Rogóżany, wś, opol., gm. Kietrz, 6 km na zach. od Kietrza: *Rosan* 1349 BorGŚI 195; *Rosan*, *Rosan* 1377 CdSil VI 198, 200; *Rosensan*, *Rossan* 1377, *Rogosan* 1430 Drz I 128; *Rohosany* 1550 BorGŚI 195; *Rosen* 1678 ZfGS XXVII 122; *Rosen* 1736 MpWielOppav; *Rosen* 1784 Z III 227; *Rosen* 1845 K 555; czesk. *Rohozany*, *Rohoziane* 1897 Drz I 128; *Rohozany* (*Rohozianie*) — *Rosen* 1939 Prus 64; *Rosen* — *Rogóżany*, -an, *rogozański* 1947 MPol XXV nr

124; *Rogożany*, -żan 1982 WUN III 130. — Na podstawie zapisów źródłowych n. można odczytać jako czes. *Rohožany, pol. *Rogożany, od stczes. ap. *rohožě*, czes. *rohož* ‘trzcina, sitowie’, stp. *rogoža*, *rogoza*, z suf. *-any* (efemerycznie *-anie*); n. etniczna (z terenu łaskiego), określająca ludzi mieszkających na terenie porośniętym *rogożką*. W subsytucji niem. *Rosen* synkopa *-go-*, suf. *-any* > *-an* i nawiązanie do niem. *Rose*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogożany*. Lit.: SNGŚI XI 131; BorGŚI 195. JCh/PS

Rogożany zob. **Rogożajny**

Rogoże zob. **Rogozie**

Rogożek, wś, rad., gm. Głowaczów, 14,5 km na pñn.-zach. od Kozienic: *Rogużek*, młyn 1827 Tabella II 140; Osada *Rogożek* 1839 MpKwat IV 5; *Rogożek* 1877 Zin II 109; *Rogożek*, wś i folw. 1888 SG IX 684; *Rogożek* 1921 Sk III 56; *Rogożek*, -żka, *rogoski* 1970 UN 25, 10. — Od n. młyna *Rogużek*, ta od *rogoż* ‘sitowie’ SW V 553, z suf. *-ek*. Lit.: KopRad 101. UB

Rogożek zob. **Rogózek**

Rogożew, cz. Emilianowa, dawniej wś, płoc., gm. Gostynin: *Rogoszowo* 1405 Płoń nr 563; *Rogoszowo* 1426 MkM I 237; *Rogoschowo* 1452 SHGRw(MK 337, 100v); *Rogozowo* 1488, 1517 SHGRw(AKP 50, 39–39v); *Rogozowo* 1496 Matr II nr 779; z *Rogozowem* 1564 Luraw 98; *Rogożewo Maior* 1579 ŻDz XVI 193; z *Rogozowem* 1661 Luraw 207; *Rogożew* 1792 MpPerRw; *Rogożew* 1827 Tabella II 139; *Rogozewo* 1839 MpKwat III 4; *Rogożew*, wś i folw. 1877 Zin II 109; *Rogożew*, wś i folw. 1888 SG IX 684; *Rogożew*, wś i folw. 1902 Przew II 125; *Rogożew Nowy* 1921 Sk I 29; *Rogożew Nowy* 1967 SM 969; *Rogożew*, -wa, *Nowy Rogożew*, -wego -wa, dwie cz. wsi 1971 UN 125, 5, 6; *Rogożew*, -wa 1982 WUN III 130. — Od n. os. *Rogosz//Rogoż* SSNO IV 474, z suf. *-owo*, później *-ew*. Do n. os. por. *rogoż*, *rogoża*. Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. łac. *maior* ‘większy’, pol. *nowy*. UW

Rogożew zob. **Rogożewo**

Rogożew Nowy zob. **Rogożew**

Rogożewek, wś, płoc., gm. Gostynin, 4 km na pñn.-wsch. od Gostynina: *Rogożewo Minor* 1579 ŻDz XVI 193; *Rogozewko* 1783–84 RejKor 459; *Rogozewko* 1792 MpPerRw; *Rogożewek* 1827 Tabella II 139; *Rogozewek* 1839 MpKwat III 3; *Ro-*

gożewek 1877 Zin II 109; *Rogożewek* 1888 SG IX 685; *Rogożewek* 1921 Sk I 29; *Rogożewek* 1952 UW 9; *Rogożewek*, -wka, *rogożewski* 1971 UN 125, 6. — Nazwa zestawiona, od n. pobliskiej wsi *Rogożew*, z członem odróżniającym od przym. łac. *minor* ‘mniejszy’, pol. *mały*. W wyniku uniwersalizacji powstała forma deminutywna z suf. *-ko*, później *-ek*. UW

Rogożewko zob. **Rogożewek**

Rogożewo, wś, leszcz., gm. Jutrosin, 3 km na pñn.-zach. od Jutrosina: *Rogozowo* (1243)1443 KW I 204; *Rogassow* (1310)1608 KW II 275; *Rogossowo ... Rogozowo* 1431 KW V 512, 513; *Rogoszowo* 1467 Koz III 137; *Rogoszowo* 1481 SHGKI(PG 9, 129v); w *Rogożewie* 1491 SHGKI(PG 10, 160); *Rogozowo* 1501 Koz III 137; villa *Rogoszowo*, *Rogozowo* 1510 NKs 116, 201; *Rogozow* 1519 Matr IV/2, nr 12183; *Rogozowo* 1535 MKI(ASK 12, 458); *Rogozewo* 1578 ŻDz XII 202; *Rogożewo* 1618–20 PKal 155; *Rogozew* 1783–84 RejKor 752; *Rogozew ... wieś Rogozewo* 1789 MKI(Tab 47, 43, 44); *Rogożew al. Rogożewo* 1888 SG IX 684–5; *Rogożewo* 1933 SkBy 1444; *Rogożewo*, -wa 1982 WUN III 130. — Od n. os. *Rogosz//Rogoż*, z suf. *-owo*, później *-ewo*, *-ew*. Lit.: Nieckula, *-ov-* 173. ZZ

Rogożewo zob. **Rogożew**

Rogożewo Maior zob. **Rogożew**

Rogożewo Minor zob. **Rogożewek**

Rogożnik zob. **Rogożnik** (4)

Rogożowo zob. **Rogożew**, **Rogożewo**

Rogożyn, dziś *Nowy Rogożyn* i *Stary Rogożyn*, dwie wsi, suwał., gm. Lipsk, 5 i 6 km na pñd.-wsch. od Lipska: *Rogożyn* (1505), *Bolszyj Rogożyn* i *Mały* 1559 SHGPd(WołRew 175); *Rohożyn* 1827 Tabella II 140; *Rohozyn*, Dw. *Rogożyn* 1839 MpKwat VI 4; *Rogożyn* v. *Rohożyn*, wś i folw. 1877 Zin II 109; *Rogożyn* al. *Rohożyn*, wś i folw. 1888 SG IX 685; *Rogożyn*, wś i folw. 1902 Przew II 125; *Rogożyn Nowy*, *Rogożyn Stary*, dwie wsi 1921 Sk V 5; *Rogożyn Nowy*, *Rogożyn Stary* 1933 SkBy 1444; *Nowy Rogożyn*, -wego -na, *Stary Rogożyn*, -rego -na 1981, 1982 WUN II 596, III 333; gw. brus. *harażyn^{no}*, -na, *harażynski*, *łażawo*, z *łażova*, *łażaŭski*; gw. pol. *rogożyn nowy*, -żyna -wego, *rogożynski*. — Od n. os. *Rogoż*, też brus. n. os. *Rohozza* BiryłaBA II 345, z suf. *-in*. Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. *mały*,

Rogożynek

nowy, stary, rus. bolszjy 'wielki'). Lit.: WiśnAug 73. EB

Rogożynek, wś, suwał., gm. Lipsk, 4 km na płd.-wsch. od Lipska: pod *Małym Rogożincem* 1559 SHGPd(WołRew 175); *Rohożyniec* 1827 Tabella II 140; *Mal.[y] Rohożyniec* 1839 MpKwat VI 4; *Rogożynek v. Rohożynek* 1877 Zin II 109; *Rogożynek al. Rohożynek* 1888 SG IX 685; *Rogożynek* 1902 Przew II 125; *Rogożyniec* 1921 Sk V 5; *Rogożyniec* 1933 SkBy 1444; *Rogożynek* 1952 UW 154; *Rogożynek, -nka* 1982 WUN III 130; gw. brus. *harażynak, -nka, harażyński*. — Od n. sąsiedniej wsi *Rogożyn*, z suf. *-'ec, -ek*. W n. wahania *g//h* pod wpływem białoruskim. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *mały*. W gwar. formie białoruskiej metateza *-raha-* > *-hara-*. Lit.: Wiśn-Aug 73. EB

Rogożyniec zob. **Rogożynek**

Rogó(j)nie zob. **Rogojny**

Rogów (1), wś, kat., gm. Gorzyce, 4,5 km na płd.-zach. od Wodzisławia Śląskiego: de *Rogow* 1339, de *Rogau* 1351, in *Rogaw* 1391 CdSil II 138, 152, LIV; *Rogau, Rogov* 1391 Drz II 507; von *Rogaw* 1407 CdSil II 97; *Rogaw* 1416 CdSil XXXIII 147; z *Rohow* 1430 Drz II 507; *Rogaw* 1447 ZfGS XXVII 372; z *Ruchowa* 1479, *Rogow* 1480, 1491 Drz II 507; *Rogow* 1652, villa *Rogowe* 1679, *Rogau* 1687 J II 5, 134, 580; *Rogau*, P[ol]. *Rogowy* 1736 MpWielRat; *Rogau* 1784 Z III 165; *Rogau, Rogów* 1845 K 551; *Rogau ...* po polsku *Rogi* 1905 Drz II 507–8; *Rogów* — *Rohow* 1939 Prus 64; *Rogów, -gowa* 1982 WUN III 130. — Zapewne od n. os. *Rog* SSNO IV 470 (: *rog, róg*), z suf. *-ów*, przejściowo *-owy* (w formie l. mn.). Zapis z 1430 r. oddaje czeską cechę fonetyczną (*h//g*). Nazwę zniemczono jako *Rogau*. Lit.: SNGŚI XI 131–2; BorGŚI 135. JCh/PS

Rogów (1a), wś zaginiona, leżała w par. Mucharz, w dawnym pow. wadowickim, biel.: *Rogow*, villa sub parochia de Mucharz sita 1470–80 DB III 67. Lit.: ŁKrak 128. IN

Rogów (2), wś, kiel., gm. Końskie, 3 km na płn.-wsch. od Końskich: *Rogow* 1369 KMłp III 231; *Rogow* 1470 CdP II 545; *Rogow* 1470–80 DB I 346; de *Rogowa* 1497 Matr II nr 830; *Rogow* 1508 ŻDz XV 481; *Rogow* 1511–23 ŁLB I 700; *Rogow* 1529 LR 25; *Rogow* 1577 ŻDz XIV 285; *Rogow* 1660–64 Lusand I 18; *Rogow* 1783–84

RejKor 150; *Rogów* 1827 Tabella II 139; *Rogów* 1888 SG IX 666; *Rogów* 1921 Sk III 45; *Rogów, -gowa, rogowski* 1966 UN 24, 57. Lit.: KSand 169; KopKiel 48; Nieckula, *-ov-* 173. IN

Rogów (3), wś, kiel., gm. Kozłów, 11 km na płn. od Miechowa: *Rogow* (1381)1606 ZDK I 116; *Rogouicze* 1388, *Rogow* 1389 Krak nr 4691, 5246; *Rogow* 1470–80 DB I 182; *Rogow* 1490 ŻDz XV 440; *Rogow* 1529 LR 200; *Rogow* 1581 ŻDz XIV 83; *Rogow* 1629 RPobKr 144; *Rogów* 1783 SHGKrMat 260; *Rogow* 1783–84 RejKor 264; *Rogów* 1827 Tabella II 138; *Rogów* 1888 SG IX 667; *Rogów* 1921 Sk III 64; *Rogów, -gowa, rogowski* 1964 UN 7, 29. — Okresowo *Rogowice*. Lit.: RKrak 145; KopKiel 248; Nieckula, *-ov-* 173. IN

Rogów (4), wś, kiel., gm. Opatowiec, 15,5 km na płd.-wsch. od Kazimierzy Wielkiej: *Rogow* 1357 CdP III 253; *Rogow* (1383)XVI ZDK I 122; *Rogow* 1396 Sand nr 41; *Rogow* 1400 Krak nr 10676; *Rogow* 1462 Matr I nr 612; *Rogow* 1470–80 DB II 410; *Rogow* 1529 LR 18; *Rogow* 1579 ŻDz XIV 214; *Rogow* 1783–84 RejKor 304; *Rogow* 1787 Spis 374; *Rogów* 1827 Tabella II 139; *Rogów* 1888 SG IX 667; *Rogów* 1921 Sk III 105; *Rogów, -gowa, rogowski* 1966 UN 22, 41. Lit.: KSand 169; KopKiel 48; Nieckula, *-ov-* 173. IN

Rogów (5), wś, koniń., gm. Przykona, 16 km na płd.-wsch. od Turku: *Rogow* 1357 KW III 70; *Rogow* 1496, *Rogow* 1511 ŻDz XIII 173, 184; *Rogowo* 1511/12 VisitGn 241; *Rogowo* 1511–23 ŁLB I 261, 263; *Rogow* 1553 ŻDz XIII 225; *Rogow* 1783–84 RejKor 58; *Rogów* 1827 Tabella II 139; *Rogów* 1888 SG IX 666; *Rogów* 1921 Sk II 119; *Rogów, -gowa* 1982 WUN III 131; gw. *roguf, -gova, rogowski*. Lit.: SHGŁęcz II 71; Nieckula, *-ov-* 173. EB

Rogów (6), wś, koniń., gm. Świnice Warckie, 11,5 km na płd.-wsch. od Dąbia: *Rogowo* 1391 SHGŁęcz II 71; *Rogow* 1511 ŻDz XIII 190; *Rogowo, Rogow* 1511–23 ŁLB I 351, 364; *Rogow* 1552 ŻDz XIII 234; *Rogow* 1783–84 RejKor 194; *Rogów* 1827 Tabella II 139; *Rogów* 1888 SG IX 666; *Rogów* 1921 Sk II 123; *Rogów, -gowa, rogowski* 1972 UN 43, 26. Lit.: SHGŁęcz II 71; Nieckula, *-ov-* 173. EB

Rogów (7), wś, lub., gm. Wilków, 7 km na płd. od Kazimierza Dolnego: *Rogow* 1409 ZLub

nr 440; *Rogow* (1415) ZDM V 158; *Regow* (!) 1418, *Ragow* (!) 1457 SHGLu III 200; *Rogow* 1442 ZDK II 389; *Rogow* 1470–80 DB II 555; *Rogow* 1501 Matr II nr 1478; *Rogow* 1511 Matr IV/1, nr 1190; *Rogow* 1529 LR 441; *Rogow* 1531 *ŻDz* XIV 357; *Rogow* 1626 RPobLu 105; *Rogow* 1676 *ŻDz* XV 48a; *Rogow* 1783–84 RejKor 248; *Rogow* 1787 Spis 448; *Rogów* 1827 Tabella II 139; *Rogów* 1888 SG IX 667; *Rogów* 1921 Sk IV 85; *Rogów*, -gowa, *rogowski* 1970 UN 116, 17. Lit.: SHGLu III 200–1; KosLu 71; Nieckula, -ov- 173. *IN*

Rogów (8), wś, opol., gm. Grodków, 12 km na pld.-zach. od Grodkowa: *Rogow* (1268) XIV SUR IV 49 (tu?); *Rogow* ok. 1300 CdSil XIV 167; *Rogaw* 1651/52 J I 273; *Rogaw* 1658 MpDSGrot; *Rogau* 1736 MpWielGrot; *Rogau* 1784 Z III 393; *Rogau* 1845 K 551; *Rogów*, niem. *Rogau* 1888 SG IX 669; *Rogau*, *Rogów* 1941 Wrzosek 42; *Rogau* — *Rogów*, -owa, *rogowski* 1948 MPol XXV nr 14; *Rogów*, -gowa 1982 WUN III 131. — Nazwa zmieniona jako *Rogau*. Pierwszy zapis może odnosić się też do *Rogowa Opolskiego* (zob.). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogów*. Lit.: SNGŚI XI 131–2; BorGŚI 135; SGTS XXI 231–3. *JCh/PS*

Rogów (8a), kol., walb., gm. Kamieniec Żąbkowski, dawniej wś: decimas villarum, quarum hec sunt nomina: *Rogouzca*, *Istebca*, *Grochouischa* ... 1210, duas villas videlicet *Rogouzcam* et *Grohouisa* 1216 SUR I 89, 110; *Rogousca* 1260, villas, que *Camenez*, *Rogouscam* ... vulgariter nuncupatur 1262 SUR II 208, 261; *Rogousca*, *Rogouscha* 1316 Reg nr 3579; *Rogow* 1339 Reg nr 6222; *Rogaw* 1615 CdSil XXXIII 89; *Rocke* 1641 ZfGS LXII 254 (tu?); *Rogau* 1736 MpWielMunst; *Rogau*, Dörfchen von Wolmsdorf 1845 K 550; *Rogau* — *Rogów*, -owa, *rogowski* (ad Sosnowa) 1950 MPol nr 52 poz. 588; *Rogów* 1961 Mp-100(85.03.2), *Regały* (*Rogów*) 1962 Mp-50(473.3). — Pierwotnie zapewne *Rogózka, od stp. ap. *rogoż*, z suf. -ka. Może też *Rogowska, od n. os. *Rog*, *Rogow* SSNO IV 474, z suf. -(ow)ska. Zapis *Rogow* z 1339 r. oddaje chyba już zmienioną nazwę *Rogau*. Po 1945 r. wprowadzono urzędowo n. *Rogów*, przejściowo używana była także n. *Regały*, nawiązująca brzmieniowo do n. niem. Lit.: SNGŚI XI 131–2. *PS*

Rogów (9), wś, rad., gm. Mirów, 10,5 km na pld.-wsch. od Szydłowca: *Rogow* (1427) KMłp IV 240; *Rogow* 1470–80 DB II 488; *Rogow* 1508 *ŻDz* XV 478; *Rogow* 1529 LR 458; *Rogow* 1564–65 Lusand 190; *Rogow* 1569 *ŻDz* XIV 322; *Rogow* 1783–84 RejKor 270; *Rogów* 1888 SG IX 666; *Rogów* 1952 UW 127; *Rogów*, -gowa, *rogowski* 1970 UN 34, 25. — Od ap. *róg* (w związku z usytuowaniem w miejscu, gdzie przecinają się drogi i rzeka Iłzanka) lub od n. os. *Róg*, z suf. -ów. Lit.: KSand 169; KopRad 82; Nieckula, -ov- 173. *IN*

Rogów (10), wś, siedl., gm. Repki, 6,5 km na wsch. od Sokołowa Podlaskiego: *Rogow* (1452) *ŻDz* XVII/2, 178; *Rohowo* (1508) BonPocz 335; z *Rogowa* 1569 UPL 266; z *Rogowa* 1580 *ŻDz* XVII/1, 15; *Rogów* 1793 SHGPd(Regof); *Rogów* 1827 Tabella II 139; *Rogów* 1888 SG IX 667; *Rogów* 1921 Sk IV 102; *Rogów*, *Rogów Mały*, dwie wsi 1933 SkBy 1444; *Rogów* 1952 UW 40; *Rogów*, *Rogów Mały*, dwie wsi 1967 SM 969, 970; *Rogów*, -gowa 1982 WUN III 131. — Zapis *Rohowo* z fonetyką białoruską, por. n. os. *Roh* BiryłaBA II 351. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *mały*. Lit.: Nieckula, -ov- 173. *EB*

Rogów (11), dziś *Rogów* i *Rogów-Parcela*, dwie wsi, skiern., gm. Rogów, 9,5 km na wsch. od Brzezin: *Regowo* 1416 Czer nr 491; *Regowo* 1444 KkM 209; Stan *Rogowsky* 1462 SHGRw(MK 337, 41v); *Rogow* 1511–23 ŁLB II 333; *Rogow*, Bronowice post *Rogów*, Tworzani post *Rogów* 1579 *ŻDz* XVI 163, 190; *Rogow* 1783–84 RejKor 144; *Rogow* 1792 MpPerRw; *Rogów* 1827 Tabella II 139; *Rogów*, wś, folw. 1888 SG IX 666; *Rogów* 1921 Sk II 139; *Rogów* 1952 UW 88; *Rogów*, -gowa, *Rogów-Parcela*, -gowa -li, *rogowski* 1974 UN 40, 33; gw. *roguf*, -a, *rogoski*, *parcela*, -li. — Pierwsze zapisy n. zapewne zniekształcone. W n. zestawionej drugi człon od ap. *parcela*. Lit.: Nieckula, -ov- 173; RospSEMIG 328. *UW*

Rogów (12), wś, zamoj., gm. Grabowiec, 20 km na ptn.-wsch. od Zamościa: *Rogow* (1394)1431 ZDM IV 276; *Rogowo* 1424 ZDM II 26; *rogow* 1541 CzChełm(Castr. Grab. Nr 2, k. 144); *Rogow* 1578 *ŻDz* XVIII/1, 224; *Rogow* 1606 CzChełm(TerrestrCrasn nr 18/19846, k. 33, zap. 11); *Rogow* 1618–1764 Tarpogł 129; *Rogów* 1827 Tabella II 139; *Rogów* 1888 SG IX 667; *Rogów*, -gowa, *rogowski* 1970 UN 109, 13; gw.

Rogów

roguf, *-gova*, *rogońceki*. — Zapisy *Rogów//Rogowo* potwierdzają wahanie rodzaju gramatycznego. Lit.: CzChelm 189; Nieckula, *-ov-* 173. BCz

Rogów zob. **Leonówka** (3), **Rogi** (4, 5), **Rogowo** (1, 1a, 2, 5), **Rogów Górowski**, **Rogów Legnicki**, **Rogów Opolski**, **Rogów Sobocki**, **Rogów Wołowski**

Rogów Górowski, wś, leszcz., gm. Góra, 5 km na płd.-zach. od Góry: Dorf *Rogaw* 1322, *Rogow* 1337 Reg nr 4206, 5785; *Nowegutt* (1494) K 436; *Newgutt* 1643 MpDSGlog; pago *Newgutt* 1670, *Neuguth* 1687/88 J III 112, 486; *Neuguth* 1739 MpWielGlog; *Neuguth* 1791 Z X 280; *Neuguth* 1845 K 436; *Neuguth* 1886 SG VII 15; *Neuguth* 1941 Wrzosek 14; *Neuguth* — *Rogów Górowski*, *-owa -ego*, *rogowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rogów Górowski*, *-gowa -kiego* 1982 WUN III 131. — Pierwotnie *Rogów*. Od XV w. n. niem. *Neuguth*, od niem. *neu* 'nowy' i *Gut* 'dwór, majątek'. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogów Górowski*, z członem odróżniającym od n. m. *Góra* (8). Lit.: SNGŚI XI 132. JCh/PS

Rogów Legnicki, wś, legn., gm. Prochowice, 5 km na płd.-wsch. od Prochowa: *Rogouo* 1218 SUR I 125; allodium *Rogow* 1252 SUR III 351; *Rogov*, *Rogow* 1298 SUR VI 285; *Rogow*, v. *Rogin* (!) 1314 Reg nr 3419; Luthold von *Rogow* 1357 Schirr 139 (tu?); praedium *Rogau* 1666/67 J I 418; *Roge* ok. 1672 MpDSLig; in pago *Rogaw* 1687 J IV 208; *Rogau* 1736 MpWielLig; *Rogau* 1789 Z VIII 187; *Rogau* 1845 K 551; *Rogau*, *Rogów* 1941 Wrzosek 34; *Rogau* — *Rogów Legnicki*, *-owa -kiego*, *rogowski* 1947 MPol XXV nr 124; *Rogów Legnicki*, *-gowa -kiego* 1982 WUN III 131. — Dawniej *Rogowo*, *Rogów*, n. zniemczona jako *Rogau*; sporadycznie notowane też postaci *Rogin*, *Roge*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogów Legnicki*, z członem odróżniającym od n. mta *Legnica*. Lit.: SNGŚI XI 132. JCh/PS

Rogów Mały zob. **Rogów** (10)

Rogów Opolski, wś, opol., gm. Krapkowice, 3,5 km na płn. od Krapkowic: *Rogow* (1268)XIV SUR IV 49 (tu?); *Rogow* ok. 1300 CdSil XIV 99; *Rogow* 1335 Reg nr 5409; de *Rogaw*, villarum et hereditatum *Rogaw* et Dambrowka 1403, *Rogaw* 1422 CdSil I 87, 114; *Rogow* (1423)XVI CdSil VI 50; von *Rogen* 1430 CdSil XXXIII 33; *Rogaw* 1447 ZfGS XXVII 375; *Roge*, P[ol]. *Rogow* 1736

MpWielOppol; *Rogau* 1784 Z III 82; *Rogau*, *Rogów* 1845 K 551; *Rogów* — *Rogau* 1939 Prus 63; *Rogów Opolski*, *-gowa -kiego* 1982 WUN III 131. — Dawniej *Rogów*, n. zniemczona jako *Rogau*, też *Roge*, *Rogen*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogów Opolski*, z członem odróżniającym od n. mta *Opole*. Lit.: SNGŚI XI 132. JCh/PS

Rogów-Parcela zob. **Rogów** (11)

Rogów Sobocki, dziś *Rogów Sobócki*, wś, wroc., gm. Sobótka, 4 km na płn. od Sobótki: *Rogow* 1307 Reg nr 2917; *Rogowe Gory* 1313, *Rogow* 1335 Reg nr 3373, 5409; dem gute *Rogaw* 1369, in villa *Rogaw* 1370 LandbSch I nr 341, 432; *Rogow* 1396, *Rogaw* 1398, partis ville *Rogaw* 1402 LandbSch III nr 32, 387, 1250; von der *Rogaw* 1525 CdSil XXXV 150; *Rogaw* 1652 J I 273; *Roge*, *Rosenaw*, dwie wsi ok. 1660 MpDSSvid; *Rogau* 1666/67 J I 397; *Rogau*, *Rosenau* 1736 MpWielSchw; *Rogau* u. *Rosenau* 1743 SNGŚI XI 132; *Rogau*, *Rosenau*, stößt an *Rogau* 1785 Z V 481, 482; *Rogau-Rosenau*, zwei zusammen hängende Dörfer 1845 K 551; *Rogau Rosenau*, *Rogów* 1941 Wrzosek 10; *Rogau Rosenau* — *Rogów Sobocki*, *-owa -ego*, *rogowski* 1946 MPol XXV nr 142; *Rogów Sobocki*, *-gowa -kiego* 1982 WUN III 131; po zmianie *Rogów Sobócki*, *-owa -ego*, *rogowski* 2000 DzU nr 109, poz. 1163. — Początkowo były to dwie wsi: *Rogów* i *Rosenau*. Nazwa *Rogów* od n. os. *Rog*, z suf. *-ów*, zniemczona jako *Rogau*, też *Roge*. Efemerycznie pojawia się n. zestawiona *Rogowe Góry*, z drugim członem od ap. *góra* w formie pluralnej. Nazwa niem. *Rosenau* od ap. *Rose* 'róża', *rosen* 'różany', z członem *-au* (: niem. *Aue* 'łąka, niwa'). Wieś *Rosenau* istniała już w XVI w., por. Z V 482. Po połączeniu wsi funkcjonowała n. zestawiona *Rogau-Rosenau*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogów Sobocki*, z członem odróżniającym od n. m. *Sobótka*. Lit.: SNGŚI XI 132. JCh/PS

Rogów Wołowski, wś, wroc., gm. Wińsko, 8 km na płd.-zach. od Wąsosz: *Rogow* ok. 1300 CdSil XIV 159; Froschen und *Rogau* (1374) K 141; *Frösch ragen* 1644 MpDSWol; *Rogen* 1736 MpWielWol; *Fröschroggen* 1787 Z VII 246; *Frösche Roggen* 1829 MpRey nr 132; *Fröschrogen* 1845 K 141; *Fröschroggen* 1941 Wrzosek 23; *Fröschroggen* — *Rogów Wołowski*, *-owa -kiego*, *rogowski* 1948 MPol XXV nr 14; *Rogów Wołowski*, *-gowa -kiego* 1982 WUN III 131. — Pierwotnie

nie *Rogów*, n. zniemczona jako *Rogau*, później *Rogen*. Od XVII w. notowana n. *Fröschrogen*; pierwszy człon od n. niem. *Fröschen*, dziś *Wrzeszów*. Nazwa dyferencyjna wobec n. *Pfarrogen*, dziś *Rogówek* (4). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogów Wołowski*, z członem odróżniającym od n. m. *Wołów*. Lit.: SNGŚI XI 132. PS

Rogówek (1), wś, biał., gm. Choroszcz, 4,5 km na zach. od Choroszczy: Seło *Rohowo* 1528, *Rogowo* 1591 ŻDz XVII/1, 213, 154; *Rogowko* 1744 SDV 148; *Rogówek Szlachta* 1784 Kond 173; *Rogowko* 1839 MpKwat VI 5; *Pozobok*, os. 1878–86 Kond 173; *Rogówek a. R.-Szlachta* 1888 SG IX 669; *Rogówek*, wś 1921 Sk V 52; *Rogówek*, -wka 1982 WUN III 131; gw. *roguvek*, -fka, *rogoski*. — Dawniej *Rohowo*, *Rogowo* (zob. *Rogowo* (1)), następnie z deminutywnymi suf. -ko, -ek. Drugi człon w n. zestawionej od ap. *szlachta* (do dziś mieszkają w tej wsi potomkowie drobnoszlacheckiego rodu *Rogowskich*). Forma *Rogowok* białoruska, z suf. -ok zamiast pol. -ak. Lit.: Kond 173. EB

Rogówek (2), wś, ostroł., gm. Stary Lubotyń, 14 km na półn.-zach. od Ostrowi Mazowieckiej: *Rogówek* 1877 Zin II 108; *Rogówek* 1888 SG IX 669; *Rogówek* 1933 SkBy 1444; *Rogówek*, -wka, *rogówkowski* 1971 UN 134, 29. — Od n. m. *Rogowo* (7), z suf. -ek. UB

Rogówek (3), wś, rad., gm. Gowarczów, 9,5 km na półn.-wsch. od Końskich: *Rogówek* 1827 Tabella II 139; *Rogówek* 1888 SG IX 669; *Rogówek* 1921 Sk III 46; *Rogówek*, -wka, *rogówecki* 1966 UN 24, 16. — Od n. pobliskiej wsi *Rogów* (2), z suf. -ek. Lit.: KopRad 465. IN

Rogówek (4), przys., dawniej wś, wroc., gm. Wińsko, 10 km na półd.-zach. od Wąsosza: *Pfarrogen* 1613 ZfGS XXVIII 88; *Pfarrogen* 1644 MpDSWol; *Pfar Rogen* fuhrw. 1736 MpWielWol; *Pfarrogen*, wś 1787 Z VII 258; *Pfarr Rogen* 1829 MpRey nr 132; *Pfarrogen*, meist aber unrichtig *Pfarrogen*, wś 1845 K 489; n. przejściowe *Żytniówek*, *Żytniówka* 1945 SNGŚI XI 132; *Pfarrogen* — *Rogówek*, -wka, *rogówecki* 1950 MPol nr A-52, poz. 588; *Rogówek* — *Pfarrogen*, os. 1951 Rosp 272; *Rogówek*, -wka 1982 WUN III 131. — Nazwa niem. *Pfarrogen* od ap. *Pfarrre* 'parafia, probostwo', *Pfarr-* 'parafialny' i n. m. *Rogen*, dziś *Rogów Wołowski*. Po 1945 r. wpro-

wadzono urzędowo n. *Rogówek*. Lit.: SNGŚI XI 132. PS

Rogówek zob. **Rogówka** (2)

Rogówek-Szlachta zob. **Rogówek** (1)

Rogówiec, wś, skiern., gm. Rawa Mazowiecka, 6 km na półn. od Rawy Mazowieckiej: *Rogawiecz* (!) 1511/12 VisitGn 192; *Rogowyecz* 1511–23 LLB II 290; *Rogowiecz* (1531) VisitGn 688; *Rogowiec* 1579 ŻDz XVI 167; z ... *Rogowcem* 1661, z ... *Rogowca* 1789 Luraw 144, 38; *Rogowiec* 1792 MpPerRw; *Rogowiec* 1839 MpKwat III 4; *Rogowiec* 1877 Zin II 108; *Rogowiec Poduchowny* 1888 SG IX 669; *Rogowiec* 1902 Przew II 124; *Rogowiec* 1921 Sk I 156; *Rogowiec* 1933 SkBy 1444; *Rogowiec* 1952 UW 102; *Rogowiec*, -wca 1982 WUN III 131. — Od przym. *rogowy* (: *róg*), z suf. -ec. Przejściowo n. z członem odróżniającym od przym. *poduchowny*. Zmiana na *Rogówiec* zgodna z lokalną wymową. Lit.: Rzetelska-Feleszko, SFPS 16, 97. UW

Rogówiec zob. **Rogowiec** (2)

Rogówka (1), cz. Tumanka, dawniej wś, ostroł., gm. Wyszków: *Rogówko* 1877 Zin II 108; *Rogówko*, wś 1888 SG IX 670; *Rogówka*, wś 1921 Sk I 148; *Rogówka*, -ki 1982 WUN III 131. — Od ap. *róg* 'kął, węgiel, zbieg ulic' SW V 740, z suf. -ówkoll/-ówka. UB

Rogówka (2), dziś *Rogówek*, wś, wałb., gm. Kłodzko, 7 km na półd.-wsch. od Kłodzka: *Werdek* (1300)1664, *Werdeck* (1300)1760 SuR VI 332–3; *Wedirec*, *Wedirecke* 1359, *Wedirec* 1360, *Wedirecke*, *Wedirekke* 1362 GQ V 63–4, 75, 92, 97; her czy *Werdek*, von *Werdeck* 1428, *Wedderecke* 1431, *Werdecke* 1499 GQ II 145, 157, 512; *Werdek* 1549 SNGŚI XI 133; *Werdeck* 1631 GQ III 100; *Werdeck* 1743 SNGŚI XI 133; *Wardeck* 1773 ZfGS LXV 431; *Werdeck* 1789 Z IX 378; *Werdeck* 1845 K 734; *Werdeck* — *Rogówka*, -ki, *rogówecki* 1950 MPol nr 52 poz. 588; *Rogówek* 1961 MPol(85.03.4); *Rogówka*, -ki 1982 WUN III 131; po zmianie: *Rogówek*, -ka, *rogówecki*, wś 2001 DzU nr 153, poz. 1772. — Nazwa niem. *Werdeck* od śrwniem. ap. *wert*, *werde* 'wyspa, półwysep, ład otoczony wodą, bagnami' Lex 314–5, por. też niem. ap. *Werder* 'wyspa, łąka nad wodą, grobla' DWB XXIX 271–3 + -eck (: *Ecke* 'kął, zakątek'); podobnie utworzono n. pobliskich miejscowości, np. *Landeck*, *Neudeck*, zob. *Lądek Zdrój*, *Pod-*

Rogówka

zamek. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogówka*, którą w 2001 r. zmieniono na *Rogówek*. Lit.: SNGŚI XI 132–3. PS

Rogówka zob. **Rogawka**, **Rogówko** (1, 5)

Rogówko (1), os., dawniej wś, bydg., gm. Rogowo, 11,5 km na płd.-wsch. od Janowca Wielkopolskiego: w *Rogowskiej wsi* czyli *Rogówka* (1430)1511–23 ŁLB I 164, przyp. 6; na poł. *wsi Rogowskiej* 1462 SHGKI(PG 6, 154); in oppido Rogowo et villa *Rogowo* 1498 Bob nr 525; *Rogowska vyesch*, villa 1511–23 ŁLB I 164–5; *Rogowko* 1535 SHGKI(ASK 12, 483); *Rogowko* 1577 ŻDz XII 188; *Rogówko* 1618–20 PKal 255; *Roguwko* 1783–84 RejKor 132; *Rogówko*, dawniej *Rogowska Wieś*, domin. 1888 SG IX 670; *Rogówko*, wś 1933 SkBy 1444; *Rogówko*, -ka, cz. wsi Rogowo 1971 UN 192, 22; *Rogówko*, -ka 1982 WUN III 131. — Do końca XIX w. funkcjonowały dwie oboczne formy: n. zestawiona *Rogowska Wieś*; pierwszy człon od n. m. *Rogowo* (2), drugi od ap. *wieś*, oraz n. *Rogówka*, *Rogówko*, postać zuniwerbizowana za pomocą suf. -ka, -ko. ZZ

Rogówko (2), wś, suwal., gm. Kowale Oleckie, 8 km na pñ.-zach. od Olecka: *Rogoffen* 1574, zu *Rogoffa*, *Rogowa* 1581 BiałKol 159; *Rogoffen* 1581 KętL 524; *Rogowken* 1785 Goldb III 171; *Rogowken* 1796–1802 MpSchröt XII; *Rogowken* — *Rogówko* 1879 KętN 168; *Rogówko* 1888 SG IX 670; *Rogówko* — *Roggenfelde* 1938, *Rogowken* 1941 Choj 124; *Roggenfelde* — *Rogówko*, -a, *rogówek* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Rogówko*, -ka 1982 WUN III 131. — Nazwa utworzona przy użyciu suf. -ko od n. wsi *Rogowo*, dziś *Rogale* (3), z której pochodził odbiorca nadania z 1584 r. Stanko Kukowski, zob. KętL 524. W 1938 r. wsi nadano n. niem. *Roggenfelde*. Lit.: Olecko. Z dziejów miasta i powiatu, 1974, 183; Szcześniak, PMT XII 167; BiałKol 159, 164. RP

Rogówko (3), wś, szczec., gm. Węgorzyno, 5 km na pñ.-wsch. od Węgorzyna: *Rogow* 1618 MpLub; *Rogow* 1784 Brüg II 357; *Rogow* 1789 MpGillyPom; *Rogow* 1834 MpUMbl 1063; *Rogow B* — *Rogówko*, -ka, *rogówecki* 1947 MPol XXV nr 111; *Rogówko*, -ka 1982 WUN III 131. — Dawniej *Rogów*, n. zmieniona jako *Rogow*, też z administracyjnym oznaczeniem *B*. Nazwa *Rogówko* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: TrautmElb II 82; RzDuma II 49. BCz

Rogówko (4), wś, tor., gm. Lubicz, 11 km na pñ.-wsch. od Torunia: *cleyne Rogou* 1414 Br 158; *Rogaw* 1425 Font LXIII 100; beide *Rogaw* 1428 GA 444; *Cleyne Roge* 1437 GZ 93; *Cleyne Rogaw* 1447 MT 469; *Kleyne Rogaw* 1472 Matr I nr 957; *Klein-Roge* XV KętL 72; *Parvam Rogaw* 1504 Matr III nr 1462; in villa *Parva Rogowa* 1520 Matr IV/1, nr 3559, *Parva Rugaw* 1520 Matr IV/2, nr 12483; in villa *Parua Rogowa* 1521 Matr IV/1, nr 3757; *Rogowko* 1647 Font IV 26; *Rogowko*, dopisek na marginesie: *Niedertaur Klein* 1667–72 Font VI–X 96; *Rogowko* 1789 Goldb II 203; *Rogowko* 1796–1802 MpSchröt XXI; *Rogówko* 1879 KętN 123; *Rogówko* 1888 SG IX 670; *Rogowko* und *Klein-Niedertaur* przed 1899, *Rogau Deutsch* po 1899, Bär 99; *Rogówko*, niem. *Deutsch Rogau* 1921 Sk XI 58, 86; *Rogówko* (*D. Rogau*) 1925 Krzep 100; *Rogówko* 1933 SkBy 1444; *Rogówko* 1952 UW 57; *Rogówko*, -ka, *rogowski* 1972 UN 187, 10. — Dawniej niem. n. *Kleine Rogau*, od niem. n. wsi *Rogowo* (12), z członem odróżniającym od niem. przym. *klein*, łac. *parvus* ‘mały’. Od XVII w. n. w formie zuniwerbizowanej *Rogówko*, z suf. -ko. Okresowo n. niem. *Klein-Niedertaur*, dyferencyjna wobec *Niedertaur*, dziś *Rogowo* (12). W okresie zaborów wprowadzono urzędowo n. *Deutsch Rogau*. Lit.: SHGCh 107. WK

Rogówko (5), wś, włoc., gm. Rogowo, 10 km na płd.-zach. od Rypina: *Rogowo minor* 1502 AC III nr 206; *Rogowko* 1564 ŻDz XII 290; *Rogowko* 1783–84 RejKor 613; *Rojowko* (!) 1784 MpPerPł; *Rogówka* 1789 Borucki 46; *Rogówko* 1827 Tabella II 139; *Rogowko* 1839 MpKwat II 2; *Rogówko* 1877 Zin II 108; *Rogówko* 1888 SG IX 670; *Rogówko* 1921 Sk I 162; *Rogówko*, -ka, *rogówkowski* 1971 UN 183, 19. — Dawniej n. zestawiona, od n. pobliskiej wsi *Rogowo* (13), z członem odróżniającym od łac. przym. *minor* ‘mniejszy’. Później uniwerbizacja n. za pomocą suf. -ko, okresowo -ka. KZ

Rogówko zob. **Rogówek** (1), **Rogówka** (1)

Rogóziec, wś, siedl., gm. Przesmyki, 9,5 km na płd.-zach. od Łosic: *Skolimow Roguziec* 1795 MpPerPd; *Skolimów roguziec* 1827 Tabella II 175; *Roguziec* 1888 SG IX 686; *Skolimów Roguziec* 1889 SG X 689; *Skolimów Roguziec* 1902 Przew II 162; *Roguziec* 1921 Sk IV 96; *Roguziec*

1933 SkBy 1445; *Skolimów-Roguziec* 1937 Mp-100(40–35); *Rogóziec*, *-zca*, *rogóziecki* 1971 UN 128, 38. — Dawniej n. zestawiona *Skolimów-Roguziec*, człón pierwszy od n. okolicy szlacheckiej *Skolimów*, w której skład wchodziły: *Skolimów Stara Wieś*, *Skolimów-Ptaszki*, *Skolimów-Roguziec*, *Skolimów-Wojnow* i *Skolimów-Cierpigórz*. Nazwa *Skolimów* od n. os. *Skolim* SSNO V 92 (: *skolić* ‘skomleć, prosić’ SW VI 156), z suf. *-ów*; człón drugi od ap. *rogoża*, *rogoza* ‘pałka szerokolistna’, z suf. *-ec*. Utrwaliła się postać *Rogóziec*. EB

Rogózno zob. **Rogózno** (4)

Rogóznia, wś, ostroł., gm. Ostrow Mazowiecka, 3 km na zach. od Ostrowi Mazowieckiej: *Rogóznia* 1877 Zin II 109; *Rogóznia* 1888 SG IX 673; *Rogóznia* 1921 Sk V 64; *Rogóznia* 1952 UW 23; *Rogóznia*, *-ni*, *rogózniński* 1971 UN 134, 17. — Od ap. *rogoża*, *rogoza*, *rogozie*, z suf. *-nia*. W pobliżu płynie rzeka Wymakracz. UB

Rogóznia zob. **Rogóznia**

Rogózno (1), cz. Chrustowa, dawniej wś, kości., gm. Przedecz: *Rogosno* 1401 SHGKu(BR 85, 131a–131b); *Rogosno* 1489 Lupbrz 123; *Rogoszno* 1527 Vlad XI 38; in villa *Rogoszno* 1534 Matr IV/3, nr 17670; *Rogozno* 1557–66 ŻDz XIII 22; *Rogozno* 1674 Rpog 149; *Rogozno* 1789 Luwlkp III 219; *Roguzno* 1827 Tabella II 140; *Rogózno* 1877 Zin II 109; *Rogózno*, wś 1888 SG IX 675; *Rogózno*, wś 1902 Przew II 125; *Rogózno* 1921 Sk I 204; *Rogózno*, wś 1933 SkBy 1445; *Rogózno*, *-na* 1982 WUN III 132. — Od ap. *rogoża*, *rogoza*, *rogozie*, z suf. *-no*. Lit.: Borek, *-bn-* 201. AG

Rogózno (2), wś, lub., gm. Ludwin, 10 km na pñn.-wsch. od Łęcznej: *Rogózno*, folw. 1902 Przew II 125; *Rogózno*, folw. i kol. 1921 Sk IV 55; *Rogózno*, folw. i kol. 1933 SkBy 1444; *Rogózno* 1952 UW 141; *Rogózno*, *-na*, *rogózieński* 1969 UN 113, 11. — Od n. jez. *Rogózno*, por. *J. Roguźne* 1839 MpKwat VI 9; *Rogózne* 1884, *Roguźno* 1888 SG V 381, IX 686, *Rogózno* 1965 HW nr 314. IN

Rogózno (3), wś, łódz., gm. Zgierz, 11 km na pñn.-wsch. od Ozorkowa: *Rogosno* 1350 Matr IV/3, supl. nr 167; *Rogozno* 1387, *Rogoszno* 1388 Łęcz I nr 616, 794; *Rozno* (!) 1393, *Rogosno* 1399 Łęcz I nr 2738, 6274; *Rogozno* 1576 ŻDz XIII 61; *Rogozno*, we wsi *Rogoznie* 1628–32 Luwlkp III 49; *Roguzno* 1827 Tabella II 140; *Rogózno* 1877

Zin II 109; *Rogózno* 1888 SG IX 675; *Rogózno*, folw. 1902 Przew II 124; *Rogózno*, wś 1921 Sk II 57; *Rogózno*, *-na*, *rogóziński* 1972 UN 43, 42. Lit.: SHGŁęcz II 71; Borek, *-bn-* 201. EB

Rogózno (4), wś, ostroł., gm. Rząśnik, 12 km na pñd. od Różana: *Rogune* (!) 1808 MpTex XII; *Rogózne* 1827 Tabella II 139; *Rogózne* 1877 Zin II 109; *Rogózne* 1888 SG IX 673; *Rogózne* 1921 Sk I 137; *Rogózno* 1952 UW 33; *Rogózno*, *-na*, *rogóznacki* 1971 UN 149, 16. — Od ap. *rogozie*, *rogoża*, *rogoza*, z suf. *-ne*, później *-no*. UB

Rogózno (5), dziś *Rogózno* wś, rzesz., gm. Łańcut, 9 km na zach. od Przeworska: *Roguzno* (1409?) 1722 ZDM V 100; *Rochozno* 1437 AGZ XIII nr 474; *Rogozno* 1589 ŻDz XVIII/1, 12; po *Roguznie* 1658 ADP 45, k. 55; *Roguzno* 1727 ADP 160 k. 24; *Rogozne* 1794 Ga LI2; *Rogózno* 1888 SG IX 676; *Rogózno*, *-na* 1982 WUN III 132; po zmianie *Rogózno*, *-a*, *rogózański* 2003 DzU nr 229, poz. 2288; gw. *roguźno*, *-na*, *roguźeński*. Lit.: MakPrz 223. BCz

Rogózno (6), wś, skiern., gm. Domaniewice, 10 km na pñn.-wsch. od Główna: *Rogoszno* (1386)1511/12, *villam Dolywie appellatam in loco dicto Rogoszno* (1445)1511/12, *Rogoszno* (1467)1511/12 VisitGn 116, 111, 17; *Rogoschno*, *Rogossno*, *Rogosno* 1511–23 ŁLB II 251, 344, 345; *Rogozino* (1531) VisitGn 673; *Rogózno* 1579 ŻDz XVI 150; *Roguzno* 1783–84 RejKor 100; *Roguzno* 1792 MpPerRw; *Roguźno* 1827 Tabella II 140; *Roguźno* 1839 MpKwat III 4; *Rogózno* 1877 Zin II 109; *Rogózno* al. *Raguźno*, kol. 1888 SG IX 675; *Rogózno* 1902 Przew II 124; *Rogózne* 1921 Sk I 70; *Rogózno* 1952 UW 94; *Rogózno*, *-na*, *rogóźnieński* 1973 UN 44, 14; gw. *roguźno*, *-na*. Lit.: SHGŁow II/2, 71–3; Borek, *-bn-* 201, 344. UW

Rogózno (7), wś, tor., gm. Rogózno, 10 km na pñn.-zach. od Łasina: *Rogosen* 1285 VPr II 11; *Roghuzen*, *Roghhausen* (1293), *Roggehusen* (1298), *Roghusen* 1300 PrUr I/2, 387, 437, 456; *Roghusen* 1313, *Roghuzen* (1315), *Roggenhausen* (1326) XV PrUr II 57, 77, 371; *Roguschenwalde* (1339) XV PrUr III 189; *Roghußen*, *Roghuzen*, *Roguzen* (1342)1440, *Parvum Roghußen*, *Roghußen* (1343) XV PrUr III 342, 420, 421; *Roghußen* (1349)XVII PrUr IV 360; *Rogosen* 1357, zcu *Roghusen* 1360 PrUr V 292, 496; *Roghusen* 1376, *Roghausen* 1388

Rogóžno

GA 534, 536; *Groß Roggenhausen* 1414 Br 157; *Roghuwzen* 1417, *Rogehusen* 1421 GA 543, 547; *Roghuwsen* (1422) Woel 417; *Roghwsen* 1433 Płoc I 178; *Rogenhuwßen* 1438 GZ 101; *Rogehawszen*, *Roghawszen* 1438 GA 549, 550; *Rogoszno* 1448 DIBan 135; *Roghausen* alias *Rogozno* 1466 Woel 516; *Roggehowszenn* 1480, *Roghausessche* 1482 Font XLI 6, 154; *Roggehawse* 1495 Font L 198; *Rogawszen* 1512 Font LV 274; *Rogaczno* (1543) Woel 816; *Rogozno*, wsi *Rogozna*, przy wsi *Rogoznie* 1570 Lumalb 98, 105; *Rogóžno*, *Roguszno* 1570 ŻDz XXIII 8, 62; *Rogóžno* 1624 LuPrus 19; *Rogóžno* 1647 Font IV 68; *Rogóžno* 1664 Font XXXII 65; *Rogozno*, teut. *Roghausen* sive *Roghausen* 1667–72 Font VI–X 17, 779, 663; *Ekonomia rogozińska* 1682 Font V 4; *Roggenhausen* 1789 Goldb II 202; *Roggenhausen* 1796–1802 MpSchröt XV; z *Rogóžna* 1817 ABPom 277; *Rogóžno*, niem. *Roggenhausen* 1888 SG IX 681; *Roggenhausen*, fr. auch *Groß Roggenhausen*, *Rogozno* und *Rogozno Wielkie* 1912 Bär 99; *Rogóžno*, niem. *Roggenhausen* 1921 Sk XI 21, 86; *Rogóžno* (*Roggenhausen*) 1925 Krzep 100; *Rogóžno* 1933 SkBy 1443; *Rogóžno*, -na, *rogozieński* 1971 UN 178, 15. — Pierwszy zapis *Rogosen* wskazuje na zniemczoną n. *Rogóžno*, później *Roggenhausen*, z adideacją do *Roggen* ‘żyto, żytni’ Gott 412 i *Haus*, średniem. *hūs* ‘dom, siedziba’ Lübben 154; por. też liczne n. os. z pierwszym członem *Rogg(e)* BahlowNdN 390 i średniem. ap. *roge*, *rogan* ‘ikra’ Lübben 305. Od XVI w. repolonizacja w formie *Rogóžno*, współcześnie *Rogóžno*. Lit.: SHGCh 108; RospSEMIG 328; Borek, -bn- 201. WK

Rogóžno (8), dziś *Rogóžno*, wś, i *Rogóžno-Kolonia*, kol., dawniej dwie wsi, zamoj., gm. Tomaszów Lubelski, 3 km na pñ.-zach. od Tomaszowa Lubelskiego: *Rogoszno* 1472 Rejłan 42; *Rogosno* 1531, *Rogozno* 1578 ŻDz XVIII/1, 244, 207; *Roguzno* 1681–82 Rejbels 29; *Roguzno* 1752 Lubels 67; *Rogužno* 1827 Tabella II 140; *Rogužno*, *Kol. Rogužno* 1839 MpKwat VII 9; *Rogóžno*, wś, folw. i kol. 1877 Zin II 109; *Rogóžno* al. *Ragužno*, wś i kol. 1888 SG IX 676; *Rogóžno*, wś i folw. 1902 Przew II 124; *Rogóžno*, -na, *Rogóžno-Kolonia*, -na-nii, *rogozieński*, dwie wsi 1970 UN 120, 26; *Rogóžno*, -na, *Rogóžno-Kolonia*, -na-nii 1982 WUN III 132; gw. *rogužno*, -na, *rogużeński*. — W n. zestawionej człon

odróżniający od ap. *kolonia* ‘osada’. Lit.: Borek 201; CzChelm 189. BCz

Rogóžno zob. **Rogóžnia**, **Rogóžno** (3)

Rogóžno-Kolonia zob. **Rogóžno** (8)

Rogóžno-Zamek, wś, tor., gm. Rogóžno, 9 km na zach. od Łasina: commendator in *Roghuszen* (1285), (castrum) *Roghuszen* (1290) PrUr I/2, 295, 356–7; in castro ... *Rogusin* 1349 PrUr IV 409; *Nuwenhofe* 1414 GA 540; *Nuwehoff* nach 1418 GZ 24; *Neuwhof* 1419 GA 545; *Nuwehoff* 1437 GZ 86; *Newhoff* 1438, *Newenhoffe* 1442, *Newhoff* 1448 GA 550, 553, 556; castrum *Roggenhausen* 1513 Matr IV/1, nr 1998; castrum *Rogozno* 1530 Matr IV/2, nr 15751; od zamku *rogozińskiego*, przy zamku *rogozińskim* 1570 Lumalb 93, 101; Amt *Roggenhausen* 1796–1802 MpSchröt XV; *Rogóžno Zamek*, *Zamek Rogoziński*, niem. *Schloss-Roggenhausen* 1888 SG IX 682; *Roggenhausen Schloß-(Domäne)*, fr. *zamek Rogozinski* auch praedium *Rogóžniki* 1912 Bär 99; *Rogóžno-Zamek*, niem. *Roggenhausen-Schloss* 1921 Sk XI 23, 86; *Rogóžno-Zamek* (*Schloss-Roggenhausen*) 1925 Krzep 100; *Rogóžno Zamek*, folw. 1933 SkBy 1445; *Rogóžno-Zamek*, -na-mku, *rogozieński* 1971 UN 178, 15. — Dawniej *Roghusen*, n. ponowiona z n. niem. wsi *Rogóžno* (7). Oboczna n. *Neuhoff*, średniem. *Nuwenhofe*, *Nuwehoff*, *Neuwhof*, od średniem. przym. *nuwen*, dziś *neu* ‘nowy’ + *Hof* ‘dwór’, dotyczyła folwarku zamkowego. Od XVI w. pol. n. zestawiona *Rogóžno-Zamek*: pierwszy człon ponowiony z n. pobliskiej wsi, drugi człon od ap. *zamek* (obok wsi istniał zamek). Nazwa niem. *Roggenhausen Schloss* jest tłumaczeniem n. pol. Lit.: SHGCh 108–9. WK

Rogóž (1), wś, olszt., gm. Kozłowo, 11 km na zach. od Nidzicy: *Rogehuißen* 1437 GZ 84; *Roggenhausen* 1579, 1599–1600 HAPr V 71; *Roggenhausen*, poln. *Rogasa*, maj. 1789 Goldb I 184; *Roggenhausen* ok. 1796–1802 MpSchröt XXII; *Rogoz* 1818 Nidzica 127; *Roggenhausen* (*Rogoz*), maj. i wś 1820 Wald 215; *Roggenhausen* (*Rogoz*, -za), *Rogóž* ok. 1859 SzcześTeka 50, 54, 55; *Roggenhausen* — *Rogóž* 1879 KętN 190; *Roggenhausen*, al. *Rogóž* 1888 SG IX 662, 684; *Rogóž* — *Roggenhausen* 1941 Choj 124; *Roggenhausen* — *Rogóž*, -oža, *rogojski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Rogóž*, -goža 1982 WUN III 131; gw. *roguż*, -guza. — Wieś powstała ok. 1360 r.; dawna

n. niem. od *Roggen* 'żyto' + *-hausen*, średniem. *hūsen* 'dom' Lübben 154. Nazwa spolonizowana już w XVIII w. jako *Rogoża*, przez skojarzenie z ap. *rogoż*, *rogóż*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogóż*. Lit.: Nidzica. Z dziejów miasta i okolic, 1976, 127; CzNiem 180. RP

Rogóż (2), wś, olszt., gm. Lidzbark Warmiński, 6,5 km na pñ.-wsch. od Lidzbarku Warmińskiego: de *Roghusen* (1335), villam *Roghusen* (1338) MWRm I 453, 481; de *Roghusen* 1346 PrUr IV 92; *Rogossin* ... zcu *Rogoss* 1374 MWRm II 525, 526; *Roghuwsen* (1422) MWRm V 584; in *Roghusen* 1433 MWRm IX 642; de *Rogehawsen* 1496–1512 MWRm VIII 138; *Roggenhausen* ok. 1550 MWRm III 441; *Roghausen* 1615 RŁWRm 280; *Roggenhausen* 1718 Wijaczka 423; *Roggenhausen* 1755 MpEnd; *Roghausen* 1789 Goldb I 190; *Rogausen* 1796–1802 MpSchröt XI; *Roggenhausen* 1820 Wald 155; *Roggenhausen* 1888 SG IX 662; *Roggenhausen* — *Rogóż*, *-oża*, *rogójski* 1946 MPol XXV nr 142; *Rogóż*, *-goża* 1982 WUN III 131. — Dawniej n. niem. *Roghusen*; zob. wyżej. W XIV w. odnotowano już formy *Rogossin*, *Rogoss*; po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogóż*. RP

Rogózek, cz. Rogóza, dawniej wś, olszt., gm. Kozłowo: *Waltershausen* 1898 Gause 116; *Waltershausen*, wś 1920 MpHAPr I; *Waltershausen* 1935 Gause 116; *Rogoż* — *Waltershausen*, *Roggenhausen* 1941 Choj 124; *Waltershausen* — *Rogózek*, wś 1946 Ley I 65; *Waltershausen* — *Rogózek*, *-zka*, *rogożewski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Rogózek* — *Waltershausen* (*Roggenhausen* (!)), wś 1951 Rosp 272; *Rogózek*, *-zka* 1982 WUN III 131. — Wieś powstała na gruntach wsi *Rogóż* (1) i otrzymała n. niem. *Waltershausen*, od n. os. *Walther* + *-hausen*. W niektórych opracowaniach błędnie przypisywano jej n. niem. *Roggenhausen*; po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogózek*, z suf. *-ek*. RP

Rogózka, wś, walb., gm. Stronie Śląskie, 12 km na pñ.-wsch. od Bystrzycy Kłodzkiej: *Wolfframsdorff* 1346 GrMark II 172; *Wolfframsdorff* (1346) KG1 56; *Wolmsdorff*, *Wolsdorff* 1559, *Wolmsdorff* 1631 GQ III 31, 35; *Wolmsdorff* 1688 CdSil XXXIV 48; *Wolmsdorff* 1743 SNGŚI XI 133; *Wolsdorf* 1747 MpCGIa; *Wolmsdorf* 1789 Z IX 383; *Wolmsdorf* 1845 K 756; *Rogózka*, *-ki* 1982 WUN III 131. — Dawna n. niem. *Wolfframsdorf* od n. os.

Wolfram Gott 536, por. Peczen *Woluram* und Jekil *Woluram* 1348 GQ V 8 + ap. *Dorf* 'wieś'. Od XVI w. n. *Wolmsdorf*, w wyniku regularnego skrócenia *Wolfram-* > *Wolm-*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rogózka* na podstawie średniowiecznych zapisów (*Rogouzca* 1210, *Rogousca* 1260), które jednak odnosiły się do wsi *Rogów* (8a), leżącej obok innej miejscowości o n. niem. *Wolmsdorf*, dziś *Sosnowa*. Lit.: SNGŚI XI 133. PS

Rogózka zob. **Rogów** (8a)

Rogózki zob. **Roguszki**

Rogóźno zob. **Rogoźno** (3), **Rogóźno** (1, 3, 5, 6)

Rogsen zob. **Rogozinieć**

Rogulice, wś, płoc., gm. Góra Świętej Małgorzaty, 10 km na pñ.-wsch. od Łęczycy: *Rogulice*, de *Rogulicz* 1349 KW II 620; *Rogulice* 1389 Łęcz I nr 1464; *Rogulice* 1397 Łęcz II nr 5495; *Rogulice* 1511–23 ŁLB II 415; *Rogulicze* 1576 ŻDz XIII 55; *Rogulice* 1783–84 RejKor 214; *Rogulice* 1793 MpPerŁęcz; *Rogulice* 1827 Tabella II 139; *Rogulice* 1888 SG IX 685; *Rogulice* 1921 Sk II 59; *Rogulice*, *-lic*, *rogulicki* 1972 UN 43, 9; gw. *rogulice*, *-lic*, *rogulski*. — Od n. os. *Rogula* SSNO IV 475 (: *róg*), z suf. *-ice*. Lit.: SHGŁęcz II 71. EB

Rogusko, wś, pozn., gm. Nowe Miasto nad Wartą, 7,5 km na pñ.-wsch. od Książa Wielkopolskiego: *Rogosco* (1244) KW I 205; *Rogosco* (1293) KW II 79; *Rogosco* (1371) XVII KW III 365; *Rogosko* 1510 NKs 66; villa *Rogozek* 1564 InwBPozn 292; *Rogoszko* 1579 SHGPn(AAP CP 4, nr 164); *Rogusko* 1602 SHGPn(AAP CP 4, nr 305); *Rogosko* 1783–84 RejKor 817; *Rogusko* a. *Roguszko* 1888 SG IX 685; *Rogusko* 1933 SkBy 1445; *Rogusko*, *-ka* 1982 WUN III 132. — Od ap. *rogoza*, *rogoża*, z suf. *-sko*. Pierwotna postać n. *Rogożsko, później z uproszczoną grupą *-żsk-* > *-sk-*. Postać *Rogusko* wykazuje przejście *o* > *u* przed sufiksem *-sko*. Odosobniony zapis *Rogozek*, z suf. *-ek*. Lit.: Rospond, *-bšk-* 229; PPozn 257. ZZ

Roguszki, dziś *Rogózki*, wś, włoc., gm. Izbica Kujawska, 7,5 km na pñ. od Przedcza: *Rogosky* 1583 SHGKu(RBK 717); *Roguszki* 1783–84 RejKor 848; *Roguski* 1796 PerOpis IX; *Roguszki* 1827 Tabella II 139; *Roguszki*, folw. 1888 SG IX 685; *Roguszki*, folw. 1902 Przew II 125; *Roguszki* 1921 Sk II 26; *Roguszki*, *-szek*, *roguszecki* 1970 UN 82,

Roguszko

8; po zmianie *Rogóźki*, -ek, *rogóżecki* 2001 DzU nr 153, poz. 1772. — Od nazw. *Roguszko* (: *róg*) RymSEN II 355, w l. mn. Urzędowo zmieniono n. na *Rogóźki*. AG

Roguszko zob. **Rogusko**

Roguszno zob. **Rogóźno** (7)

Roguszyn (1), wś, płoc., gm. Czerwińsk nad Wisłą, 13 km na zach. od Zakroczymia: *Roguschino* (1414–25)1456 SHGMz(MK 3, 37v); *Roguschino* 1425, *Rogusyno* 1428 Mkm I nr 94, 807; *Roguschino* 1473 Tym 265, przyp. 215; *Roguschino* 1495 SHGMz(Ep. 15, 48); *Rogussino* 1576 ŻDz XVI 309; *Roguszyn* 1783–84 RejKor 691; *Roguszyn* 1827 Tabella II 139; *Roguszyn* 1888 SG IX 686; *Roguszyn*, -na 1982 WUN III 132. — Od n. os. *Rogusz*, *Rogusza* SSNO IV 476, KozN 13, z suf. -ino, wtórnie -in. Lit.: ZMaz 320. UB

Roguszyn (2), wś, siedl., gm. Korytnica, 11 km na zach. od Węgrowa: *Roguschino* 1423 Mkm I nr 52; *Roguschyno* 1429 Mkm II nr 46; *Roguschyno* 1476 Kkm nr 236; *Rogussyno* 1500 SHGMz (MK 18, 110); *Roguschyno* 1524 SHGMz(MK 32, 218); *Rogussino Antiqua*, *Rogusino Antiqua* 1563 ŻDz XVI 418, 419; *Roguszyn Stary* 1783 MpPerMz; *Roguszyn* 1783–84 RejKor 763; *Roguszyn stary* 1827 Tabella II 140; *Roguszyn Stary* 1839 MpKwat V 4; *Roguszyn Stary* 1888 SG IX 685; *Roguszyn Stary* 1933 SkBy 1445; *Roguszyn*, -na 1982 WUN III 132. — *Roguszyn(o)* to człon wspólny notowanych od XVI w. n. zestawionych: *Roguszyno-Kąty*, *Roguszyno-Leśniki*, *Roguszyno Nowe*, *Roguszyno Stare* i *Roguszyno-Wypychy*. UB

Roguszyn-Decie zob. **Decie**

Roguszyn-Dzierzki, wś wchłonięta przez Roguszyn, siedl., gm. Korytnica: *Rogusino Nova* 1563 ŻDz XVI 419; *Roguszyn Dzierzki* 1795 MpPerPd; *Roguszyn dzierski* 1827 Tabella II 140; *Roguszyn Dzierzki* 1839 MpKwat V 4; *Roguszyn dzierski* 1827 Tabella II 140; *Roguszyn Dzierzki* 1888 SG IX 685; *Roguszyn-Dzierzki* 1967 SM 970. — W XVI w. *Roguszyno Nowe*, później *Roguszyn Dzierzki*; członzy odróżniające od przym. *nowy* i od n. os. *Dzierzek* SSNO I 567, w l. mn. Do n. os. por. czasownik *dzierżeć* 'trzymać' i n. os. *Dzierzykraj*. UB

Roguszyn(o)-Leśniki zob. **Leśniki** (6)

Roguszyn Stary zob. **Roguszyn** (2)

Roguszyno zob. **Rogaszyn**, **Roguszyn** (1, 2)

Roguszyno Nowe zob. **Roguszyn-Dzierzki**

Roguszyno-Wypychy zob. **Wypychy** (3)

Roguziec zob. **Rogóziec**

Roguźno zob. **Rogóźnia**

Rogzow zob. **Rokosowo** (1, 2)

Rohacze zob. **Rogacze**, **Rogacze-Kolonia**

Rohdau zob. **Rodowo** (2)

Rohden zob. **Rudnia** (4)

Rohewedell, wś niezidentyfikowana, leżała w pobliżu Choszczna, Recza lub Ińska: *Rohewedell* 1608 SHGNM(Eickstedt 245). — Zapewne od n. rodu *Rohwedell* 1583 Eickstedt 103, por. też znaną w Nowej Marchii i na Pomorzu n. rodu von *Wedel*. BCz

Rohlau zob. **Rulewo**

Rohmanen zob. **Romany** (2)

Rohnau zob. **Trzciniac** (4a)

Rohnau Riesengebrige zob. **Wieściszowice**

Rohnenberg zob. **Raniewo**

Rohnenfeld zob. **Ronina**

Rohnstock zob. **Roztoka** (9)

Rohow zob. **Rogów** (1)

Rohowo zob. **Rogów** (10), **Rogówek** (1)

Rohozany zob. **Rogożany**

Rohozianie zob. **Rogożany**

Rohozy, cz. Iwanek, dawniej wś, biał., gm. Narew: *Rahozy* 1676, *Rahozy* 1790 Kond 173; *Rogozy*, wś 1888 SG IX 684; *Rohozy* 1921 Sk V 23; *Rohozy* (*Ragozy*), wś 1967 SM 970; *Rohozy*, -hoz 1982 WUN III 132. — Początkowo *Rahozy*, następnie *Rogozy*, od brus. n. os. *Rahozza*, *Rogozza* BiryłaBA II 345, w l. mn. Do n. os. por. gw. brus. *rahoz*, *rahoża* 'sitowie' Słbgav IV 237, por. też stp. *rogoza*, *rogoża*, *rogozie*. Lit.: Kond 173; WiśnRoz 133. EB

Rohozyn zob. **Rogóżyn**

Rohożyn zob. **Rogóżyn**

Rohożynek zob. **Rogóżynek**

Rohożyniec zob. **Rogóżynek**

Rohr zob. **Trzcinnio**

Rohrau zob. **Grodziszów**

Rohrbeck zob. **Kolki**, **Rolbik**, **Rosnowo** (3)

Rohrbegk zob. **Rolbik**

Rohrbruch zob. **Rybakowo**, **Trzciniac** (1)

Rohrbruch Försterei zob. **Trzebic**

Rohrdorf zob. **Trzcianka** (6)

Rohrfeld zob. **Trzcina**

Rohrheim zob. **Baranówko**

Rohrlach zob. **Trzcińsko**

Rohrpfuhl zob. **Gross Rohrpfuhl**

Rohrquell zob. **Krajków (2)**

Rohrsdorf zob. **Ostrowiec (3), Parnica (1)**

Rohrwiese zob. **Kaczeniec**

Roichen zob. **Radziechowice (1)**

Roiska, przys., dawniej wś, suwal., gm. Jeleniewo, 9,5 km na pln. od Suwałk: *Roiska* 1877 Zin II 109; *Roiska* 1888 SG IX 698; *Roiska* 1902 Przew II 125; *Roiska* 1921 Sk V 83; *Roiska* 1929, 1938 Mp-100(33–36); *Roiska*, wś 1967 SM 970; *Roiska* 1983 Mp-10(215.321). — Od gw. *roisko*, *rój* lub *rójowisko* SW V 554, 741, w formie pluralnej. *EB*

Roje, wś, olszt., gm. Miłakowo, 7 km na pln.-wsch. od Morağa: *Rogin* 1325 Ger 143; *dorffe Rogin* (1325)XV PrUr II 351; *Rogen* 1388, *Rogyn* 1427, *Rogen* 1448, *Roygen* 1473, *Rogen* 1490, *Rogenn*, *Rogein* 1531, *Royen* 1537, *Rogen* 1539, *Roienn* 1543 GermerSied 325–6; *Rogen* 1543, 1578–79 HAPrV 59; *Roygenn* 1579, 1600 GermerSied 326; *Royen* ok. 1780 HAPr IV 357; *Royen* 1796–1802 MpSchröt X; *Royen* 1820 Wald 191; *Roje*, *Royen* al. *Roje* 1888 SG IX 699, 826; *Royen* — *Rajewo* 1946 Ley I 50; *Royen* — *Roje*, *-jów*, *rojski* 1950 MPol nr A-52, poz. 588; *Roje*, *-jów* 1982 WUN III 132. — Nazwa prus. *Rōj-ai (?), w XVI w. może **Rōj-ain-!*/**Rōj-ein-*. Ger 143 łączy n. z lit. *rójus* 'raj' (zapożyczenie z j. pol. SESmocz 529). Do n. wsi por. n. lasu *Royge*, *Rogie* 1297 Ger 143, lit. n. m. *Rojėnai* (niem. *Rogehnen*), którą Błażienė 133 zestawia z lit. n. w. *Ruja*, łot. *Ruoja* (: łot. *rāja* 'stojąca rdzawa woda'), a PētVV 334 łączy ją z n. os. *Rōjus*. W substytucji niem. *j* oddane przez *g*, *y* (znany jest też proces odwrotny Ger 220–1, por. objaśnienie n. *Rogajny*). Nazwa spolonizowana jako *Rajewo*; po 1945 r. ustalono urzędowo n. pluralną *Roje*. Lit.: Ger 143; Przyb-Balt 243. *RP*

Rojew, wś, leszcz., gm. Kobylin, 7 km na pln.-zach. od Krotoszyzna: *Rojewo* 1622, preadium *Roiowo* 1683–85 Koz III 137; *Roiowa* 1783–84 RejKor 750; *Wieś Roiewo* 1789 MKI(Tab 47, 116); *Rojewo* 1846 KsP 245; *Rojewo* al. *Rojowa* 1888 SG IX 699; *Rojew*, niem. *Friedrichswert* 1921 Sk X 38, 154; *Rojew* 1933 SkBy 1445; *Rojew*, *-jewa* 1982 WUN III 132. — Od n. os. *Roj* SSNO IV 476 (od *rój* lub może od n. os. na *Rości-* i *Rado-*), z suf.

-ewo, następnie *-ew*. Nazwa *Friedrichswert* wprowadzona przez władze zaboru pruskiego. *ZZ*

Rojew zob. **Rojewo (1)**

Rojewice, wś, bydż., gm. Rojewo, 10 km na pln.-zach. od Gniewkowa: *Rogewo Kaczkowo* 1832 MpRey nr 63; *Rojewska wieś (Rojewo)* 1867 KolbKu 311; *Rojewo Kaczkowskie*, niem. od 1879 r. *Gruenkirch*, dawniej *Rojewo-Kaczkowendorf* 1888 SG IX 699; *Grünkirch* 1890 Mp-Mbl(3075); *Rojewice*, niem. *Grünkirch* 1921 Sk X 23, 154; *Rojewo Kaczkowskie* dziś *Rojewice* 1922 Koz V 243; *Rojewice* 1933 SkBy 1446; *Rojewice*, *-wic* 1982 WUN III 132. — Dawniej *Rojewo-Kaczkowo*, oba człony ponowione z n. pobliskich wsi *Rojewo (1)* i *Kaczkowo (1)*. Obocznie także n. *Rojewska Wieś* i *Rojewo Kaczkowskie*. Nazwa *Grünkirch* nadana przez władze zaboru pruskiego (człon *Grün-* nawiązuje do n. rzeki *Grünfliess*, dziś Zielona Struga, człon *-kirch* do istniejącego we wsi kościoła ewangelickiego). Po 1918 r. urzędowo ustalono n. *Rojewice*. Lit.: Koz V 243–4. *AG*

Rojewiec zob. **Rejowiec (3)**

Rojewo (1), wś, bydż., gm. Rojewo, 10 km na pln.-zach. od Gniewkowa: *Rogowo* (1233)1888 SG IX 699; *Royew* 1429 Koz V 243; *Royewo* 1489 Lupbrz 157; *Roiewo* 1527 Vlad XI 11; *Roiewo* 1583 ŻDz XII 248; *Rojewo* 1796–1802 MpSchröt XXII; *Rojewo* 1888 SG IX 699; *Rojewo*, *-wa* 1982 WUN III 132. — Od n. os. *Roj*, z suf. *-owo*, *-ew*, później *-ewo*. W pierwszym zapisie *-j-* zapisane jako *-g-*. Lit.: Nieckula, *-ov-* 173; RospSEMIG 328. *AG*

Rojewo (2), wś, gorz., gm. Międzyrzecz, 8 km na pld.-wsch. od Skwierzyny: *Rugow* 1312, 1315 KW II 303, 320; *Rugew* (1390)1773 KW III 616; *Roiewo* praed. 1622–24 PPOzn 258; *Roiewo* 1789 PPOzn(Tab 6, 309v); *Rojewo*, niem. *Rhyn* 1888 SG IX 700; *Rhyn* — *Rojewo* 1949 MPol nr 29, poz. 445; *Rojewo*, *-wa* 1982 WUN III 132; gw. *rojewo*, *-va*, *rojėski*. — Pierwsze zapisy z *-u-* (wahanie *o/ü*) i *-g-* (zamiast *-j-*) zapewne pod wpływem niemieckim. Nazwa *Rhyn* wprowadzona przez władze zaboru pruskiego. Lit.: SHGPn IV 217–8; Nieckula, *-ov-* 173; PPOzn 258. *ZZ*

Rojewo (3), cz. Florianowa, dawniej wś, płoc., gm. Bedlno: *Rojewo*, wś 1921 Sk I 56; *Rojewo*, wś 1933 SkBy 1446; *Rojewo*, wś 1967 SM 970; *Rojewo*, *-wa* 1974 UN 41, 6. *EB*

Rojewo

Rojewo (4), wś, poznań., gm. Grodzisk Wielkopolski, 6 km na półn.-zach. od Grodziska Wielkopolskiego: *Rojewskie Oleńdry* XVII–XVIII Rusiński 129; *Rojewo* 1802–03 MpGillyPr; *Rojewo*, holendry 1888 SG IX 699; *Rojewo* 1902 MycPn 57; *Rojewo*, niem. *Waldhorst* 1921 Sk X 20, 154; *Rojewo* 1933 SkBy 1446; *Rojewo*, -wa 1982 WUN III 132. — Dawniej n. zestawiona *Rojewskie Oleńdry*; człon pierwszy od n. os. *Roj*, w formie przym., człon drugi od ap. osadniczego *holendry//oleńdry*. Wtórnie *Rojewo*. Nazwa niem. *Waldhorst* wprowadzona przez władze zaboru pruskiego. ZZ

Rojewo (5), wś, włoc., gm. Rogowo, 12 km na płd.-zach. od Rypina: *Rogyewo* 1479 Matr I nr 1531; *Rogewo* 1502 AC III nr 206; *Royewo* 1564 ŻDz XII 290; *Roiewo* 1783–84 RejKor 613; *Rojewo* 1784 MpPerPł; *Rojewo* 1789 Borucki 45; *Rojewo* 1825 Gawarecki 154; *Roiewo* 1827 Tabella II 140; *Roiewo* 1839 MpKwat II 2; *Rojewo* 1877 Zin II 109; *Rojewo* 1888 SG IX 699; *Rojewo* 1921 Sk I 162; *Rojewo*, -wa, *rojewski* 1971 UN 183, 19. — W najstarszych zapisach -j- oddane przez -g-. Lit.: Nieckula, -ov- 173. KZ

Rojewo zob. **Rojew**, **Rojów**

Rojewo Kaczkowskie zob. **Rojewice**

Rojewo Neudorf zob. **Zawiszyn** (1)

Rojewska Wieś zob. **Rojewice**

Rojewskie Oleńdry zob. **Rojewo** (4)

Rojęcice zob. **Rojęczyn**

Rojęczyce zob. **Rojęczyn**

Rojęczyn, wś, leszcz., gm. Rydzyna, 5,5 km na płd.-wsch. od Rydzyny: *Roiacricz* (!) 1310 KW II 275; *Rayonczycze* 1470, *Royaczycze* 1475, *Rayaczycze* 1484, *Royanczycze* 1520 Koz III 138; *Rojęczyn*, niem. *Roniken*, *Raiacrive*, os. 1888 SG IX 700; *Rojęczyn*, niem. *Roniken* 1921 Sk X 43, 154; *Rojęczyn*, wś 1933 SkBy 1446; *Rojęczyn*, -na 1982 WUN III 132. — Dawniej zapewne *Rojęcice*, od niepoświadczonej n. os. *Rojęta (: n. os. *Roj*, z suf. -ęta), z suf. -ice, wtórnie *Rojęczyn*. Nazwa *Roniken* nadana przez administrację pruską. PD

Rojkowo zob. **Rojków** (2)

Rojków (1), wś, siedl., gm. Poświętne, 15,5 km na wsch. od Wołomina: *Rojków*, kol. 1921 Sk I 144; *Rojków*, kol. 1933 SkBy 1446; *Rojków* 1952 UW 43; *Rojków*, -kowa 1982 WUN III 132. — Od nazw. *Rojek* (por. *roj* 'pszczoły z jednego gniaz-

da', *roić się* 'ruszać się, kręcić się') RymSEN II 357, z suf. -ów.. UB

Rojków (2), wś, sier., gm. Zapolice, 6,5 km na płd. od Zduńskiej Woli: *Ragicouo* (!) 1221 KMaz I 209; *Roicowo* 1221, *Rogicow* 1419 Koz VII 73; *Roykow* 1511 ŻDz XIII 193; *Roykow* 1511–23 ŁLB I 482; *Roykow* 1552 ŻDz XIII 242; *Rojków* 1877 Zin II 109; *Rojków* 1888 SG IX 700; *Rojków* 1921 Sk II 49; *Rojków*, -kowa, *rojkowski* 1974 UN 42, 41. — Początkowo *Rajkowo*, *Rojkowo*, następnie *Rojków*, od n. os. *Rojek* SSNO IV 477, z suf. -owo, -ów. Lit.: SHGŁęcz II 72; Nieckula, -ov- 173. EB

Rojow zob. **Rojów**

Rojowa zob. **Rojew**

Rojowiec zob. **Rejowiec** (3)

Rojowo zob. **Rojów**

Rojów, wś, kal., gm. Ostrzeszów, 3,5 km na płd.-zach. od Ostrzeszowa: *Roiowo* ok. 1300 CdSil XIV 71; *Royow* 1510 Matr IV/2, nr 9650; *Royow* 1518, *Roiow* 1553 ŻDz XIII 213, 306; *Rogow* 1802–03 MpGillyPr; *Rojow* 1830–31 MpRey nr 133; *Rojów* al. *Rojewo* 1888 SG IX 700; *Rojów*, niem. *Rojow* 1921 Sk X 67, 154; *Rojów* 1933 SkBy 1446; *Rojów*, -jowa 1982 WUN III 133; gw. *rojuf*, -jowa, *rojowski*. — Od n. os. *Roj*, z suf. -owo, -ów, okresowo -ewo. Lit.: SHGWiel 144; Nieckula, -ov- 173. EB

Rojówka, cz. Skrzętli-Rojówki, dawniej wś, nowosąd., gm. Łososina Dolna: *Royowka* 1529 LR 43; Skrzetla cum *Roiowka* 1538 SHGKr (AGAD 81); *Roiowka* 1581 ŻDz XIV 137; *Roiowka* ... ze wsi tej 1629 RPobKr 214; *Roiowka* 1794 Ga LI2; *Rojówka* 1886 Bigo 163; *Rojówka*, wś 1888 SG IX 700; *Rojówka*, przys. 1921 Sk XII 25; *Rojówka*, przys. 1933 SkBy 1444; *Rojówka*, -ki, *rojowski*, wś 1964 UN 9, 151; *Rojówka*, -ki 1982 WUN III 133. — Od n. os. *Roj* lub od czas. *roić się* (o pszczołach) Sstp VII 484, z suf. -ówka. Lit.: LKrak 128; PSąd I 104. IN

Rojсце zob. **Roźce**

Rojszew zob. **Rajszew**

Rokczyno zob. **Rokszyno**

Roken(m)brot zob. **Rajbrot**

Rokesouwe zob. **Rokosowo** (1)

Rokicie (1), cz. Łodzi, dawniej wś: *Rokyczye* 1511/12 VisitGn 216; *Rokyczye* 1511–23 ŁLB II 381; *Rokiczie* 1576 ŻDz XIII 98; *Rokicie* 1783–84

RejKor 863; *Rokicie* 1793 MpPerŁęcz; *Rokicie* 1827 Tabella II 140; *Rokicie nowe i stare* 1877 Zin II 110; *Rokicie Nowe*, wś, *Rokicie Stare* i *Rokicie Wójtostwo*, wś i os. młyn. 1888 SG IX 701; *Rokicie Nowe*, *Rokicie Stare*, dwie wsi 1902 Przew II 125; *Rokicie Stare*, *Rokicie-Wójtostwo*, dwie wsi 1921 Sk II 62; *Rokicie Stare*, *Rokicie-Wójtostwo*, dwie wsi 1933 SkBy 1446; *Rokicie Nowe*, *Rokicie Stare*, *Rokicie-Wójtostwo*, trzy os. m. 1967 SM 971; *Rokicie*, -cia 1982 WUN III 133; gw. *rokiće*, -ća, *rokićki*. — Od ap. *rokita* ‘gatunek wierzby’ Sstp VII 495, z suf. -’e (< *-bje), na określenie miejsca, gdzie rosła rokita. Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. *nowy*, *stary* i od ap. *wójtostwo* ‘urząd’ SW VII 704. EB

Rokicie (2), cz. Raszowej, dawniej wś, opol., gm. Leśnica: von *Rokycz* 1321, von *Rokize* 1324, *Rocecz* 1335 Reg nr 4145, 4330, 5409; De *Robecz* (!) (1335)1597 MPL I 373; *Rokicze* 1447 ZfGS XXVII 365; Die Dorffer vnd gutter *Rokycze* vnd Wilcze luki 1455, duas villas *Rokycze* et Wilczaluka 1469 CdSil II 98, 101; von *Rokicz* (1479)XVI, Gindrlich Lassot z *Rokycze* (1479) XVI, Gyndrlich Lasota z *Rokicz* 1513 CdSil VI 105, 144, 162; *Rokitz* 1566 CdSil XXXIII 46; in villa *Rokicze* 1679, In pago *Rokitz*, pro comendario *Rokicii* octo septimanis 1687/88 J II 155, 386, 400; *Rokitsch* 1736 MpWielOppol; *Rokitsch*, *Rokijß* 1783 Z II 266; *Rokitsch* 1845 K 553; *Rokicie*, niem. *Rokitsch*, wś 1888 SG IX 701; *Rokitsch*, *Rokicze* 1900 Myc 44; *Rokicze* (*Rokitsch*) 1939 Prus 64; *Rokicie*, przys. 1967 SM 970, *Rokicie*, -cia 1982 WUN III 133. — Nazwa *Rokicie* zniemczona jako *Rokitz*, *Rokitsch*. Administracja hitlerowska połączyła wieś z wsią Raszowa w jedną miejscowość o n. *Mittenbrück*, zob. *Raszowa* (2). Po 1945 r. powrócono do n. *Rokicie*. Lit.: SNGŚI XI 134; BorGŚI 73. JCh/PS

Rokicie (3), wś, płoc., gm. Brudzeń Duży, 9,5 km na pld.-wsch. od Dobrzyńna nad Wisłą; *Robicze* (!) 1497 Matr II nr 1019; *Rokicze* 1564 ŻDz XII 278; *Rokicie* 1783–84 RejKor 451; *Rokicie* 1789 Borucki 55; *Rokicie* 1825 Gawarecki 154; *Rokicie* 1827 Tabella II 140; *Rokicie* 1888 SG IX 701; *Rokicie* 1921 Sk I 108; *Rokicie*, -cia 1982 WUN III 133. Lit.: Koz VII 74. KZ

Rokicie (4), wś, płoc., gm. Mochowo, 8,5 km na pld.-wsch. od Skępego: *Rokycze* 1434 CdP II

860; *Rokicie* 1564 ŻDz XII 315; *Rokicie* 1783–84 RejKor 450; *Rokicie* 1789 Borucki 39; *Rokicie* 1825 Gawarecki 154; *Rokicie* 1827 Tabella II 140; *Rokicie*, folw. 1877 Zin II 110; *Rokicie* 1888 SG IX 701; *Rokicie* 1902 Przew II 125; *Rokicie* 1952 UW 52; *Rokicie*, -cia 1982 WUN III 133. Lit.: Koz VII 74. KZ

Rokicie (5), os., dawniej wś, szczec., gm. Stara Dąbrowa, 11 km na pld.-zach. od Chociwla: *Nilmolen* 1618 MpLub; *die neue M.* 1789 MpGilly-Pom; *Neu Mühle* 1834 MpUMbl 1153; *Neumühl* (*Uchtenhagen Gut E.*) — *Rokicie*, -cia, *rokićki* 1949 MPol XXVII nr A-29; *Rokicie* — *Neumühl* (*Uchtenhagen Gut E.*), os. 1951 Rosp 272; *Rokicie*, -cia 1982 WUN III 133. — Dawna n. niem., od średnim. *nije*, *nige mole*, niem. *neue Mühle* ‘nowy młyn’, określała pierwotny charakter obiektu. Oboczna n. od n. pobliskiej wsi *Uchtenhagen*, dziś *Krzywnica*, oraz od ap. *Gut* ‘majątek’; skrót *E.* odnosi się do ap. *Etablissement* ‘wybudowanie’. Nazwa *Rokicie* wprowadzona urzędowo po 1945 r. BCz

Rokicie Nowe zob. **Rokicie** (1)

Rokicie Stare zob. **Rokicie** (1)

Rokicie-Wójtostwo zob. **Rokicie** (1)

Rokicin zob. **Rokitno** (6)

Rokicina, wś, skiern., gm. Młodzieszyn, 7 km na pld.-zach. od Wyszogrodu: *Rokicina*, kol. 1902 Przew II 125; *Rokicina* 1921 Sk I 183; *Rokicina* 1952 UW 39; *Rokicina Młodzieska* 1967 SM 971; *Rokicina*, -ny 1982 WUN III 133. — Od ap. *rokicina* ‘wierzba rokita’ Sstp VII 495. Człon odróżniający od n. m. *Młodzieszyn*; por. też zapisy dotyczące sąsiedniej wsi *Rokocina*. UW

Rokicina zob. **Rokocina**

Rokicino zob. **Rokitno** (6)

Rokiciny (1), dziś *Rokiciny* i *Rokiciny-Kolonia*, dwie wsi, piotr., gm. Rokiciny, 9 km na pld. od Kuluszek: *Roccino* (!) 1391 Łęcz II nr 3928; *Rokyczyny* 1511–23 ŁLB II 235; *Rokicziny* 1534 Inwwłoc 91; *Rokicziny* 1576 ŻDz XIII 97; *Rokiciny* 1783–84 RejKor 863; *Rokiciny* 1793 MpPerŁęcz; *Rokiciny* 1827 Tabella II 140; *Rokiciny*, wś i folw. 1877 Zin II 110; *Rokiciny*, wś, folw. 1888 SG IX 702; *Rokiciny*, wś i kol. 1902 Przew II 125; *Rokiciny*, wś i folw. 1921 Sk II 9; *Rokiciny*, wś, i *Rokiciny*, folw. 1933 SkBy 1446; *Rokiciny* i *Rokiciny kol.* 1952 UW 88; *Rokiciny*, -cin, *Rokiciny-*

Rokiciny

-Kolonja, -cin-nii, rokiciński 1974 UN 40, 36; gw. *rokićiny*, -*cin*, *rokićki*, *koluńa rokićiny*, -*iji-cin*, *rokićijski*. — Początkowo zapewne *Rokicino*, od ap. *rokita*, z suf. -*ino*, por. też ap. *rokicina*. Później *Rokiciny*, w formie pluralnej. Drugi człon w n. zestawionej od ap. *kolonia* 'osada'. Lit.: RospSEMiG 328. EB

Rokiciny (2), wś, słup., gm. Czarna Dąbrówka, 24 km na płn.-wsch. od Bytowa: *Neuhof* 1789 MpGillyPom; Gut *Neuhof* 1877 MpMbl(1672); *Neurakitt* 1942 MpMbl(1672); *Neurakitt* — *Rokiciny*, -*cin*, *rokiciński* 1947 MPol XXV nr 111; *Rokiciny* — *Neurakitt*, wś 1951 Rosp 272; *Rokiciny*, -*cin* 1982 WUN III 133. — Dawniej n. niem. *Neuhof*, od niem. wyrażenia *neu Hof* 'nowy dwór'. Później *Neurakitt*, od zniemczonej n. sąsiedniej wsi *Gross Rakitt*, dziś *Rokity* (2), z członem dyferencyjnym od niem. przym. *neu* 'nowy'. Po 1945 r. urzędowo ustalono n. *Rokiciny*. Lit.: Surma, PMT IX 54. BCz

Rokiciny zob. **Rokiciny Podhalańskie**

Rokiciny-Kolonja zob. **Rokiciny** (1)

Rokiciny Podhalańskie, wś, nowosąd., gm. Raba Wyżna, 5,5 km na pld.-wsch. od Rabki-Zdroju: *Rokiciny* 1581 ŻDz XIV 49; *Rokiciny* 1629 RPobKr 67; *Rokiciny* 1888 SG IX 702; *Rokiciny* 1921 Sk XII 28; *Rokiciny* 1952 UW 270; *Rokiciny Podhalańskie*, -*cin* -*kich* 1982 WUN III 133. — Od ap. *rokicina*, w l. mn. Współcześnie n. zestawiona, z członem odróżniającym od przym. *podhalański* (: *Podhale*). Lit.: LKrak 128. IN

Rokicka Wola zob. **Wólka Rokicka**

Rokicka Wólka zob. **Wólka Rokicka**

Rokicze zob. **Rokicie** (2)

Rokietnica (1), wś, pozna., gm. Rokietnica, 17 km na płn.-zach. od Poznania: *Rokitnica*, *Rokythnicza* 1387 Lek I nr 96, 211; *Rokithnicza* 1400 KZPozn nr 104; *Rokytynica* 1413 SHGPn IV 127; *Rokythnicza* 1423 AC II nr 1844; *Rokytynica* 1431, *Rokietnica* 1463/64 SHGPn IV 127; *Rokythnicza* 1510 NKs 37; *Rokitnica* 1580 ŻDz XII 9; *Rokitnica* 1622–24 PPozn(Tab 1, 8); *Rokitnica* 1783–84 RejKor 789; *Rokietnica* 1789 PPozn(Tab 6, 185v); *Rokitnica* al. *Rokietnica* 1888 SG IX 709; *Rokietnica*, obszar dw. 1933 SkBy 1446; *Rokietnica*, -*cy*, *rokietnicki* 1965 UN 93, 32. — Od przym. *rokityny* (: *rokita*) lub od ap. *rokitno* 'zarośla rokity' Stp VII 495, z suf. -*ica*. Postać

Rokietnica jest być może wynikiem hiperpoprawnej wymowy (przejście -i > -e-, por. *bieda*, gw. *bida*). Lit.: SHGPn IV 127–8; RospSEMiG 328–9; PPozn 258. ZZ

Rokietnica (2), wś, przem., gm. Rokietnica, 14 km na pld. od Jarosławia: *Rokytnicza* 1375 ZDM IV 179; *Rokitnica* 1417 Łp I 930; *Antiqua Rokythnicza* 1464 AGZ XIII nr 5460; *Rokythnicza Noua* 1485 AGZ XVII nr 1984; *Rokitynicza Antiqua*, *Rokitynicza Nova* 1515 ŻDz XVIII/1, 133; *Rokitnica* 1657 ADP 44, k. 324; *Dolna Rokitnica* 1728 AP 161, k. 7; *Rokietnica* 1794 Ga L12; *Rokietnica* 1860 Sch 39; *Rokietnica* 1888 SG IX 702; *Rokietnica*, -*cy* 1982 WUN III 133. — Dawniej *Rokitnica*, n. ponowiona z n. lasu, por. silua ... *Rokithnicza* (1361)1640 KMłp III 146. Okresowo n. zestawiona, z członami odróżniającymi od łac. przym. *antiquus* 'stary', *novus* 'nowy', pol. *dolny*. Lit.: MakPrz 224; RiegSan 137; RospSEMiG 329. BCz

Rokietnica zob. **Rokitnica** (5, 7)

Rokita, os., dawniej wś, szczec., gm. Przybiernów, 17 km na pld.-zach. od Wolina: *Rackitt* 1503, *Rokitt* 1509 LorSNH 94; *Rokitt* 1554 PomKirch II 355; *Rackitt* 1756 Rzduma II 17; *Rakitt* 1789 MpGillyPom; *Rackitt* 1834 MpUMbl 866; *Rackitt*, dobra ryc. 1888 SG IX 366; *Rackitt* — *Rokita*, -*ty*, *rokicki* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rokita*, -*ty* 1982 WUN III 133. — Od ap. *rokita*. Zapisy potwierdzają substytucyjną niem. zmianę ro- > ra-. Postać *Rokita* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: Rzduma II 17; LorSNH 94. BCz

Rokitka, dziś Karolinka, leśn., okresowo wś, olszt., gm. Wielbark: *Carlinenhof* — *Rokitka* 1879 KętN 211; *Rokitka*, niem. *Carlinenhof*, wś 1888 SG IX 703; *Karolinenhof* 1932 Mp-100(36–32); *Karolinenhof* 1935 Gause 64; *Carlinenhof* — *Rokitka*, leśn. 1946 Ley I 110; *Karolinenhof* — *Rokitka*, -*ki*, *rokitecki* 1950 MPol nr A-8, poz. 76; *Rokitka* — *Karolinenhof*, os. 1951 Rosp 272; *Karolinka* 1980 Mp-25(233.34); *Karolinka* XXI PRNG. — Wieś powstała w 1856 r., w wyniku separacji gruntów na miejscu smolarni, przekształconej później w leśnictwo państwowe. Nazwa niem. od im. żeńskiego *Karoline*, *Caroline* + -*hof* 'dwór'. Nazwa pol. *Rokitka* przejęta z obocznej n. wsi Piwnice Małe (zob.). Lit.: Szczytno. Z dziejów miasta i powiatu, 1962, 162. RP

Rokitka zob. **Piwnice** (1), **Rokitki** (1)

Rokitke zob. **Rokity** (2)

Rokitken zob. **Rokitki** (1)

Rokitki (1), wś, gdań., gm. Tczew, 3,5 km na pld.-zach. od Tczewa: von *Rokitken* (1328)XVI PrUr II 403; *Rokyt* 1346 PrUr IV 19; *Rokitten* (1437/38) GZ 117; *Rokithki* 1534 Inwwłoc 118; *Rokitki*, wsi *Rokith* 1565 Lupom 126–7; *Rokitka* 1570 ŹDz XXIII 109; *Roskitki* 1583 Font I–III 57; *Rokitki* 1590 Font XLVIII 59; *Rokitki* 1648 RP 177; *Rokitki* 1682 Font V 55; *Rokittken* 1789 Goldb II 203; *Rokittken* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rokitki*, z *Rokitkami*, do *Rokitków*, w *Rokitnie*, do *Rokitny* 1807 Font XXVI 367, 372, 373, 394; w *Rokitkach* 1844 ABPom 329; *Rokitki Królewskie* i *Szlacheckie*, niem. *Rokittken* 1888 SG IX 703; *Rokitki*, niem. *Rokittken* 1921 Sk XI 55, 86; *Rokitki* (*Rokitken*) 1925 Krzep 100; *Rokitki* 1933 SkBy 1447; *Rokitki*, *-tek*, *rokicki* 1972 UN 197, 12; gw. *rokitki*, *-kuf*, *rokicki*. — Zapewne od nazw. założyciela wsi Marcina *Rokitki*, występującego w nadaniach pobliskich wsi Lubiszewo, Śliwy, por. Martinus dictus *Rochitka* 1304, Martinus *Rockicka* 1309 Perl 554, 591, w l. mn. Nazwa zmieniona jako *Rokittken*. Okresowo postać zestawiona, z członami odróżniającymi od przym. *królewski*, *szlachecki*. Lit.: Bugalska, PMT VI 87; GórnRPom 103. WK

Rokitki (2), wś, legn., gm. Chojnów, 8 km na pfn.-wsch. od Chojnowa: den hōfen, die an dem Swarczen wasser ligen, Būchwald, Samencz, czum *Ryzecht*, Peczen ... 1359 GrMark I 337; den hofen ... Buchwalt, Samencz, czum *Reisecht* 1359, czu dem *Reysecht* 1359 Schirr 145, 149; *Reisecht* (1471) K 542; zwisschen der Lerhnherrschaft zu Saamitz und denen *Reisichtern* (?) (1563)1655, Herrschafft zum *Reisichte* (1605)1655, *Reisigt* (1617)1655, *Reisicht* 1655 EberLieg 84–6; *Reisicht* ok. 1672 MpDSLig; *Reisicht* 1736 MpWielLig; *Reisicht* 1789 Z VIII 310; *Reisicht*, wś 1845 K 542; *Reisicht* 1941 SOV 309; n. przejściowa *Rajsko*, *Zakrzew nad Czarną Wodą* 1945 SNGŚI XI 134; *Reisicht* — *Rokitki*, *-tek*, *rokitecki* 1946 MPol XXV nr 142; *Rokitki*, *-tek* 1982 WUN III 133. — Dawna n. niem. *Risecht*, wtórnie *Reisicht*, od niem. ap. *Reisig* ‘zarośla, krzaki; chrust, połamane drzewa’, śrwniem. *riseht* DWB XIV 745; por. też ap. niem. *Reisicht* ‘chrust’: Daß Holtz

und *reisicht* 1678 J III 378, holen Holz und dūrres *Reisicht* 1798 Geist der deutschen Zeitschriften, H. 1, 165. Według SNGŚI n. od *Reis* ‘latorośl’ + *-icht*, por. *Eichicht*, *Tannicht*. Do n. niem. nawiązywały przejściowe formy *Rajsko* (brzmieniowo), *Zakrzew nad Czarną Wodą* (znaczeniowo; por. stp. ap. *kierz*, gen. *krza* ‘krzak, krzew’ Sstp III 276; drugi człon nawiązuje do n. rzeki *Czarna Woda*). W 1946 r. ustalono urzędowo n. *Rokitki*. Lit.: SNGŚI XI 134. PS

Rokitki (3), wś, słup., gm. Czarna Dąbrówka, 24 km na pfn.-wsch. od Bytowa: *L. Rekitken* 1618 MpLub; *Klein Rakitt* 1628 PMT IX 54; *Rukitki* 1659 MpLangau; *L. Rokitkau* XVIII, *Rakitke* 1780 PMT IX 54; *Kl. Rakitt* 1789 MpGillyPom; *Kl. Rakitt* 1863 PMT IX 54; *Rokitki*, niem. *Klein Rakitt* 1888 SG IX 703; *Klein Rakitt* — *Rokitki*, *-tek*, *rokitecki* 1948 MPol XXV nr 14; *Rokitki*, *-tek* 1982 WUN III 133; kasz. *malē rokitki* Lor A 31. — Od zmienzonej n. pobliskiej wsi *Rokitke*, potem (*Gross*) *Rekitken*, (*Gross*) *Rakitt*, dziś *Rokity* (2), z członem dyferencyjnym od średnim. przym. *luttik*, niem. *klein* ‘mały’. Niewykluczone, że pierwotna była n. słów. *Rokitki*, na co wskazuje zmieniona forma *Rakitke*. Zapisy historyczne poświadczają typowe dla Pomorza przejście *Ra-* > *Re-*, związane ze wzmocnieniem artykulacji sonantu *r*. Po 1945 r. ustalono urzędowo formę *Rokitki*. Lit.: Surma, PMT IX 54; Rzduma III 62–5. BCz

Rokitki (4), wś zaginiona, leżała na pfn. od Rokitna, dziś prawdopodobnie Łązniew, warsz., gm. Błonie: *Rokitki* (1333) KMaz II 296; *Rokythky* (1416)1456 SHGMz(MK 3, 50v); *narokythkach* 1458 Warsz nr 1085; *Rokythky* 1468 SHGMz(MK 5, 99); in *Rokithky* 1491, *zrokythk* 1534 Warsz nr 1225, 2359. — Od n. os. *Rokitka* SSNO IV 478, w l. mn., lub może z nawiązaniem z n. m. *Rokitno* (7). Lit.: SHGWarsz 245; GórnRWlkp 137. UB

Rokitki (5), cz. Tarnówki, dawniej wś, włoc., gm. Radziejów: *Rokithkj* (1316)1516–18 CdP II 649; *Rokitki Krol.* 1783–84 RejKor 858; *Rokitki* 1796 PerOpis IX; *Rokitki* 1827 Tabella II 140; *Rokitki* 1877 Zin II 110; *Rokitki*, folw. 1888 SG IX 703; *Rokitki*, folw. 1902 Przew II 125; *Rokitki* 1921 Sk I 105; *Rokitki*, folw. 1933 SkBy 1447; *Rokitki*, *-tek*, *rokitnowski* (!), wś 1971 UN 182, 29; *Rokitki*, *-tek* 1982 WUN III 133. AG

Rokitki zob. **Rokity** (2)

Rokitki Królewskie

Rokitki Królewskie zob. **Rokitki** (1)

Rokitna zob. **Rokitki** (1), **Rokitnia**, **Rokitno** (1, 6), **Rokitno Szlacheckie**

Rokitnia, dziś *Nowa Rokitnia* i *Stara Rokitnia*, dwie wsi, lub., gm. Stężyca, 10 i 9 km na zach. od Ryk: *Rokythnicza* 1410 Sand nr 485; *Rokythna* 1564–65 Lusand 253; *Rokithnicza* 1569 ŻDz XIV 339; ze wsią *Rokitną*, ... z *Rogitną* 1660–64 Lusand I 109, 146; *Rokitna* 1783–84 RejKor 364; *Rokitnia* 1877 Zin II 110; *Rokitna* al. *Rokitnia*, *Rokitno*, wś 1888 SG IX 703; *Rokitnia*, wś i folw. 1902 Przew II 125; *Rokitnia Nowa*, *Rokitnia Stara*, dwie wsi 1921 Sk IV 25; *Rokitnia Nowa*, *Rokitnia Stara* 1952 UW 8; *Nowa Rokitnia*, *-wej -ni*, *Stara Rokitnia*, *-rej -ni*, *rokicki* 1972 UN 142, 24. — Dawniej *Rokitnica*, od przym. *rokitny* (: *rokita*) lub od ap. *rokitno* ‘zarośla rokity’ Sstp VII 495, z suf. *-ica*. Później wyrównanie do n. m. z suf. **-bn-*: *Rokitna*, też *Rokitno*. Utrwaliła się forma *Rokitnia*. Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. *nowy*, *stary*; współcześnie zmiana kolejności członów w nazwie. Lit.: KStęż 99. IN

Rokitnica (1), wś, gdań., gm. Pruszcz Gdański, 3,5 km na płn.-wsch. od Pruszcza Gdańskiego: *Mugkenhol* (1438) GZ 130; *Mughemhaym* 1532 Inwwołc 112; *Minginhagen* (1583), *Heinrichsdorf* (XVII)1885 SG VI 793; *Müggenhall* 1796–1802 MpSchröt IX; *Mueggenhall* 1885 SG VI 793; *Müggenhahl* — *Rokitnica*, *-y*, *rokitnicki* 1947 MPol XXV nr 111; *Rokitnica*, *-cy* 1982 WUN III 133. — Dawna n. niem. *Müggenhol* złożona z dniem. ap. *Mügge* ‘komar’ lub n. os. *Mügge* Bahlow 348 + *hol*, *-hall* ‘jaskinia, jama’, *-heim* ‘miejsce przygotowywania lub przechowywania soli, dom warzelniczy’, *-hagen* ‘krzaki tarniny; ogrodzenie obozu wojskowego, osiek’ Bach II/2, 323, 380, Bach II/1, 392. H. Bugalska odczytuje drugi człon jako *Tal* ‘dolina’. Funkcjonująca w XVII w. n. niem. *Heinrichsdorf* od im. *Heinrich* + *Dorf* ‘wieś’. Nazwa pol. *Rokitnica* nadana urzędowo po 1945 r. Lit.: Bugalska, PMT VI 69, 87; Górniewicz, *-ica* 76. WK

Rokitnica (1a), cz. Zabrze, dawniej wś, kat.: *Rokytnicza* ok. 1300 CdSil XIV 96; *Rokytniki* 1332 Reg nr 5112; na *Rokitniczy*, auf *Roketnitz* (1492)1659 CdSil II 71; *Rechkatnitz* (1532) K 553; *Rokitnica* 1653 SNGŚI XI 135; *Rockitnitz* 1660 CdSil XXXV 184; Ex pago *Rokitnica*

1679 J II 94; *Rokitnica* 1707 SNGŚI XI 135; *Rokitnitz* 1736 MpWielOppol; *Rockitnitz*, *Rokitnitz* 1745 SNGŚI XI 135; *Rokitnitz* 1783 Z II 349; *Rokitnitz*, *Rokitnice* 1845 K 553; *Rokitnica*, niem. *Rokittnitz*, wś 1888 SG IX 710; *Rokietnica*, *Rokittnitz* 1900 Myc 44; *Rokitnica* — *Martinau* 1939 Prus 64; *Martinau* — *Rokitnica*, *-cy rokitnicki* 1946 MPol XXIV 44; *Rokitnica*, *-cy* 1982 WUN III 133. — Nazwa *Rokitnica* od ap. *rokitna*, z suf. *-nica*, por. też stp. ap. *rokitno* ‘zarośla wierzby rokity’ Sstp VII 495. Nazwę zmieniono jako *Rokit(t)nitz*. Podawany przez H. Borka zapis *Rokitniz* z 1211 r. odnosi się do wsi *Rokitnica* (2). Forma *Rokitniki*, odnotowana w 1332 r., jeśli nie jest zniekształcona, powstała przez wyrównanie do n. typu *Bobrowniki*, *Łagiewniki*, które występują w tej okolicy. Nazwa niem. *Martinau* wprowadzona przez administrację hitlerowską. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rokitnica*. Lit.: SNGŚI XI 135; BorGŚI 73. PS

Rokitnica (1b), os. nieistniejąca, koniń., gm. Słupca: *Rochitennith* (1186) KW I 33; ac sortis, que *Rokytmyza* nuncupatur (1288)XVIII KW VI 43, 44, przyp. 9; *Rokithnicza* 1334 KW II 12, 464; w *Rokitnicy* 1434 Kw V 552; *Rokitnica* 1827 Tabella II 140; *Rokitnica* 1859 MpChrz. ZZ

Rokitnica (2), wś, legn., gm. Złotoryja, 4 km na wsch. od Złotoryi: *Rochitnica* 1204, *Rokitniz* 1211, *Rokitnic* 1217, in *Rogkecnizc*, in *Rognizc* 1228 SUR I 65, 90, 117, 211, 213; Conrado de *Roketenizc* 1231, de *Rocniz* 1232 SUR II 3; *Rochliz* 1276, *Pochliz* (!) 1277 SUR IV 204, 213; *Rochliz* 1288 SUR V 309; *Rochliz* 1294 SUR VI 118; de *Rechliz* ok. 1300 CdSil XIV 118; *Röchliz* 1304 Reg nr 2616; *Rochlicz* 1314, *Rocheicz* 1315 Reg nr 3399, 3469; *Rehelicz* 1318, *Röchliz* 1329, *Rochlicz* 1344 Reg nr 3842, 4792, 5341; zu *Ruchliz* 1366, *Rocheicz* 1370 LandbSch I nr 135, 313; *Rocheicz* 1399 ZfGS XXXIII 400; *Röchlicz* 1524 CdSil XXXV 149; *Röchliz* ok. 1672 MpDSLig; *Rechliz* 1677, pagum *Röchliz* 1687 J IV 187, 242; *Röchliz* 1736 MpWielLig; *Röchliz* 1789 Z VIII 290; *Röchliz* 1845 K 549; *Rokietnica*, *Röchliz* 1900 Myc 44; *Röchliz*, *Rokitnice* 1941 Wrzosek 31; *Röchliz* — *Rokitnica*, *-cy*, *rokitnicki* 1947 MPol XXV nr 124; *Rokitnica*, *-cy* 1982 WUN III 133. — Pierwotnie *Rokitnica*, obocznie też *Rokietnica* (zob.). Zapewne skutek procesów adapta-

cyjnych n. uproszczona do formy *Rocknitz (z pominięciem grupy *-it-*), następnie *Röchlitz*, może pod wpływem n. mta w Niemczech *Rochlitz*, dawniej też *Röchlitz*, por. czas. *röcheln* 'charczeć, rzezić' lub niem. gw. *Röchling*, *Rechling* 'okoń' Gott 403 (miejsowość leży nad Kaczawą). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rokitnica*. Lit.: SNGŚI XI 135; Walther, Die Orts- und Flurnamen des Kreises Rochlitz, 1955, 114–7; SGTS VII 470–7. PS

Rokitnica (3), wś, łódz., gm. Stryków, 2,5 km na pñ.-wsch. od Strykowa: *Rokithnicza* 1387 Łęcz I nr 345; *Rokythnycza* 1511–23 ŁLB II 393; *Rokitnicza* 1576 ŻDz XIII 92; *Rokitnica* 1783–84 RejKor 218; *Rokitnica* 1793 MpPerŁęcz; *Rokitnica* 1827 Tabella II 140; *Rokitnica Orzelki* 1888 SG IX 709; *Rokitnica* 1902 Przew II 125; *Rokitnica* 1921 Sk II 4; *Rokitnica, -cy, rokitnicki* 1974 UN 40, 41. — W XIX w. n. zestawiona *Rokitnica-Orzelki*, z drugim członem od n. m. *Orzelki* (zob.). Lit.: SHGŁęcz II 72. EB

Rokitnica (3a), os. zaginiona, leżała być może w sąsiedztwie Kluczewa i Sączkowa, pozn.: *Rokitnicam* (1249)1646, *Rokitnica* (1257)1646 KW I 243, 308. Lit.: SHGPn IV 129–30. ZZ

Rokitnica (4), wś, rad., gm. Nowe Miasto nad Pilicą, 8 km na pñ.-zach. od Nowego Miasta nad Pilicą: *Rokythnicza* 1410, 1414 Se 47 (tu?); *Rochitnicza*, *Rokitnicza* 1419 Czer nr 1108, 1162; *Rokythnycza* 1452 SHGRw(MK 337, 96); *Rokythnicza Magna* 1456 SHGRw(MK 337, 66); *Rokythnycza* 1484 Matr I nr 1695; *Rokythnycza* 1504 Matr III nr 1639; *Rokythniczam Magnam* ... usque ad hereditatem *Minoris Rokithnicze* ... inter *Rokithnicza Odoj* ... agros *Rokithnicza* 1511/12 VisitGn 342; *Rokythnycza* 1513 Matr IV/1, nr 2106; *Rokitnica Magna*, *Rokitnica Marczinki*, *Rokitnica Mileski*, *Rokitnica Zarzecze* 1579 ŻDz XVI 187; *Rokitnica* 1783–84 RejKor 783; *Rokitnica* 1792 MpPerRw; *Rokitnica* 1827 Tabella II 140; *Rokitnica* 1888 SG IX 709; *Rokitnica* 1921 Sk I 152; *Rokitnica, Rokitnica* I 1952 UW 101; *Rokitnica, -cy* 1982 WUN III 133. — W XVI w. kilka wsi o n. zestawionych: *Rokitnica Magna* (już w XV w.), *Rokitnica Minor* (drugie człony od łac. przym. *magnus* 'wielki', *minor* 'mniejszy'), *Rokitnica-Odoj*, *Rokitnica-Marczinki*, *Rokitnica-Mileszki* (drugie człony od n. os. *Odoj*, *Marcinek*, *Mileszko* SSNO IV 95, III 395, 471, w formie pluralnej); *Rokitnica-Zarzecze* (dru-

gi człon od ap. *zarzecze* 'miejsce za rzeką'). Lit.: Rzetelska-Feleszko, PF XXVIII 58. UW

Rokitnica (5), wś, sier., gm. Łask, 7,5 km na pld.-wsch. od Łasku: *Rokitnica* 1783–84 RejKor 176; *Rokietnica* 1827 Tabella II 140; *Rokitnica* 1877 Zin II 110; *Rokitnica*, kol. 1888 SG IX 709; *Rokitnica*, wś 1902 Przew II 125; *Rokitnica* 1921 Sk II 45; *Rokitnica* 1952 UW 91; *Rokitnica, -cy, rokitnicki* 1974 UN 42, 16. EB

Rokitnica (6), dziś *Rokitnica-Kąty*, wś, dawniej też *Rokitnica Nowa*, wś, skiern., gm. Sadkowice, 10 km na pñ.-zach. od Nowego Miasta nad Pilicą: *Rokitnica-Kąty*, *Rokitnica Nowa*, kol. 1921 Sk I 152; *Rokitnica*, wś, *Rokitnica-Kąty*, *Rokitnica Nowa*, dwie kol. 1933 SkBy 1447; *Rokitnica-Kąty*, *Rokitnica Nowa* 1952 UW 101; *Rokitnica-Kąty*, *Rokitnica Nowa* 1967 SM 971; *Rokitnica-Kąty* (Piekielko) 1981 Mp-25(282.42); *Rokitnica-Kąty, -cy-tów* 1982 WUN III 133; gw. *pekęuko*, *-ka*. — Nazwy zestawione; człony odróżniające od ap. *kąt* i przym. *nowy*. Miejsowości o tych nazwach powstały w XX w. jako kolonie wsi *Rokitnica* (4). Nazwa gw. od ap. *piekielko*. UW

Rokitnica (7), dziś *Rokitnica-Wieś* i *Rokitnica Nowa*, dwie wsi, tor., gm. Świdziebnia, 13 i 12 km na pñ.-wsch. od Rypina: *Rokitnica* 1356(1557) CdP II 722; *Rokythnicza* 1448, 1449 AC III nr 5, 9; *Rokithnicza* 1564 ŻDz XII 306; *Rokitnica* 1789 Borucki 49; *Rokitnica* 1825 Gawarecki 184; *Rokietnica* 1827 Tabella II 140; *Rokitnica* 1877 Zin II 110; *Rokitnica*, wś, folw. i dobra 1888 SG IX 709; *Rokitnica*, *Rokitnica Nowa* 1921 Sk I 158, 152; *Rokitnica*, *Rokitnica Nowa* 1952 UW 55; *Rokitnica-Wieś, -cy-Wsi*, *Nowa Rokitnica, -wej -cy, rokitnicki* 1971 UN 183, 32; *Nowa Rokitnica, -wej -cy* 1981 WUN II 549; po zmianie: *Rokitnica Nowa, -cy -wej, rokitnicki* 2010 DzU nr 257, poz. 1741. — Człony odróżniające w n. zestawionych od ap. *wieś* i od przym. *nowy*. Lit.: Koz VII 74; Guldon 26; Rzetelska, *-ica* 110. KZ

Rokitnica (8), wś, ziel., gm. Skape, 11 km na pld.-zach. od Świebodzina: *Rogytnicze* alio nomine *Schonwald* 1207 SUr I 262, fals. XIV; *Sonuelt* 1267 SUr IV 16; *Schönfeldt* 1410, *Schonfeldt* 1456, 1548, von *Schonfeldt* 1575 CdSil IV 162, 267, 273, 275; [*Rokitnica*] 1583 Nowacki 39; *Schönfeld* 1643 MpDSGlog; *Schönfeld* 1739 MpWielGlog; *Schönfeld* und Sawische 1791 Z X

Rokitnica

554; *Schönfeld* — *Rokitnica*, -cy, *rokiciński* 1947 MPol XXV nr 111; *Rokitnica*, -cy 1982 WUN III 133. — Początkowo n. słow. *Rokitnica*. Oboczna n. niem. *Schönfeld* od przym. *schön* 'piękny' i ap. *Feld* 'pole'. Po 1945 r. urzędowo ustalono n. *Rokitnica*. Lit.: Nowacki, Powiat świebodziński 39. JCh/PS

Rokitnica zob. **Kulesze** (2), **Rokietnica** (1, 2), **Rokitnia**

Rokitnica Antiqua zob. **Rokietnica** (2)

Rokitnica-Jankowice zob. **Jankowice** (14)

Rokitnica Magna zob. **Rokitnica** (4)

Rokitnica-Kąty zob. **Rokitnica** (6)

Rokitnica-Marcinki zob. **Rokitnica** (4)

Rokitnica-Mieszki zob. **Rokitnica** (4)

Rokitnica Minor zob. **Rokitnica** (4)

Rokitnica Nova zob. **Rokietnica** (2)

Rokitnica Nowa zob. **Rokitnica** (6, 7)

Rokitnica-Odoj zob. **Rokitnica** (4)

Rokitnica-Orzelki zob. **Rokitnica** (3)

Rokitnica-Wieś zob. **Rokitnica** (7)

Rokitnica-Zarzecze zob. **Rokitnica** (4)

Rokitnik, wś, olszt., gm. Kiwity, 8,5 km na pld.-zach. od Bisztynka: *Laukoslauk* 1318 Ger 84; in campo *Loukauslauken* (1340) MWrm I 178–9(R); in ville et campo *locauslauken* 1358, in *laukeslauken* pruthenico dicto 1364 MWrm II 272, 389; in campo *locauslauken*, dopisek na dok.: „omnia seruicia in *Testen...*” (1365) MWrm II 396; *Locautslauken* (!) 1365, *Lawkaslauken*, *Lokaslawken* 1382 Ger 84; *Lokaslauken* (1382) MWrm I 448, przyp. 1; dopisek na dok.: „...ville *Teisten*” 1542 PrUr III 599; *Teysten* 1615 RŁWrm 280; *Techsten* 1718 Wijaczka 422; *Techsten* 1755 MpEnd; *Tegsten* 1785 Goldb I 194; *Thegsten* 1796–1802 MpSchröt XI; *Techsten* 1820 Wald 153; *Thegsten* 1892 SG XII 330; *Thegsten* — *Rokitnik*, -a, *rokitnicki* 1946 MPol XXV nr 142; *Rokitnik*, -ka 1982 WUN III 134. — Dawna n. prus. *Lauko-lauks, z reduplikacją prus. *lauks 'pole' (w zapisach źródłowych wahanie *au//ou//o//all//aw*, głównie w pierwszym członie złożenia; prus. końcówka zastąpiona przez niem. -ø, -en). Od XVI w. występuje prus. n. wsi **Teist-*, od n. os. *Teiste lub od *Teistico* 1318 TAP 104 (powstała przez deywację wsteczną, jak n. m. *Wagten* < *Waytenin*), por. też n. m. i n. w. *Tejstymy*. W substytucyjnych n. niem. zmiana *ei* > *e*, wzmacniające *h*, oddanie

i jako *g* (odczytanego jak *k = ch*), końcówka -en. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rokitnik*. Lit.: Ger 84; Röhrich, ZGAE XIV 283, 290; PrzybBalt 243. RP

Rokitniki zob. **Rokitnica** (1a)

Rokitnitz zob. **Rokitnica** (1a)

Rokitno (1), wś, biał., gm. Rokitno, 14,5 km na pñ.-wsch. od Białej Podlaskiej: *Рокитное*, *Рокитная* 1566 DMA I 332; *Rokitna* (1679)1781, we wsi *Rokitney* (1699)1762 AWAK III 92, 122; *Rokitno* 1775 SHGPD(Tarpod); *Rokitno* 1795 MpPerPd; *Rokitno* 1827 Tabella II 140; *Rokitno* 1888 SG IX 711; *Rokitno* 1921 Sk IV 45; *Rokitno*, -na, *rokiciański* 1966 UN 105, 35. — Od ap. *rokita*, z suf. -na, -no, por. też *rokithno* 'zarośla wierzby rokity'. Lit.: Borek, -ьп- 161. EB

Rokitno (2), wś, częst., gm. Szczekociny, 6 km na pld.-zach. od Szczekocin: *Rokytno* 1257, *Rokitno* 1262 KMłp I 53, 69; *Rokithno* 1375, *Rogitno* (!) 1379 KMłp I 394, 408; *Rokithno* 1400 Krak nr 10193; *Rokitno* (1426) KMłp IV 227; *Rokythno* 1470–80 DB III 326; *Rokythno* 1490 ŻDz XV 435; *Rokithno* 1529 LR 161; *Rokithno* 1564 Lukrak II 76; *Rokithno* 1581 ŻDz XIV 76; *Rokitno* 1629 RPobKr 175; *Rokitno* 1783–84 RejKor 284; *Rokitno* 1787 Spis 353; *Rokitno* 1827 Tabella II 140; *Rokitno* rząd. 1877 Zin II 110; *Rokitno* Rządowe 1888 SG IX 710; *Rokitno* 1921 Sk III 142; *Rokitno*, -na, *rokicki* 1970 UN 35, 61; gw. *rokithno*/*rokithno* *żondove*, -a -ego, *rokicki*. — W XIX w. wieś stanowiła własność rządową, stąd człon odróżniający w n. zestawionej. Lit.: RKrak 145. IN

Rokitno (3), wś, gorz., gm. Nowogródek Pomorski, 7,5 km na pld.-wsch. od Lipian: *Arnoldshof*, przys. 1830–40 SHGNM(HKSoldin 1936, 48); *Arnoldshof* 1844 SHGNM(Top.-stat. 177); *Arnoldshof* 1833/34 MpUMbl 1562; *Arnoldshof* — *Rokitno*, -tna, *rokiciański* 1949 MPol XXVII nr A-76; *Rokitno* — *Arnoldshof*, os. 1951 Rosp 273; *Rokitno*, -na 1982 WUN III 134. — Dawna n. niem. od n. os. *Arnold* + *-hof*. Nazwa *Rokitno* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: Belchnerowska, HE VII 133–4; SGorz 239. BCz

Rokitno (4), wś, gorz., gm. Przytoczna, 11 km na pld.-wsch. od Skwierzyny: *Rokytno* 1378 KW III 474; *Rokythno* 1445 AC II nr 423; *Rokithno* 1510 NKs 175; *Rokitno* 1580 ŻDz XII 30; *Rokitno* 1622–24 PPozn(Tab 1, 29 i 6, 308v); *Rokitno*

1783–84 RejKor 834; *Rokitno*, niem. *Rokitten* 1888 SG IX 713; *Rokitten* 1929 MpMbl(3459); *Rokitno*, -na 1982 WUN III 134. — Początkowo n. słow. *Rokitno*, zniemczoną jako *Rokitten*. Lit.: SHGPn IV 130–2; Borek, -bn- 161; PPOzn 258. ZZ

Rokitno (5), wś, gorz., gm. Stare Kurowo, 7 km na płd.-wsch. od Strzelec Krajeńskich: *Rothegrund* 1893 MpMbl(3159); *Rothegrund* 1905 SHGNM(LemLex); *Rothegrund* — *Rokitno*, -na, *rokicieński* 1948 MPol XXVI A-78; *Rokitno* — *Rothegrund*, os, 1951 Rosp 273; *Rokitno*, -na 1982 WUN III 134. — Dawna n. niem. od przym. *rot* 'czerwony' i od ap. *Grund* 'ziemia, grunt, dolina', mniej prawdopodobny związek z czas. *roden* 'karczować'. Por. też n. jez. *Röth See* ok. 1845 MpRey nr 77, dziś *Ciszewo* (ok. 2 km na płd.-zach. od Rokitna). Nazwa *Rokitno* wprowadzona urzędowo po 1945 r., zapewne na podstawie zapisów dotyczących wsi *Rokity* (1). Lit.: SGorz 239. BCz

Rokitno (6), wś, lub., gm. Lubartów, 9 km na płd.-wsch. od Lubartowa: *Rokiczino*, *Rokithno* 1409 ZLub nr 87, 439; *Rokittino* 1409 SHGLu III 201; *Rokaszczino*, *Rokuczino* (!) 1415 AS II 164; *Rokiczin* 1417, *Rokydno* 1443, *Rokythna* 1445 SHGLu III 201; *Rokythno* 1470–80 DB II 576; *Rokythno* 1529 LR 442; *Rokithno* 1531 ŻDz XIV 350; *Rokithno* 1565 Lulu 74; *Rokitno* 1626 RPobLu 149; *Rokitno* 1676 ŻDz XV 11a; *Rokitno* 1787 Spis 432; *Rokitno* 1827 Tabella II 140; *Rokitno* 1888 SG IX 711; *Rokitno* 1952 UW 141; *Rokitno*, -na, *rokicki* 1969 UN 113, 12. — Dawniej *Rokicino*, od ap. *rokita*, z suf. -ino, też -in. Wtórne wyrównanie do nazw na -no. W XV w. odnotowano także postać z suf. -na. Lit.: SHGLu III 201; KosLu 71. IN

Rokitno (7), wś, warsz., gm. Błonie, 4 km na wsch. od Błonia: castellani *Rokicensis* (przym.) 1282, *Rokithno* 1297, *Rokitno* 1333, *Rokithno* 1350 KMaz II 64, 96, 206, 313; *Rokythno* (1435)1456 SHGMz(MK 3, 143); do *Rokithna* 1478 Warsz nr 1212; *Rokitno Dolne*, *Rokitno Górne* 1580 ŻDz XVI 274; *Rokitno* 1783 MpPerMz; *Rokitno* 1827 Tabella II 140; *Rokitno* 1839 MpKwat IV 3; *Rokitno* 1888 SG IX 710; *Rokitno*, -na 1982 WUN III 134. — W XVI w. *Rokitno Dolne*, *Rokitno Górne*; drugie człony od przym. *dolny*, *górnny*. Lit.: SHGWarsz 246–7; Borek, -bn- 161. UB

Rokitno (8), wś, zamoj., gm. Ułhówek, 7,5 km na płd.-wsch. od Łaszczowa: [zastaw na Posadowie i *Rokitnie*] 1498 Janeczka 341; *Osada Rokitno* 1839 MpKwat VII 9; *Rokitno* 1877 Zin II 110; *Rokitno* 1888 SG IX 711; *Rokitno* 1902 Przew II 125; *Rokitno*, -na, *rokiciański* 1970 UN 120, 30; gw. *rokitno*, -na. — Według A. Janeczka *Rokitno* znane było już w XV w. Lit.: Borek, -bn- 161; Janeczka 341; CzChełm 189. BCz

Rokitno zob. **Rokitnia**, **Rokitno Szlacheckie**

Rokitno Dolne zob. **Rokitno** (7)

Rokitno Górne zob. **Rokitno** (7)

Rokitno Rządowe zob. **Rokitno** (2)

Rokitno Szlacheckie, wś, kat., gm. Łazy, 6 km na płd. od Zawiercia: *Rokithno* (1403) ZDM I 307; *Rokitno* 1405 PNZK nr 1534; *Rokythno* 1415 Hel II nr 1386; *Rokythno* 1470–80 DB II 188; *Rokithno* 1529 LR 287; *Rokitna* 1547 Matr IV/1, nr 7835; *Rokitno* 1581 ŻDz XIV 79; *Rokitno* 1629 RPobKr 183; *Rokitno* 1787 Spis 361; *Rokitno* 1827 Tabella II 140; *Rokitno szlachec.* 1877 Zin II 110; *Rokitno Szlacheckie* 1888 SG IX 710; *Rokitno Szlacheckie* 1952 UW 259; *Rokitno Szlacheckie*, -na -kiego 1982 WUN III 134; gw. *rokitno śłaxeckie*, -a -ego, *rokicki*. — Dawniej *Rokitno*, okresowo *Rokitna*, w rodzaju żeńskim. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *szlachecki*. Lit.: RKrak 145. IN

Rokitów, wś, zamoj., gm. Turobin, 16,5 km na płn.-wsch. od Frampola: *Rokitow* (1403)1615 ZDM V 17; *Rokitow* 1564 ŻDz XVIII/1, 201; *Rokitow* 1783–84 RejKor 18; *Rokitow* 1786 MpPerLu; *Rokitów* 1827 Tabella II 140; *Rokitow* 1839 MpKwat VI 11; *Rokitów* 1877 Zin II 110; *Rokitów* 1888 SG IX 714; *Rokitów*, wś 1902 Przew II 126; *Rokitów*, *Rokitów Poduchowny*, dwie wsi 1921 Sk IV 52; *Rokitów*, *Rokitów Poduchowny*, dwie wsi 1933 SkBy 1447; *Rokitów*, -towa, *rokitowski* 1970 UN 111, 38; gw. *rokituf*, -tova. — Od pol. ap. *rokita*, ukr. *rekita*, z suf. -ów. W n. zestawionej człon odróżniający od przym. *poduchowny*, wskazujący na dawne stosunki własnościowe. Lit.: CzChełm 189. BCz

Rokitsch zob. **Rokicie** (2)

Rokittken zob. **Rokitki** (1)

Rokity (1), wś zaginiona, leżała w XIV w. na płd. od Dobiegniewia, gorz.: villa *Rokit*, villa *Rokit* 1336 CdB A XVIII 13, XIX 459. — Od ap. *ro-*

Rokity

kita lub od n. os. *Rokita* SSNO IV 478. W pobliżu też jez. *Rokitno* (*Rokitno* 1250 KW I 247). BCz

Rokity (2), wś, ślup., gm. Czarna Dąbrówka, 21 km na płn.-wsch. od Bytowa: *Rokitke* 1377 PMT IX 54; *Rokitke* 1408 TrautmElb II 45; *Gr. Rekitken* 1618 MpLub; *Gr. Rakitt* 1628, *Rukita* (!) 1659 PMT IX 54; *Gr. Rakitt* 1789 MpGillyPom; *Rokity*, niem. *Gross Rakitt* 1888 SG IX 714; *Gross Rakitt* — *Rokity*, -it, *rokicki* 1947 MPol XXV nr 111; *Rokity*, -kit 1982 WUN III 134; kasz.: *velgë rokittki* Lor A 31. — Dawniej *Rokitki*, od ap. *rokittka*, później *rokita*, w l. mnogiej. W formie zniemczonej *Rakitt* wyrównanie do ap. *rokita* z dodatkowym członem dyferencyjnym od przym. *gross* 'wielki, duży', dla odróżnienia od *Klein Rakitt*, dziś *Rokitki* (3). Zapisy poświadczają typowe dla Pomorza przejście *Ra-* > *Re-*, związane ze wzmocnieniem artykulacji sonantu *r*. Po 1945 r. urzędowo ustalono n. *Rokity*. Obok wsi znajduje się jez. *Rokity*, niem. *Grosser See*. Lit.: LorSNH 95; TrautmElb II 45; Surma, PMT IX 54; Belchne-rowska, HE VII 133; RzDuma III 62–5. BCz

Rokity (3), wś, szczec., gm. Kozielice, 4 km na płd.-zach. od Pyrzyc: *Rokit*, *Rokitt* (1327)XVI PU VII 165; *Rackitt* (1539) PomKirch I 322; *Rekit* 1618 MpLub; *Rakitte* 1628 RzDuma II 17; *Racut* (!) 1780 RzDuma II 17; *Rakitt* 1789 MpGillyPom; *Rakitt* 1833 MpUMbl 1407; *Rackitt* — *Rokity*, -it, *rokicki* 1947 MPol XXV nr 111; *Rokity*, -kit 1982 WUN III 134. — Od ap. *rokita* lub od n. os. *Rokita*, w formie pluralnej. Nazwa zniemczona jako *Rackitt*, *Rakitt*. Forma *Rokity* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: RzDuma II 17; LorSNH 94; TrautmElb II 45; Rymar, ZPyrz 177. BCz

Rokitz zob. **Rokicie** (2)

Rokle zob. **Rogielkajmy**

Rokocin, wś, gdań., gm. Starogard Gdański, 5 km na płd.-zach. od Starogardu Gdańskiego: *Ricosino* 1198, *Ricosseu*, *Ricosgen* (1290), *Rykosyn*, *Rycosin* 1290 Perl 10, 418, 419, 420; *Rococzyn* 1373 St 181; *Rokoschin* 1402–15 Krie 98; *Rokoczyn* 1518 Matr IV/1, nr 2792; *Rakoczino* 1534 Inwwłoc 115; *Rokoczin* 1570 ŻDz XXIII 137; *Rokoczyno* 1648 RP 173; *Rokocin* 1682 Font V 96; *Rokoczin* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rokocin*, niem. *Rokoschin* 1888 SG IX 714; *Rokocin*, niem. *Rokoschin* 1921 Sk XI 47, 86; *Rokocin* 1933 SkBy 1447; *Rokocin* 1952 UW 194; *Rokocin*, -na 1982

WUN III 134; gw. *rokočín*, -a, *rokicki*. — Dawniej *Rykoszyno*, od n. os. *Rykosza* SSNO IV 531 (: *ryk* 'donośny, przeciągły głos'), z suf. -in(o). Później n. *Rokocin*, *Rokocino*, zapewne związane z gw. ap. *rokocina* 'wiklina' SGPRei(kartoteka). W formach gw. wtórne -czyn pod wpływem innych tak zakończonych nazw. Lit.: Górniewicz, PMT VII 59. WK

Rokocina, wś, płoc., gm. Hów, 14 km na płn.-zach. od Sochaczewa: *Rokocina* 1877 Zin II 110; *Rokocina* 1888 SG IX 714; *Rokocina*, kol. 1902 Przew II 126; *Rokicina*, wś 1921 Sk I 180; *Rokocina* 1933 SkBy 1447; *Rokicina* 1952 UW 38; *Rokicina* 1967 SM 972; *Rokocina*, -ny 1982 WUN III 134. — Od ap. gw. *rokocina*; por. też n. sąsiedniej wsi *Rokicina*. UW

Rokoczyn(o) zob. **Rokocin**

Rokoschin zob. **Rokocin**

Rokosowo (1), cz. Koszalina, dawniej wś: *Rokesouwe* 1284, *Rockezsowe* (1284)1315 PU II 527, 532; *Roggesowe*, *Rogesow* 1309 PU IV 378, 395; *Roggesow* 1448 RzDuma I 76; *Roggetzow* 1552 PomKirch II 279; *Rogsow* 1618 MpLub; *Rogzow* 1789 MpGillyPom; *Rogzow* 1836–38 MpUMbl 691; *Rogzow* — *Rokosowo*, -wa, *rokosowski* 1946 MPol XXV 142; *Rokosowo* — *Rogzow*, wś 1951 Rosp 273; *Rokosowo*, -wa 1982 WUN III 134. — Od n. os. *Rokos* SSNO IV 479, VII 211, por. też stczes. *rokos* 'sitowie', z suf. -owo. E. Rzetelska-Feleszko i J. Duma rekonstruują n. jako *Rogożowo lub *Rogośowo. Nazwa zniemczona jako *Rokesouwe*, *Roggesowe*, *Rogzow*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rokosowo*. Lit.: RzDuma I 75–6; Belchne-rowska, PMT XIII 63. BCz

Rokosowo (2), wś, kosz., gm. Sławoborze, 18 km na płd.-zach. od Białogardu: *Roggezow* 1618 MpLub; *Rogow* (!) 1780 RzDuma I 75; *Rogzow* 1789 MpGillyPom; *Rogzow* 1836–38 MpUMbl 691; *Rogzow* — *Rokosowo*, -wa, *rokosowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rokosowo*, -wa 1982 WUN III 134. — Dawniej *Rogaczewo* lub *Rogoszewo*, od n. os. *Rogacz* lub *Rogosz* SSNO IV 475 (: *rogacz*, *rogaty*, *róg*), z suf. -owo. Nazwa zniemczona jako *Roggezow*, *Rogzow*. Po 1945 r. urzędowo ustalono n. *Rokosowo*. Lit.: RzDuma I 75. BCz

Rokosowo (3), wś, leszcz., gm. Poniec, 6 km na zach. od Krobi: *Rokossow* (1310)1608 KW II 275;

de *Rocossowo* 1391, *Rocussowo* 1394, de *Rokosewo*, *Rocosewo* 1396 Lek II nr 1435, 1569, 1828, 1883; *Rokosszowo* 1398 KW III 706; *Rocossowo* 1406, *Rokosszowo* 1407, *Rokosszowo* 1418 SHGPn IV 132; *Bocossowo* (!), *Rotosewe* (!) (1422)1423, *Rocossowo* (1422)1426 KW VIII 218, 220, 243; *Rothoschowo* (!), *Rothostowo* (!) (1424)1620 KW V 365, 366; *Rokoschowo* (1425)1426 KW VIII 385; *Rochoschewo* 1426 KW IX 14; *Rocosschowo* 1427 SHGPn IV 132; *Rokoschow* 1432 KW IX 300; *Rokoschowo* 1435 SHGPn (PG 1, 118); *Rokosschowo* 1446, *Rokoschewo* 1451, *Rocosz* 1452, *Rocoszowo* 1454, 1457, *Rothossowo* 1457, *Rokosowo* 1469, *Rokoszewo* 1474, *Rokoszouo* 1491, *Rokoschino* 1495 SHGPn IV 132; *Rokosowo* 1510 NKs 206; *Rokossowo* 1580–81 ŹDz XII 82; *Rokoszowo* 1622–24, *Rokossowo* 1775 PPozn (Tab 1, 80 i 7, 12); *Rokossowo* 1783–84 RejKor 756; *Rokosowo* al. *Rokossowo* 1888 SG IX 714–5; *Rokosowo* 1933 SkBy 1447; *Rokosowo*, *-wa*, *rokosowski* 1970 UN 78, 23; gw. *rokosowo*, *-va*, *rokososki*. — Od n. os. *Rokos* SSNO IV 479 (: ap. *rokosz*), z suf. *-owo*, efemerycznie *-ino*. Postać *Rokoszowo* z *-sz-* być może na zasadzie adideacji do ap. *rokosz* lub hiperpoprawna, w celu uniknięcia mazurzenia. Forma *Rokossowo* z podwojonym *s* na tle gw. wymowy typu *Ossolin*, *bosso*, itp. Lit.: SHGPn IV 132–48; PPozn 258; Nieckula, *-ov-* 175–6. ZZ

Rokossowo zob. **Rokosowo** (3)

Rokosz, wś, koniń, gm. Słupca, 7 km na pld.-wsch. od Słupcy; tabernae ad Cienino Kosc. spectantis *Rokorz* (!) dictae 1713 Koz V 245; *Rokosz* karczma 1783–84 RejKor 154; *Rokosz* 1827 Tabella II 140; *Rokosz* 1859 MpChrz; *Rokosz*, os. 1877 Zin II 110; *Rokosz*, os. 1888 SG IX 715; *Rokosz*, os. 1902 Przew II 126; *Rokosz*, wś 1921 Sk II 107; *Rokosz* 1933 SkBy 1447; *Rokosz*, *-sza* 1982 WUN III 134. — Pierwotnie n. karczmy, od ap. *rokosz* 'zjazd; bunt, powstanie, spisek; zbrojna opozycja przeciw władzy najwyższej w dawnej Polsce' SW V 557. ZZ

Rokos(z)ewo zob. **Rokosowo** (3)

Rokoszowo zob. **Rokosowo** (3)

Rokoszyno zob. **Rokosowo** (3)

Rokotowo zob. **Rokotów-Kolonia**

Rokotów-Kolonia, dziś *Rokotów*, wś, skiern., gm. Nowa Sucha, 4 km na pld.-zach. od Socha-

czewa: z *Rokotowa* 1415 SHGRw(BOK 67); *Rokothowo* (1420)1456 SHGRw(MK 3, 4v); *Rokothowo* (1482)1526 SHGRw(MK 41, 110); *Rokothowo* 1548 Matr IV/1, nr 8128; *Rokotowo* 1579 ŹDz XVI 138; *Rokotow* 1783–84 RejKor 808; *Rokotow* 1827 Tabella II 138; *Rokotow* 1839 MpKwat III 3; *Rokotów* 1877 Zin II 110; *Rokotów*, folw. i dobra 1888 SG IX 715; *Rokotów*, os. i folw. 1921 Sk I 181; *Rokotów*, wś i os. 1933 SkBy 1448; *Rokotów* 1952 UW 38; *Rokotów-Kolonia*, *-towa-nii* 1982 WUN III 134; po zmianie *Rokotów*, *-owa*, *rokotowski* 1996 MPol nr 79, poz. 713. — Od n. os. **Rokot(a)*, por. nazw. *Rokota* (: *rokita* lub *Rok* + *-ota*, por. n. os. *Rokut* SSNO IV 480) RymSEN II 357, z suf. *-owo*, później *-ów*. Drugi człon w n. zestawionej od ap. *kolonia*. UW

Roków, wś, biel., gm. Wadowice, 3 km na pñ.-wsch. od Wadowic: *Rokow* (1243) CdP III 39; *Nokow* (!) (1254)1445 Kkk I 53; *Rocow* (1286)1487 ZDM I 17, fals.; *Rokow* 1453 Mog 124; *Rokow* 1470–80 DB II 264; *Rokow* 1529 LR 89; *Rokow* 1581 ŹDz XIV 100; *Rokow* 1787 MpPerKr; *Rokow* 1831 MpRey nr 192; *Roków* 1888 SG IX 715; *Roków* 1921 Sk XII 38; *Roków*, *-kowa*, *rokowski* 1964 UN 16, 17. — Od n. os. *Rok* SSNO IV 477 (: *rok*), z suf. *-ów*. Lit.: LKrak 128; Nieckula, *-ov-* 174. IN

Rokszyce (1), dziś *Rokszyce* i *Rokszyce Drugie*, dwie wsi, piotr., gm. Wola Krzysztoporska, 5,5 km na zach. od Piotrkowa Trybunalskiego: *Rokschice* (1311)XV SHGŁęcz II 72; *Rokszyce* 1400 Koz VII 74; *Roxice* 1511 ŹDz XIII 195; *Rokxyce*, *Rokzyce* 1511–23 ŁLB II 222, 224; *Roxicze* 1552 ŹDz XIII 250; *Roksyce* 1783–84 RejKor 188; *Roxyce* 1791 MpPerSd; *Rokszyce* 1827 Tabella II 140; *Rokszyce* 1877 Zin II 110; *Rokszyce* al. *Roksyce*, wś i folw. 1888 SG IX 715; *Rokszyce*, wś i folw. 1902 Przew II 126; *Rokszyce* 1921 Sk II 78; *Rokszyce*, wś, folw. i kol. 1933 SkBy 1448; *Rokszyce*, *-szyc*, *rokszycki*, *Rokszyce Szkolne*, *-szyc* *-nych*, cz. *Rokszyce* 1974 UN 46, 30; *Rokszyce*, *-szyc*, *Rokszyce Szkolne*, *-szyc* *-nych* 1982 WUN III 134; *Rokszyce Szkolne*, po zmianie *Rokszyce Drugie*, *-szyc* *-gich*, *rokszycki* 2012 DzU poz. 1515. — Od n. os. *Roksza (według typu *Wilksza*, *Bogsza*) lub od n. os. *Roksa* (: *rok*, *rzec*), z suf. *-ice* (*-yce*). Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *szkolny*, współcześnie od liczebnika *drugi*. Lit.: SHGŁęcz II 72. EB

Rokszycze

Rokszycze (2), wś, przem., gm. Krasiczyn, 11 km na pld.-zach. od Przemysła: de *Rogschiscz* 1428 AGZ XI nr 254; *Rocsicze* 1436 AGZ XIII nr 40; *Roxicze* 1449 AGZ VIII 125; *Roxycze* 1508, *Roxicze* 1515, *Roxyce* 1589 *ŹDz* XVIII/1, 110, 132, 19; *Roxyce* 1677 ADP 51, k. 159; *Rokszycze* 1794 Ga LI2; *Rokszyczi* 1851 Sch 36; *Rokszycze*, rus. *Rokszyczi* 1888 SG IX 715; *Rokszycze* 1933 SkBy 1448; *Rokszycze*, *-szyc* 1982 WUN III 134; gw. *rokšyce*, *-yc*, *rokšycki*. — Od n. os. *Roksza, ukr. *Rokša* lub od n. os. *Roksa*, ukr. *Roksa, z suf. *-yce*. Według W. Makarskiego pierwotnie *Roksice*, a zmiana na *Rokszycze* ma związek z percepcją przez Ukraińców pol. ś jako ś. Lit.: MakPrz 224. BCz

Rokszycze (3), wś, skiern., gm. Biała Rawska, 3 km na pld.-zach. od Białej Rawskiej: *Hol. Rokszycze* 1839 MpKwat IV 4; *Rokszycze* 1877 Zin II 110; *Rokszycze* 1888 SG IX 715; *Rokszycze*, wś i folw. 1902 Przew II 126; *Rokszycze* 1921 Sk I 154; *Rokszycze*, *Rokszycze Nowe* 1952 UW 102; *Rokszycze* 1967 SM 972; *Rokszycze*, *-szyc* 1982 WUN III 134; gw. *roksyce*, *-syc*. — Nazwa utworzona na wzór nazw z suf. *-ice* (*-yce*), od n. os. *Roksza. UW

Rokszycze Drugie zob. **Rokszycze** (1)

Rokszycze Szkolne zob. **Rokszycze** (1)

Rokszycza Wola zob. **Wola Rokszycza**

Rokszycza Wólka zob. **Wola Rokszycza**

Rokszyno, os. zaginiona, leżała w okolicy wsi Lutomek i Łęczce, pozn., gm. Sieraków: in villa *Rokszino* 1391 Lek I nr 1076; *Racschyno* 1421, *Rokschino* 1434, *Roxyno* 1447, *Rogszyno* 1448, *Rokszyno* 1466, *Roxyno* 1496, *Roxino* 1509 SHGPn IV 148; *Rokszyno* 1517 Koz III 139; *Rakszyno* 1601, *Rokszin* 1603 SHGPn IV 148. — Od nazw. *Roksza, z suf. *-ino* (*-yno*). Forma *Rokszyno* wykazuje asymilację w grupie *-ksz-* > *-kcz-*. Lit.: SHGPn IV 148–9; PPOzn 258; Nieckula, *-ov-* 303. ZZ

Rokutowo zob. **Rokutów**

Rokutów, wś, kal., gm. Pleszew, 9,5 km na pln.-wsch. od Pleszewa: *Rocuthowo* 1416 Kal nr 720; ville ... *Rokuthowo* et Modlowo 1417 KW VIII 44; *Grochuthow* (!) 1470–80 DB III 24; *Pokuthowo* (!) 1511–23 ŁLB II 77; *Rokuthow* 1548 Matr IV/1, nr 8112; *Rokuthowo* 1579 *ŹDz* XII 108; *Rokutowo* 1674 MKI(ASK 74, 142); *Rokutow* 1846 KsP 321; *Rokutów* 1888 SG IX 716;

Rokutów 1933 SkBy 1448; *Rokutów*, *-towa* 1982 WUN III 134. — Od n. os. *Rokut* SSNO IV 480, ta od n. os. *Rok* (: *rok*), z suf. *-owo*, następnie *-ów*. Lit.: Nieckula, *-ov-* 174. ZZ

Rolandsmühle zob. **Rolantowice**

Rolandt zob. **Szpitalna Wieś**

Rolantowice, wś, wroc., gm. Kobierzyce, 12 km na pln.-wsch. od Sobótki: hereditatem *Rolawinki* (!) vulgariter nuncupatam (1276)XVI SUR IV 200 (tu?); Wizlaus de *Rolcow* 1292 Reg nr 2244 (tu?); *Rulantwicz*, *Rulantowicz* 1353 LandB 70, 79; *Rolantowicz* (1388) K 381; *Rulanthowitz* 1413, *Rulantowicz* 1425 DomWr 95; *Rolantowicz* (1425) K 553; *Rulantowicz* 1443, *Loranckwitz* 1630 H 105; *Loranckwitz* 1736 MpWielWrAt; *Lorankwitz* 1795 Z XII 193; *Lorankwitz*, *Rulanthowitz* (?) 1845 K 381, 565; *Lorankwitz* 1900 Myc 71; *Rolandsmühle*, *Rolantowice* 1941 Wrzosek 10; *Rolandsmühle* — *Rolantowice*, *-ic*, *rolantowicki* 1948 MPol XXV nr 14; *Rolantowice*, *-wic* 1982 WUN III 136. — Pierwsze zapisy *Rolawinki*, *Rolcow* zapewne zniekształcone. Dawna n. *Rulantowice* od n. os. *Rulant* (: *Roland*) SSNO IV 481, z suf. *-owice*, pochodzi być może od n. jednego z członków rodziny Rulanda, właściciela pobliskiej Owsianki, por. Arnold *Ruland* 1315 Reg nr 3538. Nazwę zniemczono jako *Rulantowitz*. Forma *Lorankwitz* jest wynikiem metatezy i powstała jeszcze na gruncie polskim jako *Lorankowice przez upodobnienie do hipokorystyków odimiennych na *-ek*. Nazwa *Rolandsmühle* wprowadzona przez administrację hitlerowską. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rolantowice*. Lit.: SNGŚI XI 136; DomWr 74, 95; Cetwiński, Rycerstwo śląskie do końca XIII w. Biogramy i rodowody, 1982, 201. JCh/PS

Rolau zob. **Rulewo**

Rolbick zob. **Rolbik**

Rolbik, wś, bydż., gm. Brusy, 10 km na pln.-zach. od Brus: der *Rorbecke* (1350)1622 PrUr IV 494; *Rorbeke* 1399–1431 UKT 135; der *Rorbeke* 1438 GZ 107; *Korbek* (!) 1503 Font LVII 72; niedaleko *Rurbika* 1565 Lupom 22; *Rurbik* 1570 Lumalb 131; *Rubik* 1584 Font I–III 240; *Rolbik* 1648 RP 185; *Rulbik* 1682 Font V 119; *Rublik* (!) 1686–87 Font XI–XV 817; *Rolbick* 1789 Goldb II 203; *Rolbick* 1796–1802 MpSchröt VIII; *Rolbik* 1879 Kętn 74; *Rolbik*, niem. *Rollbick* 1888 SG IX 717; *Rolbick*, fr. auch *Rurbik*, *Rubik*, *Rohrbegk*

1912 Bär 100; *Rolbik*, niem. *Rolbick* 1921 Sk XI 13, 86; *Rolbik* 1952 UW 49; *Rolbik*, -ka, *rolbicki* 1972 UN 176, 29. — Dawna n. niem. od ap. *Rohr*, średniem. *rōr* 'trzcina' Lübben 306 + -*bēk(e)* 'strumień, potok' Kluge 42, por. też *Rohr* w znaczeniu 'źródłowy ciek wodny' Gott 493. Nazwę spolonizowano jako *Rurbik*, potem *Rolbik*, *Rulbik* (z dysymilacją *r-r > r-l*, zastąpieniem średniem. *ō* przez *u/lo*, *e* przez pol. *i*, zanikiem wygłosowego *-e*). Na podstawie form spolonizowanych powstała postać niem. *Rolbick*. Lit.: CzNiem 133. WK

Role (1), wś, kosz., gm. Rąbino, 11 km na pń.-wsch. od Świdwina: *Garstgrund* 1843 MpReg nr 29 (tu?); *Röhlshof* ok. 1843 KDR nr 125; *Röhlshof* 1936 MpMbl(2161); *Röhlshof* — *Role*, *Ról*, *rolski* 1948 MPol XXV nr 14; *Role*, *Ról* 1982 WUN III 136. — Przed 1880 r. był to folwark należący do Lipia, nazywany zapewne początkowo *Garstgrund*, potem *Röhlshof*, który zasiedlony został dopiero na przełomie XIX i XX w. Nazwa niem. od przym. *garst* 'wstrętny, brzydki, szpetny' DWB IV 1374 (por. też ap. *Garst* 'zapach zepsutego mięsa' DWB IV 1374–5) i *Grund* 'ziemia, rola; dolina', później od n. os. *Röhl* (por. *Hroadilo*, *Rodilo*, 845 *Ruadalo*, *Ruodilo*, *Ruodelo* FörstPN I 1281) + *-hof*. Nie można też wykluczyć, że człon *Röhl* jest adaptacją jakiejś słow. n. terenowej. Nazwę *Role* wprowadzono urzędowo po 1945 r. BCz

Role (2), wś, siedl., gm. Łuków, 5,5 km na pń.-wsch. od Łukowa: *Rolye* 1506 Matr III nr 2562; *Role* 1531, *Rolie* 1552, *Role* 1580 ŻDz XIV 382, 392, 412; *Rolie* 1620 RPobLu 169; *Role* 1783–84 RejKor 289; *Role* 1827 Tabella II 140; *Role* 1888 SG IX 717; *Role* 1952 UW 144; *Role*, *Ról*, *rolski* 1970 UN 115, 20. — Od n. os. *Rola*, por. występujący w tej wsi Stanisław *Rola* 1580 ŻDz XIV 412, w l. mn. Do n. os. por. ap. *rola* 'ziemia uprawna, pole uprawne, też gospodarstwo chłopskie' Sstp VII 495. Lit.: SHGLu III 201–2; KosLu 71. IN

Role (3), wś, słup., gm. Miastko, 16 km na pń.-wsch. od Miastka: *Rolle* XVI, *Grünwalde* 1784 KrRum 136; *Grünenwald*, *Rolle* 1789 MpGilly-Pom; *Grünwalde* 1895 MpMbl(1868); *Grünwalde* — *Role*, -la, *rolski* 1947 MPol XXV nr 111; *Role*, -la 1982 WUN III 136. — Pierwotna n. *Rolle* zapewne słow., od ap. *rola* 'ziemia uprawna, pole', w formie pluralnej. Na tym terenie zało-

żono folw. *Grünwalde*; n. niem. od przym. *grün* 'zielony' i od ap. *Wald* 'las'. Nazwa *Role* ustalona urzędowo po 1945 r. BCz

Rolewice, wś, gorz., gm. Dobiegniew, 3,5 km na pń.-wsch. od Dobiegniewia: *Johanneswunsch* ok. 1893 KDR nr 248; *Johanneswunsch* 1936 MpMbl(3060); *Johanneswunsch* — *Rolewice*, -wic, *rolewicki* 1948 MPol nr A-78; *Rolewice*, -wic, os. 1982 WUN III 136; po zmianie *Rolewice*, -ic, *rolewicki*, wś 2001 DzU nr 153, poz. 1772. — Dawna n. niem. od im. *Johannes* (zapewne właściciela) i od ap. *Wunsch* 'życzenie, chęć, pragnienie'. Po 1945 r. urzędowo wprowadzono n. *Rolewice*. Lit.: SGorz 240. BCz

Rolewo zob. **Rulewo**

Rolice zob. **Rulice**

Rolikowo zob. **Rulikówka**

Rolki, wś, suwal., gm. Biała Piska, 5 km na pń.-wsch. od Białej Piskiej: *Rolkoff* 1480 KęTL 437; *Rolcken* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Rollken* ok. 1845 MpRey nr P; *Rollken* — *Rolki* 1879 KęTN 150; *Rolki*, niem. *Rollkoff* 1888 SG IX 717; *Rolki* — *Rollken* 1941 Choj 124; *Rollken* — *Rolki*, -lek, *rolecki* 1949 MPol XXVII nr A-92; *Rolki*, -lek 1982 WUN III 136; gw. *rolken*, (teraz *muvo*) na *rolkach*. — Od n. os. *Rolek*, *Rolko* SSNO IV 482 (: *Roland*), z suf. *-ówl/-owo*, wtórnie w l. mn. (n. niem. z *-en*). Według G. Białuńskiego początki wsi sięgają 1424 r., a przywilej otrzymała ona między 1435 a 1445 r. Lit.: BiałPrzem 17, 203; BiałKol 26–7, 43. RP

Rolle zob. **Role** (3)

Rollken zob. **Rolki**

Rollkoff zob. **Rolki**

Rollnau zob. **Rolnowo**

Rolnowo, wś, olszt., gm. Morąg, 6 km na pń.-zach. od Morąga: *Rulnaw* 1402–08, *Rolnaw* 1422 Ger 146; *Rolnaw* 1426–51, 1445–49, *Rolnaw* 1540, *Rolnaw*, *Wüstes Dorf* 1543, *Rolnaw* 1578 GermerSied 324; *Rolnau* 1789 Goldb I 184; *Rollnau* 1796–1802 MpSchröt X; *Rollnau* 1820 Wald 187; *Rollnau* 1888 SG IX 717; *Rollnau* — *Rulinowo*, *Rolnowo* 1946 Ley I 50, 187; *Rollnowo* — *Rolnowo*, -a, *rolnowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rolnowo*, -wa 1982 WUN III 136. — Nazwa genetycznie prus. **Rulenaw-*, od n. os. *Rulene, *Ruline, por. *Rvliko*, *Rulix* TAP 84, lit. n. os. *Rūlis*, *Rulÿs* albo *Rolÿs*, *Ralÿs* Lpvž II 637, 619,

Rolowa Wola

658, z suf. *-aw-*. W n. niem. substytucyjna zmiana *u > o*, synkopa *-e-*. Lit.: Morag. Z dziejów miasta i powiatu, 1973, 49, 52, 92; Ger 146; Przybalt 243.

RP

Rolowa Wola zob. **Rylowa**

Romahnen zob. **Romany** (2)

Romaltowo zob. **Romartów**

Roman zob. **Rymań**

Romaniuki, wś, suwal., gm. Szypliszki, 21 km na pñ.-zach. od Sejñ: *Romaniuki* 1827 Tabella II 141; *Romaniuki* 1839 MpKwat VI 3; *Romaniuki nowe i stare* 1877 Zin II 110; *Romaniuki Nowe i Stare*, wś 1888 SG IX 719; *Romaniuki Nowe, Romaniuki Stare* 1921 Sk V 81; *Romaniuki* 1952 UW 172; *Romaniuki, -niuk* 1982 WUN III 136; gw. *romańuki, -ńuk, romańukofski*. — Od n. os. *Romaniuk* (: *Roman*) RymSEN II 357, w formie pluralnej. Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. *nowy, stary*. EB

Romanken zob. **Romanki** (2)

Romanki (1), wś, kal., gm. Blizanów, 5,5 km na pñd.-zach. od Stawiszyna: *Romanki*, folw. 1888 SG IX 719; *Romanki* 1921 Sk II 18; *Romanki*, kol. 1933 SkBy 1448; *Romanki* 1936 Mp-100(42–26); *Romanki* 1940 MpMbl(4174); *Romanki* 1952 UW 68; *Romanki, -nek, romanecki* 1971 UN 80, 21. — Od im. *Romanek* (: *Roman*), w formie pluralnej. ZZ

Romanki (2), cz. Rostek Bajtkowskich, dawniej wś, suwal., gm. Ełk: *Ramegk* 1510–11 BiałKol 96; *Romanken*, wś 1785 Goldb III 171; *Romanken* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Romanken, Romankj, -ow* ok. 1859 SzcześTeka 155; *Romanken — Romanki* 1879 KętN 163; *Romanki*, wś 1888 SG IX 720; *Maihof* 1938, *Romanken — Romanki*, wś 1946 Ley I 125; *Mainhof — Romanki, -nek, romanecki* 1948 MPol nr A-78; *Romanki — Maihof (Romanken)*, os. 1951 Rosp 273; *Romanki, -nek* 1982 WUN III 136. — W 1938 r. wieś otrzymała chrzest niem. *Mainhof*. Lit.: BiałKol 96–7, 108; BiałPrzem 23, 43. RP

Romankowo, wś, olszt., gm. Sępopol, 2 km na wsch. od Sępopola: *Ronisdorff* 1422 GZ 26; *Romesz-dorf* 1533, 1589, 1620–21 HAPr V 83; *Romsdorf* ok. 1780 HAPr IV 354; *Rohmsdorf* 1789 Goldb I 184; *Romsdorf* 1796–1802 MpSchröt XI; *Romsdorf* 1820 Wald 93; *Romsdorf* 1888 SG IX 738; *Romsdorf, Romansdorf — Romanowo, Romankowo* 1946

Ley I 9, 187; *Romsdorf — Romankowo, -a, romankowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Romankowo, -wa* 1982 WUN III 136. — Nazwa niem. od im. chrześcijańskiego *Rom, Roman* Gott 413 (por. też n. *Romanowo* (2), *Rumy*) + *Dorf* 'wieś'. G. Leyding przytacza spolonizowaną n. *Romanowo*. Po 1945 r. ustalono n. *Romankowo*. Lit.: Bartoszyce. Z dziejów miasta i okolic, 1987, 325. RP

Romankowo zob. **Romanów** (2)

Romanowa Dolina zob. **Romanów** (1)

Romanowce, wś, suwal., gm. Krasnopol, 8 km na pñ.-zach. od Sejñ: *Romanowce* 1684 SHG-Pd(APS ks. 1, nr 25); *Romanowce* 1784 SHG-Pd(Opispar rkps I nr 6011, 7–9); *Romanowce* 1827 Tabella II 141; *Romanowce* 1839 MpKwat VI 3; *Romanowce Rządowe, Romanowce Prywatne*, wś 1888 SG IX 723; *Romanowce* 1902 Przew II 126; *Romanowce* 1921 Sk V 70; *Romanowce, -wiec* 1982 WUN III 136; gw. *romanofcy, -véc, romanofski*. — Od im. *Roman*, z suf. *-owce*. Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. *prywatny, rządowy*. EB

Romanowen zob. **Romanowo** (6)

Romanowo (1), wś, biał., gm. Michałowa, 15 km na pñd.-wsch. od Michałowa: *Romanowo* 1621 SHGPd(BU-Wilno A-4034, k. 1–6v); *Romanowo* 1623 Kond 173; *Romanowo* 1784 SHGPd(Opispar rkps I nr 6006, 17–20); *Romanowo* 1888 SG IX 730; *Romanowo* 1921 Sk V 96; *Romanowo, -wa* 1982 WUN III 136; gw. *ramanowo//kazarézy, -a//aų, ramanaųski//kazarézaųski*. — Od im. *Roman*, z suf. *-owo*. Formy gw. białoruskie; n. *Kazarézy* od brus. nazw. *Kazarez* (: brus. *kaza* 'koza' i *rezać* 'rzezać'), w l. mn. (nazwisko rodu do dziś mieszkającego w tej wsi). Lit.: Kond 173. EB

Romanowo (2), wś, ciech., gm. Karniewo, 4,5 km na pñ.-zach. od Makowa Mazowieckiego: *Romanowo* (1424)1456 SHGMz(MK 3, 35v); *Romanowo* (1438)1456 SHGMz(MK 3, 161v–162); *Romankowo* 1476 SHGMz(Ep. 13, 118 i 46v); *Romanowo* 1478 SHGMz(Ep. 13, 189v); *Romanowo* 1512 Pułt nr 5; z *Romanowem* (1565) Lumaz II 140; *Romanowo* 1567 ŻDz XVI 349; *Romanowo* 1783–84 RejKor 512; *Romanowo* 1827 Tabella II 141; *Romanowo* 1888 SG IX 730; *Romanowo, -wa, romanowski* 1971 UN 129, 18. — Okresowo też *Romankowo*, od zdrobniałej formy n. os. *Romanek*. Lit.: ZMaz 321. UB

Romanowo (2a), kol., dawniej wś, koniń., gm. Sompolno, 7 km na pld.-wsch. od Sompolna: *Romanowo* 1921 Sk II 32; *Romanowo*, wś 1933 SkBy 1448; *Romanowo* 1934 Mp-100(39–27); *Romanowo*, -wa, cz. wsi Paprocin 1970 UN 82, 30; *Romanowo*, -wa 1982 WUN III 136. ZZ

Romanowo (3), cz. Kazimierzewa, dawniej wś, koniń., gm. Wierzbinek: *Romanowo*, wś 1921 Sk I 102; *Romanowo*, kol. 1933 SkBy 1448; *Romanowo* 1934 Mp-100(39–27); *Romanowo*, -wa, *romanowski*, wś 1971 UN 182, 6; *Romanowo*, -wa 1982 WUN III 136. AG

Romanowo (3a), dziś *Romanowo Dolne* i *Romanowo Górne*, dwie wsi, pil., gm. Czarnków, 5 i 8,5 km na pln. od Czarnkowa: *Colonie Romanshoff* 1796–1802 MpSchröt XIX; *Col. Romanshof* ok. 1845 MpRey nr 62; *Romanów* al. *Romanowo*, niem. *Romanshof*, os. dzieli się na dwie gminy: *Górną* i *Dolną* 1888 SG IX 722–3; *Romanowo Dolne*, *Romanowo Górne*, niem. *Unter Romanshof*, *Ober Romanshof* 1902 MycPn 174; *Romanowo Dolne*, *Romanowo Górne*, niem. *Romanshof Untergerm.*, *Romanshof Obergerm.* 1921 Sk X 11, 154; *Romanowo Dolne*, *Romanowo Górne*, dwie wsi 1933 SkBy 1449; *Romanowo Dolne*, -wa -nego, *Romanowo Górne*, -wa -nego, *romanowski* 1967 UN 76, 18. — Dawniej n. niem. *Romanshof*, od im. *Roman* + *-hof*. Nazwę spolonizowano jako *Romanów*, *Romanowo*. Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. *dolny*, *górnny*. ZZ

Romanowo (4), wś, pozn., gm. Środa Wielkopolska, 5 km na pln. od Środy Wielkopolskiej: *Romanowo* 1846 KsP 358; *Romanów* a. *Romanowo* 1888 SG IX 723; *Romanowo* 1933 SkBy 1448; *Romanowo*, -wa 1982 WUN III 136; gw. *roman^howo*, -va. ZZ

Romanowo (5), kol. włączona do wsi *Romanówek* (1), przejściowo wś, skiern., gm. Rogów, 8 km na wsch. od Brzezin: *Romanowo*, kol. 1921 Sk II 11; *Romanowo*, kol. 1933 SkBy 1448; *Romanowo*, -wa, *romanowski*, wś 1974 UN 40, 33; *Romanowo*, -wa 1982 WUN III 136; n. zniesiona *Romanowo*, kol. 2007 DzU nr 245, poz. 1811. UW

Romanowo (6), wś, suwał., gm. Kalinowo, 11 km na pln. od Rajgródu: *Romanoua* 1510–11 BiałKol 95; *Romanowen* 1513 KęłL 461; *Romanowen* 1785 Goldb III 172; *Romanow* 1795 MpPerPd; *Romanowen* 1796–1802 MpSchröt

XVII; *Romanowen* 1839 MpKwat VI 4; *Romanowo*, -a ok. 1859 SzczęTeka 151; *Romanowo* 1888 SG IX 730–1; *Romanowo* — *Heldenfelde* 1938, *Romanowen* 1941 Choj 125; *Heldenfelde* — *Romanowo*, -a, *romanowski* 1946 MPol XXV nr 142; *Romanowo*, -wa 1982 WUN III 136. — Nazwa wsi uważana za pruską, od n. świętego miejsca *Romowe* (BiałPrzem 43, przyp. 36). O nazwie zob. Būga, Rinkiniai raštai, t. I, 165–9, też PētVV 335 — odwołuje się do niej przy lit. n. m. *Romovė*. Wtórna adiacja do n. os. *Roman*, z dostosowaniem do nazw z suf. -owa, -owo (niem. -owen). W 1938 r. wieś otrzymała chrzest niem. *Heldenfelde*. Lit.: BiałPrzem 23–4, 45, 66, 88 i in.; BiałKol 95, 106, 109. RP

Romanowo (7), wś, wałb., gm. Kłodzko, 7 km na pln.-wsch. od Bystrzycy Kłodzkiej: czu *Isinrichzdorf acht hubin*, das *Ramnicz* heist 1350, *Rampnicz* 1358 GQ V 14, 60; *Raumnitz* 1787 Z IX 251; *Raumnitz*, wś 1804 WBeschr IV 238; *Col. Raumnitz* 1833 MpRey nr 189; *Raumnitz*, *Nieder-*, kol., *Ober-*, kol. i cz. wsi Ullersdorf 1845 K 534; *Col. Nieder Raumnitz*, *Col. Ober Raumnitz* 1884 MpMbl(5666); *Raumnitz* 1900 Myc 79; *Nieder-raumnitz*, *Oberraumnitz* 1936 MpMbl(5666); *Oberraumnitz* — *Rudnica Górna*, -y -ej 1948 MPol nr 78, poz. 692; *Romanowo* 1952 UW 229; *Dolne Romanowo*, wś, *Rudnica Dolna*, przys., *Rudnica Górna*, przys. 1967 SM 973, 987; *Romanowo*, -wa 1982 WUN III 137. — Nazwa o niejasnej etymologii. P. Klemenz przypuszcza, że pierwotna nazwa mogła pochodzić od n. w. lub od ap. **rovnica*, od czes. *rovný* 'płaski, równy', z suf. -ica; n. zniesiono później jako *Raumnitz*. Znane są przykłady analogicznych zmian -vn- > -mn- w niemieckich formach adaptacyjnych, jak w n. nieodległej wsi *Plomnitz* < **plavnica* 'potok, spław', zob. *Pławnica*. Przez *Romanowo* przepływa potok Pietrówka, w przeszłości noszący n. *Raumnitzwasser* 1804 WBeschr IV 26, *Rumntzer Wasser* 1845 K 227, raczej wtórna wobec ojkonimu, nie można jednak wykluczyć odhydronicznego pochodzenia n. m. Może też pierwotnie **Robnica*, por. czas. *rąbcać*. Od połowy XIX w. w n. zestawionych człony odróżniające od przym. *nieder* 'dolny', *ober* 'górnny'. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rudnica (Górna)*, później zastąpioną przez n. *Romanowo*. Lit.: SNGŚI XI 136; KGI 33. PS

Romanowo

Romanowo (8), wś, włoc., gm. Koneck, 8,5 km na płd.-zach. od Nieszawy: *Romanowo*, folw. 1888 SG IX 730; *Romanowo* 1921 Sk I 106; *Romanowo*, kol. 1933 SkBy 1448; *Romanowo*, -wa, *romanowski* 1971 UN 172, 9. AG

Romanowo zob. **Romankowo**

Romanowo Dolne zob. **Romanowo** (3a)

Romanowo Górne zob. **Romanowo** (3a)

Romanów (1), wś, biał., gm. Janów Podlaski, 17,5 km na płn. od Białej Podlaskiej: *Romanowa Dolina*, folw. 1888 SG IX 723; *Romanowa Dolina*, folw. 1902 Przew II 126; *Romanów*, wś 1921 Sk IV 44; *Romanów* 1933 SkBy 1449; *Romanów* 1952 UW 131; *Romanów*, -nowa, *romanowski* 1966 UN 105, 37. — Początkowo *Romanowa Dolina*, n. zestawiona, od im. *Roman*, z suf. -owa, i od ap. *dolina*. Wtórna uniwerbizacja za pomocą suf. -ów. EB

Romanów (2), wś, biał., gm. Sosnówka, 24 km na płn.-zach. od Włodawy: [*Romanów*] ok. 1540, *Romanów* 1775, *Romanów* 1795 SHGPd(Tarpod); *Romanów* 1827 Tabella II 141; *Romanów* 1888 SG IX 720-1; *Romanów* 1921 Sk IV 118; *Romanów*, -nowa, *romanowski* 1967 UN 121, 13. — Od im. *Romana* Sanguszki (założyciela wsi), z suf. -ów. EB

Romanów (3), wś, częst., gm. Kamienica Polska, 8 km na płn. od Koziegłów: *Romanów* 1839 MpKwat II 7; *Romanów* 1961 Mp-25(Myszków); *Romanów*, -nowa 1982 WUN III 137. — Od im. *Roman*, z suf. -ów. IN

Romanów (4), wś, kal., gm. Krotoszyn, 7 km na płn.-zach. od Krotoszyna: *Romanow*, kol. 1846 KsP 245; *Romanów*, wś 1888 SG IX 723; *Romanów* 1933 SkBy 1449; *Romanów*, -nowa 1982 WUN III 137. ZZ

Romanów (5), wś, kiel., gm. Bodzechów, 6 km na płd. od Ostrowca Świętokrzyskiego: *Romanów* 1877 Zin II 111; *Romanów*, folw. 1888 SG IX 720; *Romanów*, kol. 1902 Przew II 126; *Romanów*, kol. 1933 SkBy 1449; *Romanów* 1961 Mp-25(Opatów); *Romanów*, -nowa, *romanowski* 1966 UN 27, 12. Lit.: KopKiel 198. IN

Romanów (5a), cz. Ruszkowa Drugiego, dawniej wś, koniń., gm. Kościelec: *Romanów* 1877 Zin II 110; *Romanów*, wś 1888 SG IX 720; *Romanów* 1902 Przew II 126; *Romanów*, wś 1933 SkBy 1449; *Romanów*, -nowa 1970 UN 82, 24. ZZ

Romanów (6), wś, lub., gm. Bychawa, 5,5 km na płd.-wsch. od Bychawy: *Majdan-Romanów*, os. 1884 SG V 908; *Romanów*, wś i folw. 1888 SG IX 720; *Romanów* 1921 Sk IV 64; *Romanów*, -nowa, *romanowski* 1967 UN 107, 12. — Początkowo n. zestawiona; człon pierwszy od ap. *majdan*, zob. *Majdan* (1), człon drugi od im. *Roman*, z suf. -ów; później zanik członu *Majdan*. Lit.: SHGLu IV 118. IN

Romanów (7), wś, łódz., gm. Aleksandrów Łódzki, 2,5 km na płd.-wsch. od Aleksandra Łódzkiego: *Romanów* 1827 Tabella II 141; *Romanów* 1877 Zin II 111; *Romanów*, cztery folw. 1888 SG IX 720; *Romanów*, wś i folw. 1902 Przew II 126; *Romanów*, kol. 1921 Sk II 66; *Romanów*, kol. 1933 SkBy 1449; *Romanów*, wś 1952 UW 96; *Romanów*, -nowa 1982 WUN III 137; po zmianie *Romanów*, cz. mta 1987 MPol nr 25, poz. 205; gw. *romanuf*, -nowa, *romanoski*. EB

Romanów (8), wś, łódz., gm. Rzgów, 6 km na płn.-wsch. od Tuszyńska: *Romanów* 1877 Zin II 111; *Romanów*, kol. i os. karcz. 1888 SG IX 720; *Romanów*, wś 1902 Przew II 126; *Romanów* 1921 Sk II 63; *Romanów* 1952 UW 95; *Romanów*, -nowa 1982 WUN III 137; gw. *romanuf*, -nowa, *romanoski*. EB

Romanów (8a), cz. wsi Zagłoba, okresowo wś, łódz., gm. Stryków: *Romanów* 1877 Zin II 111; *Romanów*, folw. 1888 SG IX 720; *Romanów*, folw. 1902 Przew II 126; *Romanów*, wś 1921 Sk II 4; *Romanów*, -nowa, *romanowski*, wś 1974 UN 40, 42; *Romanów*, -nowa 1982 WUN III 137. EB

Romanów (9), wś, płoc., gm. Pacyna, 11,5 km na płd.-wsch. od Gąbina: *Romanów* 1877 Zin II 111; *Romanów*, folw. 1888 SG IX 720; *Romanów* 1921 Sk I 33; *Romanów* 1952 UW 9; *Romanów*, -nowa, *romanowski* 1971 UN 125, 21. UW

Romanów (10), wś, rad., gm. Goszczyn, 11 km na płd. od Grójca: *Romanów* 1937 Mp-100(41-32); *Romanów* 1952 UW 14; *Romanów*, -nowa, *romanoski* 1971 UN 127, 16. Lit.: KopRad 334. UB

Romanów (11), wś, rad., gm. Jedlińsk, 14 km na płd.-wsch. od Białobrzegów: *Romanów* 1839 MpKwat IV 5; *Romanów* 1877 Zin II 110; *Romanów*, wś 1888 SG IX 720; *Romanów*, kol. 1921 Sk III 110; *Romanów*, kol. 1933 SkBy 1449; *Romanów* 1952 UW 126; *Romanów*, -nowa, *romanoski* 1970 UN 31, 12. Lit.: KopRad 334. IN

Romanów (12), wś, rad., gm. Kowala, 11 km na płd. od Radomia: *Romanów* 1877 Zin II 110; *Romanów*, kol. 1888 SG IX 720; *Romanów*, kol. 1933 SkBy 1449; *Romanów* 1952 UW 126; *Romanów*, -nowa, *romanowski* 1970 UN 31, 40. Lit.: KopRad 334. IN

Romanów (13), wś, rad., gm. Wyśmierzyce, 4 km na płd. od Wyśmierzyc: *Romanów* 1877 Zin II 111; *Romanów*, folw. 1888 SG IX 720; *Romanów*, kol. 1921 Sk III 115; *Romanów*, kol. 1933 SkBy 1449; *Romanów* 1952 UW 127; *Romanów*, -nowa, *romanowski* 1964 UN 18, 10. Lit.: KopRad 334. IN

Romanów (14), cz. Izdebnia-Kolonii, dawniej wś, siedl., gm. Łaskarzew: *Romanów* 1877 Zin II 110; *Romanów*, wś 1888 SG IX 720; *Romanów* 1921 Sk IV 20; *Romanów* 1933 SkBy 1449; *Izdebnio-Romanów* 1952 UW 7; *Romanów* 1967 SM 973; *Romanów*, -nowa, cz. wsi 1971 UN 124, 10; *Romanów*, -nowa 1982 WUN III 137. — Występuje także wariant w formie zestawienia *Izdebnio-Romanów*; człon pierwszy zob. *Izdebnio* (6). UB

Romanów (15), wś, sier., gm. Błaszki, 5,5 km na płd.-zach od Błaszek: *Romanówek* 1827 Tabela II 141; *Romanów* 1877 Zin II 111; *Romanów*, wś i folw. 1888 SG IX 720; *Romanów* 1933 SkBy 1448; *Romanów*, -nowa, -*romanowski* 1971 UN 80, 20. — Dawniej *Romanówek*, od im. *Roman*, z suf. -ówek, później -ów. ZZ

Romanów (16), wś, wałb., gm. Przeworno, 10 km na płn. od Ziębic: *Pogrod* 1312 SGTS XXI 170; *Pogoroth* 1333 Reg nr 5271; *Pogoroth* (1368) K 499; *Pogerth* 1726 SGTS XXI 170; *Pogarth* 1736 MpWielBreg; *Pogert* 1736 MpWielMunst; *Pogarth* 1743 SNGŚI X 111, 112; *Pogart* 1768 ZfGS XLIV 100; *Pogart* 1783 Z I 64; *Pogarth* 1830–31 MpRey nr 170; *Pogarth* 1845 K 499; *Pogarth* 1908, 1937 MpMbl(5368); *Pogarth* [część Rummelsdorf] 1939 MpMbl(5368); *Pogarth* [jetzt] *Rummelsdorf* 1941 SOV 294; *Rummelsberg* (!) — *Romanów*, -owa, *romanowski* 1950 MPol nr A-52; *Romanów*, -nowa 1982 WUN III 137. — Dawniej może n. *Pogrod, *Pogrodzie, zapewne od stp. ap. *pogrodzie* 'osada założona obok grodu, podgrodzie; miejsce ogrodzone' Sstp VI 298, utworzona w wyniku derywacji paradygmatycznej. Wieś znajduje się pod wzgórzem Gromnik (zob. dalej), na którego szczycie do końca XV w. znajdował się zamek (SGTS XXI/1,

290–1). Mniej prawdopodobny związek ze stp. ap. *pogródka* 'jakaś drewniana konstrukcja regulująca poziom wody poruszającej koło młyńskie' oraz *grodzić* Sstp VI 298 (przez miejscowość nie płynie żaden ciek). Nazwę zmieniono jako *Pogoroth*, *Pogarth*. Pod koniec l. 30. XX w. miejscowości *Pogarth* (dziś Romanów), *Krasswitz* (dziś Pogroda) i *Dobrischau* (dziś Dobroszów) połączono w jedną wieś o nazwie *Rummelsdorf*. Źródła historyczne i słowniki nie rozróżniają zapisów dotyczących Krasiewicz i Pogrody, analiza map pozwala jednak na ustalenie, że zapisy *Pogarth*, *Pogerth* łączyć należy z wsią *Romanów*, a zapisy *Krasswitz*, *Crasswitz* z wsią *Pogroda* (zob.). W SNGŚI, zapewne za MPol i Rosp, błędnie utożsamia się z Romanowem n. *Rummelsberg*, która odnosiła się do wzgórza *Gromnik* na płn.-zach. od Romanowa, por. *Romsberg* 1427, *Rummelsberg* 1475 SGTS XXI/1, 289, *Rummels Berg* — *Gromnik*, -a 1954 MPol nr 38, poz. 516, później została też przeniesiona na n. gospody, por. *Rummelsberg* 1934 SNGŚI XI 136, *Rummelsberg* s[iehe] *Belvedere*, *Belvedere* ... auf dem *Rummelsberg* [Krummendorf] 1941 SOV 319, 22. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Romanów*. Lit.: SNGŚI X 112, XI 136; SGTS XXI/2, 170–1, 234. PS

Romanów (17), wś, zamoj., gm. Izbica, 7 km na płd. od Krasnegostawu: *Romanow* (1448?) ZDM III 254; *Romanow* 1564 ŻDz XVIII/1, 196; *Romanow* 1676 CzChełm(Rel.Lub. 80/21238, k. 544v); *Romanow* 1783–84 RejKor 12; *Romanow* 1786 MpPerLu; *Romanow* 1839 MpKwat VI 8; *Romanów*, wś i folw. 1888 SG IX 720; *Romanów* 1933 SkBy 1448; *Romanów*, -nowa 1982 WUN 137; gw. *romanuf*, -nowa, *romanoski*. — Od im. *Roman*, z suf. -ów. Lit.: CzChełm 189. BCz

Romanów zob. **Romanowo** (3a, 4)

Romanówek (1), wś, skiern., gm. Rogów, 8,5 km na wsch. od Brzezin: *Romanówek*, kol. 1921 Sk II 11; *Romanówek*, -wka, *romanowski* 1974 UN 40, 33; *Romanówek*, -wka 1982 WUN III 137. — Od n. sąsiedniej miejscowości *Romanowo* (5), z suf. -ek. UW

Romanówek (2), cz. Rudnika, okresowo wś, zamoj., gm. Rudnik: *Romanówek*, folw. 1921 Sk IV 51; *Romanówek*, folw. 1933 SkBy 1448; *Romanówek*, -wka, *romanowski*, wś 1970 UN 111, 29; *Romanówek*, -wka 1982 WUN III 137. — Od

Romanówek

n. pobliskiej wsi *Romanów* (17), z suf. *-ek*. Lit.: CzChełm 189. BCz

Romanówek zob. **Romanów** (15)

Romanówka (1), wś, biał., gm. Sidra, 12 km na pld.-zach. od Dąbrowy Białostockiej; z *Romanówki* 1712 SHGPd(CHAP-Wilno rkps nr 11291, k. 128); ... *Romanówkę* 1744 SDV 96; *Romanówka* 1784 SHGPd(Opispar rkps I nr 6007, 7–10); *Romanowka* 1795 MpPerPd; *Romanówka* 1888 SG IX 724; *Romanówka* 1921 Sk V 76; *Romanówka*, *-ki* 1982 WUN III 137; gw. *romanouka*, *-ki*, *romanouški*. — Od im. *Roman*, z suf. *-ówka*; postaci gw. białoruskie. EB

Romanówka (2), wś, biał., gm. Siemiatycze, 6 km na pln.-wsch. od Siemiatycz: *Romanówka* 1921 Sk V 27; *Romanówka* 1933 SkBy 1450; *Romanówka*, *-ki* 1982 WUN III 137; gw. *romanouka*, *-ki*, *romanouški*. — Formy gw. białoruskie. Lit.: Kond 173. EB

Romanówka (3), wś, chełm., gm. Siedliszcze, 22 km na pln. od Krasnegostawu: *Romanówka*, folw. 1902 Przew II 126; *Romanówka*, kol. 1921 Sk IV 14; *Romanówka*, kol. 1933 SkBy 1450; *Romanówka*, *-ki*, *romanowski* 1970 UN 108, 5; gw. *romanufka*, *-fki*, *romanovečki*. Lit.: CzChełm 189. BCz

Romanówka (4), kol., dawniej wś, lub., gm. Wojciechów, 6 km na pld.-wsch. od Nałęczowa: *Romanówka*, kol. 1967 SM 973; *Rymanówka* (!) 1962 Mp-25(Bełżyce); *Romanówka*, *-ki*, *romanowski*, wś 1969 UN 104, 16; *Romanówka*, *-ki* 1982 WUN III 137. IN

Romanówka (5), wś, piotr., gm. Rozprza, 9 km na pld. od Piotrkowa Trybunalskiego: *Romanówka*, kol. 1902 Przew II 126; *Romanówka* 1921 Sk II 78; *Romanówka*, kol. 1933 SkBy 1450; *Romanówka*, wś 1952 UW 98; *Romanówka*, *-ki*, *romanowecki* 1974 UN 46, 37. EB

Romanówka (6), cz. Sakówki, dawniej wś, rad., gm. Będów: *Romanówka*, wś 1921 Sk I 46; *Romanówka* 1933 SkBy 1450; *Romanówka*, wś 1967 SM 973; *Romanówka*, *-ki* 1971 UN 127, 26. Lit.: KopRad 349. UB

Romanówka (7), wś, suwał., gm. Przerośl, 22 km na pln.-zach. od Suwałk: *Romanówka* 1921 Sk V 81; *Romanówka* 1933 SkBy 450; *Romanówka* 1952 UW 170; *Romanówka*, *-ki* 1982 WUN III 137; gw. *romanofka*, *-ki*, *voičeχofka*,

-ki. — Oboczna nazwa *Wojciechówka* od im. *Wojciech*, z suf. *-ówka*. EB

Romanówka (8), wś, tarnob., gm. Dwikozy, 8 km na pld.-zach. od Zawichostu: *Romanówka*, folw. 1877 Zin II 111; *Romanówka*, folw. 1888 SG IX 724; *Romanówka*, wś i folw. 1902 Przew II 126; *Romanówka Nowa*, kol. 1921 Sk III 120; *Romanówka*, wś 1933 SkBy 1450; *Romanówka Nowa* 1952 UW 128; *Romanówka*, *-ki*, *romanowski* 1970 UN 32, 17. — Okresowo n. zestawiona, z członem odróżniającym od przym. *nowy*. IN

Romanówka (9), wś, zamoj., gm. Krynice, 15 km na pln.-zach. od Tomaszowa Lubelskiego: *Romanówka* 1839 MpKwat VI 11; *Romanówka* 1888 SG IX 724; *Romanówka* 1902 Przew II 126; *Romanówka*, *-ki* 1982 WUN III 137; gw. *romanufka*, *-ki*, *romanofski*. Lit.: CzChełm 189. BCz

Romanówka Nowa zob. **Romanówka** (8)

Romansdorf zob. **Romankowo**

Romanshof zob. **Romanowo** (3a)

Romany (1), wś, łomż., gm. Stawiski, 6 km na pln.-wsch. od Stawisk: *Dux dedit Zdzislaw et Alberto de Romani 40 mansos super ortu rivuli Slucz cum utraque rippa prope a Viszna* (1416)1456 SHGMz(MK 3, 51v); *Dux dedit Zdzislaw et Arnoldo de Romani 20 mansos super fluvio Slucz cum utraque rippa* (ok. 1418)1456 SHGMz(MK 3, 119v); *Sdzislaus de Romani* 1428 MkM I nr 682; *ecclesia parochiali in Romany* (1444)1467 SHGMz(Ep. 13, 257v–258v); *Romani* 1463 ZHer nr 228; *Romani* 1476 SHGMz(Ep. 13, 104v); *Romani* 1512 SHGMz(Ep. 7, 9v); *Romani* 1577 ŻDz XVI 362; *Romany* 1783–84 RejKor 654; *Romany* 1827 Tabella II 141; *Romany* 1888 SG IX 732; *Romany*, *-man* 1982 WUN III 137. — Nazwa ponowiona z n. wsi *Romany* (zob. *Romany-Janki*), skąd pochodzili odbiorcy nadania. Lit.: BrodzWizn 226–7; ZMaz 321. UB

Romany (2), wś, olszt., gm. Szczytno, 3 km na pln. od Szczytna: *Rohme* (!) 1399 KętL 396; *Romen* 1411–19 Ger 144; *Romany* 1783 MpPerMz; *Romahnen*, wś 1789 Goldb I 184; *Rehmanen* 1796–1802 MpSchröt XVII; *Romahnen*, wś 1820 Wald 228; *Rohmannen* — *Romany*, *Romahnen*, *Romahny* ok. 1859 SzcześTeka 111, 112; *Romahnen* — *Romany* 1879 KętN 216; *Romany*, niem. *Rohmanen* 1888 SG IX 732; *Rohmanen* — *Romany*, *-n*, *romański* 1947 MPol XXV nr 111;

Romany, -man 1982 WUN III 137; gw. *romani*. — Może n. prus. *Rom-ai, od n. os. *Rome (w l. mn.), por. inne prus. n. m. *Romaw*, *Romitten* (: **rōm-*, lit. *romūs* ‘cichy, spokojny, cierpliwy’, prus. *rāms ‘skromny, grzeczny’). Spolszczenie nazwy brzmiałoby *Romy, lecz n. prus. skojarzono z chrześcijańskim im. *Roman*, stąd n. pluralna *Romany*. Lit.: Szczytno. Z dziejów miasta i powiatu, 1962, 79, 107; Ger 144; GórnRWrm 220; PrzybBalt 243–4. *RP*

Romany zob. **Misie-Romany**, **Romany-Fuszki**, **Romany Górskie**, **Romany-Janki**, **Romany-Janowięta**, **Romany-Sebory**, **Romany-Sędzięta**, **Romany-Zalesie**, **Zareby-Góry Leśne**

Romany-Fuszki, wś, ostroł., gm. Krzynowłoga Mała, 9,5 km na płn. od Przasnysza: Dux 8 mansos sui ducatus minus 11 morgos *Slothikyerze* dictos *Romani* circa Powiye ... vendidit (1451)1456 SHGMz(MK 4, 119); *Zlothy kyers* 1477 SHGMz (Ep. 13, 106v); *Romany* 1478 SHGMz(Ep. 13, 182v); *Slothikyerz* 1526 SHGMz(MK 1, 103); *Romani Zlohokiers* 1567 ŻDz XVI 344; *Romany Fuszki* 1783–84 RejKor 579; *Romany fuszki* 1827 Tabella II 141; *Romany-Fuszki* 1888 SG IX 731; *Romany-Fuszki*, -man-szek, *romanowski* 1972 UN 140, 27. — Dawniej *Romany-Złotykiem*, *R.-Złotokierz*, o członie pierwszym zob. *Romany-Janki*, człon drugi od przym. *złoty* i od ap. *kierz* ‘krzak, zarośla’ SEBor 265 w formie zestawienia lub zrostu i złożenia. Od XVIII w. *Romany-Fuszki*; drugi człon od n. os. *Fus(z)ek* SSNO II 71, w l. mn. Lit.: BorkCiech 85; ZMaz 321. *UB*

Romany Górskie, cz. Roman-Sebor, dawniej wś, ostroł., gm. Krzynowłoga Mała: *Romani Gorsky* 1494 SHGMz(MK 6, 314); in *Gorky Romany* 1500 SHGMz(Ep. 16, 97v); *Romany Gorskye* 1502 SHGMz(MK 18, 154); *Romani* 1510 SHGMz(Ep. 149, 147); *Romany Gorski* 1511 SHGMz(PT 1, 136v); *Romani* 1512 SHGMz(Ep. 7, 40–40v); *Romany Gorskie* 1567 ŻDz XVI 344; *Romany Gurskie* 1783–84 RejKor 580; *Romany górskie* 1877 Zin II 111; *Romany-Górskie*, wś 1888 SG IX 732; *Romany Górskie*, wś 1933 SkBy 1450; *Romany Górskie*, -man -kich 1982 WUN III 138. — Nazwa zestawiona; o pierwszym członie zob. *Romany-Janki*, człon drugi zapewne od n. os. *Gorka* SSNO II 167, w l. mn., wtórnie z suf. -skie. Lit.: BorkCiech 179; ZMaz 321. *UB*

Romany-Janiki zob. **Romany-Janki**

Romany-Janki, cz. Roman-Sędzięta, dawniej wś, ostroł., gm. Krzynowłoga Mała: *Romani* (1416)1456 SHGMz(MK 3, 51v–52); *Romani* 1433 MkM II nr 442; *Romani Janiki* 1567 ŻDz XVI 342; *Romany Janki* 1783–84 RejKor 477; *Romany ianki* 1827 Tabella II 141; *Romany janki* 1877 Zin II 111; *Romany-Janki*, wś 1888 SG IX 731; *Romany-Janki*, wś 1921 Sk I 131; *Romany-Janki*, wś 1933 SkBy 1450; *Romany-Janiki*, -man-nek 1982 WUN III 138. — *Romany* to n. tzw. okolicy szlacheckiej, na której obszarze powstały działy, później wsi, o n. zestawionych z pierwszym członem wspólnym: *Romany-Złotykiem*, dziś *Romany-Fuszki*, *Romany Górskie*, *Romany-Janowięta*, *Romany-Karcze*, *Romany-Kosiorki*, *Romany-Powije*, dziś *Romany-Sebory*, *Romany-Sędzięta*, *Romany-Skierki*, dziś *Skierkowizna*, *Romany-Zajki*, *Romany-Zalesie* oraz *Romany-Janiki*, wtórnie *Romany-Janki*. Drugi człon od n. os. *Janik*, *Janek* SSNO II 416, 412, w l. mn. Lit.: ZMaz 321. *UB*

Romany-Janowięta, wś, ostroł., gm. Krzynowłoga Mała, 8 km na płn. od Przasnysza: *Romani* (1414–25)1456 SHGMz(MK 3, 28v) (tu?); *Romani* 1434 SHGMz(MK 3, 137); *Romani* 1487 SHGMz(Ep. 11, 290–290v); *Romani Janowietha* 1567 ŻDz XVI 344; *Romany Janowięta* 1783–84 RejKor 580; *Romany ianowięta* 1827 Tabella II 141; *Romany janowięta* 1877 Zin II 111; *Romany-Janowięta*, folw. 1888 SG IX 731; *Romany Janowięta*, wś 1902 Przew II 127; *Romany-Janowięta* 1921 Sk I 131; *Romany-Janowięta*, -man-więt, *janowięcki* 1972 UN 140, 27. — Drugi człon od n. os. *Jan* SSNO II 403, z suf. -owięta. Lit.: ZMaz 321. *UB*

Romany-Karcze, cz. Roman-Sędzięta, dawniej wś, ostroł., gm. Krzynowłoga Mała: *Romani Karcze* 1567 ŻDz XVI 342; *Romany Karcze* 1783–84 RejKor 477; *Romany karcze* 1827 Tabella II 141; *Romany-Karcze*, wś 1888 SG IX 731; *Romany-Karcze* 1921 Sk I 131; *Romany-Karcze*, wś 1933 SkBy 1450; *Romany-Karcze*, -man-czy 1982 WUN III 138. — Drugi człon od n. os. *Karcz* SSNO II 535, w l. mn. Lit.: ZMaz 321. *UB*

Romany-Kosiorki, wś zaginiona, leżała w par. Krzynowłoga Mała, ostroł.: *Kosiorki Romani* 1567 ŻDz XVI 344; *Romany Kosiorki* 1783–84

Romany-Powije

RejKor 580. — Drugi człón od n. os. *Kosiorek* SSNO III 95, w l. mn. UB

Romany-Powije zob. **Romany-Sebory**

Romany-Sebory, wś, ostroł., gm. Krzynowłoga Mała, 9,5 km na płn. od Przasnysza: Andreas de Romani porcionem suam totam in *Romani* ... Wscheborio, Petro et Nadborio de ibidem vendidit (1422)1456 SHGMz(MK 3, 84); Nadborius de Romani porcionem suam totam in *Powige*, villa ... Wscheborio et Petro de Romani pro ipsorum porcionibus omnibus, ibidem in *Romany* ... ex causa commutationibus dedit (1424)1456 SHGMz (MK 3, 36); Wscheborio de *Powige* 1433 MkM II nr 443; iuxta *Powuya*, de *Powuye* (1438)1456 SHGMz(MK 3, 218); *Powige* 1451, 1470 SHGMz (MK 5, 129v); *Romani* (1452)1456 SHGMz(MK 4, 131); *Romani* 1471 SHGMz(MK 6, 6v); *Romani* 1493 SHGMz(Ep. 15, 68); *Vschebory* 1502 SHGMz(MK 18, 154); de *Romani Powige* 1507 SHGMz(MK 18, 263v); *Romani Povigyę* 1512 SHGMz(C 53, 307); *Wszebory* 1567 ŻDz XVI 344; *Romany Szebory* 1783–84 RejKor 580; *Romany sebory* 1827 Tabella II 141; *Romany-Sebory* (*Wszebory*), wś 1888 SG IX 731; *Romany Seborry* 1902 Przew II 127; *Romany-Sebory, -man-bor* 1982 WUN III 138. — *Powije*, pierwotnie może n. ter. lub n. bagna, ma zapewne związek z czasownikiem *powijać* 'owijać, okręcać' Sstp VI 521. *Powije* i *Romany-Powije* są niekiedy przez historyków utożsamiane z wsią *Romany-Janowięta*. O n. *Romany* zob. *Romany-Janki*. Obocznie używana była n. *Wszebory*, od n. os. *Wszebor*, w l. mn. (por. pierwsze zapisy); ustaliła się n. zestawiona *Romany-Sebory*. Lit.: ZMaz 321. UB

Romany-Sędzięta, wś, ostroł., gm. Krzynowłoga Mała, 10 km na płd.-zach. od Chorzel: *Romani* 1425 MkM I nr 187; *Romani* 1430 MkM II nr 532; *Romani* 1434 SHGMz(MK 3, 137); *Romany* 1478 SHGMz(Ep. 13, 171); *Romany* 1518 SHGMz(PT 1, 363); *Romani Szedzięta* 1567 ŻDz XVI 342; *Romany Sędzięta* 1783–84 RejKor 477; *Romany sendzienta* 1827 Tabella II 141; *Romany Sędzięta* 1839 MpKwat IV 1; *Romany-Sędzięta*, wś 1888 SG IX 731; *Romany-Sędzięta, -man-dzięta, romanowski* 1972 UN 140, 29. — Drugi człón od n. os. *Sędzia* SSNO V 35 lub od ap. *sędzia*, z suf. *-ęta*. Lit.: ZMaz 321. UB

Romany-Skierki zob. **Skierkowizna**

Romany-Zajki, cz. *Roman-Sędzięta*, dawniej wś, ostroł., gm. Krzynowłoga Mała: *Romany Zajki* 1781 ZPrzasn 83; *Romany Zayki* 1783–84 RejKor 477; *Romany zeyki* 1827 Tabella II 141; *Romany Zayki* 1839 MpKwat IV 1; *Romany zajki* 1877 Zin II 111; *Romany-Zajki*, wś 1888 SG IX 731; *Romany-Zajki* 1921 Sk I 131; *Romany-Zajki*, wś 1933 SkBy 1450; *Romany-Zajki, -man-jek*, cz. wsi 1972 UN 140, 29; *Romany-Zajki, -man-jek* 1982 WUN III 138. — Drugi człón od n. os. *Zajk, Zajka* (por. kasz. *zajk* 'zając') RymSEN II 720, w l. mn. Lit.: ZMaz 321. UB

Romany-Zalesie, przys., dawniej wś, ostroł., gm. Krzynowłoga Mała, 12 km na płd.-zach. od Chorzel: *Zalesze* 1424 MkM I nr 10; *Romani* (1440)1456 SHGMz(MK 3, 243–243v); *Romani* 1473 SHGMz(MK 6, 25); *Zalesche* 1479 SHGMz (Ep. 13, 263); *Zalesyę* 1514 SHGMz(PT 1, 92v); *Romany-Zallesie* 1567 ŻDz XVI 344; *Zalesie* 1783–84 RejKor 580; *Romany zalesie* 1827 Tabella II 141; *Romany zalesie* 1877 Zin II 111; *Romany-Zalesie*, wś 1888 SG IX 731; *Romany-Zalesie*, wś 1921 Sk I 131; *Romany-Zalesie*, wś 1933 SkBy 1450; *Romany-Zalesie, -man-sia* 1982 WUN III 138. — Dawniej *Zalesie*, od ap. *zalesie*, od XVI w. n. zestawiona *Romany-Zalesie*; o pierwszym członie zob. *Romany-Janki*. Lit.: BorkCiech 70; ZMaz 321. UB

Romany-Złotokierz zob. **Romany-Fuszki**

Romartów, wś, płoc., gm. Witonía, 10 km na płn.-wsch. od Łęczycy: *Romartouo, Romarthowo* 1399 Łęcz II nr 6107, 6125; *Romartowo, Romarthowo, Romalthowo* 1511–23 ŁLB II 464, 487, 488; *Romarthowo* 1576 ŻDz XIII 53; *Rumartow* 1792 MpPerRw; *Romartów* 1827 Tabella II 141; *Romartów*, kol. 1888 SG IX 732; *Romartów*, wś 1902 Przew II 127; *Romartów*, wś 1921 Sk II 60; *Romartów* 1952 UW 93; *Romartów, -towa, romartowski* 1972 UN 43, 39. — Od n. os. *Romart* (: niem. *Romard, Rommert* Gott 416), z suf. *-owo, -ów*, por. też nazw. *Romar, Romarczuk* (: niem. n. os. *Romer*, ta od *Röme* lub *Röhmer* 'pielgrzymujący do Rzymu') RymSEN II 359. W formie *Romaltowo* dysymilacja *r-r > r-l*. Postać *Rumartow* z regularnym przejściem *-om- > -um-*. Lit.: SHGŁęcz II 72; Nieckula, *-ov-* 174. EB

Romaszki (1), wś, biał., gm. Łomazy, 23 km na płn.-wsch. od Parczewa: *Romaszki* 1576 SHGPD

(MetrKor 144, k. 322v–324v); *Romaszki* ... wsi *Romaszkow* 1662 AWAK XXXIII 462, 467; *Romaszki* 1795 MpPerPd; *Romaszki* 1827 Tabella II 141; *Romaszki* 1888 SG IX 732; *Romaszki* 1921 Sk IV 118; *Romaszki*, *-szek*, *romaszkowski* 1966 UN 105, 35. — Od n. os. *Romaszek*, *Romaszko* (: *Roman*) SSNO IV 485, BiryłaBA I 141, w l. mn. EB

Romaszki (2), wś zaginiona, leżała w ziemi bielskiej, w par. Boćki, biał.: *Romaszki*, wś bojaraska 1577 ŻDz XVII/1, 182. EB

Romaszki zob. **Dobromil**

Romatowo, wś, płoc., gm. Mochowo, 10 km na płd.-zach. od Sierpca: *Romathowo* 1366 SHGP I 259; *Romatowo* 1578 ŻDz XVI 47; *Romatowo* 1784 MpPerPł; *Romatowo* 1827 Tabella II 141; *Romatowo* 1888 SG IX 733; *Romatowo*, folw. 1902 Przew II 127; *Romatowo*, folw. 1933 SkBy 1451; *Romatowo-Myszki*, wś 1967 SM 974; *Romatowo*, *-wa* 1982 WUN III 138. — Od n. os. *Romat* SSNO IV 485, z suf. *-owo*. Okresowo n. zestawiona; drugi człon ponowiony z n. wsi *Myszki* (1). Lit.: SHGP I 259. UW

Romb zob. **Rąb**

Rombark, wś, gdań., gm. Pelplin, 5,5 km na płd.-zach. od Pelplina: *Rąbark* (1710) SG IX 733; *Ronenberg* 1789 Goldb II 203; *Ronnenberg* 1796–1802 MpSchröt XV; *Rombark* 1807 Font XXVI 237; *Ronnenberg* — *Rombarg* 1879 KętN 36; *Rombarg*, niem. *Romberg* 1888 SG IX 733–4; *Rombark*, niem. *Romberg* 1921 Sk XI 45, 86; *Rombark* (*Romberg*) 1925 Krzep 100; *Rombark* 1933 SkBy 1451; *Rombark*, *-ku*, *rombarcki* 1972 UN 197, 10. — Dawna n. niem. *Ronnenberg* zapewne ponowiona z n. ter. *Ronnenberg*, por. śrwniem. *rûn*, *rune* ‘wcięcie, zagłębienie, przekop’, też ‘naturalna granica’, śrdniem. *rune* ‘wycięty żywopłot, las’, gniem. *ranne* ‘pień drzewa, zwalony pień’ FörstON II 641 + *-berg*, por. też *Raniewo*, *Ronina*. Nazwa niem. ulegała zmianom *Ronnenberg* > *Ronnberg* > *Romberg*, czemu fonetycznie odpowiada n. *Rombark*, zapisywana też jako *Rąbark*, z regularną adaptacją *-berg* jako *-bark*. H. Bugalska w członie *Ronnen-* widzi stwniem. *rono* ‘pień drzewa’ Bach II/1, 306. Lit.: Bugalska, PMT VI 87; CzNiem 133. WK

Rombczyn zob. **Rąbczyn** (1, 2)

Romberg zob. **Rombark**

Rombin zob. **Rąbiń**

Rombino zob. **Rąbin**, **Rąbiń**

Rombitten zob. **Rąbity**

Romecken zob. **Romejki** (2)

Romejki (1), wś, biał., gm. Jaświły, 13,5 km na ptn.-wsch. od Moniek: *Romieyki* 1540 Kond 173; siolo *Romieyki* 1561, w siole *Romiejkach* 1565 KondBał 73; *Romieyki* 1576 Lupodl 76; *Romejki* 1578 ŻDz XVII/1, 176; *Romieyki* 1661–64, w *Romiejkach* 1676 KondBał 63; *Romieyki* 1744 SDV 146; *Rumiejki* 1784, *Romeyki* 1808 KondBał 63; *Romeyki* 1827 Tabella II 141; *Romiejki* 1878–86 KondBał 63; *Romejki* 1888 SG IX 735; *Romejki* 1921 Sk V 12; *Romejki*, *-jek* 1982 WUN III 138; gw. *romėjeiki*, *-rņejk*, *romėjeiski*. — Początkowo *Romiejki*, następnie *Romejki*, od zeslawizowanej n. os. *Romiejko*, *Romejko* BiryłaBA I 141–2, por. lit. *Rameikà*, *Romeika* Lpvž II 570, 620, Zinkevičius 188 (: lit. *ramùs*, *romùs* ‘spokojny, cichy’ lub im. *Romas* < *Romanas*), w l. mn. Por. też osadził On był try człowieki Netha, a *Romeyka*, a Janka 1525 HalBiał I 148; *Romiejko* w tej wsi 1565 ŻDz XVII/3, 234. Forma *Rumiejki* powstała w wyniku regularnego przejścia *-om-* > *-um-*. Wieś założona między 1509 a 1536 r. Lit.: Kond 173; KondBał 62–3; HalBiał I 148; ŻDz XVII/2, 187; GórnRPd 56. EB

Romejki (2), wś, suwał., gm. Elk, 10,5 km na ptn.-wsch. od Elku: auffim *Kromsehen* 1485 BiałKol 115; *Romeyken*, *Romecken* 1472 KętL 499; *Romeck* 1507, *Rameck* 1513, *Romecke*, *Romeck*, *Romeike* 1519 BiałKol 115, 122; *Romeyki* 1795 MpPerPd; *Rumeycken* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Romeiken* — *Romejki* 1879 KętN 163; *Rumiejki* 1888 SG IX 736; *Rumeyken* — *Romejki*, *-jek*, *romejecki* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Romejki*, *-jek* 1982 WUN III 138. — Dawna n. niem. *Kromsehen* od niem. n. jez. *Krzywionka*, por. *Crummensehe* 1472 Ley II 28, *Kromsehe* 1485 BiałKol 115, dalej HE XX 86 (: *krumm* ‘krzywy’ i *See* ‘jezioro’). *Romejki* od nazw. Stanisława *Romka*, w niektórych dokumentach występującego jako *Romejka* (Stenzel *Romeck/Rumeyka*) BiałPrzem 54, w l. mn. Lit.: GórnRWrm 220; PrzybBalt 244; BiałPrzem 27–8, 45, 53–4; BiałKol 115. RP

Romejki zob. **Rumiejki**

Romen zob. **Romany** (2)

Romiejewice

Romiejewice Minor zob. **Rumiejki** (1)

Rumiejki zob. **Romejki** (1), **Rumejki**

Rumiejki Rusiborskie zob. **Rumiejki** (1)

Rumiejki Szlacheckie zob. **Rumiejki** (1)

Romiejowice zob. **Rumiejki** (1)

Romieszowice zob. **Remiszewice**

Romiki Maior zob. **Rumiejki** (1)

Romiki Minor zob. **Rumiejki** (1)

Romino Małe zob. **Rumin**

Romino Wielkie zob. **Rumin**

Romiszewice zob. **Remiszewice**

Romisowice zob. **Remiszewice**

Romla zob. **Rumia**

Romman zob. **Rumienica**

Rommen zob. **Rumian**, **Rumienica**

Rommenau zob. **Romnów**

Romnitz zob. **Rębianica**

Romnów, wś, wroc., gm. Kąty Wrocławskie, 5 km na pñ. od Kątów Wrocławskich: in *Romenow* 1292 SUr VI 60; zue *Romenau* 1328 Reg nr 4743; *Romenow* 1340 Reg nr 6507; *Romenaw* 1348 DomWr 94; *Rompnow*, *Rumnow* 1353 LandB 111; *Rommenau* 1401 DomWr 94; *Rommenaw* 1525 SNGŚI XI 137; *Rommennaw* 1548, *Ramenow* ok. 1630 DomWr 94; *Romnau* 1666/67 J I 429; *Rommenau* 1736 MpWielWrat; *Rommenau* 1785 Z XII 83; *Rommenau* 1845 K 554; *Rommenau*, *Romanów* 1941 Wrzosek 10; *Rommenau* — *Romnów*, *-owa*, *romnowski* 1948 MPol XXV nr 14; *Romnów*, *-nowa* 1982 WUN III 138. — Dawniej może *Romanów, od im. *Roman*, z suf. *-ów*; n. zniemczona jako *Romenow*, *Rompnaw*, *Rommenau*. Z powodu konsekwentnie notowanego od najstarszych zapisów wokalizmu *-e-* należy uwzględnić także pochodzenie od niem. n. os. *Romen* (: łac. *Romanus*) Gott 413 + *-au* (: *Aue* 'łąka, niwa') lub od stp. n. os. *Romien* SSNO IV 486 (: stp. *romien* 'rumianek'), z suf. *-ów*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Romnów*. Lit.: SNGŚI XI 137; DomWr 94. PS

Romoniewo, os. zaginiona, pozn., gm. Pobiedziska: *Romonyewo* 1437 AC II nr 312; *Bomonyewo* (!) 1511–23 ŁLB I 57. — Od n. os. *Romoń, z suf. *-ewo*. Do n. os. por. n. os. *Romien*, zob. wyżej i nazw. *Roman* Snazw VIII 137. ZZ

Romotten zob. **Romoty**

Romoty, wś, suwal., gm. Kalinowo, 8,5 km na pñ. od Rajgrodu: Lorentz [von] *Romutt* 1539

BiałKol 107; *Romoten* 1574 KęŁ 464; *Romotten*, maj. 1785 Goldb III 172; *Romotten* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Romoten* 1839 MpKwat VI 4; *Romotten* — *Romoty* 1879 KęŁN 163; *Romoty*, dobra 1888 SG IX 737; *Romotten* — *Romoty*, dw. 1946 Ley I 127; *Romotten* — *Romoty*, *-ot*, *romocki* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Romoty*, *-mot* 1982 WUN III 138. — Wieś powstała przed 1499 r., założył ją *Ramot* z Siemiatkowa, zob. *Siemiatkowo-Kosmy*, fundator *Ramot-Czarnegostoku*, dziś *Ramoty* (2) BiałPrzem 85. W formie zniemczonyj zmiany *a > o*, końcówka *-en*. W XIX w. W. Kętrzyński spolonizował n. jako *Romoty* i w tej postaci zatwierdzono ją urzędowo po 1945 r. Lit.: GórnRWrm 220; PrzybBalt 244; BiałPrzem 43–4, BiałKol 107, 109, przyp. 296. RP

Romsdorf zob. **Romankowo**

Romualdów, wś, rad., gm. Wieniawa, 6 km na pñ.-wsch. od Przysuchy: *Romualdów*, kol. 1902 Przew II 127; *Romualdów-Krajów* 1921 Sk III 96; *Romualdów-Krajów*, kol. 1933 SkBy 1451; *Romualdów*, wś 1952 UW 123; *Romualdów*, *-dowa*, *romualdowski* 1970 UN 30, 45. — Od im. *Romuald*, z suf. *-ów*. Przejściowo n. z drugim członem ponowionym z n. pobliskiej wsi *Krajów* (2). Lit.: KopRad 334. IN

Rondsen zob. **Rząd**

Ronica, os., dawniej wś, szczec., gm. Golczewo, 4 km na pñ.-zach. od Golczewa: *Runtz* 1618 MpLub; *Roenz* 1756 RzDuma II 191; *Roenz* 1789 MpGillyPom; Vw. *Roenz* 1834 MpUMbl 772; *Rönz* — *Ronica*, *-cy*, *ronicki* 1947 MPol XXV nr 111; *Ronica* — *Rönz*, os. 1951 Rosp 273; *Ronica*, *-cy* 1982 WUN III 138. — Nazwa niejasna; może od nienotowanej n. rzeki przepływającej w pobliżu, ta zaś od *ronić* 'gubić, tracić, upuszczać to, co łatwo wypada' SEBań III 96, z suf. *-ica* lub *-ec*; por. też n. *Runowo* (2, 4, 5). Nazwa zniemczona jako *Rönz*. Postać *Ronica* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: RzDuma II 191. BCz

Ronin zob. **Ronina**

Roniken zob. **Rojęczyn**

Ronina, dziś *Ronin*, wś, elbl., gm. Frombork, 2 km na pñ. od Fromborku: et illorum de *Ronenvelde* 1310, de *Ronenfeld* (1320) MWrm I 268, 354; *Roneueld* 1355 MWrm II 223; *Roneveld* 1355 PrUr V 187; *Ronenveld* 1393 MWrm III 219; *Ronefeld* 1410 MWrm V 457; *Ranenfelt* 1615 RŁWrm 260;

Rahnenfeld 1718 Wijaczka 429; *Rahnenfeld* 1755 MpEnd; *Rahnenfeld* 1796–1802 MpSchröt X; *Rahnenfeld* 1820 Wald 143; *Rahnenfeld* 1888 SG IX 492; *Rahnenfeld*, *Rohnenfeld* — *Ronin* 1946 Ley I 14; *Rahnenfeld* — *Ronina*, -y, *roniński* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Ronina*, -ny 1982 WUN III 138; po zmianie *Ronin*, -na, *roniński* 2006 DzU nr 240, poz. 1746. — Dawna n. niem. *Rohnenfelde*, wtórnie *Rahnenfelde*, od niem. *Run(n)*, *Ron(n)* ‘nacięcie, wcięcie; przekop, wykop, parów; karb, nacięcie’ lub *rün*, *rune* ‘naturalna granica w terenie, granica z drzew’ FörstON II/2, 641, na określenie naturalnego ukształtowania terenu + *Felde*, śrdniem. *veld*, *velt* ‘pole’. Nazwa spolonizowana jako *Ronin*; po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Ronina*. RP

Ronino, wś, ślup., gm. Postomino, 16 km na płn.-wsch. od Darłowa: *Rönneberg* 1897 MpMbl(1565); *Rönneberg* — *Ronino*, -na, *roniński* 1948 MPol XXVI nr 59; *Ronino* — *Rönneberg*, os. 1951 Rosp 273; *Ronino*, -na 1982 WUN III 138. — Dawna n. niem. zapewne ponowiona z n. ter., ta zaś może związana z niem. *Run(n)*, *Ron(n)*, por. też n. m. *Ronnenberg*, *Ronneberge*, *Ronnberg* w Niemczech. Nazwa *Ronino* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: Ohainski, Udolph, Die Ortsnamen des Landkreises und der Stadt Hannover, 1998, 383–5. BCz

Ronisowice zob. **Remiszewice**

Ronnenberg zob. **Rombark**

Ronnstock zob. **Roztoka** (9)

Ronowo zob. **Runowo** (3, 4, 7)

Ronowskie Oleńdry zob. **Runówko**

Ronsken zob. **Rączki** (1)

Ronti zob. **Rąty**

Ronty zob. **Rąty**

Rontzken zob. **Rączki** (1)

Rońskie zob. **Rańsko**

Rońskie Oleńdry zob. **Rańsko**

Rońsko, dziś *Rońsko*, wś, i *Rońsko-Kolonia*, cz. Krasnegostawu, dawniej wś, chełm., gm. Krasnystaw, 3,5 km na pld.-zach. od Krasnegostawu: wsiow *Rońska* 1752 AWAK XXVII 359; *Rońsko* 1783–84 RejKor 12; *Romsko* (!) 1786 MpPerLu; *Ronsko* 1796 PerOpis I 166; *Rońsko* 1827 Tabela II 141; *Rońsko*, wś i folw. 1888 SG IX 739; *Rońsko*, wś i folw. 1933 SkBy 1451; *Rońsko*, wś i kol. 1952 UW 138; *Rońsko*, -ka, *Rońsko-Kolo-*

nia, -ka-nii, *roński*, dwie wsi 1970 UN 111, 20; *Rońsko*, -ka, *Rońsko-Kolonia*, -ka-nii 1982 WUN III 138; gw. *rońsko*, -ka, *rońskowy*. — Nazwa zapewne ma związek z *ronić*, z suf. -sko. W XX w. także *Rońsko-Kolonia*, n. zestawiona z członem odróżniającym od ap. *kolonia* ‘osada’. Lit.: CzChełm 189. BCz

Ropa, wś, nowosąd., gm. Gorlice, 11 km na pld.-zach. od Gorlic: *Ropa* 1393 SHGKr(CB 1, 43); *Magna Roppa* 1395 SHGKr(CB 1, 55); *Magna Roppa* 1397 PNZK nr 554; *Roppa* 1425 SHGKr(kartoteka); *Magna Ropa* 1524 Matr IV/1, nr 4430; *Roppa*, *Ropa* 1529 LR 37, 84; *Ropa* 1581 ŻDz XIV 113; *Ropa* 1629 RPobKr 260; *Ropa* 1888 SG IX 740; *Ropa* 1952 UW 276; *Ropa*, -py, *ropski* 1965 UN 56, 32. — Od n. rz. *Ropa*, ld. Wisłoki, nad którą leży wieś, por. fluvium *Roppa* (1279)1336 ZDM I 10, ta od ap. *ropa* ‘ropa naftowa’ Sstp VII 497. W XVI w. też z członem odróżniającym od łac. przym. *magnus* ‘wielki’. Lit.: RBiecz 41; Rymut, HE XV 115–6; BańMorf 37, 41; Babik 539–40. IN

Ropcowizna zob. **Reńszczyzna**

Ropczyce, mto, rzesz.: de *Rapschycza* 1254, *Ropczyca* (1362)1700 KMłp I 45, 314; *Ropczicze* (1391) CdP I 260; *Robszicze* ... *Robczicze* 1391 ZDK I 182; opido *Ropczicze* (1394)1512 ZDM I 263; *Ropschice* 1399 AGZ III 69; *Robcice* 1400 Krak nr 10146; *Ropczicze* 1426 SHGSd(TP 22, 179); *Robczicze* 1437 Hel II nr 2717; *Ropczyce* 1470–80 DB I 349; *Ropczicze* 1479 Matr I nr 1542; *Ropczicze* 1508 ŻDz XV 468; *Ropszyce* 1525 Matr IV/1, nr 4770; *Robczicze* oppido, *Ropczyce* 1529 LR 40, 384; *Ropczicze*, oppidum 1536 ŻDz XV 506; *Ropczyce* 1564–65 Lusand 109; *Ropczyce* opp. 1581 ŻDz XIV 267; *Robczicze* 1660–64 Lusand II 175; *Ropczyce*, mto 1888 SG IX 741–3; *Ropczyce* 1921 Sk XII 33; *Ropczyce* 1952 UW 276; *Ropczyce*, -czye, *ropczycki* 1966 UN 69, 5. — Dawniej *Robczyce*, też *Robszycze*, *Robczyca*, najprawdopodobniej od n. os. *Robek* (: *robić*) RymSEN II 353 lub *Ropek* SSNO IV 487 (: im. *Robert*) z suf. -ice, w XIII–XIV w. też -ica. Mniej prawdopodobny jest związek n. z ap. *ropa* ‘gęsta, żółtawa wydzielina gromadząca się w ranach; ropa naftowa’ SEBOR 518. W n. zaszło upodobnienie pod względem dźwięczności: *Robczyce* > *Ropczyce*. Miasto lokowane w 1362 r.

Ropczyce Stare

na mocy przywileju Kazimierza Wielkiego. Lit.: OPilz 50; Rospond, JPol LIX, 1979, 186–92; RospSEMIG 329; RymNmiast 205; BańMorf 51. *IN*

Ropczyce Stare zob. **Chechły** (2)

Ropchlen zob. **Ropele** (2)

Ropele (1), wś, ciech., gm. Ciecchanów, 4,5 km na pñ. od Ciecchanowa: *Ropile* (1416)1456 SHGMz (MK 3, 102); *Drosnyewo* (1417)1456, *Drozniewo* (1421)1456 SHGMz(MK 3, 56v i 79); *Ropyle* alias *Drosnyewo* 1426 MkM I nr 252; *Drosnyewo* alias *Ropile* (1441)1456 SHGMz(MK 3, 254v); *Ropelye* (1447)1512 SHGMz(Z 20, 470v–471); *Ropile* 1513 SHGMz(C 5, 14); *Ropele* 1516 SHGMz (PT 1, 256v); *Ropele* 1567 ŹDz XVI 323; *Ropelle* 1783–84 RejKor 434; *Ropelle* 1827 Tabella II 141; *Ropele* 1877 Zin II 111; *Ropele* 1888 SG IX 743; *Ropele*, -li, *ropelski* 1971 UN 123, 7. — Nazwa *Ropyle*//*Ropele* od n. os. *Ropyl*, *Ropel* SSNO IV 487 (: *Robert*), w l. mn. Istniała także os. *Drozniewo*/*Ropyle*-*Drozniewo* (wchłonięta przez *Ropele*); n. od n. os. *Drożeń (: *Drogomir*, *Drogosław*), z suf. -owo. Lit.: ZMaz 161, 321. *UB*

Ropele (2), cz. Sędek, dawniej wś, suwał., gm. Elk: *Ropilen* 1505 KęTL 460; *Rupillenn* 1539 BiałKol 83, przyp. 62; *Ropilen*, wś 1785 Goldb III 172; *Ropillen* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Ropehle*, -ow ok. 1859 SzcześTeka 151; *Ropehlen* — *Ropele* 1879 KęTN 163; *Ropele*, wś 1888 SG IX 743; *Ropiele* — *Kleinsentken* 1938, *Ropellen* 1941 Choj 125; *Kleinsentken* 1938, *Ropehlen* — *Ropele*, wś 1946 Ley I 125; *Kleinsentken* — *Ropele*, -i, *ropelski* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Ropele* — *Kleinsentken* (*Ropehlen*), os. 1951 Rosp 273; *Ropele*, -li 1982 WUN III 138. — W n. wsi utrwalone nazw. Jana *Ropela* (*Ropil*), odbiorcy nadania z 1505 r., który według G. Białuńskiego był raczej Polakiem (BiałPrzem 52), por. n. os. *Ropel* SSNO IV 487. Zapisy źródłowe wykazują wahanie *ō* : *u* lub *u* : *o* (Ger 215–6), stąd być może prus. n. os. *Ropilas, *Rupilas, por. lit. *Rópė*, *Ropėika*, *Ropulis*, *Ropulaitis* (: *ropė* 'rzepa', *rop-óti* 'pełzać, człożać się, snuć na czworakach' SESmocz 520, 486) albo *Rùpaitis*, *Rupėika* (: *rupùs* 'gruby, szorstki, chropowaty' SESmocz 503) Lpvż II 621, 641, 642, Zinkevičius 190. Por. też lit. n. m. *Ropkojaĩ*, *Rupynė*, *Rupkalviaĩ* PėtVV 336, 340. Nazwa niem. *Kleinsentken* nadana urzędowo w okresie hitlerowskim. Po 1945 r. ustalono n. *Ropele*. Lit.: GórnRWrm

220; PrzybBalt 244; BiałPrzem 22, 43–4, 221–2; BiałKol 104, przyp. 254. *RP*

Ropenka zob. **Ropienka**

Ropianka, wś, krośn., gm. Dukla, 9 km na pñd.-zach. od Dukli: *Ropianka* 1581 ŹDz XIV 116; *Ropianka* 1629 RPobKr 277; *Ropianka* 1888 SG IX 743; *Ropianka* 1952 UW 280; *Ropianka*, -ki, *ropianecki* 1965 UN 60, 67; gw. *ropañka*, -ki, *ropajski*. — Nazwa zdrobniła od n. m. *Ropa* lub od ap. *ropa*, z suf. -'anka, por. też ap. *ropianka* 'olej skalny, nafta surowa' SW V 562. Lit.: RBiecz 41; RospSEMIG 263. *IN*

Ropianka zob. **Ropienka**

Ropica zob. **Ropica Dolna**, **Ropica Górna**

Ropica Dolna, dziś *Ropica Polska*, wś, nowosąd., gm. Gorlice, 4 km na pñd.-zach. od Gorlic: *Ropicza* 1404 Hel II nr 1054; *Ropica* (1411)1653 ZDM V 109; *Roppicza* 1432 SHGKr(CB 2, 278); *Ropica* (1446)1781 ZDM III 201; *Ropicze* 1497 Matr II nr 790; *Ropicza* 1529 LR 105; *Ropica* 1581 ŹDz XIV 114; *Ropica* 1680 Rej 285; *Ropica Polska* 1794 Ga LI2; *Ropica Polska* 1888 SG IX 743; *Ropica Polska* 1933 SkBy 1451; *Ropica Polska*, po zmianie: *Ropica Dolna*, -y -ej, *dolnoropicki* 1949 MPol nr A-59, poz. 795; *Ropica Dolna* 1952 UW 276; *Ropica Dolna*, -cy -nej, *ropicki* 1965 UN 56, 16; *Ropica Dolna*, -cy -nej 1982 WUN III 138; po zmianie *Ropica Polska*, -cy -kiej 1990 MPol nr 49, poz. 382. — Dawniej *Ropica*, od n. rz. *Ropica*, dziś *Ropa*, nad którą leży wieś, zob. *Ropa*. Forma pluralna *Ropice* wskazuje na dwa obiekty, zob. niżej. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *polski*, też *dolny*. Lit.: RBiecz 41; Rymut, HE XV 115–6; Babik 539–40; BańMorf 37, 41. *IN*

Ropica Górna, wś, nowosąd., gm. Sękowa, 7,5 km na pñd.-wsch. od Gorlic: *Ropycze* 1470–80 DB I 483; *Ropicza* 1581 ŹDz XIV 121; z *Ropice Ruskiej* 1643 Klim nr 516; *Ropica Ruska* 1888 SG IX 743–4; *Ropica Ruska* 1933 SkBy 1451; *Ropica Ruska*, po zmianie: *Ropica Górna*, -y -ej, *górnoropicki* 1949 MPol nr A-59, poz. 795; *Ropica Górna* 1952 UW 277; *Ropica Górna*, -cy -nej, *ropicki* 1965 UN 56, 45; gw. *ropica gurna*, -y -ej, *ropicki*; łemk. *ropyća*, *ropycia*, *ruska ropyća*. — Dawniej *Ropica*, też *Ropice*; etymologia n. jak wyżej. Człon odróżniający w n. zestawionej od przym. *ruski*, później *górnny*. Lit.: RBiecz 41; Rymut, HE XV 115–6; Babik 539–40; BańMorf 37, 41. *IN*

Ropica Polska zob. **Ropica Dolna**

Ropica Ruska zob. **Ropica Górna**

Ropice zob. **Ropica Dolna, Ropica Górna**

Ropienka, wś, krośn., gm. Olszanica, 14 km na płn.-wsch. od Leska: *Ropienka villa in torrente Ropienka* 1513 SHGsk III 80; *Ropienka* 1542 Matr IV/3, nr 20819; *Ropianka* alias *Ropienka* 1580 SHGsk 80; *Ropianka* 1589 ŻDz XVIII/1, 59; w *Ropience* 1593 RZł 109; *Ropenka* 1678 AGZ XXII 91; *Ropienko* (!) 1794 Ga LI2; *Ropienka* 1851, *Ropenka* 1860 Sch 138, 124; *Ropienka Dolna i Górna*, os. 1888 SG IX 744; *Ropienka*, wś 1933 SkBy 1452; *Ropienka, -ki, ropieński* 1965 UN 74, 36; łemk. *Ropjanka*. — Nazwa ponowiona z n. rz. *Ropienka*, przepływającej przez wieś, por. pierwszy zapis. Do n. w. por. ap. *ropa* 'surowica, ropa naftowa' RiegŁemk 202. Forma *Ropianka* jest wyrównaniem do struktur z suf. *-anka*. Zapis *Ropenka* z ukr. grupą *-pe-* w miejsce pol. *-pie-*. W n. zestawionych człony odróżniające od przym. *dolny, górny*. Lit.: SHGsk III 80; MakSk 139–40; RiegŁemk 202; Rieger, HE XVIII 45. BCz

Ropilen zob. **Ropele** (2)

Ropka zob. **Ropki**

Ropki, wś, nowosąd., gm. Uście Gorlickie, 22 km na pld.-wsch. od Gorlic: *Ropka* 1581 ŻDz XIV 126; *Ropka* 1680 Rej 302; *Ropki* 1794 Ga LI2; *Ropki* 1888 SG IX 745; *Ropki* 1921 Sk XII 13; *Ropki* 1952 UW 277; *Ropki, -pek, ropki* 1965 UN 56, 66; gw. *ropki, -pek, ropki*; łemk. *ripyki*. — Dawniej *Ropka*, od ap. *ropa*, z suf. *-ka*. Wtórnie pluralizacja nazwy. Z n. wsi ma związek n. potoku *Ropka*, płynącego w pobliżu. Lit.: RBiecz 41; RiegŁemk 202; Rymut, HE XV 116. IN

Ropocice, wś, częst., gm. Secemin, 10 km na pld.-zach. od Włoszczowy: de *Rapocicz* 1381, 1384 Krak nr 1134, 2281; *Ropoczycze* 1508 ŻDz XV 485; *Rapoczycze, Rapaczycze* 1511–23 ŁLB I 564, 567; *Rapoczycze* 1540 ŻDz XV 569; *Ropocice* 1783–84 RejKor 69; *Ropocice* 1827 Tabella II 141; *Ropocice* 1888 SG IX 745; *Ropocice*, folw. 1933 SkBy 1452; *Ropocice, -cic, ropocicki* 1970 UN 35, 65. — Od n. os. *Rapota* SSNO IV 444 (poświadczane też w czeskim i rosyjskim), z suf. *-ice*. F. Nalepa nie wyklucza też prus. pochodzenia nazwy, por. jednak czes. *rapot* (jak pol. *chichot, łomot, stukot*), stąd trudno wątpić w rodzimy, słow. charakter nazwy. Do formy *Ropocice* por. n. os. *Ropot*

SSNO IV 487 (: *ropotać* 'łomotać, hałasować'). Lit.: KSand 167; NaISand 147; BańMorf 120. IN

Ropówka, wś zaginiona, leżała w okolicy Zawiercia, w dawnym pow. częstochowskim, dziś częst.: ac villas ... Zawycerze, *Ropowka* 1530 Matr IV/2, nr 15770. — Od n. os. *Ropa* RymSEN II 360, z suf. *-ówka*. Lit.: RKrak 145. IN

Roppuch zob. **Ropuchy**

Ropuch zob. **Ropuchy**

Ropuchy, wś, gdań., gm. Pelplin, 4 km na zach. od Pelplina: *Ropuch* 1570 ŻDz XXIII 119; *Ropuchi* 1583, *Ropuhi* 1584, *Ropuchy* 1599 Font I–III 74, 163, 446; *Ropuchy* 1682 Font V 74; *Ropuch* 1749 Font XVI–XIX 329; *Roppuch* 1789 Goldb II 203; *Roppuch* 1796–1802 MpSchröt IX; *Ropuchy*, niem. *Roppuch*, dobra 1888 SG IX 746; *Ropuchy*, niem. *Roppuch* 1921 Sk XI 56, 86; *Ropuchy, -puch, ropuchowski* 1972 UN 197, 10; gw. *ropuży, -puż, ropuski*. — Od n. os. *Ropuch(a)* SSNO IV 487, w l. mn. Lit.: Bugalska, PMT VI 88. WK

Ropyle zob. **Draminek, Ropele** (1)

Ropyle-Droźniewo zob. **Ropele** (1)

Rora zob. **Wysiecza**

Rorau zob. **Grodziszów**

Rorow zob. **Grodziszów**

Rorów zob. **Grodziszów**

Rory zob. **Kraszewo-Rory**

Rosainen zob. **Rozajny**

Rosalinowo zob. **Rozalinowo**

Rosanów, wś, łódz., gm. Zgierz, 6 km na płn.-zach. od Zgierza: *Rożenów* 1827 Tabella II 144; *Rozenów nowy, Rozenów stary, Rozenów podleśny* 1877 Zin II 115; *Rozenów Nowy, Rozenów Stary i Rozenów Podleśny*, kol. 1888 SG IX 834; *Rozenów Nowy, Rozenów Stary, Rozenów Podleśny*, trzy wsi 1902 Przew II 130; *Rozenów* 1921 Sk II 64; *Rosenów* 1952 UW 95; *Rosanów, -nowa* 1982 WUN III 138. — Początkowo *Rożenów*, od n. os. *Rożen* (: *rożen lub róża*, też im. *Róża*) RymSEN II 366–7, z suf. *-ów*. Następnie w formie zamurzonej *Rozenów*. Współcześnie *Rosenów, Rosanów* — może przez skojarzenie z ap. *rosa*. Człony odróżniające od przym. *nowy, stary, podleśny*. EB

Roschanno zob. **Różanna** (1)

Roschau zob. **Rościszewko, Rościszewo** (1)

Roschehnen zob. **Rusajny**

Roschkau zob. **Roszków** (2)

Roschki

Roschki zob. **Roszczki, Roszki, Rożki** (2)
Roschkowitz zob. **Roszkowice** (3)
Roschowitzdorf zob. **Roszowice**
Roschowitzwald zob. **Roszowicki Las**
Roschütz zob. **Roszczyce**
Roschwitz zob. **Roszyce**
Rosdin zob. **Roździeń**
Rozdwory zob. **Rozwory** (1)
Rose zob. **Róża** (3), **Róża Wielka**
Rosehoup zob. **Rozewie**
Rosek zob. **Rosko**
Rosen zob. **Rodzone** (1, 2), **Rogoźnica** (3), **Rogożany**, **Rosiny** (1), **Rożnów** (2, 3), **Różyńsk** (2)
Rosenau zob. **Biegonity, Raczkowa** (2), **Rogów Sobocki, Różana** (2), **Różnowo** (1, 3)
Rosenbach zob. **Różana** (3)
Rosenbeck zob. **Różyn**
Rosenberg zob. **Chelm** (5), **Olesno** (1), **Rostkowice** (1), **Rozbark, Rozlazino, Różankowo, Różyny, Susz**
Rosenborn zob. **Mirosławice** (4)
Rosenfeld zob. **Rosiny** (2), **Rozwory** (2), **Różewo, Różopole** (1), **Rudki** (3a)
Rosenfelde zob. **Brzeźniak** (3), **Chomice** (2), **Rosiny** (2), **Rozwory** (2), **Różnowo** (2), **Różewo, Różopole** (1)
Rosengart zob. **Rozgart, Rożany, Różaniec** (2), **Różynka**
Rosengarten zob. **Radzieje, Rozgart, Rożany, Różynka**
Rosengarh zob. **Rożany, Różaniec** (2), **Różynka**
Rosengrund zob. **Zakrzów** (10)
Rosenhaim zob. **Godzikowice**
Rosenhain zob. **Godzikowice, Rozajny, Zarośle** (3)
Rosenheide zob. **Rogalik, Różyńsk** (1)
Rosenhof zob. **Róże**
Rosenhof b. Goldbeck zob. **Różany** (1)
Rosenig zob. **Rogoźnik** (3)
Rosenkrug zob. **Rodzone** (1)
Rosenort zob. **Jurandowo, Koprzywnik, Różaniec** (1), **Różyna** (1), **Suchowo**
Rosenorth zob. **Koprzywnik**
Rosenow zob. **Biegonity, Rosnowo** (1), **Rożnowo Łobeskie, Rożnowo Nowogardzkie**
Rosenów zob. **Rosanów**
Rosenroth zob. **Koprzywnik**

Rosenschön zob. **Nowa Wieś Reszelska**

Rosenstein zob. **Różewiec**

Rosental, wś zaginiona, leżała w pobliżu Kołobrzegu, kosz.: villarum ... *Rosendal* (1298)1541 PU III 346; *Rozendal* (1331)XVIII PU VIII 64. — Nazwa niem. od ap. *Rose* 'róża' i śrdniem. *dal*, niem. *Thal* 'dolina', typowa dla osadnictwa niemieckiego w XIV w. Lit.: Belchnerowska, PMT XIII 63. BCz

Rosental zob. **Kobiela** (2), **Roźental** (1, 2), **Różanka** (2, 4), **Różańsko, Różnowo** (6), **Różyna** (2), **Różyniec**

Rosenthal zob. **Mirosławiczki, Poręba** (1), **Rozental, Roźental** (1, 2), **Różanka** (2, 4), **Różanówka, Różańsko, Różnowo** (6), **Różyna** (2), **Różyniec**

Rosentzky zob. **Popowo** (10)

Rosenwalde zob. **Wola Wilknicka**

Rosenwold zob. **Rozwory** (2)

Rosgars zob. **Rozgórze**

Rosgart zob. **Rozgarty** (1, 2)

Rosgitten zob. **Różgity**

Rosiejew zob. **Rosiejów**

Rosiejewo (1), wś notowana do 1967 r., gr. Słubice, gorz. 13 km na pld.-wsch. od Słubic: *Pulverkrug* 1807 MpNeumark V; *Pulver Kr.* 1835 MpRey nr 93; *Pulver Kr.* 1844–47 MpUMBl 2051; *Pulverkrug* 1929 Mp-100(39–19); *Pulverkrug* 1946 MpMbl(3754); *Pulverkrug* — *Rosiejewo, -wa, rosiejewski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rosiejewo* — *Pulverkrug*, os. 1951 Rosp 273; *Rosiejewo* 1967 SM 974. — Dawna n. niem. od ap. *Pulver* 'proszek' i od ap. *Krug* 'karczma'. Nazwa *Rosiejewo* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Dziś śladem po n. wsi jest n. lasu, uroczyska *Rosiejewo* nad rz. Ilanką, na pln.-zach. od Nowego Maczkowa. Lit.: SGorz 240. BCz

Rosiejewo (2), os. zaginiona, sier., gm. Goszczanów: *Roszeyewo* (1250?)1549 KW I 45. — Od n. os. *Rosiej SSNO* IV 488 (: ap. *rosa*), z suf. *-ewo*. ZZ

Rosiejowice zob. **Rosiejów**

Rosiejów, wś, kiel., gm. Skalmierz, 6 km na zach. od Skalmierza: *Roszeyow* 1376 Krak nr 256; *Roszeyow* (1403)1504 ZDK I 279; *Rosseyow* 1418 Hel II nr 1574; *Roszeyow, Roszeyowycze* 1470–80 DB I 30, II 82; *Rosyeow* 1483 Inscr nr 1151; *Roszeyow* (!) 1490 ŻDZ XV 442; *Rosseyow* 1529

LR 72; *Rosieiów* 1569 Matr V/1, nr 4039; *Rosieiów* 1581 ŻDz XIV 18; *Rosieiów* 1629 RPobKr 118; *Rosieiów* 1783–84 RejKor 353; *Rosieiów* 1787 Spis 379; *Rosiejew* 1789 SHGKrMat 261; *Rosieiów* 1827 Tabella II 141; *Rosiejów* 1866 Miech 26; *Rosiejów* 1888 SG IX 755; *Rosiejów* 1952 UW 124; *Rosiejów*, *-jowa*, *rosiejowski* 1966 UN 22, 49. — Od n. os. *Rosiej*, z suf. *-ów*, też *-owice*, *-ew*. Lit.: RKrak 145; KopKiel 198; Nieckula, *-ov-* 174. IV

Rosięcino zob. **Walichnowy** (1)

Rosin, wś, ziel., gm. Świebodzin, 9 km na pld. od Świebodzina: hereditati *Roessyn* dicte 1384, hereditati *Rossyn* (1384) KW III 549, 550; [*Rissen*] 1593 Zerndt 35; *Riessen* 1643 MpDSGlog; *Rissen* 1658 ZfGS LI 273; *Rissen* 1739 MpWielGlog; *Rissen* 1791 Z X 553; *Rosin* (*Rissen*) 1890 SG XI 654; *Rissen* — *Rosin* 1948 MPol XXV nr 14; *Rosin*, *-na* 1982 WUN III 139. — Nazwa niejasna; pierwsze zapisy mogą wskazywać na n. **Roszyn*, **Rosin* lub **Rożyn*, od n. os. *Rosz*, *Rosa*, *Roża* SSNO IV 492, 504–5, z suf. *-in*. Możliwy jest także związek z podstawą śrwniem. *rūs* ‘zarośla’ FörstON II 600, niem. *Riese(n)* ‘Bodenerhebung’ (= podnoszenie poziomu gruntu) Gott 410. Liczne niem. nazwy terenowe i miejscowe typu *Riss*, *Rüss* odnoszą się do miejsc powstałych przez wyrąb lasu pod uprawy, por. Sturmfels, Bischof, Unsere Ortsnamen, 1961, 208. G. Zerndt przytacza informacje dotyczące historii wsi, istniejącej rzekomo od XVI wieku; według niego n. miała odnosić się do ‘czerwonej wsi’ (= niem. *Rotdorf*), por. stp. *rusy* ‘rudawożółty’ Sstp VIII 47, też stp. *rydzy* ‘rudy’, dłuż. *ryzy* ‘rdzawy, ryży’ SEBor 530. Lit.: Zerndt 35; Kozierowski, SIOcc VIII 278; Nowacki, Powiat świebodziński, 2006, 98, 119, 122. PS

Rosinko zob. **Guty Różyńskie, Różyńsk** (1, 2, 3, 4)

Rosiny (1), wś, elbl., gm. Nowa Pasłęka, 4 km na pln. od Braniewa: *Rosen*, szlach. folw. 1789 Goldb I 155; *Rossen* 1796–1802 MpSchröt X; *Rossen*, folw. 1920 MpHPr I; *Rosen* — *Róża*, folw. 1946 Ley I 106; *Rosen* — *Rosiny*, *-in*, *rosiński* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Rosiny*, wś 1952 UW 176. — Dawniej n. niem. *Rosen*, od *Rose* ‘róża’, pol. kalka *Róża*. Po 1945 r. urzędowo ustalono n. *Rosiny*. Na mapie Mp-25(Braniewo) z 1963 r. zaznaczona jako obiekt zniszczoney. RP

Rosiny (2), wś, szczec., gm. Przelevice, 16 km na pld.-wsch. od Pyrzyc: *Rosenfelde* 1523 ZPyrz I 177; *Rosenfeld* 1618 MpLub; *Rosenfelde* 1789 MpGillyPom; *Rosenfelde* 1833 MpUMbl 1409; *Rosenfelde* — *Rosiny*, *-in*, *rosiński* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rosiny*, *-sin* 1982 WUN III 139. — Dawna n. niem. *Rosenfelde* od ap. *Rose* ‘róża’ + *-felde*, typowa dla osadnictwa niemieckiego po XIV w. Nazwa *Rosiny* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: Rymar, ZPyrz I 177. BCz

Rosiownik zob. **Roszowice**

Rosiowski Las zob. **Roszowicki Las**

Rosischino zob. **Walichnowy** (1)

Rositten zob. **Rejsyty**

Roskajmy, wś, olszt., gm. Sępoleń, 8 km na pln.-wsch. od Bartoszczyk: *Rossigeyn* 1437 GZ 38; *Roskeym* 1570, 1608–09, 1623–24 HAPr V 36; *Roskeim* 1789 Goldb I 165; *Roskeim* 1796–1802 MpSchröt XI; *Roskeim* 1820 Wald 93; *Roskeim* 1888 SG IX 756; *Roskeim* — *Różkajny* 1946 Ley I 9; *Roskeim* — *Roskajmy*, *-jm*, *roskajmski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Roskajmy*, *-kajm* 1982 WUN III 139. — Dawniej n. prus. **Rōzig-īn-// *Rezīg-īn-*; o etymologii zob. *Ramoty* (1). Później n. **Rōz(e)-kaimis* lub **Ras(e)-kaimis*, por. n. *Roselauken*, *Rosen*, *Rositten* Ger 144, Błażienė 135, Błażienė II 172–3 (: **rōz-*, por. lit. *rōžė*, łot. *ruōže* ‘róża’ albo od **ras-*, por. lit. *rasà*, łot. *rasa* ‘rosa’), z członem **kaimis* ‘wies’. Nazwa zniemczona jako *Roskeim*, spolonizowana jako *Różkajmy*, po 1945 r. ustalono n. *Roskajmy*. Lit.: PrzybBalt 244–5. RP

Roskeim zob. **Roskajmy**

Roskindorf zob. **Roszkowice** (3)

Rosko, wś, pil., gm. Wielen, 10 km na wsch. od Wielenia: *Rosko* (1298)XV–XVI KW II 152; versus *Rosko villam* (1430)1546 KW IX 240; *Koosko* (!) 1508, *Roosko* 1509 SHGPn IV 150; *Rosko* 1510 NKs 94; *Rossek* 1555 SHGPn IV 150; *Rosko* 1580 ŻDz XII 41; *Rosko* 1622–24 PPozn(Tab 1, 39); *Rosko* 1888 SG IX 756; *Rosko*, *-ka*, *roski* 1967 UN 76, 22. — Dawniej **Rożsko* od ap. *róg* ‘węgiel, kąt, odnoga, ramię, widły’ SW V 740, z suf. **-bško* i uproszczeniem grupy spółgłoskowej *-žšk-* > *-sk-*. Efemerycznie występuje forma *Rossek*, z wymianą suf. na *-ek*. Lit.: SHGPn IV 150; Rospond, *-bšk-* 229; PPozn 258; Koz III 141. ZZ

Roskochów zob. **Rozkochów** (1, 3)

Roskopaczów zob. **Rozkopaczew**

Roskosz

Roskosz, wś, biał., gm. Biała Podlaska, 5,5 km na pñ. od Białej Podlaskiej: *Roskosz*, folw. 1775, *Roskosz* 1790 SHGPd(Tarpod); *Roskosz* 1827 Tabella II 142; *Roskosz*, folw. 1888 SG IX 757; *Roskosz*, folw. 1921 Sk IV 46; *Rozkosz*, folw. 1933 SkBy 1458; *Roskosz*, wś 1952 UW 132; *Roskosz*, -szy, *roskoski* 1966 UN 105, 12; gw. *roskoš*, -šy, *roskošovy*. — Nazwa o charakterze metaforycznym, od ap. *rozkosz*. EB

Roskosz zob. **Rozkosz** (2)

Roslasin zob. **Rozlazino**

Roslanki zob. **Rosłonki**

Roslawice zob. **Raclawice Wielkie**

Roslawice, wś zaginiona, leżała w par. Jurków, tarn., gm. Czchów: *Roslawicze* (1369)XVIII KMłp I 360; *Roslawicze* 1400 Krak nr 10383; *Roslawicze* 1409 Sand nr 463; *Roslawicze*, *Roslawicze* 1470–80 DB I 12, II 135; *Roslawicze* 1482 SHGSd(TP 24, 127); *Roslawicze*, *Radslawicze* 1485 SHGSd(TP 24, 366); *Roslawicze* 1508 Matr IV/1, nr 251; *Roslawicze* 1512 SHGSd(TP 22, 708); *Roslawicze* 1529 LR 266; *Roslawicze* 1536 ŹDz XV 498; *Roslawicze* 1581 ŹDz XIV 259. — Od n. os. *Rosław* SSNO IV 489 (: *Rod-sław*, *Rości-sław*), z suf. -ice. Formy *Radslawice*, *Raslawice*, *Raclawice* powstały pod wpływem n. os. *Rad-sław* i jej wariantów oraz n. m. *Raclawice*, zob. wyżej. Lit.: OPilz 50. IN

Roslawice zob. **Roslawowice**

Roslawowice, wś, skiern., gm. Biała Rawska, 5,5 km na pñ.-zach. od Białej Rawskiej: *Roslawowice* 1393, *Roslawowice* 1399 Łęcz I nr 2821, 5791; *Roslawowice* 1399 Łęcz II nr 6204; *Roslawowice* (*Roslawowice*) 1404, 1424, 1478 Se 377; *Roslawowice* 1455 SHGRw(MK 337, 64v); *Roslawowice* 1550 Matr V/1, nr 768; z *Wrosta-uiczami* ... ku *Rostauiczam* 1564 Luraw 23, 24; *Roslawowice* 1579 ŹDz XVI 169; z ... *Roslawowicami* 1661, 1789 Luraw 133, 45; *Roslawowice* 1792 MpPerRw; *Roslawowice* 1827 Tabella II 142; *Roslawowice* 1888 SG IX 758; *Roslawowice* 1921 Sk I 154; *Roslawowice*, -wic 1982 WUN III 139. — Od n. os. *Roc(s)ław*, *Rosław* SSNO IV 469, 489, z suf. -owice. Formy *Racslawice* powstały przez nawiązanie do n. os. *Racslaw* SSNO IV 424. Lit.: TaszyckiPatrMz 62. UW

Rosłonki, cz. Ostrowca, dawniej wś, warsz., gm. Karczew: *Rosłonki* 1783–84 RejKor 712;

Rosłonki (!) 1827 Tabella II 143; *Rosłonki* 1839 MpKwat IV 4; *Rosłonki* 1888 SG IX 758; *Rosłonki*, wś 1967 SM 974; *Rosłonki*, -nek 1982 WUN III 139. — Od nazw. *Rosłonek* (: *Roslan*, znany w Polsce od XVI w.) RymSEN II 361, w l. mn. UB

Rosłowo, wś zaginiona, leżała w dawnym pow. wasoskim, łomż.: *Zegotha de Rosłowo* ... in Vas-soczensi districtibus 1497 Matr II nr 961. — Może pierwotnie **Rosławowo*, od n. os. *Rosław*, z suf. -owo, wtórnie z zanikiem -aw-. UB

Rosmierka zob. **Rozmierka**, **Rozmierz**

Rosmin zob. **Rościmin**

Rosmirz zob. **Rozmierz**

Rosni-g zob. **Rogoźnik** (3)

Rosniontau zob. **Roźniatów**

Rosnowo (1), wś, kosz., gm. Manowo, 15 km na pñ.-wsch. od Koszalina: *Rosnowo* 1533 LOR-SNH 100; *Rosnowo* 1554 PomKirch II 290; *Rosnowo* 1618 MpLub; *Rosnowo* 1789 MpGillyPom; *Rosnowo* 1804 Rzduma I 76; *Rosnowo* — *Rosnowo*, -wa, *rosnowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rosnowo* (*Koszalińskie*) — *Rosnowo* 1951 Rosp 273; *Rosnowo*, -wa 1982 WUN III 139. — Może od pom. n. os. **Rožen*, pol. *Rožen* SSNO IV 506 (: ap. *rožen*), z suf. -owo. Nazwa zmieniona jako *Rosnowo*. Po 1945 r. urzędowo ustalono formę *Rosnowo*, okresowo z członem odróżniającym od n. mta *Koszalin*. Lit.: Rzduma I 76; Belchnerowska, PMT XIII 63. BCz

Rosnowo (2), wś, pozn., gm. Komorniki, 8 km na pñ.-wsch. od Stęszewa: de *Rosznovo* 1352, *Prosnowo* (!) 1358 KW III 22, 113; Domenico haerede de *Rosnowo* (1358)1592 KW VI 201, przyp. 9; *Rosnowo* 1365, *Rosnowo* 1366 KW III 267, 282; Ywone de *Rosnowo* (1369)1559 KW XI 29, przyp. 8; *Rosnowo* 1387, de *Rosnowo* 1388, *Rosnowo* 1398 Lek I nr 219, 486, 2588; de *Magno Rosnowo* 1401 RWłkp I nr 503; in *Magno Rosnowo* 1406 KZPozn nr 2795; Sambosius de *Rosnowo* (1415)1416 KW VII 603; *maiori Rosnowo* 1434 AC II nr 1057; *Rosnowo* 1437 RWłkp I nr 1582; *Maior Rosnowo* 1444, *Maior Rosnowo* 1452 SHGPn IV 151; de *Maiori Rosnowo* 1470 AC II nr 1325; utraque *Rosnowo* 1480, *Rosnowo Maius* 1496, utraque *Rosnowo* 1499, *Rosnowo* 1508 SHGPn IV 151; *Maiori Rosnowo* 1510 NKs 98; *Rosnowo Maior* 1516 SHGPn IV 151; *Rosnowo* 1518 Matr IV/2, nr 11487; *Rosnowo*

1531, *Maius Rossnowo* 1551, *Wyelgie Rosnowo*, *Rosnowo Vyelgie* 1556, *Vielgie Rosnowo*, *Wielkie Rosnowo* 1561 SHGPn IV 151; *Rosnowo* 1580 ŹDz XII 14; *Roznowo maius* 1622–24 PPOzn(Tab 1, 16); *Rosnowo* 1783–84 RejKor 705; *Rosnowo*, wś 1888 SG IX 759; *Rosnowo*, -wa, *rosnowski* 1965 UN 93, 20. — Od n. os. *Rosen, *Rosno, por. *Rosien* KozN 20 (: *Rościslaw*, *Rościgniew*), z suf. -owo. Okresowo n. występowała z członami łac. *Magnum*, *Maior*, *Maius*, pol. *Wielgie*, *Wielkie*. Forma *Rostnowo* pojawiła się może pod wpływem obocznej postaci n. os. *Rościen, por. *Rostek* SSNO IV 491 lub występujące -t- ma charakter wstawny w grupie spółgłoskowej -sn-. Lit.: SHGPn IV 151–61; Nieckula, -ov- 174; PPOzn 258; Koz III 141–2. ZZ

Rosnowo (3), wś, szczec., gm. Trzcina-Zdrój, 4 km na zach. od Trzcina-Zdroju: *Rosnowe* 1248 PU I 547; *Roerbek* (1333) CdB A XXIV 15; *Rorbeck* 1337 LandbNM 86; *Rorebeke* (1399), *Rorbecke* (1487) CdB A XIX 87, 101; *Rohrbeck* 1789 MpGillyPom; *Rohrbek* 1833 MpUMbl 1559; *Rohrbeck* — *Rosnowo*, -wa, *rosnowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rosnowo* (*Chojęskie*) — *Rohrbeck* 1951 Rosp 273; *Rosnowo*, -wa 1982 WUN III 139. — Pierwotnie zapewne *Rożnowo* lub *Rosnowo*, por. *Rosnowo* (1). Oboczna n. niem. od ap. *Rohr* 'trzcina' i irdniem. *bēke* 'strumień, potok' Kluge 42. Może n. ma związek z niem. n. rzeki *Rohrfluss*, dziś Rurzyca. Nazwa *Rosnowo* wprowadzona urzędowo po 1945 r., okresowo z członem odróżniającym od n. mta *Chojna*. Lit.: Duma, HE IV 86. BCz

Rosnowo Maior zob. **Rosnowo** (2)

Rosnowo Minor zob. **Rosnowo** (2)

Rosnowo Wielgie zob. **Rosnowo** (2)

Rosnowo, wś, pozn., gm. Komorniki, 5,5 km na pñ.-wsch. od Sęszewa: in *Minori Rosnowo* 1400 KZPozn nr 294; de *Parwo Rosnowo*, między *malim Rosnowem* 1419 RWlkp I nr 972, 1033; *Minor Rosnowo* (1423)1488/92 NKs 30; *Minori Rosnowo* 1425 RWlkp II nr 779; villa *Roschnowka minor* 1444, *Rosznow Minus* 1478 SHGPn IV 161; utraque *Rosnowo* 1480 AC I nr 687; *Minor Roschnow* 1490, *Minor Roznowo* 1493, *Rosznowsko* (!), utraque *Rosnowo* 1499, *Roschnowko* 1508 SHGPn IV 161; *Minor Rosnowo* 1510 NKs 98; *Minor Rosznowko* 1515, *Minor Rosnowko*

1550, *Male Rosnowo*, *Male Rosnowo* 1561, *Rosnowko* 1577 SHGPn IV 161–2; *Rosnowko* 1580 ŹDz XII 14; *Minor Rosnowko* 1584 SHGPn IV 162; *Rosnowko* 1622–24 PPOzn(Tab 1, 16); *Rosnowko* 1783–84 RejKor 705; *Rosnowko* 1888 SG IX 758; *Rosnowko*, -ka, *rosnowecki* 1965 UN 93, 34; gw. *rosnufko*, -ka, *rosnufčajski*. — Początkowo n. zestawiona *Minor Rosnowo*, od n. m. *Rosnowo* (2), z członem odróżniającym od łac. przym. *parvus* (w stopniu wyższym *minor*, *minus*), pol. *mały*. Następnie n. uległa uniwersalizacji przy pomocy suf. -ko, efemerycznie odnotowana postać z suf. -ka. Lit.: SHGPn IV 161–2; PPOzn 258. ZZ

Rosocha (1), wś, kal., gm. Blizanów, 12,5 km na pñ.-wsch. od Pleszewa: *Rossochy* 1802–03 MpGillyPr; Pust. *Rossochy* 1839 MpKwat I 3; *Rossochy* 1877 Zin II 112; *Rosochy*, kol. 1888 SG IX 765; *Rosocha* 1921 Sk II 12; *Rosocha*, -chy, cz. wsi Korab 1971 UN 80, 6; *Rosocha*, -chy 1982 WUN III 139. — Od ap. *rosocha*, też *rozsocha* 'rozgałęziony pień drzewa' SEBor 519, wtórnie na oznaczenie elementów terenowych (dróg, rzek) rozchodzących się widłowo, w l. mn., wtórnie singularyzacja nazwy. Por. też n. os. *Rosocha* SSNO 490. ZZ

Rosocha (2), dziś *Rosocha* i *Rosocha-Kolonia*, dwie wsi, koniń., gm. Golina, 5,5 km na pñ.-wsch. od Golicy: *Rosocha* 1783–84 RejKor 155; *Rossocha* 1827 Tabella II 142; *Rosocha* 1877 Zin II 112; *Rosocha* al. *Rossocha* wś i folw. 1888 SG IX 759; *Rosocha*, wś i kol. 1921 Sk II 34; *Rosocha*, -chy, *Rosocha-Kolonia*, -chy-ni 1982 WUN III 139. ZZ

Rosocha (3), wś, koniń., gm. Osiek Mały, 7 km na pñ. od Koła: Vincencio de *Roschocha* 1422 KW IX 418; super villa ... *Roschochi* 1440 KW X 149; *Rosocha* 1476 Matr I nr 1351; *Rosocha*, villa 1511–23 ŁLB I 221; *Roszoka* 1535 SHGKI(ASK 12, 446); *Rossocha* 1579 ŹDz XII 235; *Rosocha* 1618–20 PKal 125; *Rossocha* 1628 SHGKI(Tab 27, 16); *Rossoszyca* 1674 MKI(ASK 74, 166); Wies *Rosocha* ... w wsi *Rososze* 1789 MKI(ASK 109, 366); *Rosocha kościelna* 1827 Tabella II 142; *Rosocha* 1839 MpKwat II 3; *Rosocha* 1877 Zin II 112; *Rosocha* a. *Rosochy*, a. *Rosocha Kościelna*, kol. i folw. 1888 SG IX 759; *Rosocha* 1921 SK II 24; *Rosocha*, -chy 1982 WUN

Rosocha

III 139; gw. *rosoxa*, *-xy*, *rososki*. — W XVII w. odnotowano wariant z suf. *-ica* — *Rososzyca*, w XV i XIX wieku n. występuje w l. mn. — *Rosochy* oraz okresowo z członem odróżniającym od przym. *kościelny*. ZZ

Rosocha (4), wś, kosz., gm. Polanów, 5 km na płd.-zach. od Polanowa: *Rossoch* 1428 Trautm-Elb II 96; *Rotzock* 1628 LorSNH 101; *Rozog* 1756 RzDuma I 29; *Rozog* 1789 MpGillyPom; *Rotzog* — *Rosocha*, *-chy*, *rososki* 1948 MPol XXV nr 14; *Rosocha*, *-chy* 1982 WUN III 139. — Pierwotnie n. *Rozsoch (< *orzsouchъ), ziemczona jako *Rotzog*. Nazwa może mieć związek z położeniem na rozwidleniu dróg lub z rozplanowaniem wsi. Postać *Rosocha* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: RzDuma I 29; TrautmElb II 96; LorSNH 101. BCz

Rosocha (5), wś, olszt., gm. Piecki, 6,5 km na płn.-zach. od Rucianego-Nidy: *Jägerswalde*, maj. 1785 Goldb III 72; *Jägerswalde* 1796–1802 MpSchröt XVII; *Jägerswalde*, *Rosochy*, do *Rosoch* ok. 1850 SzcześTeka 37; *Rosocha*, niem. *Jaegerswalde*, dobra 1888 SG IX 760; *Rosocha* — *Jägerswalde* 1941 Choj 125; *Jaegerswalde* — *Rosocha*, wś 1946 Ley I 54; *Jägerswalde* — *Rosocha*, *-y*, *rososki* 1948 MPol XXV nr 14; *Rosocha*, *-chy* 1982 WUN III 139; gw. *rosoxi*. — Data lokacji wsi nie jest znana. Nazwa niem. *Jägerswalde*, od n. os. lub ap. *Jäger* ('myśliwy, łowca, strzelec', w złożeniach: 'myśliwski, łowiecki') Gott 272 + *-walde*. Od poł. XIX w. pojawia się n. pol. *Rosochy*, później *Rosocha*; wś została założona w puszczy nad rz. Krutynią, po obu stronach rzeki w kształcie *rosochy*. Lit.: Mrągowo. Z dziejów miasta i okolic, 1975, 183. RP

Rosocha (6), wś, piotr., gm. Będków, 17 km na płd.-wsch. od Tuszyńska: *Rosacha* (!) 1391 Łęcz I nr 1978; *Roschocha*, de *Roszochi* 1399, *Rosocha* 1418 Łęcz II nr 2060, 2071, 3102; *Roschocha*, *Rossocha*, *Rosschocha* 1511–23 ŁLB II 230, 231, 233; *Rosocha* 1552, *Rossocha* 1576 ŻDz XIII 156, 96; *Rosocha* 1793 MpPerŁęcz; *Rosocha* 1827 Tabella II 142; *Rosocha*, wś 1888 SG IX 759; *Rosocha*, *-chy*, *rosocki* 1974 UN 40, 8. Lit.: SHGŁęcz II 72. EB

Rosocha (7), wś, rad., gm. Nowe Miasto nad Pilicą, 5 km na płn.-zach. od Nowego Miasta nad Pilicą: *Parzewo* 1425 Zakr I nr 1335; *Parczow* 1451 SHGRw(MK 335, 65); *Parzew* 1473

Matr I nr 1010; *Rossocha* 1511/12 VisitGn 341; *Roszocho*, *Rossocha* 1511–23 ŁLB II 307, 308; *Rossocha* 1579 ŻDz XVI 172; *Rosocha* 1792 MpPerRw; *Rosocha* 1827 Tabella II 142; *Rosocha* 1839 MpKwat IV 5; *Rosocha*, wś 1888 SG IX 759; *Rosocha*, *-chy* 1982 WUN III 139. — Dawniej *Parzewo*, wtórnice *Parczów*, od n. os. *Parcz* KozN 61, z suf. *-ewo*, *-ów*. Do n. os. por. ap. *park* 'specyficzny smród kozła owcy w czasie godowym' SpXVI, XXIII 257. Od XVI w. zmiana n. *Parzewo* na *Rosocha*. UW

Rosocha (8), dziś *Nowa Rossocha* i *Stara Rossocha*, dwie wsi, skiern., gm. Rawa Mazowiecka, 7 km na płn.-zach. od Rawy Mazowieckiej: *Rosocha* (1435)1456 SHGRw(MK 3, 168v); *Rossocha* 1439 SHGRw(ADP 247); *Rosocha* 1511/12 VisitGn 192; *Roschocha* 1511–23 ŁLB II 290; *Roszocho* (1531) VisitGn 688; *Rossocha* 1579 ŻDz XVI 167; z ... *Rosochą* 1661 Luraw 144; do ... *Rosochy* 1789 Luraw 38; *Rosocha* 1792 MpPerRw; *Rosocha* 1827 Tabella II 142; *Rosocha*, wś 1888 SG IX 759; *Rosocha* 1921 Sk I 156; *Rosocha* 1952 UW 102; *Rosocha Stara*, *Rosocha Nowa* 1967 SM 974; *Nowa Rossocha*, *-wej -chy*, *Stara Rossocha*, *-rej -chy* 1981, 1982 WUN II 549, III 291. — Okresowo n. z suf. *-owa*. Współcześnie dwie wsi *Stara Rossocha* i *Nowa Rossocha*; człony odróżniające od przym. *stary*, *nowy*. UW

Rosocha-Kolonia zob. **Rosocha** (2)

Rosocha Kościelna zob. **Rosocha** (3)

Rosochackie, wś, suwał., gm. Olecko, 5 km na płd.-zach. od Olecka: *Rosochatzky* 1475, pod *Rochosakami* (!) 1483 KętL 501, 455; *Rossochatzken* 1519 PMT XII 172; *Rosochatzky* 1562 KętL 501; *Saplen* 1574, *Rosochatzky* 1601 Biał-Kol 156; *Rossochatzken* 1785 Goldb III 173; *Rossochatzken* 1796–1802 MpSchröt XII; *Rosochatzke*, *Rosochackie*, *-ich* ok. 1859 SzcześTeka 189; *Rosochatzken* — *Rosochackie* 1879 KętN 168; *Rosochackie* 1888 SG IX 760; *Rosochackie* — *Albrechtsfelde* 1927, *Rosochatzken* 1941 Choj 125; *Albrechtsfelde* — *Rosochackie*, *Rosochatki* 1945 PMT XII 171; *Albrechtsfelde* — *Rosochackie*, *-ich*, *rosochacki* 1948 MPol XXV nr 14; *Rosochate* 1976 PMT XII 171; *Rosochackie*, *-kich* 1982 WUN III 139. — Od n. os. *Rosochacki* w l. mn.; w 1562 r. nabywcą sołectwa był Woj-

tek *Rosochacki* (*Rosochatzky*), który pochodził ze wsi *Rosochate* (2) w ziemi wiskiej. W XVI w. pojawia się efemeryczna n. *Saplen*, por. prus. n. os. *Sapelle* TAP 90, lit. *Saplys* lub *Soplys* (: *saplys* = *lāšas* 'kropka; sopol' lub *sop-ėti* 'boleć' SESmocz 337, 583) Zinkevičius 193, Lpvž II 676, lit. n. m. *Sapliai*. W 1927 r. wieś otrzymała chrzest niem. *Albrechtsfelde*. Po 1945 r. wprowadzono urządowo n. *Rosochackie*. Lit.: Olecko. Z dziejów miasta i powiatu, 1974, 183; GórnRWrm 216; Szcześniak, PMT XII 71–2; BiałPrzem 91–2; BiałKol 87, przyp. 88, 155–6, 164. RP

Rosochackie zob. **Sikory Ostrokołskie**

Rosochata, wś, legn., gm. Kunice, 8 km na wsch. od Legnicy: *Sifridouici* 1218, *Sifridouici* 1227 SUr I 125, 204; Lampert de villa *Siffridi* 1288 SUr V 307; Sohn weiland Sifrids von *Sifridisdorf* 1288 Reg nr 2076; de *Syffridi villa*, in *Syffridivilla* ok. 1300 CdSil XIV 117, 121; villa *Sifridi* 1335 Reg nr 5409; *Seyfredisdorff* (1414) K 628; *Seyferssdorff* 1529 CdSil XXIV 198; *Seiffersdorff* 1666 J I 362; *Seifersdorf* 1789 Z VIII 191; *Seifersdorf* 1845 K 628; *Seifersdorf* 1941 SOV 349; *Seifersdorf* — *Rosochata*, -ej, *rosochacki* 1947 MPol XXV nr 37; *Rosochata*, -tej 1982 WUN III 139. — Dawniej n. *Syfyrdowicy*, od n. os. *Syfyrd, por. *Zyfryt*, *Sifrit* SSNO VI 341 (: niem. n. os. *Siefried* < *Siegfried* Gott 459) z suf. -owicy. Później n. zmieniono jako *Sifridisdorf*, *Seyfredisdorf* (z niem. członem *Dorf* 'wieś'), występują też formy zlatynizowane *Villa Siffridi*, *Siffridivilla*. Od XVI w. n. niem. w uproszczonej postaci *Seifersdorf*. Po 1945 r. ustalono urządowo n. *Rosochata*. Lit.: SNGŚI XI 139; Nieckula, OSG IV 91–106. JCh/PS

Rosochate (1), wś, krośn., gm. Czarna, 17 km na płd. od Ustrzyk Dolnych: Skorodne z *Rosochatem* 1580 SHGsk III 133; Skorodne cum *Rosochate* 1589 ŻDz XVIII/1, 56; *Rosochate* 1678 AGZ XXII 91; *Rosochate* 1794 Ga LI2; *Rosochate* 1851 Sch 146; *Rosochate* 1888 SG IX 761; *Rosochate*, -go, *rosochacki* 1965 UN 74, 34; *Olszyna*, -ny, *olszyński* 1977 MPol nr 21, poz. 112; *Rosochate*, -tego 1981 MPol 7, poz. 61. — Od przym. *rosochaty* 'rozgałęziony, mający odnogi, rozwidlony' Sstp VII 498; wieś leży w rozwidlającej się tu dolinie. W 1977 r. urzędowa zmiana n. na *Olszyna*, w 1981 r. przywrócono n. historyczną. Lit.: SHGsk III 133; MakSk 140; RiegŁemk 202. BCz

Rosochate (2), wś, łomż., gm. Grabowo, 7 km na płn.-wsch. od Stawisk: inter hereditatem *Rosochate* (1424)1456 SHGMz(MK 3, 29); *Rosochate* 1427 MkM II nr 17; *Rosochate* 1453 ZHer nr 95; granicies ... *Rossochaczkye* 1474 SHGMz(MK 6, 59); *Rosochate* 1494 SHGMz(MK 6, 318); *Rosochate* 1577 ŻDz XVI 365; *Rosochate* 1783–84 RejKor 654; *Rosochate* 1888 SG IX 761; *Rosochate*, -tego 1982 WUN III 139. Lit.: WiśnGraj 161; BrodzWizn 227; ZMaz 322. UB

Rosochate zob. **Krzeczkowo-Rosochate, Rosochackie, Rosochate Kościelne, Wielątki Rosochate**

Rosochate Kościelne, wś, łomż., gm. Czyżew-Osada, 12 km na płd.-zach. od Wysokiego Mazowieckiego: *Rossochate* (1413)1456 SHGMz(MK 3, 16v); *Rossochate* 1446 SHGMz(WD 1, 284); *Rossochate* 1473 SHGMz(MK 9, 23); *Rossochate* 1519 SHGMz(Ep. 204, 4); *Rossochate* 1530 Pułt 386; *Rosochate*, z *Rosochatego* 1569 UPL 289; Parochia *Rosochaczka*, *Rossochate Ecclesiastica* 1578 ŻDz XVI 381, 400; *Rosochate Kościelne* 1783–84 RejKor 400; *Rosochate kościelne* 1827 Tabella II 142; *Rosochate Kościelne* 1888 SG IX 761; *Rosochate Kościelne*, -tego -nego 1982 WUN III 139. — Od przym. *rosochaty*. Od XVI w. z członem odróżniającym od łac. *ecclesiasticus*, pol. *kościelny*, w związku z istnieniem parafii. UB

Rosochate Krzeczkowo zob. **Krzeczkowo-Rosochate**

Rosochate-Nartolty, wś, łomż., gm. Czyżew-Osada, 11 km na płd.-zach. od Wysokiego Mazowieckiego: *Svytenicza* (1239)XIII–XIV KMaz I 344; 2½ mansi in Roschochate ... Nartholth de *Swaczenytcze vendit* 1468 SHGMz(MK 5, 98); *Swyaczenytcza* 1473 SHGMz(MK 9, 23); *Swaczenytcze* 1522 SHGMz(MK 32, 133v); *Rossochate Świączenicza* 1578 ŻDz XVI 400; [*Rosochate Świączenicza*, *Rosochate-Nartolty*] XVIAtMz 212; *Rosochate Nartolty* 1783–84 RejKor 400; *Rossochate nartolty* 1827 Tabella II 142; *Rosochate Nartolty* 1888 SG IX 761; *Rosochate-Nartolty*, -tychtołt 1982 WUN III 139. — Dawniej *Świączenica*, od przym. *święcony*, z suf. -ica, lub może *Świczenica*, *Świeczenica* (por. *świtać*, *świt*, *świecić*). Tu również rzeka zapisana później niż n. m. jako *Swaczenytcza* (1421)1456 SHGMz(MK 3, 50).

Rosochate-Święcienica

W XVI w. *Rosochate-Święcienica* i *Rosochate-Nartolty*; człon drugi od n. os. *Nartolt* (por. zapis z 1468 r.), w l. mn. Do n. os. *Nartolt*, *Nartoldus*, uznanej w objaśnieniach do SSNO za niejasną, por. lit. n. os. *Nártautas*, *Nartovtas* Lpvž II 300 (: *norėti*, *nóriu* 'chcieć, mieć wolę, życzyć sobie, zamierzać', *tautá* 'naród, lud, ludzie; ziemia, kraj' SESmocz 427, 663). Lit.: ZMaz 322; Rzeleńska-Feleszko, PF XXVIII 59, 72. UB

Rosochate-Święcienica zob. **Rosochate-Nartolty**

Rosochate-Zalesie, wś notowana do 1967 r., wchłonięta przez Rosochate Kościelne, łomż., gm. Czyżew-Osada: *Zalesyie* alias *Rossochate* 1470 SHGMz(MK 5, 143); *Zalesche* 1479 SHGMz(Ep. 13, 247v); *Zaliessie* 1578 ŻDz XVI 400; *Zalesie* 1783–84 RejKor 401; *Rossochate zalesie* 1827 Tabella II 142; *Rosochate Zalesie* 1888 SG IX 761; *Rosochate-Zalesie* 1967 SM 975. — Nazwa zestawiona *Zalesie-Rosochate*, także *Zalesie*, por. n. pobliskiej wsi *Zalesie Stare*. Od XIX w. *Rosochate-Zalesie*. UB

Rosochatka, wś, bydż., gm. Śliwice, 14 km na pld.-wsch. od Czarska: *Rosochatka* 1664 Font XXXII 252; *Rosochat* (!) 1682 Font V 108; *Rosochatka* 1789 Goldb II 204; *Rosochatka* 1796–1802 MpSchröt XV; *Rosachatka* (!) — *Rosochatka* 1879 KętN 129; *Rosochatka* 1888 SG IX 762; *Rosochatka*, *-ki*, *rosochacki* 1971 UN 188, 27. — Od przym. *rosochaty*, z suf. *-ka*. Lit.: Milewska, PMT XV 57. WK

Rosochatki zob. **Rosochackie**

Rosochaty Róg, wś, suwał., gm. Krasnopol, 13 km na pld.-wsch. od Suwałk: Kol. *Rosochoty-róg* 1839 MpKwat VI 3; *Rossochaty róg* 1877 Zin II 112; *Rosochaty Róg*, os. 1888 SG IX 762; *Rossochaty Róg*, wś 1902 Przew II 128; *Rosochaty Róg* 1921 Sk V 70; *Rosochaty Róg*, *-tego Rogu* 1982 WUN III 140; gw. *rosochaty ruk*, *-tego rogu*, *rosochatki*. — Od przym. *rosochaty* (także z gw. podwojeniem spółgłoski *s*) i od ap. *róg*. EB

Rosochatzken zob. **Rosochackie**

Rosochen zob. **Rososze**

Rosochoty-róg zob. **Rosochaty Róg**

Rosochowa zob. **Rosocha** (8)

Rosochów, wś, rad., gm. Belsk Duży, 6 km na pld.-zach. od Grójca: *Rosochowo* 1407 Czer nr 663; *Rosochowo* 1426 Mkm I nr 334; *Rosso-*

chowo minor 1484 SHGMz(MK 18, 13); *Rosochowo* 1497 ZHer nr 768; *Rosochowo Maior*, *Rosochowo Minor* 1576 ŻDz XVI 231, 236; *Rosochow* 1792 MpPerRw; *Rosochów* 1827 Tabella II 142; *Rosochów* 1839 MpKwat IV 4; *Rosochów*, folw. 1888 SG IX 762; *Rosochów*, wś 1921 Sk I 35; *Rosochów*, *-chowa*, *rosochowski* 1971 UN 127, 7. — Od n. os. *Rosoch* RymSEN II 361 lub ap. **rosoch* (por. też notowaną wcześniej n. os. *Rosocha* SSNO IV 490, ap. *rosocha*), z suf. *-owo*, później *-ów*. Okresowo dwa obiekty o n. z łac. członami odróżniającymi *Maior* (= *Wielkie*), *Minor* (= *Male*). Lit.: KopRad 82. UB

Rosochy (1), wś, ciech., gm. Stupsk, 14 km na pld. od Mławy: *Rosochy* 1888 SG IX 765; *Rosochy* 1921 Sk I 92; *Rosochy* 1952 UW 18; *Rosochy*, *-soch*, *rosochocki* 1972 UN 131, 7. — Od ap. *rosocha* lub od nazw. *Rosocha* RymSEN II 361, w l. mn. UW

Rosochy (2), wś, częst., gm. Praszka, 3 km na pld.-wsch. od Praszki: *Rosochy* 1877 Zin II 112; *Rosochy*, wś 1888 SG IX 765; *Rosochy* 1921 Sk II 131; *Rosochy*, *-soch*, *rososki* 1974 UN 52, 35. EB

Rosochy (3), wś, tarnob., gm. Opatów, 5 km na pln.-wsch. od Opatowa: *Rosochy* (1407)1633 ZDM V 71; *Rossochy* 1470–80 DB I 383; *Rosochy* 1508 ŻDz XV 458; *Roszochy* 1525 Matr IV/1, nr 4828; *Rossochi*, *Rosochy* 1529 LR 394, 454; *Rosochy* 1564–65 Lusand 332; *Roszochy* 1578 ŻDz XIV 182; *Rossochy* 1783–84 RejKor 307; *Rossochy* 1827 Tabella II 142; *Rosochy*, wś 1888 SG IX 765; *Rosochy* 1921 Sk III 86; *Rosochy*, *-soch*, *rosowski* 1966 UN 27, 50; gw. *rosochy*, *rosuχ*. Lit.: KSand 169; NaSand 148. IN

Rosochy zob. **Rosocha** (1, 3, 5)

Rosoczycza zob. **Rosozycza**

Rosoggen zob. **Rozogi** (1, 2)

Rosogity zob. **Różgity**

Rosolin, wś, krośn., gm. Czarna, 12,5 km na pld. od Ustrzyk Dolnych: *Rosolin* 1540 Fast II 190; *Rissolin* 1541, *Rosolin* 1580 SHGsk III 81; *Rossolin* 1589 ŻDz XVIII/1, 57; na ... *Rosolinie* 1620 Semk 141; *Rosolyn* 1794 Ga Mm1; *Rosolin* 1851 Sch 145; *Rosolin* 1888 SG IX 766; *Rosolin*, *-na*, *rosoliński* 1965 UN 74, 34; *Rosolin*, *-na* 1982 WUN III 140; bojk.: *Rosolyn*. — Zapewne od n. os. **Rosola*, *Rosol* SSNO VII 212 (: *rosol*

'wywar z kości i mięsa, słona woda, solanka' SE-Bor 519), z suf. *-in*. Lit.: SHGsk III 81; MakSk 140; RiegŁemk 202. BCz

Rosolów, wś, rad., gm. Pniewy, 10 km na płn.-zach. od Grójca: *Rosolów* 1921 Sk I 45; *Rosolów, -łowa, rosolowski* 1971 UN 127, 33. — Od nazw. *Rosól* (: *rosól*) RymSEN II 361, z suf. *-ów*. Lit.: KopRad 334. UB

Rosolówka, wś, tarnob., gm. Bogoria, 8 km na płn.-wsch. od Staszowa: *Rosolówka*, kol. 1921 Sk III 129; *Rosolówka*, kol. 1933 SkBy 1453; *Rosolówka* 1952 UW 129; *Rosolówka, -ki, rosolowski* 1970 UN 33, 8. — Od nazw. *Rosól*, z suf. *-ówka*. IN

Rososz (1), wś, lub., gm. Ryki, 6 km na płn.-wsch. od Ryk: *Rossos* 1569 ŻDz XIV 339; *Rososz* 1660–64 Lusand II 161; *Rososz* 1783–84 RejKor 363; *Rossosz* 1827 Tabella II 142; *Rossosz* 1888 SG IX 775; *Rososz* 1921 Sk IV 23; *Rososz, -szy, rososki* 1972 UN 142, 21; gw. *rosos, -y, rososki*. — Od ap. **rososz* (< psł. **orzsošb* < **orzsoxa*, z suf. **-jb* ESSJ XXXIV 284), por. pol. *rosocha, rozsocha* 'rozgałęziony pień drzewa' SEBor 519, także określenie dróg, rzek, wąwozów rozchodzących się widłowo. Lit.: KStęż 99. IN

Rososz (2), wś, ostroł., gm. Kadzidło, 13 km na płd.-wsch. od Myszynia: trzeci dwór na Roszosznie, stary, jeszcze za książąt zbudowany (1565) Lumaz II 92; *Rososza* 1783–84 RejKor 540; *Rossosz* 1827 Tabella II 142; *Rossosz* 1839 MpKwat V 2; *Rossosz* 1888 SG IX 776; *Rososz* 1921 Sk V 57; *Rososz, -szy* 1982 WUN III 140. — Od n. rz. *Rosochal/Rososza*, w XVI w. *Rososz-na* (por. pierwszy zapis), dziś Rozoga, notowanej od XIV w., wtórn timer ze zmianą paradygmatu. UB

Rososz (3), wś, ostroł., gm. Wąsewo, 17,5 km na wsch. od Różana: de *Rosozce* 1515 SHGMz (PT 1, 216v); [*Rososz*] XVI AtMz 212; *Rosozsz* 1603 HMil 130; *Rosoz* 1783–84 RejKor 562; *Rosozsz* 1783 MpPerMz; *Rosozsz* 1827 Tabella II 142; *Rosozsz* 1839 MpKwat V 3; *Rosozsz* 1888 SG IX 776; *Rosozsz, -szy, rososzowski* 1971 UN 134, 36; *Rosozsz, -szy* 1982 WUN III 140. — Pierwotnie *Rosozsze*, od ap. **rosozsze* (< psł. **orzsošbje* < **orzsoxa*, z suf. **-bje* ESSJ XXXIV 284) określającego elementy terenowe: drogi, rzeki, wąwozy itp. rozchodzące się widłowo. Wtórn timer *Rosozsz* ze zmianą rodzaju. UB

Rososz (4), wś, rad., gm. Chynów, 7,5 km na płd.-zach. od Góry Kalwarii: *Rossossa* (1414–25)1456 SHGMz (MK 3, 103v–104); *Rososcha* 1426 Mkm I nr 861; *maior Rossoscha* 1478 SHGMz (MK 5, 188); *Rossoscha* 1513 ZHer nr 919; *Rosozsz* (1524)1539 Matr IV/1, nr 6588; *Rososa Maior* 1576 ŻDz XVI 216; *Rosozsz* 1783 MpPerMz; *Rossosz* 1827 Tabella II 142; *Rossosz* 1839 MpKwat IV 4; *Rossosz* 1888 SG IX 775; *Rosozsz, -szy, rososki* 1971 UN 127, 35. — Dawniej *Rosozza*, od ap. **rosozza* (< psł. **orzsoša* ESSJ XXXIV 284), wtórn timer *Rosozsz*, ze zmianą paradygmatu. D. Kopertowska widzi tu formację dzierzawczą od n. os. *Rosoch*. W XV–XVI w. *Rosozza Maior/Większa*, dla odróżnienia od *Rosozzy Minor* (dziś *Rosozszka*). Lit.: KopRad 287; BańMorf 79. UB

Rososz (5), wś, siedl., gm. Cegłów, 10,5 km na płd.-wsch. od Mińska Mazowieckiego: *Roschos* 1524 SHGMz (MK 32, 216v); *Rosoz* 1576 ŻDz XVI 222; *Rosozsz* 1783 MpPerMz; *Rossosz* 1827 Tabella II 142; *Rosozsz* 1839 MpKwat V 5; *Rosozsz* 1888 SG IX 775; *Rosozsz, -szy* 1982 WUN III 140. UB

Rososz (6), wś, siedl., gm. Kotuń 14 km na płn.-wsch. od Kałuszyna: *Rossosche* 1524 SHGMz (Ep. 204, 254); *Roschosch* 1529 SHGMz (MK 41, 192v); *Rossos* 1563 ŻDz XVI 416; *Rosozsz* 1783 MpPerMz; *Rosozsz* 1827 Tabella II 142; *Rosozsz* 1839 MpKwat V 4; *Rossosz* 1888 SG IX 776; *Rosozsz, -szy* 1982 WUN III 140. — Dawniej *Rosozsze*, od ap. **rosozsze*, wtórn timer *Rosozsz*, ze zmianą rodzaju. UB

Rososz (7), wś, sier., gm. Biała, 12,5 km na płn.-zach. od Wielunia: *Rosozsz* 1802–03 MpGillyPr; *Rossosz* 1827 Tabella II 142; *Rosozsz* 1839 MpKwat I 4; *Rossosz*, kol. 1888 SG IX 775; *Rosozsz*, kol. 1902 Przew II 128; *Rosozsz*, wś 1921 Sk II 131; *Rosozsz, -szy, rososki* 1974 UN 52, 9. EB

Rososz zob. **Budki-Rososz, Leopoldów** (2), **Rosozsze, Rosozsz** (1, 2)

Rosozsz-Nowiny zob. **Nowiny-Rosozsz**

Rosozza, wś, sier., gm. Sędziejowice, 6 km na płd.-zach. od Łasku: *Rossoscha* 1511–23 ŁLB I 482; *Rossossa* 1552 ŻDz XIII 242; [*Rossosza*] XVI AtŁęcz 126; *Rosozza* 1802–03 MpGillyPr; *Rossosza* 1827 Tabella II 142; *Rossosza* 1888 SG IX 776; *Rossosza* 1921 Sk II 46; *Rosozza* 1952 UW 91; *Rosozza, -szy, rososki* 1974 UN 42, 23;

Rososza

gw. *rosoša*, -šy, *rososki*. — Od ap. *rososza, zob. *Rososz* (4). EB

Rososza zob. **Rososz** (2, 4), **Rososze**, **Rossosz** (1)

Rososza Mniejsza zob. **Rososzka**

Rososze, przys., dawniej wś (?), suwal., gm. Budry, 13 km na płn.-wsch. od Węgorzewa: *Rotzosse* 1540, *Rosasche* 1554–55, 1557–58 BiałKol 179 (tu?); *Rasassa* 1576 HAPr V 52; *Rossossen* (*Rosochen*), wś ok. 1780 HAPr IV 356; *Rossossen*, wyb. 1888 SG IX 775; *Rossossen* — *Rososz*, folw. 1946 Ley I 19; *Rososz* — *Rossossen*, os. 1951 Rosp 272; *Rossossen* — *Rososze*, -sz, *rososki* 1949 MPol XXVII nr A-17; *Rososze*, -sosz 1982 WUN III 140. — Dawniej *Rososze*, od ap. *rososze (< psł. *orzošbje), wtórnie także *Rososza*, u G. Leydinga notowana forma *Rososz*, ze zmianą rodzaju. Istniała również hipoteza o pruskiej etymologii nazwy. G. Białuński wspomina, iż nazwy *Rososchen* używano niegdyś w odniesieniu do Budzewa i najprawdopodobniej także dla całego obszaru między Budzewem, Ołownikiem i Rososzami. Po 1945 r. ustalona została n. *Rososze* (w l. mn.). Lit.: BiałPrzem 36, 55; BiałKol 179–80. RP

Rososze zob. **Rososz** (3, 6), **Rossosz** (1)

Rososzka, wś, rad., gm. Chynów, 8,5 km na płd.-zach. od Góry Kalwarii: *Rossosa minor* 1540 Czer 2 dod.; *Rososa Minor* 1576 ŻDz XVI 216; *Roszosz mniejsza* 1783–84 RejKor 801; *Rossoszka* 1827 Tabella II 142; *Rossoszka* 1839 MpKwat IV 4; *Rossoszka* 1888 SG IX 776; *Rososzka*, -ki, *rososzczański* 1971 UN 127, 35. — Dawniej *Rososza Minor*; człon pierwszy zob. *Rososz* (4), człon drugi od łac. *minor* 'mniejszy'. Wtórnie *Rososzka* — uniwerbiczacja za pomocą suf. -ka. Lit.: KopRad 465. UB

Rososzki zob. **Rossoszyca**

Rososznicza, wś, wałb., gm. Ziębice, 6 km na zach. od Ziębice: et *Rozotinicze Alberti villam* sic vocatas in wlgari 1207, *Rozotiuicze Alberti villa* ita nominatas in wlgari 1211 SUr I 264, 272; *Rozotinicze, Alberti villa* ... in wlgari (1211) KŚl II 296, fals. XIV; *Rozotiuice* 1267 SUr IV 16; *Rozotnice* 1267, von *Alberi* (!) *villa* 1292, von *Alberti villa* 1294 Reg nr 1257, 2245, 2332; *Alberti villa* ok. 1300 CdSil XIV 88; *Alberti villa* 1302 Reg nr 2706; de *Alberti villa* 1320, *Al-*

brechsdorf 1322, von *Albrechtisdorf* 1324, *villa Alberti* 1335 Reg nr 4000, 4222, 4386, 5409; *Albrechticzdorf* 1351, *Albrechsdorf* 1354 RegŚl nr 565, 1075; *Albrecht-dorf* (1354), *Alberti villa* (1365) K 459; *Albertivilla* 1400 ZfGS XXXIII 388; *Olbrechsdorf* 1493 ZfGS XVII 121, przyp. 3; *Olberßdorff* 1604 CdSil XXXIV 107; *Olbersdorff* 1657 J I 253; *Olbersdorf* 1743 SNGŚl XI 139; *Olbersdorf*, auch bisweilen *Albrechtsdorf* 1785 Z IV 76; *Olbersdorf*, auch *Albrechtsdorf* u. *Ulbersdorf* 1845 K 459; *Olbersdorf, Rozocinice* 1941 Wrzosek 12; *Olbersdorf — Rososznicza, -cy, rososznicki* 1947 MPol XXVI nr37; *Rososznicza, -cy* 1982 WUN III 140. — Zapisy *Rozotinic(z)e, Rozotiuice* niejasne, mogą wskazywać na n. patronimiczną z suf. -ice. Na podstawie zapisu z 1207 r. E. Rzetelska-Feleszko rekonstruuje jednak formę *Rososznicza (< *Orzošbnica), od stp. ap. *rosocha*, z suf. -nica, może z wtórną pluralizacją. A. Wrzosek na podstawie zapisów: *Rozotinic(z)e, Rozotnice* odczytywał n. jako *Rozocinice*, trudną jednak do objaśnienia. Wariant niem. *Albrecht(i)sdorf*, też *Olbrechsdorf*, w łac. formie kancelaryjnej *Alberti Villa*, od n. os. *Albrecht* (*Adalbrecht*) Gott 81 i od ap. *Dorf*, łac. *villa* 'wieś'. Od XVII w. *Olbersdorf*, przejściowo także pojawia się postać *Ulbersdorf*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rososznicza*. Lit.: SNGŚl XI 139; SGTS XXI 234–8; Rzetelska-Feleszko, -ica 41. PS

Rossoszyca, wś, kal., gm. Sieroszewice, 11 km na płn.-wsch. od Mikstatu: *Ostrosiczi* ok. 1300 CdSil XIV 72, przyp. 353 (tu?); de *Roszosziczi* ... de *Roszoszicza* (1377)1537–86 KW IV 26, 27; de *Roszoszicza* ... *Roszoszicze* 1412 Kal nr 316; de *Roschoschycze* 1424 AC II nr 980; *Rossoschycza* (1428)1460 KW V 471; in *Roszoczyce* 1439 AC II nr 358; *Roschoczycza* 1511–23 ŁLB II 49; *Rossoczycza* 1535 MKI(ASK 12, 432); *Rossosicza* 1579 ŻDz XII 127; *Rossoszyca* 1618–20 PKal 92; *Rossoszyca* 1674 MKI(ASK 74, 142); *Rozoszyca* 1783–84 RejKor 42; *Roszoszyca*, wsi połowey *Rososzycy* 1789 MKI(Tab 22, 160a); *Rososzycze* (w erracie *Rosoczycze*) 1846 KsP 297; *Roszoszyce* 1859 MpChrz; *Rososzycza* al. *Rossoszyca* i *Rossoszyce* 1888 SG IX 768; *Rososzycza, -cy* 1982 WUN III 140; gw. *rosošyca/rošošyca, -cy*. — Od ap. *rosocha*, z suf. -ica, przejściowo

też w l. mn. Forma *Rosoczycza*, *Rosoczyce* z asymilacją w grupie *ś-c* : *ć-c*, natomiast w formie gwarowej *s-ś* : *ś-ś*. ZZ

Rosozycza zob. **Rosocha** (3)

Rosozyce zob. **Rososzycza**, **Rososzycza**

Rosowo, os., dawniej wś, szczec., gm. Stara Dąbrowa, 7 km na zach. od Chociwła: *Rossowe* 1326, *Rossou* 1433 TrautmElb I 83; *Rossow* 1565 LorSNH 100; *Roßow* 1618 MpLub; *Rossow* 1789 MpGillyPom; *Rossow* 1834 MpUMbl 1153; *Rossow* — *Rosowo*, *-wa*, *rosowski* 1948 MPol XXV nr 14; *Rosowo*, *-wa* 1982 WUN III 140. — Może od n. os. *Rosz, *Ros (: *rusy* 'rudawy'), z suf. *-owo*, *-ów*. Nazwa zniemczona jako *Rossow*. Postać *Rosowo* zatwierdzono urzędowo po 1945 r. Lit.: LorSNH 100; TrautmElb I 83–4; RzDuma II 49. BCz

Rospentek zob. **Rozpętek**

Rospir zob. **Rozprza**

Rospiria zob. **Rozprza**

Rospitz zob. **Rozpędziny**

Rosporza zob. **Rozprza**

Rosprza zob. **Rozprza**

Rospuda, wś, suwal., gm. Filipów, 20 km na płn.-wsch. od Olecka: na *Rospudzie* 1784 SHG-Pd(Opis par rkps I nr 6010, 1–4); *Rożpuda* 1839 MpKwat VI 3; *Rospuda* 1877 Zin II 112; *Rozpuda* 1885, *Rospuda* 1888 SG VI 750, IX 769; *Rospuda* 1921 Sk V 81; *Rospuda*, *-dy* 1982 WUN III 140. — Od n. jez. *Rospuda*, nad którym leży wieś; o etymologii zob. n. m. *Dowspuda*. Formy *Rożpuda*, *Rozpuda* z hiperpoprawną wymową. EB

Rospucie zob. **Rozpucie**

Rosberg zob. **Rozbark**

Rossdorf zob. **Rozskowice** (5)

Rossen zob. **Rusy**

Rosenthin zob. **Rościęcino**

Rossgart(en) zob. **Rozgart**, **Rozgarty** (1, 3), **Wilżyna**

Rossgarten Culmisch zob. **Rozgarty** (1)

Rossiczewken zob. **Rościszewko**

Rossitten zob. **Rejsyty**

Rossitzina zob. **Walichnowy** (1)

Rosnitz zob. **Włostowice** (3)

Rosnow zob. **Rosnowo** (1)

Rossocha zob. **Rosocha** (2, 3, 6, 7, 8), **Turawa**

Rossochy zob. **Rosocha** (1), **Rosochy** (3)

Rossossen zob. **Rososze**

Rososz (1), wś, dawniej mko, biał., gm. Łomazy, 19,5 km na pld. od Białej Podlaskiej: do *Pozcouuu* (1431)1786 AWAK II 1; *Rososze*, mto 1576 SHGPd(MetrKor 114 k. 322v–324v); z *Roszoszem*, z *Rososza* 1617 AWAK II 158; *Rososze* XVII SHGPd(MK 185 k. 658–662); *Rososz*, *Rososza*, *Rososze*, w *Rososzu*, w *Rososzy* 1662 AWAK XXXIII 451, 455, 454, 474, 475; *Rososz* 1676 CzRkps nr 1099; *Rososz* 1795 MpPerPd; *Rososz*, mko 1827 Tabella II 142; *Rososz*, os. 1877 Zin II 112; *Rososz* al. *Rososze*, os. m. 1888 SG IX 776; *Rososz* 1902 Przew II 128; *Rososz*, os. m. 1921 Sk IV 3; *Rososz*, wś 1952 UW 132; *Rososz*, *-sza*, *rossowski* 1966 UN 105, 36. — Od ap. *rososza, określającego drogi, rzeki, wąwozy itp. rozchodzące się widłowo. Wtórnie zmiana rodzaju: *Rososza* > *Rososze* > *Rososz*; ustaliła się forma w rodzaju męskim. Lit.: BańMorf 79; WarNmiast 173. EB

Rososz (2), wś, lub., gm. Łęczna, 2 km na pld.-zach. od Łęcznej: *Rososz* 1899 Cat 62; *Rososz*, folw. 1902 Przew II 128; *Ciechanki Rososz* 1905 SHGLu IV 118; *Rososz*, kol. 1921 Sk IV 65; *Rososz*, kol. 1933 SkBy 1453; *Rososz* 1952 UW 143; *Rososz*, *-sza*, *rossoski* 1971 UN 114, 16. — Okresowo n. zestawiona z członem pierwszym ponowionym z n. wsi *Ciechanki* (2). Lit.: SHGLu IV 118; BańMorf 79. IN

Rososz zob. **Rososz** (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)

Rososza zob. **Rososza**

Rososze zob. **Rososz** (1)

Rosozycza, wś, sier., gm. Warta, 10,5 km na wsch. od Warty: *Rosozzki* 1390, *Rosossicza* 1392, *Rosozzica* 1394 SHGLęcz II 72; *Rososschicza* 1511 ŻDz XIII 188; *Rososschicza* 1511–23 ŁLB I 388, 397; *Rosossycza* 1552 ŻDz XIII 230; do *Rososzczic* 1628–32 Luwlkp II 99; *Rosozycza* 1783–84 RejKor 88; *Rosozycza* 1827 Tabella II 142; *Rosozycza*, wś, *Rosozycza Poduchowna*, os. 1888 SG IX 776; *Rosozycza* 1921 Sk II 97; *Rosozycza*, *-cy*, *rossozycki* 1972 UN 50, 38; gw. *rosoşyca*, *-cy*, *rososki*. — Początkowo *Rosozzki*, od ap. *rososzka* (: *rosocha*), w l. mn. Później *Rosozycza*, z suf. *-ica*, efemerycznie też w formie pluralnej — *Rosozyce*. Człon odróżniający od przym. *poduchowny*. Lit.: SHGLęcz II 72. EB

Rosozycza zob. **Rosozycza**

Rosow zob. **Rosowo**

Rosstal

Rosstal zob. **Raclawiczki**

Rossweide zob. **Rozkochów** (3)

Rossweiler zob. **Wojkowice**

Rosswitz zob. **Rochowice** (2), **Rozpędziny**

Rossy zob. **Rosy**

Rostajna zob. **Rozstajne**

Rostajne zob. **Rozstajne**

Rostajnia zob. **Rozstajne**

Rostajnie zob. **Rozstajne**

Rostanie zob. **Rozstajne**

Rostau zob. **Rdzawe, Roszkowo** (1)

Rostarzewo, wś, dawniej mto, pozn., gm. Rakoniewice, 6,5 km na płn.-wsch. od Wolsztyna: *Rzesotarzewo* (1379)1565 KW IV 28; *Rzeszotarzewo* 1388, *Rzessotharzewo* 1389 Lek I nr 338, 672; de *Rzeszetarzewo* 1391 RWlkp I nr 100; *Szrethetarzewo* 1394, *Rresszotharzewo* 1399, *Rzeszotharzewo* 1400 Lek II nr 1669, 2346, 2739; *Rzeszetharzewo* 1401 SHGPn IV 259; in *Rzeschotarzewo* (1401)1551 NKs 262–63; *Rzesstarzewo* (1401)1551 KW VII 4, 5; *Rzeschotarzewo*, *Rzeszotarzewo* 1406 RWlkp III nr 308; *Rzeszotarzewo* 1422, *Rzessotarzewo*, *Rzeschotharzewo* 1424, *Rzesotharzewo* 1427, *Rzessotharzewo* 1429 SHGPn IV 259; in *Rzeschotarzewo* 1429 AC II nr 1012; *Rzessatharzewo* 1432, *Rzeszotharzewo* 1448, *Ressatorzewo* 1480 SHGPn IV 259; in *Rzeschoterzewo* 1496 SHGPn(PG 7, 93v); *Rzeschotarzewo* (!) 1510 NKs 159; *Rzeschatarzewo* 1514, *Rzeschatarzewo* 1525, *Rzestharzewo* 1543 SHGPn IV 259; *Rzesztarzewo* 1551, *Rzesstarzewo* 2. poł. XVI NKs 262; *Rzestharzewo* 1559 SHGPn(Kość G 12, 251); *Restarzewo* 1563 SHGPn IV 259; *Rzeszotarzewo* 1564 NKs 303; *Restarzewo* 1580–81 ŻDz XII 88; *Rzestarzewo* 1622–24 PPOzn(Tab 1, 90); *Rostarzewo*, Miasteczko 1775 PPOzn(Tab 7, 7v); *Rostarzewo* 1783–84 RejKor 723; *Rostarzewo*, mto 1888 SG IX 795–6; *Rostarzewo*, niem. *Rothenburg a. Obra*, mto 1921 Sk X 115, 154; *Rostarzewo*, -wa 1982 WUN III 140. — Dawniej *Rzeszotarzewo*, od n. os. *Rzeszotarz* (: *rzeszotarz* 'wyrabiający rzeszota') RymSEN II 383, z suf. -ewo. W formie *Rzeszetarzewo* wyrównanie do postaci *rzeszetarz* (bez przegłosu), a w *Rzeszoterzewo* do formy *rzeszoterz* (wymiana sufiksów -arz//-erz). Nazwa wykazuje dużą niestabilność zapisów, oprócz wymienionych, pojawiają się formy: *Rzesztarzewo*, z redukcją samogłoski nie-

akcentowanej, *Rzestarzewo*, z dysymilacją *rz-sz* > *rz-s* i *Restarzewo*, z dysymilacją *rz-rz* > *r-rz*, oraz *Rostarzewo*, postać hiperpoprawna na tle wymowy gwarowej -o- jako *ue*. Nazwa niem. *Rothenburg a. Obra* wprowadzona przez władze zaboru pruskiego. Lit.: SHGPn IV 259–66; RymNmias 206; PPOzn 265. ZZ

Rostekwola zob. **Puchówka**

Rostelice zob. **Roztylice**

Rostersdorf zob. **Trzęsów** (2)

Rostin zob. **Roścín** (2), **Rościno**

Rostiszaw zob. **Rościszewo** (1)

Rostken zob. **Rostki** (6, 7), **Rostki Bajtkowskie**, **Rostki Skomackie**

Rostken bei Baitenberg zob. **Rostki Bajtkowskie**

Rostken bei Dippelsee zob. **Rostki Skomackie**

Rostken Wolla zob. **Rostkowa Wola**

Rostki (1), wś, ciech., gm. Nowe Miasto, 8,5 km na płn.-zach. od Nasielska: *Rosthky* (1414)1456 SHGMz(MK 3, 3); *Rostky* 1424 Zakr I nr 93; *Rostky* 1429 MkM I nr 767; *Rostky duplex* 1436 Zakr II nr 2350; *Rosthky* 1475, *Rosthki* 1496, *Rosthky* 1531 ZHer nr 465, 758, 1020; *Rostki magna* 1559 SHGMz(Z 6, 332); *Rostki Maior*, *Rostki Minor* 1576 ŻDz XVI 320; *Rostki Male*, *Rostki Wielkie* 1783–84 RejKor 534–5; *Rostki wielkie*, *Rostki male* 1827 Tabella II 142; *Rostki Wielkie*, *Rostki Male* 1888 SG IX 796; *Rostki Duże*, *Rostki Male* 1921 Sk I 119; *Rostki* 1952 UW 27; *Rostki*, -tek 1982 WUN III 140. — Od n. os. *Rostek* SSNO IV 491 (: *Rościslaw*), w I. mn. Od XVI w. dwie wsi o n. z członami odróżniającymi od łac. przym. *magnus*, *parvus* (w stopniu równym i wyższym), pol. *wielki*, *mały*. Lit.: ZMaz 322. UB

Rostki (2), wś, łomż., gm. Jedwabne, 2,5 km na płd.-wsch. od Jedwabnego: apud *Rosth* niDzil 1447 SHGMz(MK 336, 24); de *Rosthky*, de *Rosthek* 1478 ZHer nr 523, 529; *Rosthkowo* 1487 SHGMz(MK 6, 206); Stanislaus *Rosthek* de *Gylowo*, Stanislaus *Boruczín* de *Roschky* (!) 1497 Bar nr 36, 78; *Rostki Iłowo* 1577 ŻDz XVI 358; *Rostki Male*, *Rostki Wielkie* 1783–84 RejKor 666; *Rostki duże*, *Rostki male* 1827 Tabella II 142; *Rostki* 1888 SG IX 797; *Rostki*, -tek 1982 WUN III 140. — Nazwa *Rostki* ponowiona; ok. 1425 r. książę Janusz I nadał duży areal ziemi Rostkom z *Rostek* (1). Obocznie w XV w. wariant z suf. -owo —

Rostkowo. Na tym nadaniu powstały: *Rostki-Boguszki*, dziś *Boguszki* (2), *Rostki-Jarnoły*, dziś *Jarnuty* (2), *Rostki-Kotowo*, dziś *Kotowo-Plac* (zob.) oraz *Rostki-Iłowo*, później *Rostki Wielkie/Duże i Male*; człony odróżniające od przym. *iłowy* (: *ił*), *wielki*, *duży*, *mały*. Lit.: BrodzWizn 227–8; ZMaz 322. UB

Rostki (3), wś, łomż., gm. Stawiski, 4 km na pld.-wsch. od Stawisk: Cristinus Bog (!) de *Swidrowostrow* XX mansos mesure Culmensis in terra Wisznensi, in loco *Swidrowostrow* nuncupato, pro LX sexagenis grossorum pragensium Thome de Rosthky uendidit perpetue ... 1425 MkM I nr 189; *Roschky* (!) 1438 SHGMz(MK 335, 13); inter granicies ... *Rosthcowskye* (1450)1456 SHGMz (MK 4, 98–98v); inter granicies ... *Roszhkowicy* et Czwalini ... ad longitudinem *Roszhkowczy* 1471 SHGMz(MK 5, 8); *Rosthky* 1472 ZHer nr 381; *Rosthky* 1476 SHGMz(MK 6, 85v); *Rosthky* 1511 SHGMz(Ep. 149, 170); *Rosthki* 1578 ŻDz XVI 375; [*Rostki Borowe*, R. *Świdrów Ostrów*, R. *Wielkie*] XVI AtMz 212; *Rostki* 1783–84 RejKor 654; *Rostki* 1827 Tabella II 142; *Rostki* 1888 SG IX 797; *Rostki*, -tek 1982 WUN III 140. — Dawniej *Świdrów Ostrów*, od n. os. *Świder* SSNO V 376 i od ap. *ostrów*. Później *Rostki*, n. ponowiona z n. *Rostki* (1), skąd pochodził nabywca ziemi (por. pierwszy zapis). W XVI w. trzy wsi lub działy: *Rostki-Świdrów Ostrów*, *Rostki Borowe* i *Rostki Wielkie*; drugie człony od przym. *borowy*, *wielki*. Lit.: BrodzWizn 228; BrodzŁomż 63–4. UB

Rostki (4), wś, ostroł., gm. Troszyn, 16 km na pld.-wsch. od Ostrołęki: *Rosthky* alias *Suchodół* (1414–25)1456 SHGMz(MK 3, 28v); *Rostky* 1428 MkM I nr 744; granicies ... *Rostkowskye* (1443)1456 SHGMz(MK 3, 292v); *Rostky* 1496 ZHer nr 763; *Rosthkowo* 1514 SHGMz(PT 1, 85); *Rosthki* 1578 ŻDz XVI 383; *Rostki* 1783–84 RejKor 553; *Rostki* 1827 Tabella II 142; *Rostki* 1888 SG IX 797; *Rostki*, -tek 1982 WUN III 140. — W 1405 r. książę Janusz I nadał Gotardowi z *Rostek* (1) 20 włók zwanych *Suchodół* (od wyrażenia *suchy dół* w formie złożenia). Nazwa *Rostki* ponowiona; w XVI w. występuje również wariant z suf. -owo — *Rostkowo*. Lit.: BrodzŁomż 125; ZMaz 322. UB

Rostki (5), wś, siedl., gm. Miedzna, 8,5 km na pld.-zach. od Kosowa Lackiego: *Rostki* (1512)

ŻDz XVII/2, 252; Z *Rostek* 1580 ŻDz XVII/1, 27; *Rostki* 1795 MpPerPd; *Rostki* 1827 Tabella II 142; *Rostki* 1888 SG IX 796; *Rostki* 1921 Sk IV 113; *Rostki*, -tek 1982 WUN III 140. — Od n. os. *Rostek*, w l. mn. Lit.: GórnRPd 27. EB

Rostki (6), wś, suwał., gm. Pisz, 11 km na pln.-wsch. od Pisz: *Bartuschen* 1484 BiałKol 50; *Bartuschaw* 1484, [*Rostki*] 1515 KętL 438; *Rostken* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Rostken* ok. 1859 SzcześTeka 102; *Rostken* — *Rostki* 1879 KętN 150; *Bartosze* al. *Rostki* 1882 KętL 438, 1888 SG IX 797; *Rostki* — *Rostken* 1941 Choj 125; *Rostki* — *Rostken* 1951 Rosp 274; *Rostki*, -tek 1982 WUN III 140; gw. *rostki*, -kuf, *rostkofske* (pole). — Wieś istniała przed r. 1480. Dawniej n. *Bartosze*, od n. os. *Bartosz* SSNO I 102, w l. mn., też z suf. -ów. Od XVI w. *Rostki*, od nazw. odbiorcy nadania z 1484 r. Marcina *Rostka*, w formie pluralnej. Lit.: Pisz. Z dziejów miasta i powiatu, 1970, 174; GórnRWrm 206; BiałOsad 84; BiałPrzem 62, 84 i in.; BiałKol 60. RP

Rostki (7), os., dawniej wś, suwał., gm. Wydminy, 13 km na pln.-wsch. od Orzysza: *Rostken* 1513–18, 1538–39 HAPr V 86; *Rostky* 1540, von *Rasteg* 1576 BiałKol 160, 181; *Rostken* 1623–24 HAPr V 86; *Rostken*, maj. 1785 Goldb III 173; *Rostken* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Rostken*, *Rostki*, -kow ok. 1859 SzcześTeka 153; *Rostki*, wś 1888 SG IX 797; *Rostken* — *Rostki*, -tek, *rostecki* 1949 MPol XXVII nr A-92; *Rostki* — *Rostken*, os. 1951 Rosp 274; *Rostki*, -tek 1982 WUN III 140. — Od n. os. *Rostek*, w l. mn. Lit.: BiałPrzem 32, 93–4; BiałKol 160, 181. RP

Rostki zob. **Kotowo-Plac**, **Rostki Bajtkowskie**, **Rostki Skomackie**, **Rostki Strużne**, **Rostki Wielkie**, **Rostkowice** (2)

Rostki Bajtkowskie, wś, suwał., gm. Elk, 10 km na pld.-zach. od Elku: bey *Queso* 1519, *Rosdeck* 1539 BiałKol 98, 100; *Rostken*, wś 1785 Goldb III 173; *Rostken* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Rostken*, *Rostkj*, -ow ok. 1859 SzcześTeka 155; *Rostken* — *Rostki* 1879 KętN 163; *Rostki* 1888 SG IX 797; *Rostki* — *Waiblingen* 1938, *Rostken* b. B. 1941 Choj 125; *Waiblingen* (*Rostken* b. B.) — *Rostki Bajtkowskie* 1946 Ley I 128; *Waiblingen* — *Rostki Bajtkowskie*, -tek -ich, *rostecki* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Rostki Bajtkowskie*, -tek -kich 1982 WUN III 140. — Pierwszy

Rostki-Boguszki

zapis niejasny; por. może objaśnienie n. *Kwiecewo*. Później n. *Rostki*. Człon odróżniający od n. m. *Bajtkowo*, niem. *Baitenberg*. W 1938 r. wieś otrzymała chrzest niem. *Waiblingen*, od nazw. komtura ryńskiego Faustyna von Weiblingena, zob. Kęt 475. Lit.: BiałOsad 84, przyp. 209; Biał-Kol 98, 100, 108. RP

Rostki-Boguszki zob. **Boguszki** (2)

Rostki-Budziszewo zob. **Rostki Wielkie**

Rostki-Budziszyno zob. **Rostki Wielkie**

Rostki-Daćbogi, wś, łomż., gm. Zaręby Kościelne, 16 km na pld.-wsch. od Ostrowi Mazowieckiej: [*Rostki Michałowice*] XVI AtMz 212; *Rostki Daczbogi* 1783–84 RejKor 411; *Rostki daybogi* 1827 Tabella II 142; *Rostki Daćbogi* 1888 SG IX 797; *Rostki-Daćbogi, -tek -gów, rostkowski* 1971 UN 134, 39. — Dawniej *Rostki-Michałowice*; pierwszy człon zob. *Rostki Wielkie*, drugi człon od n. os. *Michał*, z suf. *-owice*. Od XVIII w. *Rostki-Daćbogi*, człon drugi od n. os. *Daćbog*, w l. mn. UB

Rostki Duże zob. **Rostki** (1, 2)

Rostki-Iłowo zob. **Rostki** (2)

Rostki-Jarnoły zob. **Jarnuty** (2)

Rostki-Kaptury, dziś *Kaptury*, wś, ostroł., gm. Szelków, 11 km na pld.-wsch. od Ostrowi Mazowieckiej: Dux donavit Thome, Derslao et Mrocze-slao, heredibus de Rosthky 10 mansos super fluvio Orzic prope a Makow, circa silvam Rzwyen (1414–25)1456 SHGMz(MK 3, 100); z *Kaptury* (1565) Lumaz II 134; *Rosthki Kapturi* 1582 ŻDz XVI 392; *Rostki Kaptury* 1783–84 RejKor 516; *Rostki kaphu-zy* (!) 1827 Tabella II 142; *Rostki Kaptury* 1888 SG IX 796; *Rostki-Kaptury, -tek-tur, kapturowski* 1971 UN 129, 47; *Rostki-Kaptury, -tek-tur* 1982 WUN III 141; po zmianie *Kaptury, -tur, kapturski* 1996 MPol nr 21, poz. 245. — Nazwa *Rostki* ponowiona z n. *Rostki* (1). Człon *Kaptury* od n. os. *Kaptur* RymSEN I 376, w l. mn. UB

Rostki-Kotowo zob. **Kotowo-Plac**

Rostki Małe zob. **Rostki** (1, 2)

Rostki-Michałowice zob. **Rostki-Daćbogi**

Rostki-Mierzęcino zob. **Rostki-Piotrowice**

Rostki-Piotrowice, wś, ostroł., gm. Małkinia Górna, 11 km na pln.-zach. od Kosowa Lackiego: *Muzanczino* (pro *Mirzanczino*) 1418 KkM 162; *Mirzanczino* (1414–25)1456 SHGMz(MK 3, 34); *Myrzanczino* (1451)1456 SHGMz(MK 4, 122);

Myrzaczino 1492, 1524 SHGMz(MK 32, 207); *Rostky Mierzenczino* 1578 ŻDz XVI 397; *Rostki Piotrowice* 1783–84 RejKor 411; *Rostki piotrowice* 1827 Tabella II 142; *Rostki Piotrowice* 1888 SG IX 797; *Rostki-Piotrowice, -tek -wic, rostkowski* 1971 UN 134, 19. — Dawniej *Mi(e)rzęcino*, od n. os. *Mirzeta* SSNO III 527, z suf. *-ino*. W XVI w. *Rostki-Mierzęcino*, od XVIII w. *Rostki-Piotrowice*; o pierwszym członie zob. *Rostki Wielkie*, człon drugi od n. os. *Piotr*, z suf. *-owice*. UB

Rostki Skomackie, wś, suwal., gm. Orzysz, 7,5 km na wsch. od Orzysza: *Rostken* 1483 KętL 475; *Krigstin* 1519 BiałOsad 71; *Rostken* 1523 KętL 475; *Rostken* 1785 Goldb III 173; *Rostken* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Rostken, Rostki, Rostk* ok. 1859 SzcześTeka 101; *Rostken* — *Rostki* 1879 KętN 175; *Rostki* 1888 SG IX 797; *Rostki Skomackie* — *Rostken bei Dippelsee* 1846 Ley I 127; *Rostken Ksp. Klaussen* — *Rostki Skomackie, -tek -ich, rostecki* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Rostki Skomackie* — *Rostken bei Dippelsee* 1951 Rosp 274; *Rostki Skomackie, -tek -kich* 1982 WUN III 141. — Od n. os. *Rostek, Rostko*, w l. mn. Nazwa *Krigstin* nawiązuje do niemieckiej n. jez. Kraksztyn, por. *Kraucksten* 1483, *Kraxstin* 1523 Ley II 28. Człon odróżniający *Skomackie* od n. m. *Skomack Wielki*. Lit.: BiałOsad 66, 71–2, 129. RP

Rostki Strużne, dziś *Rostki*, wś, ostroł., gm. Szelków: Dux dedit Derslao et Mroczkoni de Rosthky 10 mansos circa riwlum dictum Czirvonca cum utraque rippa ... circa granicies episcopi et penes ipsorum hereditatem Rosthkÿ dictam in silva Rzwen locuta (1414–25)1456 SHGMz(MK 3, 23–23v); *Rosthky* 1425 MkM I nr 186; *Rosthky* 1468 SHGMz(MK 5, 114); *Rostky* 1522 SHGMz(MK 32, 134); z *Rostkami* (1565) Lumaz II 134; *Rosthki Struzne* 1582 ŻDz XVI 392; *Rostki Struzne* 1783–84 RejKor 516; *Rostki strużne* 1827 Tabella II 142; *Rostki Stróżne* 1888 SG IX 796; *Rostki Strużne, -tek -nych, rostkowski* 1971 UN 129, 47; *Rostki Strużne, -tek -nych* 1982 WUN III 141; po zmianie *Rostki, -tek, rostkowski* 1996 MPol nr 21, poz. 245. — Nazwa *Rostki* ponowiona z n. *Rostki* (1), skąd pochodzili odbiorcy nadania, por. pierwszy zapis. Od XVI w. *Rostki Strużne*; człon odróżniający zapewne od *stróżny* 'podatek dawny zbożowy, potem pieniężny, na utrzymanie straży zamkowej' SW VI 462. UB

Rostki Szlacheckie zob. **Rostki Wielkie**

Rostki Wielkie, wś, ostroł., gm. Małkinia Górna, 11 km na płn.-zach. od Kosowa Lackiego: *Budzevicy* (*Budiseuici* kop. XIV w.) 1240 KMaz I 344; *Budzissowicze* 1347 KkM 58; *Rosthky* (1438)1456 SHGMz(MK 3, 213); *Rosthky* 1472 KkM 257; *Rosthky* 1490 SHGMz(Ep. 10, 714); *Rostki Budzysewo* 1528 AtMz; *Rostki Budzissino* 1578 ŻDz XVI 397; *Rostki Szlacheckie* 1783–84 RejKor 411; *Rostki wielkie* 1827 Tabella II 142; *Rostki Wielkie* 1888 SG IX 797; *Rostki Wielkie*, *-tek* *-kich*, *rostkowski* 1971 UN 134, 19. — Dawniej *Budziszewicy*//*Budziszowice*, od n. os. *Budzisz* SSNO I 275, z suf. *-ewicy*//*-owice*. W XVI w. *Rostki-Budziszewo*//*Budziszyno*; pierwszy człon od n. os. *Rostek*, w l. mn., lub może ponowiony, drugi — z dostosowaniem do nazw na *-ewo*, *-ino*. W XVIII w. *Rostki Szlacheckie*, a od XIX *Rostki Wielkie*; człony odróżniające od przym. *szlachecki*, *wielki*. Lit.: ZMaz 127; Wolff, Onom I 105. UB

Rostki Wielkie zob. **Rostki** (1, 2)

Rostkowa Wola, wś nieistniejąca, leżała w dawnym pow. oleckim, suwał.: *Rostkowa wola* (*Rostken wolla*) ok. 1600 KęTL 525; *Rostkowa Wola* 1888 SG IX 797. — Nazwa zestawiona, od ap. *wola* oraz od n. os. *Rostek*, z suf. *-owa*. RP

Rostkowice (1), wś, opol., gm. Biała, 8 km na wsch. od Białej: *Rostkowicze* (1467) K 556; ex villa *Rosenberg* 1679, ex altero pago dicto *Rosenberg* 1688 J II 198, 545; *Rosenberg*, P[ol.] *Rostkowice* 1736 MpWielOppol; *Rosenberg*, *Roskowiz* 1784 Z III 112; *Rosenberg*, *Rostkowice* 1845 K 556; *Rostkowicze* (!), niem. *Rosenberg* 1888 SG IX 797; *Rostkowice*, *Rosenberg* 1900 Myc 45; *Rostkowice* — *Rosenberg* 1939 Prus 64; *Rosenberg* — *Rostkowice*, *-ic*, *rostkowicki* 1947 MPol XXV nr 124; *Rostkowice*, *-wic* 1982 WUN III 141. — Od n. os. *Rostek*, z suf. *-owice*. Późniejsza n. niem. *Rosenberg* powstała zapewne w wyniku adideacji do ap. *Rose* 'róża', z członem *-berg* (: *Berg* 'górze'). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rostkowice*. Lit.: SNGŚI XI 140; BorGŚI 181. JCh/PS

Rostkowice (2), wś, płoc., gm. Wyszogród, 8,5 km na płn. od Wyszogrodu: *Rostkowicze* (1414–15)1456 SHGWy 46; *Rostky* 1428 MkM I nr 665; *Rosthcowicze* 1432 MkM II nr 365; *Rosthkwowycze* 1481, 1482, 1499 SHGWy 46; *Ro-*

sthkowo 1485 SHGWy(Ep. 10, 370) 46; *Rosthkwowycze* 1485 SHGWy(Cim. 72, 24v); in *Maior*, *Magna Rosthkwowycze* (1521)1544 SHGWy(Cim. 71, 216–218v); *Rosthkwowicze* 1576 ŻDz XVI 303; *Rostkowice* 1784 MpPerPł; *Rostkowice* 1827 Tabella II 143; *Rostkowice* 1888 SG IX 797; *Rostkowice*, *-wic* 1982 WUN III 141. — Od n. os. *Rostek*, z suf. *-owice*. W XV w. występują również warianty: *Rostki*, w l. mn., i *Rostkowo*, z suf. *-owo*. W XVI w. n. z łac. członem odróżniającym *Maior*, *Magna*. Lit.: SHGWy 46–7; ZMaz 322. UW

Rostkowo (1), wś, ciech., gm. Czernice Borowe, 5,5 km na płd.-zach. od Przasnysza: *Rostkou* 1244, 1584 KMaz I 546; *Rosthcowo* (1418)1456 SHGMz(MK 3, 11); *Rostkowo* 1427 MkM I nr 561; *Rosthkwowo* (1446)1456 SHGMz(MK 3, 335); *Rosthkwowo* 1476 SHGMz(MK 6, 81a); *Rosthkwowo* 1494 Matr II nr 466; *Rosthkwowo* 1512 SHGMz(C 53, 292); *Rostkow* 1524 Matr IV/2, nr 14021; z *Rostkowem* (1565) Lumaz II 17; *Rosthkwowo* 1567 ŻDz XVI 340; *Rostkowo* 1783–84 RejKor 583; *Rostkowo* 1827 Tabella II 143; *Rostkowo* 1888 SG IX 797; *Rostkowo*, *-wa*, *rostkowski* 1972 UN 140, 32. — Od n. os. *Rostek*, z suf. *-owo*, *-ów*. Lit.: ZMaz 322. UB

Rostkowo (2), wś, płoc., Starożreby, 16 km na płn.-zach. od Płońska: *Roschcowo* 1406, *Roskowo* 1410, *Roschcowo*, *Rosthcowo* 1412, *Rosthkwowo* 1416 Płoń nr 675, 1480, 1778, 1805, 2696; *Rostkowo* 1463 HMil 355; *Rostkowo* 1564 Matr V/1, nr 2947; *Rostkowo* 1578 ŻDz XVI 104; *Rostkowo* 1783–84 RejKor 417; *Rostkowo* 1827 Tabella II 143; *Rostkowo* 1888 SG IX 797; *Rostkowo* 1921 Sk I 115; *Rostkowo* 1952 UW 27; *Rostkowo*, *-wa* 1982 WUN III 141. — Dawniej *Roszkowo*, od n. os. *Roszek* SSNO IV 506 (: *Rościslaw*), z suf. *-owo*. Wtórnie wyrównanie do n. os. *Rostek*. Lit.: SHGPł 259; ZMaz 323. UW

Rostkowo zob. **Rostki** (2, 4), **Rostkowice** (2)**Rostkowska Wola** zob. **Wola Raszowska**

Rostków, cz. Pomianowa Dolnego, dawniej wś, wroc., gm. Ziębice: *Herbisdorff* (1480) K 223; auf *Herbisdorffer* und *Golndorfer Grund* 1485 CdSil XXXVI 66; villae ... *Hermsdorff* 1638, *Hermbsdorff* 1651/52, *Hermbsdorff* 1666/67 J I 122, 249, 557; *Herbsdorf* 1736 MpWielGrot; *Herbsdorff* 1743 SNGŚI XI 140; *Herbsdorf* 1784 Z III

Rostków

384; *Herbsdorf*, *alt*, *neu* 1800 SNGŚI XI 140; *Alt Herbsdorf*, wś, *Neu Herbsdorf*, kol. 1845 K 223; *Herbsdorf*, cz. wsi 1941 SOV 141; *Herbsdorf* — *Rostków*, *-owa*, *rostkowski* 1948 MPol XXVI nr 59; *Jesienna* 1961 Mp-100(85.03.4); *Rostków*, wś 1967 SM 976; *Jesienna* 1996 Mp-10(M-33-59-C-a-1). — Dawna n. niem. *Herbis-*, *Herbsdorf* od n. os. *Herb* (: *Heer*) Gott 241 i ap. *Dorf* 'wieś'. Przejściowe formy *Hermsdorf*, *Hermsdorff* powstały w wyniku kontaminacji z n. os. *Herm* (: *Heer*) Gott 242. Później n. z członem od przym. *alt* 'stary', dla odróżnienia od n. kol. *Neu Herbsdorf*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rostków*. Obocznie funkcjonuje n. *Jesienna*, którą utworzono w wyniku skojarzenia n. niem. z ap. *Herbst* 'jesień'. Lit.: SNGŚI XI 140. PS

Rostków zob. **Rostkowo** (1), **Zberoz**

Rostnowo zob. **Rosnowo** (2)

Rostoczka zob. **Roztoka Mała**

Rostok zob. **Rostolty**, **Roztoka** (3, 5)

Rostoka zob. **Roztoka** (1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10),

Roztoka Mała, **Roztoka Ryterska**, **Roztoki** (3),

Roztoki Dolne

Rostoka Mała zob. **Roztoka Mała**

Rostoka Ryterska zob. **Roztoka Ryterska**

Rostoka Wielka zob. **Roztoka Wielka**

Rostoki zob. **Roztoka** (3, 5, 6, 7, 8) **Roztoka Mała**, **Roztoki** (3), **Roztoki Dolne**, **Roztoki Górne**

Rostolice zob. **Roztylice**

Rostolty, wś, biał., gm. Juchnowiec Dolny, 12 km na pñ.-wsch. od Suraza: *Rostolty* 1558 ŹDz XVII/1, 175; *Rostholty*, *Rostolthy* 1558, z ... *Rostoku* 1576 Lupodl 132; *Roztolty* 1795 MpPerPd; *Rostolty* 1888 SG IX 804; *Rostolty* 1921 Sk V 18; *Rostolty*, *-tołt* 1982 WUN III 141; gw. *rostolty*, *rostolt*, *rostolski*. — Od n. os. *Rostolt, zapewne spolonizowanej lit. n. os. *Rastaut-as*, por. też *Rasteikà*, *Rastēnis* Lpvž II 577 (może od lit. *ràsti* 'znaleźć, znajdować' lub *rasà* 'rosa' i *-taut-*, lit. *tautà*, prus. *tauto* 'lud; naród' SESmocz 500, 663, n. os. typu *Wiltaute* TAP 152, starolit. *Vytautas*, pol. *Witold*, *Witowt*), w l. mn. Zapis z 1576 r. z adideacją do ap. *roztok(a)*. Lit.: Kond 173-4; GórnRPd 56. EB

Rostopy zob. **Rozłopy**

Rostowa, wś, ciech., gm. Siemiątkowo Koziebrodzkie, 11 km na pñ.-wsch. od Bieżunia: *Ro-*

stowa 1877 Zin II 113; *Rostowa* 1888 SG IX 805; *Rostowa* 1921 Sk I 168; *Rostowa* 1952 UW 36; *Rostowa*, *-wy* 1982 WUN III 141. — Od n. os. *Rost* SSNO IV 490 (: *Rościśław*), z suf. *-owa*. UW

Rostowa zob. **Rustów**

Rostowo zob. **Rustów**

Rostów zob. **Roszkowo** (1)

Rostropitz zob. **Roztropice**

Rostroszewo zob. **Koniecki-Rostroszewo**

Rostuszewo zob. **Koniecki-Rostroszewo**, **Obrytki** (2)

Rostworowo, wś, pozna., gm. Rokietnica, 13 km na pñ. od Obornik: *Roswarowo* 1386, *Roswarowo* 1387 Lek I nr 42, 84, 257; de *Rosfarouo* 1391, między *Rozworowem* 1393 RWlqp I nr 261, 176; z *Roztworowa* (1419)1601-02 KW V 289; *Rosfarowo* 1420 AC II nr 967; *Rosswarowo* (1423)1488/92 NKs 38; *Rosswalowo* (!) (1435)XV KW X 2; de *Rozwarowo* 1481 SHGPn(PG 9, 131v); *Rozwarowo* 1428, *Rosuarowo* 1430, *Rostworowski* 1438, *Rozszwarowski* 1440, *Rozszpharowsky* (!) 1447 SHGPn IV 183; de *Rozworowo* 1481 SHGPn(PG 9, 131v); *Rosffvarow* 1500 SHGPn IV 183; *Rosfarowo* 1510 NKs 90; *Rosparouo* (!) 1514, *Roschwawowski* 1519, *Rossworowo* 1563, *Rosfforowo* 1566, *Rostarowo* (!) 1574 SHGPn IV 183; *Rosworowo* 1580 ŹDz XII 42; *Rostworowo* 1602 SHGPn IV 183; *Rosworowo* 1619, *Rostworowo* 1622-24 PPozn(Tab 1, 41); *Rostworowo* 1783-84 RejKor 795; *Roztworowo* al. *Rostworowo*, dawniej *Rozworowo*, *Rosworowo* 1888 SG IX 845; *Rostworowo*, *-wa* 1982 WUN III 141. — Dawniej *Rozwarowo*, od n. os. *Rozwar* SSNO IV 502-3 lub raczej *Ro(z)swar* (< *roz-swar*, por. *swarzyć*), z suf. *-owo*. W nazwie wystąpiło przejście *-aR-* > *-oR-*, a następnie pojawiło się wstawne *t* w grupie spółgłoskowej *-sw-*. Lit.: SHGPn 183-92; Bańkowski, Onom XXIX 148-9; PPozn 260. ZZ

Rostyllice zob. **Roztylice**

Rosunice zob. **Rozumice**

Roswadze zob. **Rozwadza**

Rosy, wś, siedl., gm. Stoczek Łukowski, 7,5 km na pñ.-wsch. od Stoczka Łukowskiego: *Rosy* 1827 Tabella II 143; *Rosy* 1839 MpKwat V 5; *Rosy* 1921 Sk IV 75; *Rosy*, *-sów*, *rosiański* 1970 UN 115, 28. — Od nazw. *Rosa*//*Rossa* RymSEN II 360-1, w l. mn. UB

Rosy zob. **Rusy**

Roszajny zob. **Rusajny**

Roszawy, cz. Gaci Kaliskiej, dawniej wś, kal., gm. Koźminek: *Raszewy* 1507 SHGKl(ASK 12, 10v); *Raszewy* distr. Calis 1522 Koz V 234; *Raszewi* 1579 ŻDz XII 119; *Raszewy* 1618–20 PKal 77; *Raszowy* 1783–84 RejKor 165; Wioska *Raszewy* ... w wiosce *Raszewach* 1789 MKI(Tab 22, 155); *Raszewy* 1877 Zin II 102; *Raszawy* 1888 SG IX 531; *Raszawy* 1921 Sk II 16; *Roszawy*, -szaw, *roszawski* 1971 UN 80, 28. — Dawniej *Raszewy*, od n. os. *Rasz* SSNO IV 445, z suf. pluralnym -ewy, wtórnie -awy. W formie *Roszawy* o oddaje może *a* pochylone po *R*-. ZZ

Roszczep, wś, ostroł., gm. Klembów, 8 km na płn.-zach. od Tłuszcza: *Rosczes* (!) 1449 AC III nr 11; *Roszczep* 1473 SHGMz(MK 9, 20); *Roszczep* 1509 SHGMz(Ep. 6, 69); *Roszczep* 1578 ŻDz XVI 408; *Roszczep* 1783 MpPerMz; *Roszczep* 1827 Tabella II 143; *Roszczep* 1839 MpKwat IV 3; *Roszczep* 1888 SG IX 806; *Roszczep*, -pu 1982 WUN III 141. — Od ap. *roszczep* 'rozszczenie, rozłupanie, miejsce rozszczenie, rysa, rozpadlina' SW V 705. Forma *Roszczep* powstała w wyniku uproszczenia grupy spółgłoskowej -zšč- > -šč-. Nazwa nawiązuje zapewne do jakiegoś usoku, rozpadliny w terenie. UB

Roszczep, cz. Bytnia, dawniej wś, pozn., gm. Kaźmierz: *Roszczeignewice* 1397 Lek I nr 2342; de *Roscigneuice* 1402, de *Roszczegnewice*, de *Roscignewo* 1404 KZPozn nr 874, 1671, 1967; *Roszczygnewice* (1405) SHGPn IV 164; *Roszcignewice* 1405, *Roszczegnewice* 1407 RWlkp I nr 783, 623; *Roszczegnewice*, *Roszczegnewice* 1413, *Roscignewice* 1418 SHGPn IV 164; *Roszczygnewice*, *Roszcignewice* 1420 RWlkp I nr 1007, 1051; *Roszczygnewice* 1422, *Roszczygnewice* 1425 SHGPn IV 164; *Roszczegnewice* 1428 AC II nr 1003; *Roszczegnewice* 1444 SHGPn IV 164; *Roszczygnewice* 1462, *Roszczygnewice* 1470, *Roszczygnewice* 1472, *Roszczygnewice* 1485, *Roszczygnewice* 1502, *Roszczygnewice*, *Roszczygnewice*, *Roszczegnewice* 1508, *Roszczygnewice* 1509 SHGPn IV 164; *Roszczki* 1510 NKs 172; *Roszczygnewice* 1526, *Roszczki* 1537, *Roszcziagnewice* 1542, *Roszcziagnewice* 1563, *Roszcziegniewice* alias *Roszczki* 1577 SHGPn IV 164; *Roszcziegniewice* 1580 ŻDz XII 4; *Roszczki* 1591 SHGPn IV 164; *Rościeiewice* 1619,

Roszcziegniewice seu *Roszczki* 1622–24 PPOzn(Tab 3, 11; 1, 2 i 6, 122v); *Roszczki* 1783–84 RejKor 770; *Roszczki*, dawniej *Rościegniewice*, niem. *Roschki* 1888 SG IX 806–7; *Roszczki*, niem. *Roschki* 1921 Sk X 86, 154; *Roszczki*, wś 1967 SM 967; *Roszczki* 1983 Mp-10(422.212); *Roszczki*, -czek XXI PRNG. — Dawniej *Rościegniewice*, od n. os. *Rościegniew* SSNO IV 493, z suf. -ice, efemerycznie także -ewo. Postać *Rościegniewice* powstała w wyniku kontaminacji n. os. *Rościej i *Rościegniew*; *Rościegniewice* — wskutek nazalizacji -e przed zwartą g, a forma *Rościejewe* nawiązuje do skróconej formy n. os. *Rościej. W XVI w. pojawia się postać *Roszczki* (która się utrzymała), ze skróceniem podstawy nazewniczej i przejściem do typu nazw z suf. -ki. Lit.: SHGPn IV 164–9; PPOzn 259; BańMorf 110–1. ZZ

Roszczyce, os., dawniej wś, słup., gm. Wicoko, 12 km na wsch. od Łeby: bona dicta *Rossicz*, *Roschicz* (1348)XIV PrUr IV 252; *Rossitz* 1400 SHGPG(KKG 260); *Ricsitz* ok. 1400 LorSNH 100; *Roszczice* 1534 Inwłoc 117; *Roschitz* 1618 MpLub; *Rausic* 1686–87 Font XI–XV 853; *Roschitz* 1789 MpGillyPom; *Roschütz* ok. 1845 MpRey nr 5; *Roschütz* — *Rościec* 1879 KętN 227; *Rościec* al. *Roszczyce*, niem. *Roschuetz* 1888 SG IX 749; *Roschütz* — *Roszczyce*, -yc, *roszczycki* 1947 MPol XXV nr 111; *Roszczyce*, -czyc 1982 WUN III 141; kasz. *róščęce*. — Zapewne od n. os. *Rost* SSNO IV 490, z suf. -ice. R. Trautmann dopuszcza związek z deminutywną n. os. *Rostek*, a F. Lorentz — z n. os. *Rog*, *Rożek*, *Riksa*. Nazwę zniemczono jako *Roschütz*. Postać *Roszczyce* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: TrautmElb I 63; LorSNH 100; Siciński, OSG VIII 73. BCz

Roszczyzny zob. **Milewo-Ruszczyzny****Roszischewken** zob. **Rościszewko**

Roszki, wś, kal., gm. Krotoszyn, 9 km na płn.-zach. od Raszkowa: Wieś *Roszki* 1789 MKI(Tab 47, 69); *Roszki* 1846 KsP 244; *Roszki*, niem. *Roschki* 1888 SG IX 807; *Roszki*, -szek 1982 WUN III 141. — Od n. os. *Roszek* SSNO IV 506 (: *Rosz* lub *Rościslaw*), w l. mn. ZZ

Roszki zob. **Roszki-Bachy**, **Rożki** (1, 2)

Roszki-Bachy, wś zaginiona, leżała w par. Płonka, w dawnym pow. bielskim, biał.: *Roszk* 1522 HMil 356; *Roski* 1569 UPL 296; z *Roskow Bachow*, *Roski Bachi* 1580 ŻDz XVII/1,

Roszki-Bieńki

108, 110. — Dawniej n. *Roszki*, od n. os. *Rożek//Roszek, Rożko//Roszko* SSNO IV 506 (: *Rości-sław*), w formie pluralnej, por. też Sebastianus *Rosko* ... de parochia Płonska 1569 UPL 131. W XVI w. n. zestawiona *Roszki-Bachy*; drugi człón od n. os. *Bach* SSNO I 75 (: *Bartłomiej* ?), w l. mn. W tzw. okolicy szlacheckiej *Roszki* leżały wsi: *Roszki-Bachy, Roszki-Bieńki, Roszki-Chrzczony, Roszki-Dusięta, Roszki-Janowięta, Roszki-Leśne, Roszki-Moczydelki, Roszki-Mydlki, Roszki-Ochale, Roszki-Piszczaty, Roszki-Sączki, Roszki-Szczepanowięta, Roszki-Włodki, Roszki-Wodźki, Roszki-Wojtkowięta, Roszki-Ziemaki*. Lit.: HalBiał I 149; GórnRPd 46. EB

Roszki-Bieńki, cz. Roszków-Wodźków, dawniej wś, biał., gm. Łapy: *Rożki Bińki* 1528 ŻDz XVII/1, 210; *Roszki Bienki* 1545 HMil 356; *Roski Bienki* 1580, *Roski* 1591 ŻDz XVII/1, 110, 152; *Roszki Bienki* 1642 HalBiał I 149; *Roszki Bieńki* 1827 Tabella II 143; *Roszki Bienki* 1839 MpKwat VI 6; *Roszki Bieńki* 1888 SG IX 807; *Roszki-Bieńki*, wś 1921 Sk V 113; *Roszki-Bieńki*, przys. 1967 SM 976; *Roszki-Bieńki, -ków -ków* 1973 UN 158, 15. — Drugi człón od n. os. *Bi(e)-niek, Bi(e)ńko* SSNO I 150 (: *Benedykt, Beniamin*), w formie pluralnej. Lit.: HalBiał I 21, 149; GórnRPd 44. EB

Roszki-Chrzczonki zob. **Roszki-Chrzczony**

Roszki-Chrzczony, wś, łomż., gm. Sokoły, 9 km na płn.-zach. od Łap: *Rożki Chrzczonowiata* 1528, z *Roszków Cziczonkow* (!) 1580 ŻDz XVII/1, 212, 110; *Roszki chrzczony* 1827 Tabella II 143; *R. Chrzczony* 1839 MpKwat VI 6; *Roszki Chrzczonki* albo *Chrzczony* 1870 HMil 356; *Roszki Chrzczony* 1888 SG IX 807; *Roszki-Chrzczony* 1921 Sk V 113; *Roszki-Chrzczony, -ków -nów, roszkowski* 1973 UN 158, 45. — Drugi człón od n. os. *Chrzczon, Chrzczon* (: *Krzystyn*) SSNO I 342, z suf. *-owięta*, brus. następnie w l. mn., okresowo także od zdrobniałej formy n. os. *Chrzczonek*, w l. mn. Lit.: HalBiał I 36, 149; GórnRPd 20. EB

Roszki-Dusięta, wś zaginiona, leżała w par. Płonka, w dawnym pow. bielskim, biał.: *Roszki Dusięta* 1548, *Roszki Dusięta* 1565, 1569 HMil 356, 357; *Roski Dussietta* 1580 ŻDz XVII/1, 110. — Drugi człón od n. os. *Dusza* SSNO I 541, z suf. *-ęta*. Lit.: HalBiał I 50, 149; GórnRPd 46. EB

Roszki-Janowięta, wś zaginiona, leżała w par.

Płonka, w dawnym pow. bielskim, biał.: Selo *Rozki Janowiata* 1528 ŻDz XVII/1, 210. — Drugi człón od im. *Jan*, z suf. *-owięta*, brus. *-owiata*. Lit.: HalBiał I 70, 149. EB

Roszki-Las zob. **Roszki Leśne**

Roszki Leśne, wś, łomż., gm. Sokoły, 8,5 km na zach. od Łap: Selo *Rożki Michalkowe Lesnyi* 1528 ŻDz XVII/1, 212; de *Roszki Las* 1544 HMil 356; *Rozki Lesne* 1795 MpPerPd; *Roszki leśne* 1827 Tabella II 143; *Roszki Leśne* 1888 SG IX 807; *Roszki Leśne* 1921 Sk V 113; *Roszki Leśne, -ków -nych, roszkowski* 1973 UN 158, 46. — Drugie człony od ap. *las* i przym. *leśny* oraz od n. os. *Michalek, Michalko* (: *Michał*), z suf. *-owe*. Lit.: HalBiał I 149. EB

Roszki-Moczydelki, wś nieistniejąca, leżała w par. Płonka, w dawnym pow. bielskim, łomż.: *Roszki Moczydelki* 1839 MpKwat VI 6; *Roszki Moczydelki* 1870 HMil 356. — Człón drugi od n. os. **Moczydelko*, por. nazw. *Moczydło* RymSEN II 110, ap. *moczydelko* (: *moczydło* 'kałuża, stawek a. dół z wodą do moczenia lnu' SW III 1024), w l. mn. EB

Roszki-Mydlki, wś nieistniejąca, leżała w par. Płonka, w dawnym pow. bielskim, łomż.: *Krzyzewko Mydlki* 1580 ŻDz XVII/1, 110; *Roszki Mydlki* 1870 HMil 356. — Początkowo n. zestawiona *Krzyzewko-Mydlki*; pierwszy człón od n. pobliskiej wsi *Krzyzewo*, z suf. *-ko*, drugi człón od n. os. *Mydlek* RymSEN II 128 (: *mydło*, por. też *mydlek* 'chłystek'), w l. mn. Później *Roszki-Mydlki*, zob. *Roszki-Bachy*. EB

Roszki-Ochalo-Trojany zob. **Trojany** (1a)

Roszki-Sączki, wś, łomż., gm. Sokoły, 8 km na zach. od Łap: *Roszki sączki* 1827 Tabella II 143; *Roszki Sączki* 1839 MpKwat VI 6; *Roszki Sączki* al. *Sączki* 1888 SG IX 807; *Roszki-Sączki* 1921 Sk V 113; *Roszki-Sączki, -ków -ków, roszkowski* 1973 UN 158, 46. — Drugi człón od n. os. *Sączek* RymSEN II 412 (por. *sączyc* 'wchłaniać, przenikać'), w formie pluralnej. Lit.: HalBiał I 149, 153. EB

Roszki-Smolenta zob. **Smolenta**

Roszki-Szczepanowięta, wś zaginiona, leżała w par. Płonka, w dawnej ziemi bielskiej, łomż.: Selo *Rożki Szczepanowiata* 1528 ŻDz XVII/1, 212. — Człón drugi od im. *Szczepan*, z suf. *-owięta*, brus. *-owiata*. Lit.: HalBiał I 149, 165. EB

Roszki-Trojanki zob. **Trojany** (1a)

Roszki-Trojany zob. **Trojany** (1a)

Roszki-Włodki, wś, biał., gm. Łapy, 6,5 km na płn.-zach. od Łap: Selo *Reżkow* (!) *Włotki* 1528 *ŹDz XVII/1*, 211; *Roszki Włotki* 1544 *HMil* 356; *Roski Włotki* 1580 *ŹDz XVII/1*, 110; *Rozki Włotki* 1795 *MpPerPd*; *Roszki włotki* 1827 *Tabella II* 143; *Roszki Włotki* 1888 *SG IX* 807; *Roszki-Włotki* 1921 *Sk V* 113; *Roszki-Włotki, -ków-ków, roszkowski* 1973 *UN* 158, 14. — Człon drugi od n. os. *Włodek* (: *Włodzisław, Włodzimir*), w l. mn., por. Walenty *Włodek* ... z *Włodkow* 1569 *UPL* 132. Lit.: *HalBiał I* 149, 185; *GórnRPd* 29, 46. *EB*

Roszki-Woćki zob. **Roszki-Wodźki**

Roszki-Wodźki, wś, biał., gm. Łapy, 7 km na płn.-zach. od Łap: Selo *Woytechowe* ... *Rożki* 1528 *ŹDz XVII/1*, 212; *Roszki Woćki* 1544 *HMil* 328, 356; *Roski Woczki* 1580 *ŹDz XVII/1*, 110; *Roszki wodzki* 1827 *Tabella II* 143; *Roszki Woczki* 1888 *SG IX* 807; *Roszki-Wodźki* 1921 *Sk V* 113; *Roszki-Wodźki, -ków-ków, roszkowski* 1973 *UN* 158, 15. — Dawny drugi człon *Woćki* od n. os. *Woćko* *SSNO VI* 169 (: *Wojciech*, por. pierwszy zapis), w l. mn. Postać *Wodźki* powstała zapewne w wyniku adideacji do n. os. *Włodźko* (: *Włodzisław, Włodzimierz*). Lit.: *HalBiał I* 149, 186; *GórnRPd* 46. *EB*

Roszki-Wojtkowięta, wś zaginiona, leżała w par. Płonka, w dawnym pow. bielskim, biał.: Selo *Rożki Woytkowiata* 1528 *ŹDz XVII/1*, 210. — Człon drugi od n. os. *Wojtek, Wojtko* *SSNO VI* 181 (: *Wojciech*), z suf. *-owięta*, brus. *-owiata*. Lit.: *HalBiał I* 149. *EB*

Roszki-Ziemaki, wś, łomż., gm. Sokoty, 9 km na płn.-zach. od Łap: *Roszki Ziemaki* 1548, *Roszki Ziemaki* 1558 *HMil* 356; *Roski Ziemaki* 1580 *ŹDz XVII/1*, 110; *Rozki Ziemaki* 1795 *MpPerPd*; *Roszki ziomaki* 1827 *Tabella II* 143; *R. Zemaki* 1839 *MpKwat VI* 6; *Roszki Ziemaki* 1888 *SG IX* 807; *Roszki-Ziemaki* 1921 *Sk V* 110; *Roszki-Ziemaki, -ków-ków, roszkowski* 1973 *UN* 158, 46. — Człon drugi od n. os. *Ziemak* *SSNO VI* 318 (: *Siemowit, Ziemowit*), w l. mn., por. *Laurentius Ziemakowicz* *Roszko* 1524 *HMil* 356. W XIX w. także forma *Ziomaki*, z przejściem *-em-* > *-om-*. Lit.: *HalBiał I* 149, 195; *GórnRPd* 30, 46. *EB*

Roszkowa Wola, wś, piotr., gm. Rzeczyca, 11,5 km na zach. od Nowego Miasta nad Pilicą: *Roszkowa Wolya, Roskowa Vola* 1511/12 *VisitGn*

344, 352; *Roskova Volya* 1511–23 *ŁLB II* 311; *Roskova Volia* (1531) *VisitGn* 670; *Roszkowa Wola* 1783–84 *RejKor* 127; *Rozkowa Wola* 1792 *MpPerRw*; *Rożkowa wola* 1827 *Tabella II* 145; *Roszkowa wola* 1839 *MpKwat III* 5; *Wola Roszkowa* 1893 *SG XIII* 798; *Roszkowa Wola* 1902 *SG XV/2*, 550; *Roszkowa Wola, -wej -li* 1982 *WUN III* 141. — Nazwa zestawiona; pierwszy człon od n. os. *Roszek* *SSNO IV* 506, drugi człon od ap. *wola*. *UW*

Roszkowice (1), wś, gorz., gm. Bogdaniec, 14 km na płd.-zach. od Gorzowa: *Raumerswalde*, kol. 1772/73 *Froese* 127; *Colonie Raumerswalde* 1822 *MpUMbl* 1175; *Raumerswalde — Roszkowice, -ic, roszkowicki* 1948 *MPol XXV* nr 14; *Roszkowice, -wic* 1982 *WUN III* 141. — Dawna n. niem. od nazw. pułkownika dragonów ze Strzelce Krajeńskich von *Raumer* + *-walde*. Nazwa *Roszkowice* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: *Die Kunstdenkmäler der Provinz Brandenburg VII/3*, 1937, 119; *SGorz* 240–1. *BCz*

Roszkowice (2), cz. Nowego Sącza, dawniej wś: *villa dicta Roszkowice* (1341)*XVII Sng III* 166; *Roscovicze* 1397 *KMłp IV* 56; *Roskowicze* 1448 *ZDK II* 566; de *Roszkowicz* 1462 *SHGKr* (Te 3, 278); *Roszkowycze, Roskowice* 1470–80 *DB I* 561, 573; *Roskoiucze* 1529 *LR* 44; *Roskowice* 1629 *RPobKr* 194; *Roszkowice* 1674 *ŹDz XV* 53a; *Roszkowice* 1794 *Ga Mm1*; *Roszkowice*, przys. 1886 *Bigo* 165; *Roszkowice* albo *Rozkowice*, cz. wsi 1888 *SG IX* 808; *Roszkowice*, przys. 1933 *SkBy* 1455; *Roszkowice, -wic* 1964 *UN* 9, 172. — Od n. os. *Roszek*, z suf. *-owice*. Lit.: *PSąd I* 104. *IN*

Roszkowice (3), wś, opol., gm. Byczyna, 6 km na wsch. od Byczyny: *Rascowicz* 1362 *Ng* 264; in *Ruskendorf* 1383, *Ruskindorf* 1387 *ZfGS XI* 435, 441; *Roskindorf* 1408 *Ng* 264; *Ruschindorf, Ruschkendorf* (1409) *K* 554; *Roskindorf* 1488 *CdSil XIV* 172; *Roschkowitz* 1564 *ZfGS XXXI* 292; *Roschkowitz* 1736 *MpWielBreg*; *Roschkowiz* 1783 *Z II* 58; *Roschkowitz, Roskowice* 1845 *K* 554; *Roszkowice*, niem. *Roschkowitz* ... obszar dóbr rozpada się na *Roszkowice Stare* ... i *Roszkowice Nowe* 1888 *SG IX* 808; *Roszkówiec* 1900 *Myc* 45; *Roszkowice (Roschkowitz) — Röstfelde* 1939 *Prus* 64; *Röstfelde — Roszkowice, -ic, roszkowicki* 1947 *MPol XXVI* nr 37; *Roszkowice, -wic* 1982

Roszkowice

WUN III 141; gw. *r^hosk^ho^hvice* N 252. — Początkowa n. *Roszkowice* (lub **Roszkowice*, por. n. os. *Raszek* SSNO IV 446) zmieniona jako *Rus(ch)kendorf*, *Roskindorf*. Później używano jednak, obok n. *Roszkowice*, jej formy adaptacyjnej *Roschkowitz*, będącej substytucją fonetyczną n. pol. Nazwa *Röstfelde* została wprowadzona przez administrację hitlerowską. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Roszkowice*. Lit.: SNGŚI XI 140; BorGŚI 181. PS

Roszkowice (4), wś, opol., gm. Lubsza, 16 km na wsch. od Brzegu: *Rozkowicz* (1396) K 530, 561; *Raschwitz* 1736 MpWielOppol; *Raschwitz*, pohl. *Raschkowicza* 1783 Z I/5, 104; *Raschwitz*, Pol. *Raschkowicza* 1802 WBeschr III 148; *Raschwitz*, *Raschkowice* 1845 K 530; *Roszkowice*, niem. *Raschwitz* 1888 SG IX 535; *Roszkowice* — *Raschwitz* 1896 D 186; *Radziewice*, *Raschwitz* 1900 Myc 44; *Raschwitz*, *Roszkowice* 1941 Wrzosek 11; *Raschwitz* — *Roszkowice*, *-ic*, *roszkowicki* 1947 MPol XXV nr 124; *Roszkowice*, *-wic* 1982 WUN III 141; gw. *roskovi^hce*. — Pierwotnie *Roszkowice*, n. zmieniona jako *Raschwitz*. Oboczna n. pol. *Raszkowice* (także *Raszkowica*), z wokalizmem *-a-* w nagłosie, powstała zapewne pod wpływem n. niem. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Roszkowice*. Lit.: SNGŚI XI 140; BorGŚI 181. PS

Roszkowice (5), wś, opol., gm. Niemodlin, 5 km na zach. od Niemodlina: *Roscouice* 1228 SUr I 216; *Rosdorff* (1415) K 558; z *Raskowicz* (1482)XVI CdSil VI 113; *Roskhawitz* (1534) K 558; *Rossdorf* XVI Urb III 204; *Rosdorf*, P[ol.] *Roscowice* 1736 MpWielOppol; *Rosdorff* 1743 SNGŚI XI 140; *Rosdorf* 1783 Z II 37; *Rossdorf* 1845 K 558; *Rossdorf* 1888 SG IX 769; *Rossdorf*, *Rożkowice* 1941 Wrzosek 41; *Rossdorf* — *Roszkowice*, *-ic*, *roszkowicki* 1947 MPol XXV nr 124; *Roszkowice*, *-wic* 1982 WUN III 141. — Pierwotna n. *Roszkowice* zmieniona jako *Rossdorf* (por. n. os. *Ross* Gott 414), z członem *-dorf*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. pol. *Roszkowice*. Lit.: SNGŚI XI 140; BorGŚI 181. JCh/PS

Roszkowice zob. **Roszkowo** (2, 4, 6), **Roszków** (1), **Roszowice**

Roszkowo (1), wś, gdań., gm. Pruszcz Gdański, 2,5 km na płd.-wsch. od Pruszcza Gdańskiego: *Rostaw* ok. 1400 TrautmElb I 63; *Rostaw* 1402–

–15 Krie 99; *Rostow* (1438) GZ 130; *Rostaw* 1460 SRP IV 569; *Rosthaw* 1495 Font L 167; *Rosthaw* 1495 Matr II nr 503; *Rostow* 1534 Inwwłoc 112; *Rostau* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rostau* — *Roszkowo* 1897 KętN 6; *Roszkowo*, niem. *Rostau* 1888 SG IX 808; *Roszkowo* — *Rostau* 1941 Choj 176; *Rostau* — *Roszkowo*, *-wa*, *roszkowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Roszkowo*, *-wa* 1982 WUN III 141. — Dawniej *Rostów*, od n. os. *Rost* SSNO IV 490 (: *rost* 'wzrost'), z suf. *-ów*. Nazwa niem. *Rostau* jest substytucją fonetyczno-morfologiczną n. polskiej. Postać *Roszkowo* błędnie zrepolonizował w XIX w. W. Kętrzyński i tę postać n. ustalono po 1945 r. Lit.: Kęsikowa, PMT II 125; Bugalska, PMT VI 88. WK

Roszkowo (2), os. zaginiona, kal., gm. Żerków: *Roszkowice* 1400 Lek II nr 2485; *Roschkowo* 1401 Koz III 145; dóbr swoich biskupich: ... i *Raszewa* (!) 1447 KorAbpi II 204; *Roszkowo* 1491 Koz III 145. — Od n. os. *Roszek*, *Rożek* SSNO IV 506, z suf. *-owice*, później *-owo*. ZZ

Roszkowo (3), os. zaginiona, leżała w pobliżu Jutrosina, leszcz.: *Roszcowo* 1404 KZPozn nr 1795; *Roszkowo* 1413, *Roszkowo* 1481, preadium *Rostkovo* (!) ad Iutrossyn 1510 Koz III 145; *Raskowo* (!) 1510 NKs 34. ZZ

Roszkowo (4), wś, leszcz., gm. Miejska Górka, 4 km na płn.-zach. od Miejskiej Górki: item ... *Roskowicz* (1310)1608 KW II 275; *Roszkowo* 1399 Lek II nr 2340; *Roscowo* 1429 SHGPn IV 170; de *Roszkowo* 1435 SHGPn(PG 1, 60v); *Roskovo* 1510 NKs 124; *Roszkowo* 1563 SHGPn IV 170; *Roszków* al. *Roszkowo* 1888 SG IX 807; *Roszkowo*, *-wa* 1982 WUN III 141. — Dawniej *Roszkowice*, później *Roszkowo*, też *Roszków*. Lit.: SHGPn IV 170; PPozn 259. ZZ

Roszkowo (5), wś zaginiona, leżała zapewne w dawnym pow. łączyckim: *Roszcowo* 1386, *Roszcouo* 1390 Łęcz I nr 241, 1630; *Ruszcowo*, *Roszcouo* 1392 Łęcz I nr 2363, 2419; *Roscowo* 1394, *Roszcowo*, *Ruscouo* 1396 Łęcz II nr 4999, 5206, 5283. — Forma *Ruszkowo* powstała pod wpływem n. os. *Ruszek*. Lit.: SHGŁęcz II 79. EB

Roszkowo (6), os., dawniej wś, poznań., gm. Czempin, 9 km na płn. od Kościana: *Dobroska Rasskowska* 1394 Lek II nr 1643; *przeadać* poł *Raszkowa* 1397 RWlkp I nr 334; de *Roszcowo* 1398, *Ruscovo* 1399, *Roszkowice* 1400 Lek II nr

2241, 874, 2485; *Raszcowo* 1408 SHGPn IV 170; *Roszkowo* 1419, *Roskowo* 1420 RWlkp I nr 1048, 1075; *Raschcowo* 1428 SHGPn IV 170; *Raszko-wo* 1467 SHGPn(PG 7, 289v); *Raschkowo* 1469, *Ruskowo* 1471, *Raskowo* 1480, *Raszcowo* 1494, *Roszkowo* 1499, 1501 SHGPn IV 170; *Raskowo* 1531 SHGPn(AAP CP 111, 128); *Raskowo* 1580–81 *ŻDz* XII 77; *Raszcowo* 1783–84 *RejKor* 706; *Roszków* al. *Roszkowo* 1888 SG IX 807; *Roszkowo*, -*wa* 1982 WUN III 141. — Dawniej *Raszko-wo*, od n. os. *Raszek* SSNO IV 446, z suf. -*owo*, efemerycznie też -*ów*. Formy *Roszków* i *Ruszków* powstały w wyniku przejścia *Ra->Ro->Ru-*, por. też n. os. *Raszek*, *Ruszek*. Lit.: SHGPn IV 170–2; PPozn 253. ZZ

Roszkowo (7), wś, pozn., gm. Skoki, 4 km na płn. od Skoków: *Raszcowo* (1373)1575–77 SHGKl(BJ 8057 IV 163); *Raschkowo* 1404 Koz V 235; de *Raszcowo* 1406 KZPozn nr 2715; *Roschkowo* 1427 Koz III 144; *Raschkowo* 1488–92, *Rasko-wo* 1510 NKs 34; *Reskowo* 1535 SHGKl(ASK 12, 502); *Raskowo* 1580 *ŻDz* XII 148; *Raszcowo* 1674 MKl(ASK 74, 215); *Wies Roszkowo* 1789 MKl(Tab 34, 485); *Roszkowo* 1846 KsP 531; *Roszków* al. *Roszkowo* 1888 SG IX 807; *Roszkowo*, -*wa*, os. 1982 WUN III 141; po zmianie *Roszkowo*, -*wa*, *roszkowski*, wś 2011 DzU nr 291, poz. 1711. ZZ

Roszkowo zob. **Rostkowo** (2), **Roszków** (1), **Roszkówko** (1), **Ruszkowo** (2, 3, 4, 5), **Ruszków** (2)

Roszkowo Minor zob. **Ruszkówek** (1, 2)

Roszków (1), wś, kal., gm. Jarocin, 3,5 km na zach. od Jarocina: *Raszcowo* 1395 Lek II nr 441; de *Rosskowo* 1398, *Wroscove* (loc.) 1400 RWlkp II nr 65, 123; de *Rocsowo* ... de *Rosko-ucize* 1403 Koz III 144; de *Rozcowo* 1410, de *Roszkowo* ... de *Roskowo* 1417, in *Roszkowo* 1432, de *Roskowo* 1444 RWlkp II nr 308, 484, 1044, 1252; *Ruszkowo* 1482 SHGKl(PG 9, 170); *Roschkowo* 1500 Koz III 144; *Roszkowo* 1578 *ŻDz* XII 211; *Roskowo* 1674 MKl(ASK 74, 189); *Rozkowo* 1783–84 *RejKor* 787; *Wies Ruszkow* 1789 MKl(Tab 47, 41); *Roszkow* 1846 KsP 319; *Roszków* 1888 SG IX 807; *Roszków*, -*kowa*, *roszkowski* 1971 UN 79, 10. — Od n. os. *Raszek*, *Rożek*, z suf. -*owo*, następnie -*ów*, efemerycznie też -*owice*. Postaci *Ruszkowo*, *Ruszków* wykazu-

ją pochylenie *o > u* po *R* i nawiązują do n. os. *Ruszek*. ZZ

Roszków (2), wś, kat., gm. Krzyżanowice, 9 km na pld.-zach. od Wodzisławia Śląskiego: *Iohanne sculteto de Roscochove* 1264 SUr III 313 (tu?); *pago Roskow* 1652 J II 7; *Roschkau*, P[ol]. *Roschkow* 1736 MpWielRat; *Roschckau* 1743 SNGŚl XI 140; *Roschkau* 1784 Z III 165; *Roschkau* 1845 K 554; *Roszków* — *Roschkau* 1939 Prus 64; *Roschkau* — *Roszków*, -*owa*, *roszkowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Roszków*, -*kowa* 1982 WUN III 141. — Pierwotnie może *Rozkocho-wo, o ile pierwszy zapis nie dotyczy wsi *Rozko-chów* (3). Późniejsze zapisy wskazują na n. *Roszków*, zmienioną jako *Roschkau*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Roszków*. Lit.: SNGŚl XI 140–1; BorGŚl 135. PS

Roszków Ostrów, os. zaginiona, leżała koło Starej Wiśniewki, bydż.: *Vissnyewka Stara et Rosskow Ostrow* des. 1538 Koz V 249; *villas Vissnyewka Stara et Rosskow et Ostrow* desertas 1539 MKl(Gr 5, 176). — Nazwa zestawiona; człon pierwszy od n. os. *Raszek*, z suf. -*ów*, drugi od ap. *ostrów* 'wyspa' Sstp V 674. ZZ

Roszków zob. **Roszkowo** (4, 6, 7)

Roszkowiec zob. **Roszkowice** (3)

Roszkówko (1), os., dawniej wś, kal., gm. Jarocin, 8 km na pld.-wsch. od Jarocina: *Namir de Prus*, ... *Venczslaw de Roskowo* 1399 Lek II nr 2427; de *Rosskowo* 1444–47, de *Prussy et Roscowo* 1454, *Prussy Roszkowo* 1471–72 Koz III 144; de *Prussy Roschkowo* 1510 NKs 139; *Prusi Roskowo* 1576 SHGKl(ASK 12, 601); *Roszkówko* 1617 Koz III 144; *Rozkowko* 1783–84 *RejKor* 787; *Wies Rozkowo* 1789 MKl(Tab 22, 343); *Roszkowko* 1846 KsP 320; *Roszkówko* 1888 SG IX 808; *Roszkówko*, -*ka* 1971 UN 79, 15. — Dawniej *Roszkowo*, od n. m. *Roszkowo*, dziś *Roszków* (1). Okresowo n. zestawiona *Prusy-Roszkowo*; człon pierwszy ponowiony z n. wsi *Prusy* (3). Ostatecznie utrwaliła się n. wtórnie derywowana przy użyciu suf. -*ko*. Lit.: Koz III 85. ZZ

Roszkówko (2), os., dawniej wś (?), leszcz., gm. Miejska Górka, 2,5 km na płn.-zach. od Miejskiej Górki: *Vw. Roszkowek* 1802–03 MpGillyPr; *Roszkówko*, folw. 1888 SG IX 808; *Roszkówko*, niem. *Roszkowko*, obszar dw. 1921 Sk X 81, 154; *Roszkówko*, folw. 1933 SkBy 1455; *Roszkówko*,

Roszkówko

-ka 1982 WUN III 141. — Od n. m. *Roszkowo* (4), z suf. *-ek*, wtórnie *-ko*. ZZ

Roszkówko (3), wś, pozn., gm. Skoki, 2,5 km na płn.-zach. od Skoków: *Roszkówko*, wś 1888 SG IX 808; *Roszkówko*, niem. *Roschkowko* 1921 Sk X 109, 154; *Roszkówko*, *-ka*, przys. 1981 WUN III 141; po zmianie *Roszkówko*, *-ka*, *roszkóweczki*, wś 2011 DzU nr 291, poz. 1711. — Od n. m. *Roszkowo* (7), z suf. *-ko*. ZZ

Roszowice, wś, opol., gm. Cisek, 13 km na płd. od Kędzierzyna-Koźła: *Ruskovitz* 1302 Reg nr 2697; *Rossowitz* (1531) K 554; de villa *Roszowice*, ex pago *Roszowice* 1679 J II 159; *Roschowitz*, P[ol.] *Roszowice* 1736 MpWielOppol; *Roschwitz* u. Wald 1743 SNGŚI XI 141; *Roschowitzdorf*, *Roschowitz*, pohl. *Roßowice* 1783 Z II 311; *Roschowitz* 1830 MpRey nr 191; *Roschowitz*, Dorf, *Roschowic* 1830 Kn 639; *Roschowitz*, Dorf, *Rosiownik* 1845 K 554; *Rosiownik*, niem. *Roschowitzdorf* 1888 SG IX 755; *Roszowice*, *Roschwitzdorf* 1900 Myc 45; *Roszowice* (*Roschowitzdorf*) — *Gräfenstein* 1939 Prus 64; *Gräfenstein* — *Roszowice*, *-wic*, *roszowicki* 1947 MPol XXV nr 124; *Roszowice*, *-wic* 1982 WUN III 141. — Pierwotnie **Ruszkowice* lub **Roszkowice*, od n. os. *Ruszek* lub *Roszek* SSNO IV 506, 518, z suf. *-owice*. Wtórnie *Roszowice*, z adideacją do n. os. *Rosz* SSNO IV 492. Nazwę zmieniono jako *Roschowitz*, później *Roschwitz*. Od XVIII w. też n. z członem od ap. *Dorf* 'wieś', dla odróżnienia od n. niem. *Roschowitz*//*Roschowitzwald*, zob. *Roszowicki Las*. Oboczna n. pol. *Rosiownik* (może z wcześniejszego **Roszownik*), z wymianą suf. na *-nik*. Nazwa *Gräfenstein* wprowadzona przez administrację hitlerowską. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Roszowice*. Lit.: SNGŚI XI 141. JCh/PS

Roszowice zob. **Radoszowice**, **Roszyce**

Roszowicki Las, wś, opol., gm. Cisek, 9 km na płn.-zach. od Kuźni Raciborskiej: *Roschowitzwald* 1783 Z I 311; *Roschowitz* 1830 MpRey nr 191; *Roschowitz* (*Wald*), *Roschowskilas* 1830 Kn 639; *Roschowitz* (*Wald*), *Rosiowski Las*, wś 1845 K 554; *Rosiowski Las*, niem. *Roschowitzwald* 1888 SG IX 756; *Roszowski Las* (*Roschowitzwald*) — *Eichrode* 1939 Prus 64; *Eichrode* — *Roszowicki Las*, *-ego -u*, *roszowickoleski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Roszowicki Las*, *-kiego -su* 1982 WUN III 141. — *Roszowski Las*, *Rosiowski Las*

od n. m. *Roszowice* (obocznie *Rosiownik*) i od ap. *las*, wariant niem. *Roschowitzwald* (: *Wald* 'las'). Wieś powstała jako osada leśna w 1750 r. w lasach należących do Roszowic. Nazwa niem. *Eichrode* wprowadzona przez administrację hitlerowską. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Roszowicki Las*. Lit.: SNGŚI XI 141; BorGŚI 73. JCh/PS

Roszowski Las zob. **Roszowicki Las**

Roszyce zob. **Radoszowice**

Roszyce, wś, wałb., gm. Kłodzko, 6 km na płn.-zach. od Kłodzka: *Roschicz*, *Rouschwicz* 1348, *Roschwicz*, *Ruschwicz* 1350, *Rvswicz* 1351, *Rosszcziz* 1362 GQ V 8, 10, 13, 14, 18, 90; *Rossicz* (?) 1362 KGI 34; *Ruschwicz* 1385, uff *Ruschicz* 1388 GQ V 146, 152; *Rosschewicz* 1424, *Roschwitz* 1451, *Ruschwitz* 1482, *Roschwitz* 1483, *Roschwicz* 1489, *Rußwitz* 1498 GQ II 124, 225, 392, 400, 438, 488, 501; *Rauschwiz* 1549, *Roschwitz* 1743 SNGŚI XI 141; *Roschwiz* 1789 Z IX 348; *Roschwitz* 1845 K 554; *Roschwitz* — *Roszyce*, *-yc*, *roszycki* 1948 MPol XXV nr 14; *Roszyce*, *-szyc* 1982 WUN III 141. — Pierwotnie zapewne **Roszowice*, od n. os. *Rosz* SSNO IV 492, z suf. *-owice*, por. n. m. *Ruszwice*, niem. *Rauschwitz*, a także czes. n. m. *Rošovice* Profous II 589, zmienioną jako *Roschwitz*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Roszyce*. Lit.: SNGŚI XI 141; SGTS XV 378–80. JCh/PS

Rościce, wś, ziel., gm. Żary, 10 km na płd.-zach. od Żar: *Ruppendorff* 1679, *Roppendorff* 1687/88 J III 290, 692; *Ruppendorff* 1720 MpWeigSup; *Ruppendorff* 1736 MpWielSag; *Ruppendorff* 1787 Z VII 111; *Ruppendorff* 1845 K 566; *Ruppendorff* 1941 SOV 320; *Kuczyna*, n. przejściowa 1945 SNGŚI XI 142; *Ruppendorff* — *Rościce*, *-ic*, *rościcki* 1948 MPol XXV nr 14; *Rościce*, *-cic* 1982 WUN III 141. — Nazwa niem. *Ruppendorff* może ma związek z n. os. *Rupp*, *Ruppert* (: *Hrodoberht* < *Hrod-*) Gott 260 i ap. *Dorf* 'wieś'. Pochođenje od tego typu n. os. mogą potwierdzać też zapisy n. wsi *Ruppendorf* (na płd.-zach. od Drezna w Niemczech), por. *Ropotendorf* 1350, *Rapatendorf* 1378 (ta związana z n. os. od *Hrod-* < *Hrothi* FörstON II 1455, por. też n. os. *Rotbodo*, *Ruadboto*, *Hruadbod* < *Hrothi* FörstPN 895), por. Eichler, Walther 323. Zapisy z XIV w. przytaczane przez SNGŚI (m.in. *Ruperti Villa*) odnoszą się do innych miejscowości. Po 1945 r. wprowadzono urzędowo n. *Rościce*, która zapewne nawiązywa-

ła do zapisów: dominus ville *Rostici*, [in] *Nostici* ok. 1300 CdSil XIV 57, 152, odnoszących się być może do głuź. miejscowości *Nosaćicy*, niem. *Nostitz* MukaS 49, dziś cz. mta Weissenberg w Niemczech, od której pochodzi n. śląskiego rodu *Nostitz*. Przejściowo funkcjonowała n. *Kuczyna*. Lit.: SNGŚI XI 142; Cetwiński, Rycerstwo śląskie do końca XIII w. Biogramy i rodowody, 1982, 99; Eichler, Walther, Historisches Ortsnamenbuch von Sachsen, Bd. II, 2001, 323. PS

Rościec zob. **Roszczyce**

Rości(e)gniewice zob. **Roszcзки**

Rościejgniewice zob. **Roszcзки**

Rościejewice zob. **Roszcзки**

Rości(e)nino zob. **Rościmin**

Rościeszewice, os. zaginiona, leżała w okolicach Koźmina, kal., gm. Koźmin: *Roscheszeuicze* 1469 Koz III 140. — Od n. os. *Rościesz* SSNO IV 493 (: *Rościslaw*, *Rościgniew*), z suf. *-ewice*. ZZ

Rościeszyno zob. **Walichnowy** (1)

Rościęcino, wś, kosz., gm. Kołobrzeg, 6 km na płd. od Kołobrzegu: *Ressentin* 1276, *Rossentin* (1278)1581 PU II 320, 383; *Rossentyn* (1304) PU IV 152; *Rossentin* 1333 PU VIII 177; *Rossentin* 1554 PomKirch II 369; *Rossentin* 1618 MpLub; *Reisentin* 1780 RzDuma I 135; *Rossenthin* 1789 MpGillyPom; *Rossentin* 1835 MpUMbl 521; *Rossenthin* — *Rościęcino*, *-na*, *rościęciniński* 1948 MPol XXV nr 14; *Rościęcino*, *-na* 1982 WUN III 141. — Nazwę należałoby odczytywać jako **Roszęcin* lub **Rożęcın*, od n. os. **Roszęta* lub **Rożęta*, z suf. *-in*. Można ją też uznać za pochodzącą od pom. n. os. **Rosz* (por. pol. *Rosz*) lub **Roż* (por. pol. *Rożek*), z suf. *-ętin*, zniemczoną jako *Rossenthin*. Po 1945 r. urzędowo ustalono postać *Rościęcino*. Lit.: RzDuma I 135; LorSNH 100; Belchnerowska, PMT XIII 63. BCz

Rościęgniewice zob. **Roszcзки**

Rościgniewo zob. **Roszcзки**

Rościmin, wś, bydg., gm. Mrocza, 10 km na płd. od Więcborka: de *Roszczimino* 1391 KW III 634; cum *Roszczymya* (!) villa 1511/12 VisitGn 330; *Roszczymyno* 1535 SHGKI(ASK 12, 503); *Roszczynino* 1548 MKI(B 143, 187); *Roszczeni-no* 1565 SHGKI(ASK 13, 305); *Roszczimino* 1578 ŻDz XII 176; *Roszczimino* 1629 MKI(Tab 42, 7); villa *Roszczimin* 1653 Font XI–XV 257; *Roszczimino* 1673 MKI(ASK 74, 105); Villa *Roszczimin* 1695

MKI(K 15, 93); *Rościmin* 1846 KsP 544; *Rościmin*, niem. *Rosmin* 1888 SG IX 750; *Rościmin* 1938 Mp-100(36-25); *Rościmin*, *-na*, *rościmiński* 1972 UN 190, 26; gw. *rościćin*, *-na*, *rościćiniński*. — Od n. os. **Rościma*, por. *Rościgniew*, *Rościslaw* SSNO IV 493, z suf. *-ino*, następnie *-in*. W formie *Rościnnino* doszło do asymilacji *m-n* > *n-n*. Ponadto, efemerycznie w n. wystąpiło przejście *-iN-* > *-’eN-*. ZZ

Rościnnno zob. **Rościmin**, **Rościnnno**

Rościnnno zob. **Rościnnno**

Rościnn (1), os., dawniej wś, gorz., gm. Drawno, 6 km na płn. od Drawna: *Rostenberg*, przys. 1569/70, *Rostenbergk* 1588 SHGNM(LothertWedel 101); Heide der *Rösterberg* 1608 SHGNM (SchWand 70); *Röstenberg* 1789 MpGillyPom; *Roostenberg* 1833 MpUMbl 1332; *Röstenberg* — *Rościnn*, *-na*, *rościński* 1948 MPol XXV nr 14; *Rościnn*, *-na* 1982 WUN III 142. — Dawna n. niem. ponowiona z n. łąki *Roszenperge* (1524) CdB A XVIII 210, z wyrównaniem do *rösten* ‘piec, opiekać’; do n. ter. por. też śrdniem. *ross* ‘rumak’. Nazwę wsi rekonstruowano jako **Rostingard*, kojarząc ją z drawieńskim grodem, który według przekazów historycznych znajdował się w tym miejscu. Nazwa *Rościnn* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: SGorz 243–4. BCz

Rościnn (2), wś, gorz., gm. Myślibórz, 6 km na płd.-zach. od Myśliborza: *Rostin* 1337 LandbNM 87; *Rostin* 1441 CdB A XIX 344; *Rostin* (1470) CdB C I 544; *Rostin* 1833 MpUMbl 1631; *Rostin* — *Rościnn*, *-na*, *rościński* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rościnn*, *-na* 1982 WUN III 142. — Od n. os. **Rosta* lub *Rost*, z suf. *-in*. Nazwa zniemczona jako *Rostin*. Postać *Rościnn* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: TrautmElb I 93; Belchnerowska, HE VII 134. BCz

Rościnniec zob. **Rościnnno**

Rościnnino zob. **Rościnnno**

Rościnnno, wś, poznań., gm. Skoki, 2,5 km na zach. od Skoków: *Rozcin* 1218, *Rozcino* (1282)1619 KW I 92, 472; *Roszczimno* (1296)1304 KW II 114; de *Roszczimno* 1419 RWlkp I nr 1037; de *Roszczyno* ... de *Roszczimno* 1424, de *Roszczynecz* 1427 (?) Koz III 141; *Roszczyno* 1462 SHGKI(PG 6, 147v); *Roszczyno* 1488–92 NKs 34; de *Roszczyno* ... de *Roszczyno* 1497 Bob nr 124; *Roszczymyno* 1510 NKs 34; *Roszczimno* 1580 ŻDz XII

Rościno

148; *Rościno* 1618–20 PKal 197; *Wies Rozcinno* 1789 MKI (Tab 34, 481); *Rościno* 1846 KsP 532; *Rościno* 1888 SG IX 750; *Rościno*, *-na* 1982 WUN III 142; gw. *rości-no*, *-na*, *rościński*. — Od n. os. *Rosta albo *Rost*, z suf. *-in*, następnie *-ino*, także z wtórnie dodanym suf. *-'ec*. Zmiana na *Rościno* jest może wynikiem hiperpoprawnej wymowy *-nn-* jako *-n-*. Ta postać była wyjściowa dla formy *Rościmno*, z dysymilacją w grupie *-nn- > -mn-*. Dalsza zmiana na *Rościmino* polegała na dostosowaniu do typu nazw na *-ino* (por. też n. m. *Rościmin*). ZZ

Rościno, wś, kosz., gm. Białogard, 6 km na zach. od Białogardu: *Rostin* (1299) PU III 378; *Rostinschen* broke 1540 PomKirch II 61; *Rostin* 1618 MpLub; *Rostin* 1789 MpGillyPom; *Rostin* — *Rościno*, *-na*, *rościński* 1948 MPol XXV nr 14; *Rościno*, *-na* 1982 WUN III 142. — Od n. os. *Rosta lub *Rost*, z suf. *-in*. Nazwa ziemczona jako *Rostin*. Postać *Rościno* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: RzDuma I 135; TrautmElb I 93. BCz

Rościno(o) zob. **Rościno**

Rościslawice, wś, wroc., gm. Oborniki Śląskie, 6 km na zach. od Obornik Śląskich: *Riensberch* 1268 SUr IV 56; *Rynbergk* ok. 1300, *Rimberg* 1301 CdSil XIV 58; *Rymenberg* 1301, *Rymberg* 1316, v. *Rymberg*, von *Rimberch* 1317, v. *Rimberc* 1320, im Dorfe *Rymberg* 1336, allod in *Rimberk* 1336 Reg nr 2630, 3627, 3702, 4034, 5609, 5738; *Rimbergk* 1343 SNGŚI XI 142; *Rimberg* 1346 Ng 259; *Rimberg* ok. 1350, *Rymberg* 1361 LandB 86, 129; *Rymberg* 1376 Ng 259; *Rimberg* 1451, *Riemberg* 1552 SNGŚI XI 142; in *Rimberg* villam 1666/67 J I 406; in *Rümberg* 1687/88 J III 483; *Riemberg* 1736 MpWielWrat; *Riemberg* 1795 Z XI 206; *Riemberg* 1845 K 547; *Riemberg* 1941 SOV 301; *Riemberg* — *Rościslawice*, *-ic*, *rościslawicki* 1946 MPol XXV nr 142; *Rościslawice*, *-wic* 1982 WUN III 142. — Pierwsze dwa zapisy wskazują na złożoną n. niem. *Rien(s)berg*, od n. os. *Riens*, *Riehn* (: *Ragin*) Gott 398, później *Ri(e)mburg*, z przejściem *n > m* przed wargową *b* lub nawiązaniem do n. os. *Rim*, *Riem* (: *Rimolt*, *Rimbald*) Gott 410, z drugim członem od ap. *Berg* 'góra'. Nazwa może też mieć związek z podstawą *Rin-* częstą zwłaszcza w hydronimach (por. ide. **rej-*, **roj-* 'rzeka, prąd wody; płynąć') FörstON II 592–5. Po 1945 r.

ustalono urzędowo n. *Rościslawice*. Lit.: SNGŚI XI 142. PS

Rościszewko, przys., dawniej wś, gdań., gm. Trąbki Wielkie, 12 km na pñ.-wsch. od Skarszew: *parvo Roschewsho* 1402–15 Krie 97; *Roscessewo minor* 1534 Inwwłoc 119; *Rosciszewko* 1583 Font I–III 51; *Rościszewko* 1664 Font XXXII 338; *Rosciszewko* 1682 Font V 55; *Roszischewken* 1789 Goldb II 205; *Rosziszewken* 1796–1802 MpSchröt IX; *Kl. Roschau* al. *Rotziszewken* — *Rościszewko* 1879 KętN 6; *Rościszewko*, niem. *Klein Roschau* al. *Rossiczewken* 1888 SG IX 750; *Roschau*, *Klein-*, fr. auch *Rościszewko* 1912 Bär 100; *Rościszewko* — *Klein Roschau* 1941 Choj 176; *Gut Klein Roschau* — *Rościszewko*, *-a*, *rościszewecki* 1947 MPol XXV nr 111; *Rościszewko*, *-ka* 1982 WUN III 142. — Dawniej n. zestawiona; pierwszy człon od łac. *parvus*, niem. *klein* 'mały', drugi człon ponowiony z n. m. *Rościszewo* (1). Wtórnie *Rościszewko*, w wyniku uniwerbizacji za pomocą suf. *-ko*. Lit.: Bugalska, PMT VI 88. WK

Rościszewo (1), wś, gdań., gm. Trąbki Wielkie, 9 km na pñ.-wsch. od Skarszew: *Rochizchewo* 1316 PrUr II 104; *Rochizchou* (1316) KW II 326; de *Roscyschow*, *Roscischou* 1336 PrUr III 38, 44; *Rostischow*, de *Rozzichischow* 1336 KW II 485, 486; *Roschewsho* (!) 1402–15 Krie 97; *Rostischaw* 1413, *Rostischaw* 1415, *Rustischow* 1420 GA 725, 723, 725; *Roszczesshewo* 1534 Inwwłoc 119; *Rostiszaw* 1570 ŻDz XXIII 155; *Rosciszewo* 1583 Font I–III 51; *Rosciszewo* 1648 RP 173; *Rościszewo* 1682 Font V 96; *Rosiszewo* 1789 Goldb II 204; *Gr. Roschau* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rościszewo*, niem. *Gross Roschau* 1888 SG IX 750; *Roschau*, *Groß-*, fr. auch *Roschau*, *Rościszewo*, *Rostiszaw* 1912 Bär 100; *Rościszewo*, *-wa*, *rościszowski* 1972 UN 197, 6. — Od n. os. *Rościsz (: *Rościslaw*, *Rościgniew* SSNO IV 489, 493), z suf. *-ewo*, też *-owo*, *-ów*. Lit.: Kęsikowa, PMT II 125–6; Bugalska, PMT VI 88. WK

Rościszewo (2), dziś *Nowe Rościszewo* i *Rościszewo*, dwie wsi, płoc., gm. Rościszewo, 8 km na pñ.-wsch. od Sierpea: *Roszczischewo* 1383 SHGPł 259; *Roszczischewo* (1453), *Roszczyschewo* 1462 Płoc I nr 159, 176; *Roszczischow* 1497 Matr II nr 789; *Roszczyschewo* 1502 Matr III nr 371; *Rosciszewo* 1578 ŻDz XVI 39; *Rosciszewo* 1784 MpPerPł; *Rościszewo* 1827 Tabella II 141; *Ro-*

ściszewo 1888 SG IX 750; *Rościszewo* 1921 Sk I 172; *Rościszewo, Nowe Rościszewo* 1952 UW 37; *Nowe Rościszewo, -wego -wa, Rościszewo, -wa* 1981, 1982 WUN II 575, III 142. — W n. zestawionej człon odróżniający od przym. *nowy*. Lit.: SHGP1 259–60; ZMaz 323.

UW

Rościszów, cz. Pieszyc, dawniej wś, wałb.: *Sifridisdorf* 1323 Ng 309; in villa *Syffridisdorf* 1367, dem dorfe *Syffridisdorf* 1367 LandbSch I nr 92, 245; *Syffredisdorff* 1368, *Syffridi villa* 1376 Ng 309; *Seyfredisdorf* 1400 LandbSch III nr 845; *Steynichten-Seyversdorf* 1555 SNGŚI XI 142; *Steinseiffersdorff* 1666/67 JI 727; *Seiffersdorff* 1701 CdSil XXXV 260; *Stein Seiffersdorf* 1736 MpWielSchw; *Steinseiffersdorf* 1797 CdSil XXXV 261; *Steinseiffersdorf* 1845 K 657; *Steinseiffersdorf* 1902, 1938 MpMbl(5265); *Steinseiffersdorf* — *Rościszów, -owa, rościszowski* 1946 MPol XXV nr 142; *Rościszów, -szowa* 1982 WUN III 142. — Dawna n. niem. *Sifridisdorf, Seifredisdorf* od n. os. *Siefried* (: *Sigifriith, Sefrit*) Gott 459 i ap. *Dorf* 'wieś'; wtórnie w uproszczonej postaci *Seiffersdorf*. Od XVI w. dodatkowy człon *Steinicht* od ap. śrwniem. *steinēht* 'kamienisty', por. też *steinach, steinech* 'skała' Lex 210, później z wyrównaniem do niem. *Stein* 'kamień'. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rościszów*. Lit.: SNGŚI XI 142.

PS

Rościszów zob. **Rościszewo** (1, 2)

Rośle, dziś *Rośle Duże*, wś i *Rośle Male*, cz. Rośla Dużego, dawniej wś, koniń., gm. Dąbie, 7 km na pln.-wsch. od Dąbia: *Roslye* 1511/12 VisitGn 255; *Roslye* 1511–23 LLB II 438; *Roslie* 1576 ŻDz XIII 75; *Rośle* 1827 Tabella II 142; *Rosle* 1783–84 RejKor 48; *Rośle*, wś i folw. 1888 SG IX 757; *Rośle*, wś i os. 1967 SM 976; *Rośle Duże, -la -żego, Rośle Male, -la -lego, rosielski*, dwie wsi 1970 UN 82, 37; *Rośle Duże, -la -żego, Rośle Male, -la -lego* 1982 WUN III 142. — Od ap. *rośl* 'roślina' (por. *rosły, rósć, porośl*) SEBań III 101, z suf. *-e*, na określenie porośniętego miejsca. Członki odróżniające od przym. *duży, mały*. EB

Rośmirowa, cz. Bilaska, dawniej wś, nowosąd., gm. Łososina Dolna: *Wroczymierowa* (1333) CdP III 189; *Wroczirowa* 1398, *Wroczirowa* 1467 Hel II nr 128, 3575; *Wroczirowa* 1538 SHGKr(AGAD 81); *Wroczirowa* 1581 ŻDz XIV 138; *Wroczirowa* 1629 RPobKr 216; ... *Roczmirową* 1794 Ga L12; Bilsko z ... i *Roz-*

mirową, przys. 1886 Bigo 19; *Roćmirowa*, także *Rozmirowa*, wś 1888 SG IX 649; *Roczmirowa*, przys. 1933 SkBy 1440, *Rośmirowa, -wej* 1964 UN 9, 80; *Rośmirowa, -wej* 1982 WUN III 142; gw. *roćmirowá, -e, roćmiroski*. — Dawniej *Wrocimirowa*, od n. os. *Wrocimir, por. *Wracimir* SSNO VI 203, z suf. *-owa*. W XVIII w. na skutek zaniku nagłosowego *W-* oraz śródgłosowego *-i-* powstała forma *Roćmirowa*, która przetrwała w wymowie gwarowej. W XIX w. pojawiły się przejściowo zapisy *Rozmirowa*, nawiązujące być może do czes. im. *Rozmir* Svoboda 102. Współczesna forma urzędowa *Rośmirowa* ze śródgłosowym *-ś-*, zaproponowana w 2. poł. XX w., nie ma merytorycznego uzasadnienia. Lit.: PSąd I 103; Svoboda, Staročeská osobní jména a naše příjmení, Praha 1964, 102. IN

Rośnik zob. **Rogoźnik** (3)

Rotajny, os., dawniej wś, notowana do 1967 r., olszt., gm. Orneta, 10 km na pld.-wsch. od Ornety: *Rytteyn* 1402/08 Ger 142; *Ryttera* (!), *Rittheyn* 1402–08 GermerSied 268; *Rittin* 1411/19 Ger 142; *Ryttheyen* 1424, *Rytteyn* 1435, *Ritteyn*, *Rittheyn*, *Rethein* 1448, *Rithein*, z nadpisem: das gut *Windecken*, welches *Reithen* heist 1494, *Windecken* (Wüstes Gut) 1543, *Windkeim*, *Windelkeim* 1579, *Rethein* oder *Windeck* 1600 GermerSied 268; *Rotteinen* (*Maulfritzen*), wś 1780 HAPr IV 304; *Maul Fritz* (*Rotteinen*), folw. 1820 Wald 188; *Maulfritzen* 1885 SG VI 179; *Maulfritzen* 1920 MpHAPr I; *Maulfritzen*, *Rotteinen* — *Rotejny*, folw. 1946 Ley I 48; *Maulfritzen* — *Rotajny, -jn, rotajński* 1950 MPol nr A-52, poz. 588; *Rotajny* — *Maulfritzen*, os. 1951 Rosp 274; *Rotajny* 1967 SM 976. — Wies miała dwie n. prus.: *Rit-ein-ai, wtórnie *Rot-ein-ai, niem. *Rotteinen*, i **Winde(k)-kaim-*, później *Windek-ai, oraz izolowaną n. niem. *Maulfritzen*. Nazwa *Rit-ein-ai, z suf. *-ein-*, od prus. n. os. *Rite, por. *Ritil*, *Ritthaw* TAP 83, lit. n. m. *Rietāvas* (: **riet-* o wielu różnych znaczeniach, *rieti* 'układać drewno, szczapy w stos', *rietioti* 'koślawić', *rietas* 'biodro, udo, goleń, noga' Vanagas, Lietuvos miestų vardai, 195–9). Niem. forma *Rotteinen* powstała może przez skojarzenie z prus. n. *Roteniten* Ger 144, lit. n. m. *Rotinēnai*, n. w. *Rotēnis*, *Rotālis*, *Rotālē* (: lit. *rōti* 'zdążyć; nadażyć za kimś' — tu znaczenie 'zdążyć', związane z szybkością wody, lot. *rāt* 'karczować; sprzątać zboże' SESmocz 520)

Rotembark

lub wskutek zmiany $i > e > o$ (Ger 214–5). Do n. **Winde(k)-kaim-* por. n. *Windekaymen* z terenu Sambii Ger 202, Blažienė 176–7, n. *Windykajmy*, te od n. os. *Winde, *Wyndiko* TAP 118 + *kaimis ‘wieś’. Od XVIII w. notowana, trudna do objaśnienia n. niem. *Maulfritzen*; por. n. os. *Maulfritz* 1427, *Maulefritz* 1609 (przezwyśko, od *maul* ‘pysk, paszcza; gęba, morda, jadaczka’), też n. os. *Maul* (‘ktoś o ostrym języku’) Brech II 243. Nie można wykluczyć, że jest to raczej dawne patronimikum *Maul-frid-s* (przekształcenie n. os. *Mal-fred*, *Mal-fried* FörstPN 1086, 527). Por. też *Maul*, jak w n. m. *Maul-wurf* (: stwniem. *mul* ‘spulchniona gleba orna’ *Sturmfels*, *Bischoff*, *Unsere Ortsnamen* 162); człon *-fritz* (por. zdrobnienie od n. os. *Friedrich* Brech I 511) jest produktywny w niem. antropimach. Po 1945 r. ustalono n. *Rotajny*. Śladem po n. wsi jest n. uroczyska *Rotajny* XXI PRNG. Lit.: Przybalt 245; Keyler, *Das älteste Urbar des Priorats Reichenbach von 1427*, 1999, 127, 194; Naruszewicz-Duchlińska, *Nazwiska mieszkańców komornictwa lidzbarskiego (1500–1772 r.)*, 2007, 183. RP

Rotembark, wś, gdań., gm. Kościerzyna, 5 km na pld. od Kościerzyny: *Rotembark*, pustk. 1765 PMT I 100; *Rottenberg*, Neusasserei 1789 Goldb II 205; *Rottenberg* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rattenberg* — *Rotębark* 1879 KętN 25; *Rotembark* a. *Rotębark*, niem. *Rottenberg*, wś 1888 SG IX 809; *Rotembark*, niem. *Rottenberg* 1921 Sk XI 32, 86; *Rotembark (Rottenberg)* 1925 Krzep 100; *Rotembark* 1952 UW 192; *Rotembark, -ku* 1982 WUN III 142; gw. dawniej *rotąbarχ* (*rotambarχ*, *rotąbark*) Lor 87, później *rotanbark*, *-bargu*, *rotanbarsći*. — Dawna n. niem. *Rottenberg* od przym. *rot* ‘czerwony’ + *Berg* ‘góra’. W pol. substytucji fonetycznej zmiana $n > m$ przed b i $-berg > -bark$. W dokumentach pojawia się też adaptacja fonetyczna *Rotębark*, gdzie $ę$ oddaje niem. $-em-$. Lit.: Breza, PMT I 100; CzNiem 133. WK

Roten(m)brot zob. **Rajbrot**

Rotenau zob. **Czerwone** (2)

Rotenberg zob. **Czerwieńczyce**

Rotenfelde zob. **Czerwonki** (2)

Rotenfluss zob. **Czerwonka** (16)

Rotenflues zob. **Czerwony Strumień**

Rotental zob. **Czerwięce**

Rotenwasser zob. **Czerwona Woda** (1)

Rotersp zob. **Kolki**

Roterstorp zob. **Kolki**

Rotębark zob. **Rotembark**

Rotfeld zob. **Czerwionka** (2)

Rotfelde zob. **Gręzawa**

Rothaus zob. **Osiny** (13), **Piątkowice**

Rothbach zob. **Czerwonka** (16)

Rothbrünnig zob. **Brennik** (2)

Rothdorf zob. **Czerwona Wieś**

Rothebude zob. **Czerwony Dwór** (4)

Rothgrund zob. **Rokitno** (5)

Rothten Howe zob. **Czerwony Dwór** (1)

Rothtenbach zob. **Boguszów-Gorce**

Rothtenbach i. Schl. zob. **Boguszów-Gorce**

Rothtenburg zob. **Czerwieńsk**

Rothtenburg a. Obra zob. **Rostarzewo**

Rothendorf zob. **Karminiec**

Rothenfier zob. **Czermnica**

Rothenhove zob. **Czerwony Dwór** (2)

Rothenzechau zob. **Czarnów** (2)

Rotherhof zob. **Rudki** (4)

Rothflies(s) zob. **Czerwonka** (7, 16)

Rothflössel zob. **Czerwony Strumień**

Rothflus zob. **Czerwony Strumień**

Rothhof zob. **Czerwony Dwór** (2, 3, 5)

Rotinhofe zob. **Czerwony Dwór** (3)

Rothkirch zob. **Czerwony Kościół**

Rothkirschdorf zob. **Wiśniowa** (6)

Rothlach zob. **Rakowice** (2)

Rothmancke zob. **Rotmanki**

Rothneudorff zob. **Czerwieniec** (2)

Roth-Neudorf zob. **Czerwieniec** (2)

Rothhof zob. **Czerwony Dwór** (3)

Rothsam zob. **Czerwieniec** (2)

Rothschloss zob. **Białobrzezie**

Rothwaltersdorf zob. **Czerwieńczyce**

Rothwasser zob. **Czerwona Woda** (1, 2, 3)

Rothweiler zob. **Rozdrażewek**

Rotinkirchin zob. **Czerwony Kościół**

Rotk zob. **Rudki** (1)

Rotki, wś, biał., gm. Drohiczyn, 9 km na pln.-zach. od Drohiczyna: *Siekierki* 1543 HMil 497; *Siekierki Rothki* 1580 ŻDz XVII/1, 9, 10; *Rotki* 1676, *Siekierki Rotki* 1784 Kond 174; na *Siekierkach z Rotkami* 1792 SHGPd(Regof 2); *Siekierki Rodki* 1795 MpPerPd; *Rotki* 1839 MpKwat VI 7; *Siekierki Rotki* 1889 SG X 520; *Rotki* 1921 Sk V 24; *Rotki, -tek* 1982 WUN III 142; gw. *rotki, -tek*,

rotkofski. — Początkowo *Siekierki*, od n. os. *Siekierka*, w l. mn., por. Jan *Siekierka*, właściciel zrebku *Radkowskiego* (1511–14) *ŻDz XVII/2*, 133. Do dziś mieszkają w tej wsi rodziny o nazw. *Siekierka*, *Siekierko*. Następnie n. zestawiona *Siekierki-Rotki*; drugi człon od os. *Rodek* (*Rodko*) SSNO IV 469 (: *Radomił*, *Rodslaw*), por. też brus. n. os. *Rodko* (: im. cerkiewne *Rodion*), w l. mn. Forma *Rotki* powstała wskutek utraty dźwięczności *d* przed spółgłoską bezdźwięczną *k*. Lit.: Kond 174. EB

Rotmanka zob. **Rotmanki**

Rotmanki, dziś *Rotmanka*, os., dawniej wś, gdań., gm. Pruszcz Gdański, 10 km na pñ.-zach. od Pruszcza Gdańskiego: *Radmardorff* 1402–15 Krie 100; *Rottmanki* 1648 RP 173; *Rolmanki* (!) 1682 Font V 96; *Rottmannsdorff*, folw. 1789 Goldb II 206; *Rottmannsdorf* — *Rotmanki* 1879 KętN 6; *Rotmanka*, niem. *Rottmannsdorf* 1888 SG IX 811; *Rottmannsdorf*, fr. auch *Rothmancke* 1912 Bär 100; *Rotmanki* — *Rottmannsdorf* 1941 Choj 176; *Rottmannsdorf* — *Rotmanki* 1947 MPol XXV nr 111; *Rotmanki*, *-nek* 1982 WUN III 142; po zmianie *Rotmanka*, *-ki* 2002 DzU nr 233, poz. 1964. — Pierwotną n. niem. *Radmardorf*, od n. os. *Radmar* Gott 401 i ap. *Dorf* ‘wieś’, po skojarzeniu z n. os. *Rottmann* Gott 261, przejęto jako *Rotmanki*. Od XVIII w. postać niem. *Rottmannsdorf*. Lit.: Bugalska, PMT VI 89; CzNiem 150. WK

Rotnowo, wś, szczec., gm. Gryfice, 6 km na pñd.-wsch. od Gryfic: *Rottenow* 1367 LorSNH 101; *Rottenow* 1540 PomKirch II 28; *Rotznow* (!) 1618 MpLub; *Rottenow* 1628 RzDuma II 49; *Rottenow* 1789 MpGillyPom; *Rottenow* 1834 MpUMbl 688; *Rottnow* — *Rotnowo*, *-wa*, *rotnowski* 1948 MPol XXV nr 14; *Rotnowo*, *-wa* 1982 WUN III 142. — Dawna n. niem. od n. os. *Rott(a)*, *Rotten-fusser* Gott 414–5 (: *rot* ‘czerwony’, też *roden* ‘karczować’) + *-ow* (< *-au*). F. Lorentz łączy nazwę ze słow. ap. *рътъ ‘przyłądek’, co mało prawdopodobne. Nazwa *Rotnowo* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: LorSNH 101; RzDuma II 49. BCz

Rotowo zob. **Retowo** (2)

Rottbrinnig zob. **Brennik** (2)

Rotteinen zob. **Rotajny**

Rotten zob. **Retowo** (2)

Rottenberg zob. **Rotembark**

Rottenhoff zob. **Czerwony Dwór** (3)

Rottenow zob. **Rotnowo**

Rottfluss zob. **Czerwonka** (7)

Rotthof zob. **Czerwony Dwór** (2)

Rottkirch zob. **Czerwony Kościół**

Rottmannsdorf zob. **Rotmanki**

Rottnow zob. **Rotnowo**

Rottow zob. **Retowo** (1, 2)

Rottstein zob. **Radostynia**

Rottwitz zob. **Radowice** (1a)

Rotuz zob. **Osiny** (13)

Rotwalde zob. **Rydzewo** (7)

Rotzenhagen zob. **Boleszewo**

Rotziszewken zob. **Rościszewko**

Rotzog zob. **Rosocha** (4)

Rotzung zob. **Rucewo** (2)

Row zob. **Rów** (1)

Rowce zob. **Rówce**

Rowe zob. **Rowy** (5), **Równo** (2)

Rowek, wś, biał., gm. Szudziałowo, 15 km na pñd.-wsch. od Sokółki: *Rowek* (*Rowok*) 1888 SG IX 815; *Rowek* 1921 Sk V 80; *Rowek*, *-wka* 1982 WUN III 142; gw. *ravok*, z *rau**ka*, *rau**k**ou**ski*. — Od ap. *rowek* ‘mały rów’, ros. *повок* ‘ts.’ Formy gw. białoruskie. EB

Rowele, wś, suwał., gm. Wizajny, 26 km na pñ. od Suwałk: *Rowele* 1738 SHGPd(kartoteka); *Rowele* 1784 SHGPd(Opispar rkps I nr 6010, 75–9); *Rowele* 1839 MpKwat VI 3; *Rowelle* 1882 SG III 658; *Rowele* 1921 Sk V 84; *Rowele*, *-wel* 1982 WUN III 142; gw. *rovel'i*, *-vel*, *rovelski*. — Pierwotnie zapewne n. lit. *Ravėliai*, spolonizowana jako *Rowele*, por. lit. *rāvas* ‘rów, rzeczulka’, *rāvelis* ‘rowek’ SESmocz 505. EB

Rowen zob. **Rowień**, **Równe** (1, 3), **Równo** (2)

Rowień, cz. *Žor*, dawniej wś, kat.: *Rovona* (w rkps. *Ronoua*) ok. 1300 CdSil XIV 109; *Rowin* (1540) Weltzel 77; in pago *Rowien* 1679 J II 126; *Rowen*, P[ol]. *Rowna* 1736 MpWielRat; *Rownia* 1743 SNGŚI XI 145; *Rownia* 1784 Z III 166; *Rownia* (*Rowen*) 1803 WBeschr VII 176; *Rowen* 1809 MpAtSchl 23; *Rowein* 1830 MpRey nr 191; *Rowin*, *Rowen* 1830 Kn 645; *Rowin*, *Rowien* 1845 K 560; *Równin* 1900 Myc 45; *Rowień* 1933 Mp-100(48–27); *Rowień*, *-wnia* 1982 WUN III 142. — Pierwotnie może *Równia, od stp. ap. *równia* ‘równina, planities’ Sstp VIII 33, lub *Równa, od przym. *równy*. Postać *Rowień* powstała w wyniku zmiany rodzaju na męski, por. też stp. *rowień* ‘ten, który jest równy komuś, czemuś’ Sstp VIII 32–3

Rowień

i n. os. *Rowien*, *Rowień* SSNO VII 213, SEMot I 253, lub pod wpływem niemieckich form adaptacyjnych *Rowen*, później *Rowin*. Lit.: SNGŚI XI 145; BorGŚI 56; Weltzel, Geschichte der Stadt Sohrau in Ober-Schlesien, 1888, 77. PS

Rowień zob. **Równia**

Rowin zob. **Rowień**

Rowinitza zob. **Rówienica**

Rowiny, wś, dawniej mko, biał., gm. Wisznice, 22,5 km na płd.-wsch. od Białej Podlaskiej: села *Ровиное* 1566 DMA I 349; *Rowine*, wś 1579 SHGPD(kartoteka); *Rowiny*, mko, *Rowiny* 1790 SHGPD(Tarpod); *Rowiny* 1827 Tabella II 143; *Rowiny*, wś i folw. 1888 SG IX 816; *Rowiny* 1921 Sk IV 118; *Rowiny*, *-win*, *rowiński* 1967 UN 121, 21. — Zapewne n. ma związek z gw. ukr. *rowiń* 'równina' Hrin IV 26. EB

Rowiska (1), wś, siedl., gm. Korytnica, 11,5 km na płd.-wsch. od Lochowa: *Rovysko* (1448)1456 SHGMz(MK 4, 88v–89); *Rowyska* 1476 KkM 274; de *Rovisky* 1492 ZHer nr 713; *Rowysko* 1497 SHGMz(MK 9, 213); *Rowiska* 1563 ŻDz XVI 419; *Rowiska* 1783 MpPerMz; *Rowiska* 1827 Tabella II 143; *Rowiska* 1839 MpKwat V 4; *Rowiska* 1888 SG IX 817; *Rowiska*, *-wisk* 1982 WUN III 142. — Od ap. *row* 'przekop, dół podłużny wykopany w ziemi, często prowadzący wodę, przekop czy też nasyp, wał' Sstp VIII 32, z suf. *-isko*, wtórnie pluralizacja (*-iska*), efemerycznie też zmiana rodzaju (*-iski*). UB

Rowiska (2), dziś *Nowe Rowiska* i *Stare Rowiska*, dwie wsi, skiern., gm. Skierniewice, 6,5 km na płd. od Skierniewic: *Rewyska* (!) 1511/12 VisitGn 159; *Mrowiska*, *Mrowyska* 1511–23 LLB II 276, 286; *Mrowiska* 1579 ŻDz XVI 166; *Rowiska* 1792 MpPerRw; *Rowiska* 1827 Tabella II 143; *Rowiska* 1839 MpKwat III 4; *Rowiska* 1888 SG IX 817; *Rowiska* 1921 Sk I 173; *Rowiska*, wś, *Rowiska Nowe*, kol. 1967 SM 977; *Nowe Rowiska*, *-wych* *-wisk*, *Stare Rowiska*, *-rych* *-wisk* 1981, 1982 WUN II 575, III 318. — Pierwotnie *Mrowiska*, od ap. *mrowisko*, w l. mn. W wyniku uproszczenia grupy spółgłoskowej *mr > r* i adideacji do ap. *row* powstała n. *Rowiska*. UW

Rowiski zob. **Rowiska** (1)

Rowisko zob. **Rowiska** (1)

Rowno, wś zaginiona, leżała w dawnej ziemi chełmskiej, w par. Świerże: *Rowno* et *Plawani-*

cze (1442)1584 ZDM III 31; *Rowno* 1564 ŻDz XVIII/1, 186; *Rowno* 1711, *Rowno*, *Ruwno* 1744 AWAK XXVII 39, 325, 326, 327; *Rowno* 1783–84 RejKor 8. — Od przym. *równy* w dawnej odmianie prostej, w rodzaju nijakim. Lit.: CzChelm 189. BCz

Rowok zob. **Rowek**

Rowska Wola (*Stara i Nowa*) zob. **Wola Rowiska**

Rowy (1), przys., dawniej wś, olszt., gm. Barciany, 7 km na płn. od Kętrzyna: *Rawlack* (*Rablack*, *Ravelack*) ok. 1780 HAPr IV 345, 348; *Rablack* 1789 Goldb I 177; *Rablacken* 1796–1802 MpSchrot XI; *Räblack* 1820 Wald 139; *Rawlack*, wś 1888 SG IX 571; *Rawlack* — *Rudławki*, wś 1946 Ley I 34; *Rawlack* — *Rowy*, *-wów*, *rowski* 1949 MPol XXVII nr A-92; *Rawlak* (!) 1952 UW 179; *Rowy* 1967 SM 977; *Rowy*, *-wów* 1982 WUN III 142. — Niemieckie formy utrwalają może n. prus. **Rab(e)lauks* lub **Raw(e)lauks*, z członem **lauks* 'pole' (regularnie niemczanym jako *-lack*, polonizowanym jako *-lawki*; w pobliżu wiele obiektów o n. z tym członem). Do członu **Rab-* por. n. *Robawy*, *Robity*, *Robuzy*, lit. n. *Rablaukiai* PêtVV 321, n. os. **Rabis*, lit. *Rabikas* (: lit. *rabėti* 'chrobotać; stukać') Lpvž II 547, a do **Raw-* por. n. *Rowytin* z terenu Sambii (: prus. *rawys*, lit. *rāvās* 'rów') Błażienė 135, lit. n. os. *Ravyš*, *Rovė* (: *rauti*, *rauju*, *róviau* 'rwać, wyrwać') Lpvž II 585, n. w. *Rovėja*, łot. *Rāvijas-ezeres* (: łot. *rāva* 'błotniste miejsce', lit. *rovā* 'gliniasta ziemia'). Formy spolszczone to *Rawlak* oraz *Rudławki* (na podstawie niepotwierdzonej postaci **Raudelauks*: lit. *raudā* 'rudy' i **lauks*). Po 1945 r. ustalono n. *Rowy*. Lit.: PrzybBalt 245. RP

Rowy (2), wś, ostroł., gm. Obyrte, 14 km na płd.-zach. od Różana: *Rowy* 1783 MpPerMz; *Rowy Rybaki* 1783–84 RejKor 683; *Rowy* 1827 Tabella II 143; *Rowy* 1888 SG IX 826; *Rowy* 1921 Sk I 137; *Rowy*, *-wów* 1982 WUN III 142. — Od ap. *row*, w l. mn. W XVIII w. także n. *Rowy-Rybaki*; drugi człon od ap. *rybak*, w l. mn. Wieś leży nad Narwią. UB

Rowy (3), os., dawniej wś, siedl., gm. Łaskarczew, 7 km na płd.-wsch. od Garwolina: *Rowy* 1508 ŻDz XV 477; *Rowy* 1529 LR 407; *Rowi* 1569 ŻDz XIV 337; *Rowy* 1783–84 RejKor 713; *Rowy* 1827 Tabella II 143; *Rowy* 1839 MpKwat V

5; *Rowy*, folw. 1888 SG IX 826; *Rowy*, wś i folw. 1902 Przew II 129; *Rowy*, wś, folw. i kol. 1933 SkBy 1456; *Rowy*, -wów, cz. Woli Rowskiej 1971 UN 124, 20; *Rowy*, -wów 1982 WUN III 142. Lit.: KStęz 99. IN

Rowy (4), wś, sier., gm. Wróblew, 11 km na pld.-zach. od Sieradza: *Rowi* 1416 Koz VII 77; *Rowj* 1420 KW V 301; *Rowy* 1496, *Rowy* 1511 ŻDz XIII 171; *Rowy* 1511/12 VisitGn 401; *Rowy* 1511–23 ŁLB I 418; *Rowy* 1553 ŻDz XIII 220; *Rowy* 1783–84 RejKor 200; *Rowy* 1827 Tabella II 143; *Rowy* 1888 SG IX 826; *Rowy* 1921 Sk II 104; *Rowy*, -wów, *rowski* 1972 UN 50, 18; gw. *royy*, -*vuf*, *rovoski*. EB

Rowy (5), wś, słup., gm. Ustka, 15 km na pln.-wsch. od Ustki: *Rou* (1282)1323 PU II 477; *Raue* 1480, *Roue* 1485, *Roff* 1493, *Roue* 1517 RzDuma I 29; *Rove* 1618 MpLub; *Rove* 1789 MpGillyPom; *Rowe* — *Rowy*, *Rowów*, *rowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rowy*, -wów 1982 WUN III 142; gw. *róy*, *r^uova*. — Nazwa zniemczona jako *Rowe*. Postać *Rowy* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: RzDuma I 29; Rzetelska-Feleszko, HE II 93; Iwicki, PMT XI 93. BCz

Rowy zob. **Siemień-Rowy**

Rowy-Rybaki zob. **Rowy** (2)

Rowy zob. **Rój**

Royen zob. **Roje**

Royn zob. **Ruja**

Rozajny, wś, elbl., gm. Gardeja, 11 km na pld.-wsch. od Kwidzyna: de *Rosinhayn* (1326)XV PrUr II 372; zwey sten getter Seyfrisdorf und *Rosenhain* (1504)1522 UBP 328; *Rosainen* ok. 1780 HAPr IV 354; *Rosainen* 1796–1802 MpSchröt XV; *Rosainen* — *Rozajny* 1879 KętN 90; *Rozajny Wielkie*, niem. *Gross Rosainen*, dobra ryc. 1888 SG IX 826–7; *Gross Rosainen* — *Rozajny Wielkie*, -*jn*, *rozajński* 1946 MPol XXV nr 142; *Rosainen* — *Rozajny*, -*jn*, *rozajński* 1948 MPol XXV nr 14; *Rosainen* — *Rozajny* 1949 MPol XXVII nr A-17; *Rozajny* — *Rosainen*, *Rozajny Wielkie* — *Gross Rosainen*, dwie wsi 1951 Rosp 274; *Rozajny Wielkie*, -*zajn* -*kich* 1982 WUN III 142; *Rozajny Wielkie*, -*zajn* -*kich*, n. zniesiona 2008 DzU nr 234, poz. 1586; *Rozajny*, -*zajn*, *rozajeński*, wś, *Rozajny Male*, -*zajn* -*lych*, os. 2013 DzU poz. 200. — Dawna n. niem. od *Rosenhain* ‘rózany gaj’; od XVI w. źródła notują niem. adaptację *Rosainen*. Po

powstaniu w XIX w. dóbr *Rozajny Male* do n. wsi dodano niem. człon odróżniający *Gross* = pol. *Wielkie*. Lit.: Kwidzyn. Z dziejów miasta i okolic, 1982, 284; Górniewicz, PMT IV 136. RP

Rozalia Święta zob. **Święta Rozalia**

Rozalin (1), wś, częst., gm. Lipie, 8 km na pln.-wsch. od Krzepic: *Rozalin* 1877 Zin II 114; *Rozalin* 1888 SG IX 827; *Rozalin* 1921 Sk III 13; *Rozalin*, -*na* 1982 WUN III 142. — Od im. *Rozalia*, też *Rozala* (forma częsta w XIX w.), z suf. -*in*. Lit.: Karpluk 127. EB

Rozalin (2), wś, koniń., gm. Rychwał, 7 km na pln.-zach. od Rychwała: *Rozalin* 1877 Zin II 114; *Rozalin*, kol. 1888 SG IX 827; *Rozalin* 1921 Sk II 33; *Rozalin*, -*na* 1982 WUN III 142; gw. *rozal'in*, -*na*, *rozal'iński*. Lit.: Karpluk 127. ZZ

Rozalin (3), wś, koniń., gm. Słupca, 6 km na pld.-wsch. od Słupcy: Fol. *Posada* 1839 MpKwat I 2 (tu?); *Rozalin* 1877 Zin II 114; *Rozalin*, kol. 1888 SG IX 827; *Rozalin*, -*na* 1982 WUN III 142; gw. *rozal'in*, -*na*, *rozal'iński*. — Dawniej może *Posada*, od ap. *posada* ‘osada’. Lit.: Karpluk 127. ZZ

Rozalin (4), wś, lub., gm. Opole Lubelskie, 5,5 km na pln.-wsch. od Opola Lubelskiego: *Rozalin* 1877 Zin II 114; *Rozalin* 1888 SG IX 827; *Rozalin* 1921 Sk IV 82; *Rozalin* 1952 UW 146; *Rozalin*, -*na*, *rozaliński* 1970 UN 116, 8. Lit.: Karpluk 127. IN

Rozalin (5), wś, siedl., gm. Strachówka, 10 km na pld. od Łochowa: *Rozalin* 1888 SG IX 827; *Rozalin* 1921 Sk I 146; *Rozalin*, -*na* 1982 WUN III 143. Lit.: Karpluk 127. UB

Rozalin (6), wś, tarnob., gm. Nowa Dęba, 3,5 km na pln.-zach. od Nowej Dęby: *Rozalin* 1855 MpKum; *Rozalin* 1886 Bigo 165; *Rozalin* 1888 SG IX 827; *Rozalin* 1952 UW 286; *Rozalin*, -*na*, *rozaliński* 1966 UN 73, 56. IN

Rozalin (7), wś, warsz., gm. Nadarzyn, 11 km na pld.-wsch. od Grodziska Mazowieckiego: *Młochow Antiqua* 1526 SHGMz(RP 27, 455v); *Młochowko* 1528 SHGMz(RP 27, 426v); *Młochówko* seu *Starawieś* 1580 ŻDz XVI 286; *Młochow m. v Stara Wioska* 1783 MpPerMz; *Starowieyska* 1783–84 RejKor 736; *Stara wioska* 1827 Tabella II 193; *Stara wioska* 1839 MpKwat IV 3; *Rozalin* 1888 SG IX 827; *Rozalin* 1921 Sk I 12; *Rozalin*, -*na* 1982 WUN III 142. — Dawniej *Młochów An-*

Rozalinowo

tiqua; o pierwszym członie zob. *Młochów*, drugi człon od łac. *antiquus* 'stary'. Wtórnie uniwersalizacja za pomocą suf. *-ko*. Obocznie *Młochów Mały* oraz *Stara Wieś*, *Stara Wioska*, od wyrażenia *stara wieś*, *stara wioska*. W XIX w. zmiana n. na *Rozalin*, od im. *Rozalii* Rzewuskiej (lub jej matki), która na obszarze Starej Wioski (Młochówka) założyła folwark oraz utworzyła piękny i rozległy park, zob. SG IX 827. Lit.: SHGWarsz 159; Karpluk 127. UB

Rozalinowo, wś, bydł., gm. Gąsawa, 10 km na płd.-wsch. od Żnina: *Rozalinowo*, niem. *Rosalinowo* 1888 SG IX 828; *Rozalinowo*, niem. *Rosalinowo* 1921 Sk X 127, 154; *Rozalinowo*, *-wa* 1982 WUN III 143; gw. *rozał'inowo*, *-va*, *rozał'inoski//ruzał'inoski*. — Od im. *Rozalia*, z suf. *-inowo*. Lit.: Karpluk 134. ZZ

Rozalinów, cz. Maciejowa, dawniej wś, łódz., gm. Zgierz: *Rozalinów* 1877 Zin II 114; *Rozalinów*, wś 1888 SG IX 827; *Rozalinów* 1902 Przew II 129; *Rozalinów* 1921 Sk II 7; *Rozalinów*, wś 1967 SM 977; *Rozalinów*, *-nowa* 1982 WUN III 143. — Od im. *Rozalia*, z suf. *-inów*. EB

Rozambark zob. **Rożnowice** (1)

Rozbark, cz. Bytomia, dawniej wś, kat.: [*Rosberg*] (1233) Z II 210; [*Rosenberg*] (ok. 1250) BorGŚl 229; *Rosenbergk* (1532) K 558; *Rozbark* 1659 SNGŚl XI 145; *Rozbark* XVIII Urb II 261; *Rozbarg* 1724 SNGŚl XI 145; *Rosberg* 1736 MpWielOppol; *Rosberg* 1780 SNGŚl XI 145; *Rosberg* 1783 Z II 239; *Roßberg* 1830 Kn 643; *Rosberg* 1845 K 558; *Rozbork*, *Rosberg* 1900 Myc 45; *Rozbark* — *Rosberg* 1939 Prus 64; *Rozbark*, *-ka* 1982 WUN III 143. — Pierwsze zapisy hipotetyczne. F. A. Zimmermann używa nazwy sobie współczesnej (XVIII w.), a H. Borek, odnosząc się do tego samego dokumentu i przyjmując mylnie datę ok. 1250 r., tylko rekonstruuje nazwę, gdyż cytowany dokument się nie zachował, por. CdŚil VII/1, 192. Nazwa niem. *Rosenberg* od ap. *Rose* 'róża' i ap. *Berg* 'góra', skrócona później do *Rosberg* (wtórnie *Rosberg*, por. ap. *Ross* 'koń, rumak'), może pod wpływem tendencji do redukcji sylab nieakcentowanych w j. niem. Spolszczono ją fonetycznie w formie *Rozbark*, z regularnym przejściem *-berg* jako *-bark*. Lit.: SNGŚl XI 145; BorGŚl 229; CzNiem 54. PS

Rozbiciec zob. **Rozbitek**

Rozbitek, wś, pozn., gm. Kwilcz, 10 km na płd. od Sierakowa: de *Rosbratanie* 1399 Lek I nr 3013; de *Rosbicecz* 1403, *Rosbiti Kamen* 1404 KZPozn nr 1521, 1718; de *Rozbicecz* 1408 RWlkp I nr 650; *Rosbiczecz* 1408, *Rozbiczecz* 1412 SHGPn IV 173; de *Rosbitek* 1417, *Rosbytek* 1419 RWlkp I nr 922, 968; *Rosbythek* 1422, *Rosbithek* 1423, *Rozbitek* 1424 SHGPn IV 173; *Rosshytek* (1424)XV KW VIII 289; *Roszbitek* 1436 RWlkp I nr 1579; *Rozbithek* 1443, *Rosshytek* 1447, *Rosshytek* 1464 SHGPn IV 173; *Rosshytek* 1499 SHGPn(PG 62, 11); *Rosbitek* 1510 NKs 171; *Rosshytek* 1543 SHGPn IV 173; *Rozbytek* 1564 InwBPozn 307; *Rozbitek* 1580 ŻDz XII 28; *Rozbitek* 1622–24 PPOzn(Tab 1, 15); z *Rozbitka* 1759 Der I 92; *Rozbitek* 1783–84 RejKor 771; *Rozbitek* 1888 SG IX 828; *Rozbitek*, *-tka* 1982 WUN III 143; gw. *rozbitek*, *-tka*, *rozbićki*. — Dawniej *Rozbratanie*, od ap. *rozbratanie, ten od czasownika *rozbratać się* 'rozbrat z kimś uczynić, rozróżnić się z kimś' SL V 79. Jest to być może nawiązanie do sporu granicznego, co poświadczałaby forma *Rozbity Kamień* — zapewne graniczny — i jej derywaty sufiksalne *Rozbiciec*, *Rozbitek*. Ostatecznie utrwaliła się postać z suf. *-ek*. Lit.: SHGPn IV 173–9; PPOzn 259. ZZ

Rozbitówka, wś, biał., gm. Tucznia, 26,5 km na płd.-zach. od Terespoła: *Rozbitowka* 1775, *Rozbitowka* 1790 SHGPd(Tarpod); *Rozbitowka* 1827 Tabella II 144; *Rozbitówka* 1888 SG IX 828; *Rozbitówka* 1921 Sk IV 3; *Rozbitówka*, *-ki*, *rozbitowski* 1966 UN 105, 24. — Od imiesłowu *rozbity* (: *rozbić*), z suf. *-ówka*. EB

Rozbity Kamień, wś, siedl., gm. Bielany, 9,5 km na płd.-zach. od Sokołowa Podlaskiego: *Rozbit Kameń* 1528 ŻDz XVII/1, 184; z *Rozbitego Kamienia* 1539 SHGPd(BPAN perg., Kr. 614); *Rozbity Kamień* 1569 UPL 296; *Rozbity Kamień* 1580 ŻDz XVII/1, 19; *Rozbity kamien* 1795 MpPerPd; *Rozbity kamień* 1827 Tabella II 144; *Rozbity Kamień* 1839 MpKwat V 4; *Rozbity Kamień* 1888 SG IX 828; *Rozbity Kamień* 1921 Sk IV 99; *Rozbity Kamień*, *-tego* *-nia* 1982 WUN III 143. — Nazwa zestawiona, od imiesłowu *rozbity* i ap. *kamień*. EB

Rozbity Kamień zob. **Rozbitek**

Rozbórz (1), dziś *Rozbórz Długi* i *Rozbórz Okragły*, dwie wsi, przem., gm. Pruchnik, 3 km

na pld.-wsch. od Pruchnika: de *Rosbora* (1356) XV AGZ III 18; *Rozborz* (1358)1630 ZDM IV 108; *Rozborz* 1436 ZDM II 215; *Rozborz cum Volya* 1508, *Rozborz, Rozborz Antiqua* 1589 ŻDz XVIII/1, 110, 19, 12; z *Rozborza* 1657 AGZ XXI 215; *Rozborz Długi, Rozborz Okragły* 1794 Ga Mm1; *Rozbir dowhij, Rozbör okruhlyj* 1851 Sch 40–1; *Rozbórz Długi, Rozbórz Okragły* 1888 SG IX 829; *Rozbórz Długi, -borza -lego* 1982 WUN III 143. — Od n. os. *Rozbor, por. pol. *Rozboj, Rozmysł* SSNO IV 496, 500, ukr. *Rozněg*, z suf. *-*jb*. Człony odróżniające od łac. przym. *antiquus* 'stary', pol. *długi, okragły*. Lit.: MakPrz 226. BCz

Rozbórz (2), wś, przem., gm. Przeworska, 4 km na wsch. od Przeworska: in *Rozborza* 1394 ZDM IV 278; *Rasborz* (!) 1437 AGZ XIII nr 165; *Roszborz* 1447 Łp II 134; *Rozborz* 1589 ŻDz XVIII/1, 6; *Rozborz* 1678 ADP 155, k. 95; *Rozborz* 1794 Ga Mm1; *Rozbórz* 1888 SG IX 828; *Rozbórz, -borza* 1982 WUN III 143; gw. *rozbuś, -oża, rozborski*. Lit.: MakPrz 225. BCz

Rozbórz Długi zob. **Rozbórz** (1)

Rozbórz Okragły zob. **Rozbórz** (1)

Rozbratanie zob. **Rozbitek**

Rozdole, przys., dawniej wś, kiel., gm. Morawica, 13 km na ptn.-zach. od Chmielnika: *Rozdole* 1877 Zin II 114; *Rozdole* 1888 SG IX 829; *Rozdole*, wś 1902 Przew II 129; *Rozdole*, wś 1933 SkBy 1457; *Rozdole, -la*, cz. wsi 1966 UN 23, 26; *Rozdole, -la* 1982 WUN III 143. — Od ap. *rozdól* 'wąska dolina głęboka, wąwóz, parów, jar' SW V 595, z suf. -*'e* (< *-*bję*). Lit.: KopKiel 84. IN

Rozdoły, wś, zamoj., gm. Sitno, 14 km na ptn.-wsch. od Zamościa: *Rozdoły* 1933 Mp-100(45–37); *Rozdoły* 1952 UW 152; *Rozdoły, -łów, rozdolski* 1967 UN 122, 30; *Rozdoły, -łów* 1982 WUN III 143; gw. *rozdoły, -duy, rozdolecki*. — Od ap. *rozdól*, w formie pluralnej. Lit.: CzChełm 189. BCz

Rozdrażew, wś, dawniej mto, kal., gm. Rozdrażew, 7 km na pld.-wsch. od Koźmina: *Rozdrażewo* (1270)1555 Matr V/2, nr 6911; in oppido *Roszczaszow* (1358)XV DO III 270–1; in *Rozdrażewo* (1363)1594–96 KW III 224; de *Rosdrażewo* 1414 KW V 218; de *Rosdraszewo* 1418 RWlkp II nr 567; *Rosdrasewo* 1424 KW V 387; de *Rosdraszewo* 1437, de *Rosdrosze* (!) 1440 RWlkp II nr 1155, 1247; de *Rozdrażewo* 1462 Koz III 147;

Rozdrażewo 1475 SHGKI(PG 9, 23); *Rozrazewo* 1508 SHGKI(ASK 11, 49); Villa *Rosdrażewo, Rosdrażewo* [oppidum] 1510 NKS 141; *Rozdrażewo* 1578 ŻDz XII 211; oppidi *Rozdrażew* 1586 SHGKI(PG 22, 639–40); *Rozdrażewo* 1618–20 PKal 169; *Rozdrażewo* 1674 MKI(ASK 74, 189); *Rozdrażew* 1783–84 RejKor 749; Wies *Rozdrażew* 1789 MKI(Tab 47, 68); *Rozdrażew* al. *Rozdrażewo, Rozrażewo* 1888 SG IX 830; *Rozdrażew, -wa* 1982 WUN III 143; gw. *rozdrażef, -va, rozdrażeski*. — Od n. os. *Rozdraż, z suf. -*ewo*, później -*ew*. Do n. os. por. psł. czasownik *orz-dražitī 'pobudzić do gniewu, rozgniewać, podrażnić; pobudzić, podniecić', *dražitī 'działać na zmysły, niepokoić, denerwować, pobudzać do gniewu' Spśł IV 213. Przejściowa postać *Rozrzałow* wykazuje asymilację na odległość spółgłoski *r-ż* > *rż-ż*. Lit.: Rym-Nmiast 206; RospSEMIG 330. ZZ

Rozdrażewek, wś, kal., gm. Rozdrażew, 9 km na pld.-wsch. od Koźmina Wielkopolskiego: *Rozdrażewko* 1859 MpChr; *Rozdrażewko* 1888 SG IX 831; *Rozdrażewek*, niem. *Rothweiler* 1921 Sk X 40, 154; *Rozdrażewek, -wka* 1982 WUN III 143. — Od n. m. *Rozdrażew*, początkowo z suf. -*ko*, później -*ek*. ZZ

Rozdrażewko zob. **Rozdrażewek**

Rozdrażewo zob. **Rozdrażew**

Rozdroże zob. **Radruż**

Rozdruzga, wś zaginiona, leżała w okolicy wsi Biała, 15 km na ptn. od Czarnkowa, pozn.: villas nostras ... *Rosdrussga* (1245)1548 KW I 210; *Rosdraszga* 1323 KW II 369; item za *Rozdruzga* 1696 SHGPn IV 179. — Od ap. *rozdruzga 'rumowisko' (: *rozdruzgać, por. *druzgać* 'łamać z trzaskiem, kruszyć, tłuc, rozbijać' (< psł. *druzgati), *druzga* 'drobne cząsteczki, miał, pl. *druzgi* 'cząsteczki powstałe na skutek rozbicia czegoś, odłamki, kawalki' (< psł. *druzga) Spśł IV 274–5. Lit.: SHGPn IV 179; PPozn 259. ZZ

Rozdrwanica zob. **Roźwienica**

Rozdział zob. **Arciszewo** (3)

Rozdziałowe Arciszewo zob. **Arciszewo** (3)

Rozdziałowo zob. **Rozdziały, Roźdżały** (1)

Rozdziałów zob. **Roźdżałów**

Rozdziały, wś, ostroł., gm. Obyrte, 15 km na ptn.-wsch. od Pułtuska: *Rozdalouo* 1239 KkM 9; *Rosdalouo* 1253 KMaz II 15; *Rosdzwały* 1448 SHGMz(Z 14, 14v); *Rosdzali* 1483 SHGMz(MK

Rozdziały

9, 156); [Rozdziały] XVI AtMz 212; *Rozdziały* 1783–84 RejKor 683; *Rozdziały* 1827 Tabella II 144; *Rozdziały* 1888 SG IX 832; *Rozdziały, -łów* 1982 WUN III 143. — Zapewne od n. os. *Rozdział* SSNO IV 497, z suf. *-owo*, wtórnie w l. mn., por. też ap. *rozdział* ‘podział, podzielenie, rozdanie między innych, granica, skrzyżowanie dróg, rozstaj’ Sstp VII 508–9. UB

Rozdziały zob. Rożdżaly (1, 2)

Rozdziele (1), wś, krośn., gm. Lipinki, 9,5 km na wsch. od Gorlic: *Rozdziele* 1564 Lukrak I 142; *Rozdziele* 1581 ŻDz XIV 114; *Rozdziele* 1629 RPobKr 262; *Rozdziele* 1888 SG IX 832; *Rozdziele* 1933 SkBy 1458; *Rozdziele, -la, rozdzielski* 1965 UN 56, 20; gw. *roźżele, -a, roźżelski*; łemk. *rozdila, roźżila*. — Od ap. *rozdziele* ‘miejsce rozjeścia się dwu pasm gór’ SW V 688 (może tu w odniesieniu do dróg czy potoków), por. *rozdzielny* ‘dzielący się, rozcięty, widłowy, rozdzielony na części’ SW V 600. Lit.: RBiecz 41; Rieg-Łemk 202. IN

Rozdziele (2), cz. Białejwody, dawniej wś, nowosąd., gm. Łososina Dolna: *Rozdziele* 1529 LR 45; *Rozdziele* 1581 ŻDz XIV 137; *Rozdziele* 1629 RPobKr 214; *Rozdziele* 1680 Rej 212; *Rozdziele*, przys. 1933 SkBy 1458; *Rozdziele, -la* 1964 UN 9, 151. Lit.: LKrak 128. IN

Rozdziele (3), wś, tarn., gm. Żegocina, 17,5 km na płd.-zach. od Czchowa: *Rozdziele* (1262) Kkk I 86; *Rosdzyely* (!), *Rosdzyelin* 1490–99 SHG-Kr(kartoteka); *Rosdzyelyn* 1490 ŻDz XV 450; *Rozdzyele, Rozdzyelye* 1529 LR 8, 79; *Roszdziele* 1564 Lukrak II 90; *Rozdziele* 1581 ŻDz XIV 55; *Rozdziele* 1629 RPobKr 236; *Rozdziele Doln(e)* i *Gorn(e)* 1779–82 MpMieg; *Rozdziele Dolne* i *Górne*, dwie wsi 1888 SG IX 832; *Rozdziele* 1921 Sk XII 13; *Rozdziele* 1952 UW 261; *Rozdziele, -la, rozdzielski* 1963 UN 2, 65. — W XV w. też forma *Rozdzielin*, z suf. *-in*. Człony odróżniające w n. zestawionych od przym. *dolny, górny*. Lit.: LKrak 128–9; Galas, Onom II 151. IN

Rozdzielin zob. Rozdziele (3)

Rozdzielna, wś, skiern., gm. Dmosin, 7,5 km na wsch. od Główna: *Kuźmy* lit. *C* albo *Rozdzielna*, folw. 1884 SG V 11; *Rozdzielna* albo *Kuźmy*, folw. 1888 SG IX 832; *Rozdzielna* 1952 UW 94; *Rozdzielna, -nej, rozdzielnieski* 1974 UN 40, 18; *Rozdzielna, -nej* 1982 WUN III 143. — *Kuź-*

my C od n. sąsiedniej wsi *Kuźmy* (zob.). Nazwa *Rozdzielna* od przym. *rozdzielny* ‘tyczący się rozdziału, graniczny, rozdzielony na części’ SW V 600. UW

Rozdzijowa zob. Radziejowa

Rozdzin zob. Roździn

Rozdzyń zob. Roździn

Rozedranka, dziś Nowa *Rozedranka* i *Stara Rozedranka*, dwie wsi, biał., gm. Sokółka, 11 km na płd.-zach. od Sokółki: *Rosedranka* 1806–08 MpTex V; *Razodranka* al. *Razadranka Stara* i *Nowa* 1888 SG IX 574; *Rozedranka Nowa* i *Rozedranka Stara (Kościuszki)* 1921 Sk V 78; *Rozedranka Stara (Kościuszki), Rozedranka Nowa* 1928 Mp-100(35–37); *Rozedranka Nowa* i *Rozedranka Stara* 1952 UW 169; *Rozedranka Nowa* i *Rozedranka Stara* 1967 SM 978; *Nowa Rozedranka, -wej -ki, Stara Rozedranka, -rej -ki* 1981, 1982 WUN II 549, III 291; gw. *razadranka nowaia, -ki -vaj, staraia razadranka, -roj -ki, razadranski*. — Od brus. imiesłowu *razadrany* (: *razadrać*, pol. *rozedrzeć*), z suf. *-ka*. Człony odróżniające od przym. *nowy, stary*. Nazwa oboczna *Kościuszki* o charakterze pamiątkowym, od nazw. *Kościuszko*, w l. mn. EB

Rozeft zob. Rozewie

Rozembarg zob. Roźnowice (1)

Rozembark zob. Roźnowice (1)

Rozemberg zob. Roźnowice (1)

Rozemberk zob. Roźnowice (1)

Rozenbarg zob. Roźnowice (1)

Rozenbark zob. Roźnowice (1)

Rozengard zob. Radzieje, Rożany

Rozengart zob. Radzieje

Rozenort zob. Jurandowo

Rozenów zob. Rosanów

Rozenów Nowy zob. Rosanów

Rozenów Podleśny zob. Rosanów

Rozenów Stary zob. Rosanów

Rozental, wś, tor., gm. Radzyń Chełmiński, 1,5 km na zach. od Radzynia Chełmińskiego: *Rozental* seu *Fafengrunt* alias *Olendry* 1664 Font XXXII 473; *Rosenthal* 1674 Froel I 282; *Rosenthal* 1789 Goldb II 204; *Rosenthal* 1796–1802 MpSchröt XV; *Rożental*, niem. *Rosenthal* 1888 SG IX 860; *Rożental (Rosenthal)* 1925 Krzep 101; *Rożental* 1933 SkBy 1460; *Rozental, -lu* 1982 WUN III 143. — Dawna n. niem., od ap.

Rose 'róża' + *-thal*, spolonizowana jako *Rozen-tall*//*Rozental*. Nazwy tego typu często nadawane były w celu zachęcenia kolonistów do osiedlania się na mało atrakcyjnych terenach. Nazwy oboczne: *Fafengrunt*, od niem. *Pfaffe* 'klecha, ksiądz' + *Grund* 'ziemia, grunt', oraz *Olendry*, od ap. *olēdry*, *holēdry* 'osady, kolonie zakładane przez Polaków na wzór kolonii holenderskich lub przez ludzi zajmujących się osuszaniem', zob. *Holendry* (1). Lit.: CzNiem 134. WK

Rozental zob. **Poręba** (1), **Roźental** (1, 2), **Różanka** (2), **Różyna** (2)

Rozewie, cz. Władysławowa, gdań.: *Rosehaupt* 1359 SchN 666; *Rooshewid* 1390, *Rosehöpte*, *Rosefft* ok. 1400, *Resehövet* 1511 SchN 666, 667; od *Roschefta* 1627 Font XXXIX 9; *Reesehöfft* 1655 SchN 25, przyp. 1; *Resehoef* (1729) SG IX 834; *B. Rückshofen* 1796–1802 MpSchröt IV; w *Rozewiu* 1807 ABPom 6; *Rixöft* ok. 1845 MpRey nr 5; *Rixöft* — *Rozyft* 1879 KętN 46; *Bliza* ob. *Rozeft* 1880 SG I 243; *Rozewie* al. *Rozeft* i *Rozyft*, niem. *Rixhoef*, wyb. do Tupadeł 1888 SG IX 834; *Rixhöft* 1910 MpMbl(1176); *Rozewie*, niem. *Rixhöft*, os. 1921 Sk XI 40, 102; *Bliza tupalska* (*Rozyft*, *Rozeft*, *Roździejewo*), *Bliza* (*Rozafi*, *Rozeft*), niem. *Rixhöft* (dawniej *Rosefft*, *Rozyft*) 1923 Lor 6; *Rozewie* in. *Rozyft* (*Rixhof*), wyb. Tupadeł 1925 Krzep 100; *Rozewie* 1933 SkBy 1458; *Rozewie*, *-wia* 1982 WUN III 143; gw. *rōżewiŃ*, *-a*, *rōżefsći*. — Dawna n. niem. **Rese(n)haupt*, *Resehöv(e)t* określała pierwotnie obszar (leśny) obejmujący wsi Chłapowo, Mieruszyno, Tupadły, ostatecznie osadę i półwysep, por. *Resehupt* (1058), *Reesehöfft* 1655 SchN 25, przyp. 1. Przekształcenia nazwy dokonały się najpierw na gruncie germańskim, a następnie w wymowie kaszubskiej. Podstawą przejścia była postać ściągnięta. **Resehöv(e)t* (por. *rese* 'olbrzym' i *höft*, *Haupt* 'głowa', tu: 'pagórek, przylądek'), po skojarzeniu z *rosen* 'różany' oraz z *Höft* 'zagroda' powstała forma *Ros(en)höft* > *Rosefft* > kasz. *Rozeft*, *Rozyft*. Według Z. Babika najpierw forma *Rozeft* (*Roseft*) utraciła końcówkę *-t*, a następnie od formy *Rozeft* utworzono w kaszubskim przypadki zależne typu *Rozewia i nowy mianownik *Rozewie*. Oboczna n. *Bliza*, od kasz. *bliza* 'latarnia morska' SGSych I 42, też z czł. przym. od n. wsi *Tupadły*. Nazwa urzędowa *Roździejewo*

nie przyjęła się. Lit.: Treder, PMT III 19, 73, 138; CzNiem 133; Babik 541–2. WK

Rozętal zob. **Roźental** (2)

Rozgard zob. **Rozgarty** (2)

Rozgart, wś, elbl., gm. Gronowo Elbląskie, 14 km na pld.-zach. od Elbląga: *Rosengarten* 1582 ŻDz XXIII 87; *Rozengarth* 1647 Font IV 140; *Preysch Rosengarth* 1682 Font V 40; *Preisach Rozengart* 1707 Font LVIII 239; *Preuß. Rosengarth* 1789 Goldb II 204; *Pr. Rosengarth* 1796–1802 MpSchröt X; *Rossgarten* ... zwała się także *Jonasdorfer Weide* 1888 SG IX 770; *Pr. Rosengart* 1925 MpMbl(1981); *Rozengart Pruski* — *Preussisch Rosengart* 1941 Choj 125; *Preussisch Rosengart* — *Rozgart*, *-u*, *rozgarcki* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rozgart* 1952 UW 189; *Rozgart*, *-tu* 1982 WUN III 143. — Nazwa *Rosengarten* ponowiona z niem. n. wsi *Rożany* (zob.), z członem dyferencyjnym od przym. *preussisch*, pol. *pruski* (od n. regionu *Prusy*). Zanik końcowego *-en* związany jest z dialektalną ściągniętą formą *rosengarde* bądź z adideacją do pom. *gardь, ogólnopol. *gród*. Nazwa fonetycznie zaadaptowana do j. pol. jako *Rozengart*; po 1945 r. ustalono urzędowo postać *Rozgart*. Efemeryczna n. *Jonasdorfer Weide* złożona; pierwszy człon zapewne od niem. n. wsi *Janówka* (5) — *Jonasdorf*, drugi człon od ap. *Weide* 'pastwisko'. Lit.: CzNiem 134. WK

Rozgart zob. **Rozgarty** (2, 3)

Rozgart Chelmiński zob. **Rozgarty** (1)

Rozgart Królewski zob. **Rozgarty** (2)

Rozgart (1), wś, tor., gm. Grudziądz, 9 km na pld.-zach. od Grudziądza: *Rosgarth* (1346) MT 477; *Rozengarth*, *Rozgarth* 1667–72 Font VI–X 151, 191; *Rossgarten* 1789 Goldb II 204; *Rosgarten* 1796–1802 MpSchröt XV; *Rozgart Chelmiński*, niem. *Rossgarten Kulmisch*, wś 1888 SG IX 834; *Roßgarten Kulmisch*, fr. auch *Alter* und *Neuer Roßgarten*, auch *Rozengarth* 1912 Bär 100; *Rozgarty*, niem. *Rossgarten Culmisch* 1921 Sk XI 8, 86; *Rozgart chelmiński* (*Kulmisch Rosgarten*) 1925 Krzep 100; *Rozgarty* 1933 SkBy 1458; *Rozgarty* 1952 UW 49; *Rozgarty*, *-gart*, *rozgarcki* 1971 UN 178, 17. — Nazwa niem. *Ros(en)gart(en)*, czyli 'różany ogród', zaadaptowana fonetycznie do j. pol. jako *Rozgart*. Później nastąpiła pluralizacja. Człon odróżniający niem. *Kulmisch*, pol. *Chelmiński* (: n. m. *Chelmo*). Lit.: CzNiem 134. WK

Rozgarty

Rozgarty (2), dziś *Rozgard*, wś, tor., gm. Wąbrzeźno, 2 km na płn.-wsch. od Wąbrzeźna: pod *Rozgartem* 1667–72 Font VI–X 652; w *Rozgartach* (1731) SG IX 834; na *Rozgartach*, z *Rozgartami*, *Rozgart* folwarczek 1759 Font XXII 35, 93, 94; *Roßgarti*, wś 1789 Goldb II 205; *Rozgart Królewski*, dawniej *Rozgarty*, niem. *Koeniglich Rossgarth*, dobra 1888 SG IX 834; *Rozgart*, niem. *Rossgarth*, przys. 1921 Sk XI 64, 86; *Rozgart Królewski* (*Kgl. Rosgart*) 1925 Krzep 100; *Rozgart*, przys. 1933 SkBy 1458; *Rozgarty*, kol. 1967 SM 978; *Rozgarty*, -tów, *rozgarcki*, wś 1971 UN 189, 19; *Rozgarty*, -tów 1982 WUN III 144; po zmianie *Rozgard*, -u, *rozgardzki* 2005 DzU nr 264, poz. 2208. — Człon odróżniający niem. *Koeniglich*, pol. *Królewski*. Lit.: CzNiem 134. WK

Rozgarty (3), wś, tor., gm. Zławieś Wielka, 9 km na płn.-zach. od Torunia: *Roßgarten, Rozgart*, wś 1789 Goldb II 205; *Rozgart*, niem. *Rossgarten Koeniglich*, wś 1888 SG IX 834; *Rozgarty*, niem. *Rossgarten* 1921 Sk XI 58, 86; *Rozgart* (*Kgl. Rossgarten*) 1925 Krzep 100; *Rozgarty*, -gart, *rozgarcki* 1972 UN 187, 9; *Rozgarty*, -gart 1982 WUN III 144. — Zapisy sugerują podstawę *Ross* 'rumak'; często tworzone niem. n. m. od tej podstawy, nigdy jednak w połączeniu z członem -garten. Należy sądzić, że n. brzmiała pierwotnie *Rosengarten* (: *rose* 'róża, różany' + -garten 'ogród'), a pierwszy człon wtórnie skojarzono z ap. *Ross*. Nazwę spolonizowano jako *Rozgart*, później *Rozgarty* (końcówka pluralna -y może wiązać się z interpretacją niem. -en jako mianownikowego zakończenia l. mn.). Lit.: CzNiem 100. WK

Rozgity zob. **Różgity**

Rozgólna, wś notowana do 1967 r., suwał., gr. Wizajny, 3,5 km na płn.-wsch. od Wizajny: *Rozgólna* 1888 SG IX 835; *Rozgólna* 1902 Przew II 130; *Rozgólna* 1921 Sk V 87; *Razgulnie* 1929 Mp-100(31–36); *Rozgólna* 1933 SkBy 1458; *Razgulnie* (*Rozgólna*) 1962 SkBiał 125; *Rozgólna* 1967 SM 978. — Od ap. *rozgól 'polana' (por. dial. słoweń. *razgol, razgolina* Badjura, Ljudska geografia, L 1953, 151), z suf. -na. EB

Rozgól, wś, kiel., gm. Mniów, 12 km na płd. od Końskich: *Rozguł* 1877 Zin II 115; *Rozgól* 1888 SG IX 835; *Rozguł, Rozgól* 1902 Przew II 130; *Rozgól* 1921 Sk III 48; *Rozgól*, wś 1933 SkBy

1458; *Rozgól, -lu*, cz. Miedzierzy 1966 UN 24, 30; *Rozgól, -lu*, cz. wsi 1982 WUN III 144; po zmianie *Rozgól, -olu, rozgolski*, wś 2005 DzU nr 264, poz. 2208. — Od ap. *rozgól (zob. *Rozgólna*). IN

Rozgórze, os., dawniej wś, słup., gm. Nowa Wieś Lęborska, 10 km na płn.-zach. od Lęborka: *Rosgars* 1392 LorSNH 100; *Rosgors* (1438) GZ 124; *Rozgorza* 1534 Inwwoł 117; *Roscgar* 1618 MpLub; *Rosgars* 1789 MpGillyPom; *Rozgórz*, niem. *Rosgars*, wś 1888 SG IX 835; *Rosgars* — *Rozgórze* 1948 MPol XXVI nr 59; *Rozgórze, -rza* 1982 WUN III 144. — Dawniej *Rozgórze, od ap. *rozgórze* 'miejsce rozchodzenia się gór w równiny, przejście od gór do równin' SW V 617 (< *orzgorzje, por. słoweń. *razgórje*, czes. *rozhoří* ESSJ XXXIII 106). Nazwa zmieniona jako *Rosgars*. Po 1945 r. ustalono urzędowo postać *Rozgórze*. Lit.: LorSNH 100. BCz

Rozguł zob. **Rozgól**

Rozięcín, wś, chełm., gm. Wojsławice, 26 km na płd. od Chełma: *Rozencin* 1839 MpKwat VII 8; *Rozięcín* 1888 SG IX 837; *Rozięcín* 1933 Mp-100(45–37); *Rozięcín, -na, rozięcínski* 1970 UN 108, 41; *Rozięcín, -na* 1982 WUN III 144; gw. *rozeńćin, -na, rozeńćański*. — Nazwa z suf. -in; podstawa niejasna. Lit.: CzChełm 189. BCz

Rozkidal(i)no, wś zaginiona, leżała na Kujawach, w pobliżu Nieszawy, włoc.: *Roskydalino* (1274)1532, *villam Roskidlin* 1303, *Roskidalino* 1318 CdP II 622, 163, 214; *Roskydalino* 1460 Matr I nr 553; *Roskidalno* 1521 Matr IV/1, nr 4021. — Od nazw. *Roskidala* RymSEN II 364, z suf. -ino, por. Mathias *Roskydala* 1511–23 ŁLB II 57. Lit.: Nieckula, -ov- 303. AG

Rozkochowo zob. **Rozkochów** (2)

Rozkochów (1), wś, kat., gm. Babice, 4 km na płd.-zach. od Alwernii: *roscochow* 1238 CdP III 18, fals. XIV; *Roscochow* (1242)1464 KMłp II 64; *Roskoszow* 1490 ŻDz XV 433; *Roskoschow, Roskochow* 1529 LR 13, 340; *Roskochow* 1581 ŻDz XIV 37; *Roskochow* 1629 RPobKr 40; *Rozkochow* 1783–84 RejKor 293; *Rozkochów* 1888 SG IX 837; *Rozkochów* 1921 Sk XII 9; *Rozkochów, -chowa, rozkochowski* 1964 UN 4, 27. — Od n. os. *Rozkoch* (: stp. *rozkochać* 'rozweselić') RymSEN II 364, z suf. -ów. Lit.: RKrak 145; Nieckula, -ov- 175. IN

Rozkochów (2), os. zaginiona, leżała na płu.-wsch. od Jutrosina, leszcz.: Slescovo cum sorte que *Rozkohowo* (1284)1555 KW I 508; all. *Roszkochowo* 1467, *Roskuthowo* 1475, *Roschkochowo* 1476 SHGPn IV 179; *Roskokowo* (!) 1510 NKs 116; *Roschkochow* 1521 Matr IV/2, nr 12843; *Roskowo* (!) 1551 SHGPn IV 179. — Od n. os. *Rozkoch*, z suf. *-owo*, potem *-ów*. Lit.: SHGPn IV 179–80; PPozn 259–60. ZZ

Rozkochów (3), wś, opol., gm. Walce, 6 km na płu.-wsch. od Głogówka: Ioanne sculteto de *Roscochove* 1264 SUR III 313 (tu?); villis, videlicet in Saberow, in *Roscochow* et in Walez 1290, Sabarow, *Roscotow* et Walez 1290 SUR V 362, 364; *Roschochow* ok. 1300 CdSil XIV 106; von *Roscochow* 1330 Reg nr 4926; in *Roscochow* 1389 CdSil I 49; *Roskoschaw* 1447 ZfGS XXVII 377; Jan von *Rozkochaw*, Jan Rozkochowsky 1481 CdSil XXXIII 35; *Rosnochow* 1578 CdSil XXXVI 103; ex villa *Roznokow* 1679, ex villa *Roskoczow* 1679, ex pago *Roskochow* 1679, in pago *Rosnochow* 1687/88 J II 73, 172, 186, 520; *Rosnochau*, P[ol]. *Roskochow* 1736 MpWielOppol; *Rosmachau* (!) 1743 SNGŚI XI 148; *Rosnochau* 1784 Z III 112; *Rosnochow* (*Roskochow*) 1804 WBeschr VIII 122; *Rosnochau*, *Rosnochow* 1830 Kn 642; *Rosnochau*, *Rożnochów* 1845 K 558; *Rosnochau* 1900 Myc 80; *Rozkochów* (*Rosnochau*) — *Rosswiede* 1939 Prus 64; *Rosswiede* — *Rozkochów*, *-owa*, *rozkochowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rozkochów*, *-chowa* 1982 WUN III 144. — Pierwotnie *Rozkochów*. Od XVI w. n. wsi notowana także w zniemczonyj postaci *Rosnochau*, dlatego w XIX w. pojawia się pol. *Rożnochów*. Nazwa *Rosswiede* wprowadzona przez administrację hitlerowską. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rozkochów*. Lit.: SNGŚI XI 148; BorGŚI 135. PS

Rozkochów zob. **Roszków** (2)

Rozkopaczew, wś, lub., gm. Ostrów Lubelski, 9 km na pld. od Ostrowa Lubelskiego: *Roskopaaczow* 1468 SHGLu III 202; *Roskopaczow* 1531 ŻDz XIV 351; *Rozkopaczow* 1595 WPar 40; *Roskopaczow* 1626 RPobLu 33; *Roskopaczow* 1676 ŻDz XV 35a; *Rozkopaczow* 1787 Spis 437; *Rozkopaczów* 1827 Tabella II 144; *Roskopaczew* 1870 Cat 92; *Rozkopaczów* 1877 Zin II 115; *Rozkopaczów* 1888 SG IX 838; *Rozkopaczów* 1933 SkBy 1458; *Rozkopaczew* 1952 UW 141; *Rozkopaczew*,

-wa, *rozkopaczewski* 1969 UN 113, 18. — Zapewne od n. jez. *Rozkopaczów*, dziś jezioro Mytycze, por. *Rozkopaczow* alias Motycz 1428 Zlub 131, ta od n. os. *Rozkopacz, por. *Rozkop* SSNO IV 499 (: *rozkop*, *rozkopać*), z suf. *-ów*. W XIX w. zmiana suf. *-ów* > *-ew*. Lit.: SHGLu III 202; KosLu 71; Nieckula, *-ov-* 175; Mól, HE VI 89–90. IN

Rozkopaczowska Wola zob. **Wola Miętu-szowska**

Rozkopaczów zob. **Rozkopaczew**

Rozkosz (1), kol., dawniej wś, chełm., gm. Dorohusk, 15 km na wsch. od Chełma: *Rozkosz*, kol. 1921 Sk IV 15; *Rozkosz*, kol. 1933 SkBy 1458; *Rozkosz*, wś 1952 UW 135; *Rozkosz*, *-szy*, *rozkoszański*, wś 1970 UN 108, 9; *Rozkosz*, *-szy* 1982 WUN III 144; gw. *roskoś*, *-śy*, *roskośajski*. — Od ap. *rozkosz*. Lit.: CzChełm 189. BCz

Rozkosz (2), cz. wsi Krowice, dawniej wś, włoc., gm. Lubraniec: *Rozkosz* 1867 KolbKu 306; *Rozkosz*, wś i folw. 1888 SG IX 756; *Rozkosz*, wś 1921 Sk I 203; *Rozkosz* a. *Roskosz* 1922 Koz V 251; *Rozkosz*, wś 1933 SkBy 1452; *Rozkosz*, *-szy*, cz. wsi 1972 UN 191, 45; *Rozkosz*, *-szy* 1982 WUN III 144. AG

Rozkosz zob. **Roskosz**

Rozkoszówka, wś, zamoj., gm. Uchanie, 25 km na płu.-zach. od Hrubieszowa: *Rozkoszowka* 1827 Tabella II 144; *Rozkoszówka* 1839 MpKwat VII 8; *Rozkoszówka* 1888 SG IX 757; *Rozkoszówka*, *-ki*, *rozkoszowski* 1970 UN 109, 28; *Rozkoszówka*, *-ki* 1982 WUN III 144; gw. *roskośufka*, *-fki*, *roskośofski*. — Od ap. *rozkosz* lub od n. os. *Rozkosz* KozN 7, z suf. *-ówka*. Lit.: CzChełm 189. BCz

Rozlaziłów, wś, skiern., gm. Sochaczew, 2 km na zach. od Sochaczewa: *Rozlaziłowo* (1368)XV, *Rozlaziłowo* (1369)XVI/XVIII KW III 317, 331; *Kosliaszow* (!), *Koszlaszow* (!) (1407) KW V 105; *Rosliazłow* 1429 Mkm II nr 1, przyp. 1; *Rozlaziłowo* 1442 SHGRw(MK 340, 144); *Rozlaziłowo* 1462 Kkm 232 nr 212; *Roslawowo* 1497 Matr II nr 958; *Rozlaziłowo*, *Rozlaziłowo* 1502 Matr III nr 194, 383; *Rozlaziłow* 1564, w *Rozlaziłowie* 1570 Luraw 121, 165; *Rozlaziłowo*, *Rozlaziłowo* 1579 ŻDz XVI 204, 210; *Rozlaziłow* 1661 Luraw 210; *Rozlaziłow* 1783–84 RejKor 812; *Rozlaziłow* 1789 Luraw 250; *Rozlaziłow* 1827 Tabella II 145; *Rozlaziłow* *Szlachecki*, *Rozlaziłow* *Królewski* 1888 SG IX 838; *Rozlaziłow* 1902 SG XV/2, 551; *Rozlaziłow*

Rozlazino

1921 Sk I 178, 181; *Rozlazłów, -łowa* 1982 WUN III 144. — Od n. os. *Rozlazło* (: *rozlazły* 'powolny, ospały, ślamazarny') RymSEN II 364, z suf. *-owo*, potem *-ów*. W XIX w. n. z członami odróżniającymi od przym. *królewski, szlachecki*. UW

Rozlazino, wś, gdań., gm. Łęczyce, 10 km na wsch. od Lęborka: *Rosenberg* (1356)1400 PrUr V 243; *Roslasin, Roslaszin* 1400 SHGPG(KKG 257); *Roslosyn* 1438 SHGPG(KKG 191); *Roslasin* (1438) GZ 126; *Roslaszona* 1570 ŻDz XXIII 267; *Rozlazin* 1589 Font XXXI 357; *Rozlazin* 1638 Font XLVI 56; *Rozlazino* 1686–87 Font XI–XV 856; *Roslasin* 1789 MpGillyPom; *Rozlazin*, niem. *Roslasin* 1888 SG IX 838; *Roslasin* — *Rozlazino, -na, rozlaziński* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rozlazino, -na* 1982 WUN III 144; kasz. *rozlażeno*. — W XIV w. odnotowana n. niem. *Rosenberg*, od ap. *Rose* 'róża' i *Berg* 'góra' lub od nazw. *Rosenberg*. Nazwa *Rozlazino* zapewne od czas. *rozlażyć, rozlazły* 'niestłoczony, nietrwały' SL V 106, może w odniesieniu do zabudowy wsi, z suf. *-in, -ino*. Nazwę niemczone jako *Roslasin*. Postać *Rozlazino* zatwierdzona urzędowo po 1945 r. BCz

Rozłogi (1), cz. Krańniczej Woli, dawniej wś, warsz., gm. Grodzisk Mazowiecki: *Rozłogi*, folw., *Rozłogi Nowe*, wś 1921 Sk I 13; *Rozłogi*, kol., *Rozłogi Nowe*, wś, 1933 SkBy 1458; *Rozłogi*, kol., *Rozłogi Nowe*, wś, 1967 SM 978; *Rozłogi, -łóg* 1971 UN 126, 9. — Nazwa przeniesiona z powieści H. Sienkiewicza „Ogniem i mieczem” lub od ap. *rozłóg* 'rozległość miejsca, obszar, przestrzeń, płot, pole, błonie' SW V 646, w formie pluralnej. UW

Rozłogi (2), wś, ziel., gm. Świebodzin, 3 km na zach. od Świebodzina: *Friedrichswerder*, kol. 1791 Z X 540; *Friedrichs Werder* 1809 MpAtSchl 1; *Col. Friedrichswerder* 1839 MpRey nr 94; *Friedrichswerder* 1907 MpMbl(3158); *Friedrichswerder* 1926 Zerdnt 31; *Friedrichswerder* — *Rozłogi, -gów, rozłoski* 1948 MPol XXV nr 14; *Rozłogi, -gów* 1982 WUN III 144. — Miejscowość powstała jako kolonia w latach 1774–76. Nazwa niem. *Friedrichs Werder* od n. os. *Friedrich* Gott 191 (zapewne na cześć króla Prus Fryderyka II Wielkiego) i ap. *Werder* 'kępa, wyspa na rzece' (miejscowość leży nad rz. Lubinicą i Świebodką, między jez. Trzcinną i Wilkowskim). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rozłogi*. Lit.: Zerdnt 31. PS

Rozłogi zob. Różyn

Rozłopy, dziś *Rozłopy* i *Rozłopy-Kolonia*, dwie wsi, zamoj., gm. Sulów, 3,5 i 7 km na pñ. od Szczepieszyna: *Rostopy* (!) 1497 Matr II nr 700; *Rozłopi* 1564 ŻDz XVIII/1, 200; *Rozłupi* 1786 MpPerLu; *Rostop* (!) 1796 PerOpis I 175; *Rozłupy* 1827 Tabella II 145; *Rozłopy* 1839 MpKwat VI 11; *Rozłopy* al. *Rozłupy* 1888 SG IX 839; *Rozłupy*, wś 1902 Przew II 130; *Rozłopy (Rozłupy)*, wś i folw. 1921 Sk IV 127; *Rozłopy*, wś i kol. 1952 UW 153; *Rozłopy, -lop, rozłopski* i *Rozłopy-Kolonia, -lop-nii, rozłopski*, dwie wsi 1967 UN 122, 21, 37; *Rozłopy, -lop* i *Rozłopy-Kolonia, -lop-nii* 1982 WUN III 144; gw. *rozłopy, -łup, rozłopski*. — Od ap. *rozłup* 'rozszczep, rozpadlina' SL V 108, w formie pluralnej. W n. zestawionej człon odróżniający od ap. *kolonia* 'osada'. Formy *Rostopy, Rostop* mają może związek z ap. *rostop* 'rozpuszczenie, rozlanie' SL V 143 lub są zniekształceniem postaci *Rozłopy*. Lit.: CzChełm 189. BCz

Rozłupy zob. Rozłopy

Rozmiana Góra, cz. Smólnik Racięckich, dawniej wś, koniń., gm. Osiek Mały: *Rozmienna góra* 1827 Tabella II 145; *Rozmiana Góra* 1877 Zin II 115; *Rozmienna Góra*, wś 1888 SG IX 841; *Rozmiana-Góra* 1921 Sk II 32; *Rozmiana Góra, -nej -ry* 1982 WUN III 144; gw. *rozmana gura, -ny -ry*. — Nazwa zestawiona; pierwszy człon niejasny, drugi od ap. *góra*. ZZ

Rozmienna Góra zob. Rozmiana Góra

Rozmierka, wś, opol., gm. Strzelce Opolskie, 5,5 km na pñ.-zach. od Strzelce Opolskich: *Lozymyrza [Polska], Losymiera [Polska]* (1256)1565, 1641, 1726/27 SUr III 365 (tu?); *Lossmirza* (1531), *Loschmirs* (1534) K 497 (tu?); In villa *Rozmirka* 1679, Maior- et *Minor-Rozmierz* 1687/88 J II 74, 350; *Kl. Rozmirka* 1736 MpWielOppol; *Klein Roszimirko* 1743 SNGŚI XI 148; *Rozmierka Klein* 1783 Z II 266; *Klein Rosmierka, Rozmierka* 1830 Kn 642; *Rozmierka* 1900 Myc 45; *Rozmirka* al. *Rozmierka* 1888 SG IX 758; *Gross Massdorf* — *Rozmierka* 1939 Prus 64; *Gross Massdorf* — *Rozmierka, -i, rozmierecki* 1946 MPol XXV nr 142; *Rozmierka, -ki* 1982 WUN III 144. — Istnieją wątpliwości, czy zapis z XIII w. odnosi się do *Rozmierki*, czy do *Rozmierza* (zob.). Nazwa *Rozmierka*, z suf. *-ka*, powstała zapewne w wyniku uniwersalizacji postaci **Mała Rozmierz(a)*, por.

Minor Rozmierz (łac. *minor* 'mniejszy'). Człon relacyjny od niem. *klein* 'mały' zachował się także w późniejszych zapisach *Klein Rozmirka*, dla odróżnienia od okresowej n. *Rozmierza Gross Rosmierka*. Nazwa *Gross Massdorf* została wprowadzona przez administrację hitlerowską. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rozmierka*. Lit.: SNGŚI XI 148; BorGŚI 219. PS

Rozmierz, wś, opol., gm. Strzelce Opolskie, 5 km na pñ. od Strzelec Opolskich: *Lozymyrza [Polska]*, *Losymiera [Polska]* (1256)1565, 1641, 1726/27 SUR III 365 (tu?); in *Lozmera* 1365 Ng 266; de *Losmera* 1375 CdSil VI 13; *Lozmiria* 1447 ZfGS XXVII 364; *Groß Rosmierz* (1527), *Losmierze* (1528) Hettwer 3–4; *Lossmirza* (1531), *Loschmirs* (1534) K 497 (tu?); *Groß Rosmierz* (1663) Hettwer 3–4; *Magno Rozmirze* 1679 ZfGS XXVII 386; in villa *Magno-Rozmierz* 1679, ex villa *Rozmierz* 1679, *Maiore Rosmiers* 1686, *Maior- et Minor-Rozmierz* 1687/88, in pago *Maiori-Rozmierz* 1687/88 J II 74, 76, 605, 350; *Gr. Rozmirz* 1736 MpWielPOppol; *Gros Roszimircko* (!) 1743 SNGŚI XI 149; *Rosmierka*, *Gross* 1783 Z II 266; *Groß Rosmierka*, *Rozmierz* 1830 Kn 642; *Rosmirz* al. *Rozmierz* 1888 SG IX 758; *Rosmiers* 1891 ZfGS XXVII 386; *Rozmierz* — *Angerbach* 1939 Prus 64; *Angerbach* — *Rozmierz*, -a (!), *rozmierski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rozmierz*, -rza (!) 1982 WUN III 144; *Rozmierz*, -a (!) 2013 DzU poz. 200. — Pierwotnie zapewne **Rozmi(e)rza*, od n. os. **Rozmi(e)r*, z suf. **-ja*, por. stczes. n. os. *Rosmír* i n. m. *Rousméov* (: n. os. **Rúsmir*) HosŠrám II 383 oraz bułg. n. os. *Razmer*, *Razmir* Rospond, -jb 120. Formy z *l-* w nagłosie są wynikiem regularnej dysymilacji *r-r > l-r*, por. n. os. *Ludgierz* < *Rudgierz* (por. SEMot V 67). Istniały dwie miejscowości *Rozmi(e)rza Mała*, dziś *Rozmierka* (zob. wyżej), i *Rozmierza Wielka*, dziś *Rozmierz*. Człony odróżniające w n. zestawionych od niem. przym. *gross*, łac. *magnus* 'duży, wielki'. Okresowo odnotowano wariant *Gross Rosm(i)erka*. Nazwę *Angerbach* nadała administracja hitlerowska. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rozmierz* w rodzaju męskim (forma dopełniacza *Rozmierza*), w użyciu jest jednak n. rodzaju żeńskiego *Rozmierz*, *Rozmierzy*, por. Słownik nazw miejscowości i mieszkańców, red. M. Łaziński, 2007, 260. Lit.: SNGŚI XI 149; Het-

twer, Aus dem Chelmer Lande, nr 10, 1929, 3–4; BorGŚI 124. PS

Rozmirowa zob. **Rośmirowa**

Rozmyśl zob. **Rozomyśl**

Rozniecice, wś zaginiona, leżała w okolicy Przedcza, włoc., gm. Izbica Kujawska: *Roszneci-cze* 1418 Koch nr 2446; *Rosnyecy-cze Smyl*, *Rosnyecy-cze Bernardi* 1489 Lupbrz 124; *Rozniecicze Smilowe* 1557–66 ŻDz XIII 25; *Rozniecicze*, *Rozniecicze Smielowe* 1674 Rpog 153, 154. — Od n. os. *Rozniata* SSNO IV 500 (: *rozniecić* 'rozpalić'), z suf. *-ice*. W XV w. wieś uległa podziałowi, stąd n. zestawione działów: *Rozniecice Bernardi*, *Rozniecicze Smil/Smilowe*; drugie człony od n. os. *Bernard* SSNO I 157, *Smil* SSNO V 126 (zob. też hasło *Gogoły* i *Rozniecice Świętomirowe*). AG

Rozniecice Bernardi zob. **Rozniecice**

Rozniecice-Gogolek zob. **Gogoły**

Rozniecice Gółkowe zob. **Gogoły**

Rozniecice Smi(e)łowe zob. **Rozniecice**

Rozniecice Smił zob. **Rozniecice**

Rozniecice Świętomirowe, wś włączona do wsi *Gogoły*, włoc., gm. Izbica Kujawska: *Rosnyecy-cze Swanthomir* 1489 Lupbrz 124; *Rosniecicze Swiathomikowe* (!) 1557–66 ŻDz XIII 24; *Rozniecicze Swietomirowe* 1634 Rpodbrz 230; *Rozniecicze Swiętomierowe* sive *Gogoły* 1674 Rpog 153. — O pierwszym członie zob. wyżej; drugi człon od n. os. *Świętomir* SSNO V 397, wtórnice w formie przym. dzierżawczego. W XVII w. osada została wchłonięta przez wieś *Gogoły*. AG

Rozniszew, dziś *Kolonia Rozniszew* i *Rozniszew*, dwie wsi, rad., gm. Magnuszew, 7,5 km na pñ.-wsch. od Warki: *Roszniszewo* 1368 KkM 78; *Roszniszewo*, *Rosniszewo* 1416 Czer nr 819, 820; *Rozniszowo* 1417 Czer nr 949; *Rosznyschewo* (1444)1456 SHGMz(MK 4, 158); *Rosznyschewo* 1484 SHGMz(MK 9, 162v); *Roznyssewo* 1500 ZHer nr 792; *Rozniszewo* 1576 ŻDz XVI 244; *Rozniszew* 1783 MpPerMz; *Roźniszew* 1827 Tabella II 145; *Rozniszew* 1839 MpKwat IV 4; *Roźniszew* 1888 SG IX 867; *Kolonia*, -nii, cz. wsi *Rozniszew*, *Rozniszew*, -szewa, *rozniszewski* 1970 UN 25, 26; *Kolonia Rozniszew*, -nii -szewa, *Rozniszew*, -wa 1981, 1982 WUN II 127, III 144. — Od n. os. **Roźnisz*, z suf. *-ewo*, wtórnice *-ew*, efemerycznie *-owo*, por. n. os. *Rožen* SSNO IV 506. Forma *Rozniszewo* powstała w wyniku

Rozniszów

mazurzenia. Współcześnie dwie wsi: *Rozniszew* i *Kolonia Rozniszew*. Lit.: KopRad 334. UB

Rozniszów, wś zaginiona, leżała w pow. ropczyckim, w pobliżu wsi Niedźwiada, rzesz.: *Rosmiszow* (!) 1367 KTn 149, fals. XV; *Roznissow* 1405 Sand nr 363; *Rosznyszow* 1508 ŻDz XV 468; *Roznyschow* 1529 LR 64; *Roznyschow* 1536 ŻDz XV 509; *Roznyszow* 1564–65 Lusand 73; *Roznissow* 1581 ŻDz XIV 252; wieś *Rozniszow*, na ostatek *Rozniszowem* 1660–64 Lusand II 30, 150. — Od n. os. *Roznisz (zob. wyżej), z suf. -ów. IN

Rozocinice zob. **Rosocznica**

Rozodół zob. **Poręba** (1)

Rozogi (1), wś, olszt., gm. Sorkwity, 13,5 km na pld.-zach. od Mrągowa: *Rosoggen* ok. 1780 HAPr IV 356; *Rosoggen* 1796–1802 MpSchröt XVII; *Rosoggen*, *Rozogi*, -og ok. 1859 Szcześ-Teka 31; *Gr. Rosoggen* — *W. Rozogi* 1879 KętN 179; *Rozogi* 1888 SG IX 842; *Rozogi* — *Rosoggen* 1941 Choj 125; *Rosoggen* — *Rozogi*, -gów, *rozoski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rozogi*, -gów 1982 WUN III 144. — Wieś powstała w wyniku podziału tzw. dóbr koźlowskich; najstarsza wzmianka o niej pochodzi z 1552 r. Nazwa od ap. *rozłoga*, *rozłóg* 'rozległy obszar, otwarta przestrzeń, niwa, pole' albo od *rosocha* 'rozgałęziony pień drzewa' SEBor 519 (wtórnie na oznaczenie elementów ukształtowania terenu rozchodzących się widłowo), w l. mn. Okresowo z niem. członem *Gross*, dyferencyjnym wobec *Klein Rossoggen* — *Rozogi Male*, os. 1951 Rosp 275. Lit.: Mrągowo. Z dziejów miasta i powiatu, 1975, 183–4. RP

Rozogi (2), wś, ostroł., gm. Rozogi, 26 km na pld.-zach. od Szczytna: *Fridrichowo* oder *Rosoggen* 1687 MWrm III 388; *Friedrichshofen* v. *Frydrychau*, *Rozogi* 1783 MpPerMz; *Friedrichshof* 1796–1802 MpSchröt XVII; *Friedrichshof*, poln. *Rozogi*, wś 1820 Wald 223; *Friedrichshof* 1839 MpKwat IV 1; *Friedrichshoff*, *Rozogi*, -g ok. 1859 SzcześTeka 113, 115; *Friedrichshof* — *Rozogi* (a. *Frydrychowo*) 1879 KętN 212; *Rozogi* a. *Frydrychowo*, niem. *Friedrichsdorf* (!) 1888 SG IX 842; *Friedrichshof*, *Friedrichowen* — *Rozogi* (*Polskie*) 1946 Ley I 109; *Friedrichshof* — *Rozogi*, -ów, *rozoski* 1946 MPol XXV nr 142; *Rozogi*, -gów 1982 WUN III 144. — Wieś założona w 1448 r. Nazwa *Fry-*

drychowo od n. os. *Frydrych* SSNO II 65, z suf. -owo, ziemczona jako *Friedrichshof*, *Friedrichchau*, *Friedrichowen*, *Friedrichsdorf*. Oboczna n. *Rozogi* (niem. *Rossoggen*) od n. rz. *Rozoga*, pd. Szkwy, por. *Roszocka* 1595, *Rozzak* 1748 Ley II 347, *Rozoga* 1888 SG IX 842, w l. mn.; w takiej formie ustalona po 1945 r. Lit.: Szczytno. Z dziejów miasta i powiatu, 1962, 123–5; Przybytek, Onom XXX 50. RP

Rozombark zob. **Rożnowice** (1)

Rozomyśl, cz. Zduńskiej Woli, dawniej wś, sier.: *Różomyśl* 1877 Zin II 116; *Rozmyśl*, kol. 1888 SG IX 841; *Różomyśl*, wś 1902 Przew II 131; *Rozmyśl*, wś 1921 Sk II 105; *Rozmyśl*, wś 1952 UW 104; *Rozmyśl* (*Rożomyśl*), wś 1967 SM 978; *Rozomyśl*, -la 1972 UN 50, 61; gw. *rozmyśl*, -la, *rozmyski*. — Pierwotna n. w formie złożenia, z interfiksem -o- *Różomyśl*, też zrostu *Rozmyśl*, zapewne od im. *Róża* (: *Rozalia*), z członem -myśl (por. *Annomyśl*, *Teklimyśl*); na wzór nazw typu *Przemysl*. Współcześnie ustaliła się postać *Rozomyśl*. EB

Rozopol, wś, płoc., gm. Dąbrowice, 11,5 km na pld.-zach. od Krośniewic: *Rożopól* 1827 Tabela II 145; *Różopol* 1877 Zin II 116; *Różopol* 1888 SG IX 870; *Różopol* 1902 Przew II 131; *Różopol* 1921 Sk I 50; *Różopol* 1967 SM 983; *Rozopol*, -la, *rozopolski* 1974 UN 41, 15. — Początkowo *Rożopól*, *Różopol*, od im. *Róża* + -pol (także z pochyleniem samogłoski -o- > -ó-); współcześnie zmiana na *Rozopol*. EB

Rozostowa Wola zob. **Wola Rozostowa**

Rozpęd, kol., okresowo wś, piotr., gm. Kobile Wielkie, 7,5 km na pld.-wsch. od Radomska: *Rozpędy*, młyn 1791 MpPerSd; *Rozpęd* 1827 Tabela II 145; *Rozpęd* 1877 Zin II 115; *Rozpęd*, os. młyn. 1888 SG IX 842; *Rozpęd*, os. 1902 Przew II 130; *Rozpęd*, kol. i os. mł. 1921 Sk II 85; *Rozpęd*, kol. 1967 SM 978; *Rozpęd*, -du, *rozpędowski*, wś 1972 UN 48, 102; *Rozpęd*, -du 1982 WUN III 144. — Pierwotnie n. młyna, ta od n. os. *Rozpęd* SSNO IV 500 lub od ap. *rozpęd* (: *rozpędzić*), początkowo w formie pluralnej, później singularnej. EB

Rozpędowo, os. niezidentyfikowana, leżała w okolicach Lubosza i Pniew, pozn.: Lyubosz ac eciam cum *Rospandowo* 1435 SHGPn IV 180. — Od n. os. *Rozpąd* SSNO IV 500 (: *rozpędzić*

się, *rozped*), z suf. -owo. Lit.: SHGPN IV 180; Koz III 147–8; PPozn 260. ZZ

Rozpędy zob. **Rozpęd**

Rozpędziny, cz. Kwidzyna, dawniej wś, elbl.: *Rosswitz* 1540 ZeitM XXXV 53; *Rosswitz* 1564 UBP 351; *Rospitz* 1641, *Rospitz* 1717 ZeitM X 80, 48; *Rospitz* 1796–1802 MpSchröt XV; *Rospitz* — *Rozpędziny* 1879 KętN 90; *Rozpędziny*, niem. *Rospitz* 1888 SG IX 842, 769; *Rospitz* — *Rozpędziny*, -n, *rozpędziński* 1947 MPol XXV nr 111; *Rozpędziny*, -dzin, wś 1982 WUN III 144; *Rozpędziny*, -dzin 2013 DzU poz. 200. — Pierwsze zapisy pozwalają odczytać n. jako *Raszewice*, od n. os. *Rasz* SSNO IV 445 (od im. typu *Radosław* lub *Racibor*), z suf. -ewice. W substytucji do j. niem. wahanie *a* : *o* po *R*- oraz zanik *e* w suf. -ewice. Od XVII w. wystąpiła w nazwie asymilacja na odległość pod względem zwarcia, stąd $w > p$, por. *Rospitz*. Według historyków n. wsi pochodzi od nazw. sołtysa *Rozpędzińskiego*, który w 1564 r. otrzymał przywilej lokacyjny. W Kętrzyński odczytał n. jako *Rozpędziny* i w takiej postaci została zatwierdzona po 1945 r. Lit.: Kwidzyn. Z dziejów miasta i okolic, 1982, 284–5; Górniewicz, PMT IV 133. RP

Rozpętek, wś, bydg., gm. Kcynia, 8 km na zach. od Kcyni: de *Rospantek* 1432, de *Rozspathek* 1435 Koz I 259; *Rospantek* 1462 SHGKI(PG 6, 118); *Rospantek* 1492 SHGKI(PG 10, 171v); *Rozspathek* 1511–23 ŁLB I 126; *Rospantek* 1535 MKI(ASK 12, 482); *Rozpętek* 1564 MKI(ASK 12, 577); *Rospethek* 1577 ŻDz XII 187; *Rospętek* 1618–20 PKal 254; *Rozpętek* 1783–84 RejKor 97; *Rozpętek* al. *Rospętek*, niem. *Rospentek* 1888 SG IX 842; *Rozpętek*, niem. *Rospentek* 1921 Sk X 91, 154; *Rozpętek* 1933 SkBy 1459; *Rozpętek* 1935 Mp-100(37–25); *Rozpętek*, -tka, *rospecki* 1971 UN 185, 12; gw. *rospyntek*, -tka. — Nazwa od ap. *roz-pęt-ek, por. stp. ap. *pać* 'wędrówka, podróż w odległe strony' Sstp VI 60, głuź. *rozpuć* 'droga rozstajna, rozdroże'. Podstawa psł. *orzpōtŭ/*orzpōtŭ, *orzpōtica, *orzpōtŭje 'rozdroże, skrzyżowanie (dróg)' poświadczona w językach wschł. i pldł. zob. ESSJ XXXIV 159–62. Lit.: Koz I 259. ZZ

Rozpielnice, os. niezidentyfikowana, pozn. lub bydg.: *Rozpielnice* 1497 Matr II nr 875. — Może to *Rozpięł-nice < *Rozpiędl-nice, por. psł.

*orzpędlo 'krzyż' ESSJ XXXIV 129. Lit.: Koz III 143. ZZ

Rozpierzchów, przys., dawniej wś, kiel., gm. Miechów, 5 km na pñ.-zach. od Miechowa: *Rospirchow* 1385 Krak nr 3734; *Rospirchow* 1387 KMłp IV 20; *Rozpierzchow*, villa 1470–80 DB III 20; *Rozpierzchów*, -chowa, cz. Pstroszyc Pierwszych 1964 UN 7, 89; *Rozpierzchów*, -chowa 1982 WUN III 144; gw. *rospeřchuf*, -ova. — Dawniej *Rozpierzchów*, od n. os. **Rozpi(e)rzech*, z suf. -ów, por. (*roz*)*pierzchły* (: *rozpierzchać się*), też n. os. *Pirzcho* SSNO IV 279 oraz liczne n. os. z prepozycją *roz-*, typu *Rozdał*, *Rozdarło* SSNO IV 497, 496–504. W n. nastąpiło przejście -*irz-* > -*erz-*. Lit.: RKrak 145; KopKiel 198. IN

Rozpierzchów zob. **Rozpierzchów**

Rozplucie, dziś *Rozplucie Drugie* i *Rozplucie Pierwsze*, dwie wsi, lub., gm. Ludwin, 14,5 i 15 km na pñ.-wsch. od Łęcznej: *Rozplucie* 1877 Zin II 115; *Rozplucie* (*Rozpucie*?), wś 1888 SG IX 842; *Rozplucie I, II*, dwie kol. 1902 Przew II 130; *Rozplucie A*, *Rozplucie B*, dwie kol. 1933 SkBy 1459; *Rozplucie A*, *Rozplucie-Grabów* 1938 Mp-100(43–36); *Rozplucie*, *Rozplucie Grabów* 1952 UW 141; *Rozplucie*, *Rozplucie Grabów* 1961 Mp -25(Lubartów); *Rozplucie Drugie*, -cia -giego, *Rozplucie Pierwsze*, -cia -szego, *rozplucki* 1969 UN 113, 11. — W podstawie n. prawdopodobnie kontynuant psł. *orzpōtŭje, stukt. *rosputje* 'skrzyżowanie' (zob. też *Rozpętek*). Pochodzenie śródgłosowego -*l-* trudne do wyjaśnienia, może to skutek labializacji -*u-* po *p*, por. ukr. *plutati* 'płatać, błdzić, szukać; mącić' Hrin III 198. Człony odróżniające w n. zestawionych od liczebników porządkowych *drugi*, *pierwszy*, wcześniej z liczbami rzymskimi *I, II*, też z członami literowymi *A, B*, też od przym. *grabowy*. IN

Rozprza, wś, dawniej mto, piotr., gm. Rozprza, 12 km na pld. od Piotrkowa Trybunalskiego: in *Rospir* (1065)XIII KW I 4; *Rospra* (1136) KW I 12; *Rospiria* (1217)XVI–XVII Sul 317; *Rospira* 1227 KMłp II 37; *Respir* (!) (1242)XV–XVI CdP I 49; Lanciam ... et *Rosprzam* 1247 MPH II 565; *Rozpra* 1261 CdP I 85; *Rospra* 1286 KMłp I 131; *Roszprza* (1287)1466 CdP I 122; *Rosprza* 1372 HMil 355; *Rosprza* (1388)XVII Sul 362; *Rosporza* (!) 1394 Łęcz I nr 3551; *Rozprza* (1397) SHGŁęcz II 74; *Rosprza* 1406, *Rosprza*

Rozpucie

1486 HMil 387, 10; *Rozprza* 1511 ŹDz XIII 196; *Rosprza* 1511/12 VisitGn 438; in oppido *Rosprza* 1531 HMil 387–8; *Rosprza*, *Rozprza* 1511–23 ŁLB II 190, 194; *Rosprza* 1552 ŹDz XIII 252; *Rosprza* 1783–84 RejKor 189; *Rozprza* 1791 MpPerSd; *Rozprza* 1827 Tabella II 145; *Rozprza*, mko 1888 SG IX 842–3; *Rozprza*, os. m. 1921 Sk II 78; *Rozprza* 1933 SkBy 1459; *Rozprza*, wś 1952 UW 98; *Rozprza*, -przy, *rozpierski* 1974 UN 46, 37; gw. *rospsza*, -szy, *rosperski*. — Pochodzenie n. trudne do jednoznacznego ustalenia. Zapewne od stp. ap. *rozprza* 'spór sądowy' Sstp VIII 2 (< psł. *orzprya 'spór, kłótnia, szczelina' ESSJ XXXIV 203) lub od n. os. *Rozpier (por. n. os. typu *Rozwad*, czas. *przeć*, *rozeprzeć* 'wszczynać postępowanie sądowe, toczyć spór na drodze sądowej' Sstp VII 47), z suf. **-jb*, **-ja*. S. Rospond podaje jeszcze interpretacje topograficzne: od *rozprza* 'rodzaj rośliny' lub 'ziemia rozprzała, moczarowata' (por. *przeć* 'psuć się, butwieć' SEBor 489). Lit.: SHGŁęcz II 73–4; RymNmiast 206; RospSEMiG 330. EB

Rozpucie, wś, krośn., gm. Tyrawa Wołoska, 14 km na płn.-wsch. od Sanoka: *Rozpucie* 1523 Fast 121; *Rospuczye* 1526 SHGsk III 81; *Rospuczie* 1589 ŹDz XVIII/1, 52; *Rospucie* 1622 AGZ XX 200; *Rozpucie* 1794 Ga Mm1; *Rosputia* 1860 Sch 124; *Rozpucie*, rusk. *Rozputie* 1888 SG IX 844; *Rozpucie*, -cia, *rozpucki* 1965 UN 71, 95; *Tkaczowa*, -wej, *tkaczowski* 1977 MPol nr 21 poz. 112; *Rozpucie*, -cia 1981 MPol 7 poz. 61. — Od stukr. *rosputje* 'skrzyżowanie' (< psł. *orzpqtje), ukr. *rosputtja* 'rozdroże' Hrin IV 78. Nazwa spolonizowana fonetycznie oraz fleksyjnie. W 1977 r. urzędowa zmiana n. na *Tkaczowa*; w 1981 r. przywrócono n. historyczną. Lit.: SHGsk III 81; MakSk 140. BCz

Rozpuda zob. **Rospuda**

Rozrażewo zob. **Rozdrażew**

Rozrzażów zob. **Rozdrażew**

Rozstajne, wś, krośn., gm. Krempna, 20 km na pld.-wsch. od Gorlic: *Rostanie* 1581 ŹDz XIV 123; *Roztaynia* 1680 Rej 303; *Rostayna* 1765 Źyd 425; *Rostayne* 1794 Ga Mm1; *Rostajne* 1888 SG IX 795; *Rostajne* 1921 Sk XII 17; *Rostajne* 1952 UW 278; *Rozstajne*, -nego, *rozstajski* 1966 UN 58, 129. — Pierwotnie *Ro(z)stanie*, od ap. *roztanie* 'miejsce, gdzie się drogi rozchodzą,

rozdroże; miejsce odległe, bezdroże' Sstp VIII 8. Wtórnie *Rozstajnia*, *Rozstajna*, od przym. *rozstajny* (*rozstajni* postać typowa dla Małopolski pld.) 'rozchodzący się w różne strony, krzyżujący się' (: *rozstaj*) SEBor 522, w rodzaju żeńskim. Utrwaliła się forma w rodzaju nijakim. Lit.: RBiecz 42, 73. IN

Rozstępniewo, wś, leszcz., gm. Miejska Górka, 3 km na płn. od Miejskiej Górki: *Rostampnow* (1310)1608 KW II 275; *Rostampnewo* 1429, *Rozstampnyewo* 1450, *Rostampnyewo* 1474, *Rosthampnyewo* 1487 SHGPn IV 180; *Rosthampnyewo* 1494 SHGPn (PG 7, 17v); Villa *Rostampnyevi* 1510 NKs 124; *Rostempniewo* 1566 SHGPn IV 180; *Rostempniewo* 1580–81 ŹDz XII 70; *Rostempniewo* 1622–24, *Rostępniewo* 1775 PPozn (Tab 1, 72 i 7, 10v); *Rozstępniewo* al. *Rostępniewo*, *Roztępniewo*, *Rostempniewo* 1888 SG IX 844; *Rozstępniewo*, -wa 1982 WUN III 145; gw. *rostympńewo*, -va, *rostympńeski*. — Od n. os. *Rozstępień (por. n. os. *Stępień* RymSEN II 485), z suf. -ewo, wyjątkowo -ów. W pierwotnej postaci zaszło uproszczenie grupy spółgłoskowej -zst- > -st-, a także zwężenie -e- > -y- i przejściowa pluralizacja. Lit.: SHGPn IV 180–1; Nieckula, -ov 175; PPozn 260. ZZ

Rozstępniewy zob. **Rozstępniewo**

Rozstępnów zob. **Rozstępniewo**

Rozstrzałowo, dziś *Rozstrzały*, wś, włoc., gm. Czernikowo, 9 km na płn.-wsch. od Nieszawy: *Wissendorff* 1827 Tabella II 271; *Wysendorff* 1839 MpKwat II 2; *Wisendorff* al. *Wizendorff*, właściwie *Wisendorff Nowy* i *Stary*, kol. 1893 SG XIII 570; *Wizendorff Stary*, *Wizendorff Nowy* 1938 Mp-100(37–28); *Rozstrzały* 1962 Mp-25(Lipno); *Rozstrzały* 1967 SM 979; *Rozstrzałowo*, -wa, *rozstrzałowski* 1972 UN 180, 53; *Rozstrzałowo*, -wa 1982 WUN III 145; po zmianie *Rozstrzały*, *Rozstrzał*, *rozstrzałski* 1996 MPol nr 79, poz. 713; gw. *rosčšauovo*, -va, *rosčšauoski*//*rosčšauy*, -uuf. — Dawna n. niem. *Wissendorff* od niem. *weiss*, śrdniem. *wīss* 'biały' i od *Dorf* 'wieś'. Nazwy *Rozstrzały* i *Rozstrzałowo* wprowadzone urzędowo po 1945 r. KZ

Rozterk, wś, częst., gm. Praszka, 3 km na płn.-wsch. od Praszki: Fol. *Rosterk* 1839 MpKwat I 5; *Rozterk*, os. karcz. 1888 SG IX 844; *Rosterk*, folw. 1902 Przew II 128; *Rozterk*, folw. 1921

Sk II 131; *Rozterk*, os. 1967 SM 979; *Rozterk*, -ku, *rozterski*, wś 1974 UN 52, 35; *Rozterk*, -ku, os. 1982 WUN III 145; po zmianie *Rozterk*, -ku, *rozterski* 2007 DzU nr 245, poz. 1811. — Nazwa o charakterze zartobliwym, od ap. *rozterka*, z maskulinizacją. *EB*

Roztocze zob. **Brójce** (1)

Roztocznik, wś, walb., gm. Dzierżoniów, 6 km na pn.-wsch. od Dzierżoniowa: *Alberti Villa* ok. 1300 CdSil XIV 87; dorfer und guter *Albrechtsdorf* 1375 LandbSch I nr 980; den gutern *Albrechtsdorf* 1387, *Albrechtsdorf* 1388 LandbSch II nr 349, 547; *Olbrechtsdorf*, *Albrechtsdorf* 1395 LandbSch I nr 1392, 1397; *Albrechtsdorf* 1397, *Olbrechtsdorf* 1398, *Olbrechtsdorf* 1400, *Olbrechtsdorf* 1406 LandbSch III nr 335, 394, 816, 1767; *Ullersdorf* ok. 1660 MpDSSvid; *Olbersdorff*, villa 1666/67 J I 731; *Obersdorf* (!), *Olbersdorf* 1726 SGTS XX 413; *Olbersdorf* 1736 MpWielSchw; *Olbersdorff* 1743 SNGŚI XI 149; *Olbersdorf* (*Ullersdorf*) 1785 Z V 175; *Olbersdorf* 1845 K 459; *Gniły Potok* 1945 SGTS XX 413; *Olbersdorf* — *Roztocznik*, -a, *roztoczniki* 1947 MPol XXVI nr 37; *Roztocznik*, -ka 1982 WUN III 145. — Dawna n. niem. *Albrechtsdorf*, też *Olbrechtsdorf*, postać zlatynizowana *Alberti Villa*, o etymologii jak *Rososznicza*; później n. uproszczona do *Olbersdorf*, *Ullersdorf*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Roztocznik*, zapewne na podstawie pierwszych zapisów dotyczących *Rososzniczy* (*Rozotinice* 1207), które m.in. H. Neuling utożsamiał z *Roztocznikiem* (Ng 217). Lit.: SNGŚI XI 149; SGTS XX 413–6, XXI/2, 238–43. *PS*

Roztoka (1), dziś *Roztoka*, wś, i *Roztoka-Kolonia*, kol., dawniej wś, chełm, gm. Żmudź, 21 km na pld.-wsch. od Chełma: de *Roztoka* (1423)1614–20 ZDM V 266; *Rosthocha* 1505 Matr III nr 2033; *Rostoka* 1564 ŻDz XVIII/1, 179; *Rostoka* 1661–65 Lurus III 217; *Rostoka* 1796 PerOpis I 158; *Roztoka* 1839 MpKwat VII 8; *Rostoka*, wś i folw. 1888 SG IX 799; *Rostoka*, wś i kol. 1921 Sk IV 17; *Rostoka*, wś i kol. 1933 SkBy 1454; *Roztoka*, -ki i *Roztoka-Kolonia*, -ki-nii, *roztockie*, dwie wsi 1970 UN 108, 45; *Roztoka*, -ki, *Roztoka-Kolonia*, -ki-nii 1982 WUN III 145; gw. *rostoka*, -ki, *rostocki*. — Od ap. *roztoka* ‘potok wraz z doliną, miejsce rozwidlenia potoków’ Sstp VIII 16, ‘miejsce, gdzie rzeki rozplwają się w różne strony; większa rzeczka’ SW

V 714. W n. zestawionej człon odróżniający od ap. *kolonia* ‘osada’. Lit.: CzChełm 189; Pawłowski, Onom XII 92–101; UdolphStud 232–9. *BCz*

Roztoka (2), wś, gdań., gm. Przywidz, 13 km na pld.-wsch. od Kartuz: *Dypendal*, pustk. 1664 Font XXXII 311; *Diependal*, wś 1749 Font XVI–XIX 234; *Tiefenthal* al. *Depenthal* (1773), *Dypendal* (1780)1892 SG XII 336; *Tiefenthal*, fr. auch *Depenthal*, *Dypendal* 1912 Bär 118; *Dypendal* in. *Dependal* (*Tiefental*) 1925 Krzep 24; *Dypendal* — *Tiefenthal* 1941 Choj 172; *Tiefental* — *Roztoka*, -i, *roztockie* 1947 MPol XXV nr 111; *Roztoka*, -ki 1982 WUN III 145. — Dawna n. niem. *Tiefenthal* od przym. *tief*, dniem. *dép*, *depe* ‘głęboki’ Lübben 76 i ap. *T(h)al* ‘dolina’. Nazwa pol. *Dypendal* jest substytucją fonetyczną n. niem; n. *Roztoka* nadana po 1945 r. Forma *Tifenau* podawana przez H. Bugalską jest błędna. Lit.: Bugalska, PMT VI 89, 102; CzNiem 126. *WK*

Roztoka (3), wś, koniń., gm. Kleczew, 2,5 km na pln. od Kleczewa: de *Rostok* 1405 Lud 79; de *Rosthoki* 1414 (?), in vil. *Rosthoka* 1488 (?) Koz V 248; *Roszhoka*, villa 1511–23 ŁLB I 192; item cum *Roztoka* ... *Roszhoka* 1534, *Rostoki* (1539) VisitGn 506, 544; *Rostoka* 1579 ŻDz XII 230; *Rostoka* 1783–84 RejKor 22; *Rostoka* al. *Rostoki* 1888 SG IX 799; *Rostoka* 1921 Sk II 37; *Roztoka*, -ki 1982 WUN III 145. *ZZ*

Roztoka (4), cz. Drażna-Holendrów, dawniej wś, koniń., gm. Krzymów: *Rostoka* 1827 Tabella II 143; *Rostoka*, kol. 1888 SG IX 799; *Rostoka* 1921 Sk II 33; *Rostoka*, wś 1933 SkBy 1454; *Roztoka*, -ki 1982 WUN III 145. *ZZ*

Roztoka (5), dziś *Roztoka-Brzeziny*, wś, nowosąd., gm. Gródek nad Dunajcem, 7 km na pld. od Czchowa: **Brzeziny**: de *Brzesina* 1397 Hel II nr 54; *Brzeschini* 1414 SHGKr(kartoteka); cum *Brzeszina* et *Rostoki* 1428 Hel II nr 2196; *Brzezynka* 1429 KMłp IV 251; *Brzeziny* 1538 SHGKr(AGAD 81); *Brzeziny* 1581 ŻDz XIV 141; *Brzeziny* 1629 RPobKr 217; *Brzeziny*, *Brzezna* (!) 1880 SG I 417; *Brzeziny*, przys. 1886 Bigo 27; *Roztoka Brzeziny* 1952 UW 269; *Brzeziny*, -zin, *brzeziński* 1964 UN 9, 133; *Brzeziny*, -zin, przys. 2009 DzU nr 220, poz. 1730. — **Roztoka**: *Rostoca* 1400 Krak nr 11130; *Rostoki* 1428 Hel II nr 2196; in *Rostok* 1429 KMłp IV 251; *Rosthoka* 1529 LR 312; *Rostoka* 1581 ŻDz XIV 141; *Ro-*

Roztoka

stoka 1629 RPobKr 218; *Rostoka* 1886 Bigo 164; *Rostoka* 1888 SG IX 802; *Roztoka* 1921 Sk XII 20; *Roztoka*, wś 1933 SkBy 1459; *Roztoka Brzeziny* 1952 UW 269; *Roztoka, -ki, roztocki* 1964 UN 9, 135; *Roztoka, -ki* 1982 WUN III 145; po zmianie *Roztoka-Brzeziny, -ki-Brzezin, roztocki*, wś 2009 DzU nr 220, poz. 1730. — Nazwa *Brzezina* od ap. *brzezina* 'las brzozowy', wtórnie w l. mn., efemerycznie też z suf. *-ka*. Nazwa *Roztoka* od ap. *roztoka*, w XV w. też w l. mn. Wieś leży nad rzeką. Obiekty administracyjnie połączone i rozdzielone w XX w. Lit.: PSąd I 18, 105. IN

Roztoka (6), wś, nowosąd., gm. Łukowica, 9,5 km na płd.-wsch. od Limanowej: *Rostoca* 1398 Krak nr 7327; in *Rostoki* 1432 AGZ V 68; de *Roztoky* 1470 SHGKr(TCz 4, 455); de *Rozthok* 1496 SHGKr(CB 4, 104); *Rostoka* 1674 SHGKr(AGAD 68); *Rostoka* 1779–82 MpMieg; *Rostoka* 1886 Bigo 164; *Rostoka* 1888 SG IX 802; *Rostoka* 1921 Sk XII 25; *Roztoka* 1933 SkBy 1459; *Roztoka, -ki, roztocki* 1964 UN 6, 26. Lit.: LKrak 129; PSąd I 105. IN

Roztoka (7), wś, przem., gm. Bircza, 20 km na wsch. od Sanoka: *Rostoka* 1721 ADP 156, k. 1201; *Rostoki* 1794 Ga Mm1; *Rostoka* 1851 Sch 130; *Rostoka* al. *Roztoki* 1888 SG IX 803; *Roztoka, -ki* 1982 WUN III 145; gw. *rostoka, -ki, roztocki*. — Nazwa ponowiona z n. rz. *Rostoka*, por. *rivulus Rosthoky* 1537 HE XVIII 48–9, nad którą leży wieś. Okresowo n. w formie pluralnej. Lit.: MakPrz 227; Rieger, HE XVIII 48–9; RiegSan 140. BCz

Roztoka (8), wś, tarn., gm. Zakliczyn, 2,5 km na płn. od Zakliczyna: *Rosthoca* 1357 ZDM I 108; *Rostoca* 1419 SHGKr(TB 1A, 193); *Rostoka* 1442 ZDK II 376; *Rozthoka* 1470–80 DB II 275; de *Rostoky* 1471 SHGKr(kartoteka); *Rosthoky, Rosthoka* 1529 LR 130, 191; *Rostoka* 1581 ŻDz XIV 143; *Roztoka* 1680 Rej 231; *Rostoka* 1888 SG IX 802; *Rostoka* 1933 SkBy 1454; *Roztoka* 1952 UW 262; *Roztoka, -ki, roztocki* 1964 UN 3, 11. — W XV w. też w l. mn. *Rostoki*. Lit.: LKrak 129. IN

Roztoka (9), wś, wałb., gm. Dobromierz, 9 km na zach. od Strzegomia: *Rostock* ok. 1300 CdSil XIV 125; in *Rostoch* 1318 CdSil VIII 99; *Rostwog* 1335 Reg nr 5409; *Rostock* 1337 CdSil XXXV 40; *Rodestock* 1371, *Rodestock* 1376 LandbSch I nr 499, 1074; *Rodestocke* 1385, *Rodestok, Ro-*

destoke 1386, dorfe *Rodestuk* 1389 LandbSch II nr 209, 241, 746; dorfe *Rodstok* 1396, *Rodstok* 1398 LandbSch III nr 40, 350; *Rodstog* 1399 ZfGS XXXIII 399; *Rodestocke* 1406 LandbSch III nr 1642; *Rodenstocke* 1420–50 ZfGS LXI 77; vom *Rostogke* 1503, *Ronnstock* 1561 CdSil XV 131, 178; *Rodestock* v. *Ronstock* ok. 1660 MpDSIav; *Rhonstock, Rohnstock* 1666/67 J I 361, 363; *Rohnstock* 1736 MpWiellav; *Ronstock* 1743 SNGŚI XI 150; *Rohnstock (Rodistock)* 1785 Z V 116; *Rohnstock* 1845 K 552; *Rohnstock* 1941 Wrzosek 33; *Rohnstock* — *Rostoka, -i, roztocki* 1946 MPol XXV nr 142; *Rohnstock* — *Roztoka, -i, roztocki* 1948 MPol XXVII nr 14; *Roztoka, -ki* 1982 WUN III 145. — Pierwsze zmienione zapisy to substytucje n. *Roztoka*. Postać *Rodestock* powstała może przez nawiązanie do niem. *roden* 'karczować', od XVI w. jako *Ronnstock, Rohnstock*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rostoka*, później *Roztoka*. Lit.: SNGŚI XI 150; SGTS XIX 202–8. JCh/PS

Roztoka (10), wś, warsz., gm. Leszno, 14,5 km na płd. od Nowego Dworu Mazowieckiego: *Rostoka* 1827 Tabella II 143; *Rostoka* 1839 MpKwat IV 3; *Rostoka* 1888 SG IX 799; *Rostoka* 1921 Sk I 182; *Roztoka* 1952 UW 19; *Rostoka, Roztoka* 1967 SM 976, 979; *Roztoka, -ki* 1982 WUN III 145. — Od n. rz. *Roztoka*, por. na rzece *Rostoce* (1630) Luraw 160, struga *Rostok* 1792 MpPerRw (dziś Kanał Zaborowski). UW

Roztoka zob. **Roztoki** (3), **Wolosate**

Roztoka Górna, cz. Roztoki, dawniej wś, wałb., gm. Dobromierz: *Petri villa* ok. 1300 CdSil XIV 124; *Weiden Petersdorf* ok. 1660 MpDSSvid; villis ... *Weidenpettersdorff* 1666/67 J I 362; *Weidenpetersdorf* 1709 CdSil XXXII 10; *Weiden Petersdorf* 1736 MpWiellav; *Weiden Petersdorff* 1743 SNGŚI XI 150; *Petersdorf, Weiden* 1785 Z V 113; *Weiden-Petersdorf* 1845 K 728; *Ober Rohnstock* 1907, 1936 MpMbl(5063); *Ober Rohnstock* — *Piechów, -owa, piechowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Piechów* 1967 SM 835; *Roztoka Górna, -ki -nej* 1982 WUN III 145. — Łaciński zapis *Petri villa* to zapewne forma kancelaryjna n. niem. *Petersdorf*, od im. *Peter* i ap. *Dorf* 'wieś' (lub wcześniejszej n. słow., od im. *Piotr*). Od XVII w. zestawiona n. niem. *Weiden Petersdorf*, z pierwszym członem od ap. *Weide* 'pastwisko'.

Nazwa *Ober Rohnstock*, od przym. *ober* 'górný' i od n. m. *Rohnstock*, zob. *Roztoka* (9), została wprowadzona w 1890 r. po wybudowaniu linii kolejowej z Roztoki do Jawora (<http://www.rohnstock-schlesien.de/geschichte.html>). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Piechów*; obecnie używana jest n. *Roztoka Górna*. Lit.: SNGŚI XI 150. PS

Roztoka Mała, wś, nowosąd., gm. Łabowa, 5 km na pñ. od Krynicy-Zdroju: z *Rostok* 1647 Musz 2; *Rostoka Mała* 1794 Ga Mm1; *Rostoka Mała* 1886 Bigo 165; *Rostoka Mała* al. *Rostoczka* 1888 SG IX 802–3; *Rostoka Mała* 1921 Sk XII 25; *Roztoka Mała* 1933 SkBy 1459; *Roztoka Mała*, -ki -lej, *roztock*i 1964 UN 9, 65; gw. *rostoka mała*//*rostucki*, -cek, *rostucki*. — Dawniej *Rostoki*, od ap. *roztoka*, w l. mn. Później n. zestawiona, z członem odróżniającym od przym. *mały*; w XIX w. też n. *Roztoczka*, w formie zuniwerbizowanej, z suf. -ka. Lit.: PSąd I 105. IN

Roztoka Ryterska, wś, nowosąd., gm. Piwniczna, 6,5 km na pñ.-zach. od Piwnicznej-Zdroju: *Rostoka* 1794 Ga Mm1; *Rostoka Ryterska* 1886 Bigo 165; *Rostoka Ryterska* 1888 SG IX 802; *Rostoka Ryterska* 1933 SkBy 1454; *Roztoka Ryterska* 1952 UW 269; *Roztoka Ryterska*, -ki -kiej, *roztock*i 1964 UN 9, 136; gw. *rostoka ryteška*, -i -iŃ, *rostocki*. — Dawniej *Rostoka*, od ap. *roztoka*, później n. zestawiona z członem odróżniającym od n. pobliskiej wsi *Rytro*. Lit.: PSąd I 105. IN

Roztoka Wielka, wś, nowosąd., gm. Łabowa, 5 km na pñ. od Krynicy-Zdroju: *Rostoka Wielka* 1794 Ga Mm1; *Rostoka Wielka* 1886 Bigo 165; *Rostoka Wielka* 1888 SG IX 803; *Rostoka Wielka* 1921 Sk XII 24; *Roztoka Wielka* 1933 SkBy 1459; *Roztoka Wielka*, -ki -kiej, *roztock*i 1964 UN 9, 90. — Nazwa zestawiona, od ap. *roztoka*, z członem odróżniającym od przym. *wielki*. Lit.: PSąd I 105. IN

Roztoki (1), wś, bydż., gm. Sośno, 7 km na pñ.-zach. od Więcborka: Villa *Klotzdorff* 1766 MKI(E 681); *Klotzbuden* 1796–1802 MpSchröt XIV; *Klotzbuden* 1859 MpChrż; *Klocbudy*, niem. *Klotzbuden*, *Klotzdorf* 1883 SG IV 158; *Rostoki*, niem. *Klotzbuden* 1921 Sk XI 86, 42; *Roztoki* 1933 Mp-100(35–25); *Rostoki* 1933 SkBy 1454; *Rostoki* 1952 UW 55; *Roztoki*, -tok, os. 1982 WUN III 145; po zmianie *Roztoki*, -tok, *roztock*i 2006 DzU nr 240, poz. 1746; gw. *rostoki*, -kuf.

— Dawniej n. niem. *Klotzdorff*, *Klotzbuden*, od ap. *Klotz* 'kloc' + -dorf i -buden, zaadaptowana do j. pol. jako *Klocbudy*. Nazwę *Roztoki* nadano urzędowo po 1918 r. ZZ

Roztoki (2), wś, kosz., gm. Drawsko Pomorskie, 5 km na pñ. od Drawska: *Wedellshof* 1905 Gem.-Lex.; *Wedellshof* — *Roztoki*, -ów, *roztock*i 1949 MPol XXVII nr A-76; *Roztoki* — *Wedellshof*, os. 1951 Rosp 275; *Roztoki*, -ków 1982 WUN III 145. — Dawna n. niem. *Wedellshof* od nazwy rodu v. *Wedel*, znanego w Nowej Marchii i na Pomorzu + -hof. Nazwa *Roztoki* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: Gemeindelexikon Königreich Preußen IV, 1905 (= Gem.-Lex.). BCz

Roztoki (3), wś, krośn., gm. Tarnowiec, 6 km na wsch. od Jasła: *Rostoka* 1404 SHGKr(kartoteka); *Rosthoky* 1470–80 DB II 285; *Rostoki* 1581 ZDz XIV 119; *Rostoka* 1629 RPobKr 269; *Rostoka* 1680 Rej 295; *Rostoki* 1888 SG IX 804; *Rostoki* 1921 Sk XII 16; *Rostoki* 1952 UW 278; *Roztoki*, -tok, *roztock*i 1966 UN 58, 229; gw. *roštoki*, -ok, *rostocki*. — Dawniej *Roztoka*, od ap. *roztoka*; później nastąpiła pluralizacja nazwy. Lit.: RBiecz 42. IN

Roztoki (4), wś, wałb., gm. Międzyzlesie, 5 km na pñ. od Międzyzlesia: *Schoninvelt* 1358 KGI 52; *Schonwald*, *Schonuald* 1360, *Schonfeld* 1361, *Schönwald* 1384 GQ I 168, 169, 171, 237; *Schonweld* 1402, Wenceslai de *Ssonwald* 1414 GQ II 9, 534; *Schonwald* 1462 KGI 52; *Schönwald* 1472, *Schinwald* 1479 GQ II 324, 375; *Schünwald* 1479, *Schönfeldt*, *Schoenfeld* 1560 GQ III 30, 49; *Schönfeldt* 1603, *Schönwalde* 1614, *Schön(n)feld(t)* 1653 CdSil XXXIV 73, 127, 111; *Schönfeld* 1743 SNGŚI XI 150; *Schönfeld* 1789 Z IX 354; *Schönfeld* 1845 K 604; *Schönfeld* 1941 Wrzosek 26; *Schönfeld* — *Roztoki*, -ok, *roztock*i 1947 MPol XXV nr 37; *Roztoki*, -ków 1982 WUN III 145. — Dawna n. niem. *Schönfeld*, od przym. *schön* 'ładny' i ap. *Feld* 'pole', wtórnice *Schönwald*, z adideacją do ap. *Wald* 'las'. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Roztoki*. Lit.: SNGŚI XI 150; SGTS XV 381–6. JCh/PS

Roztoki (5), wś, ziel., gm. Jasień, 5 km na wsch. od Jasienia: de *Rodestog* 1282 Diplomatarium Ilebursense I 96; *Rostok* 1381 Le II 392; luncze *Rodestog* 1475 SNGŚI XI 150; *Radestogk* 1508 Le II 392; *Rodestog* 1535, *Radstock* 1544, *Rode-*

Roztoki

stock 1560 SNGŚI 48, 57, 71; *Rothstock* ok. 1700 MpWeigInf; *Rottstock* 1768 MpLusInf; *Rodstock* 1829 MpRey nr 111; *Rodstock* 1928 Muka III 171; n. przejściowa *Strunica* 1945 SNGŚI XI 150; *Rodstock* — *Roztoki*, *-ok*, *roztock* 1948 MPol XXV nr 14; *Roztoki*, *-ków* 1982 WUN III 145; dłuż. *Roztok*, przym. *roztoski* Le II 392. — Pierwsze zapisy zmienione to zapewne substytucje n. *Roztoka (wieś leży w miejscu rozwidlenia potoków, dopływów Lubczy). Nazwę zaadaptowano do j. niem. w postaci *Rodstock*, może przez nawiązanie do *roden* 'karczować'. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. w formie *Roztoki*. Lit.: SNGŚI XI 150; Diplomatarium Iteburgense I, hrsg. G. A. von Mülverstedt. Magdeburg 1877–79, 96. JCh/PS

Roztoki zob. **Roztoka** (3, 5, 6, 7, 8)

Roztoki Dolne, wś, krośn., gm. Baligród, 16, 5 km na płd.-zach. od Leska: *Rostoka* 1552 Fast 183, przyp. 779; *Rostoki* 1589 ŹDz XVIII/1, 49; *Rostoki* 1678 AGZ XXII 92; wieś Solinka y *Rostoki* 1786 MJ 19, XV, 34, 1; *Rostoki* 1851 Sch 122; *Rostoki Dolne* 1888 SG IX 803; *Roztoki Dolne*, *-ków* *-nych* 1982 WUN III 145; gw. *rostoki dolne*, *rostok* (-yχ), *rostocki*. — Od ap. *roztoka*, później w l. mn. Od XIX w. n. zestawiona; człon odróżniający od przym. *dolny*, opozycyjny do n. wsi *Roztoki Górne*. Lit.: MakSk 140–1; RiegŁemk 203; Rieger, HE XVIII 47. BCz

Roztoki Górne, przys. Cisnej, dawniej wś, krośn., gm. Cisna, 35 km na płd. od Leska: *Leszna* 1565 RiegŁemk 203; *Rostoki* 1606, *Rostoki* 1663 Fast 187, przyp. 820; *Rostoki* 1851 Sch 134; *Rostoki Górne*, przys. do Solinki 1888 SG IX 803; *Roztoki Górne*, *Roztok* *-nych*, *roztock*, wś spalona 1966 UN 61, 16; *Roztoki Górne*, *-tok* *-nych* 1982 WUN III 145; gw. *rostoki gurne*, *rostok gurnyχ*, *rostocki*. — Początkowo *Leszna*, n. ponowiona z n. sąsiedniej wsi *Leszna*, dziś *Liszna* (zob.). Od 1606 r. wś nosi n. *Roztoki*, od ap. *roztoka*, w l. mn. Miejscowość leży nad potokiem *Rostoka*, por. *Rostok* 1879 Mp-75(9/XXVI), *Roztoka*, *Roztok* 1888 SG IX 803, dziś *Roztoczka*. Człon drugi w n. zestawionej od przym. *górn*y, dodany dla odróżnienia od n. wsi *Roztoki Dolne*. Lit.: MakSk 141; RiegŁemk 203; Rieger, HE XVIII 47. BCz

Roztrębowo zob. **Roztrębowo**

Roztropice, wś, biel., gm. Jasienica, 5 km na płn.-wsch. od Skoczowa: *Rostropitz* ok. 1300 CdSil

XIV 111; z *Rostropiczc* 1445, *Rostropicz* 1452, z *Rostropicz* 1520, *Rostropica* 1592 Mrózek 152; z *Rostropicz* 1577 SNGŚI XI 150; z *Rostropic* 1628 Mrózek 152; villa *Rostropitz* 1679, villa *Rostropitz* 1687/88 J II 260, 585; *Rostropicz* 1703, *Ostropitz* 1722 Mrózek 152; *Rostropitz* 1736 MpWielTesch; *Rostropitz* 1804 Mrózek 152; *Rostropitz* 1849 SNGŚI XI 150; *Rostropice*, *Rostropitz* 1900 Mrózek 152; *Roztropice* 1921 Sk XII/2, 3; *Roztropice*, *-pic* 1982 WUN III 145; gw. *rostropice*, *-ic*, *rostopicki*. — Od n. os. *Roztrop* RymSEN II 365 (por. *Niewztrop*, *Wyszotrop* SSNO IV 61, VI 242), z suf. *-ice*. Nazwę zmieniono jako *Rostropitz*; odnotowano również postać *Ostropitz*, z zanikiem nagłosowego *R-*, może pod wpływem gw. wymowy *roz-* > *uoz-* > *oz-*, por. *Ostropa*. Lit.: SNGŚI XI 150; Mrózek 152; BorGŚI 181. JCh/PS

Roztropna, wś, skiern., gm. Nowa Sucha, 10 km na płd. od Sochaczewa: *Roztropna*, folw. 1888 SG IX 845; *Roztropna* 1934 Mp-100(40–30); *Roztropna* 1952 UW 39; *Roztropna* 1967 SM 979; *Roztropna*, *-nej* 1982 WUN III 145. — Od przym. *roztropny* 'rozważny, rozsądny' SW V 716; por. też psł. *orztorpъ 'roztop, bezdroże', kasz. *roztrąpnica* ESSJ XXXV 91. UW

Roztrębowo, dziś *Rozstrębowo*, wś, bydż., gm. Kcynia, 5 km na płn.-wsch. od Kcyni: in *Rostrubowo* (1373)1608 KW III 394; de *Rostrambowo* 1399 Lek II nr 1228; de *Rostrambowo* 1430 AC II nr 248; *Rosstrubowo* 1502 Koz I 259; *Rozstrambowo* 1511–23 ŁLB I 126; *Rostrzebowo* 1535 MKI(ASK 12, 479); w *Zostrebowie* et Bankowie ... *vzostrzebowie* (!) 1558 Koz III 717; *Rostrzebowo* 1564 MKI(ASK 12, 575); *Rostrembowa* 1577 ŹDz XII 186; *Rostrąbowa* 1618–20 PKal 251; *Rostrzebowa* 1674 MKI(ASK 74, 237); *Roztrębowa*, urząd. *Rostrzebowa* 1888 SG IX 845; *Roztrębowa*, *-wa* 1982 WUN III 146; po zmianie *Rozstrębowa*, *-wa*, *rozstrębowski* 1996 MPol nr 79, poz. 713; gw. *rośšymbowo*, *-va*, *rośšymboski*. — Dawniej *Roztrąbowa, od n. os. *Roztrąb, z suf. *-owo*. Do n. os. por. gw. ap. *roztrębach* 'hałaśnik, krzykacz; obieżyświat, latawiec, powsinoga' SW V 715. Forma *Roztrębowa* powstała w wyniku asymilacji *z-r* > *z-r̥*. ZZ

Roztylice, wś, kiel., gm. Waśniów, 17 km na płd.-zach. od Ostrowca Świętokrzyskiego: de *Rostilicz* 1396 Sand nr 11; *Rostholicze* (!) (1438)

KMłp IV 328; *Rostilicze* 1470–80 DB II 474; *Rosthilicze* 1529 LR 369; *Rostyllice* 1564–65 Lusand 330; *Rostilicze* 1578 ŻDz XIV 194; *Rostelice* 1783–84 RejKor 275; *Rostelice* 1787 Spis 415; *Rostyllice* 1827 Tabella II 143; *Rostyllice* 1888 SG IX 805; *Rostyllice* 1921 Sk III 79; *Rostyllice* 1952 UW 120; *Roztylice*, *-lic*, *roztylicki* 1966 UN 27, 42; gw. *rostyl'ice*, *-lic*, *rostyl'ski*. — Od n. os. *Rostyl* SSNO IV 492 (od *Rościsław*, może też od ap. *rost* 'rdza') lub od n. os. *Roztył (por. *roztyły* 'ten, co się roztył; otyły, spasty, spasiony, rozbuchany, tłusty, pełny'), z suf. *-ice*; por. też inne n. os. z prepozycją *roz-*; człon *-tył* w znaczeniu 'kark', jak w n. os. *Czarnotył*. W n. poświadczone przejście *-yl-* > *-el-*. Lit.: KSand 169; KopKiel 248; NaISand 148. IN

Rozumbarg zob. **Roźnowice** (1)

Rozumbark zob. **Roźnowice** (1)

Rozumberk zob. **Roźnowice** (1)

Rozumice, wś, opol., gm. Kietrz, 7,5 km na pld. od Kietrza: *Resenicz* 1335 Reg nr 5445; *Resenitz* 1335 Drz I 128; *Rosenicz* 1377 CdSil VI 198; *Rosumicz*, *Rusnycz* 1430 Drz I 128; *Rusnicz* 1430 Ng 262; *Rosnitz* 1612 Drz I 128; *Rösnitz* 1736 MpWielKarn; *Rosenitz* 1773 SNGŚI XI 151; *Roesniz*, pohln. *Rosumiz* 1784 Z III 227; *Rösnitz*, (*Rosumitz*) 1804 WBeschr VIII 206; *Rösnitz*, *Rozumic* 1845 K 550; czesk. *Rozumice* 1897 Drz I 128; *Rösnitz* 1900 Myc 80; *Rosunice* — *Rösnitz* 1939 Prus 64; *Rössnitz* — *Rozumice*, *-ic*, *rozumicki* 1946 MPol XXV nr 142; *Rozumice*, *-mic* 1982 WUN III 146. — Według S. Rosponda i H. Borcka dawniej *Roźnice, od n. os. *Rožen* SSNO IV 506, z suf. *-ice*. Postać *Rozumice* zapewne wtórna, powstała w wyniku adideacji do ap. *rozum*; por. jednak n. os. *Rosem(e)* (: śrwniem. *roseme*, *rosem* 'piegi; plama, skaza'), która już na gruncie antropimicznym miała formy oboczne *Rosom(e)*, *Rozem(e)*, *Rozum(e)* SSNO IV 490, 498. Nazwę zniemczono jako *Rös(s)nitiz*. Po 1945 r. urzędowo ustalono n. *Rozumice*. Lit.: SNGŚI XI 150–1; Rospond, Patronimiczne nazwy miejscowe na Śląsku, 1964, 150; BorGŚI 181. PS

Rozumy zob. **Dmochy-Rozumy**

Rozwadowo zob. **Rozwadówka**

Rozwadów (1), wś, biał., gm. Sarnaki, 11,5 km na pld.-wsch. od Siemiatycz: *Rozwadowo* 1528, *Rozwadowo* 1580 ŻDz XVII/1, 186, 67; *Rozwa-*

dowo 1662 AWAK XXXIII 445; *Rozwadów* 1827 Tabella II 145; *Rozwadów*, folw. 1888 SG IX 846; *Rozwadów*, wś 1921 Sk IV 45; *Rozwadów*, *-dowa*, *rozwadowski* 1971 UN 128, 36. — Od n. os. *Rozwad* SSNO IV 502 (: *rozwadzać*, *rozwadzić* 'rozdzielić; pogodzić'), z suf. *-owo*, *-ów*. EB

Rozwadów (2), wś, biał., gm. Ulan-Majorat, 12,5 km na pln.-zach. od Radzyna Podlaskiego: *Rozwadów* (1418) ZDM I 422; *Rozwadów* (1437) ZDM II 244; *Rozwadów* 1529 LR 425; *Magna Roswadów* 1531, *Rozwadów magna* 1552 ŻDz XIV 386, 400; *Magna Rozwadów* 1564 RPobLu 661v; *Rozwadów Stary* 1580 ŻDz XIV 427; *Rozwadów Stary* 1620 RPobLu 195; *Rozwadów Wielki* 1678–79 WPar 201; *Rozwadów* 1787 Spis 429; *Rozwadów* 1827 Tabella II 145; *Rozwadów* 1888 SG IX 845–6; *Rozwadów* 1952 UW 145; *Rozwadów*, *-dowa*, *rozwadowski* 1970 UN 115, 35. — Okresowo n. zestawiona; człony odróżniające od łac. przym. *magnus*, pol. *wielki*, też *stary*, dla odróżnienia od n. *Rozwadów-Majnoty* (zob. *Majnoty*) i *Rozwadów-Sętki*, dziś *Sętki*. Lit.: SHGLu III 202, IV 119; KosLu 71; Nieckuła, *-ov-* 175. IN

Rozwadów (3), cz. Stalowej Woli, dawniej wś i mto, tarnob.: *Rozwadów* 1794 Ga Mm1; *Rozwadów*, mko 1888 SG IX 846; *Rozwadów*, mko 1933 SkBy 1459; *Rozwadów*, *-dowa*, *rozwadowski*, mto 1966 UN 73, 102; *Rozwadów*, *-dowa* 1982 WUN III 146. — Rozwadów został założony w 1693 r. na terenie wsi Charzewice (dziś cz. Stalowej Woli), należącej do rodziny *Rozwadowskich*, pochodzących z *Rozwadowa* (2), stąd n. pamiątkowa. Lit.: RospSEMIG 362; RymNmiast 206; Miasta polskie w tysiącleciu II 383. IN

Rozwadów zob. **Rozwadówek**

Rozwadów Stary zob. **Rozwadów** (2)

Rozwadów Wielki zob. **Rozwadów** (2)

Rozwadówek, kol. notowana do 1933 r., dawniej wś, lub., gm. Firlej, 3 km na pld.-wsch. od Kocka: *Rogalycze* 1529 LR 431; *Rogalycze* 1532 SHGLu IV 118; *Rogaliow* alias *Rozwadów* 1563 RPobLu 416v, *Rogaliow* 1580 RPdm 12v; *Rozwadów* 1580 RPobLu 743v; *Rozwadów* 1673 RPdm 163; *Rozwadówek* 1674 RPgł 47; *Rozwadówek* 1676 ŻDz XV 24a; *Rozwadówek* 1783–84 RejKor 315; *Rozwadówek* 1787 Spis 434; *Rozwadówek* 1827 Tabella II 145; *Rozwadów* 1870, *Rozwadów*

Rozwadówek

1870 Cat 71, 87; *Rozwadówek* 1877 Zin II 115; *Rozwadówek*, folw. 1888 SG IX 846; *Rozwadówek*, kol. 1933 SkBy 1459. — Dawniej *Rogallice*, od n. os. *Rogal* SSNO IV 471 (: *rogal*), z suf. *-ice*, wtórnice *-ów*. Od XVI w. zmiana n. na *Rozwadów*, później *Rozwadówek*, od n. os. *Rozwad* SSNO IV 501 (: *rozwadzać*, *rozwadzić* 'rozdzielić; pogodzić'), z suf. *-ów*, *-ówek*. Według historyków wieś została wchłonięta przez Wołę Skromowską możliwe jednak, że przez Wólkę Rozwadowską, Krzywdę albo Byłowszczyznę. Lit.: SHGLu IV 118–9; KosLu 71. IN

Rozwadówek zob. **Rozwadówka**

Rozwadówka, dziś *Rozwadówka* i *Rozwadówka-Folwark*, dwie wsi, biał., gm. Sosnowka, 29 i 30,5 km na pñ.-zach. od Włodawy: *Rozwadowo* 1570, *Rozwadówka* 1579 SHGPd(kartoteka); *Rozwadówka*, folw. 1775, *Rozwadówka* 1790 SHGPd(Tarpoď); *Rozwadówek* 1795 MpPerPd; *Rozwadówka* 1827 Tabella II 145; *Rozwadówka*, wś i folw. 1888 SG IX 846–7; *Rozwadówka*, wś i kol. 1921 Sk IV 118; *Rozwadówka*, wś i folw. 1952 UW 151; *Rozwadówka*, *-ki*, *Rozwadówka-Folwark*, *-ki-ku*, *rozwadowski*, dwie wsi 1967 UN 121, 13, 14; *Rozwadówka*, *-ki*, *Rozwadówka-Folwark*, *-ki-ku* 1982 WUN III 146. — Od n. os. *Rozwad*, z suf. *-owo*, następnie *-ówka*, okresowo *-ówek*. Człón drugi w n. zestawionej od ap. *folwark*. EB

Rozwady, wś, rad., gm. Gielniów, 13,5 km na pñ.-zach. od Przysuchy: *Rozwady* (1382) ZDM IV 215; *Rozwady* 1508 ŹDz XV 481; *Rozwady* 1511–23 ŁLB I 712; *Rozwadi* 1577 ŹDz XIV 283; *Rozwady* 1660–64 Lusand I 17; *Rozwady* 1783–84 RejKor 148; *Rozwady* 1827 Tabella II 145; *Rozwady* al. *Rozwody* (!) 1888 SG IX 847; *Rozwady* 1921 Sk III 91; *Rozwady*, *-wad*, *rozwadzki* 1969 UN 28, 30; gw. *rozwady*, *rozvot*, *rozvacki*. — Od n. os. *Rozwad*, w l. mn. Lit.: KSand 169; KopRad 401. IN

Rozwadza, wś, opol., gm. Zdzeszowice, 3,5 km na pñ.-zach. od Zdzeszowic: *Roswase* ok. 1300 CdSil XIV 100; *Rosvatzha* 1302 Reg nr 2697; *Rosuatzha* 1302 CdSil II 81; ex villa *Roswaldze* 1679, Tres pagi ... Zyrowa, *Rozwadza*, Oleska 1687/88 J II 162, 360; *Roswase*, P[ol]. *Rozwadza* 1736 MpWielOppol; *Roswadze* 1743 SNGŚI X 151; *Roswadze* 1784 Z III 112; *Roswadse*, *Rozwa-*

dza 1845 K 558; *Rozwadza*, niem. *Roswadze* 1888 SG IX 847; *Rozwadza* — *Annengrund* 1939 Prus 64; *Roswadze* [j[et]zt] *Annengrund* 1941 SOV 316; *Annengrund* — *Rozwadza*, *-y*, *rozwadzki* 1948 MPol XVI nr 59; *Rozwadza*, *-dzy* 1982 WUN III 146. — Pierwotnie n. *Rozwadza*, od n. os. *Rozwad*, z suf. **-ja*, oddana w różnych zmienionych postaciach. Nazwa *Annengrund* wprowadzona przez administrację hitlerowską. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rozwadza*. Lit.: SNGŚI XI 151; BorGŚI 124. JCh/PS

Rozwałd zob. **Różewo**

Rozwałd zob. **Różewo**

Rozwarowo (1), wś, szczeć., gm. Kamień Pomorski, 8 km na pñ.-zach. od Kamienia Pomorskiego: *Ribbertow* 1467, *Roppersnow* (!) 1486, 1489 LorSNH 98; *Rupperstow* 1523 KrKam 326; *Rubertow* 1618 MpLub; *Ribbertow* 1628 LorSNH 98; *Ribbertow* 1789 MpGillyPom; *Ribbertow* 1835 MpUMbl 771; *Ribbertow* 1888 SG IX 639; *Ribbertow* — *Rozwarowo*, *-wa*, *rozwarowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rozwarowo*, *-wa* 1982 WUN III 146. — Nazwa odczytywana jako *Rypertów*, może od n. os. *Robert* SSNO IV 466 i jego wariantów: *Roport*, *Rubert*, *Rupert*, *Rypert* (: niem. *Rig-bert* > *Ribbert*), z suf. *-ów*. G. Bronisch i W. Ohle sugerują, że pierwotna była n. **Rospartov*, por. n. os. *Rozpar(a)*, też *Zapart* SSNO IV 500, VI 267. Nazwa zmieniona jako *Ribbertow*. Forma *Rozwarowo* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: RzDuma II 50; LorSNH 98. BCz

Rozwarowo (2), os. zaginiona, leszcz., gm. Włoszakowice: *Rozwarowo* 1210 KW I 64. — Od n. os. *Rozwar* SSNO IV 502–3 (: *roz-warzyć*), z suf. *-owo*. Lit.: SHGPn IV 183. ZZ

Rozwarowo zob. **Rostworowo**

Rozwarzyn, wś, bydg., gm. Nakłó nad Notecią, 3,5 km na pñ.-zach. od Nakła nad Notecią: *Rozwarzino* 1454 Matr I nr 221; *Rozwarzyn* 1493 Matr II nr 204; Las *Rozwarzin* ... na Poliknie i *Rozwarzinie* 1628–29 Luwlkp I 197, 200; wies Lubasz cum silva *Rozwarzyn* ... cum alia vil. *Rozwarzyn* 1680–85 Koz V 252; *Rozwarzyn* 1888 SG IX 847; *Rozważyn* 1933 SkBy 1460; *Rozwarzyn* 1936 Mp-100(36-25); *Rozważyn* 1952 UW 61; *Rozwarzyn*, *-na* 1982 WUN III 146; gw. *rozważyn*, *-na*, *rozważyjski*. — Od n. os. **Rozwara* (por. *Rozwar*), z suf. *-ino*, wtórnice maskulinizacja.

Postać *Rozważyn* w wyniku adideacji do ap. *roz-waga*. Lit.: Nieckula, -ov 303. ZZ

Rozwarzyno zob. **Rozwarzyn**

Rozważyn zob. **Rozwarzyn**

Rozważyno zob. **Rozwozin**

Rozwelt zob. **Różewo**, **Rozwory** (2)

Rozwiennica zob. **Roźwienica**

Rozwinnica zob. **Roźwienica**

Rozwold zob. **Rozwory** (2), **Różewo**

Rozworowo zob. **Rostworowo**

Rozwory (1), wś, ostroł., gm. Rzekuń, 10 km na wsch. od Ostrołęki: ville *Roszdwory* 1487 SHGMz (Ep. 10, 508); *Roswory* 1507 SHGMz (Ep. 149, 87); *Rozworii* 1538 Matr IV/3, nr 19305; *Rozwori* 1578 ŻDz XVI 383; *Rozwory* 1783–84 RejKor 496; *Rozwory* 1827 Tabella II 145; *Rozwory* 1888 SG IX 849; *Rozwory*, -wor 1982 WUN III 146. — Od n. os. *Rozwora* SSNO IV 503 (: *rozwora* ‘drażek łączący przednią z tylnią częścią wozu’ Sstp VIII 28), w l. mn. Pierwszy zapis *Rozdwory* z wstawnym *d*. UB

Rozwory (2), wś, słup., gm. Debrzno, 8 km na pñn.-zach. od Debrzna: *Rosenfeld* 1336, *Rosenfelde* 1365 HKS nr 18, 84; *Rosenfeld* (1346) 1397 PrUr IV 39; *Rosenfelt* 1366 HKS nr 86; *Rosynfelt* 1410 Reg I nr 1245; *Rosinfelt* (1414–15) HKS nr 170; *Rosenfelde* (1437) GZ 112; *Rosenfeld* 1451 Reg I nr 10817; *Roszemweld* 1511/12 VisitGn 334; z *Rozwelthem*, z *Rozwaldem*, *Rozwelt*, wsi *Rozwelda*, z *Rozweldą*, z *Rozwoldem* 1565 Lupom 50, 56–8, 70; *Roszenveldt*, *Rosenfelt* 1570 ŻDz XXIII 222, 242; *Rossenfeld* 1624 LuPrus 172; *Rosenwold*, *Rosenfeldt* 1653 Font XI–XV 67, 171; *Rosenfeld* 1664 Font XXXII 162; *Rozenfeld* 1682 Font V 138; *Rosenwald* 1749 Font XVI–XIX 468; *Rosenfelde* 1789 Goldb II 203; *Rosenfelde* 1796–1802 MpSchröt XIV; *Rosenfelde*, dawniej *Rosenwalde*, pol. *Rosenwold* 1888 SG IX 752; *Rosenfelde* — *Rozwory*, -or, *rozworski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rozwory*, -wor 1982 WUN III 146. — Dawna n. niem. *Rosenfelde*, oboczna *Rosenwald*, od ap. *Rose*, śrdniem. *rōse* ‘róża’ + *-feld* ‘pole’, *-wald* ‘las’, spolonizowana jako *Rozwelt*, *Rozwald*, *Rozwelda*, *Rozwold*. Po 1945 r. ustalono n. *Rozwory*. Lit.: Kasiske, Die Siedlungstätigkeit des Deutsches Ordens im östlichen Preußen bis zum Jahre 1410, 1934, 165, 172, 278; CzNiEM 134. WK

Rozwory zob. **Purzyce-Rozwory**

Rozworzyn, wś, skiern., gm. Brzeziny, 4 km na pñn.-wsch. od Brzeziny: *Rozworzino* 1394 Łęcz I nr 3195; *Rosworzyn* 1511–23 ŁLB II 399; *Rozworzin* (1531) VisitGn 687; *Rozworzyn* 1792 MpPerRw; *Rozworzyn* 1827 Tabella II 145; *Rozworzyn* 1888 SG IX 849; *Rozworzyn* 1921 Sk II 10; *Rozworzyn*, -na, *rozworski* 1974 UN 40, 13. — Od n. os. *Rozwora*, z suf. *-ino*, *-in*. Lit.: SHGŁęcz II 234–5; SHGŁow II/2, 73; Nieckula, -ov- 303. EB

Rozworzyna Wola, wś zaginiona, leżała w par. Niemysłów, w pow. Szadek, sier.: *Wołya Roszworzyna* 1511/12 VisitGn 235; *Rozworzyna Wolia* 1552 ŻDz XIII 231. — Nazwa zestawiona, od ap. *wola* o charakterze osadniczym i od n. m. *Rozworzyn*. EB

Rozwozin, wś, ciech., gm. Żuromin, 6 km na zach. od Żuromina: *Roszwaszyno* 1531 SHGPł 260; *Rozwazino* 1578 ŻDz XVI 40; *Rozwozin* 1784 MpPerPł; *Rozwozin* 1827 Tabella II 145; *Rozwozin* 1888 SG IX 849; *Rozwozin* 1921 Sk I 92; *Rozwozin*, -na 1982 WUN III 146. — Pierwotnie *Rozważyno*, od n. os. *Rozwag(a)*, por. nazw. *Rozwag* (: *rozwaga* ‘skłonność do namysłu’) RymSEN II 366, z suf. *-ino*. Wtórnie *Rozwozin* z adideacją do czas. *rozwozić*. Lit.: SHGPł 260. UW

Rozyft zob. **Rozewie**

Rozymbark zob. **Roźnowice** (1)

Rozynberg zob. **Roźnowice** (1)

Rozynowo zob. **Różinowo**

Rozynów, wś, sier., gm. Dalików, 11 km na pñd.-zach. od Ozorkowa: Fol. *Rozinow* 1839 MpKwat II 4; *Rozynów* 1877 Zin II 115; *Rozynów*, wś i folw. 1888 SG IX 850; *Rozynów*, wś 1902 Przew II 135; *Rozynów*, kol. 1921 Sk II 51; *Rozynów*, wś 1952 UW 92; *Rozynów*, -nowa, *rozynowski* 1973 UN 47, 8. — Od n. os. *Rozyn* RymSEN II 355 (: stp. *rozynka* ‘rodzynka’), z suf. *-ów*. EB

Roździeniec, cz. Woli Oszowej-Parceli, dawniej wś, włoc., gm. Lubień Kujawski: *Rozdzieniec* 1827 Tabella II 144; *Rozdzieniec* 1839 MpKwat II 3; *Rozdzieniec* al. *Roźdzenice*, wś włość. 1888 SG IX 832; *Rozdzienice* 1921 Sk I 201; *Rozdzieniec* 1933 SkBy 1458; *Rozdzienice* 1963 Mp-25 (Włocławek); *Rozdzieniec*, wś 1967 SM 973; *Roździeniec*, -ńca, cz. wsi 1972 UN 191; 42; *Roździeniec*, -ńca 1982 WUN III 147. — Nazwa od ap.

Rozdzień

rozdzieniec 'roślina akant, cierniec, barszcz' SW V 600, także w formie pluralnej. AG

Rozdzień, cz. Katowic, dawniej wś: villa *Rozdzen* 1360, in *Rozdzienia*, sculteti villae *Rozdzienia* praedictae 1397 Kat 35, 39, 40; *Rozdien* (1474) XVI CdSil VI 97; villae *Rozdzienia* 1474 Kat 35; *Roszdzyen* 1480, Wes *Rozdien* 1517 SNGŚI XII 8; *Rozdzyen* 1529 LR 164; *Rozdien* 1537 CdSil XXI 40; Szoltystowo *Rozdzienskie*, w lasiech ... *Rozdzienskich* (1546)XVII, *Rozdzien* 1552 Kat 35, 171; Kuznika mego *Rozdzienskiego* 1591 SNGŚI XII 8; tey kuznicze *Rozdzienskiej* 1596, na *Rozdzieni* 1609 Kat 67, 78; *Rodtziner* [hammer] 1640 CdSil XXI 192; Poddani z *Rozdzienia* alias *Wygielzowa* 1690 SNGŚI XII 8; na ... *Rozdzieniu* 1698, 1699, *Rozdzien* 1737 Kat 130, 133, 152; *Rozdzien* 1783 Z II 118; *Rosdzin*, *Rozdzien* 1845 K 555; *Rosdin*, *Roździeń* 1900 Myc 80; *Roździeń*, *Rosadzin* 1920 PrusŚG 65; *Roździeń*, *-nia* 1982 WUN III 147; gw. *rojźżyn*. — Pierwotnie *Roździeń*, od stp. *rózdny* 'rozdzielony, oddzielony', też 'różny, odmienny co do postaci, rozmaity, różnorodny' Sstp VIII 40, z suf. *-eń*, obocznie *Roździenia* (wahanie rodzaju występowało jeszcze w XVII w.). Nazwa powstała może za pośrednictwem jakiejś n. os., por. *Roścień* SSNO IV 493, a także n. m. *Dobrodzień*. Zdaniem A. Jarosza i W. Lubasia nazwa miała pierwotnie postać *Roźdzeń, może od stp. *rozga* 'gałąź, młody pęd drzewa lub krzewu' Sstp VIII 37, z suf. *-eń*, por. ap. *rózdze* 'różgi, wiklina' SW V 751, z późniejszym przejściem *-dz-* > *-źdz-*. Efemerycznie notowana jest n. oboczna *Wygielzów*, może od n. os. **Wygielz(a)* RKrak 194, z suf. *-ów*, por. też n. wsi *Gielzów*. Według H. Borka nazwy tego typu mają charakter topograficzny, por. gw. *kielzać się* 'ślizgać się' SGPKar II 346–7. Lit.: SNGŚI XII 8; Jarosz, Lubaś, *Zeszyty Naukowe WSP w Katowicach*, nr 24, 1965, 122–4; BorGŚI 73. PS

Roździn, wś, piotr., gm. Kluki, 10 km na płn.-zach. od Bełchatowa: *Kozdin* (!) 1485 Matr I nr 1809; *Rozdzin* 1511 ŻDz XIII 202; *Rosdzyn* 1511–23 ŁLB I 462; *Rozdzyn* 1552 ŻDz XIII 255; *Rozdzin* 1783–84 RejKor 178; *Rozdzyń* 1827 Tabella II 144; *Rozdzin* al. *Rozdzyń* 1888 SG IX 832; *Rozdzin* 1921 Sk II 73; *Rozdzin* 1952 UW 97; *Roździn*, *-na*, *rozdziński* 1972 UN 39, 23. — Od n. os. *Rozda* KozN 122 (: *rozdać*), z suf. *-in*. W nazwie

występują wahania *-zj-/-zj-*. Lit.: Nieckula, *-ov-* 303. EB

Roźnań zob. **Godzikowice**

Roźniatów zob. **Roźniatów** (2)

Roźniaty zob. **Roźniaty**

Roźno, dziś *Roźno-Parcele* i *Stare Roźno*, dwie wsi, włoc., gm. Aleksandrów Kujawski, 4 km na płn.-zach. i zach. od Aleksandrowa Kujawskiego: *Rozen* karczma 1783–84 RejKor 861; Karczma *Rozen* 1784 MpPerPł; Karczma *Rozen* 1839 MpKwat II 2; *Rozen*, karcz. 1867 KolbKu 306; *Rožen*, wś i folw. 1888 SG IX 859; *Rožen*, wś 1902 Przew II 131; *Rožen*, *Rožen Nowy*, *Rožen-Parcele*, trzy wsi 1921 Sk I 105; *Rožen*, *Rožen Nowy*, *Rožen-Parcele* 1933 SkBy 1460; *Rožen*, wś 1952 UW 47; *Rožen* (*Roźno*), os. m., *Rožen-Parcele*, wś 1967 SM 980; *Roźno*, *-na*, *roźnowski*, *Stare Roźno*, *-rego -na*, *staroroźnowski* 1971 UN 172, 20, 21; *Roźno*, *Stare Roźno* 1982 WUN III 147, 318; *Roźno*, po zmianie *Roźno-Parcele*, *-na-Parceli*, *rożeński* 2006 DzU nr 240, poz. 1746; *Stare Roźno*, po zmianie *Stare Roźno*, *-rego -na*, *starorożeński* 2007 DzU nr 245, poz. 1811. — Nazwa wsi ponowiona z n. karczmy, notowanej od XVIII w., ta od ap. *rožen*. W XX w. wieś uległa podziałowi, co znalazło odbicie w członach odróżniających od przym. *nowy*, *stary* i ap. *parcele*. Przejście *Rožen* > *Roźno*, *Roźno* polega na zmianie paradygmatu i wyrównaniu do n. na *-no* z jednoczesnym mieszaniami szeregów *ź-ź*. AG

Roźwienica zob. **Roźwienica**

Roźwiennica zob. **Roźwienica**

Rożanica zob. **Rzechówek**, **Zaluzie**

Rożanka zob. **Różanka** (1, 1a, 3)

Rożanna zob. **Różanna** (1, 2, 3, 4)

Rożanno zob. **Różanna** (2)

Rożany, dziś *Różany*, wś, elbl., gm. Gronowo Elbląskie, 12 km na pld.-zach. od Elbląga: von *Rosengarten* (1341)XVI PrUr III 248; *Rosingarte* (1355)XIV PrUr V 167; *Rosengart* 1510–29 Font XLV 57; *Rozengarte*, z *Rozirgarthom*, na *Starem Rozegarczie* 1565, *Rozengard*, wsi *Rozengardv* 1570 Lumalb 49, 51, 52, 24; *Rozengarth*, wsi *Rozengartu* 1590 Font XLVIII 35; *Rosengarten* 1636 Font XLVIII 121; *Rozengart* 1641 Font XXIV 136; *Rosengarth* (1641) Woel 1028; *Alt-Rozengarth* 1647 Font IV 140; *Rozengarthen* 1661, *Rozengarth* 1675 Font LVIII 36,

72; *Altrozengart* 1682 Font V 41; *Rozengard* 1696 Font LVIII 166; *Rosengarten*, z *Rosengartu* 1711 Font LXII 141, 174; *Alt Rosengarth* 1789 Goldb II 203; *Alt Rosengarth* 1796–1802 MpSchröt X; *Rosengart Alt* 1888 SG IX 752; *Alt Rosengart* — *Rożany*, *-an*, *rożański* 1948 MPol XXVI nr 59; *Rożany* 1952 UW 189; *Rożany*, *-żan* 1982 WUN III 146; po zmianie *Różany*, *-żan* 2008 DzU nr 234, poz. 1586. — Dawniej n. niem., od ap. *Rosengarten* ‘ogród różany’ śrdniem. *rosengarde* Lübben 307. Od XVII w. n. z członem odróżniającym *Alt* wobec n. pobliskiej wsi *Rozgarty*, niem. *Preussisch Rosengart*. Po 1945 r. ustalono n. *Rożany*, współcześnie *Różany*. Lit.: CzNiem 134. WK

Rożańska Wola zob. Wólka Różańska

Rożce, wś, rad., gm. Belsk Duży, 8 km na płd.-zach. od Grójca: *Roszcze* (1440)1456 SHGMz(MK 3, 240a); *Rossche* 1458 ZHer nr 157; *Roszcze* 1487, 1490 SHGMz(MK 18, 37v); *Roszcze* 1576 ŻDz XVI 236; *Roszcze* 1783 MpPerMz; *Roysce* 1827 Tabella II 144; *Roysce* 1839 MpKwat IV 4; *Rożce* 1888 SG IX 858; *Rożce*, *-ców*, *rożecki* 1971 UN 127, 26. — Od n. os. *Rożec* Snazw VIII 168, w l. mn., lub od n. os. *Rost* SSNO IV 490, z suf. **-je*. Forma *Rojsce* jest związana z wydzieleniem miękkości w postaci *j*. Lit.: GórnRWlkp 119; KopRad 401. UB

Rożdżałowo zob. Rożdżały (1)

Rożdżałów, dziś *Rożdżałów*, wś, *Rożdżałów-Kolonia*, kol., *Rożdżałów-Lanowy*, cz. *Rożdżałowa*, dawniej trzy wsi, chełm, gm. Chełm, 9 km na płd. od Chełma: *Drozdzałow* (!) (1434)1610 ZDM V 350; *Roszdzyalow duplici* 1505 Matr III nr 2033; *Rozdzałow* 1564 ŻDz XVIII/1, 178; *Rozdzałowy* 1564–65 Lurus I 29; *Rozdziałów* 1661–65 Lurus III 186; *Rozdzałow* 1783–84 RejKor 3; *Rozdzałow* 1796 PerOpis I 151; *Rozdziałów* 1827 Tabella I 144; *Rożdżałów* 1888 SG IX 858; *Rożdżałów*, wś i kol., *Rożdżałów-Lanowe Sołtysy*, wś 1921 Sk IV 11; *Rożdżałów*, *-łowa*, *Rożdżałów-Kolonia*, *-łowanii*, *rożdżałowski*, dwie wsi i *Rożdżałów Lanowy*, *-łowa -wego*, cz. wsi 1970 UN 108, 19; *Rożdżałów*, *-łowa*, *Rożdżałów-Kolonia*, *-łowa-nii*, *Rożdżałów Lanowy*, *-łowa -wego* 1982 WUN III 146; gw. *rożżałuf*, *-łowa*, *rożżałoski*, *kolońia rożżałuf*, *-ńii rożżałuf*, *rożżałoski*. — Od n. os. *Rozdział/Rożdżał* SSNO IV 497 (: ap. *rozdział* ‘podział’), z suf. *-ów*.

Nazwa *Rożdżałów-Kolonia* zestawiona, z członem odróżniającym od ap. *kolonia* ‘osada’. W n. *Rożdżałów-Lanowe Sołtysy* drugi człon komponowany: od ap. *sołtys* w formie pluralnej i od przym. *lanowy* (: *lan*) SW II 794; później elipsa członu *Sołtysy*. Lit.: CzChełm 189. BCz

Rożdżałów zob. Rożdżały (1)

Rożdżały (1), wś, kal., gm. Opatówek, 5 km na płd.-wsch. od Kalisza: *Rozdziałowo* 1421, *Rozdzałowo* 1429 KW V 321, 498; *Roszdzałowo* 1472 Matr I nr 794; *Roszdzałowo* 1507 ŻDz XII 131; *Rozdzałow* 1511–23 ŁLB II 66; *Rozdzyalowo* 1519, *Rosdzyaly* 1526 Matr IV/2, nr 12072; 14918; *Rosdzyaly* 1579 ŻDz XII 131; *Rozdziały* 1620 MKI(Tab 11, 37); *Rozdziały* 1783–84 RejKor 171; Wies *Rozdzyaly* ... we wsi *Rozdzałach* 1789 MKI(Tab 22, 312a); *Rozdziały* 1827 Tabella II 144; *Rożdżały* 1877 Zin II 114; *Rożdżały* 1888 SG IX 858; *Rożdżały*, *-łów*, *rożdżałski* (!) 1971 UN 80, 25; *Rożdżały*, *-łów* 1982 WUN III 146; gw. *rożżały*, *-yay*, *rożżałski*. — Dawniej *Rozdziałowo/Rożdżałowo*(o), od n. os. *Rozdział/Rożdżał*, z suf. *-owo*, też *-ów*, następnie w l. mn. ZZ

Rożdżały (2), wś, sier., gm. Warta, 11 km na płn.-wsch. od Warty: de *Rosdzał* 1386 SHGŁęcz II 75; *Rosdzali* 1511 ŻDz XIII 188; *Rosdzyaly* 1511/12 VisitGn 250; *Rozdzyaly* 1511–23 ŁLB I 388; *Rozdzyaly* 1552 ŻDz XIII 230; *Rozdziały* 1783–84 RejKor 88; *Rozdziały* 1827 Tabella II 144; *Rożdżały* al. *Rozdziały* 1888 SG IX 859; *Rożdżały* 1921 Sk II 105; *Rożdżały*, *-dzał*, *rożdżałski* 1972 UN 50, 39; gw. *rożżały*, *rożżały*, *rożżałski*. — Od n. os. *Rozdział/Rożdżał*, w l. mn. Lit.: SHGŁęcz II 75. EB

Rożdżenice zob. Rożdżeniec

Rożek, dziś *Rożek Brzeziński* i *Rożek Krzymowski*, dwie wsi, koniń., gm. Krzymów, 7,5 i 10 km na płd.-wsch. od Konina: *Rożek*, wś i hołendry 1877 Zin II 116; *Rożek Brzeziński*, *Rożek Krzymowski*, dwie kol. 1888 SG IX 859; *Brzeziński Rożek*, *Krzykowski Rożek*, dwie wsi 1902 Przew II 131; *Brzeziński Rożek*, *Krzykowski Rożek* 1921 Sk II 32; *Rożek Brzeziński*, *Rożek Krzymowski*, *-żka -kiego* 1982 WUN III 146; gw. *rożek bżeżejski*, *-ška -ygo*, *rożek kšymoski*, *-ška -ego*. — Od ap. *rożek* (: *róg* ‘wyrostek kostny na głowie niektórych zwierząt’, ‘narożnik, miejsce zetknięcia się krawędzi jakiegoś przedmiotu’) SEBor 524, n. zapewne związana z jakąś krzywizną, wy-

Rożen

pułkością terenu. Człony odróżniające w n. zestawionych od n. m. *Brzeżno* (9) i *Krzymów* (1). ZZ

Rożen zob. **Rożno**

Rożen Nowy zob. **Rożno**

Rożen-Parcele zob. **Rożno**

Rożenek, wś, piotr., gm. Aleksandrów, 20 km na płd.-zach. od Opoczna: *Rosznok* 1470–80 DB I 382; *Rosznok* 1508 *ŹDz* XV 482; *Rosnek* 1510 SHGSd(kartoteka); *Rozannek* (!) 1511–23 *ŁLB* I 636; *Rosnek*, *Rocznok* 1529 LR 364, 387; *Roznek* 1577 *ŹDz* XIV 293; *Roznek* 1660–64 Lusand I 20; *Rozenek* 1783–84 RejKor 110; *Rożenek* 1827 Tabella II 144; *Rożenek* 1888 SG IX 860; *Rożenek* 1933 SkBy 1460; *Różenek* 1952 UW 122; *Rożenek*, *-nka*, *rożeniecki* 1969 UN 28, 8; gw. *ruzynek*, *-ŋka*, *ruzynoski*. — Od n. os. *Rożen* SSNO IV 506 lub od ap. *rożen* 'ostrokół, palisada' SW V 739, 'pręt metalowy lub drewniany do pieczenia mięsa nad ogniem' SEBor 523, z suf. *-ek*. Później wyrównanie podstawy nazwy do mianownika. Postać gw. zamazurzona, ze zwężeniem *o > u* oraz przejściem *-eN- > -yN-*. Lit.: KSand 170. IN

Rożengart zob. **Radziej**

Rożenica zob. **Zaluzie**

Rożenna zob. **Rożenno**

Rożenno, wś, kal., gm. Brzeziny, 9 km na płd.-zach. od Błaszek: *Rozyny* 1802–03 MpGillyPr; *Rożenna* 1827 Tabella II 144; *Rozenno* 1839 MpKwat I 4; *Rozenna* 1859 MpChrz; *Rożenno* 1877 Zin II 116; *Rożenno* 1888 SG IX 860; *Rożenno* 1933 SkBy 1460; *Rożenno*, *-na* 1982 WUN III 146. — Dawniej n. *Rozyny*, od im. *Rozyna* w l. mn. Następnie *Rożenno*, też w r. żeńskim, w związku z przym. *rożenny* (: *rożen*). Nazwa zapewne związana z umocnieniem palami brzegów strugi znajdującej się obok wsi; por. analogiczne n. rzeczne: *Rożennica* a. *Rożanna*, prawy dopływ Noteci (Rieger, Wolnicz-Pawłowska 133, 264). Lit.: Borek *-bn-* 165. ZZ

Rożenów zob. **Rosanów**

Rożensztyn zob. **Rózewiec**

Rożental (1), wś, gdań., gm. Pelplin, 1,5 km na płd.-zach. od Pelplina: Iacobus de *Rosental* (1402) MPH IV 86; *Rosenthal* 1570 *ŹDz* XXIII 119; *Rozental*, *Rosenthal* 1584, *Rozental* 1599 Font I–III 74, 163, 446; *Rozental* 1682 Font V 72; *Rozenthal* 1749 Font XVI–XIX 329; *Rosenthal* 1789 Goldb II 204; *Rosenthal* 1796–1802 MpSchröt XV; *Ro-*

sentel 1807 Font XXVI 237; *Rosenthal* — *Rożental* 1879 KętN 36; *Rożental*, niem. *Rosenthal* 1888 SG IX 860–1; *Rożental*, niem. *Rosenthal* 1921 Sk XI 45, 86; *Rożental* (*Rosental*) 1925 Krzep 101; *Rożental*, *-la*, *rożentalski* 1972 UN 197, 10. — Nazwa niem. od ap. *Rose* 'róża' i *T(h)al* 'dolina'. Nazwa pol. jest substytucją fonetyczno-graficzną n. niem., z wtórną adideacją do ap. *róża*. Lit.: Bugalska, PMT VI 88; CzNiem 134. WK

Rożental (2), wś, olszt., gm. Lubawa, 7 km na płn.-wsch od Lubawy: *Rosental* (1324–49)1667–72 PrUr IV 463; *Rosental* ok. 1400 Zeit XVI 32; *Rosental* 1510 Woel 652; *Rosenthal* 1570 *ŹDz* XXIII 290; *Rosenthal* 1584, *Rosenthal* 1627, *Rozental* (1641) Woel 932, 994, 1027; *Rożental*, na *Rożentalu* 1614 Font XXII 42, 70; *Rozenthal* 1647 Font IV 86; *Rozental* teut. *Rosenthal*, *Rożental* sive *Rosenthal* 1667–72 Font VI–X 15, 398; z *Rozentalem*, wieś *Rozental* 1723, ku *Rozentalowi* 1725, *Rozental* 1737 Font XLII 146, 174, 168, 176; z *Rozentalem*, *Rozental*, na *Rozentalu* 1759 Font XLVII 190, 199, 213; *Rosenthal* 1796–1802 MpSchröt XVI; *Rosenthal* — *Rożental* 1879 KętN 96; *Rożental* 1882 KętL 91; *Rożental*, niem. *Rosenthal* 1888 SG IX 861; *Rożental* (*Rosental*) 1925 Krzep 101; *Rożental* 1933 SkBy 1460; *Rożental*, *-la*, *rożentalski* 1971 UN 171, 22. — Nazwa spolonizowana jako *Rozental*, *Rożetal*. Od XIX w. n. *Rożental*, w takiej postaci ustalona po 1945 roku. Lit.: SHGCh 109; CzNiem 134. WK

Rożental Stary zob. **Różanka** (2)

Rożki (1), wś, rad., gm. Kowala, 11 km na płd.-zach. od Radomia: *Roszky* 1470–80 DB II 520; *Rosky* 1529 LR 27; *Rosky* 1564–65 Lusand 189; *Roski* 1569 *ŹDz* XIV 306; *Rozki* 1783–84 RejKor 332; *Rozki* 1787 Spis 408; *Rożki* 1827 Tabella II 144; *Rożki* 1888 SG IX 862–3; *Rożki* 1921 Sk III 112; *Rożki*, *-ków*, *rożkowski* 1970 UN 31, 28; gw. *roski*, *rosek*. — Od n. os. *Roszek* SSNO IV 506 (: *Rościslaw*, *Rościgniew*) lub *Rożek* SSNO IV 506 (: *rożek*, *róg*), w l. mn. Lit.: KSand 169; KopRad 401–2. IN

Rożki (2), wś, tarnob., gm. Obrazów, 10 km na płn.-zach. od Sandomierza: *Roszki* 1398 SHGSd (kartoteka); *Roszky* 1417 Hel II nr 1537; *Rosky* 1417, *Roszki* 1418 SHGSd(TerrLub 10, k. 139 i 202); *Roschki* 1427 ZDM V 305; *Roszky* 1434 SHGSd(TP 20, 228); *Roszky* 1442 ZDM III 30;

Roszky 1470–80 DB II 352; *Roszky* 1508 ŻDz XV 457; *Rozki, Rozky* 1529 LR 372, 454; *Rosky* 1564–65 Lusand 322; *Rosky* 1578 ŻDz XIV 171; *Rożki* 1783–84 RejKor 260; *Rożki* 1787 Spis 385; *Rożki* 1827 Tabella II 144; *Rożki* al. *Roszki* 1888 SG IX 863; *Rożki* 1921 Sk III 125; *Rożki, -żek, rożkowski* 1970 UN 32, 43; gw. *roski, rozek, roskoski*. — Od n. os. *Rożek* lub *Roszek*, w l. mn. Na pierwotną postać *Rożki* wskazuje gw. forma dopełniacza, choć być może jest ona wynikiem skojarzenia z ap. *rożek*. Lit.: KSand 169–70. *IN*

Rożki zob. **Róźki** (1, 3)

Rożki-Kolonia zob. **Róźki** (3)

Rożki Michalkowe Leśne zob. **Roszki Leśne**

Rożki-Szczepanowięta zob. **Roszki-Szczepanowięta**

Rożki-Wojtkowięta zob. **Roszki-Wojtkowięta**

Rożkowa zob. **Ruszkowa**

Rożnań zob. **Godzikowice**

Rożnek zob. **Rożenek**

Rożniatawy zob. **Róźniaty**

Rożniatowice, wś, piotr., gm. Drużbice, 8,5 km na pñ.-zach. od Belchatowa: *Rosznathow, Rosznathowicze* 1399 SHGŁęcz II 75; *Rosznatowicze* 1399 Hb 108, nr 14; *Rosmyathowicze* 1511 ŻDz XIII 201; *Roznyathowicze, Roznyathovicze* 1511–23 ŁLB I 453; *Rosznyatowicze* 1552 ŻDz XIII 260; *Rozniatowice* 1791 MpPerSd; *Roźniatowice* 1827 Tabella II 145; *Roźniatowice* 1888 SG IX 866; *Roźniatowice* 1921 Sk II 69; *Roźniatowice, -wic, roźniatowicki* 1972 UN 39, 8. — Od n. os. *Rozniat, Roźniat* SSNO IV 500, może też **Roźniat* (: *roźniecić* 'rozpalić'), z suf. *-ów, -owice*. Lit.: SHGŁęcz II 75. *EB*

Rożniatowice zob. **Roźniatów** (2)

Rożniatowy zob. **Róźniaty**

Roźniatów (1), dziś *Roźniatów* i *Roźniatów-Kolonia*, dwie wsi, koniń., gm. Uniejów, 9 km na pñ.-wsch. od Uniejowa: *Rosznatowo* 1386 SHGŁęcz II 75; *Rosznatowo* 1388, *Roznathow, Rosnathow* 1399 Łęcz I nr 992, 4726, 6314; *Rosznyathow* 1511 ŻDz XIII 189; *Rosznyathowo* 1511/12 VisitGn 233; *Roznyathow, Rosznyathowo, Roznyathowo* 1511–23 ŁLB I 343, 360; *Roznyathow* 1552 ŻDz XIII 246; *Rozniatow* 1783–84 RejKor 196; *Roźniatów* 1827 Tabella II 145; *Roźniatów* 1888 SG IX 864; *Roźniatów* 1921 Sk II 121; *Roźniatów, -towa, roźniatowski* 1973 UN 47, 26;

Roźniatów, -towa, wś i kol. 1982 WUN III 147; *Roźniatów*, kol., po zmianie *Roźniatów-Kolonia, -towa-Kolonii, roźniatowski* 2007 DzU nr 245, poz. 1811. — Od n. os. *Rozniat, Roźniat*, może też **Roźniat*, z suf. *-owo, -ów*; człón drugi od ap. *kolonia* 'osada'. Lit.: SHGŁęcz II 75. *EB*

Roźniatów (2), wś, przem., gm. Zarzecze, 12 km na pñ.-zach. od Jarosławia: *Roznatowycze* (1424) ADP 1, k. 8; *Rosnathow* 1437, *Rosniathowice* 1440, *Rosnyaczicze* 1446 AGZ XIII nr 234, 1442, 2903; *Rosnyathowycze* 1450 Matr I nr 80; *Rosnathow* 1486 AGZ XIX nr 302; *Roznyatow* 1508 ŻDz XVIII/1, 108; *Rozniatow* 1648 ADP 40, k. 316; *Rozniatow* 1794 Ga Mm1; *Rozniatiw* 1851 Sch 40; *Roźniatów* 1888 SG IX 866; *Roźniatów, -towa* 1982 WUN III 147; gw. *roźnatuf, -ova, roźńatowski*. — Od n. os. *Rozniat, Roźniat*, może też **Roźniat*, z suf. *-ice, -owice*, następnie wyrównanie do częstych n. m. z suf. *-ów*. Zmiana *Roźniatów* > *Roźniatów* zgodnie z przejściem *ź* > *ż* przed spółgłoską miękką. Lit.: MakPrz 227–8. *BCz*

Roźniatów-Kolonia zob. **Roźniatów** (1)

Roźniaty, wś, tarnob., gm. Padew Narodowa, 10 km na pñ.-wsch. od Połańca: *Roznyaty* 1510 SHGSd(kartoteka); in *Roznyath* 1529 LR 21; [*Roźniatyn*] XVI AtSd 153; *Rozniaty* 1662 ŻDz XV 55a; *Roźniaty* 1886, *Roźniaty* 1888 SG VII 166, IX 867; *Roźniaty* 1921 Sk XII 22; *Roźniaty* 1933 SkBy 1461; *Róźniaty* 1952 UW 282; *Roźniaty, -niat, roźniacki* 1966 UN 65, 32; gw. *roźnatty/roźńęnta/roźńęnta, -at//ońt, roźńoncki*. — Od n. os. *Roźniat(a)*, w l. mn. Postaci gw. nazwy: *Roźnięta/Roźnięta*, przym. *roźniacki* z wtórną nosowością. *IN*

Roźniaty zob. **Róźniaty**

Roźniatyn zob. **Roźniaty**

Roźniatów, wś, opol., gm. Strzelce Opolskie, 2 km na zach. od Strzelce Opolskich: *Rosinatou* 1302 CdSil II 81; *Rosinatou* 1302 Reg nr 2697; *Rozniatow* 1369 CdSil II 92; ex villa *Rosnathow* 1679, *Rosnatowa* 1687/88 J II 76, 344; *Rosnotow* 1736 MpWielOppol; *Rozniontau* 1743 SNGŚI XII 7; *Rosniontau* 1783 Z II 267; *Rosniantau* 1813–15 ZfGS XLVII 114; *Rosniontau, Rozniontow* 1845 K 557; *Roźniatów*, niem. *Rosniontau* 1888 SG IX 867; *Rozniatowy, Rosniontau* 1900 Myc 45; *Roźniatów (Rosniontau)* — *Kurzbach* 1939 Prus 64; *Kurzbach* — *Roźniatów, -owa, roźniatowski*

Roźnica

1947 MPol XXVI nr 37; *Roźniątów*, -towa 1982 WUN III 147. — Od n. os. *Rozniat*, *Roźniat*, z suf. -ów; wtórnie *Roźniątów*; n. zmienczona jako *Rosniontau*. Nazwę niem. *Kurzbach* wprowadzona przez administrację hitlerowską. Po 1945 r. ustalono urzędowo postać *Roźniątów*. Lit.: SNGŚI XII 7; BorGŚI 135. JCh/PS

Roźnica, wś, kiel., gm. Słupia, 5 km na płn.-zach. od Sędziszowa: *Rosnicza* 1359 KMłp III 131; *Rosznycza* 1418 Hel II nr 1558; *Rosznycza* 1434 ZDM II 187–8; *Rosznycza* 1470–80 DB II 70; *Roznycza* 1529 LR 188; *Rożenica* (!) 1581 ŻDz XIV 85; *Roznica* 1629 RPobKr 129; *Roznica* 1783–84 RejKor 230; *Roźnica* 1787 Spis 340; *Roźnica* 1827 Tabella II 145; *Roźnica* 1888 SG IX 867; *Roźnica* 1921 Sk III 143; *Roźnica*, -cy, *roźnicki* 1966 UN 21, 54. — Od ap. *roźnica* 'kawałki własnego pola drobnej szlachty, położone na obcych wsiach' SW V 739 lub od ap. *róg*, z suf. -nica. Lit.: RKrak 145; KopKiel 42. IN

Rożno zob. **Rożno**

Rożnowa, wś, krak., gm. Wieliczka, 3 km na płd.-zach. od Wieliczki: de *Rosnow* (1311) KTn 78; *Rosnowa* 1779–82 MMieg; *Roznowa* 1859 MpChr; *Rożnowa*, wś 1888 SG IX 869; *Rożnowa* 1921 Sk XII 39; *Rożnowa*, -wej, *rożnowski* 1963 UN 1, 88. — Od n. os. *Rożen* SSNO IV 506 (: *rożen* 'pręt metalowy lub drewniany służący do pieczenia mięsa nad ogniem'), z suf. -ów, wtórnie -owa. Lit.: LKrak 129; Nieckula, -ov- 175. IN

Rożnowa zob. **Różnowo** (2)

Rożnowice (1), wś, krośn., gm. Biecz, 8 km na płn.-zach. od Biecza: *Rosumberk* 1354 Kkk I 252; *Rosinberg* 1388 Krak nr XCVII(3); *Rosenbarg* (1390) AGZ I 8; *Rozemberg* 1391 ZDK I 182; *Rozenbark* 1416 Hel II nr 1437; *Roszumbark* 1428 Inscr nr 563; *Rozembark* 1433 Hel II nr 2473; *Rosimbark* 1434 SHGKr(kartoteka); *Roszumbarg* 1437 SHGKr(TP 20, 313); *Rozembarg* (1441) XVIII KMłp IV 371; *Rozambark* 1464 Gol nr 592; *Rozambarg* (1464) KTn 470; *Rozombark* 1470 SHGKr(TP 34, 583); *Roszebark*, *Rozumberk* 1470–80 DB III 201, 467; *Rozembark*, *Rozembak* (!) 1491 AGZ XVI nr 2026; *Rozemberg* 1518 Matr IV/1, nr 2736; *Rozembark*, *Rozemberk* 1529 LR 36, 90; na *Rozemberku* 1564 Lukrak I 124; *Rozembark* 1581 ŻDz XIV 121; w *Rozembargu* 1618 MBiecz 456; *Rozembark* 1629 RPobKr 274;

Rozembark 1680 Rej 300; *Rozembark* 1888 SG IX 833; *Rozembark* 1933 SkBy 1458; *Rozembark*, po zmianie *Rożnowice*, -ic, *różnowicki* 1949 MPol nr A-59, poz. 795; *Rożnowice*, -wic, *rożnowicki* 1965 UN 56, 35. — Dawniej n. niem. *Rosenberg*, od ap. *Rose* 'róża' i *Berg* 'góra', przejęta do j. pol. w wariantach: *Rozembark*, *Rozumbark*, *Rozambark*, *Rozombark*, odzwierciedlających rozszerzenie artykulacji *e* przed *N* w gwarach podgórskiej Małopolski. Po 1945 r. zmiana n. na *Rożnowice* (n. sztuczna, utworzona na wzór n. patronimicznych od n. os. *Rożen*, z suf. -owice). Lit.: RBiecz 41–2; CzNiem 77. IN

Rożnowice (2), cz. Jaracza, dawniej wś, pil., gm. Rogoźno: *Rożnowskie Oleńdry* XVII–XVIII Rusiński 139; *Roznowe Hol.* 1802–03 MpGilly-Pr; *Rożnowskie Holendry*, niem. *Roschnowo Hauland* 1888 SG IX 869; *Rożnowice*, niem. *Raschnau* 1921 Sk X 57, 154; *Rożnowice*, -wic 1982 WUN III 147. — Dawniej n. zestawiona, od ap. *oleńdry*, zob. *Holendry* (1), i od n. m. *Rożnowo* (1). Obecna n. *Rożnowice* utworzona przez S. Koźmierowskiego na wzór n. z suf. -owice Koz V 613. ZZ

Rożnowo (1), wś, pozn., gm. Oborniki, 5 km na płn.-wsch. od Obornik: in *Rosnowo* 1387, *Rosnowo*, *Rosnowo* 1388 Lek I nr 197, 349, 392; *Rosnowo* 1396 KW III 689; *Roznowo* 1408 KW VII 395; de *Rosnowo* 1432 RWłkp I nr 1403; *Roschnowo* 1453 SHGPN IV 192; de *Rosznowo* 1496 AC II nr 711; *Rosnowo* 1503 Ua nr 213; *Roschnowo* 1508, *Roschnowo* 1509 SHGPN IV 192; *Rosznowo* 1510 NKs 95; *Rozhnowo* 1553 SHGPN IV 192; *Rosnowo* 1580 ŻDz XII 29; *Roznowo* 1783–84 RejKor 793; *Roznowo* 1789 PPozn(Tab 6, 222v); *Rożnow*, niem. *Roschnowo* 1888 SG IX 868; *Rożnowo*, -wa 1982 WUN III 147; gw. *rożnowo*, -va, *rożnoski*. — Od n. os. *Rożen*, z suf. -owo (co poświadcza też forma niem.), efemerycznie -ów. Lit.: SHGPN IV 192–200; PPozn 260. ZZ

Rożnowo (2), os., dawniej wś, szcze., gm. Banie, 8 km na płn.-zach. od Bań: *Rosenfelde* 1784 Brüg II 84; *Rosenfelde* 1789 MpGillyPom; *Rosenfelde* 1833 MpUMbl 1406; *Rosenfelde* — *Rożnowo*, -wa, *rożnowski* 1948 MPol XXV nr 14; *Rożnowo* — *Rosenfelde*, wś 1951 Rosp 275; *Rożnowo*, -wa 1982 WUN III 147. — Dawna n. niem. od *Rose* 'róża' + *-felde*. Nazwa *Rożnowo* wprowadzona urzędowo po 1945 r. BCz

Rożnowo zob. **Różnowo** (2, 5, 6)

Rożnowo Lobeskie, wś, szczec., gm. Łobez, 9 km na pld.-wsch. od Łobza: *Rosenow* (1564) CdB A XXIV 307 (tu?); *Rosenow* 1628 LorSNH 100; *Rosenow* 1789 MpGillyPom; *Roasenow* 1836 MpUMbl 968; *Rosenow* — *Rożnowo Lobeskie*, -wa -ego, *rożnowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rożnowo Lobeskie*, -wa -kiego 1982 WUN III 147. — Od n. os. *Rožen* lub od ap. *rožen*, z suf. -ów. F. Lorentz rekonstruuje n. błędnie jako *Rusinowo, wiążąc ją z n. os. *Rusin*. Nazwę zmieniono jako *Rosenow*. Postać *Rożnowo Lobeskie* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: RzDuma II 49; TrautMElb II 78; LorSNH 100. BCz

Rożnowo Nowogardzkie, wś, szczec., gm. Maszewo, 6 km na zach. od Maszewa: *Rosenow* 1569 TrautMElb II 78; *Rosenow* 1618 MpLub; *Rosenou* 1628 RzDuma II 49; *Rosenow* 1789 MpGillyPom; *Rosenow* 1834 MpUMbl 1151; *Rosenow* — *Rożnowo Nowogardzkie*, -wa -ego, *rożnowski* 1947 MPol XXV nr 111; *Rożnowo Nowogardzkie*, -wa -kiego 1982 WUN III 147. — Od n. os. *Rožen* lub od ap. *rožen*, z suf. -ów. F. Lorentz rekonstruuje n. błędnie jako *Rusinowo. Nazwa zmieniona jako *Rosenow*. Postać *Rożnowo Nowogardzkie* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: RzDuma II 49; TrautMElb II 78; LorSNH 100. BCz

Rożnowskie Holendry zob. **Rożnowice** (2)

Rożnów (1), wś, nowosąd., gm. Gródek nad Dunajcem, 9 km na pld.-wsch. od Czchowa: dominus Clemens Roszen ... de Castro *Rosznow* (1370)1408 KMłp I 367; *Roznow* 1379 ZDM I 200; *Roznow* (1381)1628 ZDK I 119; *Roschnow* 1386 Kkk II 107; *Roznow* 1396 Krak nr 5766; de *Rosznow* 1408 KMłp IV 111; *Rosnow*, *Rosznow* 1426 Hel II nr 2054; Rozen ... z *Roznowa* 1587 SHGKr(kartoteka); *Roznow* 1794 Ga Mm1; *Rożnów* 1886 Bigo 166; *Rożnów*, wś i ruiny zamku 1888 SG IX 868; *Rożnów* 1921 Sk XII 25; *Rożnów*, -nowa, *rożnowski* 1964 UN 9, 134; gw. *roznűf*, -owa, *roznoski*. — Od n. os. *Rožen*, nazw. pierwszego właściciela grodu, z suf. -ów. Lit.: PSąd I 105; Nieckula, -ov- 175. IN

Rożnów (2), wś, opol., gm. Wołczyn, 8 km na pln.-wsch. od Wołczyna: villam nostram *Rosenaw* 1297 SUr VI 248; *Rosenow* 1376 Ng 264; *Rosenau* 1386, *Rozenaw* 1396 ZfGS XI 440, 457; *Rosenaw* (1405) K 555; *Rosen* 1743 SNGŚI XII 8; *Rosen*,

P[ol]. *Rosnow* 1736 MpWielBreg; *Rosen* ... hat zwey Antheile, *Ober-Rosen*, *Nieder-Rosen* 1783 Z I/2, 58; *Rosen*, *Nieder-* u. *Ober-* 1845 K 555; *Różnów* — *Rosen* 1939 Prus 64; *Rosen* — *Rożnów*, -owa, *rożnowski* 1947 MPol XXV nr 124; *Rożnów*, -nowa 1982 WUN III 147. — Pierwotnie zapewne *Rożnów*, od n. os. *Rožen*; n. zmieniona jako *Rosenau*, później *Rosen* (z adideacją do ap. *Rose* 'róża' i *Aue* 'łaka, niwa'). Miejscowość dzieliła się na dwie części, których n. otrzymały dodatkowe człony od niem. przym. *nieder* 'dolny' i *ober* 'górnny'. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rożnów*. Lit.: SNGŚI XII 8; BorGŚI 135. JCh/PS

Rożnów (3), wś, wałb., gm. Przeworno, 10 km na zach. od Grodkowa: Echardus de *Rozonov* 1271 SUr IV 113; villa *Rosnow* ok. 1300 CdSil XIV 82; De *Boznow* (!) (1335)1597 MPL I 372; *Rosenaw* 1418 ZfGS XXXIII 388; *Nid. Rosen*, *Ober Rosen* 1736 MpWielBreg; *Ober Rossen*, *Nieder Rossen* 1743 SNGŚI XII 8; *Rosen*, *Ober*, *Nieder* 1783 Z I/1, 66; *Rosen Nieder-* u. *Ober-* 1845 K 555; *Nieder Rosen*, *Ober Rosen* 1913 MpMbl(5369); *Rosen* 1934 MpMbl(5369); *Rosen* — *Rożnów*, -owa, *rożnowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rożnów*, -nowa 1982 WUN III 147. — Pierwotna n. *Rożnów* zmieniona jako *Rosen*; dodatkowe człony od niem. przym. *ober* 'górnny' i *nieder* 'dolny' na określenie części wsi. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Rożnów*. Lit.: SNGŚI XII 8; SGTS XXI 243. JCh/PS

Rożnów zob. **Rożnowa**, **Rożnowo** (1)

Rożnówka zob. **Różnówka**

Rożny, wś, piotr., gm. Dobryszycy, 8,5 km na pln.-zach. od Radomska: *Roszni* 1411 Koz VII 79; *Roszny* 1511 ŻDz XIII 203; *Roszny*, *Roschny* 1511–23 ŁLB I 495; *Rozny* 1552 ŻDz XIII 273; *Rożny* 1827 Tabella II 145; *Rożny* 1888 SG IX 869; *Rożny* 1921 Sk II 90; *Rożny*, -nów, *rożnowski* 1972 UN 48, 25; gw. *rozny*, -nuf, *rozeński*. — Od n. os. *Rožen*, w formie pluralnej. EB

Rożomyśl zob. **Rozomyśl**

Rożówka zob. **Różyna** (1)

Rożubowice, wś, przem., gm. Przemyśl, 8 km na pld.-wsch. od Przemyśla: *Rubeszowice* 1425 Łp I nr 1626; *Rubezowycze* 1465 AGZ XIII nr 5947; *Rubyezowycze* 1515 ŻDz XVIII/1, 130; *Rubieszowice* 1597 ADP 26, k. 943; w *Rubieszowicach* 1624 AGZ XX 219; *Rubieszowice* seu

Różwienica

Ruzobowice 1744 ADP 163, k. 262; *Rozubowce* 1794 Ga Mm1; *Rozubowiczi* 1851, *Rożubowyczi* 1860 Sch 36, 37; *Rożubowice*, rusk. *Rożubowyczi* 1888 SG IX 872; *Rożubowice* 1921 Sk XIII 33; *Rożubowice*, -wic, *rożubowicki* 1966 UN 67, 14; *Podgórze*, -rza, *podgórski* 1977 MPol nr 21, poz. 112; *Rożubowice*, -wic 1981 MPol nr 7, poz. 61; gw. *rožubovíce*, -víc, *rožubofski*. — Dawniej n. *Rubieżowice*, od ap. *rubież*, ukr. *rubeż* ‘granica, obszar pograniczny, kresy, pogranicze; poręba, przesieka’ SEBor 525–6, z suf. -owice, oznaczająca pierwotnie wieś, w której żyli mieszkańcy poręby. Zmiana *Rubieżowice* > *Rożubowice* w wyniku metatezy. W 1977 r. urzędowo zmieniono n. na *Podgórze*, w 1981 r. przywrócono n. historyczną. Lit.: MakPrz 228. BCz

Różwienica, dziś *Rożwienica*, wś, przem., gm. Rożwienica, 9 km na płd.-zach. od Jarosławia: *Rosdruanicza* (1387)1427 KMłp IV 19; *Rozdrwyenicza* 1437, *Rosdwenicza* 1444 AGZ XIII nr 460, 2328; *Roswyenyca* 1484 AGZ XIX nr 264; *Rozdwyennyca* Utraque 1515, *Rozwienicza* 1589 ŻDz XVIII/1, 134, 4; *Rozwienica* 1648 ADP 40 k. 315; *Rozdzwienica* 1660 ADP 6 k. 514, *Rozwinnica* 1678 ADP 155 k. 114; *Rozwiennica* 1727 ADP 160 k. 3; *Rozwinnicia* 1851, *Rozwianycia* 1860 Sch 40; *Rozwienica* albo *Rozwiennica* 1888 SG IX 849; *Rożwienica* XX MakPrz 228; *Rożwienica*, po zmianie *Rożwienica*, -cy, *rożwienicki* 1968 MPol nr 6, poz. 34; *Rożwienica*, -cy 1981 WUN III 147; po zmianie *Rożwienica*, -cy, *rożwienicki*, wś 2000 DzU nr 109, poz. 1163. — Pierwotnie n. *Rozrwienica (< **Orzr̥wienica*), *Rozdrwienica* (z wstawnym *d*), z suf. -ica. W podstawie ślad archaicznego imiesłowu biernego **orz-r̥wen-* (: *orz-ryti ‘rozryć’). Zmiana na *Rozdzwienica* wskutek uproszczenia grupy spółgłoskowej -zdr- > -zd-; formy *Rozwienica*//*Rożwienica* powstały przez usunięcie wstawnego *d*, a *Rożwienica* z powodu przejścia *ž* > *ż* przed spółgłoską miękką. E. Rzetelska-Feleszko wiąże podstawę nazwy z czasownikiem *rozerwać*, podobnie W. Makarski, który widzi tu pośrednictwo niepoświadczonej n. w. *Rozdrwanica//*Rozdrwienica* (wieś leży w pobliżu Mleczki Wschodniej). Lit.: Rzetelska, -ica 41; MakPrz 228–9. BCz

Rożyńsk zob. **Różyńsk** (1), **Różyńsko-Konopczyno**

Rożyńsk Duży zob. **Różyńsk** (2)

Rożyńsk Mały zob. **Różyńsk** (2, 3)

Rożyńsk Wielki zob. **Różyńsk** (2, 3)

Rożyńsko zob. **Chojnówek** (1), **Kurki** (3)

Rożyńsko-Konopczyno zob. **Różyńsko-Konopczyno**

Róg (1), wś, olszt., gm. Janowo, 22 km na płd.-wsch. od Nidzicy: *Rock*, *Roggen* 1571, 1600 KęTL 350; *Roggen* 1783 MpPerMz; *Roggen* 1789 Goldb I 184; *Roggen* 1796–1802 MpSchröt XXIII; *Roggen* 1820 Wald 217; *Rogen* 1839 MpKwat IV 1; *Roggen* — *Róg* 1879 KęTN 190; *Rog* 1888 SG IX 656; *Róg* — *Roggen* 1941 Choj 125; *Roggen* — *Róg*, -ogu, *roski* 1947 MPol XXV nr 111; *Róg*, *Rogu* 1982 WUN III 147; gw. *ruk*, -*rogu*, *rogofskie* (pole). — Od ap. *róg* we wtórnym znaczeniu ‘naróżnik, kąć’ SEBań III 153. Postaci zmienzone: *Rock*, *Roggen*. Lit.: Nidzica. Z dziejów miasta i okolic, 1976, 127. RP

Róg (2), os., dawniej wś, słup., gm. Studzienice, 12 km na płd.-wsch. od Bytowa: *Róg* 1768 PMT IX 55; *Sonnenwalde* ok. 1770 Froese 134; *Sonnenwalde* 1780 PMT IX 58; *Róg*, niem. *Sonnenwalde* 1888 SG IX 656; *Sonnenwalde* — *Róg*, *Rogu*, *roski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Róg* — *Sonnenwalde*, os. 1951 Rosp 275; *Róg*, *Rogu* 1982 WUN III 147; kasz.: *Róg*, *Rog^hu*, *rog^huowski* Lor A 31. — Oboczna n. niem. *Sonnenwalde* od ap. *Sonne* ‘słońce’ i *Wald(e)* ‘las’. Po 1945 r. urzędowo ustalono n. *Róg*, nawiązując do zapisu historycznego. Lit.: Surma, PMT IX 55, 58. BCz

Róg (3), przys., dawniej wś, suwał., gm. Pozezdrze, 6 km na płd. od Węgorzewa: *Roggen* 1785 Goldb III 171; *Roggen* 1796–1802 MpSchröt XII; *Roggen* — *Róg* 1879 KęTN 172; *Rog* 1888 SG IX 656; *Roggen* — *Róg*, wś 1946 Ley I 120; *Roggen* — *Róg*, -oga, *roski* 1949 MPol XXVII nr A-92; *Róg* — *Roggen*, os. 1951 Rosp 275; *Róg*, *Rogu* 1982 WUN III 147. — Według G. Białuńskiego wieś powstała zapewne w latach 60. XVI w. Lit.: BiałPrzem 37; BiałKol 192–3, 209. RP

Róg Orłowski, os., dawniej wś, suwał., gm. Wydminy, 24 km na wsch. od Giżycka: *Rog*, wś 1785 Goldb III 170; *Rhog* 1796–1802 MpSchröt XII; *Rhog* — *Róg* 1879 KęTN 156; *Rog*, wś 1888 SG IX 656; *Rhog* 1920 MpHAPr I; *Róg* — *Klein Lenkuck* 1938, *Rhog* 1941 Choj 111; *Róg* — *Kleinlenkuk* 1938, *Rhog*, folw. 1946 Ley I 42;

Róg Orłowski — *Klein Lenkuk (Rhog)*, wś 1951 Rosp 276; *Róg Orłowski*, wś 1967 SM 980; *Róg Orłowski, Rogu -kiego* 1982 WUN III 147; gw. *ruk*. — Dawniej *Róg*, niem. *Rhog*. W 1938 r. wsi nadano n. *Kleinlenkuk*, ponowioną z niem. n. jez. i n. m. *Lękuk Mały* (zob.). Po 1945 r. ustalono n. *Róg Orłowski*; człon odróżniający od n. wsi *Orłowo* (8). Lit.: Giżycko. Z dziejów miasta i powiatu, 1966, 116; BiałOsad 168. RP

Rój, cz. Żor, dawniej wś, kat.: Item in *Regno Dei* id est *Ray* ok. 1300 CdSil XIV 108; de villa *Ray* 1652, in villa *Ray* 1679 J II 17, 126; *Ray* 1736 MpWielRat; *Roy* 1743 SNGŚI XII 8; *Roi* 1784 Z III 166; *Roy, Róy* 1845 K 560; *Roy, Rój* 1900 Myc 45; *Rój, Roy* 1920 PrusŚG 64; *Rój, Roju* 1982 WUN III 147. — Pierwotnie *Raj*, od ap. *raj* 'niebo, królestwo niebieskie', o czym świadczy oboczna nazwa łac. *Regno Dei* 'królestwo boże'. Nazwa ta ma zapewne związek z działalnością cystersów z nieodległego klasztoru w Rudach, do którego należał Rój. Inaczej SNGŚI, w którym pominięto pierwszą część zapisu z ok. 1300 r. oraz postać z wokalizmem *a*. Forma *Roj, Rój* powstała w wyniku gw. wymowy *a* pochyłonego jako *o*. Lit.: SNGŚI XII 8–9; Weltzel, Geschichte der Stadt und Herrschaft Ratibor, 1881, 137; BorGŚI 55; Malec, Onomastické práce IV, 2000, 280–1. PS

Róklas, wś, olszt., gm. Wielbark, 19 km na pñ.-zach. od Chorzela: *Rocklaß* XVII–XVIII Froese 145; *Rokite* (!) 1783 MpPerMz; *Rocklass* 1796–1802 MpSchröt XVII; *Rock(g)las* 1820 Wald 232; *Roklass, Roklas, -u* ok. 1859 Szcześ-Teka 117; *Roklas* 1879 KętN 216; *Roklas* 1888 SG IX 714; *Roklas* — *Eckwald* 1933, *Rocklasz* 1941 Choj 124; *Eckwald* 1933, *Rocklasz* — *Róg-las* 1946 Ley I 109; *Eckwalde* — *Róklas, -u, róck-laski* 1948 MPol XXV nr 14; *Róklas, -su* 1982 WUN III 147; gw. *ruhlas/ruklas, -lasu, ruhlefské* (pole). — Zapewne dawna n. prus. *Rukals, por. n. os. *Rukals Ger 145, lit. n. os. *Rük-as, Rük-is* (: *rūkti* 'marszczyć się', *rūktis* 'zasepiony; ten, kto się marszczy') Lpvž II 635, prus. n. m. *Rockel-keim, Rockels* Błażienė 133, II 170, *Rokelawken*, dziś *Rukławki, Ruckelkajm*, dziś *Rogielkajmy* (zob.), lit. n. m. *Rukai* PétVV 339. Nazwa przejęta do j. niem. fonetycznie jako *Rocklass*; w 1933 r. nazwę przetłumaczono urzędowo na *Eckwalde* ('róg lasu', por. zapis *Róg-las*). Polska n. *Róklas*

jest przekształceniem prus. n. *Rukals za pośrednictwem niem.; formy gw. ilustrują dysymilację *-kl-* : *-χl-*. Lit.: Szczytno. Z dziejów miasta i powiatu, 1962, 155; PrzybBalt 245. RP

Rów (1), os., dawniej wś, gdań., gm. Dziemiany-Lipusz, 15 km na pñ.-wsch. od Brus: *Row* 1765 PMT I 101; *Row* 1789 Goldb II 206; *Row* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rów* 1879 KętN 25; *Rów*, niem. *Row* 1888 SG IX 814–15; *Row*, fr. auch *Gluszyny* 1912 Bär 42, 100; *Row* 1925 Krzep 100; *Rów* 1967 SM 981; *Rów, Rowu* 1982 WUN III 147; gw. dawniej *rów* Lor 88, *rovski* Lor A 31, później *rūf, -vu*. — Od ap. *rów* 'rów, przekop, jar, podłużna dolina, podłużny dół wykopany w ziemi' SEBor 524. Oboczna n. *Gluszyny*, od ap. *glusza* 'pustkowie, odludzie' SEBor 165, z suf. *-ina*, w l. mn. Lit.: Breza, PMT I 101. WK

Rów (2), wś, gorz., gm. Myślibórz, 7,5 km na wsch. od Trzeńska-Zdroju: *Ruve* 1316 SHGNM(Regesten nr 2511); *Rueff* 1337 LandbNM 86; *Rube* (1338) CdB A XXIV 28; *Ruffe* (1365) CdB A XVIII 139; *Roff* 1418 SHGNM(Grotefeld II nr 1152); *Ruffen* 1789 MpGillyPom; *Rufen* 1833 MpUMbl 150; *Rufen* — *Rów, Rowu, rowski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Rów, Rowu* 1982 WUN III 147. — Od ap. *rów*, w formie pluralnej; n. zapisywana w formach ziemczonych *Ruve, Rufen*. Według E. Muki n. od przym. *równy*, co mniej prawdopodobne. Postać *Rów* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: MuckeNM 203; SGorz 244–5. BCz

Rówce, wś, siedl., gm. Zbuczyn Poduchowny, 13,5 km na pñd.-wsch. od Siedlec: *Rowcze* 1552, 1580 ŻDz XIV 394, 415; *Rowcze* 1620 RPobLu 170; *Rufce* (!) 1678–79 WPar 206; *Rowce* 1787 Spis 431; *Rowce* 1827 Tabella II 143; *Rówce* 1877 Zin II 114; *Rówce* 1888 SG IX 815; *Rówce* 1921 Sk IV 98; *Rówce, -wiec* 1982 WUN III 147. — Od ap. *rowiec (: *rów*), w l. mn. Lit.: KosLu 71. IN

Rówienica, os., dawniej wś, bydż., gm. Drzycim, 14 km na pñ.-zach. od Świecia: *Rowennitz* 1360 Lor X 166; *Rofenitz* 1400 Pelp 586; *Roffenicz* 1434, *Rovenitz* ok. 1450 Lor X 166; *Rowyenyca* 1526 Matr IV/2, nr 14617; *Rowienicza* 1534 Inwłoc 122; *Rowienicza* 1570 ŻDz XXIII 186; *Rowiennicza* 1583, *Rowienicze* 1597 Font I–III 91, 357; *Rowiennica* 1648 RP 180; *Rówiennica* 1682 Font V 115; *Rowienica* 1796–1802 MpSchröt XV;

Rówienko

Rowinitza — Rówienica 1879 KętN 110; Rówienica, niem. Rowinitza 1888 SG IX 816; Rowienica (Rowinitza) 1925 Krzep 100; Rówienica 1952 UW 56; Rówienica, -cy 1982 WUN III 147; gw. *růwienica*. — Nazwa ponowiona z n. rz. Rówienica, por. Rowenicz 1360 Lor X 166, ta od przym. *równy*, z suf. -ica. Lit.: Górniewicz, -ica 76, 77; Jakus-Borkowa, PMT VIII 91. WK

Rówienko, os., dawniej wś, gorz., gm. Barlinek, 6 km na pń.-zach. od Barlinka: *neure Ruuen* 1608 SHGNM(BerghausLandbMB 360); Col. *Ruwen* 1833 MpUMbl 1489; *Neu Ruwen* — Rówienko, -ka, *rówienecki* 1949 MPol XXVII nr A-76; Rówienko — *Neu Ruwen*, os. 1951 Rosp 276; Rówienko, -ka 1982 WUN III 148. — Dawna n. od zniemczonej n. sąsiedniej wsi *Ruwen*, dziś Równo (1), i od niem. przym. *neu* 'nowy' — osada powstała wskutek przesiedlenia kilku chłopów z Równa. Nazwę Rówienko wprowadzono urzędowo po 1945 r. Lit.: SGorz 246. BCz

Rówieńskie Budy zob. **Budy Rowieńskie**

Rówińskie Budy zob. **Budy Rowieńskie**

Równa (1), przys., dawniej wś, leszcz., gm. Jemielno, 10 km na pń.-zach. od Góry: ad metas *Ravinov*, inter Baltz *Ravinow* (1281)XVI SUR IV 313; Appezcho von *Rabnow* 1309, de *Rabnow* 1310, *Rabenow* 1311, dem Ritter Opicz *Rabenow* (1323)XV, fals., *Lync belczrawino* (! rect. *Belc et Rawino*, also *Linz*) 1338 Reg nr 3076, 3099, 3235, 4275, 6128; *Ravenow* 1375, *Rabne* 1493 CdSil XXVIII 31, 267; *Raben* 1644 MpDSWol; *Rabenau* 1736 MpWielWol; *Rabenau* 1791 Z X 423; *Rabenau*, folw. 1845 K 523; *Rabenau* — Równa, -nej, *rówieński* 1950 MPol nr 52, poz. 588; Równa, -nej 1982 WUN III 148. — Dawniej zapewne *Równów, od przym. *równy*, z suf. -ów, por. jednak też n. os. *Rowien*, *Rowno* SSNO IV 495, VII 213 i objaśnienie n. *Rowień*. Nazwę wcześniej zniemczono jako *Rabnow*, później *Rabenau* (regularna substytucja *w > b*, a także *o > a*), okresowo funkcjonowała też n. *Raben*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. Równa. Lit.: SNGŚI XII 10. PS

Równa (2), cz. Świniar, dawniej wś, pozn., gm. Klecko: Równa al. Równo, niem. *Ruwna* ... zlewają się ze Świniarkami 1888 SG IX 817; Równa, niem. *Rowna*, wś 1921 Sk X 14, 154; Równa, wś 1933 SkBy 1462; Równa, -nej 1967 UN 77, 12;

gw. *růwyna*, -nyj. — Od przym. *równy*. ZZ

Równa (3), wś, sier., gm. Błaszki, 11,5 km na pń.-zach. od Warty: *Rowna* 1393 SHGŁęcz II 75; *Rowna* 1496, *Rowna* 1511 ŻDz XIII 171, 180; *Rowna* 1511/12 VisitGn 393; *Rowna* 1511–23 ŁLB II 57; *Rowna* 1553–76 ŻDz XIII 218; *Rowna* 1783–84 RejKor 167; *Rowna* 1827 Tabella II 143; *Równa* 1877 Zin II 114; *Równa* 1888 SG IX 817; *Równa* 1921 Sk II 98; *Równa*, -nej, *rówieński* 1972 UN 50, 24; gw. *ruvna*, -ny, *ruwnański*. Lit.: SHGŁęcz II 75. EB

Równa zob. **Równe** (2, 4)

Równe (1), wś, gdań., gm. Nowa Karczma-Liniewo, 14,5 km na pń.-wsch. od Kościerzyny: *ville Rofne* 1289 Perl 400; *Rofne* (1437/38) GZ 116; *Rowne* 1534 InwWłoc 119; *Ruwne* 1570 ŻDz XXIII 149; *Rowne* 1584 Font I–III 234; *Rowne* 1648 RP 172; *Rowno* 1659 PMT I 101; *Równe* 1682 Font V 96; *Rawno* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rowen* — Równe 1879 KętN 25; *Równe*, niem. *Rowen* 1888 SG IX 824; *Równe* (*Rowen*) 1925 Krzep 100; *Równe* 1967 SM 981; *Równe*, -nego 1982 WUN III 148; gw. *růwno//rovi*. — Zapewne od ap. *rów*, z suf. -ne, -no, w wariacie gw. także w l. mn. Forma zniemczona *Rowen*. Lit.: Borek, -bn- 162; Breza, PMT I 101. WK

Równe (2), wś, krośn., gm. Dukla, 6 km na zach. od Iwonicza: *Rowne* 1352 AGZ VIII 1; *Rauna* (!) 1384 AGZ VII 28; *Rowna* 1386, *Rowne* 1396 AGZ VIII 23, 39; *Rowne* 1438 U nr 1580; *Rowne* 1508 ŻDz XVIII/1, 122; w *Rownym* 1647 Musz 17; *Rowne* 1727 ADP 160, k. 370; z *Ruwnem* y Cergową 1787 MJ 19, II, 43, 24; *Równie* (!) v. *Rowne* 1794 Ga Mm1; *Równe* 1888 SG IX 823; *Równe*, -nego 1982 WUN III 148. — Od przym. *równy*; n. nawiązuje do ukształtowania terenu. Zapisy *Równe//Równa* potwierdzają wahanie rodzaju gramatycznego. Lit.: SHGsk III 81–3; Borek, -bn- 162; MakSk 141. BCz

Równe (3), wś, opol., gm. Głubczyce, 8 km na pń.-zach. od Głubczyc: *Rofne* 1377 CdSil VI 199, 200; *Rofne*, *Rosne* (!) 1377 Drz I 128; mit *Rowny* (1434)XVI CdSil VI 56; *Rowen* 1461 Drz I 128; *Roben* 1736 MpWielKarn; *Roben* 1784 Z III 227; *Roben* 1845 K 549; czesk. *Rovne*, *Rovna*, polsk. *Równie* 1897 Drz I 128; *Roben*, *Równie* 1900 Myc 80; *Równie* — *Roben* 1939 Prus 64; *Roben* — *Równie*, -ego, *rówieński* 1947 MPol XXVI nr 37;

Równe, -nego 1982 WUN III 148. — Od przym. *równy*, czes. *rovný*; n. ziemczona jako *Roben*. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Równie*. Lit.: SNGŚI XII 10; BorGŚI 56; Borek -*bn*- 162. JCh/PS

Równie (4), wś, siedl., gm. Strachówka, 11 km na wsch. od Tuszcz: *Rowne* 1478 SHGMz(MK 9, 105v); *Rowno* 1484 SHGMz(Ep. 11, 76); *Rowne* 1514 SHGMz(Ep. 2, 53); *Rowna* 1518 SHGMz(Ep. 2, 322); *Rowne* (1565) Lumaz II 191; *Rowne* 1578 ŻDz XVI 409; *Rowno* 1783 MpPerMz; *Rowne* 1783–84 RejKor 487; *Rowne* 1827 Tabella II 143; *Rowne* 1839 MpKwat V 4; *Równie* 1888 SG IX 817; *Równie*, -nego 1982 WUN III 148. UB

Równepole zob. **Równopole**

Równia, wś, krośn., gm. Ustrzyki Dolne, 20 km na płd.-wsch. od Leska: villam praesentibus vocamus *Rowień* na Okolyszczach ... villam locare in jure Volachico 1541, folwark *Rowien* ze wsią rzeczoną *Rowien* 1580 SHGsk III 83; *Rowien* 1589 ŻDz XVIII/1, 57; *Równia* ... w *Równi* 1595 RZł 118; *po Rowniu* 1612 ADP 30, k. 32; *Rowien* 1761 WAP 53, 31; *Rownia* 1794 Ga Mm1; *Rownia* 1860 Sch 128; *Równia* 1888 SG IX 824; *Równia*, -ni 1982 WUN III 148. — Dawniej *Rowień*; n. ponowiona z n. potoku *Rowień* (dziś *Równianka*), por. *Rowien* 1509 (?) SHGsk III 81, *Równia* 1883 SG IX 824. Wtórnie zmiana rodzaju gramatycznego, wyrównanie do pol. ap. *równia* 'równina'. Według W. Makarskiego n. od ukr. ap. *roweń* 'równina' Hrin IV 26. Lit.: SHGsk III 83; MakSk 141. BCz

Równia zob. **Polana** (3)

Równianki, wś, zamoj., gm. Rudnik, 17 km na płd.-zach. od Krasnegostawu: *Rownianki* 1564 ŻDz XVIII/1, 196; *Rownianki* deserta 1783–84 RejKor 18; *Rownianki* 1796 PerOpis I 175; *Równianki*, folw. 1888 SG IX 825; *Równianki*, kol. 1921 Sk IV 51; *Równianki*, -nek, *równiański* 1970 UN 111, 29; gw. *ruvńanki*, -nek, *ruvńajski*. — Od ap. *równianka* 'słoma prosta, równa, mierzwa' SL V 72, w formie pluralnej; por. też przym. *równy*. Lit.: CzChełm 189. BCz

Równina, dziś *Równina Dolna* i *Równina Górna*, dwie osady, dawniej wś, olszt., gm. Korsze, 6 km na wsch. od Korsz: *Plein* 1419 Ger 124; *Pleyen* 1422, *Pleyn* villa 1437 GZ 27, 69; *Plenen* 1533, 1589, 1620–21 HAPr V 83; *Plehen*, *Ober*, *Unter*; *Plöhen*, wś ok. 1780 HAPr IV 333, 334; *Pleh-*

nen 1796–1802 MpSchröt XI; *Ober Plehnen*, wś, *Unter Plehnen*, folw. 1820 Wald 134, 136; *Plehnen Ober*, dobra 1887 SG VIII 245; *Ober Plehnen* — *Plejny Dolne*, *Unter Plehnen* — *Plejny Górne*, dwa dw. 1946 Ley I 33, 35; *Ober Plehnen* — *Równina Górna*, -ny -nej, *górnorówniński*, *Unter Plehnen* — *Równina Dolna*, -ny -nej, *dolnorówniński* 1949 MPol XXVII nr A-92; *Równina* — *Plehnen*, wś 1951 Rosp 276; *Równina Dolna*, *Równina Górna*, -ny -nej 1982 WUN III 149. — Wieś lokowana w XIV w.; dawniej n. prus. **Plein-*, por. lit. ap. *pleinė* 'równina', n. m. *Pleinė* Ger 124; ziemczone formy *Plein*, *Pleyen*, *Plönen*, *Ple(h)nen*. Od XVIII w. nazwa z niem. członami dyferencyjnymi *Ober*, *Unter* — pol. *Dolna*, *Górna*, spolonizowana jako *Plejny*. Po 1945 r. ustalono n. *Równina*. Lit.: Kętrzyn. Z dziejów miasta i okolic, 1978, 220; Ger 124; PrzybBałt 245–6. RP

Równino, wś zaginiona, leżała na płd. od Skarszew, gdań.: *Reueninov* (1198)1262 Perl 7; *Rownino*, *Rounino* 1290 Perl 419, 420. — Może to *Równino, od n. os. *Równy, z suf. -ino, lub *Rzewnino, od n. os. *Rzewny, por. *Rzewnisz* SSNO IV 545 (z wstawnym -e-), z suf. -ino. Lit.: Breza, PMT I 101. WK

Równiny, kol., okresowo wś, kiel., gm. Busko-Zdrój, 13 km na płd.-wsch. od Buska-Zdroju: *Równiny* 1839 MpKwat IV 7; *Równiny*, folw. 1888 SG IX 825; *Równiny*, kol. i folw. 1921 Sk III 131; *Równiny*, kol. i folw. 1933 SkBy 1462; *Równiny*, -nin, *równiński*, wś 1966 UN 19, 46; *Równiny*, -nin 1982 WUN III 149. — Od ap. *równina* 'płaska przestrzeń ziemi, płaszczyna' SW V 743, w l. mn. Lit.: KopKiel 84. IN

Równo (1), wś, gorz., gm. Barlinek, 8 km na płn. od Barlinka: *Roven* 1337 SHGNM(Schöningg II/1, 25); *Ruwe* 1378 SHGNM(Dre XI nr 2029); *Ruffen* (1564) CdB A XXIV 293; *Rüben* (!) 1571 SHGNM(Ledebur 79); *Nuffin* (!) 1608 SHGNM(Eickstedt 246); *Ruffe* 1618 MpLub; *Ruwen* 1833 MpUMbl 1490; *Ruwen* — *Równo*, -na, *równieński* 1947 MPol XXV nr 111; *Równo*, -na 1982 WUN III 149. — Dawniej n. *Rowy lub *Równo, od przym. *równien* (w odmianie prostej), por. stp. *równien* 'ten, co jest równy', *równia* 'równina' Sstp VIII 32–33; n. ziemczona jako *Ruwen* (interpretacja słow. *Równien jako l. mn.). Postać *Równo* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: Rzduma II 15. BCz

Równo

Równo (2), wś, słup., gm. Głównicyce, 25 km na płn.-wsch. od Słupska: *Roune* (1282)1323 PU II 477; *Roune, Rouna* (1282)1323 Perlb 299; *Rouen* (1290) PU III 104; *Rounon* (1290)1323 Perlb 418; *Rowe* 1618 MpLub; *Rowen* 1789 MpGilly-Pom; *Równne*, niem. *Rowen* 1888 SG IX 824; *Rowen* — *Równno, -na, rówieński* 1947 MPoL XXV nr 111; *Równno, -na* 1982 WUN III 149; kasz.: *rómno* LorSNH 101. — Postać *Równno* ustalona urzędowo po 1945 r. W zapisie kasz. przejście *wm > mn*. Lit.: LorSNH 101; Iwicki, PMT XI 93. BCz

Równo zob. **Równa** (2), **Równne** (1, 4)

Równopole, wś, pil., gm. Kaczory, 13 km na płd.-wsch. od Piły: Col. *Rownopole* ok. 1845 MpRey nr 62; *Równopole* 1888 SG IX 825; *Równepole*, niem. *Ebenfeld* 1921 Sk X 9, 154; *Równepole* 1933 SkBy 1462; *Równopole, -la* 1982 WUN III 149; gw. *ruvnapole, -la, ruvnapolański*. — Od wyrażenia *równne pole*, w formie złożenia z interfiksem *-o-*, okresowo także zrost. Nazwa niem. *Ebenfeld* jest kalką n. pol. ZZ

Rózzant zob. **Rózzyniec**

Rózzia, cz. Płoszowa, dawniej wś, piotr., gm. Radomsko: *Rózzia* 1827 Tabella II 144; *Ruzia* 1877 Zin II 124; *Ruzia* 1889 SG X 46; *Rózzia*, wś 1921 Sk II 84; *Rózzia*, wś 1933 SkBy 1462; *Rózzia*, wś 1967 SM 981; *Rózzia, -zi*, cz. wsi Płoszów 1972 UN 48, 93; *Rózzia, -zi*, przys. 1982 WUN III 149; po zmianie *Rózzia, Rózzia* 2001 DzU nr 153, poz. 1772. — Od im. *Rózzia* (: *Rozalia*). EB

Rózzin zob. **Rózzinów**

Rózzinowo, cz. Włocławka, dawniej wś: *Rozynowo* 1877 Zin II 115; *Rozynowo* 1888 SG IX 850; *Rózzanowo* lub *Rózzinowo* 1893 SG XIII 373; *Rózzinowo* 1921 Sk I 202; *Rózzinowo* 1952 UW 60; *Rózzinowo, -wa, rózzinowski* 1972 UN 191, 52; *Rózzinowo, -wa*, wś 1982 WUN III 149; po zmianie *Rózzinowo, -wa*, cz. Włocławka 2013 DzU poz. 200. — Od im. *Rozyna*, wtórnie nawiązanie do nazw. *Rózzan, Rózzin* RymSEN II 367 (: *rózza* lub im. *Rózza, Rózzia*), z suf. *-owo*. AG

Rózzinów, cz. wsi Żelgoszcz, dawniej wś, łodz., gm. Parzączew: *Rózzin*, kol. 1888 SG IX 837; *Ruzin*, kol. 1902 Przew II 138; *Rózzin*, wś 1921 Sk II 54; *Rózzin* 1933 SkBy 1462; *Rózzin*, wś 1967 SM 981; *Rózzinów, -nowa* 1982 WUN III 149. — Od im. *Rózzia*, z suf. *-in*, wtórnie rozszerzone suf. *-ów*. EB

Rózza (1), wś, koniń., gm. Słupca, 1,5 km na płn.-wsch. od Słupcy: *Rózzec* 1827 Tabella II 144; Kol. *Rózza* 1839 MpKwat I 2; *Rózza* 1877 Zin II 115; *Rózza*, kol. 1888 SG IX 850; *Rózza*, wś 1902 Przew II 130; *Rózza* 1933 SkBy 1463; *Rózza, -ży* 1982 WUN III 149. — Od n. os. i heral. *Roza* SSNO IV 504, z suf. *-ec*, następnie w postaci bezsufiksальной. ZZ

Rózza (2), cz. Gniezna, dawniej wś, pozn.: *Roza* 1602–03 Koz III 717; Folwark *Roza* 1789 MKI(Tab 36, 25); *Rózza* 1846 KsP 464; *Rózza*, niem. *Ruza* 1888 SG 851; *Rózza, -ży, rózzański* 1967 UN 77, 8, 35. — Właścicielami pobliskiego Jankowa byli niegdyś Rózzice-Poraje (Koz III 717), którzy mieli w herbie różę (SEMot VI 46). ZZ

Rózza (3), dziś *Nowa Rózza* i *Rózza*, dwie wsi, pozn., gm. Nowy Tomyśl, 7 km na płn.-wsch. od Nowego Tomyśla: *Roza* 1508, *Rosza* 1510 SHGPn IV 202; *Rosa* 1510 NKs 170–1; *Roza* 1580 ŻDz XII 40; *Roza* 1622–24, 1789 PPozn(Tab 1, 37 i 6, 172); *Rózzynskie Oleńdry* 1765 Rusiński 139; *Roza, Rozynski holendry* 1783–84 RejKor 775; *Rózza*, niem. *Rose*, wś, *Rózza Nowa*, niem. *Neurose*, holendry 1888 SG IX 850, 851; *Rózza*, niem. *Rose, Rózza Nowa*, niem. *Neurose*, dwie wsi 1921 Sk X 53, 55, 148, 154; *Nowa Rózza, -wej -ży, Rózza, -ży* 1981, 1982 WUN II 549, III 149. — Od końca XVIII w. dwa obiekty: *Rózza* i *Rózzynskie Oleńdry*, dziś *Rózza Nowa*, człon pierwszy w n. zestawionej od n. m. *Rózza*, człon drugi od ap. *holendry, oleńdry* (zob. *Holendry* (1)) i od przym. *nowy*. Lit.: SHGPn IV 202–3; PPozn 261; RutkTopWlk 205–6. ZZ

Rózza (4), dziś *Rózza Podgórna* i *Stara Rózza*, dwie wsi, siedl., gm. Stoczek Łukowski, 8 km na płn.-wsch. od Stoczka Łukowskiego: *Rosza* 1543 Matr IV/1, nr 7092; *Roza* 1576 ŻDz XVI 221; *Ruza* 1783 MpPerMz; *Roza* 1783–84 RejKor 760; *Rózza* 1827 Tabella II 144; *Rózza* 1839 MpKwat V 5; *Rózza* 1888 SG IX 850; *Rózza Podgórna, Rózza Stara* 1921 Sk IV 75; *Rózza Podgórna, -ży -nej, rózzański, Stara Rózza, -rej -ży, starorózzański* 1970 UN 115, 28. — Od n. os. i heral. *Roza* SSNO IV 504. Człony dyferencyjne w n. zestawionych od przym. *stary, podgóorny*. UB

Rózza (5), wś, sier., gm. Dobroń, 7,5 km na płd.-zach. od Pabianic: [*Rózza*] (1398), *Rózza* 1606 SHGŁęcz II 75; *Roza* 1783–84 RejKor 84; *Rózza*

1827 Tabella II 144; *Róża* 1877 Zin II 115; *Róża*, kol. i os. leśna 1888 SG IX 850; *Róża* 1902 Przew II 130; *Róża*, wś 1921 Sk II 49; *Róża*, -*ży*, *różański* 1974 UN 42, 12; gw. *ruza*, -*zy*, *ruzański*. Lit.: SHGLęcz II 75. EB

Róża (6), wś, tarn., gm. Czarna, 11,5 km na płn.-zach. od Dębicy: *Rosza* 1396, 1397 Sand nr 37, 115; *Rossa* ok. 1408 SHGSd(TP 22, 467); *Roza* 1409 SHGSd(TP 34, 358); *Rosza* 1415 SHGSd(TP 20, 147); *Rosza* 1419 Kkk II 450; *Roza* 1420 KMłp IV 184; *Rossa* 1424 SHGSd(TP 25, 201); *Roza* 1426 ZDM II 60; *Roza* 1470–80 DB I 15; *Roscha* 1487 SHGSd(TP 24, 375); *Ros-scha* 1502 SHGSd(TP 22, 549); *Roza* 1508 ŻDz XV 467; *Roza* 1529 LR 68; *Roza* 1581 ŻDz XIV 247; *Róża* 1888 SG IX 850; *Róża* 1921 Sk XII 31; *Róża*, -*ży*, *różański* 1965 UN 55, 54; gw. *ruza*, -*y*, *ruski*. — Od n. os. *Róg*, z suf. *-*ja* lub od ap. *róża*. Lit.: OPilz 50. IN

Róża (7), wś, zamoj., gm. Susiec, 10 km na zach. od Tomaszowa Lubelskiego: *Róża* 1839 MpKwat VI 9; *Róża* 1888 SG IX 850; *Róża*, -*ży*, *różański* 1970 UN 120, 17; *Róża*, -*ży* 1982 WUN III 149; gw. *ruża*, -*ży*, *ruzański*. — Od n. os. *Róża* lub od ap. *róża*. Lit.: MakPrz 229; CzChelm 190. BCz

Róża zob. **Biała Róża**, **Róża Wielka**

Róża Biała zob. **Biała Róża**

Róża-Łosiniec zob. **Łosiniec** (3)

Róża Nowa zob. **Róża** (3)

Róża Podgórna zob. **Róża** (4)

Róża Stara zob. **Róża** (4)

Róża Wielka, wś, pil., gm. Szydłowo, 14,5 km na pld. od Walcza: wüsten Platze Rożenski auch *Roza* genannt 1565 SchDK 313; *Roza* 1590 Schmitt 221; *Róża* (*Rose*) 1886 CalWał 46; *Róża*, niem. *Rose* al. *Koenglich Rose* 1888 SG IX 851; *Rose* — *Róża Wielka*, -*ży* -*kiej*, *wielkoróżański* 1946 MPol XXV nr 142; *Róża Wielka*, -*ży* -*kiej* 1982 WUN III 149. — Nazwa zapewne ponowiona z n. ter., por. zapis z 1565 r., ta zaś od im. *Róża* lub n. heral. *Roza*, niem. kalka *Rose*. Człon drugi od niem. przym. *königlich* 'królewski', dyferencyjny wobec n. *Adlig Rose*, pol. *Róża Mała* (na określenie dóbr). Nazwa *Róża Wielka* ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: HWał 341. ZZ

Różan, mto, ostroł.: *Rozan* (1377)1560, oppido *Rozan* (1378)1530, *Rosan* 1381 KMaz III

309, 214, 287; de opido *Rozan* 1413, de civitate *Rosman* (!) 1413 Cruc III 159, 164; *Rossan* 1425 Mkm I nr 24; *Rozan* 1429 Mkm II nr 112; *Rozan* 1438 Kkm 196; oppido *Roszan* 1449 Pułt nr 1; *Rozan* 1462 Płoc I 251; *Roschan*, *Rosan* 1488 SHGMz(Ep. 10, 590–1 i 11, 159); *Rozań*, ... starostwo *Różańskie*, w *Rozanie* (1565) Lumaz II 127, 129; Oppidum *Rożan* 1582 ŻDz XVI 386; *Rożan* 1783 MpPerMz; *Rozan* 1827 Tabella II 144; *Rożan*, os. miejska 1888 SG IX 851; *Różan*, -*na*, *różański* 1971 UN 129, 34. — Nazwa wieloznaczna. S. Rospond szuka dla niej źródłosłowu bałtyckiego i zestawia z lit. *rasa* 'dolina', K. Rymut natomiast przywołuje notowany od XV w. ap. *róża*, przym. *różany*. Lit.: ZMaz 323; Rosp-SEMiG 330; RymNmiast 206–7. UB

Różana (1), wś, legn., gm. Udanin, 10 km na płn.-wsch. od Strzegomia: *Cunczledirhosin* ok. 1300 CdSil XIV 136; *Ledirhose* 1330 Moep 103; *Lederose* 1360 Ng 162; *Ledirhosen* 1371(1372?), 1385 LandbSch I nr 599, II nr 30; *Lederhose*, auch *Lederrose* (1371) K 356; *Ledirhosin* 1372 CdSil XIV 136; *Lederhose* 1393, *Ledirhose* 1395, *Ledirhoze* 1399, *Ledirhosen* 1401, *Ledirhose* 1403 LandbSch II nr 1314, 1403, III nr 677, 1127, 1491; *Lederhose* 1611 CdSil XXVII 252; *Lederhose* ok. 1660 MpDSSvid; *Laderhosse* 1677, *Lederhose*, *Laderhoße* 1687 J IV 190, 212, 409; *Lederhosen* 1736 MpWielSchw; *Lederhose* 1785 Z V 227; *Lederhose* 1845 K 356; *Lederose* 1889 MpMbl(4964); *Lederose* 1941 Wrzosek 16; *Lederose* — *Różana*, -*y*, *różański* 1947 MPol XXV nr 124; *Różana*, -*nej* 1982 WUN III 149. — Według SNGŚI n. *Lederhose* to n. zartobliwa, od niem. *Lederhosen* 'skórzane spodnie'; zdaniem A. Moeperta było to przezwisko właściciela majątku, por. n. os. *Lederhose* Gott 260. W pierwszym zapisie z dodatkowym członem od n. os. *Kunz* (: *hu(o)nnad*) Gott 310–1. Możliwe jednak, że nazwa ma związek z daniną w postaci spodni (lub butów; niem. *Hosenzins*), odnotowaną w dokumentach dotyczących księstwa jaworskiego, por. Die herzoginne hat gegeben Hannose Renker drey par iarliches *hosesczinses* yn und uf den gutern ... eyn par *hosen* yn und uf dem vorwerke Sebeneychen 1385, drey par jarlichs *hosenzinses* 1385 LandbSch II nr 36, 70; o podobnej daninie (der Abgabe der „rheinischen Hosen“) por. Hanß Rose vom gehege zu Semmelwitz jährlich vor ein

Różana

paar *reinische hosen* 24 gr. 1638 CdSil XXVII 70, przyp. 3, 265. Możliwe zatem, że n. *Lederhosen* odnosi się do miejscowości, w której zajmowano się produkcją skórzanych spodni (obuwia). W Turynii występuje podobna nazwa *Lederhose*, którą jednak wywodzi się od słow. n. os. *Ludorad; analogicznie *Lieberose*, dłuż. *Luboraz*, od n. os. *Luborad; *Gastrose*, dłuż. *Gosćeraz*, od *Gostirad; *Mühlrose*, dłuż. *Miloraz*, od *Milorad (Eichler 183, 185). Postać *Lederose* powstała może przez adideację do ap. *Rose* 'róża'. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Różana*. Lit.: SNGŚI XII 11–2; Eichler, *Studien für Frühgeschichte slawischer Mundarten zwischen Saale und Neisse*, 183, 185. PS

Różana (2), wś, wałb., gm. Mieroszów, 2 km na pld.-zach. od Mieroszowa: *Rosenaw* 1350 Darst III 90; *Rosnaw* 1351, *Rasnaw* 1355 GQ V 23, 48; *Rosenow* 1369, 1389, *Rosenaw* 1396 LandbSch I nr 363, II nr 612, III nr 257; *Rosenau* 1548 CdSil XXI 108; *Rosenaw* 1548, *Rosenau* 1576 Darst VI 117, 120; *Rosenaw* ok. 1660 MpDSSvid; *Rosenau* 1666/67 J I 706; *Rosenau* 1736 MpWielSchw; *Rosenau* 1785 Z V 482; *Rosenau* 1845 K 556; *Różana*, -nej 1982 WUN III 149. — Dawna n. niem. *Rosenau*, od ap. *Rose* 'róża' lub od n. góry *Rosen Berg*, por. *Rosenberg* 1736 MpWielSchw, *Rosen B.* 1886 MpMbl(5362) dziś w obrębie góry Dziób w Górach Stołowych (na pld.-zach. od wsi Różana), z członem *-au*. Niewykluczone też, że n. *Rosenau* jest adaptacją słow. n. *Rožnów, zob. *Rožnów* (3). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Różana*. Lit.: SNGŚI XII 11–2. JCh/PS

Różana (3), wś, wałb., gm. Stoszowice, 8 km na pln.-zach. od Ząbkowic Śląskich: *decimas villarum, quarum hec sunt nomina ... Rozomuca* 1210 SUr I 89; *Rosomanca* 1260, 1262 SUr III 208, 261; in villa, que dicitur *Rosmanca*, de *Rosomanca* 1292, de *Rosmanka* 1296 SUr VI 57, 66, 224; *Rozmanka* (1296), *Rosomanca* 1316 Reg nr 2436, 3579; *Rosmank* 1400 ZfGS XXXIII 390; *Rosenbach* 1480 Ng 265; *Rossenbach*, villa 1666/67 J I 546; *Rosenbach* 1743 SNGŚI XII 11; *Roßenbach* 1785 Z IV 171; *Rosenbach*, früher *Rossenbach* 1845 K 556; *Rosenbach* 1888 SG IX 751; *Rosenbach* 1941 Wrzosek 12; *Rosenbach* — *Różana*, -nej, *różański* 1948 MPol XXV nr 14; *Różana*, -nej 1982 WUN III 149. — Zapisy sprzed XIV w. wskazują na pierwotną postać *Rosomąka

lub *Rozomąka; n. niejasna, por. n. os. *Rozom(e)* SSNO IV 498. Forma *Rosmanka* ukształtowała się może pod wpływem n. os. *Ros(e)mann* (: *Rozzo*, *Roso* < *Hrod*) Gott 262. Według SNGŚI to n. hybrydalna od teźże n. os. z suf. *-ka*, co jednak jest nieprawdopodobne (sugestia Z. Babika). Od XV w. n. w zniemczonej formie *Rosenbach*, która powstała wskutek adideacji do ap. *Rose* 'róża' i upodobnienia do nazw na *-bach* (: *Bach* 'potok, strumień'). Do pierwszego członu tej nazwy nawiązuje n. *Różana*, ustalona urzędowo po 1945 r. Lit.: SNGŚI XII 11–2; SGTS VII 478–9, XXI 245–7. PS

Różana zob. **Różaniec** (2), **Różanka** (3)

Różanek zob. **Róże**, **Różaniec** (1)

Różaniec (1), os., okresowo wś, elbl., gm. Braniewo, 8 km na pln.-zach. od Braniewa: *Rosen Orth* vasallagium 1718 Wijaczka 426; *Rosenorth*, folw. 1789 Goldb I 190; *Rosenort*, wś 1820 Wald 142; *Rosenort* — *Różanek*, dw. 1946 Ley I 14; *Rosenort* — *Różaniec*, -ńca, *różaniecki* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Różaniec* — *Rosenort*, os. 1951 Rosp 276; *Różaniec*, -ńca 1982 WUN III 149. — Nazwa niem. *Rosenort(h)* od ap. *Rose* 'róża' + *Ort* 'miejsce'. Nazwy pol. to *Różanek* i nadana urzędowo *Różaniec*. RP

Różaniec (2), wś, elbl., gm. Pieniężno, 4 km na wsch. od Pieniężna: ad metas *Rosengarten* (1312), ville nostre *Rosengarte* (1312) MWrm I 284, 93(R); *Rosengarten* (1317), *Rosengartin* (1325) MWrm I 311, 129; *rosingarten* (1326) MWrm I 382; Hermanus de *Curia* (1347) MWrm II 98 (= *Rosengarte*); ville *Rosengarten* 1394, in villa *Rosengarte* 1412 MWrm V 267, 483; *Rosengarte* (1430)XV, *Rosingarthe* 1500, *Rosengarten* 1585 MWrm IX 377, 378, 177; *Rosengarten* 1589 SHGWrm(ADWO, AK, RM 3c, k 8); *Rosengard* 1615 RŁWrm 263; *Rosengarth* 1718 Wijaczka 425; *Rosengart* 1755 MpEnd; *Rosengarth* 1789 Goldb I 190; *Rosengarth* 1796–1802 MpSchröt X; *Rosgarth* 1888 SG IX 753; *Rosengarth* — *Różana* 1946 Ley I 14; *Różaniec* — *Rosengarth* 1951 Rosp 276; *Różaniec*, -ńca 1982 WUN III 149. — Nazwa niem. *Rosengarten*, *Rosengarth*, od ap. *Rosengarten* 'ogród różany', śrdniem. *rosengarde* Lübben 307 (należy do tzw. Wunschnamen — nazw życzeniowych). Nazwa spolonizowana jako *Różana*; po 1945 r. ustalono n. *Różaniec*. RP

Różaniec (3), wś, zamoj., gm. Tarnogród, 23 km na pld.-zach. od Józefowa: *Rozaniecz* 1564–65 Lurus II 227; *Rozeniecz* 1565, *Rozaniecz* 1565 Lu-ukr III 219, IV 287; *Ruzaniec* 1618–1764 Tarpośl 158; *Różaniec* 1839 MpKwat VI 10; *Różaniec* 1888 SG IX 853; *Różaniec, -ńca* 1982 WUN III 149; gw. dawniej: *rużeńec, -ńca, rużeńeckki*; później *rużańec, -ńca, rużańeckki*. — Nazwa zapewne ponowiona z n. potoku *Różaniec*, por. *Różaniec* (1614) SG VIII 281 (: *różany*, ukr. *rożanyj* 'różowy, malwowy', od *roża*). Lit.: Rieger, HE XVIII 50; MakPrz 229. BCz

Różanka (1), wś, dawniej mko, chełm., gm. Włodawa, 7,5 km na pln.-zach. od Włodawy: [*Różancy*, d. *Rożanka*] 1506, *Rożanka*, mko 1524 SHGPD(kartoteka); *Rożanka* 1598 Chełm 341; w ... *Rożance* 1607 AWAK XXIII 7, 8; *Różanka* 1726 SHGPD(BOSS rkps nr 3075); *Rożanka* 1775, *Rożanka* 1790 SHGPD(Tarpośl); *Rożanka* 1827 Tabella II 144; *Rożanka* 1888 SG IX 854; *Różanka* 1921 Sk IV 121; *Różanka, -ki, różaniecki* 1967 UN 121, 11. — Od n. os. i heral. *Roża* SSNO IV 505, z suf. *-anka*; por. też ap. *różanka* 'ogród różany' SW V 766. EB

Różanka (1a), przys., dawniej wś, kiel., gm. Chmielnik, 3 km na pln.-wsch. od Chmielnika: *Ruzanka* 1839 MpKwat IV 7; *Rożanka* 1877 Zin II 115; *Rożanka* 1888 SG IX 853–4; *Rożanka*, wś 1902 Przew II 130; *Różanka*, folw. 1933 SkBy 1463; *Różanka, -ki*, cz. Wierzbia 1966 UN 19, 21; *Różanka, -ki* 1982 WUN III 150. Lit.: KopKiel 133. IN

Różanka (2), dziś Nowa Różanka i Stara Różanka, dwie wsi, olszt., gm. Kętrzyn, 6 km na pln.-wsch. od Kętrzyna: *Alde Rosental, Nuwe Rosental* 1422, *Rosental, Rosentael* 1437 GZ 28, 53, 68; w *Nowym Rozentalu* 1684, w *Starym Rozentalu* 1692 Kętl 572; *Rosenthal, Alt* ok. 1780 HAPr IV 356; *alt, neu Rosenthal* 1796–1802 MpSchröt XI; *Alt-* (a. *Gross-*) *Rosenthal, Neu-Rosenthal* (*Kl. Rosenthal*), dwie wsi 1820 Wald 137, 139; *Rosental Alt, Rozental Mały, -a, Rosenthal Neu, Rozental Wielki, -a* ok. 1859 SzcześTeka 27; *Rosenthal Alt, Neu* 1888 SG IX 754; *Alt Rosenthal — Różanka Stara* al. *Rożental Stary, Neu Rosenthal — Nowa Różanka* al. *Nowy Rozental*, dwie wsi 1946 Ley I 30, 33; *Alt Rosenthal — Stara Różanka, -ej -i, różaniecki* 1946 MPol XXV nr 142; *Nowa Różanka,*

-wej -ki, Stara Różanka, -rej -ki 1981, 1982 WUN II 549, III 291. — Według historyków wsi były lokowane w 1399 r. Nazwa niem. *Rosenthal* od ap. *Rose* 'róża', *rosen* 'różany' i od ap. *T(h)al* 'dolina'; człony odróżniające niem. *Alt*, śrdniem. *ald(e)* i *Gross, Neu*, śrdniem. *nuwe* i *Klein*, przetłumaczone na pol. *Stary//Wielki, Nowy* i *Mały*. Nazwa *Rosenthal* spolonizowana jako *Rozental//Rożental*; po 1945 r. ustalono n. *Stara Różanka, Nowa Różanka*. Lit.: Kętrzyn. Z dziejów miasta i powiatu, 1978, 211–2, 226; BiałOsad 187, przyp. 181. RP

Różanka (3), wś, rzesz., gm. Wiśniowa, 9,5 km na pln.-zach. od Strzyżowa: *Rosana* (1425)1516 ZDM II 55; *Roszana* 1442, *Rozzanka* 1443 SHGSd(TP 3, 13 i 25); *Rozana* 1448, *Rozanka* 1471 SHGSd(TP 3, 41 i 34, 609); *Rozana* 1478 SHGSd(TP 21, 456); *Rozanka* 1504 SHGSd(TP 24, 541); *Rozana, Rozanka* 1529 LR 41, 235; *Rozanka* 1536 ŻDz XV 522; *Rozanka* 1581 ŻDz XIV 246; *Rożanka* 1888 SG IX 854–5; *Różanka* 1933 SkBy 1463; *Różanka, -ki, różanecki* 1966 UN 72, 24; gw. *rużanka, -ki, rużajski*. — Dawniej *Różana*, od przym. *różany* (: *róża*), wtórnie z suf. *-ka*. Lit.: OPilz 50; BańMorf 43. IN

Różanka (4), wś, wałb., gm. Międzyzylesie, 4 km na pln.-zach. od Międzyzylesia: *Rosintal* 1358 KGI 52; *Rosenthal* 1360 GQ I 168; *Rosintal* 1420 KGI 52; *Rosental* 1425 Sob VIII 246; *Rosental, Rosenthal* 1560 GQ III 30, 49; *Rosental* 1579 CdSil XXXIV 106; *Rosenthal, Alt Rosenthal* 1631 GQ III 130, 132; *Rosenthal* 1688 CdSil XXXIV 3; *Rosenthal* 1743 SNGŚI XII 12; *Rosenthal*, bestehet aus 3 Antheilen 1789 Z IX 348; *Rosenthal*, D[orf] in 2 Anth[eilen] 1845 K 557; *Rosenthal* 1941 Wrzosek 26; *Rosenthal — Różanka, -i, różaniecki* 1947 MPol XXVI nr 37; *Różanka, -ki* 1982 WUN III 150. — Nazwa niem. *Rosenthal* od ap. *Rose* 'róża', *rosen* 'różany' i ap. *T(h)al* 'dolina', efermerycznie z dodatkowym członem od przym. *alt* 'stary', odnoszącym się do jednej z części wsi (miejscowość dzieliła się na trzy, później dwie części, por. zapisy F. Zimmermanna i J. Kniego). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Różanka*. Lit.: SNGŚI XII 12; CzNiem 187. JCh/PS

Różanki, wś, gorz., gm. Kłodawa, 9 km na pln.-wsch. od Gorzowa Wielkopolskiego: *Stoltenbergh* 1337 LandbNM 95; *Stolttemberg* (1492), *das dorff fioltinberg* (1499) CdB A XVIII 429,

Różankowo

430; *Stolzenberg* 1590 SHGNM; *Stolzenberg* 1822 MpUMbl 1704; *Stolzenberg* — *Różanki*, *-ek*, *różanecki* 1947 MPol XXVI nr 37; *Różanki*, *-nek* 1982 WUN III 150. — Dawna n. niem. od n. rodu rycerskiego *Stolle* (znanego w Nowej Marchii) + *-berg*. Nazwa *Różanki* wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: Die Kunstdenkmäler der Provinz Brandenburg VII/3, 124; SGorz 247–9. BCz

Różankowo, wś, tor., gm. Łysomice, 10 km na płn.-zach. od Torunia: *Rosenberg* ok. 1845 MpRey nr 64; *Rosenberg* — *Różankowo* 1879 KętN 123; *Różankowo*, niem. *Rosenberg* 1888 SG IX 856; *Różankowo*, niem. *Rosenberg* 1921 Sk XI 60, 86; *Różankowo*, *-wa*, *różankowski* 1972 UN 187, 13. — Nazwa niem. *Rosenberg*, od ap. *Rose*, śrwniem. *rōse* 'róża, różany' + *-berg* 'góra'. W Kętrzyński utworzył w XIX w. pol. nazwę *Różankowo*. WK

Różanna (1), wś, bydż., gm. Bukowiec, 12 km na płn.-zach. od Chełmna: *Rosehne* 1415 Lor X 165; *Roszenna* 1430, *Roszanna* 1434 Lor X 165; *Roschune* 1438 GZ 103; *Rosana* 1534 Inwłoc 121; *Rozanna* 1565 Lupom 174; *Roszanna* 1570 ŻDz XXIII 189; *Rozanna* 1583, *Rozanna* 1597 Font I–III 83, 371; Wieś *Rażana*, folwark na *Różanej* 1664 Font XXXII 241; *Różanna* 1682 Font V 105; *Rozanna* (*Roschanno*) 1772/73 HAPr IV 637; *Roszanno*, *Rozanna* 1789 Goldb II 205, 206; *Rozanna* 1796–1802 MpSchröt XV; *Rozanno* — *Różanna* 1879 KętN 110; *Różanna*, niem. *Roschanno* 1888 SG IX 856; *Roschanno*, *Roczanno*, *Roszanno*, *Rozanno* 1912 Bär 100; *Różanna*, niem. *Roschanno* 1921 Sk XI 50, 86; *Różanna*, *-ny*, *różański* 1971 UN 186, 8. — Od ap. *rožen* 'słup, tyczka, żerdź, pręt metalowy lub drewniany do pieczenia mięsa nad ogniem' SEBor 523, z suf. *-na*, kociewskim rozwojem *-eN-* > *-aN-* i adideacją do przym. *różany*. W zapisach wahania rodzaju n., szczególnie na przełomie XIX i XX w. Lit.: Jakus-Borkowa, PMT VIII 91; Borek, *-bn-* 165; GórnOl, *-bn-* 61. WK

Różanna (2), wś, koniń., gm. Orchowo, 13 km na płd.-wsch. od Mogilna: *Roszenna* 1406 Koz I 261; *Rvzenna* 1489 Lupbrz 151; *Rozenna* 1527 Vlad XI 51; *Ruzenna* 1557–66 ŻDz XIII 35; *Rozanna* 1674 Rpog 154; *Rożanna* al. *Rożanno* 1888 SG IX 856; *Różanna*, *-ny*, *różański* 1972 UN 181, 24. — Od n. rz. *Różanna* (dziś zapewne Słowikowski Rów), por. *Rosenna* fluv. 1363, *Roszenna*

rivulus 1367 Koz I 261; n. rz. od ap. *rožen*, z suf. *-na*. Wtórnie *Różanna*, z nawiązaniem do przym. *różany*. Lit.: Borek, *-bn-* 165. AG

Różanna (3), wś, piotr., gm. Opoczno, 2 km na wsch. od Opoczna: *Rożanna* 1827 Tabella II 144; *Rożanna* 1888 SG IX 856; *Różanna* 1902 Przew II 130; *Różanna* 1952 UW 122; *Różanna*, *-ny*, *różański* 1969 UN 28, 48. — Od przym. *różany* (: *róża*), z suf. *-na*. IN

Różanna (4), wś, rad., gm. Odrzywół, 7 km na płd.-zach. od Nowego Miasta nad Pilicą: *Rożanna* 1827 Tabella II 144; *Rożanna* 1888 SG IX 856; *Różanna* 1902 Przew II 130; *Różanna* 1952 UW 123; *Różanna*, *-ny*, *różański* 1969 UN 28, 40. Lit.: KopRad 215. IN

Różannystok zob. **Różanystok**

Różanowice zob. **Różanów** (2)

Różanowo zob. **Różinowo**

Różanów (1), wś, płoc., gm. Kiernozia, 17,5 km na płn.-zach. od Łowicza: *Różanów* 1921 Sk I 28; *Różanów* 1967 SM 979; *Różanów*, *-nowa*, *różanowski* 1973 UN 44, 20; *Różanów*, *-nowa* 1982 WUN III 150. — Od im. *Róża*, z suf. *-anów*, lub od przym. *różany*, z suf. *-ów*. UW

Różanów (2), dziś *Różanowice*, wś, płoc., gm. Krzyżanów, 7,5 km na płd.-wsch. od Kutna: *Różanów* 1877 Zin II 115; *Różanowice* 1921 Sk I 52; *Różanowice* 1952 UW 89; *Różanów*, *-nowa*, *różanowski* 1974 UN 41, 28; po zmianie *Różanowice*, *-wic*, *różanowicki* 1996 MPol nr 79, poz. 713. — Nazwa wykazuje wahanie *Różanów*//*Różanowice*. EB

Różanów (3), wś, skiern., gm. Wiskitki, 11 km na płd. od Sochaczewa: *Różanów*, folw. 1902 Przew II 130; *Różanów* 1936 Mp-100(40–30); *Różanów* 1952 UW 10; *Różanów*, *-nowa*, *różański* 1971 UN 126, 12. UW

Różanówka, wś, ziel., gm. Siedlisko, 5,5 km na płn.-wsch. od Bytomia Odrzańskiego: *Rosenthal* 1618 Andrzejewski 181; *Rosenthal* 1643 MpDSGłog; *Rosenthal* 1739 MpWielGłog; *Rosenthal* 1791 Z X 164; *Rosenthal* 1845 K 557; *Rosenthal* 1941 Wrzosek 29; *Rosenthal* — *Różanówka*, *-ki*, *różanówecki* 1947 MPol XXVI nr 37; *Różanówka*, *-ki* 1982 WUN III 150. — Miejsco-wość powstała z folwarku, założonego w 1601 r. przez właściciela Siedliska Georga von Schön- aich. O n. niem. *Rosenthal* zob. *Różanka* (4). Po

1945 r. ustalono urzędowo n. *Różanówka*. Lit.: SNGŚI XII 12; Andrzejewski, Miejscowości powiatu nowosolskiego, 2004, 181. PS

Różany (1), wś, kosz., gm. Bobolice, 6 km na pñn.-zach. od Bobolic: *Rosenhof* 1850 MpRey nr 30; *Rosenhof* 1893 MpMbl (2065); *Rosenhof b. Goldbeck* — *Różany*, -an, różański 1948 MPol XXVI nr 59; *Różany* — *Rosenhof b. Goldbeck*, os. 1951 Rosp 276; *Różany*, -żan 1982 WUN III 150. — Dawna n. niem., od ap. *Rose* 'róża' + *Hof* 'dwór', typowa dla późnego osadnictwa niemieckiego, z dodatkowym członem lokalizującym od n. m. *Goldbeck*, dziś *Głodowa* (zob.). Po 1945 r. urzędowo ustalono n. *Różany*. Lit.: Belchnerowska, PMT XIII 63. BCz

Różany (2), wś, łódz., gm. Głowno, 7 km na wsch. od Głowna: Fw. *Różany* 1931 Mp-100(41–29); *Różany*, os. 1967 SM 982; *Różany*, -żan, różański 1973 UN 44, 16; *Różany*, -żan 1982 WUN III 150. — Nazwa od ap. *róża*, na wzór nazw z suf. -any. UW

Różany zob. **Rożany**

Różanystok, wś, biał., gm. Dąbrowa Białostocka, 1,5 km na pñd. od Dąbrowy Białostockiej: *Różanystok*, pierwotnie *Tabenszczyzna* albo *Krzywystok* 1652 SHGPd(BU-Wilno rkps nr 2855); w *Krzywym Stoku*, *Tabańszczyzna* al. *Krzywy Stok*, folw. (1659) SG IX 858; w *Różannym Stoku* 1661 SHGPd(ZłKs V 335); w *Różannym Stoku* (1733) HBon IV 59; *Różanystok* 1744 SDV 97; *Różany Stok* 1795 MpPerPd; *Różanystok*, dziś *Krasnystok*, *Krasnostok* 1888 SG IX 858; *Różanystok*, folw. 1921 Sk V 72; *Różany Stok*, wś 1967 SM 982; *Różanystok*, -negostoku 1982 WUN III 150; gw. *rażany stok*, -*náho stoku*, *rażanastòcki*. — Dawna n. *Tabenszczyzna*, od nazw. *Tabenski*, z suf. -izna, por. Stanisław *Tabenski* — właściciel dóbr w 1652 r. SHGPd(kartoteka); n. spolonizowana następnie w formie *Tabańszczyzna*. Obocznie *Krzywystok*, *Krzywy Stok*, od przym. *krzywy* i ap. *stok* 'źródło'. Nazwa *Różanystok*, w XVII w. *Różannystok* (z podwojoną spółgłoską n), w XVIII w. *Różany Stok* w formie zrostu i zestawienia, od przym. *różany* (: *róża*) i ap. *stok*. Okresowo również *Krasnystok*, *Krasnostok*, od przym. *krasny* 'piękny', brus. 'czerwony' i ap. *stok* w postaci zrostu i złożenia. Formy gw. białoruskie. EB

Różańska Wola zob. **Wólka Różańska**

Różańska Wólka zob. **Wólka Różańska**

Różańsko, wś, gorz., gm. Dębno, 7 km na pñn. od Barnówka: *Rosental* 1337 LandbNM 87; *Rosental* 1393 SHGNM(KurzeQ 194); *Rosenthal* 1833 MpUMbl 1631; *Rosenthal* — *Różańsko*, -ka, różański 1947 MPol XXVI nr 37; *Różańsko*, -ka 1982 WUN III 150. — Dawna n. niem., od ap. *Rose* 'róża' + *T(h)al* 'dolina', typowa dla późnego osadnictwa niemieckiego. Nazwę *Różańsko* wprowadzono urzędowo po 1945 r. Lit.: SGorz 249–51. BCz

Róże, wś, suwal., gm. Węgorzewo, 14 km na pñd.-zach. od Węgorzewa: *Rosenhof*, *Besitzung v. Mirbach* 1874, 1935 Gause 100; *Rosenhof* — *Różanek*, wyb. 1946 Ley I 120; *Rosenhof* — *Róże*, -ż, różki 1949 MPol XXVII nr A-17; *Rosenhof* — *Róże*, *Róż*, os. 1951 Rosp 276; *Róże*, *Róż* 1982 WUN III 150; *Róże*, *Róż*, różeński 2013 DzU poz. 200. — Dawna n. niem. *Rosenhof* od *Rose* 'róża' + *Hof* 'dwór'. Nazwę przetłumaczono najpierw jako *Różanek*; po 1945 r. ustalono postać *Róże*. RP

Różec zob. **Róża** (1)

Różenek zob. **Rożenek**

Różeniec zob. **Różewiec**

Różeńskie zob. **Popowo** (10)

Różepole zob. **Różopole** (1)

Różewiec, os., dawniej wś (?), suwal., gm. Węgorzewo, 6,5 km na pñn.-wsch. od Srokowa: *Rosenstein* 1590 BiałKol 170, przyp. 31; *Rosenstein*, maj. ok. 1780 HAPr IV 355; *Rosenstein*, maj. 1785 Goldb III 173; *Rosenstein*, *Rozenstyn* oder *Gory* ok. 1859 SzcześTeka 138; *Rosenstein* — *Rozensztyn* 1879 KętN 72; *Rosenstein*, *Rozenstzyn*, dobra 1888 SG IX 754, 834; *Rozensztyn* 1941 Choj 125; *Rosenstein* — *Rózeniec* a. *Rożensztyn*, dw. 1946 Ley I 120; *Rosenstein* — *Różewiec*, -wca, różewiecki 1949 MPol XXVII nr A-17; *Różewiec*, -wca 1982 WUN III 150. — Po 1572 r. założono majątek o n. niem. *Rosenstein*, od ap. *Rose* 'róża' + -*stein*. Nazwy *Rozensztyn*, *Rożensztyn* są substytucjami fonetycznymi n. niem., a *Rózeniec* to kalka z dostosowaniem do nazw na -*eniec*. Oboczna n. *Góry*, zapewne od ap. *góra*, w l. mn. Po 1945 r. ustalono n. *Różewiec*. Lit.: BiałPrzem 39; BiałKol 204, przyp. 327, 210; CzNiem 161, 187. RP

Różewo

Różewo, wś, pil., gm. Wałcz, 8,5 km na płd.-wsch. od Wałcza: *Roswelth* (1448)1472 Matr I nr 899; *Rozwedl* (*Rozweld*) 1449 Matr IV/3, supl. nr 836; *Roswelth* 1462 SHGPn IV 182; *Roswelth* 1471 ARP II nr 1175; *Roszwolth* 1520 Matr IV/1, nr 3194; *Rozwod* 1520, *Roszwylt* 1534, *Rozwold* 1558, *Roschffeld* 1563 SHGPn IV 182; *Roszwolch* (!) 1577 SHGPn(ASK 5, 764, 774v); *Rozwold* 1579 ŻDz XII 106; *Rozwald* 1622–24 PPOzn(Tab 1, 103); *Rozwald* 1694 SchDK 315; *Różopole*, *Roswald*, *Rozwala*, *Rozwald*, *Roszwelte*, niem. *Rosenfelde* al. *Koenigl. Rosenfelde* 1888 SG IX 870; *Rosenfelde* — *Różewo*, *-wa*, *różewski* 1947 MPol XXVI nr 37; *Różewo*, *-wa* 1982 WUN III 150. — Pierwotnie n. niem. *Rosvelt*, od ap. *Rose* 'róża' i *Feld*, śrwniem. *velt* 'pole'. W n. występowało wahanie *-weld* [= *feld*]/-*wold*/-*wald*, czego dowodzą polskie substytucje *Rozweld*, *Rozwelt*, *Rozwald*, *Rozwold*, *Rozwald*. Być może jest to gw. krajeńskie przejście niem. *-f* jako *-w*- i adideacja do nazw z członem *-walde*, adaptowanym regularnie jako *-wald*. Postać *Różopole* jest kalką n. niem., natomiast n. *Różewo* została wprowadzona urzędowo po 1945 r. Lit.: SHGPn IV 181–3; PPOzn 258, CzNiem 90. ZZ

Różgity, dziś *Rozgity*, wś, olszt., gm. Dywity, 10 km na płn. od Olsztyna: *Resigethen* 1382, *Rosegithen*, *Rosigithen* 1388 MWrm V 102, 177, 178; *Rosegythen* 1399 Ger 144; *Rosgitten* 1538 KęTL 550; *Rosgitten* 1615 RŁWrm 269; *Rozgiti* XVII Obląk 561; *Rosgiten* 1717 GuldWij 67; *Rosgitten* 1755 MpEnd; *Rosgitten* 1796–1802 MpSchröt XVII; *Rosgitten*, wś 1820 Wald 167; *Rosogity* al. *Rosogythen* 1888 SG IX 766; *Rosogity* — *Rosgitten* 1941 Choj 66; *Rosgitten* — *Różgity* 1946 Ley I 72; *Rosgitten* — *Różgity*, *-it*, *różgicki* 1948 MPol XXVI nr 59; *Różgity*, *-git* 1982 WUN III 150; po zmianie *Rozgity*, *-git*, *rozgicki* 2002 DzU nr 8, poz. 79. — Nazwa prus. *Ruzg-ūt-ai, od **ruzg-* (**rozg-*), por. lit. n. os. *Rūzgas*, *Ruzgaitis*//*Rozgaitis*, *Rozgà* (: *ruzgēti* 'wyrażać cicho swoje niezadowolone, sarkać, szemrać, narzekać', *ruzgà* 'bryza, wiatr wiejący od morza' SESmocz 526) Zinkevičius 192, Lpvž II 649–50, 624, n. m. *Rusgessin* Błażienė II 175. Nazwa zmieniona jako *Rosgitten*, spolonizowana w formie *Rosogity*, która jest nawiązaniem do formy źródłowej *Rosegithen* (założenie oscylacji

o : e). Po 1945 r. ustalono n. *Różgity*. Lit.: Ger 144; PrzybBalt 246. RP

Różkajny zob. **Roskajmy**

Różki (1), cz. Łodzi, dawniej wś, łódz.: *Rożki* 1827 Tabella II 144; *Różki*, kol. 1877 Zin II 116; *Rożki*, kol. 1888 SG IX 862; *Rożki*, wś 1902 Przew II 131; *Rożki*, wś 1921 Sk II 65; *Rożki*, wś 1933 SkBy 1461; *Rożki* 1967 SM 980; *Różki*, *-ków*, cz. m. 1982 WUN II 150. — Od n. m. *Rogi* (3), z demitywnym suf. *-ki*. Okresowo postać *Różki*, z *-o*-pochylnym. EB

Różki (2), os., wchłonięta przez Rodnowo, dawniej wś (?), olszt., gm. Bartoszyce, 11 km na płd.-wsch. od Górowa Hławeckiego: *Reisten* item ... 1 dienst 1437 GZ 43; *Reisten* 1436/38, *Reistenn* 1595 Błażienė II 323; *Rösken*, folw. 1789 Goldb I 183; *Rösken* 1796–1802 MpSchröt XI; *Rösken* ok. 1845 MpRey nr 19; Gut *Rösken* 1887 MpMbl(1789); *Roesken*, dobra 1888 SG IX 656; *Rösken*, *Alt-*, *Neu-* 1906, 1933 Błażienė II 323; *Roesken*, *Alt Roesken*, *Neu Roesken* — *Różki*, dw. 1946 Ley I 28; *Roesken* — *Różki*, *-żek*, *różeczki* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Różki* — *Rösken* 1951 Rosp 276. — Dawniej prus. n. **Raist-*, od ap. *raista Mažiulis, PKEŻ IV 8–9, lit. *raistas* 'miejsce bagniste porośnięte krzakami i drzewami, trzęsawisko' SESmocz 496, por. prus. n. *Restykayme*, lit. n. m. *Raistai*, *Raistėliai*. Od XVIII w. notowana n. niem. *Rösken*, spolonizowana jako *Różki*, i w takiej postaci ustalona po 1945 r. Lit.: Bartoszyce. Z dziejów miasta i powiatu, 1969, 164, 167; Błażienė II 323. RP

Różki (3), dziś *Rożki* i *Rożki-Kolonia*, dwie wsi, zamoj., gm. Żółkiewka, 21 km na płd.-zach. od Krasnegostawu: *Roski* 1564 ŻDz XVIII/1, 195; *Rosky* 1604 CzChełm(TerrestrCrasn nr 17/19845, k. 47); *Rożki* 1786 MpPerLu; *Rożki* 1827 Tabella II 144; *Rożki*, wś i folw. 1888 SG IX 863; *Różki*, wś i kol. 1921 Sk IV 53; *Rożki*, *-żek*, *Rożki-Kolonia*, *-żek -nii*, *rożkowski*, dwie wsi 1970 UN 111, 42; *Różki*, *-żek*, *Różki-Kolonia*, *-żek-nii* 1982 WUN III 150–1; po zmianie *Rożki*, *-żek*, *Rożki-Kolonia*, *-ek-nii*, *rożecki* 1998 DzU nr 156, poz. 1026; gw. *stare roški*, *-ryx -żek*, *rośkoski*, też: *roški*, *-żek*. — Od n. os. *Rożek* SSNO IV 506 (: ap. *rożek*, *róg*), w formie pluralnej. W n. zestawionych człony odróżniające od przym. *stary* i od ap. *kolonia* 'osada'. Lit.: CzChełm 190. BCz

Rózki zob. **Mieszki-Rózki**

Rózków zob. **Ruszkowa**

Różniaty, dziś *Roźniaty*, wś, bydg., gm. Kruszewica, 4 km na płn.-zach. od Kruszewicy: *Roznyathowy villa* (1323) DO XII 111; *Rosnyathowy Maior*, *Rosnyathowy Minor* 1489 Lupbrz 169; *Roźniatowi maior*, *Roźniatowi minor* 1583 ŻDz XII 252; *Roźniatowy* 1672 ZKuj II 422; *Rosniaty* 1787 MpPfau; *Roźniaty*, dawniej *Roźniatowy* i *Roźniatawy*, folw. 1888 SG IX 866–7; *Różniaty*, -*niat* 1982 WUN III 151; po zmianie *Roźniaty*, -*niat*, *roźniatowski* 2005 DzU nr 264, poz. 2208. — Pierwotnie *Rozniatowy*, od n. os. *Rozniat*, *Roźniat* SSNO IV 500 (: *roznie-cić* 'rozpalić'), z suf. -*owy*. W XVIII w. nastąpił skrót morfemiczny pod wpływem reinterpretacji bezsufiksальной formy dopełniacza jako zawierającej końcówkę -*ów*: *Roźniatowy*, dop. *Roźniatów* > *Roźniat-ów*, a więc mianownik *Roźniaty*. Sprzyjało temu wystąpienie końcówki -*ów* w dopełniaczu l. mn. toponimów pluralnych innych typów. Lit.: BańMorf 105–6. AG

Różniaty zob. **Roźniaty**

Różnowo (1), wś, elbl., gm. Susz, 3 km na płn. od Susza: Ludvico de *Rosenowe* 1321, in *Rosenaw* (1330)XVI PrUr II 274, 469; *Rosenaw* 1513–18, 1538–39, *Rosenaw* 1623–24 HAPr V 95; *Rosenau*, *Rossenau* ok. 1780 HAPr IV 355, 356; *Rosenau* 1796–1802 MpSchröt XVI; *Rosenau* 1820 Wald 204; *Rosenau* 1888 SG IX 751; *Różnowo* — *Rosenau* 1941 Choj 66; *Rosenau* — *Różnowo*, -*wa*, *różnowski* 1947 MPol XXVII 111; *Różnowo*, -*wa* 1982 WUN III 151. — Nazwa niem. *Rosenau*, od ap. *Rose* 'róża' + *-au* (: *Aue* 'dolina nad rzeką', śrdniem. *auw(e)*, *ow(e)* Kluge 36), spolonizowana jako *Różnowo* i w takiej formie ustalona po 1945 r. Lit.: Hawa. Z dziejów miasta i powiatu, 1972, 251. RP

Różnowo (2), wś, koniń., gm. Ślesin, 4 km na zach. od Ślesina: *Roźnowo* 1827 Tabella II 144; *Roźnowo* 1877 Zin II 116; *Roźnowa* 1888 SG 869; *Roźnowa* 1921 Sk II 37; *Roźnowa* 1935 Mp-100 (39–26); *Roźnowa* 1967 SM 980; *Różnowo*, -*wa* 1982 WUN II 151; gw. *roźnowo*, -*va*, *roźnoski*. — Od n. os. *Rožen* SSNO IV 506, z suf. -*owo*, także -*owa* (wahanie rodzaju). ZZ

Różnowo (3), wś, olszt., gm. Dywity, 9,5 km na płn. od Olsztyna: villa qui *Rosenaw* nuncupatur 1354 MWrm II 210; das Dorf *Rosenaw* (1354)XV,

Rosenow 1356 PrUr V 142, 239; Dewythen ... et *Rosenaw* 1363 MWrm II 356; *Rosenaw* ... *Rosenow* (1377) MWrm V 177, 178; *Rosenaw* 1615 RŁWrm 269; *Rosenau* 1656 Kolberg 245; *Rosenau* XVII Obląk 560; *Rosenau* 1755 MpEnd; *Rosenaw* 1796–1802 MpSchröt XVI; *Rosenau* 1820 Wald 167; *Rosenau* ok. 1845 MpRey nr 33; *Różnowo*, niem. *Rosenan* (!) 1888 SG IX 869; *Różnowo* — *Rosenau* 1941 Choj 125; *Rosenau* — *Różnowo*, -*a*, *różnowski* 1947 MPol XXVII nr 111; *Różnowo*, -*wa* 1982 WUN III 151. — Nazwa niem. *Rosenau*, od ap. *Rose* 'róża' + *-au*. Za pruską etymologią n. opowiada się A. Pospiszylowa. Nazwa spolonizowana w XIX w. jako *Różnowo* i w tej formie ustalona po 1945 r. Lit.: MWrm III 59, 61, przyp. 21, 259, przyp. 173, 263, przyp. 189, 370; CzNiem 174; PospWrm 133, 210. RP

Różnowo (4), os., dawniej wś, olszt., gr. Miłakowo, 3,5 km na płn.-zach. od Miłakowa: *Rosenow* 1364, *Rosenaw* 1427, 1448, *Rosenaw* 1539, 1543 GermerSied 324; *Rosenau*, wś ok. 1780 HAPr IV 355; *Rosenau*, wś, folw. 1789 Goldb I 185; *Rosenau* 1796–1802 MpSchröt X; *Rosenau*, folw. 1820 Wald 188; *Rosenau* — *Różnowo*, dw. 1946 Ley I 50; *Rosenau* — *Różnowo*, -*wa*, *różnowski* 1950 MPol A-52, poz. 588; *Różnowo*, -*wa* 1982 WUN III 147; gw. *roźnowo*. — Dawniej n. niem. *Rosenau*; po 1945 r. ustalono n. *Różnowo*. Lit.: GermerSied 324–5. RP

Różnowo (5), cz. Krostkowa, dawniej wś., pil., gm. Białośliwie: *Roznowo* 1839 MpHey(Wyrzysk); *Roznowo* 1846 KsP 543; *Roźnow* al. *Roźnowo* 1888 SG IX 869, *Roźnowo*, niem. *Walddorf* 1921 Sk X 123, 154; *Roźnowo* 1933 Mp-100(36–24); *Walddorf* 1944 MpMbl(2869); *Różnowo*, -*wa* 1972 UN 190, 6. — O etymologii zob. *Roźnowo* (2). ZZ

Różnowo (6), wś, tor., gm. Unisław, 10 km na pld.-zach. od Chelmnna: *Rosenau* ok. 1400 Zeit XVI 32; *Roznowo* 1614 Font XXII 125; *Roznowo* 1635 Woel 1005; pod *Roznowem* 1646 Font XL 51; do *Roznowa* 1676 XL 136; *Roźnowo* 1723 Font XXII 113; *Roznowo* 1759 Font XLVII 41; *Rosenthal*, *Rosnowo* 1789 Goldb II 204, 205; *Rosnowo* 1796–1802 MpSchröt XXI; *Rosenthal* alias *Rosenau* — *Różnowo* 1879 KętN 67; *Roźnowo* 1882 KętL 75; *Roźnowo*, niem. *Rosenau* al. *Rosenthal* 1888 SG IX 869; *Rosenau*, fr. auch *Roźnowo* und *Rosnethal* 1912 Bär 100; *Różnowo*,

Różnowka

n Niem. *Rosenau* 1921 Sk XI 8, 86; *Rożnowo* (*Rosental* al. *Rosenau*) 1925 Krzep 101; *Różnowo*, -wa, *różnowski* 1971 UN 175, 11. — Dawniej n. niem. *Rosenau*, spolonizowana najpierw jako *Roznowo*, z redukcją nieakcentowanego *e* oraz zastąpieniem *-au* przez pol. *-owo*. Następnie wyrównano n. do *Rożnowo* > *Różnowo* (adideacja do *róża*). Lit.: CzNiem 120. WK

Różnowka, cz. Biłgoraja, dawniej wś, zamoj.: *Roznowka* 1786 MpPerLu; *Rożnowka* 1806 WPar 42; *Rożnowka* 1827 Tabella II 145; *Rożnowka*, wś i folw. 1877 Zin II 116; *Rożnowka*, wś i folw. 1888 SG IX 869; *Rożnowka*, przedm. i folw. 1933 SkBy 1461; *Różnowka*, -ki, cz. mta 1967 UN 106, 5; *Różnowka*, -ki 1982 WUN III 151; gw. *rożnufka*, -ki. — Od n. os. *Rożen* SSNO IV 506 (: ap. *rożen*), z suf. *-ówka*. Lit.: KosLu 71. IN

Różomyśl zob. **Rozomyśl**

Różopol zob. **Rozopol**

Różopole (1), wś, kal., gm. Krotoszyn, 7,5 km na płn.-wsch. od Krotoszyna: Kol. *Rosenfelde* 1802–03 MpGillyPr; *Różopole* 1846 KsP 244; *Różopole* al. *Różepole*, *Różowepole*, niem. *Rosenfeld* 1888 SG IX 870; *Rosenfeld* 1911 MpMbl(4271); *Różopole*, niem. *Rosenfeld* 1921 Sk X 40, 154; *Różopole*, -la 1982 WUN III 151. — Dawniej n. niem. *Rosenfeld(e)*, adaptowana w postaci złożenia od ap. *róża* i *pole*. Efemerycznie także *Różowepole*, z członem pierwszym od przym. *różowy*. ZZ

Różopole (2), cz. Półwioska Lubstowskiego, dawniej wś, koniń., gm. Ślesin: *Różopole* 1827 Tabella II 145; *Różopole*, folw. 1888 SG 870; *Różopole*, wś 1967 SM 983; *Różopole*, -la 1982 WUN III 151; gw. *rużop^hole*, -la, *rużop^holski*. — Nazwa w postaci złożenia od ap. *róża* i *pole*. ZZ

Różopole zob. **Różewo**

Różopól zob. **Rozopol**

Różowa, wś, biał., gm. Łosice, 4,5 km na płd.-wsch. od Łosic: Kar. *Rozowo* 1839 MpKwat VI 7; *Różowylas*, os. 1877 Zin II 116; *Różowy las*, os. 1888 SG IX 872; *Różowa*, folw. 1921 Sk IV 43; *Różowa*, kol. 1933 SkBy 1464; *Różowa*, wś 1967 SM 983; *Różowa*, -wej, *różowski* 1971 UN 128, 18. — Dawniej karczma o n. *Różowo*, od przym. *różowy* (w formie mazurzonej). Później n. w formie zrostu *Różowylas*, następnie zestawienia; w XX w. ustaliła się postać *Różowa*, powstała w wyniku elipsy drugiego członu i zmiany rodzaju. EB

Różowepole zob. **Różopole** (1)

Różowo zob. **Różowa**

Różowy Las zob. **Różowa**

Różyca, wś, piotr., gm. Koluszki, 3 km na płd.-zach. od Koluszek: *Różyca* 1902 Przew II 131; *Różyca* 1921 Sk II 7; *Różyca* 1952 UW 87; *Różyca*, -cy, *różycy* 1974 UN 40, 26. — Od ap. *róg* lub *róża*, z suf. *-ica*. EB

Różyce (1), dziś *Różyce* i *Różyce Żmijowe*, dwie wsi, *Różyce Grochowe* i *Różyce Tryjowe*, dwie cz. *Rózyce*, dawniej wsi, łódz., gm. Parzęczew, 8 km na zach. od Ozorkowa: In *Rozdzice* 1357 KW III 70; *Roszdzice* 1362 KW III 201; *Roszdricze* 1385, *Roszdricze*, *Roszdzice* 1386 Łęcz I nr 4, 37, 186; *Roszdricze* 1391 Łęcz I nr 2150; *Rozszcizce*, *Rosticze*, *Roszcizce* 1391 Łęcz II nr 3663, 3862, 3914; *Rodsizce* 1397 Łęcz II nr 5493; *Rosdzice*, *Roszdzicze* 1399 Łęcz II nr 6079, 6367; *Rozdzice*, *Rosdzicze* 1399 Łęcz I nr 5792, 5983; *Rozyce* quadruplex, videlicet *Smyyovi*, *Frygyovi*, *Troyanovj*, *Sulmy* (!), *Rozice Smyyovj*, *Rozice Troyanovj*, *Rozice Szulymy*, *Roszyce* 1511–23 ŁLB II 359–61; *Rozicze*, *Rozicze Troianowe*, *Rozicze Szulimowe*, *Rozicze Zmyowe* 1576 ŻDz XIII 69, 70; *Rozyce*, *Rozyce Sulimowe*, *Rozyce Trojanowe* 1793 MpPerŁęcz; *Różyce zmiłowe*, *Rożyczki grochowe* 1827 Tabella II 145; *Ruzyce*, *Ruzyczki*, *Chrzastówek*, *Sulimy*, *Trojany* 1839 MpKwat II 4; *Różyce Żmijowe*, *Różyce Grochowe* 1877 Zin II 116; *Różyce Grochowe* al. *Chrzastówek*, *Różyce Trojany*, *Różyce Sulimy*, *Różyce Żmijowe*, cztery wsi 1888 SG IX 873; *Różyce Grochowe*, wś, *Różyce-Trojany*, folw., wś, *Różyce Żmijowe*, wś 1921 Sk II 58; *Różyce Grochowe*, wś, *Różyce-Trojany*, wś, *Różyce Żmijowe*, wś i folw. 1933 SkBy 1464; *Różyce*, -życ, *Różyce Żmijowe*, -życ -wych, *różycki*, dwie wsi 1972 UN 43, 24; *Różyce*, -życ, *Różyce Grochowe*, *Różyce Tryjowe*, *Różyce Żmijowe*, -życ -wych 1982 WUN III 151. — Dawniej zapewne *Rożdżyce*, od n. os. *Rozga* SSNO IV 499 (: *rozga* 'gałąź, młody pęd drzewa lub krzewu' Sstp VIII 37), z suf. *-ice*, por. też n. os. *Rożdżyc* SSNO IV 505, lub może od n. os. *Rozda, por. *Rozdał* SSNO IV 497 (: *rozdać*). W wyniku adideacji do ap. *róża* i uproszczenia grupy spółgłoskowej *-zdź-* powstała forma *Różyce*. W XIX w. funkcjonowała też postać zdrobniąca *Różycki*. Drugie człony w n. zestawionych (przymiotnikowe) od:

n. os. *Fryj* SSNO II 59 (: *fryj* 'zaloty' Sstp II 367), *Groch* SSNO II 202 (: *groch*), n. os. i heral. *Sulima*, n. os. *Trojan* (< łac. *Troianus*), n. os. *Żmij* (?), *Żmija* (?) SSNO V 248–9, 467, VI 365. W XVI w. występują wahania odmiany członów dzierżawczych *Różyce Trojanowy* > *Różyce Trojanowe*, pojawiają się także warianty w formie pluralnej *Różyce-Sulimy*, *Różyce-Trojany*. O okresowej n. obocznej *Chrzastówek* zob. *Chrzastówek* (1). Współcześnie zmiana formy członu dyferencyjnego *Trojanowe* na *Tryjowe* (zmiana barwy samogłoski -o- i redukcja grupy -an-). Lit.: SHGŁęcz II 75–6; BańMorf 93, 118. EB

Różyce (2), wś, skiern., gm. Kocierzew Południowy, 13 km na płn. od Łowicza: *Roszdicze* (1345)1511/12 VisitGn 85; *Roszdicze* (1359)XV KW III 132; *Roszdicze, Roszdicze* (1363)1511/12 VisitGn 32, 92; *Roshycze, Rosycze* 1511–23 LLB II 261, 262; *Rozicze* (1531) VisitGn 675; *Rozice* 1579 ŻDz XVI 205; *Rozyce* 1792 MpPerRw; *Rużyce* 1827 Tabella II 152; *Ruzyce* v. *Ruzyce* 1839 MpKwat III 3; *Różyce* 1888 SG IX 873; *Różyce* 1902 SG XV/2, 554; *Różyce, -życ, różycki* 1973 UN 44, 23. — Dawniej *Róždzyce*, od n. os. *Rozga*, *Rozda, z suf. -ice. Wtórnie w wyniku uproszczenia grupy spółgłoskowej -ždž- i adideacji do ap. *róża* powstała forma *Różyce*. Lit.: SHGŁow II/2, 73–6; TaszyckiPatrMz 62. UW

Różyce Fryjowe zob. **Różyce** (1)

Różyce Grochowe zob. **Różyce** (1)

Różyce Sulimowe zob. **Różyce** (1)

Różyce-Sulimy zob. **Różyce** (1)

Różyce Trojanowe zob. **Różyce** (1)

Różyce-Trojany zob. **Różyce** (1)

Różyce Tryjowe zob. **Różyce** (1)

Różyce Żmijowe zob. **Różyce** (1)

Różyczki zob. **Różyce** (1)

Różyn, wś, olszt., gm. Lubomino, 10 km na płn.-zach. od Dobrego Miasta: *Rosenböck* 1755 MpEnd; *Rosenbeck* 1789 Goldb I 190; *Rosenbeck* 1796–1802 MpSchröt X; *Rosenbeck* 1820 Wald 150; *Rosenbeck* 1888 SG IX 752; *Rosenbeck* — *Rozlogi* 1946 Ley I 38; *Rosenbeck* — *Różyn, -a, różyński* 1948 MPol XXVI nr 59; *Różyn, -na* 1982 WUN III 151. — Nazwa niem. *Rosenbeck*, od ap. *Rose* 'róża' + *-beck*, śrdniem. *beke* 'strumyk' Lüb-ben 35. Przejściowa n. pol. *Rozlogi*. Po 1945 r. ustalono n. *Różyn*. RP

Różyna (1), wś, olszt., gm. Sępopol, 5 km na pld.-zach. od Sępopola: *Rosinwalde*, nadpis na dok.: Litera Theoderici super Silua *Rosinwald* ... dictam wlgariter *Rosinwald* (1284), *Rosinwalde* oder *Rosenort* 1415 MWrm I 118, 515, uwaga 24; *Rosenorth*, nadpisy na dok.: Handtveheste uber das dorff *Rosenvelt*, Der dorfschaft *Rosenortt*, das dorff *Rosenorth* (1356)XVI PrUr V 248; *Rosenort* das dorf 1422, *Roßenord* 1437 GZ 71, 73; *Rosenorth* 1533, 1589, 1620–21 HAPr V 85; *Rosenorth* 1772/73 HAPr IV 676; *Rosenorth* 1796–1802 MpSchröt XI; *Rosenort* 1820 Wald 91; *Rosenort* 1888 SG IX 753; *Rosenort* — *Rożówka* 1946 Ley I 9; *Rosenort* — *Różyzna, -y, różyński* 1947 MPol XXV nr 111; *Różyzna, -ny* 1982 WUN III 151. — Dawniej n. niem. *Rosenwalde* (może n. lasu), później *Rosenort*, od ap. *Rose* 'róża' + człony *-wald, -ort*. Przejściowa n. *Rożówka*; po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Różyzna*. RP

Różyzna (2), wś, opol., gm. Lewin Brzeski, 5 km na płn. od Lewina Brzeskiego: *Rosental* 1255 SUR III 102, 103; *Rosental* 1310, Arnold von *Rosenthal* 1314, in *Rosenthal* 1317, *Ronzetal* 1318 Reg nr 3166, 3438, 3677, 3842; in *Ronzetal* 1318 MPL I 141; *Rozethal* 1318–20 MVat I 63; de *Rosinthal, Rosintal* 1336 Reg nr 5580, 5631; *Rosenthal* 1394 ZfGS XI 454; *Rozental* (1394) K 557; *Rustel* (dialektisch für *Rosental*) 1644 ZfGS LXII 261; *Rosenthal* 1736 MpWielBreg; *Rosenthal* 1783 CdSil XXXIV 126; *Rosenthal* (*Rostel*) 1783 Z I/5, 99; *Rosenthal*, beim Volk *Rustel* 1845 K 557; *Rosenthal*, genannt *Rüstel* 1866 ZfGS VII 283; *Rosenthal* — *Różyzna, -y, różyński* 1947 MPol XXVI nr 37; *Różyzna, -ny* 1982 WUN III 151. — Dawna n. niem. *Rosenthal* od niem. *Rose* 'róża', *rosen* 'różany' + *T(h)al* 'dolina', w skróconej postaci gw. *Rostel, Rustel, Rüstel* (z pominięciem elementu *-en-*). Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Różyzna*. Lit.: SNGŚI XII 13; BorGŚI 233. PS

Różyniec, wś, legn., gm. Gromadka, 11 km na płn.-wsch. od Bolesławca: *Rosintal* ok. 1300 CdSil XIV 132; in villa *Rosental* 1369, *Rosental* 1384 LandbSch I nr 283, A90; *Rosintal* 1388, *Rosental, Rosintal* 1390 LandbSch II nr 530, 866, 1014; *Rosintal* 1398 LandbSch III nr 380; *Rosental* 1515 CdSil XXIV 82; *Rosenthal* 1666/67 JI 335; *Rosenthal* 1677, *Roßenthal* 1687 J IV 170, 386; villae *Rosenthal* 1687/88 J III 620; *Rosen-*

Różyńka

thal 1736 MpWiellav; *Rosental* 1786 Z VI 149; *Rosenthal*, vulgo *Rosel* 1845 K 557; *Rotenthal* (!) (*Rózzant*) 1900 Myc 44; *Rosenthal* 1941 Wrzosek 27; *Rosenthal* — *Różyńiec*, *-ńca*, *różyńiecki* 1947 MPol XV nr 124; *Różyńiec*, *-ńca* 1982 WUN III 151 — Dawna n. niem. *Rosenthal*, w skróconej postaci gw. *Rosel*. Forma *Rózzant* to wynik próby polonizacji n. przez J. Mycielskiego. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Różyńiec*. Lit.: SNGŚI XII 13. JCh/PS

Różyńka, wś, olszt., gm. Świątki, 10 km na płd.-zach. od Dobrego Miasta: villam ... *Rosengart* (1343–46)1359 PrUr IV 115; ville *Rosengarthe* 1352 MWrm II 174; villis *Rosengarten* 1356 PrUr V 239; *Rosengart* (1359)XIV PrUr V 443; *Rosengart* (1383), *Rosengarten* (1386), *Rosingarthe*, *Rosengarthe* 1388 MWrm V 116, 156, 177; *Rosengarten* ok. 1550 MWrm III 405; *Rosengard* 1615 RLWrm 267; *Rosengarten* 1656 Kolberg 236; *Rosengahrt* 1688 Birch 158; *Rosengart* 1718 Wijaczka 423; *Rosengarten* 1755 MpEnd; *Rosengarth* 1789 Goldb I 190; *Rosengarth* 1796–1802 MpSchröt XVI; *Rosengart* 1820 Wald 154; *Rosengarth* 1888 SG IX 753; *Rosengarth* — *Różyńka* 1946 Ley I 38; *Rosengarth* — *Różyńka*, *-i*, *różyńiecki* 1947 MPol XXV nr 111; *Różyńka*, *-ki* 1982 WUN III 151; gw. *rozengort*, do *rozengorta*. — Nazwa niem. *Rosengarth*, od ap. *Rosengarten* ‘rózany ogród’. Po 1945 r. ustalono urzędowo n. *Różyńka*, w gwarach utrzymała się forma spolonizowana *Rozengort*. RP

Różyńy, wś, gdań., gm. Pszczółki, 7 km na płd.-wsch. od Pruszcza Gdańskiego: ad terminos *Rosenberg* 1317 SRPI 711; *Rosinberg* (1317)XV/XVI MPH VI 322; *Rosenberch* 1342 PrUr III 368; *Rosenberg* 1347 PrUr IV 143; *Rosenberg* 1402–15 Krie 97; *Rosemberg* (1437/38) GZ 117; *Roze-mberg* 1472 Matr I nr 817; *Rozembergk* 1509 Font LXV 50; *Rozembergk* 1534 Inwwołc 118; *Rosenbergk* 1570 ŻDz XXIII 127; *Rosenberg* 1582, *Rozenberk* 1583, *Rosemberg* 1584 Font I–III 113, 41, 260; *Rosenbergk* 1596, *Rozemberg* 1597 Font I–III 536, 408; *Rozenberk* 1648 RP 173; *Rosenberg* 1654 Font XX 326; *Rozenberg* 1682 Font V 67; *Rosenberg* 1789 Goldb II 203; *Rosenberg* 1796–1802 MpSchröt IX; *Rozemberk*, niem. *Rosenberg* 1888 SG IX 833; *Rozemberk* — *Rosenberg* 1941 Choj 176; *Rosenberg* — *Różyńy*, *-n*, *ró-*

żyński 1947 MPol XXV nr 111; *Różyńy*, *-żyn* 1982 WUN III 151. — Dawna n. niem. *Rosenberg*, od ap. *Rose* ‘róza’ + *Berg*, śrdniem. *berch* ‘wzgórze’ Lübben 40, spolonizowana jako *Rozemberg* (asymilacja *n* > *m* przed *b*), też *Rozenberk*. Po 1945 r. ustalono n. *Różyńy*. Lit.: Bugalska, PMT VI 88; CzNiem 134. WK

Różyńsk (1), dziś *Rożyńsk*, wś, suwał., gm. Ełk, 14 km zach. od Ełku: *Rusinsken* 1550, 1565 KętL 481; *Rossinsko* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Rossinsko* 1834 MpReyPr(Lyck); *Rosinsko* ok. 1845 MpRey nr N; *Rosinsko*, *Rużinsnk*, *-ka* ok. 1859 SzcześTeka 153; *Rosinsko* — *Rożyńsk* 1879 KętN 163; *Rosińsko*, *Rożyńsk* 1888 SG IX 755, 874; *Rożyńsk* — *Rosenheide* 1938, *Rosinsko* 1941 Choj 125; *Rosenheide* 1938, *Rosinsko* — *Rożyńsk* 1946 Ley II 127; *Rosinsko* — *Rożyńsk*, *-ska*, *różyński* 1948 MPol XXV nr 14; *Rożyńsk* 1965 Mp -25(Ełk); *Różyńsk* 1976 DzU nr 123, poz. 142; *Różyńsk*, *-ka* 1982 WUN III 151; po zmianie *Rożyńsk*, *-a*, *rożyński* 2002 DzU nr 8, poz. 79; gw. *ruzinsko*//*rużinsko*. — Dawniej może *Rożyńsk(o)*, od n. lasu, por. niżej n. *Różyńsko-Konopczyno*. Postaci zniemczone z wahaniem rdzennego *o/lu*, geminatą *ss* i końcówką *-en*. Polska adaptacja nazwy z nawiązaniem do słow. rdzenia *roz-*, *róż-* (*ruż-*) i wahaniem spółgłoski *ż/łż*. W 1938 r. wieś otrzymała niem. chrzest *Rosenheide*. Po 1945 r. ustalono n. *Różyńsk*; współcześnie zmiana na *Rożyńsk*. Lit.: BiałOsad 123, 149–50, 181 i in. RP

Różyńsk (2), dziś *Rożyńsk Wielki*, wś, i *Różyńsk Mały*, wś nieistniejąca, olszt., gm. Różyńsk Wielki, 14 i 15,5 km na płn.-wsch. od Białej Piskiej: auffm *Roschinsken* 1471, im *Roschinsken* 1474 BiałKol 42; *Rosinsky*, *Rusinsken* 1475, 1476 KętL 436; *Kusinen* (= *Rosinen* (?)), *Küstiwen* (?), beim *Rosinsken* 1476 BiałKol 47, 49, przyp. 223; *Rosinschker* 1480 BiałKol 46; *Scziawino*, *Scawino* II poł. XVI BiałKol 63, przyp. 357; *Rosiniki* (!), *Rosinsk* 1783 MpPerMz; *Klein Rosinsko*, Cölm. Ort i *Groß Rosinsko*, wś 1785 Goldb III 173; *Gr. Rozinsko*, *Kl. Rozinsko* 1796–1802 MpSchröt XVIII; *Rozinsko Wielkie*, *Rozinsko Małe* 1839 MpKwat V 1; *Rosinsko*, *Ruzinsk*, *Ruzinski*, *-ska*, *Kl. Rosinsko*, *Rosinskoer*, dwie wsi ok. 1859 SzcześTeka 96, 97; *Kl. Rozinsko* — *M. Rożyńsk*, *Gr. Rozinsko* — *W. Rożyńsk* 1879 KętN 150; *Rożyńsk* al. *Rosinsky*, dok. *Risunsk* i *Rożyńsk*, niem.

R. Klein, dwie wsi 1888 SG IX 874–5; Grossrosen 1938, Gross Rosinsko — Różyńsk Wielki, Kleinrosen 1938, Klein Rosinsko — Różyńsk Mały, dwie wsi 1946 Ley I 87, 90; Grossrosen — Różyńsk Wielki, -a -ego, wielkoróżyński 1947 MPol XXV nr 111; Kleinrosen — Różyńsk Mały, -a -ego, różyński 1948 MPol XXVI nr 59; Różyńsk Mały, -a -ego — Kleinrosen 1938, Klein Rosinsko, wś 1951 Rosp 277; Różyńsk Mały, Różyńsk Wielki 1967 SM 983; Różyńsk Wielki, -ka -kiego 1982 WUN III 151; po zmianie Różyńsk Wielki, -a -ego, różyński 2005 DzU nr 264, poz. 2208; gw. *duzi różenski//rozinsk, -ska, różenskojske (pole), maŕi różenski*, też *klein rozensko//klein rozen*. — Wieś Różyńsk Wielki istniała zapewne już przed wojną trzynastoletnią (1454–66); w XV i XVI w. wieś wymieniana pod nazwami: *Roschinsken, Rosinschker, Rosisken* BiałKol 36. Zapewne do tej wsi odnoszą się n. *Kusinen* i *Küstiwen*, może od nazw. wolnych mieszkańców tej wsi *Koß* i *Kosch*; pol. n. *Kosino (Kosowo)*. Przywilej dla Różyńska Małego wystawiono w 1538 r., wieś nosiła wtedy n. *Szczawin(o)*, zapewne od ap. *szczaw* ‘roślina’, z suf. *-ino*. W wyniku podziału wsi n. występują z niem. członami *Gross, Klein* = pol. *Wielki, Mały*. W 1938 r. wsiom nadano urzędowo n. *Grossrosen* i *Kleinrosen*. Lit.: Pisz. Z dziejów miasta i powiatu, 1970, 174; Toeppen, Historia Mazur, 1998, 204, 226–7; BiałPrzem 19–20, 83 i in.; BiałKol 63, 71, 75.

RP

Różyńsk (3), dziś *Rożyńsk Mały*, os., dawniej wś, i *Rożyńsk Wielki*, wś, suwał., gm. Gołdap, 12 i 8,5 km na płd.-zach. od Gołdapi: *Laschaschen, Lescheschen* 1585, *Rosinsken, Groß Rosinsko, Rużynsk* XVII BiałKol 197; *Rosinsken* 1632 PMT XII 73; *Rosinsken*, wś 1785 Goldb III 173; *Kl. Rosinsko, Gr. Rosinsko* 1796–1802 MpSchröt XII; *Rosinsko* 1824 PMT XII 73; *Gr. Rosinsko, Kl. Rosinsko* ok. 1845 MpRey nr L; *Gr., Wielki Rożyńsk*, wś, *Rosinsko Kl., Mały Rożyńsk, -a*, maj. ok. 1859 SzczeŕTeka 172; *Kl. Rosinsko — M. Rożyńsk, Gr. Rosinsko — W. Rożyńsk* 1879 KętN 144; *Rosinsko, Rożyńsk, Rożyńsk*, niem. R. *Gross, R. Klein*, dwie wsi 1888 SG IX 875; *Rożyńsk Mały — Bergershof* 1938, *Klein Rosinsko, Różyńsk Wielki — Grossfreiendorf* 1938, *Gross Rosinsko* 1941 Choj 125; *Grossfreiendorf* 1938, *Gross Rosinsko — Rożyńsk Wielki* (koło Grabowa) 1946 Ley I 131, 129; *Ber-*

gershof — Rożyńsk Mały, -a, -ego, różyński, Grossfreiendorf — Różyńsk Wielki, -a, -różyński 1948 MPol XXVI nr A-78; *Różyńsk Mały — Bergershof (Klein Rosinsko), Różyńsk Wielki — Grossfreiendorf (Gross Rosinsko)*, dwie wsi 1951 Rosp 277; PGR *Różyńsk Mały, Różyńsk Wielki* 1965 Mp-25 (Gołdap); *Rożyńsk Mały, -ka -lego, Rożyńsk Wielki, -ka -kiego* 1982 WUN III 147. — Według historyków wieś mogła już istnieć między 1547 a 1565 r. G. Białuński uważa, że Różyńsk Wielki był lokowany na miejscu wsi o zniemczonyj n. *Laschaschen, Lescheschen* (ta może ma związek z lit. ap. *lasaša, lašišà* ‘łosoš’, por. n. w. *Lašaša* SESmocz 338). Nazwa *Różyńsk*, też *Rożyńsk*, może pochodzić od nazw. Mikołaja *Różyńskiego* (Nickel *Rozinski*), który otrzymał nadanie sołectkie w 1565 r. (BiałKol 197). W wyniku podziału wsi n. występuje z niem. członami *Gross, Klein* = pol. *Wielki, Mały*. W 1938 r. wsiom nadano urzędowo niem. n. *Bergershof* i *Grossfreiendorf*. Po 1945 r. ustalono n. *Różyńsk Mały, Różyńsk Wielki*. Lit.: Gołdap. Z dziejów miasta i powiatu, 1971, 52; Szczeŕniak, PMT XII 72–3; BiałPrzem 37, 39, 94, 96, 139; BiałKol 201, 210.

RP

Różyńsk (4), os. dziś nieistniejąca, suwał., gr. Rogale, leżała ok. 4,5 km na płd.-wsch. od Gołdapi: *Gross Rosinsko* 1547 PMT XII 72; *Gr. Rosinsken* 1565 KętL 537; *Rosinsken* 1565 BiałKol 200; *Gross Rosinsko* 1719, Gut *Schätzlowen* od. *Rosinski* 1784 PMT XII 72; *Rosinsko* od. *Schätzlowen*, szl. dobra 1785 Goldb III 173; Gut *Schetzels* oder *Groß Rosinsko* (Lehngut) 1790, *Groß Rosinsko* oder *Schaetzel* 1795 PMT XII 72; *Gr. Rosinsko* 1796–1802 MpSchröt XII; Gut *Schetzels* oder *Groß Rosinsko* (Lehngut) 1799, *Gross Rosinsko* 1829 PMT XII 72; *Gr. Rosinsko* ok. 1845 MpRey nr L; *Rożyńsk*, niem. R[osinsko] *Gross* al. *Schaetzels*, dobra blisko Gołdapi 1888 SG IX 875; Gut *Gr. Rosinsko* 1895 PMT XII 72; *Gross Rosinsko* (b. Gołdap) — *Różyńsk*, dw. 1946 Ley I 131; *Gross Rosinsko — Różyńsk, -a, różyński* 1948 MPol XXVI nr A-78; *Różyńsk — Gross Rosinsko*, os. 1951 Rosp 276; *Rożyńsk (!)* 1965 Mp-25(Gołdap). — Zapewne n. ponowiona z n. *Różyńsk* (3). Oboczna n. niem. *Schätzlowen, Schaetzel(s)* utrwała niem. n. rodu szlacheckiego, wywodzącego się z Bawarii, który wraz z zakonem krzyżackim dotarł

Różyńskie Olędry

na ziemię pruskie; w 1702 r. jego potomkowie osiedli w Różyńsku. Zapis *Schätzlowen* można odczytać jako pol. *Szacłowo* lub *Szactłowo*. Lit.: Szcześniak, PMT XII 72; BiałKol 200–1, przyp. 294; Kneschke, Neues allgemeines Deutsches Adels-Lexicon, Bd. 8, 1868, 79. *RP*

Różyńskie Olędry zob. **Róża** (3)

Różyńsko zob. **Chojnówek** (1), **Flesze Różańskie**, **Kurki** (3)

Różyńsko-Konopczyno, wś zaginiona, leżała w par. Grajewo, łomż.: Dux vendidit 20 mansos silve dicte Rozinsko incipiendo a vertice circumquaque Camyonstok usque ad Labanczstruga ibidem super Rozinsko hereditate in distr. Vanschoschien. 1491 SHGMz(MK 6, 256); *Rozynsk* 1492 SHGMz(MK 6, 289); *Rozinsko Konopczyno* 1537 ZHer nr 1053; *Rozinsko Konopczyno* 1577 ŻDz XVI 365. — Dawniej *Rożyńsk(o)*, od n. lasu, por. pierwszy zapis. Nazwa lasu, notowana we wcześniejszych wariantach jako *Ruszeńsko*, *Ruszejsko*, wg E. Rzetelskiej-Feleszko ma pochodzenie bałtyckie, por. lit. *rušūs* ‘pracowity, pilny’, z patronimicznym suf. *-ėnas* i późniejszą adideacją do słów. rdzenia *roz-*. W XVI w. *Różyńsko-Konopczyno*; człon drugi od n. os. *Konopka*, z suf. *-ino*. Konopkowie otrzymali tu półtorej włóki w zamian za obszar zajęty pod lokację Radziłowa. Lit.: BrodzWizn 193; ZMaz 323; Rospond, *-sk-* 230, 318; Mznter 153. *UB*

Röbel zob. **Kije** (3)

Röbern zob. **Rubno Wielkie**

Röblau zob. **Lejkowo** (2)

Röchlitz zob. **Rokitnica** (2)

Röckau zob. **Reskowo**

Rödersdorf zob. **Grzędowo** (1)

Röglin zob. **Rogalino**

Rögnitz zob. **Rogoźnica** (2b)

Röhlau zob. **Rejów** (2)

Röhlshof zob. **Role** (1)

Röhrsborn zob. **Białawy Małe**

Röhrsdorf zob. **Golejów** (1), **Osowa Sień**, **Rędziny** (5), **Rochowice** (1), **Siedlęcín**, **Skarbków**

Röhrsdorf am Queiss zob. **Skarbków**

Röhrsdorf Gräflich zob. **Skarbków**

Rönneberg zob. **Ronino**

Rönz zob. **Ronica**

Rörchen zob. **Rurka**, **Rurzycza**

Rörsdorf zob. **Golejów** (1)

Röschken zob. **Reszki** (2)

Röskau zob. **Reskowo**, **Reszki** (1)

Rösken zob. **Różki** (2)

Rösnitz zob. **Rozumice**

Rössel zob. **Reszel**

Rösslingen zob. **Kobierzyce**

Röstenberg zob. **Roścín** (1)

Röstfelde zob. **Roszkowice** (3)

Röversdorf zob. **Sędziszowa** (1)

Rötzenhagen zob. **Boleszewo**

Rpikowo zob. **Orpikowo**

Rpiszewo zob. **Orpiszew**, **Orpiszewek**

Rpylowo zob. **Orpelów**

Rszew, dziś *Rszew* i *Kolonia Rszew*, dwie wsi, łódz., gm. Aleksandrów Łódzki, 3 km na półn. od Konstantynowa Łódzkiego: *Rsszewo* 1398 Łęcz I nr 5615; *Rszow*, *Rszewo* 1399, *Rszowo* 1400 Łęcz II nr 6264, 6347, 6593; *Rzewo* duplex, *Rszowo* duplex 1511–23 LLB II 379, 380; *Rzewo* 1515 Matr IV/3, nr 23172; *Rszevo* 1576 ŻDz XIII 64; Vw. *Rzew* 1802–03 MpGillyPr; *Rszew* 1827 Tabella II 145; Fw. *Rszew* 1839 MpKwat II 4; *Rszew*, wś i folw. 1877 Zin II 119; *Rszew* albo *Rszewo*, wś i folw. 1888 SG IX 876; *Rszew*, wś i folw. 1902 Przew II 131; *Rszew*, folw. 1921 Sk II 66; Fw. *Rszew* 1930 Mp-100(41–28); *Rszewek* 1931 Mp-100(41–29); *Rszew*, *Kolonia Rszew* 1961 Mp-25(Łódź); *Rszew*, wś, kol., os. 1967 SM 983; *Rszew*, *-wa*, *Kolonia Rszew*, *-nii* *-wa* 1981, 1982 WUN II 127, III 151; gw. *rsef*, *-va*, *rseški*. — Od n. os. *Resz* SSNO IV 462, z suf. *-ewo*, wtórnice *-ew*, też *-owo*, *-ów*. A. Bańkowski łączy tę n. os. i inne typu *Rchut*, *Rech* z czas. *rbχnōti ‘trząść się; drgać’ lub *rbšēti ‘być związanym’ SEBań III 26, natomiast w SEMot I 247 antroponim ten został umieszczony wśród derywatów od imion złożonych typu *Racibor*. Lit.: SHGŁęcz II 76; Nieckula, *-ov-* 176. *EB*

Rszewek, cz. Niesięcina, dawniej wś, łódz., gm. Aleksandrów Łódzki: *Rszewek* 1783–84 Rej-Kor 91; *Rzewek* 1802–03 MpGillyPr; *Rszewek* 1827 Tabella II 145; *Rszewek* 1839 MpKwat II 4; *Rszewek*, wś 1921 Sk II 66; *Rszewek*, wś 1933 SkBy 1464; *Rszewek* 1961 Mp-25(Łódź); *Rszewek*, przys. 1967 SM 983; *Rszewek*, *-wka* 1982 WUN III 151. — Od n. sąsiedniej wsi *Rszew*, z suf. *-ek*. *EB*

Rszowo zob. **Rszew**

Rszów zob. **Rszew**

Rszymowice zob. **Orszymowo**